UNIVERSITETET I AGDER

Møteinnkalling

Utvalg:	**Studieutvalget**
Møtested:	A7002, Gimlemoen
Dato:	21.02.2014
Tidspunkt:	09:15

Innkallingen er sendt til:

Marit Aamodt Nielsen	Leder
Svein Rune Olsen	Medlem
Anne Løvland	Medlem
Kristin Dale	Medlem
Geir Øivind Kløkstad	Medlem
Per Helge Silseth	Medlem
Lise Berntsen	Medlem
Bjørn Jan Monstad	Observatør

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamedlem.
Varamedlem møter kun ved spesiell innkalling.

SAKSLISTE

Presentasjon av Kandidatundersøkelsen 2013

Saksnr.	Innhold	Arkivref.	U.off.
ST 14/1	Innkalling og saksliste		
ST 14/2	Referat fra forrige møte		
ST 14/3	Referatsaker		
	Styreprotokoll 271113	2013/269	
	Utdanningsutvalget, UHR, protokoll 191113	2014/581	
	Forskrift om opptak til studier og emner - fullmaktssak	2013/2454	
ST 14/4	Fastsetting av utfyllende regler for UNG-ordningen ved Universitetet i Agder	2014/362	
ST 14/5	Utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved UiA på grunnlag av realkompetanse	2014/509	
ST 14/6	Endring i utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram	2014/471	
ST 14/7	Programevaluering av studieprogram i 2013	2013/512	
ST 14/8	Studieplan for Økonomi og administrasjon, masterprogram - revidert etter programevaluering	2010/1344	
ST 14/9	Studieplan for Engelsk, bachelorprogram - revidert etter programevaluering	2010/1300	
ST 14/10	Studieplan for Psykisk helsearbeid, masterprogram - revidert etter programevaluering	2008/167	
ST 14/11	Fagplan for Sykepleie, bachelorprogram - revidert etter programevaluering	2009/449	
ST 14/12	Søknad om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammer ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	2008/738	
ST 14/13	Studieplan for Idrett, bachelorprogram - revidert etter programevaluering	2008/738	
ST 14/14	Godkjenning av studieplan for Multimedia and Educational Technology, Master's Programme	2013/2971	
ST 14/15	Fastsetting av utfyllende regler for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme	2013/2971	
ST 14/16	Studieplan for Akvatisk økologi, felles masterprogram: Godkjenning av de delene av studiet som UiA er ansvarlig for	2013/2969	

ST 14/1 Innkalling og saksliste

ST 14/2 Referat fra forrige møte

ST 14/3 Referatsaker

Utvalg: **Universitetsstyret**
Møtested: Uglandsstua, Grimstad
Dato: 27.11.2013
Tidspunkt: 09:15 – 15:30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Torunn Lauvdal	Leder
Frøydis Nordgård Vik	Medlem
Morgan Konnestad	Medlem
Heidi Kristensen	Medlem
Pål Preede Revheim	Medlem
Amna Drace	Medlem
Inge Smeland	Medlem
Kathrine Skretting	Medlem
Helene Falch Fladmark	Medlem
Bjørn Stordrange	Medlem

Forfall:

Navn	Funksjon
Dag Nordbø	Medlem

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for
Anders Wahlstedt	Dag Nordbø

Merknader
Drace og Stordrange forlot møtet kl. 14.10
Aasland forlot møtet 14.15

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Tor A. Aagedal	Universitetsdirektør
Veslemøy Rabe	Fung. økonomidirektør
Kristian Jørgensen	Budsjettsjef
Tor Martin Lien	Informasjonstjenesten
Elin Gauslaa	Sekretariat

Andre møtt:

Marit Aamodt Nielsen	Viserektor
Dag Gjerløw Aasland	Viserektor

SAKSLISTE

Saksnr.	Innhold	Arkivref.	U.off.
S 93/13	Godkjenning av innkalling		
S 94/13	Godkjenning av saksliste		
S 95/13	Protokoll fra forrige møte		
S 96/13	Instituttinndeling ved Fakultet for samfunnsvitenskap og Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder	2013/2248	
S 97/13	Valg av nye representanter til fakultetsstyrene ved Fakultet for Samfunnsvitenskap og Handelshøyskolen ved UiA fra 1.1.14	2013/269	
S 98/13	Oppnevning av medlemmer til Tilsettingsutvalg for undervisnings- og forskerstillinger	2007/592	
S 99/13	Plan 2014. Oppfølging av UiAs strategi	2013/2910	
S 100/13	Budsjett 2014 - Internfordeling	2013/2157	
S 101/13	Revisjon av forskrift om studier og eksamen ved UiA	2013/1530	
S 102/13	Ny forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder	2013/2454	
S 103/13	Krav om egen bærbar datamaskin for studenter	2013/2895	
S 104/13	Organisering av forskningsgrupper ved UiA	2013/2416	
S 105/13	Søknad om etablering av ny ph.d.-spesialisering under ph.d.-programmet ved Fakultet for kunstfag: "Kunst i kontekst"	2013/2589	
S 106/13	Sørlandsutvalget. oppfølging av forslag knyttet til UiA	2013/2920	
S 107/13	Universitetsmuseet i Agder - rapport fra arbeidsgruppe	2012/503	
S 108/13	Fellesprosjektet mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Status og framdrift	2011/1098	
S 109/13	Referat- og rapportsaker 27.11.2013	2013/269	
	<u>Saker behandlet i lukka møte</u>		
S 110/13	Forlengelse av midlertidig tilsetting i 10 % stilling som professor II (kallelse) ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap	2007/559	
S 111/13	Tilsetting i midlertidig 20 % stilling som professor II (kallelse) ved Fakultet for teknologi og realfag	2012/2276	
S 112/13	Informasjonsutveksling og oppfølging		
S 113/13	**********		X

S 93/13 Godkjenning av innkalling

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Vik foreslo at ev. endringer i saksframlegg eller vedlegg ble oversendt på e-post, alternativt at det ble gitt tydelig beskjed om hvor endringen var blitt gjort

Enstemmig vedtak:

Innkallingen ble godkjent med Viks merknad

S 94/13 Godkjenning av saksliste

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Ettersendt:
- s-sak 100/13: vedlegg med endringer i tabellverk
- s-sak 102/13: nytt vedlegg 1

Delt ut på møtet:
- referat fra drøftingsmøte 22.11.13
- Notat fra dekan Sigbjørn Sødal

Enstemmig vedtak:

Sakslista ble godkjent

S 95/13 Protokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Protokollen ble godkjent

S 96/13 Instituttinndeling ved Fakultet for samfunnsvitenskap og Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Forslag til vedtak:

1. *Styret vedtar følgende instituttinndeling ved Fakultet for samfunnsvitenskap:*

- *Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag*
- *Institutt for informasjonssystemer*
- *Institutt for sosiologi og sosialt arbeid*
- *Institutt for utviklingsstudier*

2. *Styret vedtar følgende instituttinndeling ved Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder:*

- *Institutt for arbeidsliv og innovasjon (Grimstad)*
- *Institutt for økonomi*
- *Institutt for strategi og ledelse*
- *Institutt for rettsvitenskap*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Tillitsvalgte drøftet saken i møte 22. november og hadde ikke merknader til saken.

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 97/13 Valg av nye representanter til fakultetsstyrene ved Fakultet for Samfunnsvitenskap og Handelshøyskolen ved UiA fra 1.1.14

Forslag til vedtak:
Styret ved Universitetet i Agder oppnevner følgende styrerepresentanter:

1. Fakultetsstyret for Fakultet for Samfunnsvitenskap:
- *Øyvind Aadland, eksternt medlem*
- *Kenneth Andresen, eksternt medlem*
- *May-Brith OhmanNilsen, interneksternt medlem*

2. Fakultetsstyret for Handelshøyskolen
- *Jan Erik Tønnessen, eksternt medlem*
- *Gro Hamre, eksternt medlem*
- *Marit Wergeland-Yates, interneksternt medlem*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 98/13 Oppnevning av medlemmer til Tilsettingsutvalg for undervisnings- og forskerstillinger

Forslag til vedtak:
Styret oppnevner følgende faste representanter i Tilsettingsutvalg for undervisnings- og forskerstillinger, for perioden 01.01.14 – 31.12.15:

Professor Rolf Nossum, leder (ny)
Professor Dag Ingvar Jacobsen
Universitetslektor Jorunn Seljeseth
Førsteamanuensis Anne Dorthe Tveit
Fakultetsdirektør Per Sigurd Sørensen (ny)

Som vararepresentanter oppnevnes:

1. *vara førstelektor Jørn Stordalen (ny)*
2. *vara førsteamanuensis Eli-Marie Danbolt Drange*
3. *vara førsteamanuensis Turid Knutsen (ny)*
4. *vara førsteamanuensis Rolf Kristensen (ny)*
5. *vara førstelektor Ragnhild Skaar (ny)*

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 99/13 Plan 2014. Oppfølging av UiAs strategi

Forslag til vedtak:
Styret vedtar Plan 2014

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Tillitsvalgte drøftet saken i møte 22.11.13. Merknad til saken fremgår av s-sak 109/13 nr. 16.

Det ble pekt på at det kunne være behov for å gjøre endringer i plandokumentet når rapport 2013 forelå til februarmøtet. Med dette forbeholdet fattet styret slikt

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 100/13 Budsjett 2014 - Internfordeling

Forslag til vedtak:

1. *Styret vedtar følgende foreløpige netto driftsrammer for 2014 for budsjettansvarsområdene:*

Budsjettansvarsområde	2014 Foreløpig budsjett
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	92 879 093
Fakultet for humaniora og pedagogikk	121 331 609
Fakultet for kunstfag	50 517 807
Fakultet for teknologi og realfag	151 912 800
Handelshøyskolen	58 100 000
Fakultet for samfunnsvitenskapelige fag	61 381 428
Sum fakultetene	**536 122 737**
Universitetsbiblioteket	26 670 724
Avdeling for lærerutdanning	39 122 148
Fellesadministrasjonen	167 925 558
Sum fellestjenester	**233 718 430**
Styret inkl. strategiske avsetninger	39 716 900
Ledelsen, rektor, direktør	36 691 695
Sum styret/ledelsen	**76 408 595**
UiAs fullbudsjetterte særkostnader	**203 380 898**
Ufordelt	**842 340**
Sum budsjettansvarsområdene	**1 050 473 000**

Inkludert i rammene er strategiske tildelinger, investeringer og særkostnadstildelinger. Spesifikasjon framkommer av tabellvedlegget.

Styret gir de enkelte budsjettansvarsområdene fullmakt til å disponere de tildelte rammene i hht disposisjonsreglementet og tildelingsbrevet som vil bli sendt budsjettansvarsområdene før budsjettårets start. Styret ber budsjettansvarsområdene ved disponeringen ta spesielt hensyn til framtidige budsjettmessige forhold, forventet regnskapsresultat for 2013 og estimerte undervisnings- og forskningsresultater i 2013.

2. *Styret vedtar følgende aktivitetskrav for fakultetene i 2014:*

2014 Fakultet	Aktivitetskrav 2014
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	1 361
Fakultet for humaniora og pedagogikk	1 930
Fakultet for kunstfag	357
Fakultet for teknologi og realfag	1 867
Handelshøyskolen	1 192
Fakultet for samfunnsvitenskapelige fag	1 085
Ufordelte, til senere disp	1
Sum	**7 793**

3. *Styret vedtar avsetninger i samsvar med pkt 4.3.2 i saksunderlaget.*

4. *Styret fastsetter UiAs internpriser for 2014 vedr kopi/print i samsvar med pkt 1.1 i saksunderlaget.*

5. *Styret vedtar at en eventuell utstyrstildeling til ingeniørutdanningene gitt i KDs tildelingsbrev for 2014, tilføres Fakultet for teknologi og realfag uten ytterligere styrebehandling.*

6. *Styret fastsetter UiAs nye satser for 2014 vedr indirekte kostnader ved eksternt finansiert fou-aktivitet, samt UiAs timesatser for 2014 i samsvar med pkt 6.2 og 6.3 i saksunderlaget.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Tillitsvalgte drøftet saken i møte 22.11.13. Merknad til saken fremgår av s-sak 109/13 nr. 16.

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

S 101/13 Revisjon av forskrift om studier og eksamen ved UiA

Forslag til vedtak:

1. *Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder § 6 (2) skal lyde:*
   Styret kan dispensere fra bestemmelsene i punkt 1) for fellesgrad som gis i samarbeid med utenlandske institusjoner. I særlige tilfelle kan styret dispensere fra krav om bacheloroppgave. Styret kan også gi dispensasjon til å redusere totalt omfang av examen philosophicum og examen facultatum fra 20 til 15 studiepoeng og i særlige tilfelle også til å erstatte examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet med vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng. I de tilfeller der det er gitt dispensasjon fra krav om examen philosophicum og examen fakultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet, gjelder dispensasjonen også selvvalgt bachelorgrad med tilsvarende fordypningsenhet.
2. *Endringen trer i kraft straks.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Det ble votert over forslaget.
Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble vedtatt med 8 mot 1 stemme.

Vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble vedtatt.

S 102/13 Ny forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder

Forslag til vedtak:
Styret vedtar Forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder i samsvar med universitetsdirektørens forslag.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 103/13 Krav om egen bærbar datamaskin for studenter

Forslag til vedtak:

1) *Styret tar orienteringen om digital eksamen og pilotprosjekter der digitale verktøy integreres i det daglige arbeidet med studiene, til orientering.*
2) *Styret forutsetter at universitetet inntil videre tilbyr utlån av bærbar datamaskin til bruk i aktuelle undervisningstimer på campus til studenter som omfattes av pilotprosjektene.*
3) *Styret ber om å få seg forelagt en evaluering av pilotprosjektene og digital eksamen høsten 2015. Styret vil på grunnlag av denne evalueringen ta stilling til om det skal innføres et generelt krav om at studenter har bærbar datamaskin tilgjengelig til bruk i undervisning og ved eksamen fra og med studieåret 2016-2017.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Universitetsdirektøren gjorde oppmerksom på en feil i saksframlegget om kravet til operativsystem for Mac. De tekniske krav vil bli løpende oppdatert.

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 104/13 Organisering av forskningsgrupper ved UiA

Forslag til vedtak:
Styret vedtar følgende kriterier for forskningsgruppene ved UiA:

- *En forskningsgruppe har et felles overordnet forskningstema. Forskningstemaet samler gruppens medlemmer, og gjenspeiles i et navn på gruppen.*
- *En forskningsgruppe har en langsiktig plan for sin virksomhet, der forskningsfokus, mulige finansieringskilder, rekruttering, prosjektportefølje, publisering og formidling inngår.*
- *En forskningsgruppe har felles faglige aktiviteter, som seminarer, utvikling av prosjekter, søknadsskriving, publisering og formidling.*
- *En forskningsgruppe har sin egen leder eller talsperson.*
- *En forskningsgruppe består som regel av minst tre vitenskapelige ansatte, som bør knytte til seg stipendiater og masterstudenter.*

- *En forskningsgruppe disponerer tildelte midler.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Tillitsvalgte drøftet saken i møte 22.11.13. Det var ingen merkander til saken.

Universitetsdirektøren endret sitt forslag til vedtak i siste strekpunkt til:

«En forskningsgruppe disponerer tildelte midler i samråd med fakultetsledelsen».

Styret vedtok enstemmig endringen. Vedtaket blir etter dette:

Enstemmig vedtak:

Styret vedtar følgende kriterier for forskningsgruppene ved UiA:

- *En forskningsgruppe har et felles overordnet forskningstema. Forskningstemaet samler gruppens medlemmer, og gjenspeiles i et navn på gruppen.*
- *En forskningsgruppe har en langsiktig plan for sin virksomhet, der forskningsfokus, mulige finansieringskilder, rekruttering, prosjektportefølje, publisering og formidling inngår.*
- *En forskningsgruppe har felles faglige aktiviteter, som seminarer, utvikling av prosjekter, søknadsskriving, publisering og formidling.*
- *En forskningsgruppe har sin egen leder eller talsperson.*
- *En forskningsgruppe består som regel av minst tre vitenskapelige ansatte, som bør knytte til seg stipendiater og masterstudenter.*
- *En forskningsgruppe disponerer tildelte midler i samråd med fakultetsledelsen.*

S 105/13 Søknad om etablering av ny ph.d.-spesialisering under ph.d.-programmet ved Fakultet for kunstfag: "Kunst i kontekst"

Forslag til vedtak:

1. *Universitetsstyret stiller seg positivt til etablering av ph.d.-spesialiseringen «Kunst i kontekst» ved Fakultet for kunstfag.*
2. *Styret oppnevner følgende medlemmer til ekstern sakkyndig komité:*
   - *Professor fil. dr. Olle Edström, Göteborgs Universitet*
   - *Professor Kristin Bergaust, Høgskolen i Oslo og Akershus*
   - *Professor dr. art. Rikke Gürgens Gjærum, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Oslo og Akershus*
3. *Rektor får fullmakt til å godkjenne dokumentasjon som skal legges til grunn for ekstern sakkyndig vurdering.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Kristensen fremmet forslag om å fjerne forslag til vedtak pkt. 1.

Styret vedtok enstemmig Kristensens forslag.

Styret vedtok som nytt pkt. 3 å ta stilling til etableringen når den blir aktuell.

Enstemmig vedtak:

1. *Styret oppnevner følgende medlemmer til ekstern sakkyndig komité:*
   - *Professor fil. dr. Olle Edström, Göteborgs Universitet*
   - *Professor Kristin Bergaust, Høgskolen i Oslo og Akershus*
   - *Professor dr. art. Rikke Gürgens Gjærum, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Oslo og Akershus*
2. *Rektor får fullmakt til å godkjenne dokumentasjon som skal legges til grunn for ekstern sakkyndig vurdering.*
3. *Styret tar stilling til etableringen når det blir aktuelt*

S 106/13 Sørlandsutvalget. Oppfølging av forslag knyttet til UiA

Forslag til vedtak:

1. *Styret tar status i arbeidet med oppfølging av Sørlandsutvalgets tiltak som involverer UiA til orientering.*
2. *Styret ber at rektor i samråd med universitetsdirektør oppnevner en prosjektgruppe, som beskrevet i saksframlegget, for å arbeide videre med grunnlaget for etablering av "Sørlanslab". Leder av NCE NODE og representant for JB Ugland inviteres til å delta. Styret ber om jevnlig tilbakemelding i arbeidet med etablering av "Sørlandslab".*

3. *Styret støtter opprettelsen et nasjonalt senter for industriell innovasjon som beskrevet av Sørlandsutvalget, men legger til grunn at arbeidet med et slikt senter følges og koordineres utenfor UiA*
4. *Styret ber om at arbeidet med en økning i studieplasser innenfor ingeniørutdanningene følges opp fra UiAs side både i forhold til revidert budsjett 2014 og budsjett 2015.*

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Wahlstedt og Fladmark fremmet forslag til nytt pkt. 3 i vedtaket:

«Styret har merket seg forslaget om et senter for industriell innovasjon som beskrevet av Sørlandsutvalget, men legger til grunn at arbeidet med et slikt senter følges og koordineres utenfor UiA og ser dette i sammenheng med en styrking av UiAs kompetansemiljø(evt. forsknings- og studiemiljø) innenfor innovasjon».

Skretting foreslo endring i vedtaket pkt 4:
Arbeidet med en økning i studieplasser innenfor ingeniørutdanningene skal følges opp fra UiAs side både i forhold til revidert budsjett 2014 og budsjett 2015.

Forslag til nytt pkt. 3 og endringen i pkt. 4 ble enstemmig vedtatt. Universitetsdirektørens øvrige forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig vedtak:

1. *Styret tar status i arbeidet med oppfølging av Sørlandsutvalgets tiltak som involverer UiA til orientering.*
2. *Styret ber at rektor i samråd med universitetsdirektør oppnevner en prosjektgruppe, som beskrevet i saksframlegget, for å arbeide videre med grunnlaget for etablering av "Sørlanslab". Leder av NCE NODE og representant for JB Ugland inviteres til å delta. Styret ber om jevnlig tilbakemelding i arbeidet med etablering av "Sørlandslab".*
3. *Styret har merket seg forslaget om et senter for industriell innovasjon som beskrevet av Sørlandsutvalget, men legger til grunn at arbeidet med et slikt senter følges og koordineres utenfor UiA og ser dette i sammenheng med en styrking av UiAs kompetansemiljø(evt. forsknings- og studiemiljø) innenfor innovasjon*
4. *Arbeidet med en økning i studieplasser innenfor ingeniørutdanningene skal følges opp fra UiAs side både i forhold til revidert budsjett 2014 og budsjett 2015.*

S 107/13 Universitetsmuseet i Agder - rapport fra arbeidsgruppe

Forslag til vedtak:

Styret tar rapporten om universitetsmuseet i Agder til foreløpig orientering. Rapporten sendes på høring i UiA. Det tas kontakt med Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet for en avklaring av sentral statlig medvirkning til realisering av museumsovertakelsen.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 108/13 Fellesprosjektet mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Status og framdrift

Forslag til vedtak:

Universitetsdirektøren tar redegjørelsen om organisering og framdriftsplan for utredningsarbeidet til orientering.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Universitetsdirektøren presiserte at prosjektrapporten etter planen skal foreligge og være sendt ut til styret i forkant av aprilmøtet.

Det ble reist spørsmål om kommunikasjonsplanen som prosjektstyret hadde vedtatt. Rektor understreket viktigheten av å møte behovet for en bred kommunikasjonsplattform i denne saken Den planlagte høringsperiode mellom styrets april og junimøte er viktig, aktuelle høringsinstanser bør diskuteres på februarmøtet.

Styret ble informert om forslag fra professor Leer-Salvesen om en rådgivende avstemning om en fusjon med HiT

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 109/13 Referat- og rapportsaker 27.11.2013

Forslag til vedtak:
Styret tar referat- og rapportsakene til orientering.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

1. Fakultet for teknologi og realfag, referat fra fakultetsstyremøte 2.9.13
2. Det sentrale forskningsutvalget, referat fra møte 26.09.13
3. Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, referat fra fakultetsstyremøte 09.10.13
4. Studieutvalget, referat fra møte 11.10.13
5. Fakultet for kunstfag, referat fra fakultetsstyremøte 24.10.13
6. Det sentrale forskningsutvalget, referat fra møte 31.10.13
7. Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, referat fra fakultetsstyremøte 06.11.13
8. Styret for lærerutdanningene, referat fra styremøte 25.09.13

9. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap, referat fra møte 06.11.13
10. Protokoll fra forhandlingsmøte ved Universitetet i Agder 22.10.13 - lokale forhandlinger i hht. HTA pkt 2.3.3 pr. 1.8.13
11. Høring - forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, brev til KD 30.10.13
12. Orientering om forslag til statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler http://www.regjeringen.no/orientering/statsbudsjettet_uh.
13. Statsbudsjettet 2014: Utfyllende kommentar til innspill om studieplasser innen ingeniørutdanning
14. Strategi for Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ved Universitetet i Agder og Høgskolen i Telemark
15. Sak på rektorfullmakt - Trekk av Tysk påbygging høsten 2014
16. Referat fra drøftingsmøte 22.11.13

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 110/13 Forlengelse av midlertidig tilsetting i 10 % stilling som professor II (kallelse) ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

Forslag til vedtak:

Peter Axel Nielsens midlertidige tilsetting som professor II (kallelse) ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap forlenges i 10 % stilling for perioden 01.01.14 – 31.12.14.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 111/13 Tilsetting i midlertidig 20 % stilling som professor II (kallelse) ved Fakultet for teknologi og realfag

Forslag til vedtak:

Olav Egeland tilsettes i midlertidig 20 % stilling som professor II (kallelse) ved Fakultet for teknologi og realfag for perioden 01.10.13 – 30.09.15.

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Enstemmig vedtak:

Universitetsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

S 112/13 Informasjonsutveksling og oppfølging

Saksprotokoll i Universitetsstyret - 27.11.2013

Rektor informerte

- Plan om å gjennomføre dialogmøter på instituttnivå.
- Universitetets årsfest deles i to arrangementer. En intern UiA-dag for ansatte og et arrangement for eksternt inviterte. Sistnevnte blir 9. april i forlengelsen av styremøtet samme dag. Styret bes om å sette av dagen. Også varamedlemmer inviteres.
- Intern UiA-dag som ble arrangert 13. november fungerte bra. Fra 2014 ønskes denne dagen utvidet med egen doktorpromosjon.
- Lobbyvirksomhet: KUF - komiteen er invitert til UiA. Universitetsledelsen følger ellers opp lobbyvirksomhet på bred basis.
- Det er etablert kontakt via UH-avdelingen til statsråden vedrørende statssekretærens «frys»-uttalelser om nye universiteter med konsekvenser for samarbeidet UiA-HiT. Det forventes et brev fra statsråden om saken.
- Økt antall ingeniørplasser til UiA. Det er gitt støtte fra næringslivet i fht. revidert budsjett og det har vært dialog med «Sørlandsbenken» (tidl. Agderbenken) om temaet, jevnfør referatsak. Flatmark supplerte i denne saken.

Universitetsdirektøren informerte om:
- Finansieringsutvalget han var oppnevnt i er lagt ned etter et møte. Den nye statsråden har varslet etablering av et nytt finansieringsutvalg som gis nytt mandat.

Styremedlemmene som deltok på KDs styreseminar 19. november anså seminaret som svært nyttig og det ble referert fra innlegg på konferansen, spesielt fra innlegget til den nye statsråden. Rektor og direktør supplerte med informasjon fra to andre seminarer hvor kunnskapsministeren hadde holdt innlegg.
-Viserektor Marit Aamodt Nielsen informerte om Studentbarometeret som offentliggjøres i februar.

S 113/13 **********

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET
The Norwegian Association of Higher Education Institutions

Utdanningsutvalget

Medlemmer:
prorektor Berit Kjeldstad, NTNU (leder)
studiedirektør Monica Bakken, UiO
studie- og forskningsdirektør Jan Atle Toska, UiN
viserektor Bjørg Julsrud Bjøntegaard, NMH
avdelingsleder Kari Bjørgo Johnsen, KHiB
prorektor Olgunn Ransedokken, HiOA
studiesjef Marina Trogen Hansen, HiH
Tuva Aune Wettland, NSO
Alexander Løtvedt, NSO

Forfall:
studiedirektør Jorun Gunnerud, NHH
rektor Steinar Nebb, HiNT (nestleder)

Fra UHRs sekretariat:
Rachel Glasser
Kjærstin Åstveit

Leder av analysegruppen, Asbjørn Bjørnset, var til stede på sak 42/13 kl. 1030. Medlem av nettverket for skikkethetsnettverket studieleder ved HiOA, Kari Kildahl, var til stede på sak 41/13 kl. 1330. Forskningsleder Jannecke Wiers-Jenssen, NIFU, var til stede på sak 40/13 fra kl. 1400-1500.

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET
The Norwegian Association of Higher Education Institutions

Referat

Møtedato: 19. november 2013 **Møtetid:** kl. 1000 - 1600

Møtested: Kurs- og konferansesenteret,
HiOA, Pilestredet 46 b, 3. etg.

Saksliste

Sak 35/13	Godkjenning av innkalling og sakliste
Sak 36/13	Innspill til Norgesuniversitetets undersøkelse Digital tilstand 2014
Sak 37/13	Administrativ arbeidsgruppe/utvalg under UU
Sak 38/13	Februarseminaret 2014
Sak 39/13	NIFUs årlige kandidatundersøkelse og uthenting av spesialanalyser
Sak 40/13	Samarbeid med nettverket for skikkethetsansvarlige
Sak 41/13	Oppfølging av SØF-rapport
Sak 42/13	Karaktersetting på deleksamener i FS
Sak 43/13	Oppnevning av ny termgruppe
Sak 44/13	Orienteringssaker
Sak 45/13	Eventuelt

Sak 35/13 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Utdanningsutvalget godkjente innkalling og sakliste.

En sak ble meldt til eventuelt: Studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits.

Sak 36/13 Innspill til Norgesuniversitetets undersøkelse Digital tilstand 2014

Saksdokumenter:

- Brev av 22 10 13 fra Norgesuniversitetet til UHR (utdanningsutvalget): «Forespørsel om innspill til Norgesuniversitetets undersøkelse Digital tilstand 2014»
- Vedlegg til brev av 22 10 13: «Utfyllende kommentarer og problemstillinger til drøfting»

Norgesuniversitetet er i gang med ny versjon av undersøkelsen Digital tilstand, og ber om innspill til tema og utforming av spørsmål innen 10. desember.

Til nå har undersøkelsen målt temperaturen på den digitale tilstanden i UH-sektoren. For at materialet skal få en bruksverdi for lærestedene, blant annet som nyttige styringsdata, kunne det vært interessant om man kan inkludere framoverrettede analyser i neste publikasjon. Hvilke utfordringer står vi overfor og hvilke virkemidler trenger vi for å komme videre? Hva skal myndighetene gripe fatt i, og hva er oppgaver for institusjonene?

I dag fremstår undersøkelsen som relativ kvantitativ med et verktøyperspektiv på IKT, og UU foreslår at man prøver å lage den mer kvalitativ og ser på IKT som virkemiddel for å gjøre læring enda bedre. UU mener det er en fordel om undersøkelsen blir mindre dataorientert i selve hoveddokumentet, og mener NUV kan vurdere om en del av dataene kan egne seg som vedlegg.

UU mener NUV bør se på rekkefølgen av det planlagte innholdet, og foreslår at strategier og planer kommer først, mens teknologi og utstyr kan komme senere. Koblingen mellom undervisning, læring og vurdering bør være en rød tråd i undersøkelsen.

Når det gjelder digitale vurderingsformer og eksamen er dette bare er ett av flere element som inngår i undervisning og læring – og det vil være interessant om man kunne finne ut mer om papirløse arbeidsprosesser generelt i institusjonen.

NUV skriver at hver respondentgruppe besvarer et digitalt spørreskjema som inneholder både lukkede og åpne spørsmål. UU regner med dette betyr at man har tilpassete spørsmål til de ulike gruppene. Hvis det ikke er tilfelle ber UU NUV om å vurdere denne muligheten.

For at NUV skal oppnå høyest mulig svarprosent fra de ulike respondentgruppene anbefaler UU at NUV er tydelig i sitt oversendelsesbrev på hvem på institusjonene som skal svare på undersøkelsen. For eksempel vil en relevant respondentgruppe være studieprogramledere.

Digital tilstand har vært presentert i en tykk bok. Det ble reist spørsmål om man kan prøve å presentere materialet i et mer leservennlig format.

Når det gjelder MOOCs kan man spørre studentene om hvor mange som kunne tenke seg å ta en MOOC, eller som har tatt en MOOC.

Det overordnede og strategiske er viktig i denne undersøkelsen, og UU mener institusjonsledelsen bør være én respondentgruppe. NUV bør være tydelig på hvordan undersøkelsen tenkes brukt i et nasjonalt og et institusjonelt perspektiv. Nasjonale og institusjonelle virkemidler kan sees i sammenheng med svarene fra undersøkelsen.

UU imøteser undersøkelsen, og ber NUV om å foreslå viktige diskusjonstema for sektoren på grunnlag av innsamlet data.

Vedtak:

Leder får fullmakt til å fullføre en uttalelse i tråd med diskusjonen i utvalget.

Sak 37/13 Administrativ arbeidsgruppe/utvalg under Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget besluttet på forrige møte å vurdere muligheten for å opprette et eget studieadministrativt utvalg underlagt utdanningsutvalget. UU fikk forelagt en mulig modell for et slikt utvalg til diskusjon.

UU var positive til det framlagte forslaget, men ønsker å ta opp saken på nytt på neste møte for å bearbeide saken ytterligere og bli enda tydeligere når det gjelder mandat og sammensetning. Deretter kan saken oversendes UHRs styre.

Saksmengden er i dag svært stor og bred på utdanningsfeltet. Mange saker er av utdanningspolitisk og strategisk art, mens andre krever stor studieadministrativ innsikt og detaljert spesialkompetanse. Saker av mer administrativ og teknisk art kunne legges til et nytt underutvalg. Målsetningen med et nytt utvalg er å utvide kapasiteten på utdanningsområdet.

UU mener det er naturlig at et underutvalg rapporterer til UU.

Det kan bli en utfordring å vurdere hvilke saker som skal behandles hvor, og det blir viktig med gode, formelle, koblingspunkter mellom UU og et eventuelt underutvalg. Dette bør gå tydelig frem av mandatet.

Et nytt underutvalg vil kunne erstatte noen av ad-hoc gruppene som UU i dag oppretter for å håndtere en del enkeltsaker.

Sammensetningen av underutvalget og hvilken kompetanse medlemmene skal ha bør vurderes grundig og presiseres.

Studentene ønsker å være representert.

Vedtak:

Utdanningsutvalget tar saken opp til ny behandling på neste møte, før den oversendes til UHRs styre.

Sak 38/13 Februarseminaret 2014

Utdanningsutvalget har tre år på rad arrangert et mindre februarseminar for utvalget med gjester der målsetningen er å kunne få drøfte noen utvalgte tema mer i dybden enn det vi får anledning til på ordinære utvalgsmøter.

Utdanningsutvalget ønsker å opprettholde februarseminaret. Som i fjor vil vararepresentantene i utvalget inviteres til å delta.

Temaene i Februarseminaret 2014 blir et utdanningspolitisk dokument for UU og internasjonalisering.

Under internasjonaliseringstemaet kan det blant annet bli aktuelt å presentere rapport fra arbeidsgruppen som ser på samordning av opptak for studenter med utenlandsk utdanning til

masterutdanninger, og å diskutere regjeringens forslag om å utrede muligheten for studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits. Utvalget ønsker også å belyse hvordan lærestedene tenker strategisk rundt internasjonalisering på ulike ledelsesnivå. Det ble foreslått å invitere en innleder fra Helsingfors Universitet/University of Helsinki som har jobbet mye med det de kaller for «embedded internationalisation».

UU ønsker seg fortsatt en utdanningsmelding, uavhengig av regjeringsskifte, og vil jobbe for å få frem de gode sakene. I første omgang vil utdanningsutvalget oppdatere og fornye et utdanningspolitisk dokument, og legge dette fram for diskusjon på februarmøtet.

Dato for februarseminaret fastsettes på e-post.

Vedtak:

Utdanningsutvalget ønsker å arrangere et internt seminar for utvalget med inviterte gjester i februar 2014. Et utdanningspolitisk dokument for utvalget og internasjonalisering blir hovedtema.

Sak 39/13 NIFUs kandidatundersøkelse og uthenting av spesialanalyser

Forskningsleder Jannecke Wiers-Jenssen, NIFU, informerte UU om NIFUs kandidatundersøkelse.

NIFU har siden 1972 gjennomført undersøkelser av nyutdannede kandidater fra norske universiteter og høgskoler. Hovedfokus har vært kandidatenes situasjon på arbeidsmarkedet og eventuell videre utdanning. Undersøkelsen omfatter de aller fleste kandidatgrupper med høyere grads eksamen fra norske læresteder. Noen år er også utvalgte grupper av kandidater med lavere grad inkludert. Eksempler på dette er ingeniører, lærere og sykepleiere.

Det gjennomføres to typer undersøkelser: Halvtårundersøkelser og spesialundersøkelser. Halvtårundersøkelser gjennomføres vanligvis hvert annet år og fungerer som en «temperaturmåler» på arbeidsmarkedet. De gir informasjon om hvor lett/vanskelig det er for nyutdannede å få innpass i arbeidslivet. Spesialundersøkelser gjennomføres om lag hvert annet år og for eksempel to, fire eller åtte år etter endt utdanning. Disse tar opp flere temaer og fokuserer som regel på bestemte grupper. Eksempler på dette er norske studenter uteksaminert i utlandet, kandidater med innvandrerbakgrunn eller bestemte profesjonsgrupper som ingeniører eller lærere.

Hovedfokus i undersøkelsene er overgangen fra høyere utdanning til arbeidslivet. Blant kjernespørsmålene er spørsmål om sysselsetting, ulike former for mistilpasning (arbeidsledighet, undersysselsetting etc.), lønn og videreutdanning. I de senere årene har undersøkelsene i økende grad inkludert spørsmål om kandidatenes vurderinger av utdanningen og lærestedet og i hvilken grad de har opplevd at studiet er relevant for arbeidsmarkedets behov.

Det er mulig å bestille spesialkjøringer og analyser fra Kandidatundersøkelsen. Det er også mulig å utvide utvalget. I 2012 er det tilrettelagt for at lærestedene selv kan få tilgang på utvalgte data fra eget lærested.

Det er mulig å gå nærmere inn på enkelte fagområder å analysere hvorfor de skårer lavt. For eksempel ser NIFU at hvilken type masteroppgave studentene skriver har konsekvens for senere arbeidslivsrelevans. UU pekte på at det innenfor undersøkelsens inndelinger i store fagområder finnes mange ulike fag der variasjonene vil være store når det gjelder opplevd relevans av utdanningen i senere yrkesliv.

Dataen kan representere relevante styringsdata for institusjonene, og aktualiserer hva som er relevante og nødvendige styringsdata for institusjonene. Har vi det vi trenger for å gjøre de rette analysene og finne de gode tiltakene og gjøre de rette valgene? Hvordan kan dataene brukes i institusjonssammenheng og i beslutningsprosesser? Er dataene relevante i forbindelsen med Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)? UU ønsker å ta med seg undersøkelsene inn i UUs diskusjoner i saker som omhandler arbeidslivsrelevans.

Så langt opplever NIFU flest henvendelser fra karrieresentere når det gjelder undersøkelsen, og lærestedene spør sjelden om presentasjoner og lignende.

UU ønsker seg mer systematikk rundt hva vi skal ha av nasjonale undersøkelser, og hva institusjonene selv skal stå for. Det er viktig at lærestedene er informert om hva som finnes av datamateriale hos NIFU og andre, slik at man ikke samler inn data som allerede foreligger. Dette er viktig ikke minst for å unngå evalueringstrøtthet og lav svarprosent.

Det ble foreslått at NIFU vurderer forhåndspresentasjon av datamateriale for deltakere i undersøkelsen, slik at det blir lettere å være forberedt på henvendelser fra media etc.

Utdanningsutvalget vil se på om det kan være aktuelt å bruke data fra kandidatundersøkelsen i utvalgets dokument om utdanningskvalitet, i kapittel om arbeidslivsrelevans.

Vedtak:

Utdanningsutvalget tar informasjonen om kandidatundersøkelsen til orientering, og vil diskutere videre hva vi trenger av styringsdata i sektoren på makronivå.

Sak 40/13 Samarbeid med nettverket for skikkethetsansvarlige

Saksdokumenter:

- Rapporten «Skikkethetsarbeid i UH-institusjonene» http://www.uhr.no/documents/Skikkethetsarbeid_i_UH_institusjonene_rapport_mars_2011.pdf
- Forskrift om skikkethet: http://www.lovdata.no/for/sf/kd/td-20060630-0859-0.tm Rundskriv F-14-06 med retningslinjer for forskriften http://www.regjeringen.no/se/dep/kd/dok/rundskriv/2006/rundskriv-f-1406.html?id=109640

Medlem av nettverket for skikkethetsansvarlige og leder av nettverkets nyopprettede arbeidsutvalg, studieleder ved HiOA, Kari Kildahl innledet til saken og informerte om nettverket.

Kildal orienterte om de mange utfordringene sektoren opplever i dag innenfor dette området, blant annet med studenter som har tilpasningsvansker og som bytter studiested uten at saken har gått så langt som til nemnd. I om saker som går til nemnd viser det seg at disse behandles ulikt. Det ble reist spørsmål om regionale nemnder kan være et skritt i retning av større likebehandling.

UU diskuterte om NOKUT kan ha en rolle også innen skikkethet siden dette også er et spørsmål om kvalitet.

Nettverket ønsker å være synlig og søker et tettere samarbeid med relevante aktører som departement, læresteder, UHR, NOKUT, NSO, NAV, politiet osv.

UU understrekte betydningen av denne jobben som gjøres på mange nivåer. Alle berøres av skikkethetsvurderinger, men det er et område som ikke er satt godt nok i system.

UU mener det er viktig å jobbe videre med denne problematikken. Det er mange aktører inne i bildet både nasjonalt og lokalt på ulike nivå i institusjonene. En mulig oppgave kan være å sortere roller og se på hvilke oppgaver de enkelte har og hva som er forbindelsene mellom dem. Erfaringsdeling og gode eksempler vil kunne være viktig for mange av aktørene.

Studentene bør informeres tidlig i studiene om skikkethetsvurdering slik at de får en forståelse av at rollen skikkethet har i utdanningen.

Det er få, men viktige og kompliserte saker som omfattes av ordningen med skikkethet. UU støtter etableringen av nettverket for skikkethet som vil kunne bli et viktig ledd for å koordinere og strukturere videre arbeid på dette området. I tillegg har UHR et ansvar for å sette temaet på agendaen for institusjonene.

Kildal informerte om at nettverket planlegger en bok om skikkethet (den forrige boken er fra 2002 og handlet om lærerutdanning).

Vedtak:

Utdanningsutvalget tok saken til orientering og opprettholder kontakten med nettverket for skikkethetsansvarlige.

Sak 41/13 Oppfølging av SØF-rapport om karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning

Saksdokumenter:

- SØF-rapport nr.03/13: Karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning
- Notat fra UHRs analysegruppe til UHRs utdanningsutvalg (inkludert notat til UHRs styre fra analysegruppen av 3.10.13)

Leder av analysegruppen, Asbjørn Bjørnset, innledet til saken.

I september i år kom Rapport 03/13 fra Senter for økonomisk forskning: «Karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning» som retter søkelyset mot forskjeller mellom utdanningsinstitusjonene når det gjelder bruk av karakterskalaen A-F. UHRs styre har bedt

Utdanningsutvalget og analysegruppen om å arbeide videre med problemstillingene som presenteres i rapporten og rapportere tilbake til styret.

Utdanningsutvalget mener det er viktig å ta rapporten på alvor, og ønsker å diskutere hvordan vi kan gå videre og hva vi trenger mer informasjon om.

Siden arbeidet med harmonisering av karakterbruk startet har vi oppnådd en åpenhet i Norge om karaktersetting. Vi har fått oversikter, kunnskap og en del analyser. UU diskuterte hva som fortsatt skal gjøres nasjonalt og hva institusjonene nå skal gripe fatt i.

UHRs fagråd, fakultetsmøter, nasjonale råd og profesjonsråd vil fremdeles være viktige fora for å identifisere hva som er mulig med hensyn til å utarbeide felles beskrivelser og sensorveiledninger og muligheten for nasjonale prøver for enkelte fag.

UU vil invitere NOKUT for å få høre mer om hvilken strategi NOKUT velger fremover i sitt kvalitetssikringsarbeid, og for å få en orientering om arbeidet med humaniorafag som NOKUT ser spesielt på i år. Karaktersetting bør være en del av lærestedenes kvalitetssikringssystem. Ikke minst er bruk av strykgrensen et relevant tema her.

Det kan også være interessant å se nærmere på den svenske modellen der man som en del av kvalitetssikringsarbeidet kontrollerer og nivellerer nivået innen fagområder ved å samle inn et utvalg masteroppgaver og resensurere dem.

Nasjonale prøver er sannsynligvis ikke realistisk i stor målestokk, men noen fagråd har selv nevnt denne muligheten for enkelte fag. Det kan diskuteres om nasjonale prøver kanskje være en god metode for å nivellere nivået i noen fagmiljø og bør kunne diskuteres i nasjonale fagråd, fakultetsmøter, råd og profesjonsutvalg.

UU mener det er viktig å ha fokus på opplæring og informasjon til nytilsatte, og at dette kan være et mulig tema for UU sin arbeidsgruppe for UH-pedagogikk.

Analysegruppen har kommet med mange gode forslag som bør drøftes videre. Selv om karaktersetting i hovedsak er institusjonenes ansvar kan det være behov for pådrivere utenfra som setter fokus på fellestiltak. Det er viktig å være konstruktiv og arbeide for å nyansere de ensidige medieoppslagene som kom etter at SØF-rapporten ble offentliggjort.

UU mener karaktersaken er viktig og ønsker å ha saken på flere møter framover. For å få en god ledelsesforankring og diskusjon blant rektorene foreslår utvalget at saken settes på agendaen til UHRs representantskapsmøte i mai 2014.

Vedtak:

Utdanningsutvalget vil arbeide videre med karaktersaken og oppfølging av SØF-rapporten, og saken settes på agendaen på de neste møtene i utvalget. Utvalget foreslår at saken diskuteres på UHRs representantskapsmøte i mai. UHRs styre orienteres om UUs behandling av saken.

Sak 42/13 Karaktersetting på deleksamener i FS

Saksdokumenter:

- Brev av 30.8.13 fra Kunnskapsdepartementet til Høgskolen i Oslo og Akershus: «Praktisering av sensur»

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) sendte 10.8.13 et brev til Kunnskapsdepartementet der de stilte spørsmål vedrørende bokstavkarakterer på delevalueringer i emner og vekting i FS. Kunnskapsdepartementet sitt svarbrev av 30.8.13 ble tatt opp som o-sak på møte i Utdanningsutvalget 24. september.

Utdanningsutvalget mener brevene har interesse for UH-sektoren og vil sende disse ut til orientering til UHRs medlemsinstitusjoner sammen med et kort oversendelsesbrev.

Vedtak:

Utdanningsutvalget sender brev av 10.8.13 fra HiOA til Kunnskapsdepartementet og svarbrev fra departementet av 30.8.13 til UHRs medlemsinstitusjoner til orientering.

Sak 43/13 Oppnevning av ny termgruppe

Oppnevningstiden for UHRs termgruppe utløper i 2013, og UHR har i brev av 30.8.13 bedt om forslag på medlemmer for perioden januar 2014 – desember 2017.

Det kom følgende forslag på medlemmer til termgruppen:

- dr.philos. Allan Folkestad, Universitetet i Agder
- professor Øivin Andersen, Universitetet i Bergen
- rådgiver Anne M. Bergfall, Universitetet i Oslo
- kontorsjef Aslaug M. Lunde, Universitetet i Stavanger
- førsteamanuensis Marita Kristiansen, NHH
- rådgiver Johanna Boddens-Hosang, NMBU
- høgskolelektor Kjetil Arve Myskja, Høgskulen i Volda
- førsteamanuensis Christopher Wales, NLA Høgskolen
- førsteamanuensis Tor-Morten Grønli, Norges Informasjonsteknologiske Høgskole
- seniorrådgiver Grete Gåra Alvern, Kunnskapsdepartementet:

Observatører:

- seniorrådgiver Jan Hoel, Språkrådet
- seniorrådgiver Ole Kristian Våge, Språkrådet

Utdanningsutvalget foreslo at ny gruppe settes sammen i tråd med innkomne forslag. Den nye gruppen vil representere både kontinuitet og fornying.

Stewart Clark trer av som leder for gruppen, men fortsetter som ordinært medlem/konsulent i ytterligere ett år.

Ny leder blir førsteamanuensis Marita Kristiansen, NHH.

Vedtak:

Utdanningsutvalget oppnevner ny termgruppe for perioden januar 2014 – desember 2017, i tråd med innkomne forslag. Førsteamanuensis Marita Kristiansen, NHH oppnevnes som leder av UHRs termgruppe.

Sak 44/13 Orienteringssaker

1. Fra UHR og UU

a) Politiattester – orientering fra seminar 23. oktober m.m.
vedlegg: Oppsummering fra politiattestseminar
b) BOLK og forhandlinger med Kopinor

2. Fra Kunnskapsdepartentet

a) Nytt fra MOOCs utvalget
b) Høring – forslag om å fjerne krav om bekreftede dokumenter ved godkjenning av høyere utdanning
vedlegg: Brev fra KD av 1.10.13.
c): Organisering av arbeid med GSU-listen
vedlegg: Brev fra Kunnskapsdepartementet av 7.11.13
d) Felles klagenemnd: Årsmelding 2012. Felles klagenemnd fattet vedtak i 45 saker i fjor, herav gjaldt 43 saker «fusk» (plagiat, ulovlig hjelpemiddel og ulovlig samarbeid). I 2011 var tallet 50 vedtak, hvorav 47 gjaldt fusk. 21 av sakene i 2012 gjaldt plagiat: «Plagiat så ut til å være et stort problem ved skriftlige innleveringer uten tilsyn. Studentene overholdt ikke reglene om kildebruk og kildehenvisninger på en tilfredsstillende måte. Manglende sitatmarkering, manglende kildehenvisninger i teksten (fotnoter o.l.), og mangelfull referanseliste var forhold som stadig gikk igjen.» (s.4). Årsmeldingen er sendt til lærestedene (er ikke lagt på nett foreløpig).
e) Forslag til medlemmer i Felles klagenemnd for studentsaker. Kunnskapsdepartementet ber om forslag til tre medlemmer og tre personlige varamedlemmer
vedlegg: Brev fra Kunnskapsdepartementet av 8.11.13

3. Fra andre

a) NOKUT: Nye SFU-er
b) NIFU Rapport 29/2013: Pensum i høyere utdanning – hvilke læremidler brukes? (kommer)
c) NIFU Rapport 23/2013: IKT og læring i høyere utdanning – Kvalitativ undersøkelse om hvordan IKT påvirker læring i høyere utdanning: http://www.nifu.no/files/2013/10/NIFUrapport2013-32.pdf
d) Innspill til forskningsrådets policy for FoU ved høgskolene: Forskningsrådet har utarbeidet utkast til policy for FoU ved høgskolene som er sendt UHR på høring med frist 16. desember. Utkastet er også lagt ut til åpen høring på Forskningsrådets hjemmeside.

4. Konferanser og seminarer

Avholdte konferanser
a) Karaktersamling 2013: 24. oktober på Gardermoen:
http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/uhrs_karaktersamling_3
b) NOKUT-konferansen 7.-8. november 2013: http://www.nokut.no/jubileumskonferansen-2013
c) Digitale vurderingsformer og eksamen i søkelyset – seminar i Bergen, 13.-14. november:
http://norgesuniversitetet.no/kalender/digital-vurdering-eksamen-i-sokelyset

Kommende konferanser:
a) Hva bør vi vite om rankinger – Hva kan vi lære av rankinger? v/Bolognaekspertgruppen og SIU, UHR, NOKUT og UiB 25. november 2013 i Bergen: http://siu.no/Globalmeny/Om-SIU/Arrangementer/2013/Nasjonal-konferanse-om-rankinger

b) Dannelse i praksis – utdanning for morgendagens arbeidsliv v/HiOA og UHR - 20. januar 2014

Vedtak:

Utdanningsutvalget tar sakene til orientering.

Sak 45/13 Eventuelt

Studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits.

Utvalget diskuterte kort regjeringens forslag om å utrede studieavgift for studenter utenfor EØS og Sveits.

Vedtak:

Utdanningsutvalget tok saken til orientering.

UNIVERSITETET I AGDER

Dato: 5. desember 2013
Saksbehandler: Anne Marie Sundberg
Arkivreferanse: 13/2454

FORSKRIFT OM OPPTAK TIL STUDIER OG EMNER – FULLMAKTSSAK

Styret vedtok i møte 27. november 2013 ny forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder (nedenfor omtalt som forskriften), jfr. S-sak 102/13.

Som ledd i oppfølgingen av styrets vedtak, legges det fram fullmaktssak i forbindelse med behov for endringer som følge av at de aktuelle bestemmelsene nå er tatt inn i forskriften:
- endring av utfyllende regler for opptak til masterprogram
- oppheving av utfyllende regler for opptak til valgfri del i bachelorprogram og til valgfri del av lærerutdanning
- oppheving av regler for rangering av søkere til prakisk-pedagogisk utdanning
- videreføring av regler for opptak til faglærerutdanning i musikk

I Endring av utfyllende regler for opptak til masterprogram

§ 24 Faglige minstekrav for opptak til masterprogram i den nye forskriften lyder:

Styret kan i utfyllende regler fastsette faglige minstekrav (karakterkrav) for det enkelte masterprogram. For søkere med bokstavkarakter er kravet da vektet gjennomsnittskarakter på minst C. Kravet er oppfylt dersom vektet gjennomsnittskarakter, beregnet i henhold til § 25, er 3,0 eller bedre.
For søkere med tallkarakter er kravet gjennomsnittskarakter på 2,7 eller bedre.
Det benyttes vanlige forhøyningsregler.

Med utgangspunkt i denne paragrafen foreslås det at tilsvarende punkt i utfyllende regler for opptak til de masterprogram som har karakterkrav på minst C, utgår.

II Oppheving av utfyllende regler for opptak til valgfri del av bachelorprogram og til valgfri del av lærerutdanning

§ 19 i den nye forskriften omhandler opptak til valgfri del av bachelorprogram og 4-årig eller 5-årig lærerutdanning. På denne bakgrunn foreslås det å oppheve utfyllende regler for opptak til valgfri del av bachelorprogram og til valgfri del av lærerutdanning, vedtatt av Studieutvalget 8. juni 2007 med endring 7. juni 2013 med hjemmel i forskrift om lokalt opptak til studier på lavere grads nivå ved Universitetet i Agder § 6.

III Oppheving av regler for rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning ved Universitetet i Agder

§§ 29 og 30 angir regler for rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning i allmenne fag og praktisk-pedagogisk utdanning i yrkesfag. På denne bakgrunn foreslås det å oppheve regler for

rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning ved Universitetet i Agder, vedtatt av Studieutvalget 04.02.2004 med endring 12.03.2004 og 18.02.2005.

IV Videreføring av regler for opptak til faglærerutdanning i musikk

§ 16 i den nye forskriften angir regler for rangering av søkere til studier med opptaksprøve (utøvende musikk og faglærerutdanning). Studieutvalget skal fastsette utfyllende regler for rangering av søkere til faglærerutdanning i musikk og faglærerutdanning i drama. For studieåret 2014-2015 foreslås det å videreføre gjeldende regler for opptak til faglærerutdanningen i musikk, det vil si punkt 2 i regler for opptak til bachelorprogram i utøvende musikk og faglærerutdanning i musikk, dans og drama, hovedområde musikk, vedtatt av Studieutvalget 03.02.2006. Fakultet for kunstfag vil bli bedt om å fremme forslag til rangeringsregler for opptak til de to faglærerutdanningene i god tid før opptak til studieåret 2015-2016.

Forslag til vedtak:

1. ***Studieutvalgets leder godkjenner på fullmakt endring i utfyllende regler for opptak til alle masterprogram med karakterkrav. Punkt om beregning av vektet gjennomsnittskarakter tas ut, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.***

2. ***Studieutvalgets leder opphever på fullmakt utfyllende regler for opptak til valgfri del av bachelorprogram og til valgfri del av lærerutdanning, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 19.***

3. ***Studieutvalgets leder opphever på fullmakt regler for rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning ved Universitetet i Agder, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder §§ 29 og 30.***

4. ***Studieutvalgets leder viderefører på fullmakt regler for opptak til faglærerutdanning i musikk for opptak til studieåret 2014-2015.***

Greta Hilding
Underdirektør

UNIVERSITY OF AGDER
SERVICE BOX 422 NO-4604 KRISTIANSAND NORWAY
PHONE +47 38 14 10 00 FAX +47 38 14 10 01
ORG.NO. 970 546 200 MVA postmottak@uia.no www.uia.no

Vedtak:

1. ***Studieutvalgets leder godkjenner på fullmakt endring i utfyllende regler for opptak til alle masterprogram med karakterkrav. Punkt om beregning av vektet gjennomsnittskarakter tas ut, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.***

2. ***Studieutvalgets leder opphever på fullmakt utfyllende regler for opptak til valgfri del av bachelorprogram og til valgfri del av lærerutdanning, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 19.***

3. ***Studieutvalgets leder opphever på fullmakt regler for rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning ved Universitetet i Agder, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder §§ 29 og 30.***

4. ***Studieutvalgets leder viderefører på fullmakt regler for opptak til faglærerutdanning i musikk for opptak til studieåret 2014-2015.***

Marit Aamodt Nielsen
Studieutvalgets leder

UNIVERSITY OF AGDER
SERVICE BOX 422 NO-4604 KRISTIANSAND NORWAY
PHONE +47 38 14 10 00 FAX +47 38 14 10 01
ORG.NO. 970 546 200 MVA postmottak@uia.no www.uia.no

UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2014/362
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 06.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/4	Studieutvalget	21.02.2014

Fastsetting av utfyllende regler for UNG-ordningen ved Universitetet i Agder

Bakgrunn
Styret ved Universitetet i Agder fastsatte i møte 27. november 2013 forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder. § 36. UNG-ordningen lyder:

«Elever i videregående skole kan i særlige tilfelle tas opp til enkeltemner. Styret fastsetter utfyllende regler for ordningen. Elever som består eksamen, gis ikke uttelling for studiepoengene før de har oppnådd generell studiekompetanse.»

Når det gjelder punktet om rangering av søkere har for eksempel Universitetet i Oslo en bestemmelse om at søkere med lik karakter i faget rangeres etter samlet karaktersnitt for alle avsluttende fag i videregående opplæring. Etter innspill fra Opptakskontoret og med utgangspunkt i deres erfaringer i 2013, foreslås nå formuleringen «søkere med lik karakter i faget rangeres etter samlet karaktersnitt for alle fag i VG1». Det er Opptakskontorets oppfatning at dette sikrer større grad av likebehandling, også i forhold til søkere fra IB.

Studiesekretariatet har i samarbeid med Opptakskontoret utarbeidet forslag til utfyllende regler for UNG-ordningen ved Universitetet i Agder. Det foreslås at utfyllende regler fastsettes som følger:

Utfyllende regler for UNG-ordningen ved Universitetet i Agder (enkeltemner for elever i videregående skole)
*fastsatt av Studieutvalget *** 2014*

Emner tilbudt som del av UNG-ordningen
Studiedirektøren beslutter, etter forslag fra fakultetene, hvilke emner som kan tilbys som del av UNG-ordningen.

Søknad
Den videregående skolen søker på vegne av elevene. Det forutsettes at skolen og aktuell elev setter seg inn i emnebeskrivelsen i forkant av søknad, og nøye vurderer elevens forutsetninger for å fullføre aktuelt emne.

Kompetansekrav

Eleven må ha fullført relevant kompetansekrav i faget fra videregående skole med karakteren 5 eller 6, og for øvrig ha normal progresjon. Kompetansekravene dokumenteres med karakterprotokoll.

Kompetansekravene fastsettes av studiedirektøren i samråd med aktuelt fakultet.

Rangering
Dersom det er flere søkere som fyller relevant kompetansekrav enn det er tilgjengelige plasser, vil søkerne rangeres på bakgrunn av karakterene i faget som inngår i kompetansekravene. Søkere med lik karakter i faget rangeres etter samlet karaktersnitt for alle fag i VG1.

Rettigheter
UNG-elever er fritatt for å betale semesteravgift og fra å registrere seg.

Kursbevis
Etter fullført emne utstedes kursbevis.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget fastsetter utfyllende regler for UNG-ordningen ved Universitetet i Agder i tråd med framlagt forslag.

UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2014/509
Saksbeh: Turid Høgetveit
Dato: 05.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/5	Studieutvalget	21.02.2014

Utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved UiA på grunnlag av realkompetanse

Bakgrunn
Styret ved Universitetet i Agder fastsatte i møte 27.11.2013 *Forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder*. Forskriftens § 20 inneholder bestemmelser om opptak til grunnutdanninger på grunnlag av realkompetanse.

Opptak på grunnlag av realkompetanse kan gis til søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som har praksis tilsvarende 5 års fulltids yrkespraksis. Minimum 3 av de 5 årene må være relevante i forhold til det studiet det søkes opptak til. I tillegg må søker dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk som er tilstrekkelig for det enkelte studium.

Bestemmelser om hva som kan anses som relevant praksis samt øvrige studiespesifikke krav for opptak til grunnutdanninger på grunnlag av realkompetanse, skal fastsettes av Studieutvalget, jfr. forskriftens § 20 hvor fjerde ledd lyder som følger:
Styret fastsetter i utfyllende regler eventuelle studiespesifikke krav i tillegg til kravene i andre og tredje ledd.

Studiespesifikke krav har til nå inngått i *Retningslinjer for opptak til studier ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse* (se vedlagt). De generelle retningslinjene for opptak til studier på grunnlag av realkompetanse, er nå tatt inn i den nye forskriften om opptak til studier og emner ved UiA. Det er derfor bare § 4, *Studiespesifikke krav*, i retningslinjene som skal videreføres i nye utfyllende regler.

Sekretariatets merknader
I forbindelse med utarbeiding av forslag til utfyllende regler, har sekretariatet tatt utgangspunkt i § 4 i gjeldende retningslinjer for opptak til studier ved UiA på grunnlag av realkompetanse.

Fakultetene og Avdeling for lærerutdanning ble i e-post datert 04.12.2013 bedt om å komme med tilbakemelding på tidligere studiespesifikke krav og eventuelle forslag til endringer. Fristen ble satt til 01.02.2014. Det er mottatt tilbakemelding fra alle fakultetene og Avdeling for lærerutdanning.

På bakgrunn av innspill fra fakultetene/avdelingen, har sekretariatet justert tidligere eksempler på relevant praksis og øvrige studiespesifikke krav. De fleste endringer gjelder imidlertid endrede studienavn og nye studier.

Når det gjelder faglærerutdanning i musikk og drama, ligger det faglige ansvaret til Fakultet for kunstfag. Fakultetet har foreslått at tidligere krav om kunnskaper i samfunnsfag erstattes med krav til kunnskaper i norsk. Kravet til norsk er imidlertid som nevnt tatt inn som et generelt krav i ny forskrift om opptakt til studier og emner ved UiA hvor forskriftens § 20 tredje ledd lyder som følger:
Søkere må dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk som er tilstrekkelig for det enkelte studium.

På bakgrunn av tilbakemelding fra Fakultet for kunstfag foreslås det at kravet til samfunnsfag i faglærerutdanningen i drama og musikk tas ut. Avdeling for lærerutdanning er konferert og har ingen kommentar til dette.

Det er også stilt spørsmål til hvorfor fakultetet ikke mener det er behov for samme tilleggskrav for opptak til faglærerutdanning i musikk som til faglærerutdanning i drama hvor det stilles krav om pedagogisk erfaring fra kulturskole, grunnskole eller videregående skole. Sekretariatet vil forsøke å få en begrunnelse fra fakultetet før møtet i Studieutvalget.

Studieporteføljen ved Avdeling for lærerutdanning har vært gjennom store endringer de siste årene og endringene i forhold til tidligere retningslinjer er derfor størst her. Når det gjelder Praktisk pedagogisk utdanning for faglærere i yrkesfag (PPU-Y), har det tidligere manglet retningslinjer for studiespesifikke krav i forhold til dette studiet. Ifølge Avdeling for lærerutdanning er realkompetansevurdering av søkere til PPU-Y en nasjonal utfordring. Avdelingen har nå opprettet en opptakskomite som spesielt skal se på kriteriene for denne søkergruppen. Pga. kompleksiteten i arbeidet, foreligger det per nå ikke endelig forslag.

Selv om forslag til studiespesifikke krav i forhold til PPU-Y enda ikke foreligger, anbefaler sekretariatet at saken likevel tas til behandling nå. Grunnen til dette er at fristen for å søke opptak til studier på bakgrunn av realkompetanse er 1. mars og saken derved haster.

Det legges herved fram forslag til utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved UiA på grunnlag av realkompetanse. Reglene er strukturert etter fakultet/avdeling. I tillegg er studier/fagområder med like krav til praksis og tilleggskrav, samlet.

I og med at de generelle retningslinjene for opptak til studier på grunnlag av realkompetanse i gjeldende retningslinjer for opptak til studier ved UiA på grunnlag av realkompetanse nå er tatt inn i den nye forskriften om opptak til studier og emner ved UiA, foreslås det at Studieutvalget opphever disse retningslinjene.

Sekretariatet anbefaler videre at Studieutvalgets leder gis fullmakt til å fastsette utfyllende regler for opptak til PPU-Y på bakgrunn av forslag fra Avdeling for lærerutdanning.

Forslag til vedtak:

1. *Studieutvalget fastsetter utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse i tråd med framlagt forslag.*

2. *Studieutvalget opphever retningslinjer for opptak til studier ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse på bakgrunn av at retningslinjene er tatt inn i ny forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder.*
3. *Studieutvalgets leder gis fullmakt til å fastsette utfyllende regler for Praktisk pedagogisk utdanning for faglærere i yrkesfag (PPU-Y) på bakgrunn av forslag fra Avdeling for lærerutdanning.*

Vedlegg

1 Forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 20
2 Forslag til utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved UiA på grunnlag av realkompetanse
3 Retningslinjer for opptak til studier ved Universitetet i Agder på grunnlag

§ 20. *Opptak til grunnutdanninger på grunnlag av realkompetanse*

1) Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret, kan gis opptak på grunnlag av realkompetanse.
2) Søkere skal ha praksis tilsvarende 5 års fulltids yrkespraksis. Minimum 3 av de 5 årene må være relevante i forhold til det studiet det søkes opptak til. Inntil 2 av de 5 årene kan erstattes med ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonserfaring eller liknende. For søkere som er nær ved å oppfylle kravet om generell studiekompetanse, kan kravet om 5 års fulltids yrkespraksis fravikes.
3) Søkere må dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk som er tilstrekkelig for det enkelte studium.
4) Styret fastsetter i utfyllende regler eventuelle studiespesifikke krav i tillegg til kravene i andre og tredje ledd.
5) Kunnskaper og ferdigheter må dokumenteres med attester fra arbeids- og organisasjonsliv, egne skriftlige arbeider, karakterutskrifter og liknende. Søkere må i egenerklæring kunne gjøre tilfredsstillende rede for egen oppfatning av hva hun/han tror studiet vil kreve, og hvorfor han/hun selv mener å ha gode muligheter for å gjennomføre studiet. For opptak til etter- og videreutdanningsemner med generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag, stilles det normalt ikke krav om dokumentasjon av realkompetanse.
6) Kompetente søkere rangeres i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse. I denne vurderingen skal det legges vekt på
   - omfang og relevans av praksis
   - omfang av utdanning, nivå og oppnådde karakterer
   - kunnskaper i aktuelle skolefag
   - organisasjonserfaring og annen bakgrunn som er relevant for studiet
   - søkerens egenerklæring, jf. femte ledd.

Forslag til:

Utfyllende regler for opptak til grunnutdanninger ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse

Vedtatt av Studieutvalget xx.xx.2014 med hjemmel i forskrift om opptak til studier og emner ved UiA § 20.4.

For opptak til grunnutdanninger ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse, gjelder følgende studiespesifikke krav i tillegg til krav i forskrift om studier og emner ved UiA § 20:

Fakultet/avdeling	**Fagområde**	**Eksempler på relevant praksis:**	**Øvrige krav / tilleggskrav**
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	• Friluftsliv og naturguiding • Idrett • Kroppsøving	Yrkespraksis innen helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med pasienter, elever, klienter eller yrkeserfaring / aktivitet relatert til idrettsaktiviteter.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
	• Sykepleie • Vernepleie • Folkehelsearbeid	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
	• Ernæring, mat og kultur	Yrkespraksis som kokk eller innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
Fakultet for humaniora og pedagogikk	• Engelsk • Fransk • Spansk • Tysk • Nordisk språk og litteratur • Oversetting og interkulturell kommunikasjon • Filosofi • Historie • Pedagogikk/ spesialpedagogikk • Religionsstudier • Ex.phil./ Ex.fac. • Likestilling • Skolebibliotekkunnskap	Yrkespraksis innen undervisningssektor eller annen relevant praksis	
	• Kommunikasjon	Yrkespraksis innenfor media, journalistikk eller informasjonsarbeid.	Kunnskaper i samfunnsfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
	• Litteratur, film og teater	Yrkespraksis innenfor media, journalistikk eller informasjonsarbeid.	
Fakultet for kunstfag	• Drama	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på dramafaglige aktiviteter	
	• Kunst og håndverk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på formgiving, kunst og håndverk	
	• Musikk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på musikk / undervisning i musikk	
	• Faglærerutdanning i drama	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på teater- eller	

	• Faglærerutdanning i musikk	dramafaglige aktiviteter/ musikk- eller musikkfaglige aktiviteter, eller erfaring fra frivilling kulturarbeid. Faglærerutdanning i drama krever i tillegg pedagogisk erfaring fra kulturskole, grunnskole eller videregående skole.	
Fakultet for teknologi og realfag	• Bioingeniør	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Matematikk R1/(S1+S2) og enten biologi 1 eller fysikk 1 eller kjemi 1 eller tilsvarende.
	• Biologi • Fysikk • Matematikk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på matematikk og / eller naturfaglige fagområder.	Kunnskaper i matematikk R1/(S1+S2) og enten (R1+R2) eller (fysikk 1+2) eller (kjemi 1+2) eller (biologi 1+2) eller (informasjonsteknologi 1+2) eller (geofag 1+2) eller (teknologi og forskningslære 1+2) eller tilsvarende.
	• Matematikk og økonomi	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på matematikk eller relevant yrkespraksis fra offentlig sektor, privat virksomhet eller organisasjonsarbeid.	Kunnskaper i matematikk R1/(S1+S2)
	• Ingeniørutdanning, 3-årig	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder. Relevant fagbrev og tilleggskunnskaper i matematikk og fysikk fra for eksempel forkurs i teknologi og realfag.	Søkere som ikke har kunnskaper i matematikk (R1+R2) og fysikk 1 eller tilsvarende, må følge oppgraderingskurs i matematikk og fysikk fra studieplaner for TRES/Y-VEI.
	• Ingeniørutdanning, 5-årig masterprogram	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder. Relevant fagbrev og tilleggskunnskaper i matematikk og fysikk fra for eksempel forkurs i teknologi og realfag.	Kunnskaper i matematikk (R1+R2) og fysikk 1 eller tilsvarende.
	• Multimedieteknologi og design	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder.	
Fakultet for samfunnsvitenskap	• Sosialt arbeid (sosionom)	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter, eller annen relevant praksis.	
	• IT og informasjonssystemer	Yrkespraksis innenfor fagområdene IT og informasjonssystemer eller informatikk.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
	• Samfunnsplanlegging og kommunikasjon • Samfunnsfag • Sosiologi • Statsvitenskap • Utviklingsstudier	Yrkespraksis fra offentlig sektor, privat virksomhet eller organisasjonsarbeid, der søker har fått kjennskap til offentlig forvaltning/ virksomhet.	
Handelshøyskolen ved UiA	• Økonomi og administrasjon	Relevant yrkespraksis fra offentlig sektor, privat	Til økonomi og administrasjon og

	• Revisjon • Økonomi og administrasjon, 5-årig masterprogram • Markedsføring og ledelse • Opplevelsesbasert reiseliv	virksomhet eller organisasjonsarbeid.	revisjonsfag kreves kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse. Til masterstudiet i økonomi og administrasjon kreves i tillegg kunnskaper i matematikk R1/(S1+S2) eller tilsvarende.
	• Rettsvitenskap	Relevant yrkespraksis fra offentlig sektor, privat virksomhet eller organisasjonsarbeid. Deler av yrkespraksis må ha gitt erfaring i å utrede, presentere og ta standpunkt i konkrete problemstillinger.	
Avdeling for lærerutdanning	• Grunnskolelærerutdanning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn/ ungdom som er 18 år eller yngre.	Kunnskaper i samfunnsfag og naturfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse. Søkere må i tillegg dokumentere kunnskaper i norsk og matematikk likeverdig med karakteren 3 eller bedre fra et studieforberedende utdanningsprogram i videregående skole eller tilsvarende.
	• Faglærerutdanning for tospråklige lærere	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn/ ungdom.	
	• Barnehagelærerutdanning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn.	Kunnskaper i matematikk utover grunnskolenivå.
	• Lektorutdanning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn/ ungdom som er 18 år eller yngre.	Kunnskaper i samfunnsfag og naturfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse. Søkere må i tillegg dokumentere kunnskaper i norsk og matematikk likeverdig med karakteren 3 eller bedre fra et studieforberedende utdanningsprogram i videregående skole eller tilsvarende. <u>For studieretning i matematikk</u> gjelder i tillegg: Kunnskaper i R1/(S1+S2) og enten (R1+R2) eller (fysikk 1+2) eller (kjemi 1+2) eller (biologi 1+2) eller (geofag 1+2) eller (teknologi og forskningslære 1+2) eller tilsvarende.
	• Praktisk pedagogisk utdanning for faglærere i yrkesfag (PPU-Y)	Fastsettes senere.	

UNIVERSITETET I AGDER

Retningslinjer for opptak til studier ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse.

Vedtatt i studieutvalget 23.05.03 med endringer 18.02.05, 01.12.06 og 04.12.09

DEL I – opptak til grunnutdanninger

§ 1. Generelle krav til opptak

Opptakskrav til grunnutdanninger er generell studiekompetanse og eventuelle tilleggskrav. Opptakskrav framgår av fag- eller studieplanen. Søkere som er 25 år eller eldre, og som ikke oppfyller de formelle opptakskravene, kan tas opp dersom de på grunnlag av realkompetanse har de nødvendige kvalifikasjoner for vedkommende studium, jfr. lov om universiteter og høgskoler § 3-6 (2).

§ 2. Praksis

Søkere som tas opp på grunnlag av realkompetanse skal normalt ha minst 5 års fulltids yrkespraksis. Minimum 3 av de 5 årene må være relevant praksis i forhold til det studiet det søkes opptak til. Inntil 2 av de 5 årene kan erstattes med ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonserfaring eller liknende.
For søkere som er nær ved å oppfylle kravene til generell studiekompetanse, kan kravet om 5 års fulltids yrkespraksis fravikes.

§ 3. Kunnskaper og ferdigheter i sentrale skolefag

Søkere må dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk som er tilstrekkelig for det enkelte studium, samt oppfylle eventuelle øvrige studiespesifikke krav som framgår av § 4. For søkere med morsmål fra land utenfor Norden, gjelder egne regler.

§ 4 Studiespesifikke krav

Studienavn	Eksempler på relevant praksis:	Øvrige krav/tilleggskrav
Estetiske fag		
• Drama	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på dramafaglige aktiviteter	
• Kunst og håndverk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på formgivning, kunst og håndverk	
• Musikk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på musikk/undervisning i musikk	
Helse- og sosialfag		
• Sykepleie • Vernepleie • Sosionom Folkehelsearbeid	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
Bioingeniør	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial- eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Matematikk R1/(S1+S2) og enten biologi 1 eller fysikk 1 eller kjemi 1eller tilsvarende.

• Arbeids- og velferdsforvaltning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektor, der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter, eller annen relevant praksis.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
• Ernæring, mat og kultur	Yrkespraksis som kokk eller innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren der søker har arbeidet med pasienter, elever eller klienter.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
Idrettsfag, kroppsøving og friluftsliv		
• Friluftsliv og naturguiding • Idrett • Kroppsøving	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren der søker har arbeidet med pasienter, elever, klienter eller har yrkeserfaring/aktivitet relatert til idrettsaktiviteter	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
Humanistiske og pedagogiske fag		
• Fremmedspråk • Nordisk språk og litteratur • Oversetting og interkulturell kommunikasjon • Filosofi • Historie • Pedagogikk/spesialpedagogikk • Religionsstudier • Ex.phil/Ex.fac. • Likestilling	Yrkespraksis innenfor undervisningssektor eller annen relevant praksis.	
Mediefag		
• Kommunikasjon • Mediefag	Yrkespraksis innenfor media, journalistikk eller informasjonsarbeid.	Kunnskaper i samfunnsfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
• Litteratur, film og teater	Yrkespraksis innenfor media, journalistikk eller informasjonsarbeid.	

Lærerutdanning		
Grunnskolelærerutdanning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn/ungdom som er 18 år eller yngre.	Kunnskaper i samfunnsfag og naturfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse . Søkere må i tillegg dokumentere kunnskaper i norsk og matematikk likeverdig med karakteren 3 eller bedre fra et studieforberedende utdanningsprogram i videregående skole eller tilsvarende.
• Faglærerutdanning for tospråklige lærere	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn/ungdom .	
• Førskolelærerutdanning	Yrkespraksis innenfor helse-, omsorg-, sosial-, eller undervisningssektoren, der søker har arbeidet med barn.	Kunnskaper i matematikk utover grunnskolenivå, tilnærmet kravet til generell studiekompetanse.
• Faglærerutdanning i drama • Faglærerutdanning i musikk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på teater- eller dramafaglige aktiviteter/musikk- eller musikkfaglige aktiviteter, eller erfaring fra frivillig kulturarbeid. Faglærerutdanning i drama krever i tillegg pedagogisk erfaring fra kulturskole, grunnskole eller videregående skole.	Kunnskaper i samfunnsfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse
• Yrkesfaglærer	Etter endt fagbrev kreves det yrkespraksis innenfor bygg- og anleggsfag eller innenfor teknikk og industriell produksjon.	Tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i norsk og engelsk tilsvarende fagskolens fagplaner fra 2006. Søkerne må kunne dokumentere tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i matematikk tilsvarende VG1T +2T (teoretisk) eller VG 1P+2P (praktisk)
• Matematikkdidaktikk, integrert masterprogram		Kunnskaper i samfunnsfag og naturfag likeverdig med kravet til generell studiekompetanse. Kunnskaper i R1/(S1+S2) og enten (R1+R2) eller (fysikk 1+2) eller

		(kjemi 1+2) eller (biologi 1+2) eller (informasjonsteknologi 1+2) eller (geofag 1+2) eller (teknologi og forskningslære 1+ 2) eller tilsvarende.
Realfag		
• Biologi • Fysikk • Kjemi • Matematikk	Yrkespraksis der hovedvekt er lagt på matematikk og/eller naturfaglige fagområder.	Kunnskaper i matematikk R1/(S1+S2) og enten (R1+R2) eller (fysikk 1+2) eller (kjemi 1+2) eller (biologi 1+2) eller (informasjonsteknologi 1+2) eller (geofag 1+2) eller (teknologi og forskningslære 1+2) eller tilsvarende.
Informasjonsteknologi		
• IT og informasjonssystemer	Yrkespraksis innenfor fagområdene IT og informasjonssystemer eller informatikk.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
Samfunnsfag		
• Samfunnsendring og kommunikasjon • Samfunnsfag • Statsvitenskap • Utviklingsstudier • Opplevelsesbasert reiseliv	Yrkespraksis fra offentlig sektor, privat virksomhet eller organisasjonsarbeid, der søker har fått kjennskap til offentlig forvaltning/virksomhet	
Økonomi og administrasjon		
• Økonomi og administrasjon • Revisjon • Økonomi og administrasjon, 5-årig masterprogram	Relevant yrkespraksis fra offentlig sektor, privat virksomhet eller organisasjonsarbeid.	Til økonomi og administrasjon og revisjonsfag kreves kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse. Til masterstudiet i økonomi og administrasjon kreves i tillegg kunnskaper i matematikk R1/(S1+S2) eller tilsvarende.
Teknologi, ingeniørfag		
• TRES	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse.
• Ingeniørutdanning, 3-årig • Ingeniørutdanning, 5-årig masterprogram	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder. Relevant fagbrev og tilleggskunnskaper i matematikk og fysikk fra for eksempel forkurs i teknologi og realfag.	Kunnskaper i matematikk (R1+R2) og fysikk 1 eller tilsvarende.
• Ingeniørutdanning, 2-årig	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder.	Kunnskaper i matematikk likeverdig med kravet til generell studiekompetanse og kunnskap likeverdig med 2-årig teknisk fagskole fra relevant linje eller tilsvarende.

• Multimedieteknologi og design	Yrkespraksis innenfor relevante tekniske fagområder.	

§ 5 Dokumentasjon
Kunnskaper og ferdigheter må dokumenteres med attester fra arbeids- og organisasjonsliv, egne skriftlige arbeider, karakterutskrifter og lignende**.**
Søker må i egenerklæring gjøre tilfredsstillende rede for egen oppfatning av hva han/hun tror studiet vil kreve, og hvorfor han/hun selv mener å ha gode muligheter for å gjennomføre studiet.
For opptak til EVU-emner med generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag, stilles det normalt ikke krav om dokumentasjon av realkompetanse.

§ 6 Rangering
Kompetente søkere rangeres i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse. Som utgangspunkt for rangeringen grupperes søkerne i tre kategorier: en for søkere som skal tilbys opptak, en for søkere som kan være aktuelle for opptak, avhengig av søkertall og nivå på øvrige søkere, og en for søkere som ikke er aktuelle for opptak.
Rangering avgjøres etter en helhetsvurdering der det skal legges vekt på
- omfang og relevans av praksis
- omfang av utdanning, nivå og oppnådde karakterer
- kunnskaper i aktuelle skolefag
- organisasjonserfaring og annen bakgrunn som er relevant for studiet
- søkerens egenerklæring, jf § 4

Del II – opptak til studier som bygger på annen høyere utdanning

§ 7 Generelle krav til opptak
Opptakskrav framgår av fag- eller studieplanen. Søkere som er 25 år eller eldre, og som ikke oppfyller de formelle opptakskravene, kan tas opp dersom de på grunnlag av realkompetanse har de nødvendige kvalifikasjoner for vedkommende studium, jfr. lov om universiteter og høgskoler § 3-6 (2).

§ 8 Faglige krav
1) Søkerens realkompetanse må kunne erstatte manglende formell kompetanse. I vurderingen av søkerens realkompetanse skal det bl.a. legges vekt på:
- om den delen av opptaksgrunnlaget som ikke er dekket gjennom søkerens tidligere utdanning, i hovedsak er teoretiske kunnskaper eller om det også inngår praktiske ferdigheter
- om arbeidsoppgavene som er utgangspunkt for vurderingen av realkompetanse, normalt utføres av personer med høyere utdanning
- graden av selvstendighet i arbeidet
- om arbeidsoppgavene er utført sammenhengende over lengre tidsrom
- eventuelt intervju (jfr. § 13)
- eventuelle uttalelser fra referanser
- eventuell annen relevant informasjon

2) For opptak til studier som bygger på ett års høyere utdanning eller mer, skal det normalt kreves at søkeren kan dokumentere læringsutbyttet ved skriftlige arbeider som er resultat av vedkommendes arbeidserfaring.

§ 9 Krav til praksis
For å erstatte ett års studium, kreves relevant arbeidserfaring som er godkjent i henhold til § 8 tilsvarende 100 % stilling i minst tre år. Hvis deler av arbeidsoppgavene ikke anses som relevant, jfr. § 8, øker kravet til omfang.
Dersom realkompetanse på grunnlag av arbeidserfaring skal erstatte deler av opptaksgrunnlaget for masterstudier, skal arbeidserfaringen være fra lederstillinger eller andre stillinger med selvstendig ansvar.

§ 10 Kunnskaper og ferdigheter i norsk og engelsk
Søkere må dokumentere tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i norsk og engelsk. For søkere med morsmål fra land utenfor Norden, gjelder egne regler.

§ 11 Dokumentasjon
Dokumentasjonen skal ta utgangspunkt i opptakskrav for studiet det søkes opptak til eller i læringsutbytte for studier som gir opptak til studiet, og skal inneholde:
1) egenerklæring med beskrivelse av:
   - arbeids-/oppdragsgiver(e)
   - stilling/tittel
   - detaljert beskrivelse av hvilke arbeidsoppgaver som dekker opptakskravet/læringsutbyttet, hvor lang tid disse strekker seg over, og hvor stor andel av vedkommendes stilling de aktuelle arbeidsoppgavene utgjør
   - grad av selvstendighet i arbeidet
   - eventuelle resultater av arbeidet som kan dokumentere læringsutbytte (rapporter, utredninger, artikler eller lignende)
   - dersom søknaden gjelder fritak for praksis: dokumentasjon av eventuell veiledning søkeren har mottatt i forbindelse med tidligere arbeidserfaring
2) bekreftelse fra arbeids-/oppdragsgiver på søkerens egenerklæring
3) dokumentasjon av utdanning, kurs og lignende med relevans for vurderingen av realkompetanse
4) referanse(r) (for eksempel arbeids-/oppdragsgiver(e), kolleger, kunder, veiledere)
5) eventuell annen relevant informasjon

§ 12 Rangering
Kompetente søkere rangeres i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse. Som utgangspunkt for rangeringen grupperes søkerne i tre kategorier: en for søkere som skal tilbys opptak, en for søkere som kan være aktuelle for opptak, avhengig av søkertall og nivå på øvrige søkere, og en for søkere som ikke er aktuelle for opptak.

§ 13 Saksbehandling
Dersom den skriftlige dokumentasjonen ikke gir grunnlag for en faglig vurdering av søkerens realkompetanse, kan søkeren innkalles til intervju. Instituttleder, eller en vitenskapelig ansatt utpekt av instituttleder, skal delta på intervjuet.
Det skal foreligge en skriftlig uttalelse fra det fakultet som har faglig ansvar for studiet det søkes opptak til før vedtak fattes.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2014/471
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 07.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/6	Studieutvalget	21.02.2014

Endring i utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram

Bakgrunn

Fakultet for samfunnsvitenskap søker om godkjenning av endring i utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram. Søknaden kommer som resultat av en prosess omkring hvilken type bachelorprogram IT og informasjonssystemer er/skal være – 3-årig integrert, 2-årig integrert eller program med fordypningsenhet. Defineringen av bachelorprogrammet har konsekvenser for hvordan opptakskravene til masterprogrammet i informasjonssystemer skal utformes.

Gjeldende utfyllende regler for opptak lyder:

1. I opptaksgrunnlaget skal inngå fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer. Minst 20 studiepoeng innen fordypningsenheten skal være på nivå 2.
2. Det skal inngå minst 7,5 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode i opptaksgrunnlaget.
3. Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.
4. Søkere kan ikke gis betinget opptak dersom ikke fordypningsenheten er fullført.

Institutt for informasjonssystemer ønsker nå å definere bachelorprogrammet i IT og informasjonssystemer som et bachelorprogram med 2-årig integrert studium. Instituttet ønsker også å kunne ta opp studenter fra andre institusjoner som har bachelorprogram bygd opp med en fordypningsenhet til sitt masterprogram.

Fakultetets forslag til nye utfyllende regler for opptak lyder:

1. I opptaksgrunnlaget skal inngå 2-årig integrert studium eller fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer. Minst 20 studiepoeng innen fordypningsenheten skal være på nivå 2.
2. Det skal inngå minst 7,5 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode i opptaksgrunnlaget.
3. Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.

Fakultetsstyret ved Fakultet for samfunnsvitenskap behandlet i møte 6. februar forslag til endring i utfyllende regler. Det ble fattet følgende vedtak:
Fakultetsstyret for samfunnsvitenskap vedtar endringene i Utfyllende regler for opptak til Master i informasjonssystemer, og sender saken videre til Studieutvalget for endelig godkjenning. Endringene vil gjelde fra og med opptak høsten 2014.

Sekretariatets merknader
Sekretariatet mener at andre setning i punkt 1 må strykes. Ettersom UiAs program er integrert, vil formuleringen omkring fordypningsenhet og studiepoeng på nivå 2 kun gjelde søkere fra andre institusjoner. Hvordan andre institusjoner organiserer sine fordypningsenheter og krav til disse vil ikke UiA ha noen formening om.

Utover dette har sekretariatet ingen merknader til de foreslåtte endringer i utfyllende reglene for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget vedtar endringer i utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram.

Endrede utfyllende regler lyder:
1. *I opptaksgrunnlaget skal inngå 2-årig integrert studium eller fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer.*
2. *Det skal inngå minst 7,5 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode i opptaksgrunnlaget.*
3. *Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.*

Vedlegg
1 SV-sak Endring i utfyllende regler for opptak til master i informasjonssystemer

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR SAMFUNNSVITENSKAP

Arkivsak: **2014/431**
Saksbeh: **Reidun Hillesund Nilsen**
Dato: **28.01.2014**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for Fakultet for samfunnsvitenskap	06.02.2014

Endring i utfyllende regler for opptak til master i informasjonssystemer

Generelt opptaksgrunnlag for masterprogram framgår av forskrift om krav til mastergrad, fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Det generelle kravet er fullført bachelorgrad, cand.mag.-grad eller annen grad eller yrkesutdanning av minimum 3 års omfang.
Nærmere bestemmelser om opptak framgår av forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder. Med hjemmel i denne forskrift er det fastsatt utfyllende regler for opptak til det enkelte masterprogram.

Institutt for informasjonssystemer ønsker å endre *Utfyllende regler for opptak til Master i informasjonssystemer.* Utfyllende regler ble sist endret og vedtatt i studieutvalget 5. desember 2008.

Endringene består i en tilføyelse i pkt 1 i utfyllende regler. I gjeldende regler heter det i pkt 1: *I opptaksgrunnlaget skal inngå fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng*, dette utvides som følger: *I opptaksgrunnlaget skal inngå 2-årig integrert studium eller fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer.*

Endringene i Utfyllende regler for opptak til Master i informasjonssystemer kommer som et resultat av en prosess rundt hvilke type program Bachelor i IT og informasjonssystemer skal defineres som. De tre alternativene man har, er treårig integrert, toårig integrert eller bachelorprogram med fordypning. Programmet er tidligere definert nærmere et treårig integrert program, men instituttet har nå valgt å definere det som et toårig integrert program og dette må også gjenspeiles i utfyllende opptaksregler. Instituttet ønsker også å kunne ta opp studenter fra andre institusjoner som har et bachelorprogram bygd opp med en fordypning, derav ønske om å også ta med fordypning i utfyllende regler.

Forslag til vedtak:
Fakultetsstyret for samfunnsvitenskap vedtar endringene i Utfyllende regler for opptak til Master i informasjonssystemer, og sender saken videre til Studieutvalget for endelig godkjenning. Endringene vil gjelde fra og med opptak høsten 2014.

Per Sigurd Sørensen
Fakultetsdirektør

Vedlegg
1 Utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram

Gjeldende:

Utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram

vedtatt av Studieutvalget 21.mars 2003, med endring 30. april 2003, 9. februar 2007 og 5. desember 2008 og endring av Studieutvalgets leder på fullmakt 5. desember 2013.

1. I opptaksgrunnlaget skal inngå fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer. Minst 20 studiepoeng innen fordypningsenheten skal være på nivå 2.
2. Det skal inngå minst 7,5 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode i opptaksgrunnlaget.
3. Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.
4. Søkere kan ikke gis betinget opptak dersom ikke fordypningsenheten er fullført.

Nye:

Utfyllende regler for opptak til Informasjonssystemer, masterprogram

1. *I opptaksgrunnlaget skal inngå 2-årig integrert studium eller fordypningsenhet på minst 80 studiepoeng i informasjonsteknologi / informasjonssystemer. Minst 20 studiepoeng innen fordypningsenheten skal være på nivå 2.*
2. *Det skal inngå minst 7,5 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode i opptaksgrunnlaget.*
3. *Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.*

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2013/512
Saksbeh: Turid Høgetveit
Dato: 07.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/7	Studieutvalget	21.02.2014

Programevaluering av studieprogram i 2013

Bakgrunn

Programevaluering av studieprogram inngår som en del av kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Agder, jfr. kvalitetssikringssystemet kap. 2.3.3 (vedlagt). Programevalueringen inneholder en evaluering gjennomført av et evalueringspanel samt en egenevaluering. Institutt-/studieleder har ansvar for gjennomføring av egenevalueringen, mens evalueringspanelet skal bestå av:

- 2 vitenskapelige ansatte (ikke institutt-/studieleder eller den som har ansvar for egenevalueringen)
- 1 studenttillitsvalgt fra det aktuelle studieprogrammet
- minst 2 eksterne evaluatorer, hvorav minst 1 vitenskapelig ansatt fra universitet/høyskole og 1 representant fra aktuelt arbeids-/næringsliv der dette er relevant

Det skal gjennomføres programevaluering av alle studieprogram minst hvert 5. år. Fakultetene/Avdeling for lærerutdanning bestemmer tidspunkt for når det skal gjennomføres slik evaluering.

Fakultetene meldte i februar 2013 at de skulle gjennomføre programevaluering av følgende studieprogram i 2013:

- Psykisk helsearbeid, masterprogram
- Ernæring, mat og kultur, bachelorprogram
- Kommunikasjon bachelorprogram
- Religion, etikk og samfunn, masterprogram
- Biologi, bachelorprogram
- IKT, masterprogram
- Utviklingsstudier, bachelorprogram
- Informasjonssystemer, masterprogram
- Ledelse, masterprogram (EVU) (utsatt fra 2012)

Ved Fakultet for kunstfag og Avdeling for lærerutdanning ble det ikke meldt inn aktuelle studieprogram for programevaluering i 2013. Fakultet for teknologi og realfag melder at rapport fra IKT, masterprogram er blitt forsinket. I tillegg melder Fakultet for samfunnsvitenskap at programevaluering for Informasjonssystemer, masterprogram er utsatt til 2014.

I forbindelse med programevalueringen ble det 11. april 2013 avholdt informasjonsmøte for aktuelle instituttledere, studiekoordinatorer, instituttkonsulenter og studieadministrative kontaktpersoner på fakultetene. Det ble i møtet redegjort for ulike roller og ansvar for egenevaluering og evalueringspanel, samt gitt informasjon om rapport, frist for rapporten og oppfølgingen av programevalueringen. Instituttleder Astrid Birgitte Eggen innledet om sine erfaringer med programevaluering av Spesialpedagogikk, bachelorprogram

Frist for rapportering fra programevaluering var 20.11.2013.

På bakgrunn av endringer i kvalitetssikringssystemet vedtatt i styret 26.02.2013, og et ønske om en mer enhetlig prosess, en tydeligere arbeidsfordeling mellom evalueringspanel og egenevaluering samt et sterkere fokus på strategi og styringsparametere, vedtok Studieutvalget i møte 15.03.2013 ny sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging av programevaluering (vedlagt). Programevaluering i 2013 er gjennomført med utgangspunkt i denne sjekklisten som er strukturert etter de sju kvalitetsområdene. Ledelse, masterprogram (utsatt fra 2012) er imidlertid evaluert etter tidligere innhold/vurderingsområder.

Oppsummering fra rapportene
Rapportene fra programevaluering i 2013 kan oppsummeres som følger:

Psykisk helsearbeid, masterprogram
Evalueringspanelet gjennomførte sin evaluering i et møte 20.09.2013.
Inntakskvalitet: Masterprogrammet har en skjev kjønnsfordeling til tross for bredt opptaksgrunnlag. Intervju ble nevnt som et redskap for å rekruttere de mest egnede studentene.
Rammekvalitet: Romkapasitet ble pekt på som en utfordring og fast undervisningsrom ble nevnt som en mulighet. Videre ble det pekt på forbedringsmuligheter i forhold til organisering av praksisplasser. Panelet understrekte viktigheten av at utdanningen er praksisorientert og at det er viktig å ivareta et bredt klinisk begrep på fagfeltet. Det ble pekt på at programmet har utfordringer knyttet til studentenes opplevelse av tilhørighet. En annen utfordring er kombinasjon jobb/studier for en rekke studenter som gjør at studiet i realiteten er et deltidsstudium. Det anbefales grep for gjennomføring av faglig-sosiale aktiviteter.
Programkvalitet: Panelet hadde en rekke forslag til konkrete endringer i studieplan og emnebeskrivelser. Panelet var også forelagt forslag til revidert modell for masterprogrammet.
Undervisningskvalitet: Det ble etterlyst mer engasjement og egeninnsats blant studentene.
Pga. tidsnød fikk evalueringspanelet ikke tid til å drøfte resultatkvalitet, styringskvalitet og relevans.
I rapport fra egenevalueringen vises det til en fruktbar prosess som har gått hånd i hånd med en revisjon av studieplanen for masterprogrammet. Når det gjelder forslag om intervju av søkere, vises det til at dette er for ressurskrevende og at en forventningssamtale med opptatte studenter kan være et alternativ. Videre pekes det på forholdet mellom visjonen om at studiet både skal gi klinisk kompetanse og vitenskapelig kompetanse, som en utfordring. Når det gjelder styringskvalitet, pekes det på en foruroligende lav emnerapportering. Innspillene fra evalueringspanelet vil bli tatt med i det pågående arbeidet med studieplanrevisjon.

Ernæring, mat og kultur, bachelorprogram
Evalueringspanelet gjennomførte sin evaluering i et møte 26.09.2013. Rapporten ble behandlet i studieråd 25.11.2013 og fakultetsstyret 11.12.2013.
Inntakskvalitet: God søkning og gode studenter men skjev kjønnsfordeling.
Rammekvalitet: Fine lokaliteter, høy andel med førstekompetanse, godt læringsmiljø men liten programtilhørighet (pga. breddeenhet i 2. studieår).

Programkvalitet: Studieprogrammet bærer preg av sin samkjøring med skolefaget «Mat og helse» og bachelorprogrammet i folkehelsearbeid og det ser ut til å være noe overlapp. Panelet anbefaler endring i oppbygging av programmet, vurdering av nivå, gjennomgang med tanke på overlapp, mer bruk av engelsk litteratur, vurdering i forhold til obligatorisk praksis, gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelser, videreutvikling av profil og forslag om utforming av to anbefalte kombinasjoner.
Undervisningskvalitet: Stort fokus på forskningsbasert undervisning (jfr. UHR-rapporten *Utdanning + FoU = Sant*) og god vitenskapelig produksjon og formidling.
Resultatkvalitet: Gode resultater og bra kandidatproduksjon.
Styringskvalitet: Noe manglende emnerapportering.
Relevans: Kompetansetorget har ikke fungert. Yrkesmuligheter og videre utdanning i dagens studiebeskrivelse er intetsigende.
I rapport fra egenevalueringen kommenteres mange av evalueringspanelets påpekninger. Det vises til panelets rapport som et godt grunnlag for å vurdere endringer og konkluderes med at hovedutfordringen for instituttet og fagmiljøet er å ta tak i panelets kommentarer knyttet til retning, profil og relevans.
Studieprogrammet har vært sammenlignet med VIA university College´s studieplan for Professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Kommunikasjon, bachelorprogram
Evalueringspanelet gjennomførte sin evaluering i et 1,5 dagsmøte 05. - 06.09.2013. Koordinator Hans-Olav Hodøl orienterte innledningsvis om omlegging av studieplanen og problemstillinger knyttet til programmets struktur, karaktersetting og yrkesrelevans.
Inntakskvalitet: Bra søknad til studieprogrammet men noe ubalanse i kjønnsfordeling (1/3 gutter og 2/3 jenter).
Rammekvaliteten anses som god.
Programkvalitet: panelet anbefalte tydeliggjøring av valgmuligheter. Mener omlegging fra 10 til 15 studiepoeng har vært en fordel med tanke på helhet, sammenheng, kontinuitet og motivasjon. Mener det bør vurderes å bytte om på 3. og 4. semester fordi bacheloroppgaven kommer for tidlig. Studentutveksling i studieprogrammet er rimelig bra men mener ansattutveksling bør styrkes. Engelsk pensum bør brukes i større grad.
Undervisningskvalitet: Stor fast stab. Bør vurdere å øke antall gjesteforelesere samt synliggjøre forskningsaktiviteten bedre. Inntrykket hos panelet er at studentene bruker mindre tid på studiet enn normen, men anser deres omfattende bruk av sosiale medier som viktig. Viser til at disse i noen grad fungerer som faglig diskusjonsforum uavhengig av lærer.
Resultatkvalitet: Produksjonsemner har jevnt over bedre karakterer enn mer teoretiske emner. Noe bedre karakterer etter omlegging fra 10 til 15 studiepoeng.
Styringskvalitet: Det anses vanskelig å få til et bredt engasjement blant studentene.
Relevans: Yrkesrelevans er en utfordring for studieprogrammet.
Panelets rapport ble drøftet i studieråd 11.11.2013 og ligger til grunn for egenevalueringen. Blant annet drøftes studieretningene, form på bacheloroppgaven og valgmuligheter. Det gis også uttrykk for en forventning til pågående kandidatundersøkelse med hensyn til studiets relevans.

Religion, etikk og samfunn, masterprogram:
Evalueringspanelet gjennomførte sin evaluering i et dagsmøte 24.09.2013.
Panelet mener profilen i studieprogrammet framstår noe uklar og foreslår å rendyrke en master i religionssosiologi.
Inntakskvalitet: Svært lav søkning til studiet, kun 4 studenter ble tatt opp høsten 2013.
Rammekvalitet: Fagmiljøet anses som robust. Studentene bør involveres mer. I tillegg nevnes eksempler som forventningssamtaler, kontrakter, felles samlinger og seminarer.

Programkvalitet: Studiet fremstår som velorganisert men mangler delvis en helhetlig sammenheng. Læringsutbyttebeskrivelser anbefales gjennomgått. Det bør tydeliggjøres hvor studentene kan reise på utveksling (har kun hatt én student på utveksling siden 2008).
Undervisningskvalitet: Det er høy forskningsproduksjon på instituttet.
Resultatkvalitet: Karakternivået ligger relativt høyt men få gjennomfører på normert tid.
Styringskvalitet: Det gjennomføres en systematisk evaluering av studiet.
Relevans: Bør arbeide mer med forholdet mellom studiet og fremtidig relevans og med smidigere overgangsmuligheter til ph.d.
I egenevalueringsrapporten oppgis det at studieplanen allerede er revidert for å imøtekomme mange anbefalinger fra panelet. Profilen er blitt mer rendyrket men ikke i religionssosiologi. Emnene er lagt om fra 10 til 15 studiepoeng. Læreryrket anses som mest relevant.

Biologi, bachelorprogram

I evalueringsrapporten vises det til tidligere programevaluering og studieporteføljeutvalgets forslag om å legge ned studieprogrammet.
Inntakskvalitet: I 2008 startet bare 7 studenter på studiet. De siste årene har søkertallet vært ganske stabilt hvert år siden 2010. Oppfyllingsgrad har ligget på 1,3 – 1,9 (ca. 20 studenter).
Rammekvalitet: Laboratoriekapasiteten for undervisning har vært god men i noen tilfeller har det vært vanskelig å gjennomføre bacheloroppgaver med tanke på arbeid på labber.
Programkvalitet: Utdanningen er bred men har ikke en klar yrkesprofil. Programmet har utvekslingsavtaler med 8 universitet inkludert Universitetssenteret på Svalbard (Unis). Behov for revisjon av programmet. Bør bla. vurdere nytt emne i kystsoneforvaltning/marin bevaringsbiologi og eventuelt en forskyvning mot mer matematikk/statistikk. Studiet bør støtte opp under den kommende masterutdanningen (joint master med Høgskolen i Telemark).
Undervisningskvalitet: Svært mange ansatte har ph.d.-utdanning. Egen forskning inngår i undervisningen. Årsaken til manglende emnerapportering i en del emner oppfattes som lav prioritering fra ledelsens side til å få de ansatte til å gjøre oppgaven.
Resultatkvalitet: Studiet har en skjev fordeling mot de gode karakterene. Svært mange studenter fullfører ikke på normert tid. I 2008 ble det gjennomført en intervjuundersøkelse blant studenter som hadde sluttet. Undersøkelsen avdekket at studentene hadde sluttet pga. høyt nivå i kjemi og matematikk, rot med organisering av studiet, dårlig arbeidsmiljø på instituttet og manglende masterstudium.
Relevans: Utdanningen har ikke en klar innretning mot en annen yrkesutdanning enn forsker.
I rapporten fra egenevalueringen kommenteres panelets rapport. Det anses som viktig å gjøre noe med karakterfordelingen i programmet. Bla. nevnes mer bruk av eksterne sensorer. Når det gjelder forslag til endringer i studieprogrammet, tas det ikke stilling til dette i egenevalueringen.

Utviklingsstudier, bachelorprogram

Evalueringspanelet gjennomførte sin evaluering i et dagsmøte 16.10.2013. Programmet er sammenlignet med BA-programmet i internasjonale miljø- og utviklingsstudier ved UMB.
Programkvalitet: Panelet kommenterer hvert av emnene som inngår i programmet, bla. når det gjelder innhold, undervisningsform og pensum. Det etterlyses flere valgmuligheter innen utviklingsfag og mer varierte undervisningsformer. Film og quiz og mer tilbakemelding på oppgaver underveis, nevnes. Det anbefales også mer bruk av internasjonale gjesteforelesere.
Rammekvalitet: Det pekes på godt læringsmiljø.
Resultatkvalitet: Det har vært en økning i frafall de siste årene. Bruk av mentor og studentsamtaler foreslås.
Relevans: Studiets yrkesrelevans er fremstilt veldig ambisiøst i studiehåndboka. Det foreslås navneendring av studiet til «Bachelor i globale utviklingsstudier».
I egenevalueringen drøftes panelets innspill. Forslag til navneendring vil bli tatt opp i fakultetsstyret. Fakultetet jobber også med utvikling av spesialiseringer med tilnærming til utviklingsstudier innen rammene av dagens mastertilbud («Development Management»).

Ledelse, masterprogram (erfaringsbasert, EVU)
Programevaluering var utsatt fra 2012 pga. sykdom og er gjennomført etter tidligere innhold/vurderingsområder.
Helhet og sammenheng: Panelet mener det er usikkerhet rundt spørsmålet om studieprogrammet har en indre faglig sammenheng.
Bekymringsfullt lite ressurser i studiet, bla. mangel på veiledere til masteroppgaver.
Masterprogrammet lider under at UiA ikke har en klar profil på hva institusjonen skal med EVU og hvordan det skal utvikles videre. Til tross for dette har studiet hatt suksess med jevn tilstrømming av studenter.
Sammensetning av emner og emnegrupper: Bør vurdere om obligatoriske emner skal være fullført før studentene starter på sin spesialisering.
Innhold og læringsutbytte: Noen emner framstår som teorisvake.
Variasjon og relevans i undervisning og vurderingsformer: Anbefaler bruk av case og mer bruk av ekstern sensur. Overraskende høyt karakternivå. På masteroppgaven bør intern sensur gjøres av en annen enn veileder. I tillegg bør muntlig presentasjon vurderes. Alternativt kan nåværende sensureringsform men med en «disputasfunksjon» vurderes.
Internasjonalisering: Positivt med rammeavtale med UC Berkeley.
Egenevalueringen er svært omfattende og er totalt på 96 sider (vedlegg fra og med side 42 som ikke vedlegges til Studieutvalget). Innholdet i studieprogrammet sammenlignes med flere andre sammenlignbare norske studier og ett dansk universitet. Rapporten inneholder også en detaljert beskrivelse av studieprogrammet og gjennomførte studentevalueringer. Det foreslås å gjøre endringer i studieprogrammet ved å lage et felles kurs for barnehage- og skolelederspesialiseringene og et felles kurs for spesialiseringene i kulturledelse og ny spesialisering rettet mot ledelse i tredje sektor/fond og stiftelser. Egenevalueringsrapporten kommenterer ikke rapporten fra evalueringspanelet.

Fra Fakultet for samfunnsvitenskap er vedtaket i fakultetsstyret oversendt (SV-sak 14/11) og lyder som følger (siste del av vedtaket ble fremmet i møtet):
Fakultetsstyret for samfunnsvitenskap tar programevalueringene for Master i ledelse og Bachelor i utviklingsstudier til orientering. Evalueringene oversendes studieutvalget til orientering.
Styret bemerket at programevalueringene må følge fastsatt mal: Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging. Styret ber også om at det legges frem en plan med forslag til tiltak og oppfølging av evalueringene.

Sekretariatets kommentarer
Sekretariatet registrerer at evalueringsrapportene i stor grad følger sjekklisten for innhold i programevalueringen og at egenevalueringene kommenterer evalueringspanelets rapport og avsluttes med forslag til tiltak. Rapporten fra Ledelse, masterprogram følger imidlertid tidligere oppsett pga. utsatt gjennomføring.

Rapportene fra programevalueringene skal følges opp på fakultetene ved behandling i studieråd og fakultetsstyre, og legges fram for Studieutvalget til orientering. Sekretariatet oppfatter det som positivt at fakultetsstyret ved Fakultet for samfunnsvitenskap i sitt oppfølgingsvedtak har etterlyst plan med forslag til tiltak og oppfølging av evalueringen.

I tråd med forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder § 12a. Godkjenning av fag- og studieplaner, 5. ledd, skal Studieutvalget godkjenne fag- og studieplaner i etterkant av programevalueringer. Godkjenningssakene vil bli forelagt utvalget fortløpende i senere møter.

Forslag til vedtak:

1. *Studieutvalget tar rapport fra programevaluering av Psykisk helsearbeid, masterprogram, Ernæring, mat og kultur, bachelorprogram, Kommunikasjon, bachelorprogram, Religion, etikk og samfunn, masterprogram, Biologi, bachelorprogram, Utviklingsstudier, bachelorprogram og Ledelse, masterprogram, til orientering.*
2. *Studieutvalget ber om å få seg forelagt reviderte studieplaner etter programevaluering, jfr. forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder § 12a.*

Vedlegg

1 Kvalitetssikringssystemet, kapittel 2.3.3
2 Programevaluering, sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging
3 Psykisk helsearbeid, masterprogram (uten vedlegg)
4 Ernæring, mat og kultur, bachelorprogram
5 Kommunikasjon, bachelorprogram
6 Religion, etikk og samfunn, masterprogram
7 Biologi, bachelorprogram
8 Utviklingsstudier, bachelorprogram
9 Ledelse, masterprogram (uten vedlegg til egenevaluering)

2.3.3 Programevaluering

Hensikten med programevaluering er å foreta en grundigere og mer helhetlig gjennomgang av studieprogrammet enn den som gjøres ved årlig evaluering og revisjon av fag-/studieplan.

Det skal gjennomføres programevaluering minimum hvert 5. år. Evalueringen skal omfatte både en evaluering av et evalueringspanel og en egenevaluering og omfatte alle kvalitetsområdene (jfr. kap. 1.3).

Evalueringspanelet skal bestå av følgende representanter:

- 2 vitenskapelige ansatte (ikke institutt-/studieleder eller den som har ansvar for egenevalueringen)
- 1 studenttillitsvalgt fra det aktuelle studieprogrammet
- minst 2 eksterne evaluatorer, hvorav minst 1 vitenskapelig ansatt fra universitet/høyskole og 1 representant fra aktuelt arbeids-/næringsliv der dette er relevant

Evalueringspanelet oppnevnes av fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene. Fakultetet/Avdeling for lærerutdanning har ansvar for å legge til rette for at panelet møtes og får tilgang til nødvendig informasjon og dokumentasjon. Fakultetet/Avdeling for lærerutdanning stiller også sekretær til disposisjon for evalueringspanelet. Institutt-/studieleder har ansvar for gjennomføringen av egenevalueringen.

Departementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling og NOKUTs tilsynsforskrift legges til grunn for programevalueringen. Sjekkliste for innhold i programevalueringen fastsettes av Studieutvalget. Fakultetet/avdelingen kan eventuelt supplere sjekklisten med tilleggsspørsmål.

Programevalueringen gjennomføres som følger:

1. Evalueringspanelet gjør en vurdering av hvert enkelt punkt i sjekklisten så langt det er relevant og mulig. Panelet skriver en rapport på bakgrunn av disse vurderingene.
2. Egenevalueringen gjennomføres ved å kommentere evalueringspanelets rapport for hvert av kvalitetsområdene. Rapporten avsluttes med forslag til tiltak, herunder eventuelle forslag til endringer i fag-/studieplan.
3. Rapporten behandles i studieråd og fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene og legges fram for Studieutvalget til orientering.
4. Revisjon av fag-/studieplan etter programevaluering gjøres i henhold til forskrift om studier og eksamen § 12a.

Rapport og oppfølging av programevaluering er et ledd i universitetets styringskvalitet.

PROGRAMEVALUERING –
sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging

Vedtatt av Studieutvalget 15.03.13

Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og omfatte både en evaluering av et evalueringspanel og en egenevaluering. Informasjon om sammensetning av evalueringspanel og prosess for programevaluering, framgår av kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.3.

1. Sjekkliste for innhold i programevaluering

Evalueringen skal omfatte alle de sju kvalitetsområder[1]. Hovedfokus bør ligge på programkvalitet. I tillegg til punktene nedenfor kan fakultetet/Avdeling for lærerutdanning supplere sjekklisten med relevant tilleggsinformasjon. Evalueringen skal også inneholde en sammenlikning av studiets innhold med innhold i sammenliknbart studium ved en ekstern institusjon. Fakultetet/avdelingen avgjør hvilken studie-/fagplan som skal benyttes til dette formål.

Inntakskvalitet
er knyttet til de forkunnskaper og forutsetninger studentene bringer med seg når de begynner på et studium.

Elementer i vurderingen:

a) Søkning til studiet
b) Oppfyllingsgrad 1. semester
c) Kjønnsfordeling for opptatte studenter
d) Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle)

Rammekvalitet
omfatter det ressursgrunnlaget en utdanning rår over, så som lokaler, strukturer, regler, utstyr og hjelpemidler, samt det psykososiale og faglige miljøet utdanningen gjennomføres i.

Elementer i vurderingen:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom
d) Tilgang på praksisplasser
e) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT´s studietilsynsforskrift)
f) Studieveiledning og administrative støttetjenester
g) Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

[1] Jfr. kvalitetssikringssystemet kapittel 1.3, http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/organisasjonen/kvalitetssikring_av_utdanning

Programkvalitet

er knyttet til selve studietilbudet, fag-/studieplaner, arbeids- og undervisningsformer og eksamensopplegget.

Elementer i vurderingen:

a) Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter
b) Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
c) Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram[2])
d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte
e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer
f) Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
g) Emnestørrelse (målt i studiepoeng)
h) Internasjonalisering:
    - Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner
    - Antall utreisende studenter
    - Pensum og undervisning på engelsk
i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan?

Undervisningskvalitet

omhandler kvaliteten på selve læringsarbeidet og omfatter både formidlingskvaliteten og kvaliteten på studentenes egen innsats for tilegnelse av kunnskap.

Elementer i vurderingen:

a) På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning (jfr. Utdanning + FoU = Sant)?
b) Forskningsaktivitet per studium (jfr. grunnlagsdata fra porteføljeevaluering)
c) Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet
d) Andel undervisning som dekkes av timeforelesere
e) Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)
f) Studentenes egeninnsats
g) Studentevalueringer

Resultatkvalitet

er studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring.

Elementer i vurderingen:

a) Karakterfordeling
b) Strykprosent
c) Gjennomføring på normert tid
d) Kandidatproduksjon
e) Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

[2] Jfr. forskrift om studier og eksamen ved UiA § 6.1.c

Styringskvalitet
betegner institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

Elementer i vurderingen:

a) Antall emnerapporter
b) Antall studiumrapporter
c) Oppfølging av emne- og studiumrapporter (spesielt i forhold til foreslåtte endringer)

Relevans
omhandler hvorvidt en utdanning har de "rette" kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

Elementer i vurderingen:

a) Samarbeid med partnere som er relevant for studiet
b) Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget
c) Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov
d) Studieprogrammet som grunnlag for videre studier

2. Rapport fra programevaluering

Programevalueringen gjennomføres som følger (jfr. kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.3):

1. Evalueringspanelet gjør en vurdering av hvert enkelt punkt i sjekklisten så langt det er relevant og mulig. Panelet skriver en rapport på bakgrunn av disse vurderingene.
2. Egenevalueringen gjennomføres ved å kommentere evalueringspanelets rapport for hvert av kvalitetsområdene. Rapporten avsluttes med forslag til tiltak, herunder eventuelle forslag til endringer i fag-/studieplan.

Rapport fra programevaluering innledes med en kort beskrivelse av prosess samt grunnlagsmateriale som er brukt i evalueringen.

3. Oppfølging etter programevaluering

Rapport fra programevaluering behandles i studieråd og fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene og legges fram for Studieutvalget til orientering.

Fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene vedtar forslag til revidert fag-/studieplan etter programevaluering. Forslaget legges deretter fram for Studieutvalget til godkjenning (jfr. forskrift om studier og eksamen ved UiA § 12a). I oversendelsen av saken skal det fra fakultetet/Avdeling for lærerutdanning vises til foreslåtte tiltak i rapport fra programevaluering, og gis en begrunnelse for tiltak som ikke er fulgt opp.

Grunnlagsdokumentasjon for programevalueringen:

- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (NOKUT´s studietilsynsforskrift) http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20130228-0237.html
- Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20050622-0833.html
- Strategiplan for Universitetet i Agder og fakultetet/avdeling http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/visjon_og_strategi/universitetets_strategi3
- Kvalifikasjonsrammeverket https://intra.uia.no/InfoService/dokumentsenter/Dokumenter/Studiesekretariatet/Kvalifikasjonsrammeverket-veiledning%20for%20arbeidet%20ved%20UiA.doc
- Studie-/fagplan for studieprogrammet
- Studie-/fagplan fra sammenlignbart studium fra minst én ekstern institusjon
- Emnerapporter
- Studiumrapporter
- Eventuelle praksisrapporter
- Rapporter fra evalueringer av utvekslingsopphold
- Utdanning + FoU = Sant http://www.uhr.no/documents/utdanningogfou_ferdigrapport_260810.pdf
- Grunnlagsdata fra «Statistikk og rapportering» https://intra.uia.no/InfoService/arbeidsstotte/Studieadministrasjon/Studiedata/Sider/default.aspx
- Kandidatundersøkelser http://www.uia.no/kandidat
- Studentundersøkelse http://www.uia.no/no/content/download/274397/5116707/file/Studentundersøkelsen%20-%20rapport.docx

Programevaluering av masterprogrammet i psykisk helsearbeid

Rapport fra evalueringspanelet
Møtedato: 12.10.112

1. Bakgrunn

Programevaluering er en del av UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.3). Hensikten med programevaluering er å foreta en grundigere og mer helhetlig gjennomgang av studieprogrammet enn den som gjøres ved årlig evaluering og revisjon av fag-/studieplanen.

Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og skal omfatte både en egenevaluering og evaluering av et panel med eksterne deltakere. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har bestemt at masterprogrammet i psykisk helsearbeid skal programevalueres i høstsemesteret 2013.

Denne rapporten dokumenterer vurderingene gjort av evalueringspanelet i møte 20. september 2013. Rapporten har vært gjennomlesning hos panelet før oversendelse.

Rapporten er rettet til instituttleder Anders J.W. Andersen, institutt for psykososial helse.

1.1 Sammensetting av evalueringspanelet
I UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.3) er det bestemt at evalueringspanelet skal ha følgende sammensetning:

- 2 vitenskapelige ansatte (ikke institutt-/studieleder)
- 1 student
- Minst 2 eksterne evaluatorer, hvorav minst en vitenskapelig ansatt fra universitet/høgskole

Følgende personer er oppnevnt til panelet:

- Inger Beate Larsen, førsteamanuensis, Universitetet i Agder
- Anne Brita Thorød, førstelektor, Universitetet i Agder
- Bengt Karlsson, professor, Høgskolen i Buskerud
- Oddvar Sæther, klinikksjef, SSHF
- Kenneth Haugjord, FoU-rådgiver, Kristiansand kommune
- Arne A. Larsen, daglig leder, Råd og muligheter (ROM) – Brukerstyrt kompetansesenter for Agder innen psykisk helse og avhengighet.
- Linda Irene Karlsen, fullført masterprogrammet vår 2013, familieterapeut ved SSHF

Sammensettingen av evalueringspanelet tilfredsstiller kvalitetssikringssystemets krav.

Seniorrådgiver Atle Slotnes er panelets sekretær.

Instituttleder Anders J.W. Andersen var til stede under evalueringspanelets møte. Han var bedt om å møte for å kunne svare på eventuelle spørsmål fra panelet.

1.2 Oppgaver
I kvalitetssikringssystemet ved UiA (pkt. 2.3.3) er det bestemt at evalueringspanelet skal vurdere forhold på syv kvalitetsområder:

a) Inntakskvalitet

b) Rammekvalitet
c) Programkvalitet
d) Undervisningskvalitet
e) Resultatkvalitet
f) Styringskvalitet
g) Relevans

Hovedfokus er anbefalt å være på programkvalitet.

Panelet fikk tilsendt følgende dokumentasjon tilsendt som utgangspunkt for sitt arbeid:

- Vedlegg 1: Programevaluering – Sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging
- Vedlegg 2: Studieplan – Masterprogrammet i psykisk helsearbeid
- Vedlegg 3: Notat fra instituttleder Anders J. W. Andersen; «Ang. masterprogram ved Institutt for psykososial helse»
- Vedlegg 4: Inntakskvalitet- Søkning, oppfyllingsgrad, kjønnsfordeling
- Vedlegg 5: Rammekvalitet- Utdrag fra NOKUTs studietilsynsforskrift, angående krav til fagmiljø
- Vedlegg 6: Programkvalitet – Internasjonalisering
- Vedlegg 7 a – j: Undervisningskvalitet
- Vedlegg 8: Resultatkvalitet – Karakterer, gjennomføring, kandidatproduksjon
- Vedlegg 9: Styringskvalitet
- Vedlegg 10: Relevans

Materialet ligger vedlagt rapporten.

2.0 Panelets vurderinger

2.1 Inntakskvalitet

Inntakskvalitet er knyttet til de forkunnskaper og forutsetninger studentene bringer med seg når de begynner på et studium.

Panelet ble bedt om å vurdere: *a) Søkning til studiet* *b) Oppfyllingsgrad 1. semester* *c) Kjønnsfordeling for opptatte studenter* *d) Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle).*

Momenter fra diskusjonen:

a) Søkning til studiet
b) Oppfyllingsgrad 1. semester
c) Kjønnsfordeling for opptatte studenter

- Det ble pekt på at det av vedlegg 4 fremgår at oppfyllingsgraden er spesielt stor i 2013. På denne bakgrunn ble det i panelet reist spørsmål om det foreligger spesielle omstendigheter i år? Her ble det vist til at antallet søkere til videreutdanningen i psykisk helsearbeid har sunket noe, mens søkingen til masterprogrammet har økt. Det kan derfor se ut som om masterprogrammet i 2013 styrker seg på bekostning av videreutdanningen. Dette kan knyttes til større etterspørsel etter masterstudenter. Imidlertid ikke dette entydig bilde. Kjønnsfordelingen ble drøftet. Her viser dokumentasjonen at programmet har en betydelig

overvekt av kvinnelige studenter. Det kan forklares ved at utdanningen rekrutterer kandidater med arbeidserfaring og utdanning fra helse- og sosialområdet. Panelet drøftet om det kan gjøres noe for å rekruttere flere menn, f.eks. ved å la flere bachelorutdanninger kvalifisere for opptak. Her ble det replisert at i dag allerede er mange ulike studier som kan være opptaksgrunnlag. Det ble nevnt at det er mulig at flere menn kan rekrutters ved høyere lønn til masterkandidater. Se for øvrig prikkpunkt to under bokstav d) nedenfor.

- Programmet har et måltall for opptaket på 30 studenter. Det ble reist et spørsmål om dette er et kvalitetsspørsmål; har man kapasitet til å håndtere så pass mange studenter? Det ble nevnt at det er vanskelig å være «tett nok på» med så pass mange studenter. Det gjort klart at måltallet på 30 er fastsatt etter krav fra universitetsledelsen.

d) Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle).

- Masterprogrammet er en tverrfaglig utdanning som rekrutterer bredt:
  - 30 % er sykepleiere.
  - 30 % har sosialfaglig utdanning.
  - Programmet rekrutterer også pedagoger, ergoterapeuter, samt kandidater fra andre høgskole- og universitetsutdanninger.
  - Deltakerne har en snittalder på 42 år, de er i overveiende grad rekruttert regionalt. Studentene er stort sett i arbeid, og jobber stort sett i offentlig sektor, blant annet rus, pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT), psykiatri og avdeling for barn og unges psykiske helse (ABUP).
- Panelet drøftet om det er mulig å rekruttere flere fra privat sektor. Her kan blant annet tillitsvalgte og helse, miljø og sikkerhets (HMS) – ansvarlige være en mulig målgruppe. Det er også mulig at ansatte ved private ungdomsinstitusjoner er en mulig målgruppe.
- Hva er motivasjonen for å ta studiet? Tidligere har avklaring av studentenes forventninger foregått ved oppstart av studiet. Det er mulig at man bør ta opp igjen denne praksisen. Ut i fra respons i undervisningen er imidlertid «faglig utvikling» nøkkelord som synes å beskrive motivasjonen. Insitamenter fra arbeidsgivere bidrar også til at studentene tar videreutdanning.
- Panelet ble orientert kort om karakternivået som ligger til grunn for opptak. Medlemmene var opptatt av kravet om «relevant arbeidserfaring», og mener at det bør vurderes om instituttet bør legge inn en presisering av dette kravet. Det ble også nevnt at intervju med søkerne kan være et godt redskap for å rekruttere de mest egnede studentene.
- Programmets læringsutbytte kan være et utgangspunkt for å vurdere søkernes arbeidserfaring. Dette bør også vurderes i forhold til målsettingen med studiet; hvilken kompetanse skal kandidatene ha etter oppnådd tittel? Har kandidatene[1] hovedsakelig kompetanse innen;
  - forskningsarbeid, eller;
  - klinisk arbeid, eller;
  - utviklings- og endringsarbeid, eller;
  - alle overnevnte områder?

2.2 Rammekvalitet

Rammekvalitet omfatter det ressursgrunnlaget en utdanning rår over, så som lokaler, strukturer, regler, utstyr og hjelpemidler, samt det psykososiale og faglige miljøet utdanningen gjennomføres i.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom
d) Tilgang på praksisplasser
e) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUTs studietilsynsforskrift)
f) Studieveiledning og administrative støttetjenester
g) Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

[1] Kandidater defineres som personer som har gjennomført programmet.

Momenter fra diskusjonen:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom

- Det ble understreket at romkapasitet er en utfordring ved en «sprengt» campus (i Grimstad). Det har tidligere vært en lite rasjonell utnyttelse av undervisningslokalene (rommene har ofte vært for store eller små). Imidlertid har dette blitt bedre nå.
- Det er forvirrende for studentene at de ofte må bytte undervisningsrom. Programmet bør få fast opphold i ett eller noen få undervisningsrom. Enkelte stemmer i panelet argumenterte for at speilrommene bør brukes mer i undervisningen. I dag er det kun ett av speilrommene som er i bruk.
- Tilgangen på faglitteratur er god og bibliotektjenestene fungerer godt.
- Det er rom for forbedringer når det gjelder den interne organiseringen av arbeidet med praksisplasser. Tilgangen på praksisplasser er god, men instituttet trenger flere kommunale plasser (f.eks. ved dagsentra, omsorgsboliger, NAV). Det er relativt mange tilgjengelige plasser innenfor UNIK - samarbeidet (universitetsklinisk samarbeid mellom UiA og SSHF innen psykisk helsearbeid).
- UiA og praksisfeltet bør samarbeide mer om å tilrettelegge praksis for studentene. Målsettingen bør være at studentene får et praksisløp som i noen grad er tilpasset bakgrunn og faglige interesser hos studentene. Praksisstedene bør få mer informasjon om hvilke studenter de blir tildelt. Det arbeides med dette ved instituttet. I panelet ble det også vist til muligheten for såkalt «kombinasjonspraksis», d.v.s. både 1. og 2. linje praksis.

d) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUTs studietilsynsforskrift)

- Antall publikasjonspoeng ved instituttet er dokumentert i vedlegg 5. Det ble argumentert for at omfanget av poeng bør sees i forhold til antall ansatte. Ved instituttet er det flere som har omfattende individuell publisering. Under drøftingen av dette punktet ble det i panelet hevdet at robustheten også er knyttet til antall ansatte i miljøet. Det ble videre stilt spørsmål ved om publikasjonene kan relateres til innholdet i masterprogrammet?
- Det arbeides med å relatere masterprosjektene til forskning ved instituttet. Her er innspill fra praksisfeltet viktig. Instituttet har ingen store NFR-programmer i dag, men det utformes nå aktuelle prosjekter. Det er viktig for UiA å styrke det langsiktige samarbeidet med aktører i regionen om å få tilslag på større programmer.
- I vedlegg 5 er det en oversikt over antall ansatte ved instituttet i ulike stillingskategorier. Her dokumenteres det at programmet tilfredsstiller kravene om tilknyttet kompetanse i førstestilling. Med utgangspunkt i oversikten ble det spurt om i hvilken grad ansatte med førstekompetanse deltar i undervisningen? Her ble det klargjort at ansatte med førstekompetanse i stor grad underviser på masterprogrammet. Dette varierer imidlertid fra emne til emne.
- Til undervisningen ved programmet rekrutteres timelærere fra praksisfeltet. Dette er gjerne ressurspersoner med attraktiv kompetanse på bestemte temaområder. Det kan være utfordringer knyttet til å få rekruttert riktig kompetanse til programmet. Det er også slik at det er en spenning i forholdet mellom vektlegging av klinisk/praktisk kompetanse og akademisk kompetanse. Panelet understreket at det er viktig at utdanningen er praksisorientert, at programmet adresserer reelle utfordringer i feltet. Videre er det viktig å ivareta et «bredt», klinisk begrep på fagfeltet. Gitt opptakskravene, representerer studentene en mulighet til å gjøre undervisningen mer praksisrelevant. I panelets diskusjon ble det spurt om det kan være viktig at fast ansatte er til stede når timelærere underviser?

- Hvordan ivaretar rekruttering ved instituttet temaområdene i masterprogrammet? Det ble klargjort at det her er enkelte utfordringer. Disse kan ivaretas gjennom tilsettinger i årene fremover.
- Det ble i drøftingen pekt at det avgjørende for kvaliteten på programmet, er hvilken tilknytning de faglig ansatte klarer å opprettholde kontakten med praksisfeltet. Her ble det pekt på UNIK som en arena for slik kontakt.

f) Studieveiledning og administrative støttetjenester

- I panelet var det enighet om at studentene blir fulgt opp på en tilfredsstillende måte under praksis.
- Det ble gitt uttrykk for at mange studenter er fornøyde med veiledningen på masteroppgaven. Imidlertid hadde det vært en fordel å ha en «fast veileder» for studentene gjennom hele studieløpet.
- Det ble nevnt at skjemaveldet ved UiA er en utfordring, f.eks. knyttet til publisering av pensumlister.

g) Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

- Programmet har utfordringer knyttet til studentenes opplevelse av å tilhøre et fellesskap. Dette kan ha sammenheng med at en høy andel av undervisningen er sammen med studenter ved andre studier. Dette gjør det utfordrende å skape et velfungerende sosialt miljø. At studentene gjennomfører studiet med ulik progresjon bidrar også til dette.
- I drøftingen ble det vist til at den digitale utviklingen endrer forutsetningene for læringsmiljøet. Sosial så vel som faglig kontakt skjer gjennom verktøy for samhandling på nett. Dette bør få konsekvenser for organiseringen av studiet; det bør i større grad legges til rette for digital læring.
- Ettersom mange studenter er i arbeid, er fraværet fra undervisningen høyt. Dette kan gå ut over kvaliteten på studiet. Det ble pekt på at masterprogrammet i realiteten er et deltidsstudium. Oppbyggingen av studiet inviterer til fragmentering;
    - det er mulig å ta emnet ME-418 Vitenskapsteori og ME-419 Forskningsmetoder, design og analyse i Kristiansand, og;
    - det er utstrakt samundervisning i mange emner.

  Som nevnt ovenfor er dette utfordrende med hensyn på programtilhørighet. Dette er forholdet som også griper inn i læringsmiljøet. Instituttet bør utfordre studentene til å «ta grep», til å initiere faglig-sosiale aktiviteter. Det er avgjørende å etablere gode koblinger i små miljøer for å få arenaer for læring som fungerer.

2.3 Programkvalitet

Programkvalitet er knyttet til selve studietilbudet, fag-/studieplaner, arbeids- og undervisningsformer og eksamensopplegget.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter
b) Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
c) Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram)
d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte
e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer
f) Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
g) Emnestørrelse (målt i studiepoeng)
h) Internasjonalisering:
  - *Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner*
  - *Antall utreisende studenter*
  - *Pensum og undervisning på engelsk*

i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiAs og fakultetets strategiplan?

Momenter fra diskusjonen:

a) Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter

- Instituttleder Anders J.W. Andersen innledet ved å presentere bakgrunn for det foreliggende forslaget om endringer i masterprogrammet (se vedlegg 3). Det foreligger planer om å endre programmet slik at psykisk helsearbeid blir en av flere fordypninger i et masterprogram i «psykososialt arbeid».
- Panelet innledet drøftingen med å diskutere om det er utfordringer knyttet til «spesifisiteten» i psykisk helsearbeid. En rekke spørsmål reist:
  - Har området en egen faglig identitet?
  - Hva er ikke psykisk helsearbeid?
  - Hva omfatter ikke programmet?
  - Hvilke kvalifikasjoner får studentene?
    - Blir de godt kvalifisert innen vitenskapelig metode?
  - Hvilke brukergrupper bør man fokusere på?

  Spørsmålene ble i varierende omfang adressert av panelet i den videre drøftingen (gjengitt nedenfor) av programkvalitet.
- Det er mulig at programmet bør opprettholde bred målgruppe. Psykisk helsearbeid er tverrfaglig i natur, og programmet skulle ved etablering utvide perspektivet på psykisk helsearbeid og ha en praktisk/klinisk orientering. Det spesifikke ved programmet kan karakteriseres som den faglige bredden.
- I diskusjonen ble instituttet oppfordret til å opprettholde programmet i sin nåværende form. Programmet ble beskrevet som praktisk orientert, vitenskapelig og bredt i sin faglige tilnærming. Det ble vist til den medisinske utdanningen, hvor klinisk arbeid er en integrert del av faget.
- Psykisk helsearbeid inneholder mange temaer, det ble hevdet at fagområdet slik kanskje kan betegnes som umodent, og derfor må utvikles videre. Det er mulig at man kan videreføre navnet som betegnelse på noe allment, men også som patologi. Det ble videre argumentert for at «psykisk helsearbeid» er et godt navn som fanger inn betydningen av forhold av sosiologisk slag; sosiale strukturer, kulturtrekk, makt og avmakt m.v. Forslaget om endringer representerer en innsnevring, og gir ikke bredde i tilnærmingen til fagområdet. Forslaget undergraver det helhetlige perspektivet, og vil ikke gjøre kandidatene til «spesialister i det allmenne». Til dette ble innvendt at programmets brede tilnærming kanskje gjør det vanskeligere for kandidatene å få jobb.

- Det ble påpekt at faglig helhet og sammenheng utfordres av organisatoriske rammer og begrensninger. Utkastet til ny studieplan er blant annet resultatet av et ønske fra ledelsen ved fakultet om å løfte videreutdanningen i sexologi til et masternivå. De økonomiske rammevilkårene for fakultetet gjør det vanskelig å etablere et eget masterprogram for sexologi. Løsningen har derfor vært å tilby videreutdanningen som spesialisering i en «ny» masterutdanning i psykososial helse.
- Det ble reist spørsmål om instituttet har landet på en «endelig» modell for programmet eller om man ser for seg en kontinuerlig utvikling? Videre ble det spurt om den nye studieplanen vil bli for utydelig og tildekkende?
- Fagområdet psykisk helsearbeid har et bredt samfunnsmessig perspektiv. Psykisk helsearbeid kan blant annet på denne bakgrunn ikke karakteriseres som en terapeut-utdanning. Utkastet til revidert studieplan er utydelig i forhold til hvilken type kompetanse utdanningen gir. Det ble i denne sammenheng spurt om «*...hvorfor er det bedre å dele ut medisin enn å skape gode fellesskap?*». Det ble her argumentert for å beholde den nåværende studieplanen, men endre navnet (til masterprogram i psykososial helse).
- Det ble pekt på at det er viktig at studentene lærer seg arbeidsmetoder, herunder å se «personen i kontekst». Panelet drøftet posisjonen til ferdighetene i programmet. Det ble hevdet at *ferdighet* mangler i begrepet kompetanse (slik det fremtrer i studieplanen). Her vil en paraplytekning som integrerer ulike faglige innfallsvinkler være en mulig måte å sikre ferdighetenes posisjon i programmet. I utviklingen av studieplanen må det sentrale spørsmålet være hvilke ferdigheter kandidatene skal ha i møtet med pasienten/brukeren. Utviklingen av denne type ferdigheter avhenger av at studentene opplever en sammenheng mellom klinikk, praksis og akademia.

b) Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner

På grunn av tidsnød ble ikke følgende emner behandlet av panelet: PSY500 Møter med mennesker i krise (15 sp), PSY416 Psykisk helse hos barn og unge (15 sp) og PSY408 Organisering, samordning og samarbeid.

Programbeskrivelsen

- Læringsutbyttet i programbeskrivelsen må konkretiseres med hensyn på punktet ferdigheter. Kandidatene bør blant annet kunne foreslå endringer på systemnivå. Det ble også påpekt at begrepet «psykisk helsevern» er utfordrende dersom det knyttes til kartleggingsoppgaver forstått som diagnostisering. Studiet gir ikke slike ferdigheter.
- Punktet kunnskap i læringsutbyttet bør revideres slik at det ikke omtaler ferdigheter.
- Det ble spurt om studiet har en «slagside» mot barn og unge i forhold til andre brukergrupper?
- I siste kulepunkt under punktet «Generell kompetanse» i læringsutbyttet brukes begrepet «styrket». Det ble i panelet argumentert for at det er vanskelig å forstå hva begrepet «styrket» skal bety i denne sammenhengen.
- Beskrivelsen under punktet «Innhold» bør tydeliggjøres, her er mange lange setninger.
- Instituttet bør arbeide for en klarere sammenheng mellom læringsutbytte og innhold; blant annet i forhold til begrepet relasjonskompetanse.
- Under punktet «Innhold» begynner femte setning slik «*Forebyggingsarbeid og annen klinisk .....*». Ordet «annen» kan fjernes.
- Etter fullført studium mangler kandidatene kunnskap om hvordan og hvorfor de skal gjennomføre refleksjon over egen praksis. Kandidatene bør introduseres til og øves i slik egenevaluering.

Emnebeskrivelsene

- *ME-418 Vitenskapsteori og metodelære*
  - Emnet mangler fokus på utviklings- og forbedringsarbeid (Dette gjelder også ME-419 Forskningsmetoder, design og analyse).
- *PSY407 Psykisk helsearbeid*

- I forbindelse med drøftingen ble det påpekt at emnene i stor grad har overlappende innhold. Her ble det innvendt at dette til en viss grad tilsiktet; hensikten er å bygge videre på tema studentene tidligere har blitt introdusert til.
- Studenter fra SSHF har gitt utrykk for at deres praksis blir kritisert, men uten at de kjenner seg igjen i beskrivelsene av egen praksis.
- Læringsutbytte knyttet til «psykiatrien og galskapens historie» bør presiseres. Bruk av begrepet «galskap» kan oppfattes som kontroversielt og bør vurderes.

- *PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer (spesialisering)*
  - Det bør vurderes å erstatte «brukerperspektiv» med flertallsformen «brukerperspektiver».
  - Beskrivelsen av innhold må revideres. Den inneholder punkter som det i dag ikke undervises i.
  - Er det mulig å introdusere muntlig eksamen med brukerrepresentanter som eksterne sensorer?
  - Det blir stilt spørsmål om hvorfor emnet ikke er obligatorisk for alle programstudenter når innholdet er sentralt for det kommunale arbeidet
- *PSY501 Psykososialt arbeid med barn og unge (spesialisering)*
  - Innholdet tilsier at emnet burde vært gitt etter PSY416 Psykisk helse hos barn og unge. I dag er det slik at PSY501 ligger før PSY416 i studieløpet
  - I en kommentar til første utkast av rapporten fra panelet ble det reist spørsmål om hva forskjellene er mellom PSY407 Psykisk helsearbeid – Fenomener og kunnskapsfelt og PSY501 Psykososialt arbeid med barn og unge? I kommentaren blir det pekt på at mange studenter opplever at dette er emner som overlapper hverandre på en noe forvirrende måte. Det kan være nyttig med en mer detaljert gjennomgang av emnene. Følgende ble foreslått i kommentaren:
    - Starte ut med stort fokus på 1.linje, frivillighetsarbeid, nærmiljø med mer, - knyttet til psykososialt arbeid med barn og unge. Det foreslås at praksis er mer rettet mot gruppeprosess der studentene fokuserer på en gitt arbeidsplass, prosjekter el., knyttet til de ovennevnte arbeidsplasser. Muntlig og eventuelt skriftlig gruppearbeid presenteres for øvrige studenter.
    - I neste semester kunne en tenkte seg et større fokus på 2.linjenivå, og hvor studentene blir "brynt" på egen prosesser i klinisk praksis, knyttet til psykisk helse og uhelse hos barn og unge. Undervisningen bør her ha et mer klinisk preg. I en slik tenking vil samhandlingsreformen være viktig, og gode prosjekter mellom 1.- og 2. linjen kan løftes frem.
  - .
- *ME-419 Forskningsmetoder, design og analyse*
  - Det diskutert hvorfor ME-419 er et eget kurs, og ikke er slått sammen med ME-418? Her ble det pekt på at det er sammenheng, men likevel ulikt innhold i de to emnene.
  - Her ble det også pekt på at det er en grensegang mellom utviklingsarbeid og forskningsarbeid, og at kandidatene bør ha ferdigheter på begge områder. Det ble også pekt at emnet ikke adresserer temaet implementering.
  - Emnene ME-418 og ME-419 bør knyttes tydeligere sammen. Dette vil gi kandidatene et bedre grunnlag for å vurdere metodene.
  - Det ble i panelet argumentert sterkt for vil at prosjektoppgave på ny bør tas i bruk som vurderingsform. Denne vurderingsformen er mer konsistent med emnets innhold og læringsutbyttet. Prosjektoppgaven vil også kunne knyttes til masteroppgaven, og slik kunne bidra til at studentene tidligere blir orientert mot dette arbeidet.

- *ME-504 Masteroppgave*
  - Det pekes på betydningen av at studentene lærer seg prosjektledelse, inkl. økonomi og etiske spørsmål.
  - Jo nærmere studentene nærmer seg det kliniske arbeidet, jo vanskeligere kan det være å få tilgang på relevant informasjon. Det ble vist til at enkelte studenter ikke klarer å

gjennomføre på grunn «boikott» på enkelte arbeidssteder. Disse utfordringene bør inn i undervisningen, og det bør pekes på løsningsstrategier. Her ble det vist til at dette adresseres i dagens undervisning og veiledning.

c) Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram[2])

d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte

- Vurderingene ble gjort i forbindelse med punkt b) ovenfor.

e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

- Enkelte i panelet ønsker større bruk av muntlig eksamen. Muntlige vurderingsformer er viktige blant annet for å demonstrere evne til å formulere seg og underbygge ferdighet i kommunikasjon. Det er viktig at kandidatene har lært seg å presentere og formidle informasjon.

f) Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)

g) Emnestørrelse (målt i studiepoeng)

- Det ble nevnt i panelet at det er vanskelig å ta stilling til dette punktet, dette betraktes som vurderinger av faglig karakter.

h) Internasjonalisering:

1) *Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner*
   Det arbeides med dette. Det blir pekt på at her er et klart potensiale for forbedring.
2) *Antall utreisende studenter*
3) *Pensum og undervisning på engelsk*
   Hovedvekten av pensum er på norsk. Det ble bemerket at studentene ønsker mindre pensum på engelsk. Panelet pekte på at det er en kvalitetsindikator at man har pensum på engelsk i programmet. Det bør kanskje være en kvote (f.eks. 40 %) på engelsk.

i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiAs og fakultetets strategiplan?

2.4 Undervisningskvalitet

Undervisningskvalitet omhandler kvaliteten på selve læringsarbeidet og omfatter både formidlingskvaliteten og kvaliteten på studentenes egen innsats for tilegnelse av kunnskap.

På grunn av tidsnød ble ikke punktet behandlet i noen vesentlig grad.

Panelet ble bedt om å vurdere:
a) På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning?
b) Forskningsaktivitet per studium
c) Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet
d) Andel undervisning som dekkes av timeforelesere
e) Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)
f) Studentenes egeninnsats
g) Studentevalueringer

[2] Jfr. forskrift om studier og eksamen ved UiA § 6.1.c

Momenter fra diskusjonen:

På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning?

- Det ble vist til at lærekreftene ved programmet i stor grad driver egen forskning.

b) Forskningsaktivitet per studium

c) Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet

d) Andel undervisning som dekkes av timeforelesere

e) Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)

f) Studentenes egeninnsats

- Det ble etterlyst mer engasjement og egeninnsats blant studentene. Studentene må være villige til å bruke tid på studiet. Det er et dilemma når studentene skal rekke eget arbeid, familie, fritidsaktiviteter, etc. i tillegg til studiet.

g) Studentevalueringer

2.5 Resultatkvalitet

Resultatkvalitet er studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Karakterfordeling
b) Strykprosent
c) Gjennomføring på normert tid
d) Kandidatproduksjon
e) Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

På grunn av tidsnød ble ikke punktet behandlet.

- Det gjøres oppmerksom på at det i vedlegg 8, bokstav d) kandidatproduksjon er oppgitt feil produksjonstall for 2010. Det riktige tallet er 17 kandidater.

2.6 Styringskvalitet

Styringskvalitet betegner institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

På grunn av tidsnød ble ikke punktet behandlet.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Antall emnerapporter
b) Antall studiumrapporter
c) Oppfølging av emne- og studiumrapporter (spesielt i forhold til foreslåtte endringer)

2.7 Relevans

Relevans omhandler hvorvidt en utdanning har de "rette" kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

På grunn av tidsnød ble ikke punktet behandlet.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Samarbeid med partnere som er relevant for studiet
b) Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget
c) Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov
d) Studieprogrammet som grunnlag for videre studier

Vedlegg 1

PROGRAMEVALUERING – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging

Vedtatt av Studieutvalget 15.03.13

Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og omfatte både en evaluering av et evalueringspanel og en egenevaluering. Informasjon om sammensetning av evalueringspanel og prosess for programevaluering, framgår av kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.3.

1. Sjekkliste for innhold i programevaluering

Evalueringen skal omfatte alle de sju kvalitetsområder[1]. Hovedfokus bør ligge på programkvalitet. I tillegg til punktene nedenfor kan fakultetet/Avdeling for lærerutdanning supplere sjekklisten med relevant tilleggsinformasjon. Evalueringen skal også inneholde en sammenlikning av studiets innhold med innhold i sammenliknbart studium ved en ekstern institusjon. Fakultetet/avdelingen avgjør hvilken studie-/fagplan som skal benyttes til dette formål.

Inntakskvalitet
er knyttet til de forkunnskaper og forutsetninger studentene bringer med seg når de begynner på et studium.

Se vedlegg 4.

Elementer i vurderingen:

a) Søkning til studiet
b) Oppfyllingsgrad 1. semester
c) Kjønnsfordeling for opptatte studenter
d) Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle)

Rammekvalitet
omfatter det ressursgrunnlaget en utdanning rår over, så som lokaler, strukturer, regler, utstyr og hjelpemidler, samt det psykososiale og faglige miljøet utdanningen gjennomføres i.

Se vedlegg 5

Elementer i vurderingen:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom
d) Tilgang på praksisplasser
e) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT´s studietilsynsforskrift)

[1] Jfr. kvalitetssikringssystemet kapittel 1.3, http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/organisasjonen/kvalitetssikring_av_utdanning

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR HELSE- OG IDRETTSVITENSKAP

Egenevaluering av masterprogrammet i psykisk helsearbeid, 2013

Den 20. august 2008 holdt nåværende likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik åpningsforedraget ved det nye mastergradsprogrammet i psykisk helsearbeid ved Universitetet i Agder. Det var den første mastergraden som hadde utspring fra helsefagene på Fakultetet for helse- og idrettsvitenskap, og det var stolthet i fagmiljøet over at fakultetet på denne måten synliggjorde sin satsning på et fagfelt som historisk sett har blitt marginalisert og derigjennom et engasjement overfor mennesker som har lang erfaring med å bli diskriminert. Mastergraden ble etablert samme år som regjeringens opptrappingsplan for psykisk helse ble avsluttet, og ble i hovedsak finansiert gjennom omdisponering av midler som var kommet til som øremerkede tilskudd fra departementet. Den ble etablert som et resultat av et langvarig og målrettet arbeid i fagmiljøet, og innvarslet et taktskifte i fokuseringen på psykisk helse ved fakultetet.

Det er derfor en glede at masterprogrammet i psykisk helsearbeid evalueres høsten 2013. En slik programevaluering muliggjør refleksjon og kritisk ettertanke over erfaringene fra de fem første årene, og åpner for muligheter for å fornye og justere ambisjonene og den faglige retningen som ligger nedfelt i studieprogrammet. I denne egenevalueringen av masterprogrammet blir først kommentarene fra evalueringspanelet gjennomgått og forslag til tiltak foreslått før egenvurderingen oppsummeres og avsluttes. Det vises til punkt 1 i rapport fra evalueringspanelet når det gjelder grunnlagsmateriale som er brukt i evalueringen, evalueringspanelets sammensetning, oppgaver og mandat. Det understrekes samtidig innledningsvis at dette har vært en fruktbar prosess som har gått hånd i hånd med en revisjon av studieplanen. Den endelige revisjonen av studieplanen for mastergradsprogrammet i psykisk helsearbeid blir fremlagt for fakultetsstyret på nyåret 2014. Det gjøres også oppmerksom på at programevalueringen erstatter studiumrapport for masterprogram i psykisk helsearbeid for 2013.

Kommentarer til panelets vurderinger

Egenevalueringen følger strukturen i rapporten fra evalueringspanelet, og er følgelig strukturert i henhold til de punktene panelet ble bedt om å vurdere.

2.1 Inntakskvalitet

Når det gjelder panelets kommentar til søknad og oppfyllingsgrad er det viktig å understreke at økningen i 2013 kan være tilfeldig og at grunnlaget er for lite til å konkludere entydig. Samtidig kan

det være en indikator på at søkerne forflytter seg fra videreutdanning til master. Det kan også være et tegn på at mastergradsprogrammet begynner å bli bedre kjent og etterspurt i regionen. Søkertallene gir imidlertid styrke til argumenter om at det er behov for utdanningsprogrammet – i alle fall regionalt.

Evalueringspanelet tok opp overvekten blant kvinnelige studenter, og utfordret studieledelsen til å se nærmere på dette. Det er grunn til å anta at denne overvekten gjenspeiler kjønnsfordelingen i bachelorutdanningene innen helse- og sosialfag som er opptaksgrunnlaget for masterprogrammet. Et poeng kunne derfor være å utvide opptaksgrunnlaget til andre bachelorutdanninger, men opptakskriteriene er allerede inkluderende hva gjelder relevante bachelorutdanninger. Det kan nevnes at universitetet har justert opptaksreglementet ved institusjonen slik at også menn kan prioriteres ved opptak ved ellers poenglikhet. Det er et tiltak for å styrke det underrepresenterte kjønn i utdanningsprogrammene ved UiA.

Masterprogrammet tar opp 30 studenter per år. Størrelsen på studentgruppen kan være en utfordring særlig i emner med individuell veiledning og ferdighetstrening. Det kan også være en faktor som kan svekke studentenes tilhørighet til programmet, men det samtidig ingen nødvendig sammenheng.

Panelet var også opptatt av studentenes forkunnskaper, og det synes her å være en mulig motsetning mellom ønske om å favne bredt (jf. Forslaget om flere bachelorutdanninger som kvalifiserende for opptak) og samtidig sikre en form for felles kunnskapsgrunnlag blant studentene. Dette spennet mellom bredde og spesifisitet viser seg på flere områder i programevalueringen, og er et område som fordrer kontinuerlig vurdering. I arbeidet med revisjon av studieplanen vil det bli forsøkt å presisere noe nærmere begrepet "relevant arbeidserfaring".

Panelet mente også at intervju med søkerne kunne sikre rekruttering av de mest motiverte studentene. Dette deles av studieledelsen, men vil være for ressurskrevende gitt dagens ressurstildeling. Derimot tas innspillet om å fokusere tydeligere studentenes forventninger og motivasjon ved oppstarten av studiet som et godt innspill, og det vurderes muligheter for å legge opp til en forventningssamtale ved studiestart.

Panelet peker også på det som på mange måter er studiets særpreg og akilleshæl. Helt siden visjonene om en mastergrad i psykisk helsearbeid ble lansert, har det vært et ønske om å gi studentene både en selvstendig klinisk kompetanse (profesjonsdel) og en vitenskapelig kompetanse (kvalifiserende for opptak til phd-studier). Dette er et særpreg og en utfordring som gitt panelets tilbakemelding ikke har vært helt vellykket. Ambisjonene har vært å få til begge deler og at vektleggingen av praksisnær forskning kunne styrke den kliniske kompetansen. Panelets innspill tilsier at dette må styrkes og tydeliggjøres for at studiets målsetting skal kunne nåes. Per i dag fremstår det for uklart.

2.2 Rammekvalitet

Panelet peker på utfordringer knyttet til romkapasiteten ved Campus Grimstad, og understreker viktigheten av å få noen få faste undervisningsrom. Som panelet også understreker så har dette bedret seg det siste året, og det arbeides fortløpende med å få til ennå bedre og mer forutsigbare

ordninger. Samtidig er det en utfordring både fordi Campus Grimstad har stor etterspørsel etter undervisningsrom, og fordi studentgruppen på de ulike emnene varierer og dermed fordrer litt ulike undervisningsrom. Innspillet om å å ta i bruk speilrommene mer, tas absolutt til følge. Vi har allerede økt oppmerksomheten mot kommunikasjonstrening høsten 2013 og vil sikte mot å gjeninnføre reflekterende samtaler som en arbeidsform i studieprogrammet fra høsten 2014. Dette vil forhåpentligvis styrke den kliniske kompetansen og muliggjøre mer praksisorientert undervisning. Det betinger imidlertid at alle speilrommene er operative på universitetet, og at det kan overføres lyd fra det ene rommet til det andre. Det er ikke tilfellet for alle rommene, så dette må oppgraderes.

Panelet viser til at det er god tilgang på praksisplasser i utdanningen, men peker på behovet for å øke praksisplasser i kommunal sektor. Det blir også understreket at det er ønskelig at praksisstudiene kan bli bedre tilpasset studentenes bakgrunn og faglige interesser. Samtidig antydes det en kombinasjonspraksis mellom kommuner og sykehus. Dette illustrerer et dilemma ved praksisstudiene på masterprogrammet. På den ene siden er det en fordel å gi studentene muligheter for å fordype seg på et område de er særlig opptatt av (tilpasse praksis til bakgrunn og faglige interesser), og på den andre siden stilles det noen forventninger til studentenes kompetanse ved sluttført utdanning som tilsier en viss bredde på praksiserfaring og kunnskapsgrunnlag (både kommune og sykehus). Ved oppstarten av masterprogrammet ble det etablert et universitetsklinisk samarbeid mellom UiA og SSHF der også det brukerstyrte senteret ROM og Kristiansand kommune deltar (UNIK). Dette samarbeidet har til hensikt å skape en god ramme for praksisstudiene i masterprogrammet, og arbeidet er underveis. Det har fremdeles betydelige forbedringspotensialer, men studieledelsen mener panelets innspill kan tas imot gjennom et styrket praksissamarbeid i regi av UNIK. Her kan det organiseres hospitering, undervisning og fordypningspraksis. Vi vil søke å styrke dette samarbeidet gjennom å søke praksisutviklingsmidler for 2014.

Mastergradsprogrammet utspringer fra et rimelig robust fagmiljø om en betrakter den samlede kompetansen på instituttet, og også utfra vurdering av forskningspublisering synes fagmiljøet å ha en tyngde på psykisk helsearbeid. Oversikten over publiseringspoeng fra de ulike instituttene på fakultetet gir begrenset mening om en ikke også ser det i lys av antall vitenskapelig ansatte på de ulike instituttene. Og ved en slik justering ligger Institutt for psykososial helse godt an sammenlignet med fakultetet totalt sett. Det er imidlertid mer interessant å vurdere fagmiljøet utfra andre parameter, og i så måte kan det se ut som om fagmiljøet har en utfordring i forhold til å publisere i anerkjente tidsskrifter på nivå 2 og sampublisering med andre forskere også utenfor UiA. Panelet peker på at det er en utfordring at det ikke er noen store NFR-prosjekter knyttet til instituttet, og det arbeides systematisk for å forbedre søknadene overfor NFR. I så måte er det flere gode eksempler på forskningssamarbeid med praksisfeltet i regionen der partnerne både kommer fra sykehus, kommuner og brukerorganisasjoner (eks. Dialog og samhandling; Mestring med verdighet). Dette er en forskningsprofil som samsvarer med innretningen i psykisk helsearbeid, men som er krevende å organisere. Studieledelsen støtter med andre ord panelets understrekning om at det er viktig å styrke det langsiktige samarbeidet med aktører i regionen for å få tilslag på større programmer.

Studieledelsen støtter også betydningen av å opprettholde et bredt klinisk perspektiv i utdanningsprogrammet, og at kvaliteten på utdanningsprogrammet også avhenger av kontakten til praksisfeltet bestående av både brukere og fagfolk. Igjen blir det universitetskliniske samarbeidet en

nøkkel for å sikre og videreføre en god samhandlingsarena mellom de ulike partene i psykisk helsefeltet, og fungere som en arena for dialog og samarbeid. Panelet antyder at det kan være viktig at en av de fast ansatte er tilstede når timelærere underviser, og spør konkret om det er mulig. Dette ansees absolutt som en fordel, men er også et ressursspørsmål og må vektes opp mot de samlede ressursene som er til rådighet for å avvikle emnet. Studieledelsen vil imidlertid tilstrebe å få dette til i en periode som et tiltak for å styrke sammenhengen i utdanningsprogrammet.

Panelet tok også opp spørsmål knyttet til rekruttering av nyansatte og pekte på at det er viktig å rekruttere inn medarbeider som dekker temaområdene i masterprogrammet. Dette er også ambisjonen til studieledelsen, og ved siste nyrekruttering ble kompetansen innen rus- og avhengighetsproblematikk særlig vektlagt. Videre vil det også bli vurdert å rekruttere medarbeidere i deltidsstillinger for å styrke praksisnærheten i undervisningen. Dette må imidlertid sees i forhold til ressurssituasjonen og det økonomiske handlingsrommet på instituttet, men om ikke faste tilsettinger alltid er mulig vil de samme overveielsene gjøres ved bruk av timelærere.

Panelet foreslår også at studentene kan ha en fast veileder gjennom studieprogrammet for å motvirke fragmentering, styrke sammenhengen i studieforløpet, øke programtilhørigheten og kanskje også øke oppmøtet til undervisning. Dette er en god ide, men kan være utfordrende primært av ressursmessige hensyn. Men det vil bli vurdert som et tiltak på gruppenivå.

Panelet peker på utfordringer knyttet til programtilhørighet også pga. høy grad av samordning med andre emner på tilstøtende utdanninger. Dette kan være god ressursutnyttelse, men svekker spesifisiteten i undervisningen og tilhørigheten til et masterprogrammet. For å bøte på dette kunne det være mulig å legge til rette for særegne opplegg for masterstudenter som også inkluderer sosiale tilstelninger i studentregi. Det kunne i så måte imøtekomme panelets oppfordring til studentene om å ta grep og ansvar for egen studiesituasjon. Et nærliggende scenarium kan være å øke fokus på digitale undervisnings- og læringsformer, og derigjennom på sikt frigjøre ressurser til seminarer som styrker programtilhørighet.

Panelet understreker at masterprogrammet i realiteten er et deltidsstudium, og at dette kan være en viktig forklaring for fraværet i undervisning og sviktende resultatkvalitet i betydning gjennomføring på normert tid. Dette må også sees i lys av at studentene i gjennomsnitt er 40 år, og ofte har familieforpliktelser og arbeid i tillegg til studier. Et nærliggende tiltak er derfor å omgjøre masterprogrammet til et deltidsstudium. Det betyr at programmet tilrettelegges som et deltidsstudium, men kan tilrettelegges som et heltidsstudium for de som ønsker det. Per i dag er situasjonen omvendt. Dette gjøres i forbindelse med den pågående studieplansrevisjonen.

2.3 Programkvalitet

Evalueringspanelet drøftet innledningsvis profilen på masterprogrammet, og stilte blant annet spørsmål om hva programmet omfatter, hvilke kvalifikasjoner studentene oppnår, hvilke brukergrupper som bør fokuseres og om hva som evt. Ikke er psykisk helsearbeid. Diskusjonene avdekket behov for studieplansrevisjon og derigjennom en klargjøring og forbedring av beskrivelser både av programmet og ulike emner. Dette er studieledelsen i gang med, og her vil innspillene fra panelet tas med som et revisjonsgrunnlag. Når det gjelder spesifisiteten i psykisk helsearbeid, så merker studieledelsen seg at panelet understreker at psykisk helsearbeid karakteriseres av den

faglige bredden og i forlengelsen av det en bred målgruppe, en tverrfaglig tilnærming, en praktisk/klinisk orientering i forskning og undervisning og en ambisjonen om å gjøre kandidatene til "spesialister i det allmenne".

Panelet hadde også blitt forelagt et notat fra instituttleder der det ble skissert en omforming av masterprogrammet til et masterprogram i psykososial helse. Instituttleder merket seg motstanden mot denne skissen fra panelet, og særlig motstanden mot den foreslåtte navneendringen. Et nærliggende tiltak blir følgelig å opprettholde det nåværende navnet på masterprogrammet, og mer konsolidere, forbedre og styrke programmet på alle nivå med utgangspunkt i den foreliggende studieplanen. De konkrete innspillene til forbedringer på emnenivå tas med i arbeidet for å gjøre hvert emne klarere i læringsmål, innhold og undervisningsopplegg og derigjennom også klargjøre forskjellene mellom emnene ennå bedre.

2.4 Undervisningskvalitet

Undervisningskvaliteten ble i mindre grad vurdert av panelet, men studentevalueringene kan tolkes som en støtte til panelets anbefaling om en revisjon av studieplanen på alle punkt. Særlig synes det som om nærhet til praksis- og brukerfeltet kan styrkes, digitale undervisningsformer kan utvikles og at det kan legges mer vekt på samhandlingsarenaer der også studentene kan bli bedre kjent med hverandre og styrke programtilhørigheten.

Side 81

2.5 Resultatkvalitet

Resultatkvaliteten ble heller ikke vurdert inngående av panelet, men dokumentasjonen viser en gradvis synkende gjennomføring på normert tid. Det kan synes som om resultatene har blitt noe svakere de senere årene. Dette kan sees i sammenheng med et studium som tilbys og organiseres som et heltidsstudium, men i realiteten gjennomføres som et deltidsstudium. En slik argumentasjon har en viss støtte i tallene fra 2008. Her har 71,4 % sluttført mastergraden etter fire år. Samtidig kan det være flere medvirkende faktorer deriblant press på veiledere; mindre motiverte studenter; svakere sammenheng og kvalitet i utdanningsprogrammet; mindre fokus på undervisning og mer på forskning i staben. Slike forhold må analyseres og diskuteres i staben og tiltak for å styrke resultatkvaliteten må følge av disse diskusjonene. Et nærliggende tiltak vil være å gjøre hele masterprogrammet om til en deltidsutdanning over fire år.

2.6 Styringskvalitet

Antall fremlagte emnerapporter og studiumrapporter er foruroligende lavt, og basert på foreliggende dokumentasjon er styringskvaliteten ytterst svak. Samtidig viser de vedlagte studentevalueringene at det har vært foretatt evalueringer fortløpende gjennom hele perioden. Det samsvarer også med erfaringene internt, og dokumentasjonen kan slik sett ikke bare forklares utfra manglende rapportering – men kan også forklares utfra systemsvikt. De ansatte har både evaluert og rapportert, men ikke i tråd med kriteriene fra universitetets kvalitetssikringssystem. Derav manglende dokumentasjon. Dette kan skyldes sviktende opplæring og/eller manglende vektlegging og forståelse fra studieledelsen. Uansett forklaring, må det rutinene forbedres slik at

styringskvaliteten blir vesentlig bedre også målt i antall emnerapporter og studiumrapporter. Forbedringsarbeidet ble satt i gang høsten 2013 med iverksetting fra vårsemesteret 2014.

2.7 Relevans

Heller ikke masterprogrammets relevans ble vurdert av panelet, men regionale og nasjonale samarbeidspartnere vurderes som tilfredsstillende fra studieledelsen. Hva gjelder internasjonale samarbeidspartnere understøttes panelets tidligere kommentarer om forbedringspotensiale. Utdanningen svarer til samfunnets behov for kompetanse, og generelt er studentene etterspurt på arbeidsmarkedet. Studiet kvalifiserer for opptak på phd-program, og en av de uteksaminerte mastergradsstudentene forventes å avslutte sin doktorgrad i 2014. Det vurderes som sannsynlig at også flere uteksaminerte kandidater vil søke opptak på fakultetets phd-program i helsevitenskap.

Oppsummering og avslutning

Programevalueringen avdekket klare svakheter på flere områder, og nødvendiggjør en omfattende studieplansrevisjon med sikte på å konsolidere, forbedre og styrke masterprogrammet i psykisk helsearbeid på alle nivå. Dette arbeidet er allerede igangsatt, og revidert studieplan vil bli forelagt fakultetsstyret på nyåret 2014. Erfaringene fra de første fem årene tilsier at studieprogrammet kan bli ennå bedre og må gjennomgå en omfattende kvalitetsforbedring, og en av utfordringene blir å få til en bedre sammenheng mellom forskningen på instituttet og mastergradsutdanningen deriblant mastergradsprosjektene.

Grimstad 20. November 2013

Anders Johan W. Andersen

Instituttleder

Institutt for psykososial helse

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Programevaluering av bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur

Rapport fra evalueringspanelet
Møtedato: 26.09.13
Sekretær for panelet: Marianne Vorraa

1. Bakgrunn

Programevaluering er en del av UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.3). Hensikten med programevaluering er å foreta en grundigere og mer helhetlig gjennomgang av studieprogrammet enn den som gjøres ved årlig evaluering og revisjon av fag-/studieplanen.

Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og skal omfatte både en egenevaluering og evaluering av et panel med eksterne deltakere. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har bestemt at bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur og masterprogrammet i psykisk helsearbeid skal programevalueres i 2013.

Denne rapporten dokumenterer vurderingene gjort av evalueringspanelet i møte 26. september 2013. Rapporten har vært til gjennomlesning hos panelet før oversendelse.

Rapporten blir utgangspunkt for instituttleder Svein Rune Olsens egenevalueringsrapport. De to rapportene går til studieråd, fakultetsstyret og til studieutvalget.

1.1 Sammensetting av evalueringspanelet

I UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.3) er det bestemt at evalueringspanelet skal ha følgende sammensetning:

- 2 vitenskapelige ansatte (ikke institutt-/studieleder)
- 1 student
- Minst 2 eksterne evaluatorer, hvorav minst en vitenskapelig ansatt fra universitet/høgskole

Følgende personer var oppnevnt til panelet:

- Vigdis Guttormsen, universitetslektor, Universitetet i Agder
- Elling Bere, professor, Universitetet i Agder
- Karianne Korsmo, student, Universitetet i Agder
- Annhild Mosdøl, inntil nylig førsteamanuensis Høgskolen i Oslo og Akershus (jobber nå ved Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, Seksjon for forebyggende, helsefremmende og organisatoriske tiltak)
- Åse Hørsdal, Mat Åse AS (selskap innen mat og reiseliv)
- Charlotte Peersen, lektor VIA University College, Århus, Danmark

Sammensettingen av evalueringspanelet tilfredsstiller kvalitetssikringssystemets krav. Programansvarlig Margrethe Røed var til stede som observatør under første del av evalueringspanelets møte. Rådgiver Marianne Vorraa ledet møtet og var panelets sekretær.

1.2 Oppgaver

I kvalitetssikringssystemet ved UiA (pkt. 2.3.3) er det bestemt at evalueringspanelet skal vurdere forhold på alle syv kvalitetsområder:

a) Inntakskvalitet
b) Rammekvalitet
c) Programkvalitet
d) Undervisningskvalitet
e) Resultatkvalitet
f) Styringskvalitet
g) Relevans

Hovedfokus er i sjekklisten anbefalt å ligge på programkvalitet.
Etter noen innledende punkter på agendaen, startet derfor panelet med drøfting av programkvalitet.
Det ble brukt mest tid på diskusjoner rundt programkvalitet og relevans.

Panelet fikk tilsendt følgende dokumentasjon som utgangspunkt for sitt arbeid:

Vedlegg – i papirform:

1a	Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging (se «Vedlegg – lenker til web- sider» nedenfor, der lenkene er klikkbare).
1b	Evalueringspanel – oppnevning og kriterier for arbeidet (justert notat)
2	Oversikt over studiet (inkl. vurderingsformer)
3a	Studieplan Ernæring, mat og kultur, bachelorprogram 2013-14 (se også web-lenke)
3b	Bredde = første år av Folkehelsearbeid er også vedlagt.
4	Studieplan fra annen institusjon – for sammenligning (se også web-lenke nedenfor)
5	Emnerapporter og evalueringer BACEMK 2010-2013
6	Studiumrapport om kvalitetssikring studieår 2011-12 (vår-12 ble første kull ferdig)
7	Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk høyere utdanning: veiledning for arbeidet ved UiA
8	Strategiplan for Fakultet for helse- og idrettsvitenskap 2012-2015
9	Strategiplan for Universitetet i Agder 2010-2015
10	Studentutveksling - avtaler (Mailes også, da er lenkene i dokumentet klikkbare)
11	Søknadsdata, kandidatproduksjon (utdrag fra Intra-nett: «Statistikk og rapportering»)
12	Utdrag fra NOKUTs studietilsynsforskrift, og oversikt stillinger tilknyttet BACEMK

Vedlegg – lenker til web-sider:

- Studieplan bachelor i Ernæring, mat og kultur, UiA:
  http://www.uia.no/portaler/student/studierelatert/studiehaandbok/13-14/ernaering_mat_og_kultur_bachelorprogram

- Studieplan bachelor i Folkehelsearbeid, UiA – første år er anbefalt breddeår i BACEMK:
  http://www.uia.no/portaler/student/studierelatert/studiehaandbok/13-14/folkehelsearbeid_bachelorprogram

- Den nationale studieordning, som gjelder for alle fire Ernæring og Sundhedsuddannelser i Danmark:
  http://www.viauc.dk/ernaering/uddannelsen/Documents/National%20studieordning-for%20årgang%202010.pdf

Grunnlagsdokumentasjon for programevalueringen (lenker kopiert fra papir-vedlegg 1a):

- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (NOKUT´s studietilsynsforskrift)
  http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20130228-0237.html
  (Utdrag fra tilsynsforskriften, samt oversikt over stillinger tilknyttet BACEMK sendes i papirform.)
- Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20050622-0833.html
- Strategiplan for Universitetet i Agder
  http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/visjon_og_strategi/universitetets_strategi3
  (Strategiplanen for UiA sendes også i papirform)
- Utdanning + FoU = Sant
  http://www.uhr.no/documents/utdanningogfou_ferdigrapport_260810.pdf
- Grunnlagsdata fra «Statistikk og rapportering»
  https://intra.uia.no/InfoService/arbeidsstotte/Studieadministrasjon/Studiedata/Sider/default.aspx
  (Dette ligger på UiAs intranett. Utdrag fra dette sendes i papirform: vedlegg 11.)
- Studentundersøkelse: Se lenke til studentundersøkelsen her:
  http://www.uia.no/portaler/aktuelt/nyhetsarkivet/tar_tempen_paa_studentenes_hverdag

2. Panelets vurderinger

Rapporten skrives etter malen for «Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging».
Under hvert punkt nedenfor er det listet opp det som kom fram under diskusjonen av innspill, kommentarer og forslag. Enkelte steder, som for eksempel under inntakskvalitet, er det mest faktainformasjon.
Kort oppsummering og panelets anbefalinger er gjengitt samlet til slutt i rapporten.

Sammenligningsgrunnlaget var VIA University College's studieplan for Professionsbachelor i ernæring og sundhed, studieretning i Sundhedsfremme, forebyggelse og formidling. Største ulikheter i forhold til studieplanen for bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur er i følge Charlotte Peersen: VIAs bachelorprogram varer ett semester lenger, naturvitenskapelige emner som anatomi, fysiologi og biokjemi vektlegges i høyere grad, studiet har ikke samme fokus på matkultur eller praktisk matlaging, og studiet inneholder flere obligatoriske praksisperioder.

Følgende forkortelser er brukt i rapporten:
BACEMK: bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur
BACFHA: bachelorprogrammet i folkehelsearbeid
BACIDR: bachelorprogrammet i idrett

2.1 Inntakskvalitet

Inntakskvalitet er knyttet til de forkunnskaper og forutsetninger studentene bringer med seg når de begynner på et studium.

Panelet ble bedt om å vurdere: *a) Søkning til studiet* *b) Oppfyllingsgrad 1. semester* *c) Kjønnsfordeling for opptatte studenter* *d) Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle).*

a) *Søkning til studiet*
Det er *god søkning* til studiet som har 12 studieplasser. Poeng-grenser i 2013 var 44,8 for førstegangsvitnemål, og 49,6 i ordinær søkerkvote. Poeng-grenser i 2012 var hhv. 43,7 og 48,5.

b) *Oppfyllingsgrad 1. semester*
120 %. Dvs. 12 studenter er registrert ved bachelorprogrammet for studieåret 2013-14, mens måltallet for dette studieåret var 10.

c) *Kjønnsfordeling for opptatte studenter*
Skjev kjønnsfordeling, kun én mannlig student.

d) *Studentenes forkunnskaper (formelle og reelle)*
Studieprogrammet har flinke studenter med høyt karaktersnitt fra videregående skole.

Panelet hadde ingen spesielle merknader til punktet Inntakskvalitet.

2.2 Rammekvalitet

Rammekvalitet omfatter det ressursgrunnlaget en utdanning rår over, så som lokaler, strukturer, regler, utstyr og hjelpemidler, samt det psykososiale og faglige miljøet utdanningen gjennomføres i.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom
d) Tilgang på praksisplasser
e) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT's studietilsynsforskrift)
f) Studieveiledning og administrative støttetjenester
g) Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

Momenter fra diskusjonen:

a) Utfordringer i forhold til arealbegrensninger
Ikke kommentert, unntatt studentevalueringenes gjentatte påpekning av vanskelig adkomst til setene i noen auditorier (ikke adkomst fra begge sider av seteradene).

b) Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek
Intern representant mener at biblioteket er helt ok.

c) Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom
Studentrepresentanten trakk fram at UiA har fine undervisningskjøkken og bakstehus, samt muligheten til å gå rett ut i naturen for uteleksjoner.
Panelet støttet intern representant i at *ett kjøkken bør omgjøres til kurskjøkken/demo-kjøkken*, for å ha mulighet til annen kursvirksomhet og annet undervisningsopplegg. Panelet ser at dette kan være mer framtidsrettet med tanke på studentenes potensielle arbeidsoppgaver.

d) Tilgang på praksisplasser
- HEL203 Praksis i helsefremmende arbeid ble første gang kjørt våren-13. Her fikk UiA tildelt 5-6 praksisplasser i Kristiansand kommune (opplegg organisert av folkehelsekoordinator). Ellers fant studentene egne praksisplasser, og dette fungerte bra.

e) Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT's studietilsynsforskrift)
Førstekompetanse er høyere enn påkrevd 20 %, ligger opp mot 50 %.
Studentrepresentanten ga masse ros til fagmiljøet; dyktige og engasjerte forelesere.
Panelet hadde ingen merknader til fagmiljøets totale kompetanse.

f) Studieveiledning og administrative støttetjenester
I følge studentrepresentanten får studentene god studieveiledning direkte fra lærerne, som omtales som veldig imøtekommende og hjelpsomme. Administrative støttetjenester ble ikke omtalt, kun en merknad om at det var dårlig informasjon rundt breddevalg. Panelets sekretær forklarte at breddevalget ligger veldig tidlig i første året, slik at det kommer noe «plutselig». Men det arrangeres egen breddevalgsmesse ca én uke før studentene skal velge.
Det er grunn til å diskutere muligheten for å legge breddevalgsmessa til andre semester.

g) Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)
- I studentevalueringer/emnerapporter fra faglærere kommer det fram at studentene er motiverte og engasjerte, det er godt oppmøte til undervisning, samt god trivsel. Dette tyder på et godt læringsmiljø.
- Studentrepresentant og interne representanter mener det er liten programtilhørighet pga. bredde-enheten ligger i 2. år, og at BACEMK-studentene da går sammen med andre studenter. Hvis BACEMK-studentene velger Folkehelse som bredde (som i studieplanen anbefales), kan det føles som om de begynner i første året på nytt (fordi de da går sammen med første års folkehelse-studenter).

2.3 Programkvalitet

Programkvalitet er knyttet til selve studietilbudet, fag-/studieplaner, arbeids- og undervisningsformer og eksamensopplegget.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter
b) Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
c) Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram)
d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte
e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer
f) Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
g) Emnestørrelse (målt i studiepoeng)
h) Internasjonalisering:
  - *Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner*
  - *Antall utreisende studenter*
  - *Pensum og undervisning på engelsk*

i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan?

a) Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter
Studiet startet som følge av interesse fra årsstudenter som ønsket å gå videre på en bachelor, og etter en sammenligning med andre ernæringsutdanninger i Norge. Et argument for igangsetting var at ingen andre hadde tilsvarende profil i sin utdanning (ernæring, mat og matkultur), og det er blandingen av både teoretisk og praktisk undervisning som er det spesielle ved UiA. Ellers lå mye til rette for å samkjøre programmet med idrett og folkehelse («gjenbruk»).
Panelet kommenterte at denne forhistorien, samt samkjøringen med Mat og helse i lærerutdanningen, «skinner gjennom» i forbindelse med vurdering av helhet og sammenheng i studieforløpet.

Panelet mener at studieprogrammet ikke fremstår som helhetlig og sammenhengende fordi:
- Det synes å mangle en tydelig identitet som BACEMK-student.
- Pga. bredde-enheten blir det ikke naturlig progresjon i studiet. I 2. studieår kan helt andre fag enn ernæring velges. Det er også få emner på 200-nivå og ingen på 300-nivå.
- Ex.phil. og ex.fac. kommer i 6. semester. Disse emnene skal være «forberedende» og ligge i begynnelsen av studiet.
- Bacheloroppgaven er plassert i 5. semester, men bør være avsluttende og plasseres i 6. semester.

Momenter fra diskusjonen:
- Panelet foreslo å ha undervisning i anatomi/fysiolog og mer grunnleggende ernæring innledningsvis i studiet. Dagens emne «ERN100 Ernæring og helse» bør nivåmessig heves.
- Det ble foreslått å lage to anbefalte kombinasjoner av emner over de tre studieårene hvor den ene inneholdt ernæring, mat og kultur kombinert med folkehelseemner, og den andre ernæring mat og kultur kombinert med realfaglige og ernæringsfaglige emner. Panelet mener at disse to kombinasjonene vil kunne gi ulike arbeidsmuligheter og flere muligheter for opptak til mastergradsstudier.
- Panelet mener en omstrukturering av studiet bør vurderes, og følgende sees nærmere på:
  - om dagens førsteårs emner kan legges over to år, sammen med valgretningen
  - om emner bør ha 15 sp omfang
  - om bredde-året er nødvendig, eller om det kan reduseres til 30 sp bredde
  - bør det være mulig å «shoppe» emner fra ulike studier, samtidig som det stilles visse krav for å få en bachelorgrad
  - bør «basis» fra Mat og helse beholdes, slik at studentene kan ta PPU etter BACEMK og dermed få undervisningskompetanse i skolen
- Det er viktig å se nye muligheter i sammensetning av bredde, og oppbygning av et bachelorløp. Nylig ble en sammensetning av 60 sp enkeltemner fra bla. bachelor i arbeids- og velferdssosiologi godkjent som bredde-enhet. Denne sammensetningen av BACEMK vil da kvalifisere for opptak til UiAs master/videreutdanning i psykisk helsearbeid.

Obligatorisk del og valgdel, samt overlapping emner:
- ERN100 ligger både i første år og i anbefalt bredde folkehelsearbeid. Det må derfor erstattes av et valgemne eller annet relevant emne, som er en ugunstig løsning.
- ERN900 er et EVU-emne (etter- og videreutdanning) som også tilbys studentene som valgemne. Panelet mener at dette overlapper noe med ERN203.
- Det bør tilbys flere ernæringsemner og flere mulige valgemner.

Ex.phil og fac:
- Panelet understreket at det er viktig med vitenskapelighet. Flertallet mente at ex.phil./ ex.fac. bør beholdes, men at omfanget kan reduseres.
- Hvis ex.phil og ex.fac beholdes i en eller annen form, må dette ligge tidlig i studiet.

b) Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
Innhold:
- Bra-mat kurs ble av intern representant og studentrepresentant trukket fram som positivt, og studentene ble våren-13 sertifisert til å holde slike kurs. Ellers føler mange studenter på at de kan litt om mange ting, men at det mangler dybde i studiet.
- *HEL203 Praksis i helsefremmende arbeid* har fått gode tilbakemeldinger fra studentene. Emnet har ført til en kopling mellom studentene og arbeidsmarkedet.
- Dagens *SV-136 Pedagogikk, kommunikasjon og psykologi i et helseperspektiv* hører til Folkehelse, men deler av emnet kan like gjerne passe i BACEMK i følge interne representanter. SV-136 ble trukket fram som et veldig bra emne. Studentevalueringer har etterlyst noe tilsvarende (ønske om mer coaching og veiledning). Mulig at det kan være noe overlapp mellom SV-136 og ERN112, som bør sjekkes ut.
- Hvis studenter skal ha folkehelse-emner i BACEMK, bør det vurderes om undervisning i de grunnleggende emnene innen folkehelse skal starte først. Dette kan bygges videre på i BACEMK. Slik det er i dag virker det som første år BACEMK- og BACFHA-emner delvis bygger på hverandre og delvis overlapper hverandre.

- ERN204 Bacheloroppgave:
Emnet Bacheloroppgave er et felles emne for BACEMK, BACFHA og BACIDR.
Det bør «ryddes» i dette emnet. Panelet anbefaler at selve bacheloroppgaven utgjør 15 sp. Undervisning i metode og statistikk bør tas ut, og gis som eget emne. Det kan virke som vitenskapsteori overlapper med Ex.fac.

Læringsutbytter:
Ekstern representant som inntil nylig var ansatt ved HiOA mente at nivå på læringsutbyttene på ERN204 Bacheloroppgaven lå for høyt i forhold til kravet på bachelornivå i henhold til Kvalifikasjonsrammeverket, særlig: «kunne planlegge, gjennomføre og evaluere eget forskningsprosjekt som munner ut i bacheloroppgave».
Mange læringsutbytter er også for generelle og omfattende. Læringsutbytter må sees i sammenheng med innhold og vurderingsformer; læringsutbyttene skal være målbare. Det kan være nyttig å bruke inndeling i Kunnskap, Ferdighet og Generell kompetanse også på emnenivå. Panelet anbefaler at alle læringsutbytter i studiet kritisk gjennomgås, for å prøve og gjøre læringsutbyttene mer spesifikke og ikke så omfattende. For eksempel ERN100, 10 sp: «ha bred kunnskap om grunnleggende ernæring»; dette kunne alene utgjøre et 10 sp emne, likedan blir «ha kunnskap om ernæringsepidemiologi» for omfattende i et innledende emne hvor mange andre tema også tas opp.

c) Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram[1])
Dagens BACEMK er ikke et integrert bachelorprogram og punktet ble derfor ikke vurdert.

[1] Jfr. forskrift om studier og eksamen ved UiA § 6.1.c

d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte
- Vurderingsformer omfatter både arbeidskrav/eksamenskrav (vilkår for å gå opp til eksamen) og eksamen. Arbeidskravene er ikke beskrevet i emnebeskrivelsene og panelet mener det bør stå *noe* om innholdet i arbeidskravene, om enn ikke nødvendigvis spesifikt hvordan gjennomføringen er. Dette medfører at studieplanen blir mer transparent og oversiktlig, og at også fagmiljøet selv får tydelig oversikt over arbeidskravene og sammenheng med eksamensformene. Detaljert gjennomføring trenger ikke avgjøres før oppstart av emnene, og henvisning kan da gjøres til semesterplanene på Fronter der detaljert informasjon gis.
- Studentrepresentanten mente at arbeidskravene gir veldig god læring, og er relevante i forhold til læringsutbyttet.

e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer
- Følgende eksamensformer brukes: individuell flervalgstest (multiple choice), mappe-eksamen i gruppe, individuelle skriftlige skole-eksamener, praktisk gruppeoppgave/praktisk individuell, prosjektarbeid i gruppe med muntlig samt individuell høring, parvis eller individuell bacheloroppgave med justerende, individuell muntlig høring.
- Studentevalueringene gir tydelig tilbakemelding på at for mye foregår i grupper, som var i samsvar med studentrepresentantens oppfatning. Mange arbeidskrav er i grupper, og eksamen i ERN102, ERN106 og ERN112 er i grupper (og eksamen i ERN204 skal være parvis eller individuell). Panelet anbefaler en gjennomgang av eksamenskravene og eksamensformene.
- Variasjon i arbeidskravene framkommer ikke av emnebeskrivelsene. Innhold i arbeidskravene bør framkomme (jfr. punkt d).
- Årets studenter ble informert om at bacheloroppgaven fortrinnsvis skulle skrives i par, mens det i emnebeskrivelsen står at det er valgfritt med individuell eller parvis besvarelse. Dette må avklares, og lærerne må forholde seg til emnebeskrivelsen. Studentene ønsker å ha mulighet til å skrive individuell oppgave.
- Hvis mye bruk av grupper er et resultat av ressursknapphet, bør dette gjennomgås og arbeidskrav/eksamensordninger ryddes opp i.

f) Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
- Kun én eksamen bruker vurderingen Bestått / Ikke bestått (ERN102). Panelet hadde ingen innvending mot dette.

g) Emnestørrelse (målt i studiepoeng)
- 15 sp emner er å foretrekke. Panelet mener dette kan være en måte å sikre bedre sammenheng i emner, og unngå for mye overlapping. Det medfører også ressursbesparelse i forhold til bl.a. administrasjon/eksamen.
- Bacheloroppgaven bør omfatte 15 sp. Dvs. at emnet må «ryddes» i, evt. vurdere å utvide emnestørrelsen (jfr. punkt 2.3b).

h) Internasjonalisering:
1) Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner
   I dagens studieplan er dette godt tilrettelagt i bredde-året. Ved evt. omstrukturering av bachelorprogrammet bør det vurderes hvor i studiet studentene har best læringsutbytte av utveksling.
2) Antall utreisende studenter
   1 har utvekslet tidligere (USA). 2 er på utveksling nå (Australia).
3) Pensum og undervisning på engelsk

- Studentevalueringer viser at studentene klager på den ene engelske boka de har i pensum. Panelet mener engelsk litteratur må forventes i høyere utdanning. Panelet anbefaler mer litteratur på engelsk fordi det er mye god engelsk litteratur, og det blir mer å velge i.
- Evt. engelskspråklig undervisning bør legges i slutten av studiet.

i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan?
Følgende strategiske mål ble kommentert av panelet:
- Viktig å ivareta regionens behov.
Panelets kommentar: Panelet er usikker på om bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur ivaretar regionens behov.

- Alle bachelorprogram ved fakultetet skal ha tydelige faglige profiler som er attraktive for arbeidslivet.
Panelets kommentar: Panelet er usikker på om programmet har en tydelig faglig profil, og om det er attraktivt for arbeidslivet.

- Profilen til de tre bachelorprogrammene på IFIE vil videreutvikles.
Panelets kommentar: Dette må det jobbes videre med.

- Fakultetet vil jobbe for å sikre studiepoeng-givende praksisordninger.
Panelets kommentar: *HEL203 Praksis i helsefremmende arbeid* er etablert og gjennomført som valgemne, med suksess våren-13. Emnet bør vurderes som obligatorisk. Evt. kan annen type praksis være obligatorisk tidligere i studiet, og HEL203 valgemne på slutten av studiet, som i dag.

- Engelskspråklig undervisning eller pensumlitteratur på engelsk i alle bachelorprogram.
Panelets kommentar: Mer pensumlitteratur på engelsk anbefales.

- Fakultetet skal ha fokus på vurdering av studiekvalitet….både arbeidslivets og sluttbrukernes synspunkter blir inkludert i vurderingen.
Panelets kommentar: Programevalueringen er et ledd i dette arbeidet, som gjennomføres med representant fra lokalt næringsliv og studentrepresentant.

- Ansatte som underviser på bachelorprogrammet er tilknyttet forskergrupper på instituttet/fakultetet, og driver aktiv forskning.
Panelets kommentar: Mange ansatte i førstekompetansestillinger underviser også på bachelornivå, samt er tilknyttet forskergrupper. Mange førstekompetansestillinger er tilknyttet BACEMK. Flere bachelorstudenter får delta i fakultetets forskningsprosjekter.

- Studiene skal være etterspurt av studenter og anerkjent av fagmiljøene nasjonalt og internasjonalt.
Panelets kommentar: Bachelorprogrammet er etterspurt, og det er god søknad. I hvilken grad programmet er anerkjent av nasjonale og internasjonale fagmiljø er uvisst.

2.4 Undervisningskvalitet

Undervisningskvalitet omhandler kvaliteten på selve læringsarbeidet og omfatter både formidlingskvaliteten og kvaliteten på studentenes egen innsats for tilegnelse av kunnskap.

Side 90

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning (jfr. Utdanning + FoU = Sant)?
b) Forskningsaktivitet per studium
c) Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet
d) Andel undervisning som dekkes av timeforelesere
e) Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)
f) Studentenes egeninnsats
g) Studentevalueringer

a) På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning?

Seksjonen har forsøkt å kartlegge dette ved bruk av modell fra *Healey&Jenkins (2009)*, etter at dr.gradsstipendiat Frøydis Vik hadde innlegg i forskergruppa om forskningsbasert undervisning våren-13.

Healey og Jenkins skiller mellom fire typer forskningsbasert undervisning (se illustrasjon under): «Forskningsassistert» og «Forskningsbasert» er studentaktive metoder, mens «Forskningsledet» og «Forskningsorientert» ofte kan medføre at studentene mer er tilhørere enn aktive selv (modellen er presentert i *Utdanning + FoU = Sant* fra Universitets – og høgskolerådet).

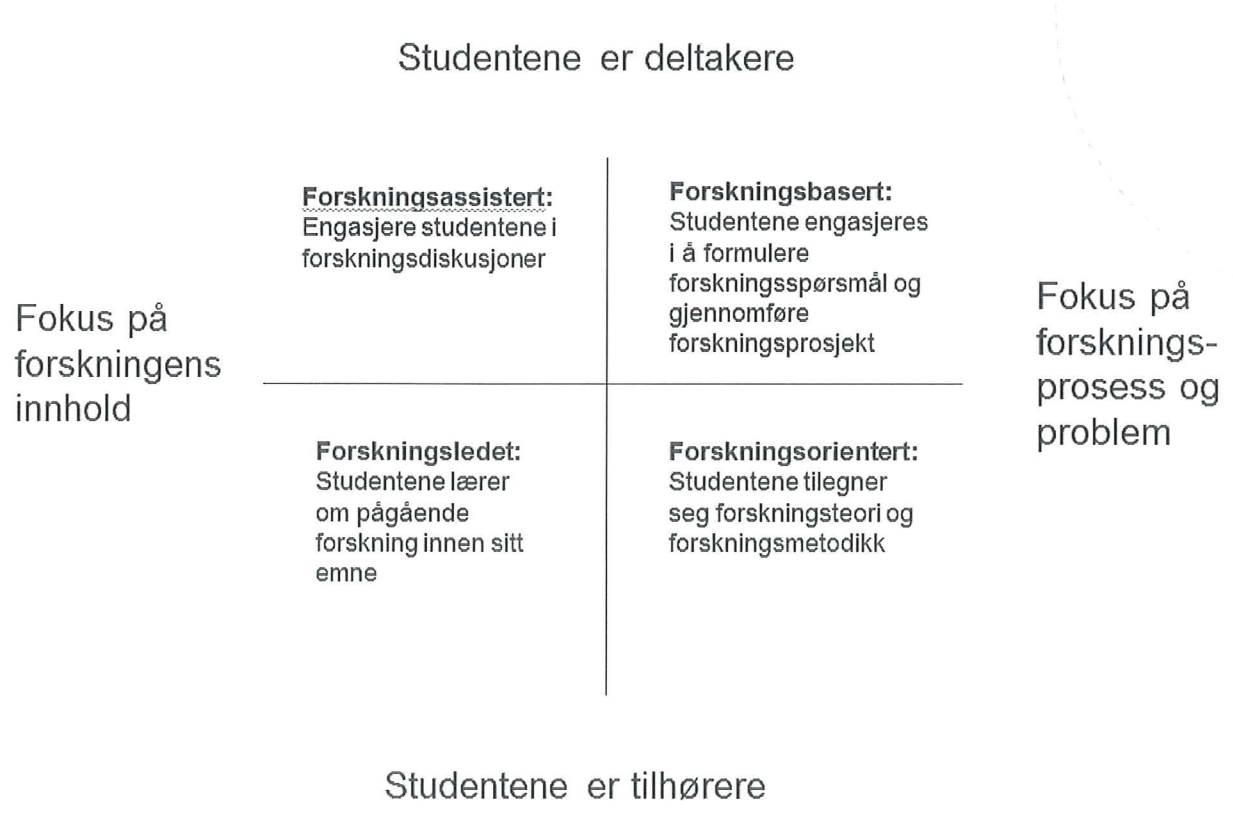

Alle emneansvarlige har gjennomgått sine emner i forhold til hvordan undervisning blir gjennomført. Definisjonen av «forskningsbasert undervisning» er ikke entydig i universitets og høgskolesektoren, den varierer f.eks. fra disiplinstudier, profesjonsutdanninger og kunstfaglige utdanninger. I tillegg kan det være ulike oppfatninger innad i fagmiljøene. Modellen til Healey og Jenkins var med på å skape en fellesforståelse av begrepene innad i fagseksjonen før arbeidet med å gjennomgå emne for emne tok til.

De emneansvarlige mener at Healey og Jenkins' fire punkter er inkludert i undervisningen i varierende grad. Gjennomgangen av emnene viser at undervisningen ivaretar ulike aspekter av forskningsbasert undervisning, noen er mest gjeldende i teoretiske emner og andre i mer praktiske emner. I følge

Frøydis Vik kan de fleste tilbakemeldingene tyde på at det er mest av «forskningsledet» undervisning; altså mest fokus på forskningens innhold der studentene mer er tilhørere enn aktive deltakere i teoriemner (med vekt på forelesninger). I andre emner er det også innslag av «forskningsassistert» og «forskningsbasert» undervisning, gjerne via arbeidskrav (for eksempel i ERN104 Samfunnsernæring som har en forskningsoppgave som arbeidskrav) og praktiske emner på kjøkkenet hvor studentene er aktive deltakere.
Fagmiljøet vil jevnlig å ha fokus på forskningsbasert undervisning gjennom diskusjoner i forskergruppa, og mener at på sikt vil dette føre til økt bevissthet hos den enkelte foreleser. Siden begrepet forskningsbasert undervisning ikke har en felles entydig definisjon, så har det også vært viktig å etablere en felles plattform for fagmiljøet. Fagseksjonen får gjennom dette mer oppmerksomhet på de ulike måtene å drive forskningsbasert undervisning på.

Til dette punktet har sekretæren for panelet innhentet informasjon fra seksjonsleder Anne S. Ask og dr.gradsstipendiat Frøydis Vik i etterkant av møtet i evalueringspanelet.

b) Forskningsaktivitet per studium
Institutt for folkehelse, ernæring og idrett søkte nylig om å bli vertsinstitusjon for nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet. Søknadsvedleggene viser ansattes forskningsaktivitet knyttet til instituttets studier. Følgende tall kan knyttes til BACEMK:
- Vitenskapelige publikasjoner innen mat, helse og fysisk aktivitet relatert til barn og ungdom (i perioden 2008-2013) - kun vitenskapelige artikler i peer-reviewed tidsskrift:
Ca 60 artikler der 7 ansatte tilknyttet BACEMK har skrevet eller vært medforfatter til artikler.
Panelet har ingen bemerkninger til forskningsaktiviteten tilknyttet studiet.

c) Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet
- 6 lærebøker eller kapitler til lærebøker er skrevet av 4 ansatte i perioden 2006-2012.
I perioden 2009-2013 har fagmiljøet også hatt følgende formidlingsbidrag (fra 8 ansatte)*:
- 71 konferansebidrag/faglige presentasjoner
- 52 mediebidrag
- 2 kunstneriske presentasjoner
* Det som pr. i dag er registrert i forskningsdokumentasjonssystemet CRIStin

d) Andel undervisning som dekkes av timeforelesere
Nesten bare i ERN203 Nordisk mat, kostråd og dietter.

Momenter fra diskusjonen:

e) Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)
- Panelet trekker fram at det er hensiktsmessig for både studenter og næringslivet å ha større nærhet til praksisfeltet gjennom hele studiet. Til sammenligning har VIA University College tett samarbeid med praksisfeltet i forhold til etablering av praksisplasser, VIA arrangerer årlige møter for praksisverter med faglig opplegg, VIA University College drar på praksisbesøk, og praksisfeltet får anledning å melde inn aktuelle tema for bacheloroppgaver.
Valgemnet *HEL203 Praksis i helsefremmende arbeid* har fått gode tilbakemeldinger. Emnet har ført til en kopling mellom studentene og arbeidsmarkedet. Noen studenter fikk tilbud om jobb i etterkant.
- Panelet mener at det kanskje bør være obligatorisk praksis i studiet; observerende i begynnelsen, reflekterende og så utøvende. Praksisstudier bør ha en teoretisk overbygning.
- Ved evt. innføring av mer praksis i studiet, bør mulige praksisplasser kartlegges. Noen forslag til mulige praksissteder ble nevnt: storkjøkken, restauranter, Dyreparken.

f) Studentenes egeninnsats

Studentene mener den er god i følge studentevalueringene. Studentrepresentanten mener det er uproblematisk å heve nivået, og stille høyere krav til studentene. Engelsk litteratur bør brukes.

g) Studentevalueringer

- Studentrepresentanten synes det er positivt med evalueringer, men mener at sluttevalueringer er mer hensiktsmessige enn midtveisevalueringer. Midtveisevalueringer kommer ofte tidlig i semesteret, noe som gir studentene et dårlig grunnlag til å foreta en saklig evaluering. Panelet mener at evaluering mot slutten av studieprogrammet særlig må vektlegges, da studentene har høyere «evalueringskompetanse».
- Det ble stilt spørsmål ved gjennomføring av evalueringene. Burde de heller være anonyme? Noen få negative studenter kan prege hele tilbakemeldingen. Det ble opplyst at UiA tidligere hadde anonym evaluering, men at svarprosenten var veldig lav. Det ble foreslått «klassens time» i stedet for midtveisevalueringer (se punkt 2.6).
- I vedlagte studiumrapport (sakspapir til evalueringspanelet) som gjengir en oppsummering av studentenes midtveis- og sluttevalueringer i studiet, kom følgende fram:

* ønske om mer ernæringsfag og undervisning rettet mot kostholdsveiledning/coaching
* ønske om flere valgemner
* ex.phil. og ex.fac. bør legges tidligere i studiet, eller tas ut
* bacheloroppgaven bør skrives i 6. semester og kan gjerne ha større omfang
* studiets innhold bør komme tydeligere fram i studie- og emnebeskrivelser, og hva studiet kan brukes til
* omfang av praktisk kjøkken bør reduseres, men viktig at den praktiske delen er med
* ønsker flere emner som ERN203 Nordisk mat, kostråd og dietter

2.5 Resultatkvalitet

Resultatkvalitet er studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) Karakterfordeling
b) Strykprosent
c) Gjennomføring på normert tid
d) Kandidatproduksjon
e) Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

a) *Karakterfordeling*
Gode karakterer; ikke normalfordeling. Dette gjenspeiler kanskje at det er høy poenggrense for å få opptak til studiet.

b) *Strykprosent*
Strykprosenten er veldig lav for programstudentene ved BACEMK.

c) *Gjennomføring på normert tid*
Studiet er ganske nytt; startet høsten-09. Studentene kan gjennomføre studiet på ulike måter; ordinært opptak til bachelorgraden, eller ta årsstudiet først og deretter et breddeår før de begynner på siste året. Eller søke opptak til bachelor og allerede ha et godkjent breddeår. «Gjennomføring på normert tid» er derfor ikke et godt målbart begrep for disse programstudentene.

d) *Kandidatproduksjon*
Våren-12 hadde 13 kandidater fått bachelorgraden i ernæring, mat og kultur.
Våren-13 fikk 11 kandidater oppnådd bachelorgrad.

e) *Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet*
Panelet har kommentert at læringsutbyttene er for generelle og/eller for omfattende. Derfor er det også vanskelig å si om studentene har oppnådd studiets læringsutbytte.
(jfr. punkt 2.3b om læringsutbytter).

2.6 Styringskvalitet
Styringskvalitet betegner institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

Panelet ble bedt om å vurdere:
a) *Antall emnerapporter*
b) *Antall studiumrapporter*
c) *Oppfølging av emne- og studiumrapporter (spesielt i forhold til foreslåtte endringer)*

Panelet foreslo å legge inn «klassens time» i stedet for midtveisevaluering slik at evt. misnøye kan tas opp der. Midtveisevaluering kommer så tidlig i emnene at studentene gjerne ikke har grunnlag for å evaluere. Midtveisevaluering «innbyr» gjerne til misnøye ytringer. Sluttevaluering gir gjerne et mer reelt bilde. Klassens time kan avdekke ting som kanskje kan endres til det bedre før emnet er helt gjennomført.

a) *Antall emnerapporter*
Disse legges i eget rapportrom for instituttet på Fronter. Det lå 2 eller 3 emnerapporter pr. førsteårsemne (skulle vært 3 pr. emne). ERN203 gikk første gang høsten-12 og det forelå emnerapport fra dette.
ERN204 Bacheloroppgaven: det lå verken evaluering eller emnerapport på Fronter. Dette emnet er fellesemne for BACEMK, Folkehelse og Idrett. Det forelå kun en samlet evaluering for Idrett påbygg (3. semester bachelor idrett) der Bacheloroppgaven inngår som ett av to emner. I framtida må det framkomme av evalueringen at også Folkehelse- og Ernæringsstudenter deltar. Emnerapport må skrives og legges på Fronter-rommet.

b) *Antall studiumrapporter*
1 rapport. Studiumrapport for 2012-13 kreves ikke når programevaluering foretas i samme år.

c) *Oppfølging av emne- og studiumrapporter*
Studentrepresentanten mener at lærerne følger opp foreslåtte endringer i studentevalueringene.
I vedlagte studiumrapport (sakspapir til evalueringspanelet) fremkommer endringer som er gjort etter forrige studieår.

2.7 Relevans
Relevans omhandler hvorvidt en utdanning har de "rette" kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

Panelet ble bedt om å vurdere:

a) *Samarbeid med partnere som er relevant for studiet*
b) *Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget*
c) *Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov*
d) *Studieprogrammet som grunnlag for videre studier*

Momenter fra diskusjonen:

a) *Samarbeid med partnere som er relevant for studiet*
Se punkt c).

b) *Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget*
Kompetansetorget på uia.no har ikke fungert tilfredsstillende, og dette er ikke prøvd ut.

c) *Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov*
Ekstern representant etterlyste grundig kartlegging før oppstart av studiet og viste til prosessen før oppstart av bachelor i Facility Management ved HiOA (kort beskrevet her):
http://www.kjøkkenskriveren.no/id/1006.0
Panelet mener at fagmiljøet bør samarbeide mer med praksisfeltet/arbeidsmarkedet for å knytte bånd mellom studenter og framtidig arbeidsplasser. Praksisplasser bør utvikles i samarbeid med praksisfeltet (jfr. punkt 2.4e).
I samarbeid med praksisfeltet/arbeidsmarkedet bør det også vurderes hvilket arbeidsmarked studieprogrammet skal innrettes mot. Mer praksis i studiet vil medføre at studentene får markedsført seg selv og sin kompetanse, og får sett aktuelle arbeidsplasser, og ved at praksisfeltet kan bli oppmerksomme på kompetansen som disse kandidatene vil ha ved fullført studium.
«Yrkesmuligheter og videre utdanning» i dagens studiebeskrivelse er intetsigende.

Ekstern representant henviste til følgende lenker som bør sjekkes med tanke på å få sammenlignbare læringsmål med internasjonalt foreslåtte standarder:
EU-prosjektet «JobNut» arbeider med kompetansestandarder for Public Health Nutrition (se også artikler i tidsskriftet Public Health Nutrition):
http://www.progreens.org/jobnut/pages/programme.html
Kompetansestandarder og sertifisering fra World Public Health Nutrition Association:
http://wphna.org/competency-standards/
http://wphna.org/certification-scheme/

d) *Studieprogrammet som grunnlag for videre studier*
Det bør vurderes samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner om hvilke mastere disse bachelorstudentene kan søke seg videre på. Dette bør også ha betydning for innhold i studiet.

Kort oppsummering

2.1 Inntakskvalitet til studiet
- God søkning, gode studenter.

2.2 Rammekvalitet
- Fine lokaliteter.
- Dyktige og engasjerte faglærere. Høy andel av førstekompetanse.
- Godt læringsmiljø.
- Liten programtilhørighet.

2.3 Programkvalitet
- Dette er relativt nytt studium. Det har sitt særpreg i forhold til andre ernæringsutdanninger i Norge. Det er et populært studium, og studentene virker å være fornøyde. Programmet bærer preg av sin historie med samkjøring med skolefaget Mat og helse og Bachelorprogrammet i folkehelsearbeid, og det virker å være noe overlapp mellom fagene.

Under panelets diskusjon, framkom mange anbefalinger knyttet til dette punktet. De presenteres nedenfor som «Panelets anbefalinger» og er derfor ikke gjengitt her som «oppsummering».

2.4 Undervisningskvalitet
- Det gis forskningsbasert undervisning. Fagseksjonen har gjort en kartlegging av i hvilken grad de ulike emnene har forskningsbasert undervisning, og dette ønsker de å følge opp jevnlig.
- God vitenskapelig produksjon i form av vitenskapelige artikler.
- Seksjonen har formidlet via ulike kanaler som lærebøker, TV, radio, avis, internett.
- Obligatorisk praksis ble diskutert; se panelets anbefalinger.
- Studentevalueringer oppsummert i studiumrapporten samsvarer godt med panelets anbefalinger.

2.5 Resultatkvalitet
Studentene får gode resultater og det er bra kandidatproduksjon.

2.6 Styringskvalitet
Det er stort sett bra kvalitetssikring via studentevalueringer, emnerapporter og studiumrapporter. I følge studentrepresentanten blir evalueringene fulgt opp av faglærerne.

2.7 Relevans
- En grundig kartlegging av arbeidsmarkedets behov før oppstart av studiet ble etterlyst av panelet.
- Samarbeid med praksisfeltet og med andre utdanningsinstitusjoner ble diskutert; se panelets anbefalinger.

Panelets anbefalinger

Panelet oppsummerer sine anbefalinger slik:

- Oppbyggingen av programmet bør endres:
  - Unngå ett helt sammenhengende år med bredde for å kunne inkludere ernæringsfag i hvert studieår og dermed opprettholde fagidentiteten (jfr. 2.3a).
  - Utdanningens relevans i forhold til arbeidsmarkedets behov bør tydeliggjøres (jfr. 2.7a).
  - Ex.phil/Ex.fac må komme i starten av studiet (jfr. 2.3a).
  - Bacheloroppgaven må komme til slutt (6. semester). Bacheloroppgaven bør omfatte 15 sp, og metode/statistikk skilles ut som et eget emne (jfr. 2.3a).
- Nivået bør heves:
  - Studieprogrammet bør innledningsvis ha undervisning i anatomi/fysiologi og mer grunnleggende ernæring (jfr. 2.3a).
  - Mer av pensumlitteraturen kunne vært på engelsk (jfr. 2.3h).
  - Mer ernæringsemner for en sterkere fagtilhørighet, samt bedre muligheter for å komme inn på mastere i ernæring. Det bør tydeliggjøres hvilke alternative studiesteder som kan være aktuelle og studenten bør kunne sette sammen emner slik at de oppfyller opptakskriteriene i disse masterprogrammene. (jfr. 2.3a og 2.7d)
  - Flere relevante valgemner for å kunne tilby studentene reelle valg (jfr. 2.3a).
  - Studentenes arbeid i grupper i arbeidskrav og eksamen bør gjennomgås (jfr. 2.3e).
- Overlapp mellom emner bør unngås (jfr. 2.3a og 2.3b):
  - Innad i ernæringsemnene
  - Mellom ernæringsemnene og folkehelse/idrett
  - Mellom ERN204 og Ex.fac (vitenskapsteori)
- Obligatorisk praksis bør innføres. Praksisplasser bør utvikles i samarbeid med praksisfeltet/arbeidsmarkedet. (jfr. 2.4e og 2.7c)
- Læringsutbyttene bør gjennomgås kritisk. Flere læringsutbytter virker å ligge på for høyt nivå, er for generelle og/eller for omfattende (jfr. 2.3b).
- Forslag om å utforme to anbefalte kombinasjoner av emner over de tre studieårene, som vil kunne gi ulike arbeidsmuligheter og flere muligheter for opptak til masterstudier (jfr. 2.3a):
  - Ernæring, mat og kultur kombinert med folkehelse-emner
  - Ernæring, mat og kultur kombinert med realfaglige og ernæringsfaglige emner.

Programevaluering av bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur

EGENEVALUERING

Innledning

Egenevalueringen tar utgangspunkt i evalueringspanelets rapport fra møte 26.09.2013. Kommentarer, forslag til tiltak, tidsplan og ansvarsforhold følger rapportens disposisjon. Det vises til pkt 1 i evalueringspanelets rapport når det gjelder bakgrunn, panelets sammensetning, panelets oppgaver og dokumentasjon.

Kommentarer til panelets vurderinger.

2.1 Inntakskvalitet

Som panelet påpeker er det god søking til programmet og høy poenggrense for opptak. Utfordringen er skjev kjønnsfordeling og dette vil bli tatt opp i fagmiljø og med adm for å avklare hvilke rammer man kan jobbe innenfor for å rette opp noe av denne skjevheten.

2.2 Rammekvalitet

Hovedutfordringen her er å ivareta det som panelet i hovedsak beskriver som høy rammekvalitet. Når det gjelder kurskjøkken/demokjøkken er det en del av instituttets søknad om investeringsmidler for 2014. Ombygging er på instituttets agenda.

I forhold til læringsmiljø og programtilhørighet er det slik at studentene tar breddefaget i sitt 2 studieår. BACEMK er ikke et 2 eller 3-årig integrert program og det er ikke ressursmessig rom for mer EMK-fag enn de 90 studiepoengene som inngår i fordypningsfaget. Årsaken til at breddevalget ligger i 2 året er at IFIE ønsker en så stor faglig bredde som mulig før studentene tar fatt på sitt bachelorsemester. En naturlig konsekvens av dette er at breddevalgstilbudet for en stor del består av studier på 100-nivå.

2.3 Programkvalitet.

a) Helhet og sammenheng

Panelet mener programmet ikke framstår som helhetlig og sammenhengende. Panelets skisse til løsning er en studiemodell som heller mer mot en integrert 2 årig modell som har klare konsekvenser. Fagmiljøet vil bli utfordret til å foreslå ulike løsninger og modeller innenfor de rammer som eksisterer i dag.

Panelets forslag om Ex phil/fac lagt til 1 semester er en naturlig konsekvens av at dette er forberedende fag. Vurderinger her blir om EMK vil bli ekskludert som breddevalg i andre BAC-programmer dersom ex phil/fac okkuperer 20 stp. Fagmiljøet bes også om å vurdere om BACEMK ønsker å søke om fritak fra kravet om Ex phil/fac dersom det åpnes for denne muligheten.

Det er et mål at bachelorsemesteret blir lagt i 6 semester for alle programmene ved instituttet. Bakgrunnen for «felles» emne i bacheloroppgave er nødvendigheten av samkjøring i forhold til ressurser. Dersom oppgaven skal være på 15 stp og statistikk/metode skilles ut som eget emne vil dette medføre et tilsvarende mindre fagemne på bachelornivå. For EMK sin del betyr det en reduksjon av stp på EMK 203.

b) Innhold og læringsutbytte

Fagmiljøet bes gå gjennom panelets kommentarer og evt gjøre endringer.

c) .....vitenskapsteori, etikk og innsikt i .....

Ikke vurdert av panelet. Dersom fagmiljøet velger å søke om fritak fra kravet om ex phil/fac må dette vurderes, også dersom programmet blir klassifisert for et integrert program.

d) Relevans i undervisnings- og vurderingsformer

En vurdering av om arbeidskravene blir tilstrekkelig beskrevet i emneplanen vil bli vurdert.

e) Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Panelet vurderer variasjonen i undervisnings og vurderingsformer som god. Hovedutfordringen er studentenes tilbakemelding om at for mange arbeidskrav og eksamener foregår i grupper. Bacheloroppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe, ikke fortrinnsvis det ene eller andre. Panelet anbefaler en opprydding og gjennomgang i forhold til bruk av grupper i eksamen/arbeidskrav. Dette vil bli gjort og resultatet av gjennomgangen må ikke overstige eksisterende emneressursrammer.

f) Bruk av vurderingsuttrykk

Ingen kommentarer

g) Emnestørrelse

Det er helt klart et ønske om emnestørrelser på 15 stp. En omlegging vil kunne ha en dominoeffekt i og med at emner benyttes i andre programmer. Det betyr at en endring av ERN 100 til 15 stp vil medføre en endring av BACFH i og med at emnet benyttes også der. Lik emnestørrelse vil i større grad åpne opp for panelets ønske om å «shoppe» emner i andre programmer.

h) Internasjonalisering

Panelet påpeker at breddeåret gir muligheter for utveksling. Dersom bachelorsemesteret blir lagt til 6 semester og fagmiljøet ønsker å søke om og får innvilget fritak fra ex phil/fac kan 5 semester åpnes opp som utvekslingssemester. Øvrige momenter fra panelet tas til etterretning.

i) Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA`s og fakultetets strategiplan?

I denne egenevalueringen blir dette pkt tatt opp sammen med pkt **2.7 Relevans** da mange momenter er sammenfallende.

Panelets evaluering gir et klart inntrykk av at BACEMK står overfor et veiskille. Panelet er usikker på om programmet ivaretar regionens behov, om programmet har en tydelig faglig profil og om det er attraktivt for arbeidslivet. Under «relevans» ber panelet om at det foretas en vurdering av hvilket arbeidsmarked programmet skal innrettes mot.

Panelet ber også om en vurdering av programmets innhold i forhold til hvilke mastere man tenker seg programmet kvalifiserer for.

På mange vis blir disse momentene fra panelet de viktigste å forholde seg til ved videre arbeid med BACEMK. Hovedutfordringen for instituttet og fagmiljøet blir å ta tak i evalueringspanelets kommentarer knyttet til retning, profil og relevans.

2.4 Undervisningskvalitet

Panelet har i hovedsak kommentarer knyttet til pkt e) Nærhet til praksisfeltet, hvor det etterlyses en større nærhet til praksisfeltet og hvor praksis bør vurderes å bli obligatorisk. I denne sammenheng bør emnet HEL 203 vurderes.

2.5 Resultatkvalitet.

Panelet har ingen kommentarer utover anbefalinger ang beskrivelsene av læringsutbyttene. (se 2.3.b)

2.6 Styringskvalitet.

Normalordningen ved fakultetet er midtveisevaluering av emner. En «klassens time» kan ikke erstatte midtveidevaluering. Imidlertid kan det åpnes opp for at man velger sluttevaluering som evalueringsform av emner.

2.7 Relevans

Se 2.3.i.

Sammendrag

Panelet har gjort en grundig og god evaluering av bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur. Dette gir et godt grunnlag til å vurdere tiltak og endringer i programmet, men også et grunnlag til å vurdere sider ved programmet som oppfattes som bra og er verdt å beholde.

Panelets evaluering sammenholdt med egen evaluering danner grunnlag for ett klart hovedfokus:

Programmets profil og relevans.

> En gjennomgang av programmets struktur og innhold med tanke på relevans for yrkesliv og videre studier.

Innen eksisterende emner gir evalueringen grunn til å se nærmere på

> Læringsutbytter/innholdsbeskrivelser
>
> En ny gjennomgang av sammenheng mellom læringsutbytter på program- studie og emnenivå samt sammenheng mellom innhold og læringsutbytter.
>
> Evalueringsformer/arbeidskrav
>
> Vurdere forholdet mellom individuelle og gruppebaserte eksamener og arbeidskrav

UNIVERSITETET I AGDER

Fra:

Institutt for nordisk og mediefag

Dato: *19. nov. 2013*

Sak nr.:

Til:
Fakultetsstyret ved HumPed

Arkiv nr.:

Kopi til:

Faglærere ved bachelorprogrammet i kommunikasjon

NOTAT

Programevaluering av bachelorprogrammet i kommunikasjon

Et evalueringspanel avla sin rapport i slutten av september, og etter dette har studiekoordinator jobbet videre med saken. Studierådet drøftet saken i møte 11. november på bakgrunn av noen punkter som studiekoordinator hadde lagt frem.

Konklusjonen er at vi ønsker å vurdere endringer i studieplanen, men at vi ikke ser det som hensiktsmessig å presse gjennom større revisjoner allerede fra kommende studieår ettersom slike forslag til endringer i praksis må være klare rundt årsskiftet. Hovedinntrykket både hos evalueringspanelet og de som står i arbeidet til daglig, er at studieprogrammet fungerer rimelig greit, og vi tror derfor det er bedre å bruke noe mer tid på å finne frem til fullgode og kvalitetssikrede forslag til endringer. Tross alt er det også bare tre år siden vi gjorde en større revisjon av studieplanen og utviklet nye emner, noe vi også mener taler for at det ikke haster med å iverksette endringsforslag.

Vi vil derfor kun komme med noen mindre justeringsforslag i denne omgang, men heller jobbe videre med saken med sikte på å komme tilbake til fakultetsstyret og øvrige aktuelle organer med konkrete forslag til endringer i studieplanen i løpet av 2014.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

Momenter til vurdering med utgangspunkt i evalueringspanelets rapport

Evalueringspanelet har kommet med en rekke interessante og nyttige merknader, og vi vil derfor kommentere en del av disse, samt komme med forslag til hvordan punktene kan følges opp.

1. Plassering av emner på andreåret

Dagens plassering av emner på andreåret har egentlig aldri vært meningen å være den endelige løsningen. Emnene ble utviklet og plassert slik de nå er, utifra et signal vi mottok om at ex.phil./ex.fac. skulle bygges om til å utgjøre totalt 15 ECTS innen høsten 2013. Tanken var da at tredje semester skulle bestå av KOM203 Journalistikk og PR sammen med det nye ex.phil/ex.fac, og at fjerde semester skulle inneholde KOM204 Bacheloroppgave og et fritt valgt emne. For å unngå at ett semester hadde 35 ECTS og et annet hadde 25 ECTS, ble plasseringen midlertidig byttet om for KOM204 og EX-100/EX-102.

Så langt vi kjenner til, er det ikke lenger noen konkrete planer for en omlegging av ex.phil/ex.fac, og vi ser det derfor som helt naturlig å forholde oss til denne situasjonen på en ny måte. Studierådet var også veldig tydelige på at skriving av bacheloroppgaven kommer for tidlig i dagens studieplan.

Slik vi ser det, er det to mulige måter å løse denne situasjonen på:

a) Vi kan følge evalueringspanelets forslag om å bytte om på tredje og fjerde semester
b) Vi kan redusere KOM203 fra 15 til 10 ECTS og beholde dette i tredje semester sammen med ex.phil/ex.fac. Fjerde semester vil da bestå av et fritt valgt emne på 15 ECTS foruten KOM204 Bacheloroppgave

Alternativ b) vil gi en naturlig faglig progresjon ved at alle KOM-emnene vil være gjennomført før bacheloroppgaven skrives. Vi vil også holde kontakten med studentene gjennom hele andreåret, noe som kan være viktig både for trivsel og gjennomstrømming. Men alternativet vil også innebære at vi går bort fra en modell med likt antall studiepoeng på alle KOM-emner, og det blir en reduksjon av totale studiepoeng i fordypningen fra 90 til 85 gitt at det ikke samtidig gjøres andre endringer. Det må undersøkes om en slik omlegging får noen økonomiske eller andre konsekvenser som vi må ta hensyn til.

2. To studieretninger

Evalueringspanelet stiller spørsmål ved de to alternative studieretningene i bachelorløpet, og om det er riktig at delingen skjer allerede fra første semester. Studierådet drøftet saken, og både studenter og ansatte er fornøyde med dagens modell.

Hvis man skulle tenkt alternativt, så kunne det f.eks. vært å gjennomføre begge fellesemnene i første semester, og deretter de linjespesifikke emnene i andre semester. Studierådet var imidlertid veldig tydelige på at dette ikke ville være noen god løsning, spesielt ikke for den studieretningen for visuelle medier, der emnene er

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

praktisk orientert og bygger på hverandre. Vi anbefaler derfor å fortsette med dagens modell der linjedelingen skjer fra første semester av, og der studentene allerede gjennom søknadsprosessen til samordnet opptak bestemmer linjevalg.

Et spørsmål vi derimot ønsker å tenke mer på, er om de navnene som vi i dag bruker på studieretningene er gode og sakssvarende. Særlig gjelder det studieretningen for tekst- og medieanalyse der de emnene som er spesielle for denne studieretningen er KOM111 Medier og samfunn, og KOM112 Mellommenneskelig kommunikasjon.

3. Form på bacheloroppgaven

Vi synes det er en interessant tanke fra evalueringspanelet når de lanserer forslaget om å gjøre formen på bacheloroppgaven mer fleksibel. For vårt studium tror vi det kunne være bra for enkelte studenter å gjøre en mer praktisk orientert oppgave, f.eks. i tråd med hva som gjøres på bachelorstudiet i litteratur, film og teater. Dette må imidlertid vurderes opp mot sentrale retningslinjer ved UiA for hvordan en bacheloroppgave og et bachelorprogram skal være, og opp mot studiets relevans for videre masterstudier ved UiA eller andre institusjoner.

Saken ble viet god tid i studieråd, og samtalen munnet ut i en anmodning om å få utredet noen forslag på alternative modeller for bacheloroppgave. Studierådet ber om at det både blir sett på muligheter for praktiske produksjoner så vel som gruppearbeider.

Slik vi vurderer saken nå, vil en fleksibel modell for hva en bacheloroppgave skal være, og hvordan den skal gjennomføres, kreve en grundig gjennomtenkning når det gjelder både veiledning og sensurering, slik at det oppleves rettferdig til slutt. Et annet moment som er verd å drøfte i denne forbindelse, er hvordan vi skal posisjonere oss i forhold til mer profesjonsrettede høgskolestudier innen medier og kommunikasjon, f.eks. journalistutdanningen ved NLA Mediehøgskolen, eller bachelorgrad i PR, kommunikasjon og media ved Høgskulen i Volda.

4. Rammer for fritt valgt emne og breddevalg

Evalueringspanelet poengterer noe som også enkelte studenter tidligere har løftet frem, nemlig at det for en del studenter er vanskelig å finne ut av hvilke alternativer de har, og hvilke alternativer som vil være hensiktsmessige når det gjelder det frie emnet i fjerde semester og breddevalgsåret i femte og sjette semester. Et forslag som lanseres, er om det kan være aktuelt å gjenåpne emnet KOM200 Medieproduksjon som var et emne der studentene gjennomfører et realistisk, praktisk prosjekt i samarbeid med en ekstern oppdragsgiver under veiledning av en ekstern, profesjonell veileder.

Et fritt valgt emne i fjerde semester kom inn i studieplanen første gang for det årskullet som begynte høsten 2008, og jevnt over er vårt inntrykk at studentene synes dette er en god ordning for å velge et emne de har særskilt interesse av. Vi tenker derfor at vi godt kan holde fast ved dette, men synes også at det kunne være spennende å tilby KOM200 (eller noe lignende) som en valgmulighet for de studentene som måtte ønske å fordype seg mer i praktiske prosjekter. Dersom vi f.eks. velger å redusere KOM203 fra 15 til 10 ECTS slik det skisseres under pkt. 1 alt.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

b), så kan dette muligens finansiere kostnadene ved en gjenåpning av det gamle emnet helt eller delvis.

Når det gjelder breddevalget i femte og sjette semester, var det i tidligere utgaver av studiehåndboka – frem t.o.m. studieåret 11/12 – en formulering som ga en klar retning for innholdet, men med en mulighet for å søke om dispensasjon for studenter som hadde andre ønsker. Så vidt vi kjenner til var terskelen for å få innvilget dispensasjon relativt lav. Formuleringen lød:

> *«I valgdelen, tredje år, av programmet kan studentene velge flere emner i kommunikasjonsfag, men programmet kan også gi plass for språkfag, samfunnsfag, kunstfag, ledelsesfag eller IKT-fag. I tillegg kan emner eller studier innen andre relevante fagområder godkjennes etter søknad.»*

Denne ble så endret til en mer åpen formulering der i prinsippet alle mulige års- og halvårsstudier kunne benyttes uten nærmere vurdering. Dette var en endring som ble gjort etter påtrykk utenfra og ikke noe som vårt fagmiljø tok initiativ til. For å imøtekomme evalueringspanelets – og enkelte studenters behov for klare føringer – bør det vurderes å gå tilbake til en formulering som er mer styrt. Det vil samtidig gjøre det enklere å definere studieprogrammets overordnede læringsmåls-formuleringer når vi bedre kan foruse innholdet i hele studieløpet.

5. Sterkere fokus på praktisk rettede læringsformer

Evalueringspanlet nevner flere steder i sin rapport at det bør vurderes om studiet skal gjøres mer praktisk orientert. Det er få konkrete beskrivelser eller forslag på hva dette skulle innebære, så tolkningen kan gå fra mer bruk av praktiske eksempler i undervisningen til å omskrive hele studieplanen til å bli målrettet mot et spesifikt yrke.

Den foreløpige vurderingen vi har gjort i forhold til dette, er at en omlegging til noe som ligner et profesjonsstudium for fremtidige kommunikasjonsrådgivere eller informasjonsarbeidere, vil kreve en relativt stor omlegging av studiet, og også innebære en dreining bort fra studieprogrammets historiske forankring ved UiA der tekstanalyse har vært et sentralt fokus. Vi ønsker derfor å bruke noe tid på å gjøre slike vurderinger grundig, og ber om å få komme tilbake til dette overordnede spørsmålet i løpet av 2014.

Uavhengig av denne prinsipielle diskusjonen om studiets identitet og utforming, vil vi på emnenivå oppfordre faglærerne til å ta med seg innspillet om å gjøre undervisningen mer praktisk orientert i de sammenhenger der det er naturlig.

6. Studentenes arbeidsinnsats

Panelet har inntrykk av at studenter på BACKOM bruker noe mindre tid på studier enn normen på 1.600 timer per år, men studierådet stiller seg undrende til denne vurderingen. Vi har ingen tall som verken bekrefter eller avkrefter panelets antakelse, men tror at det er store variasjoner mellom studentene når det gjelder investert innsats i studiehverdagen.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

Fordi dette er poengtert, vil vi be faglærerne om å gå igjennom kursplanene med tanke på å sikre at studentene til enhver tid i studiet har nok arbeidsoppgaver til å fylle studietiden med meningsfullt innhold.

7. «Etisk bevissthet» inn som læringsmål i studeplanen

Evalueringspanelet foreslår å innføre et eget punkt på listen over læringsutbytte som omhandler etisk bevissthet. Dette synes vi er en veldig god idé og foreslår at det allerede for kommende studieår innføres et punkt i studieplanen som ivaretar dette. Rent undervisningsmessig mener vi at hensynet er tatt hånd om både gjennom ex.phil./ex.fac. og i andre emner, men panelet har rett i at dette ikke er tydeliggjort godt nok i selve studieplanen.

Et forslag til ekstra kulepunkt under ferdighetsdelen av læringsmålene kan være:

- *kunne arbeide reflektert med informasjons- og kommunikasjonsetiske problemstillinger både på individuelt plan og i forhold til en yrkessituasjon.*

8. Læringsutbytte og studiets yrkesrelevans

Vi har ikke gjort noen skikkelig undersøkelse blant tidligere studenter om studiets relevans i forhold til yrkeslivet, så vi er spente på om den pågående kandidat-undersøkelsen som UiA sentralt gjennomfører i disse dager, kan gi oss mer informasjon om akkurat dette. Hvis så ikke er tilfelle, bør vi vurdere å gjennomføre en undersøkelse selv blant tidligere studenter som nå er i arbeid.

Et moment som det kunne være interessant å diskutere er om ikke alle studentene burde få en grunnleggende opplæring i videoproduksjon, ettersom dette er et svært sentralt virkemiddel i mange yrker innenfor kommunikasjonsfaget. Studierådet er veldig positive til et slikt forslag, og ber om at det blir vurdert i forhold til hva som er praktisk gjennomførbart.

Vi ser også at formuleringene for læringsutbytte kan oppfattes som lite presise i forhold til en fremtidig yrkeshverdag, og vi vil jobbe med disse for om mulig å gjøre de tydeligere.

9. Studiets relevans for mastergradsstudier

Det er veldig bra at evalueringspanelet stiller spørsmålet om studiet gir et godt og riktig grunnlag for å søke mastergradsstudier etter fullført bachelorgrad. Her må det gjøres en jobb i forhold til å undersøke opptakskrav ved relevante studier og institusjoner, og det som vi kommer frem til gjennom et slikt arbeid, må være et viktig premiss for det videre arbeidet med å revidere studieplanen, jfr. f.eks. punkt 5 der det etterspørres et sterkere fokus på en produksjonsrettet orientering av studiet.

10. Internasjonalisering

Evalueringspanelet skriver at vi ligger forholdsvis godt an når det gjelder studentutveksling, men at vi har lite utveksling blant de ansatte. Dette er også vår oppfatning av situasjonen, selv om det bør nevnes at panelets sammenligning med oversetterstudiet etter vår mening ikke er relevant da dette studiet har et fullt år i

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

utlandet som en obligatorisk del av studieplanen, noe som er helt uvanlig for andre bachelorprogrammer.

Vi ser behovet for å legge bedre til rette for internasjonalisering også blant fagpersonalet, og vil jobbe bevisst for å finne ut av hvordan dette kan gjøres bedre fremover. Likevel kan det være en nyttig tilleggsinformasjon at flere i fagstaben har god internasjonal bakgrunn fra tidligere, både i forhold til egne studier og i andre sammenhenger.

11. Nytt emne innen «business communication»?

Panelet kommer med et forslag om at vi bør utvikle et nytt emne med fokus på strategisk kommunikasjon i næringslivet. Dette er en interessant idé, og om det var økonomisk mulig, kunne emnet passet godt inn i studieprogrammet, enten som en ekstra valgmulighet, eller som erstatning for det fritt valgte emnet i fjerde semester. Samtidig berører en eventuell etablering av et slikt emne den prinsipielle diskusjonen om studiets identitet og utforming (jf. pkt. 5), og forslaget bør derfor tas opp i den sammenhengen.

12. Økt bruk av tidligere studenter i rekrutteringsarbeid og som gjesteforelesere

Vi takker for gode forslag fra panelet til hvordan tidligere studenter kan brukes som ressurs både i forhold til undervisning og i rekrutteringsarbeidet. Så langt økonomien tillater det, vil vi følge opp dette etter beste evne.

13. Hvordan rekruttere flere gutter til studiet?

Det har over flere år vært en betydelig kjønnsmessig skjevhet ved bachelorstudiet i kommunikasjon i den forstand at det har vært mange kvinner og få menn blant studentene. Evalueringspanelet påpeker denne situasjonen og råder oss til å vurdere begrepsbruken både i markedsføringsmateriell så vel som i studieplanen for om mulig å gjøre studiet mer attraktivt for menn.

Det er uklart for oss om skjevheten er like sterk blant søkermassen totalt sett som den er blant de studentene som faktisk begynner på studiet. En mulig forklaring kan derfor være at siden det er konkurranse om studieplassene, så vinner kvinnene på bakgrunn av bedre karakterer fra videregående skole, men dette må i så fall undersøkes nærmere.

Blant de studentene som begynte på studiet nå høsten 2013, er den kjønnsmessige balansen betraktelig bedre enn hva tilfellet har vært de 3-4 foregående årene, uten at vi har noen god forklaring på dette. Det blir derfor interessant å se hvordan situasjonen blir neste år for å finne ut om dette bare er en tilfeldig variasjon eller om det er et skifte i hva unge menn opplever som attraktive studier å søke seg til.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

2013

Universitetet i Agder

Gunhild Stubseid

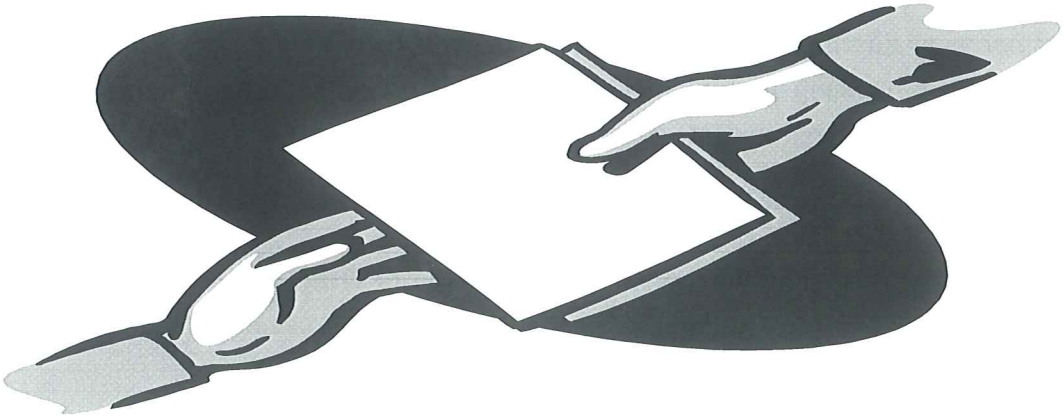

RAPPORT, EVALUERING AV BACHELOR I KOMMUNIKASJON

1. Innledning

Medlemmene av evalueringspanelet har blitt oppnevnt til å utføre en programevaluering av bachelorprogrammet i kommunikasjon i henhold til kvalifikasjonsrammeverkets bestemmelser. Arbeidet har foregått i form av ca. 1,5 dags møte den 5. og 6. september på UiA, Gimlemoen.

Mandatet er å vurdere ulike faglige og pedagogiske sider ved programmet, med spesielt fokus på forbedringsmuligheter.

Panelet har bestått av:

Interne: Kenneth Andresen og Martin Engebretsen (faglærere UiA)
Studenter: Hannah Jorstad Paulsen og Marit Grimsrud (studenter på bachelor kommunikasjon 2. og 3. året)
Eksterne: Samir Kolukcija (Kommunikasjonsrådgiver Statens vegvesen) og Robert Wallace Vaagan (1. amanuensis Medier og kommunikasjon, HiOA)

Panelet har samarbeidet om rapporten ved at Gunhild Stubseid (Instituttkonsulent Nordisk og mediefag) har skrevet referat fra møtet supplert med notater og kommentarer fra andre medlemmer av evalueringspanelet. Koordinator Hans-Olav Hodøl var tilstede innledningsvis og orientert om omlegging av studieplanen, og spilte inn noen mulige problemstillinger knyttet til blant annet programmets struktur, karaktersetting og yrkesrelevans.

Gunhild Stubseid fungerte som sekretær og Kenneth Andersen ledet panelet.

Hovedfokuset har vært på programkvalitet i henhold til sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging, vedtatt av Studieutvalget 15.3.13., men panelet har også vært innom de andre punktene i sjekklisten der det har vært relevant.

1. Programkvalitet

a. Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter og b. Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner.

Programmet gjennomgikk en omskriving i 2010 og 2011, slik at det bare er to kull som har fulgt den nye studieplanen. Instituttet gjorde da noen grep når det gjaldt plassering og kombinering av emner ved at 10 sp emner ble omgjort til 15 studiepoengsenheter. I tillegg gjorde man en linjefordeling slik at man fikk to studieretninger, henholdsvis "Visuelle medier" og "Tekst- og medieanalyse", som gir delvis ulike løp først studieår. Disse etterfølges tredje semester av "Journalistikk og PR" og bacheloroppgaven. « Examen philosophicum» og

«Examen facultatum» og fritt emne ble plassert i 4. semester og breddevalg i 5. og 6. semester inklusive utveksling. Det betyr at studentene bare har tre semester sammen, deretter er de spredd. Dette gir en god logistikk, men er det ønskelig? Det kan føre til at gruppefølelsen forsvinner, og at bacheloroppgaven kommer veldig tidlig i løpet.

Panelet gjennomgikk videre studieplanen mer i detalj, og det må nevnes at første året går bachelorstudentene sammen med årsstudentene. De velger også studieretning, en visuell praktisk retning og retningen "Tekst og medieanalyse" ved opptak. Bacheloren er både samfunnsfaglig og humanistisk orientert og har en del innslag av fokus på metode og mediehistorie, noe som er et bra grunnlag for å ta en master. Er det imidlertid mulig at valget mellom de to retningene kommer for tidlig? Vet studentene hva de vil? Studentrepresentantene mente at dette ikke var noe stort problem, man kanskje noen ønsker begge deler? Spørsmål om man da kunne ta det som bredde? Det er det mulighet for, men i de praktiske emnene kan det bli et spørsmål om kapasitet. For dem som har gått "Visuelle medier" første året, er det ikke noe problem å ta de analytiske kommunikasjonsemnene i breddedelen. Men dette bør det kanskje informeres bedre om?

Emnet «Journalistikk og PR» (KOM203) er en spennende kombinasjon rent faglig. Studentene er veldig fornøyd med nevnte emne og arbeidsgivere er nysgjerrig. Emnet oppfattes som særegent og det er enighet om å holde på og videreforedle dette, og gjerne bruke det i profileringen av studiet.

Panelet satte spørsmålstegn ved om det kanskje kunne være en ide å bytte om på 3. og 4. semester på grunn av at bacheloroppgaven kommer tidlig, og studentene har en tendens til å forlate programmet. Ved en bytting kan vi risikere å miste kontinuitet de første årene, men til gjengjeld vil vi ha mer modne studenter hvis bacheloren kommer senere i løpet. Kanskje det også vil ha en positiv effekt på gjennomføringsgraden. Fordelen med å bytte om semestrene kan også være at «Examen philosophicum» og «Examen facultatum» vil utgjøre et bedre faglig fundament for bacheloroppgaven. En annen side ved bacheloroppgaven slik den fremstår pr d.d. er at den er teoretisk basert. Kunne det være en ide å utrede en bacheloroppgave som er mer praktisk orientert? HiOA har 3 typer bachelor, hvorav en er svært praktisk. En kombinasjonsoppgave kan kanskje passe for oss. Kan vi omskrive emnebeskrivelsen og åpne for en mer praktisk retta oppgave, det vil si at studentene kan velge mellom enten en analytisk eller en praktisk orientert oppgave? Samtidig er det viktig at den eventuelle praktiske oppgaven både begrunnes og at den inneholder en refleksjonsdel. God veiledning er også en forutsetning, jfr. struktur 3. og 4. studieår nedenfor:

Kommunikasjon Bachelor, 3. og 4. semester 2013

3. semester	KOM203 - 1 Journalistikk og PR 15 sp		KOM204 - 1 Bacheloroppgave 15 sp
4. semester	EX-100 - 1 Examen philosophicum 10 sp	EX-102 - 1 Examen facultatum humanioravariant 10 sp	Fritt valg 10 sp

Panelet diskuterte også valgmulighetene i programmet. Det ble antydet at både fritt valgt emne på 15 sp og breddevalget siste året (60 sp) fløt noe. Panelet vil anbefale å tydeliggjøre de mest relevante valgmulighetene bedre. Dette har vært inne i studieplanen tidligere, men man har innført en større grad av fleksibilitet ikke minst etter ønske fra studentene. Et forslag er å utarbeide en liste over anbefalte valgmuligheter.

c. Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram)

Panelet konkluderte med at programmet inneholder tilstrekkelig med vitenskapsteori og metode. «Examen philosophicum» og «Examen facultatum» dekker også temaet. Man finner etikk, teori og metode også i emnene KOM111 «Medier og samfunn», KOM203 «Journalistikk og PR» og KOM112 «Mellommenneskelig kommunikasjon», så minimumskravet på 10 Sp er dekket. Likevel bør det vurderes å ta inn formuleringen «etisk bevissthet» i programbeskrivelsens læringsutbytteformulering.

d. Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte

Panelet vurderer de anvendte undervisnings- og vurderingsformene som relevante og gode i forhold til formulert læringsutbytte. Et annet spørsmål er om læringsutbytte kunne vært formulert noe mer i retning av praksis og yrkestilpasning. I så fall måtte læringsformer som knytter sterkere bånd til yrkeslivet vurderes.

Panelet foreslår å knytte sterkere kontakter med UiAs karrieresenter når det gjelder kontakt med potensielle arbeidsgivere innen kommunikasjonsstudiets fagfelt. Videre anbefaler panelet å spille mer på tidligere studenter som har fått jobb etter studier, noe som kan virke som en inspirasjon. Ved en sterkere fokusering på entreprenørskap kan studiets relevans bli enda sterkere i forhold til et realistisk arbeidsmarked der å skape sin egen arbeidsplass blir aktuelt i økende grad. Her er det mye en kan lære av HiOA og et samarbeid med UiAs karrieresenter kan styrke denne delen. Videre bør man også sjekke studiets relevans vedrørende opptakskrav til ulike mastergradsstudier innen medievitenskap og journalistikk i Norge og utlandet.

e. Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Panelet diskuterte om vurderingsformene vi har skiller nok mellom svake og sterke kandidater. Her må vi ikke være redd for å gi A hvis noe er veldig bra. Tidligere så man på karakterer i forhold til gruppa hvis noen lå på vippen. (Heldigvis brukes ikke Gaus-kurven lengre) Men det kan være forskjell på erfarne og uerfarne sensorer. Når det gjelder eksamensform kan skoleeksamen avhenge av dagsform, mens hjemmeeksamen nok kan ha som konsekvens mer juks. Bruk av refleksjon rundt blogg og produksjoner som er brukt hos

oss er bra. Muntlig eksamen kan gi stor spredning. I og med at det er stor variasjon i bruk av eksamensformer på BACKOM, kan dette være med på å gi en mer rettferdig karaktersetting. Det er også mye bruk av individuelle skriftlige eksamener i kombinasjon med andre eksamensformer. Det kan være et visst press på å utvide bruken av digitale innleveringer og digital eksamen, grunnet økonomi (billigere). Panelet er usikre på om det er en uheldig eller heldig utvikling. For eksempel kan en god konkret eksamensform være å trekke et tema, deretter har studenten(e)24 timer på å løse oppgaven, etterfulgt av presentasjon og faglig samtale rundt oppgaven. Panelet kom inn på emnet «Journalistikk og PR» (KOM203) i denne sammenhengen, jfr. utdrag av emnebeskrivelsen:

Arbeidsformer og arbeidsomfang: Forelesinger, seminarer og gruppebasert prosjektarbeid

Vilkår for å gå opp til eksamen To obligatoriske oppgaver må være bestått. Retningslinjer for oppgavene kunngjøres i Fronter. Gjennomført og godkjent muntlig seminarinnlegg knyttet til gruppebasert prosjekt.

Eksamen Gruppebasert prosjektoppgave (teller 60 %) og muntlig eksamen (teller 40 %). Gradert karakter.

Begrunnelse for en nåværende 60/40 vekting på oppgave og muntlig eksamen er blant annet at 50/50 gjør det vanskelig å justere opp eller ned på muntlig eksamen. Det kan imidlertid vurderes om man bør bytte om vektinga fordi at undervisningen styrer studenten i for sterk gard mot muntlig vurdering på «Journalistikk og PR». Andre typer undervisningsformer som kan gi større variasjon er for eksempel være kommunikasjonscoaching, obligatoriske fremføringer, rollespill og flere praktiske øvelser. Disse kan gjerne innlemmes i emnet «Mellommenneskelig kommunikasjon».

f. Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)

Det er bokstavkarakter på alle emner. Arbeidskrav har vurdering bestått ikke bestått. Noen emner er bygd opp rundt gruppeoppgaver, men slutter med individuell karakter. Studenter og faglærere er fornøyd med det. Eksamensformene er også varierte ifølge studentene. Skoleeksamen har en ulempe med at resultat avhenger av dagsformen, samtidig kan det være problemer med juks i forbindelse med hjemmeeksamen. Blogging (hver uke) fra hele semesteret vurderes å være en del av eksamen som gir stort læringsutbytte. Kan karakteriseres som en «hybrid praksis og teori». Panelet er enighet om at det er stor variasjon i bruk av vurderingsuttrykk, og variasjonen settes pris på.

g. Emnestørrelse (målt i studiepoeng)

Panelet var enige om at omleggingen fra 10 til 15 studiepoeng i 2010/11 har vært en fordel, dette gir helhet, sammenheng og kontinuitet og øker motivasjonen blant studentene.

h. Internasjonalisering

Når det gjelder utveksling diskuterte panelet lærer- og studentutveksling. På bacheloren i kommunikasjon er det god studentutveksling, men liten lærerutveksling. Det er gode muligheter for utveksling siste året, og antall studenter som reiser ut er svakt stigende. Fakultetsvis ligger ikke bacheloren best an, her ligger oversetting og historie på topp. Men på instituttet kommer bacheloren best ut. Til sammenligning hadde bachelor i litteratur film og teater fire utvekslingsstudenter i perioden 2005-2011, og bachelor i nordisk en.

BACKOM antall studenter på utveksling på instituttet

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
4	2	0	4	5	1	5

Til sammenligning har utveksling på HiOA sitt program i 5. semester gått ned i 2013, Dette har trolig sammenheng med at studentene foretrekker å bli hjemme og ta obligatorisk entrepenørskapskurs i 5.semester sammen med valgfritt praksiskurs. Dette vurderes som mer relevant for det norske arbeidsmarkedet. Det er også et økonomisk problem fra norsk side når mange studenter drar ut og institusjonen scorer færre studiepoeng. I 6.semester kan HiOA-studenter ved siden av bacheloroppgaven velge praksis eller særemne. (De skaffer seg også ofte selv praksisplasser). Mange kombinerer BA-oppgave tilpasset praksisstedet. Dette ses på som en inngangsport til arbeidslivet.

Når det gjelder kurs på engelsk har HiOA tilbud om dette på sin bachelor i 4.semester, mens UiA ikke har noe fast tilbud, men snekrer sammen «pakker» på engelsk i samarbeid med internasjonal avdeling og ved behov/forespørsel. For eksempel har Norsec studenter på UiA et tilbud om et innføringskurs om norske medier. Ellers noe oppfølging og coaching av enkeltstudenter. Det er imidlertid er et ønske om mer internasjonalisering fra ledelsen og internasjonal avdeling. Når det gjelder pensum har dette et nordisk preg. En del engelsk pensum kommer senere i studiet, men med hovedvekt på skandinavisk pensum første studieår.

Panelet konkluderte med at særlig studentutveksling fungerer rimelig godt på bacheloren, men det er for lite lærer- og administrativ utveksling. Dette bør styrkes. Når det gjelder studentutveksling, bør man kanskje styrke satsingen på land i Europa fremfor mer eksotiske utvekslingsmål utenfor Europa av hensyn blant annet til økonomi/administrasjon. Bruk av mer engelsk pensum skal ses på, og bør brukes mer, spesielt på andre året. Utveksling på forskningsplan bør styrkes, forslag om å også invitere studenter på bachelor kommunikasjon til å møte faglige/internasjonale kapasiteter når de gjester UIA.

i. Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiAs og fakultetets strategiplan?

Her hadde ikke panelet spesielle kommentarer.

2. Evaluering av øvrige punkter (hvis relevant og mulig) i henhold til notatet «Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging»:

Rammekvalitet

Når det gjelder lokaliteter og utstyr er UiA veldig bra stilt, også på teknisk support. Dette kan vi bruke aktivt ved profilering av studiet.

Det er bra med fleksibilitet i forhold til staben på nordisk – stepper inn og tar ting knyttet til tekstteori etc. Vi har god kompetanse innen praktisk produksjon og journalistikk, men kunne gjerne vært styrket når det gjelder PR. Vi bør tenke på det ved nyrekruttering. Kjønnsfordelingen i staben er også bra. I tillegg er bibliotek, datalaber og lesesalsplasser også på et OK nivå.

Inntakskvalitet

Panelet diskuterte spesielt *a) Søkning til studiet* og *b) Kjønnsfordeling* på opptatte studenter knyttet til inntakskvalitet. Når det gjelder søkning til studiet har det siden oppstart ligget stabilt på to søkere til hver plass. Det må anses som bra. I fakultetssammenheng anses dette som et populært studium.

Når det gjelder kjønnssammensetning, har andelen gutter over flere år vært lav. Jfr. tabell nedenfor.

Kvinneandel opptatte studenter på fakultet for humaniora og pedagogikk 2010-2012

Humaniora og pedagogikk	**2010**	**2011**	**2012**
Kommunikasjon, bachelorprogram	73,1 %	86,2 %	79,1 %
Sum fakultet	**56,1 %**	**57,1 %**	**56,0 %**

På årets kull (2013) er et ca. 1/3 gutter og 2/3 jenter, det er noe flere gutter enn tidligere. Panelet diskuterte om navning kunne være med på å feminisere studiet slik at det appellerte mer til jenter enn gutter? F.eks. på emnenivå «Mellommenneskelig kommunikasjon» eller på programnivå: «Kommunikasjon»? Panelet fant vel ikke konkrete alternativer, men man kan jo tygge på det. Det ble nevnt at fra og med i høst har emnet KOM113 endret navn fra «Lyd og video 2» til «TV-produksjon», noe panelet var enige om er et riktig grep i så måte. «Apper» ble nevnt som et typisk begrep som appellerer til gutter mens «sosiale medier» appellerer kanskje mer til jenter. Tenker at en kan opprette eller kalle noen av emnene noe med "Business communication". Hvis en tar undervisningen og pensum på engelsk så har

man også nærmet seg målet om mer internasjonalisering av programmet. Når det gjelder kjønnssammensetning i forhold til ansatte, er det nok en viss overvekt av mannlige faglærere, noe som er positivt med henblikk på rollemodeller.

Når det gjelder studentenes forkunnskaper har noen studenter med seg forkunnskaper for eksempel i form av et årsstudium, men det viser seg at overgangen til akademia er tøff for mange. Mulig vi må posisjonere oss mer i forhold til videregående skole? På HiOA blir studentene i forbindelse med entrepenørskapsatsingen bl.a. sendt til videregående skole for å intervjue elever. Noen har medier og kommunikasjon fra videregående, og da søker man å unngå overlapp og repetisjoner. Man kartlegger også hva elevene har av medieteori og praktisk medieproduksjon. På UiA er det ikke så mange som har media og kommunikasjon fra videregående, ca. rundt 10 % mener man har en slik bakgrunn, så denne problemstillingen er kanskje ikke så aktuell for UiA. Man har imidlertid unngått overlapp ved at studentene har mulighet til å velge mellom de to retningene i første studieår.

Rekruttering er viktig. Vi må følge nøye med på utviklingen med henblikk på søkertall, slik at den ikke blir fallende med tanke på beholde og eventuelt øke antall søkere. Også kjønnsfordelingen må man være bevisst på. Når det gjelder konkrete tiltak kom det forslag om å invitere mannlige forbilder, for eksempel tidligere studenter som gjest på f.eks. en forelesning - både for å rekruttere studenter generelt og beholde mannlige studenter spesielt) og/eller bruke mannlige studenter som forbilder i forbindelse med åpen dag. (Åpen dag er en dag der avgangselever fra videregående skoler på Agder blir invitert inn på campus til en orientering om våre studietilbud). I forhold til kjønnsproblematikken kom det også forslag om å gå gjennom kjønnsfordeling på forfattere på pensum.

Resultatkvalitet

Når det gjelder karakterer er det stor variasjon mellom de ulike emnene. Produksjonsemner har jevnt over bedre karakterer enn mer teoretiske emner, f.eks. «Lyd og video» versus «Skrift og bilde». Bedre resultater i produksjonsdagene kan også skyldes god læring og god veiledning. Studentenes første møte med den akademiske verden med økte krav til egeninnsats og studieteknikk kan også bety noe spesielt i forhold til teoretiske fag, dette møtet kan være tøft for mange unge som kommer rett fra videregående skole. Språk og semiotikk er i tillegg krevende teoretisk. I 2009 er det flere stryk og flere Aer. Positivt at hele skalaen er brukt, og jevnt over er karakterene bedre etter omleggingen fra 10 til 15 sp emner.

Karakterspredning BACKOM pr emne 2012

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Ikke bestått		Total	
	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt
Bacheloroppgave	5	20	5	20	9	36	6	24	-	-	-	-	-	-	25	100
Bacheloroppgave	6	20,7	9	31	12	41,4	2	6,9	-	-	-	-	-	-	29	100
Digital formidling	5	8,5	25	42,4	23	39	5	8,5	-	-	1	1,7	-	-	59	100
Journalistikk og PR	3	10,3	15	51,7	11	37,9	-	-	-	-	-	-	-	-	29	100
Lyd og video	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Lyd og video	1	6,7	11	73,3	3	20	-	-	-	-	-	-	-	-	15	100
Lyd og video	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Lyd og video II	7	46,7	4	26,7	3	20	1	6,7	-	-	-	-	-	-	15	100
Massekommunikasjon	-	-	1	20	1	20	1	20	2	40	-	-	-	-	5	100
Medieproduksjon	4	14,8	11	40,7	10	37	2	7,4	-	-	-	-	-	-	27	100
Medier og samfunn	7	10,1	34	49,3	17	24,6	4	5,8	2	2,9	5	7,2	-	-	69	100
Mellommen. komm.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Mellommen komm.	3	6,8	13	29,5	19	43,2	6	13,6	1	2,3	1	2,3	1	2,3	44	100
Skrift og bilde	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Skrift og bilde	4	5,3	32	42,1	32	42,1	3	3,9	-	-	5	6,6	-	-	76	100
Sum	**46**	**11,5**	**160**	**40**	**141**	**35,3**	**32**	**8**	**6**	**1,5**	**14**	**3,5**	**1**	**0,3**	**400**	**100**

Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *

Karakterspredning BACKOM pr emne 2011

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt
Bacheloroppgave	5	19,2	7	26,9	8	30,8	3	11,5	3	11,5	-	-	26	100
Digital formidling	3	6,7	17	37,8	23	51,1	2	4,4	-	-	-	-	45	100
Diskursanalyse	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Lyd og video	-	-	7	25	15	53,6	3	10,7	1	3,6	2	7,1	28	100
Lyd og video I	1	5,3	8	42,1	10	52,6	-	-	-	-	-	-	19	100
Massekommunikasjon	-	-	5	20,8	6	25	7	29,2	1	4,2	5	20,8	24	100
Medieproduksjon	5	20,8	7	29,2	8	33,3	3	12,5	1	4,2	-	-	24	100
Medier og samfunn	5	11,4	6	13,6	15	34,1	9	20,5	3	6,8	6	13,6	44	100
Mellommenneskelig kommunikasjon	-	-	22	36,1	26	42,6	6	9,8	1	1,6	6	9,8	61	100
Sjanger og estetikk	4	7,1	17	30,4	17	30,4	10	17,9	4	7,1	4	7,1	56	100
Skrift og bilde	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Skrift og bilde	2	3,2	22	34,9	25	39,7	8	12,7	-	-	6	9,5	63	100
Tekst og tolkning	-	-	2	28,6	3	42,9	2	28,6	-	-	-	-	7	100
Sum	**25**	**6,2**	**120**	**29,9**	**158**	**39,3**	**54**	**13,4**	**15**	**3,7**	**30**	**7,5**	**402**	**100**

Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *

Karakterspredning BACKOM pr emne 2010

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt
Bacheloroppgave	4	23,5	4	23,5	3	17,6	2	11,8	3	17,6	1	5,9	**17**	**100**
Digital formidling	4	10	19	47,5	13	32,5	4	10	-	-	-	-	**40**	**100**
Diskursanalyse	6	20	6	20	6	20	8	26,7	1	3,3	3	10	**30**	**100**
Lyd og video	6	11,5	13	25	18	34,6	11	21,2	1	1,9	3	5,8	**52**	**100**
Massekommunikasjon	5,2	5	23,7	22,6	31,7	30,3	27,1	25,9	11,8	11,3	5	4,8	**104,5**	**100**
Medieproduksjon	1	5	6	30	8	40	2	10	2	10	1	5	**20**	**100**
Mellommenneskelig kommunikasjon	3	5,6	17	31,5	24	44,4	5	9,3	-	-	5	9,3	**54**	**100**
Sjanger og estetikk	4	8,7	12	26,1	15	32,6	8	17,4	4	8,7	3	6,5	**46**	**100**
Skrift og bilde	9	11,8	33,2	43,6	24	31,5	8	10,5	-	-	2	2,6	**76,2**	**100**
Tekst og tolkning	8,6	9	20	21	32	33,6	22,6	23,7	6	6,3	6	6,3	**95,2**	**100**
Sum	**50,8**	**9,5**	**153,9**	**28,8**	**174,7**	**32,7**	**97,7**	**18,3**	**28,8**	**5,4**	**29**	**5,4**	**535**	**100**

Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *

Karakterspredning BACKOM pr emne 2009

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt
Bacheloroppgave	3	25	2	16,7	2	16,7	2	16,7	2	16,7	1	8,3	**12**	**100**
Digital formidling	3	7,1	17	40,5	15	35,7	6	14,3	1	2,4	-	-	**42**	**100**
Diskursanalyse	1	6,3	6	37,5	2	12,5	6	37,5	1	6,3	-	-	**16**	**100**
Lyd og video	-	-	16	39	13	31,7	8	19,5	-	-	4	9,8	**41**	**100**
Massekommunikasjon	4,6	4,6	28,8	28,8	33,5	33,5	23,1	23,1	5	5	5	5	**100**	**100**
Medieproduksjon	3	20	2	13,3	6	40	2	13,3	1	6,7	1	6,7	**15**	**100**
Mellommenneskelig kommunikasjon	1	2,1	12	25,5	15	31,9	14	29,8	1	2,1	4	8,5	**47**	**100**
Sjanger og estetikk	8	18,2	13	29,5	19	43,2	3	6,8	-	-	1	2,3	**44**	**100**
Skrift og bilde	5	6,8	24	32,9	31	42,5	6	8,2	2	2,7	5	6,8	**73**	**100**
Tekst og tolkning	5	7,2	16	23,2	26	37,7	10	14,5	8	11,6	4	5,8	**69**	**100**
Sum	**33,6**	**7,3**	**136,8**	**29,8**	**162,5**	**35,4**	**80,1**	**17,4**	**21**	**4,6**	**25**	**5,4**	**459**	**100**

Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *

Karakterspredning BACKOM pr emne 2008

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt	Antall totalt	Prosent totalt
Digital formidling	4	14,8	6	22,2	13	48,1	3	11,1	1	3,7	-	-	**27**	**100**
Diskursanalyse	6	15	11	27,5	8	20	9	22,5	4	10	2	5	**40**	**100**
Lyd og video	1	3	9	27,3	7	21,2	13	39,4	1	3	2	6,1	**33**	**100**
Massekommunikasjon	4	5,4	22	29,7	22	29,7	19	25,7	5	6,8	2	2,7	**74**	**100**
Medieproduksjon	1	3,4	10	34,5	13	44,8	2	6,9	3	10,3	-	-	**29**	**100**

Mellommenneskelig kommunikasjon	7	20,6	2	5,9	6	17,6	12	35,3	2	5,9	5	14,7	**34**	**100**
Sjanger og estetikk	2	5,7	2	5,7	11	31,4	6	17,1	5	14,3	9	25,7	**35**	**100**
Skrift og bilde	3	5,2	22	37,9	15	25,9	12	20,7	1	1,7	5	8,6	**58**	**100**
Tekst og tolkning	8	8,9	21	23,3	24	26,7	17	18,9	15	16,7	5	5,6	**90**	**100**
Sum	**36**	**8,6**	**105**	**25**	**119**	**28,3**	**93**	**22,1**	**37**	**8,8**	**30**	**7,1**	**420**	**100**

Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *

Når det gjelder gjennomstrømning, kunne denne vært bedre, men vi ser en svak økning i kandidatproduksjon, det vil si de som får vitnemål innen normert tid som er 180 Sp på 3 år. Ser vi på studiepoengproduksjon, vil denne justere tallet opp noe (også svak oppgang), men når det gjelder gjennomstrømning ligger BACKOM ca. på landsgjennomsnittet og på snitt totalt på aggregert nivå på fakultetet.

Gjennomstrømmingsdata ved Fakultet for Humaniora og pedagogikk

Bachelorstudier:

	Kull	2007 - 2010	2008 - 2011	2009 - 2012
BACENG	Antall studenter ved oppstart	18	31	1
	Kandidatproduksjon - normert tid	5	11	1
	Andel kandidater - normert tid	**28 %**	**35 %**	**100 %**
BACENG09	Antall studenter ved oppstart		1	28
(nytt navn)	Kandidatproduksjon - normert tid		1	6
	Andel kandidater - normert tid		**100 %**	**21 %**
BACHIST	Antall studenter ved oppstart	24	33	34
	Kandidatproduksjon - normert tid	3	6	6
	Andel kandidater - normert tid	**13 %**	**18 %**	**18 %**
BACKOM	Antall studenter ved oppstart	22	23	31
	Kandidatproduksjon - normert tid	5	10	11
	Andel kandidater - normert tid	**23 %**	**43 %**	**35 %**
BACLIT	Antall studenter ved oppstart	2		
	Kandidatproduksjon - normert tid	1		
	Andel kandidater - normert tid	**50 %**		
BACNORMED	Antall studenter ved oppstart	6	5	
	Kandidatproduksjon - normert tid	1	1	
	Andel kandidater - normert tid	**17 %**	**20 %**	
BACNOR09	Antall studenter ved oppstart			5
(nytt navn)	Kandidatproduksjon - normert tid			0
	Andel kandidater - normert tid			**0 %**
BACOIK-E	Antall studenter ved oppstart	13	20	34
	Kandidatproduksjon - normert tid	4	6	13
	Andel kandidater - normert tid	**31 %**	**30 %**	**38 %**
BACPED	Antall studenter ved oppstart	34	32	20
	Kandidatproduksjon - normert tid	11	15	12
	Andel kandidater - normert tid	**32 %**	**47 %**	**60 %**

BACREK	Antall studenter ved oppstart	17	7	7
	Kandidatproduksjon - normert tid	1	0	4
	Andel kandidater - normert tid	**6 %**	**0 %**	**57 %**
BACSPPED	Antall studenter ved oppstart	34	1	
	Kandidatproduksjon - normert tid	26	0	
	Andel kandidater - normert tid	**76 %**	**0 %**	
BACLFT	Antall studenter ved oppstart			11
	Kandidatproduksjon - normert tid			6
	Andel kandidater - normert tid			**55 %**

Aggregert				
Antall studenter ved oppstart		170	153	171
Kandidatproduksjon - normert tid		57	50	59
Andel kandidater - normert tid		**34 %**	**33 %**	**35 %**

Styringskvalitet

UiA opplever at midtveisevaluering av studier og emner er nyttig, mens sluttevalueringer blir mye gjentakelser, og så er studentene borte vekk. Emneansvarlig skriver da en rapport på bakgrunn av dette. Vi har en utfordring når det gjelder bolkefag, får ikke evaluert alt på midtveisevaluering, men det er valgfritt om man vil ha enten midtveis - eller sluttevaluering eller begge. Dersom man bare velger midtveisevaluering bør denne følges opp med en rapport med kommentarer. HiOA har kontaktforum, UiA har studieråd. Vanskelig å få til bredt engasjement blant studentene. Tillitsvalgte har en samtalerunde alene med studentgruppa, men få sier noe, mange er passive. Det blir da et problem med representativitet. Vesentlige ting kommer likevel opp. Kommunikasjonslinjer og stabssamlinger fungerer også som gode arenaer når det gjelder oppfølging på programnivå.

Undervisningskvalitet

Når det gjelder forskningsbasert undervisning, så har man en god balanse mellom basislærebøker, kompendium og artikler. HiOA har gått bort ifra papirkompendier på grunn av blant annet begrensninger som følge av kopilovgivning. De bruker digitale ressurser, bl.a. Open Access (gratis tidsskrifter). Bør vi også vurdere dette, eventuelt innføre mer pensum digitalt?

Det er videre få timeforelesere i forhold til faste. Det er en stor fast stab, noe som er gunstig i forhold til stabilitet. Det bør likevel vurderes å øke antall gjesteforelesere samt å synliggjøre forskningsaktiviteten mer gjennom ulik type formidlingsaktiviteter som fagkonferanser, kronikker, foredrag, TV og radioinnslag med mer. Økt fokus på samfunnsnytte? Rommet for gjesteforelesere oppfattes imidlertid som lite i forhold til å komme igjennom pensum, vi bør

prøve å koble gjesteforelesninger til pensum etterpå, eventuelt ha dette istedenfor gruppearbeid og seminar.

Vi bør generelt bli flinkere til å styrke de praksis- og yrkesrettede delene av studiet. For eksempel ved å gi studentene informasjon om tilbud ved UiA som gir yrkesrettet veiledning og kursing, som tidligere nevnte Karrieresenteret og Senter for entreprenørskap.

Det frie emnet kunne vært tilbudt som et praktisk orientert emne – som en valgmulighet noe a la det gamle KOM200 «Medieproduksjon»– der studentene laget et medieprodukt i samarbeid med en reell arbeidsgiver, eventuelt et emne med entreprenørskap. *Generelt kan vi bli flinkere til å lage oppgaver som involverer kontakt med potensielle arbeidsgivere i flere av emnene.*

Når det gjelder studentens egeninnsats så er jo 1600 timer normen. 25-30 timer i uka er nok mer normalt. Panelet har et inntrykk av at studenter på BACKOM bruker noe mindre tid på studier enn normen – særlig sammenliknet med arbeidsintensive studier som ingeniørfag og økonomi. Men alternative læringsformer justerer dette bildet noe. Blogging er en del av emnet «Digital formidling». Studentene er i tillegg aktive på Facebook, Instagram og Twitter, og disse fungerer som levende faglig diskusjonsforum uavhengig av lærerne. På Facebook deles mye informasjon, blant annet artikler, lenker, intervjuer og kunnskap diskuteres studentene i mellom. Mulig det er et poeng å bruke denne kunnskapen til å forsvare og begrunne refleksjonsbasert bruk av sosiale medier. Panelet synes det er positivt med denne egeninnsatsen. Bruk av sosiale medier gir også økt samhørighet blant studentene og bidrar til et godt klassemiljø. Imidlertid lever ikke disse gruppene/arenaene nødvendigvis lenge etter avsluttet studium.

Relevans

Yrkesrelevans er en utfordring, studentene spør seg selv hva de skal jeg gjøre videre. Studiet gir ikke et «yrkessertifikat», men bred kompetanse. Studiet er praktisk orientert selv om det ikke inneholder praksis. Studiet gir imidlertid et godt grunnlag for videre studier på masternivå. Å styrke kontakten med entrepenørskapmiljøene og å ha økt fokus på karriereveiledning er nevnt tidligere i ulike sammenhenger. Mulig vi bør ta tak i dette i kjølvannet av resultatet av den kommende kandidatundersøkelsen (2013/14).

Videre er det viktig å styrke/markedsføre de emnene som gjør at studiet vårt skiller seg ut – særlig «Digital formidling», «Journalistikk og PR», samt video/TV-emnene. Vi bør blant annet invitere tidligere studenter til å komme og dele sine erfaringer (kan eksempelvis bli intervjuet i klasserommet av foreleseren/studentene)

Når det gjelder relevans for videre studier, bør vi avklare bedre hvilke masterstudier som er særlig relevante, og hva som er opptakskravene der. Muligens bør justeringer gjøres i studieplanen for å tilfredsstille opptakskrav i Oslo, Bergen og Trondheim. Noen masterstudier vi kanskje ikke er så oppmerksomme på er dokumentarfilm i Volda, entreprenørskap i Oslo og visuelle medier i Trondheim.

3. Konklusjon/oppsummering

Til slutt ønsker vi å trekke frem noen viktige utfordringer som bør vurderes sett på:

- Bør vi bytte om på 3. og 4. semester?
- Lage en mer praktisk retta variant av bacheloroppgaven?
- Omformulere begrep/navning og gå gjennom pensum med henblikk på å rekruttere flere gutter?
- Få inn formuleringer om etisk bevissthet?
- Bruke studenter og gjesteforelesere mer i rekrutteringsarbeid og for å skape relevans mot yrkeslivet?
- Mer pensum på engelsk og mer digitalt?
- Mer variasjon i undervisningsformer i form av mer reflektert bruk av sosiale medier, mer produksjonsbasert og praktisk retta læringsmetoder?

PROGRAMEVALUERING – Rapport fra evalueringspanelet

Innledning

Studieutvalget har besluttet at "Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og omfatte både en evaluering av et evalueringspanel og en egenevaluering. Institutt for religion, filosofi og historie oppnevnte 19. februar 2013 følgende panel til å evaluere Religion, etikk og samfunn, masterprogram ved Universitetet i Agder:

Eksterne: Professor Ingvild Sælid Gilhus fra Universitetet i Bergen, og førsteamanuensis Øystein Lund fra Det teologiske Menighetsfakultet.
Studentrepresentant: Kristina Grundetjern (masterstudent ferdig høst 2010).
Interne: Førsteamanuensis Dagfinn Ulland og førsteamanuensis Irene Trysnes (postdoc. på instituttet, ansatt på Fak. for økonomi og samfunnsvitenskap, UiA)
Sekretær for panelet: Janne Frøysaa.

Evalueringspanelet hadde et heldagsmøte på Universitetet i Agder 24. september, kl. 09.00-15.30. Til stede: Ingvild Sælid Gilhus, Øystein Lund, Kristina Grundetjern, Dagfinn Ulland, Irene Trysnes og Janne Frøysaa. Janne Frøysaa var referent/sekretær. Dagfinn Ulland ble valgt til å være møteleder. Irene Trysnes ble valgt til å koordinere rapportskrivingen i etterkant sammen med sekretær.

I tillegg til mappen med underlagsmateriale så fikk panelet delt ut en oversikt over alle masteroppgaver på instituttet.

Panelet besluttet å følge opp møtet, og sluttføre arbeidet med rapporten, gjennom kontakt på e-post. **Frist for ferdigstilling av rapporten 4. november 2013.**

1. sem	REL400 - 2 Religion og modernitet i den vestlige verden og Midtøsten 10 sp	REL402 - 2 Kristen tro og identitet 10 sp	Velg 10 studiepoeng ▪ Profesjonsetikk (10 sp) ▪ Religiøs pluralisme i Asia (10 sp)
2. sem	REL407 - 1 Oppgavekurs med fordypning i vitenskapsteori og metode 10 sp	Velg 20 studiepoeng ▪ Generell etikk (10 sp) ▪ Den historiske Jesus og urkristendommen (10 sp) ▪ Empirisk religionssosiologi (10 sp) ▪ Konflikt og forsoning (10 sp)	
4. sem	REL500 - 2 Masteroppgave (1/2) 30 sp		
5. sem	REL500 - 2 Masteroppgave (2/2) 30 sp		

Side 124

Evalueringspanelets hovedinntrykk:

Slik studiet fremstår i dag er profilen noe uklar. Programmet synes å kombinere kristendomsfaglige emner på en slik måte at det ikke uten videre er lett å se hvordan de spiller på hverandre. På bakgrunn av dette og kompetansen på instituttet vil panelet foreslå å rendyrke en master i religionssosiologi. Ved en tydeligere spissing vil man i større grad kunne synliggjøre hva slags kompetanse dette studiet gir og hva det kan brukes til. Et annet argument er at det ikke finnes noen master i religionssosiologi ved andre utdanningsinstitusjoner slik at det blir en konkurransesituasjon i et allerede skjørt marked. Panelet forslår at man oppretter samarbeidsavtaler med andre institusjoner om utveksling og valgemner. Det foreslås videre et internt samarbeid på masternivå med andre fakultet ved Universitetet i Agder. På grunn av lave søkertall anbefaler man også å undersøke bachelorstudentenes oppfatning av den nåværende masteren i religion, samt en undersøkelse av tidligere masterstudenters erfaringer med studiet.

1.Inntakskvalitet.

Det er svært lav søkning til studiet. Opptakstall fra 2013 er 4 studenter. Siden oppstarten av studiet i 2008, har 19 studenter levert masteroppgave med tematisk god variasjon. Av disse er 10 kvinner og 9 menn. Studiet har svak søkning og lav gjennomstrømning. Dette gjelder samtlige studier ved fakultetet. Men andelen søkere har vært fallende, og i 2012 fullførte ingen.

Studiet har krav om en bachelorgrad i religion og etikk på 80 studiepoeng med 20 på nivå to eller tilsvarende. Målgruppen er studenter med religion og /eller etikk i fagkretsen som har gjennomført en bachelorgrad. Studentene må ha C i gjennomsnittskarakter på fordypningen. Det nevnes i studentevalueringer at det kan være vanskelig med engelsk litteratur. Engelsk litteratur og undervisning på engelsk er ikke noe de møter for første gang på masternivå. Emnet KR-210 undervises på engelsk i bachelorgraden.

I beskrivelsen av studiet legger man vekt på at studentene skal lære både "systematisk – normative, historiske og empirisk-samfunnsvitenskapelige teorier og metoder." Man fokuserer også på at studiet gir mange valgmuligheter og at studentene kan gi det en egen profil. Panelet vil påpeke at høy grad av fleksibilitet fører til at studiet kan sprike i mange retninger. En mer rendyrket profil vil gjøre at studentene vet hva de går til. Med henblikk på antall søkere, noe som vi kommer tilbake til, vil det per i dag være hensiktsmessig med færre valgmuligheter.

Emnebeskrivelsen gir en beskrivelse av hvilke yrker som kan være relevante. Dette kunne med fordel tydeliggjøres, og generelt bør instituttet arbeide mer med forholdet mellom studiet og fremtidig relevans. I UiAs kandidatundersøkelse fra 2010 vurderte studentene den daværende master i kristendomskunnskap til 3,2 (hvor 1 er helt uenig og 5 er helt enig) på spørsmålet om de hadde muligheten til å få forventet arbeid. Dette reflekterer at studiet i noen grad gir den kompetanse studentene trenger, og gir et realistisk bilde av jobbmuligheter. Dette er svært små tall og studiet befinner seg noe under gjennomsnittet i svarprosent. Kun 17% av kandidatene var i en relevant jobb 4 mnd etter studiet. Resultatet viser imidlertid at ingen av studentene var utilfredse med egen utdanning. Med henblikk på yrkesrelevans vil panelet også peke på studentenes muligheter til å gå over på profesjonsstudiet i teologi. Man vil anbefale at det samarbeides med andre institusjoner om smidige overgangsløsninger for studenter som måtte ønske det.

Sammenlikning med liknende studier

Universitetet i Oslos masterstudium i religionshistorie er foreslått som sammenlikningsgrunnlag. Dette finner komiteen lite relevant da dette studiet har en helt annen profil enn masteren i religion, etikk og samfunn. Tematisk er programmene svært ulike, og komiteen mener det finnes andre mer relevante program å sammenlikne med. Oslo har bredere valgmuligheter når det gjelder religioner og religiøse retninger, men panelet anbefaler

ikke å vri studiet i retning av dette, men heller å satse på å utvikle en unik profil. Religionssosiologien har et sterkt fagmiljø på Agder, derfor vil det være mer naturlig å spisse studiet i denne retningen.

2.Rammekvalitet

Det nevnes ikke noe om arealbegrensninger i studentevalueringene og det anses dermed ikke som noen utfordring. Ifølge studentrepresentanten og de interne lærerne i panelet er tilgangen og kvaliteten på faglitteratur og service på UiAs bibliotek svært god. Det er ingen praksisemner i mastergraden, panelet vil fremheve at praksisplasser kan være et sted studenter kan bli eksponert for og stilt overfor nye spørsmål. Det kan gjøre studiet mer interessant. «*Studenter bør produsere selv og ikke bare reprodusere*».

Fagmiljøets kompetanse

Instituttets fagmiljø består av ca. 20 lærere innen religion og filosofi og anses som robust. 9 førsteamanuenser, 7 professorer, 2 førstelektorer og 2 universitetslektorer. Det er fleksibilitet i miljøet for å kunne steppe inn for hverandre ved sykdom.

Studieveiledning og administrative støttetjenester

Studentrepresentanter er fornøyd med læringsmiljø og veiledning og de støttetjenester som instituttet tilbyr.

Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

> Muligheten for å bli bedre på både læringsmiljø og programtilhørighet er alltid til stede. Når det gjelder sosial tilhørighet, har dette ofte vært knyttet til enkeltpersoners initiativ. Dette kunne med fordel formaliseres noe. Masterstudenter bør også involveres i forskning på instituttet. På instituttet er det tradisjon for å invitere masterstudenter i møte- og seminarvirksomhet. På faglig plan har flere studenter vært involvert i forskningsprosjekter. I for eksempel «Gud på Sørlandet» var det tilknyttet to masterstudenter. I emner på 400-nivå har studenten framlegg. Dette er positivt og studenter bør gjøres oppmerksomme på og inviteres inn i relevante aktiviteter, og gjerne tildeles konkrete oppgaver. Det ble også påpekt at man ofte har lite kontakt med masterstudenter det siste året da de skriver oppgaven sin. Her bør man sette inn tiltak for å trekke dem inn og bedre gjennomstrømningen. Det nevnes forventningssamtaler, kontrakter, felles samlinger, seminarer som noen av de tiltak man kan sette i gang for å få flere til å gjennomføre på normert tid.
> Det påpekes også at man har relativt god søkning til bachelor- og årsstudiet i religion, men at studentene deretter forsvinner. Det nevnes at dette blant annet kan handle om at man tidlig mister kontakten med studentene og at de går over til andre fagområder.

2.Programkvalitet

Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter

Studiet fremstår som velorganisert, men deler av programmet mangler en helthetlig sammenheng. Panelet ber fagmiljøet gjennomgå programbeskrivelsen, spesielt med tanke på læringsutbyttet. Det foreslås en spissing og en bedre gjenspeiling av emnene. Det påpekes at emneporteføljen spriker i flere retninger, uten at det behøver å være problematisk i seg selv. Emneporteføljen er hovedsakelig konsentrert om kristendommen – teologi, derav noe religionssosiologi, men også her med kristendommen som fokus, og etikk som den andre valgmuligheten. Studiet reflekterer i liten grad en fordypning i andre religioner enn kristendommen, noe som gjør at navnet på studiet fremstår som noe misvisende. Religion i Asia er et unntak her. Emnene har ambisiøse mål i læringsutbyttet, men pensumlistene er korte og virker mangelfulle. Det er tidligere påpekt at det er problematisk å se en klar profil og sammenheng i programmet. Den historiske forankringen mener panelet er en styrke for programmet, spesielt når en ser det i forhold til hva andre universiteter tilbyr. Programmets styrke er at man kombinerer et historisk og samtidsperspektiv.

Panelet har også debattert spørsmålet om hvordan etikkemnene passer inn i en master i religion. I dette masterløpet legges det stor vekt på etikkdelen. Her må man tematisere hva slags kompetanse man gir studentene med henblikk på masterprofilen. I dag kan studentene gjøre valg som bidrar til en master som nesten bare inneholder etikk.

Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner

a) Studieprogrammets beskrivelse av læringsutbytte fremstår både som for ambisiøst og generelt. I progambeskrivelsen står det blant annet at studentene skal få "inngående kunnskap om religioner og livssyn", men med henblikk på emnene som tilbys, kan det diskuteres hvorvidt de får dette. Det gjelder i så fall mest kristendommen. Panelet vil anbefale mer konkrete beskrivelser som står i samsvar med det studentene faktisk lærer . Her må man kanskje snevre inn "med eksempler fra religioner og livssyn". Det tidligere masterprogrammet i kristendomskunnskap gjenspeiles fortsatt i studieprogrammet emner.
b) Studentene gjennomgår eget kurs i metode og vitenskapsteori på 10 stp, noe som gjør dem godt rustet til å skrive masteroppgave. Dette er også et emne som alle studentene må ta.

Gjennomgang av emner

Emnet *Religion and Modernity* fremstår som enhetlig og relevant. Emnet har imidlertid bare ei bok på pensumlisten, mens studiet for øvrig har ambisiøse mål. For å nå mål om refleksjon, trekke argumenter ut fra et stort materiale, fortolke forskning

osv trengs en større bredde i pensumlitteraturen. Det står heller ikke noe om hva kompendiene inneholder. Evalueringspanelet foreslår en spissing av læringsmålene slik at de står mer i samsvar med kommende studieprogram.

Rel 402 Styrken i dette emnet er at det drar opp en historisk dimensjon. Panelet spør om det ville vært mer hensiktsmessig og ha dette som et valgemne. Emnet er i seg selv godt. Spørsmålet er om emnet i tilstrekkelig grad treffer programmets sentrale læringsmål. Emnet har flere interessante enkeltkomponenter som kanskje også kunne knyttes opp mot en ny profil.

Profesjonsetikk: fungerer godt som valgemne og vil være relevant med henblikk på arbeid i skole – utdanning – helse.

REL404 Den historiske Jesus og urkristendommen er et valgemne i andre semester. Emnet har en stor komponent med kristendom. Dette emnet er svært godt med god litteratur på vitenskapelig nivå. Det kan imidlertid stilles spørsmål ved plasseringen i studiet.

REL405 Empirisk religionssosiologi har et selvvalgt pensum som er med på å gi selvstendighet og skape egenrefleksjon. Pensumopplegget kan gi studentene «forskerfølelse». Det kunne med fordel gjøres tilsvarende med pensum i de historiske emnene.

REL409 Religiøs pluralisme i Asia, (10 sp) (valgemne i første semester) har en utfyllende pensumliste, som fremstår som interessant og variert. Dette kunne vært brukt som et obligatorisk emne, noe som ville styrket religionskomponenten i studiet.

Utfordringen er å tenke helhetlig om dette programmet og å se på hva som er sammenhengen mellom de enkelte emnene.

c) *Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte*
Man bruker gradert karakter i tillegg til arbeidskrav som vurderes som bestått/ ikke bestått. Rel 405 er et godt eksempel på et emne som har varierte undervisnings- og vurderingsformer. Det har tidligere vært påpekt at målene i læringsutbyttene på emnenivå fremstår som noe ambisiøse i forhold til undervisnings- og vurderingsformene

d) *Variasjon i undervisning og vurdering.*
Studentene har både muntlig og skriftlig eksamen. Undervisningen foregår som forelesning, framlegg i seminarer og som veiledning.

e) *Bruk av vurderingsuttrykk*

Bruken av vurderingsuttrykk varierer mellom muntlig og skriftlige former for vurdering, og har i tillegg til eksamen med gradert karakter også arbeidskrav/portprøver som vurderes til bestått/ikke bestått.

f) *Emnestørrelse (målt i studiepoeng)*
Pr. i dag har alle emnene på 400-nivå en størrelse på 10 studiepoeng. Ifølge den pågående interne evalueringen blir det vurdert å legge om til emner på 15 studiepoeng. Panelet mener at det kan være en god mulighet for studentene til fordypning. Vel og merke, gitt at emnet har en spissing og profil.

g) *Internasjonalisering:*

Det kunne med fordel tydeliggjøres hvilke institusjoner man samarbeider med og hvor studentene kan reise ut. Dette bør det arbeides med, og det bør tas inn i presentasjonen av studiet. Man bør også komme med klare anbefalinger om hvor studentene bør reise og hvor de vil få best oppfølging med henblikk på hva de skal skrive oppgave om.

Det er heller ikke spesifikt nevnt i studieplanrammen at det er mulighet for utveksling, men programmet har følgende tekst i studiehåndboken:

Studentutveksling
Studenter som ønsker å ta deler av studiet ved andre læresteder i inn- og utland, kan søke om dette. Det er lagt til rette for studier i utlandet i det andre semester av programmet.

UiAs masterprogram ble første gang tilbudt høsten 2008 og vi har siden den gang hatt en student på utveksling.

De fleste emnene på programmet kan undervises på engelsk. Studentene møter engelsk litteratur både på bachelor- og masternivå.

h) *Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan?*

Instituttet har et attraktivt og anerkjent forskningsmiljø innenfor etikk og religionssosiologi. Det er ikke de strategiske målene som styrer dette programmet. Dette punktet kan det med fordel jobbes mer med. De strategiske målene er imidlertid utformet på en måte som ikke gjør det enkelt å sammenlikne dem med studieplanene.

4. Undervisningskvalitet

Elementer i vurderingen:

a) *På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning (jfr. Utdanning + FoU = Sant)?*
Undervisningen gjenspeiler forskningsinteresser. Noen studier åpner også for at studentene kan forske selv. Panelet antar at emnene foreleses av personer som forsker innenfor det aktuelle fagområdet. Et spørsmål er om studentene møter ulike forskningsperspektiv i løpet studiet? På grunnlag av pensumlistene kan det synes som studentene i enkelte emner møter få perspektiver

b) *Forskningsaktivitet per studium* (jfr. grunnlagsdata fra porteføljeevaluering)
Ingen kommentarer til dette punktet.

c) *Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet*
Panelet spør om det åpnes for at studentene kan stille nye spørsmål. FOU handler ikke bare om formidling av forskning, men også om gjensidig utveksling av kunnskap som åpner for nye spørsmål. For øvrig informeres det om at instituttet hadde 54 publiseringspoeng i 2012, og at man i fagmiljøet driver to større NFR-prosjekter: Religion som estetiserende praksis (prosjektleder: Pål Repstad) og Biblical texts (Qumran) (prosjektleder: Årstein Justnes). Det er høy forskningsproduksjon på instituttet. Dobbelt så høy produksjon pr. ansatt i forhold til UiA generelt. 0.79 – 1,44 (inst.)

d) *Andel undervisning som dekkes av timeforelesere:*
Det opplyses om at det per i dag ikke brukes timelærere på master.

e) *Nærhet til praksisfeltet* (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)
Studentene har ingen form for praksis i dette studiet.

f) Studentenes egeninnsats
Studentene på Agder oppgir at de bruker i gjennomsnitt 30 timer i uka på studiene.

g) Studentevalueringer
Det gjennomføres en midtveisevaluering hvert semester i hvert emne. På grunn av små studentgrupper har det vært problematisk med anonymiteten. Likevel har det også av den grunn vært lett å ta kontakt med foreleser underveis. Tillitsvalgte deltar i studieråd og instituttråd og kan melde saker der.

Studentevaluering
http://www.uia.no/portaler/om_universitetet/organisasjonen/kvalitetssikring_av_utdanning/studentevaluering
Hensikten med studentevaluering er å få fram positive og negative forhold ved emner og studier, sett fra studentenes perspektiv, med henblikk på utvikling og forbedring.

Studentevaluering av emner
Det skal gjennomføres minimum én studentevaluering per emne hver gang emnet tilbys. Det er fakultetsstyret, etter forslag fra instituttleder og etter drøfting i aktuelt studieråd, som fastsetter form og tidspunkt for studentevalueringen. Normalordningen for studentevaluering av emner er et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter hvor studenttillitsvalgt er en av representantene. På forhånd skal det avsettes 15-20 minutter av en forelesning til å drøfte tema studentene ønsker å ta opp. En alternativ form for studentevaluering kan være

anonymt, webbasert spørreskjema i Fronter. Referat fra studentevalueringen skal legges ut i Fronter.

- Sjekkliste for studentevaluering av emner
- Sjekkliste for studentevaluering av emner - engelsk

5. Resultatkvalitet

er studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring.

Det anmodes at læringsutbyttene gjenspeiles i emnene. Det foreslås at fagmiljøet fokuserer på hva en ønsker at studentene skal bli gode på, altså fokuserer på ferdighetene. Hva det skal være kan variere, men ha en mer bevisst holdning til hva studentene skal oppnå. Eksempelvis, oppgaveskriving eller framlegg.

Karakternivået ligger relativt høyt. Studentene bruker lang tid på gjennomføring. Få gjennomfører på normert tid. Her trengs det en kulturendring for å få studentene gjennom. Forslag om å inngå en forventningsavtale med studenten hvor man avtaler gjennomføring av oppgaven.

6. Styringskvalitet

betegner institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

Panelet mener det er en god kvalitetssikting av studiene med midtveisevaluering, studiumrapporter og systematiske evalueringer av studier.

7. Relevans

omhandler hvorvidt en utdanning har de "rette" kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

Det påpekes at det per i dag ikke finnes noen formell referansegruppe for studiet. Panelet foreslår at man jobber med å opprette dette. Fagmiljøet har kontakt med lærerutdanningen som fremstår som en av de viktigste rekrutteringsarenaene. Det foreslås at man også drøfter andre relevante partnere. Instituttet har i dag gode kontakter inn mot helsesektoren. Det er et aktivt samarbeid med psykisk helse.

a) *Studieprogrammet som grunnlag for videre studier*
Programmet gir mulighet til å gå videre på phd-spesialisering. Panelet har tidligere påpekt overangsproblematikk knyttet til teologistudiet. Her bør det jobbes med smidigere overgangsmuligheter i samarbeid med andre institusjoner.

Masterprogrammet tar sikte på å kvalifisere studentene både for praktisk-pedagogisk utdanning, ph.d.-program og yrkeslivet. Studiekonsulent Janne Frøysaa har i etterkant av evalueringspanelets møte ringt til tidligere masterstudenter for å få en pekepinn på hva slags yrker de arbeider innenfor. Hun kontaktet totalt 19 studenter og fikk 15 svar. Av disse er fordelingen som følger:

1 daglig leder i organisasjon
1 i 50% menighetsarbeid, skal videre på presteutdannelse
1 veileder i stiftelse
1 instituttkonsulent, UiA
1 barneskolelærer
2 ungdomsskolelærer
1 deltidsjobb i vgs.
2 er student på PPU
1 skal søke ph.d.
2 har opptak på ph.d.
1 studerer videre - engelsk
1 studerer videre - norsk

Dette viser at de aller fleste havner innenfor, eller er i ferd med å kvalifisere seg, til arbeid som lærer i grunnskolen eller videregående. Noen går også videre til ph.d, og en liten andel til frivillige- og religiøse organisasjoner.

Programbeskrivelsen i studiehåndboken

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Masterstudiet kvalifiserer for ulike kulturrelaterte yrker, og gir et godt fundament for arbeid med undervisning og analyse i offentlige og private virksomheter. Studiet er aktuelt for studenter som ønsker å bli lærere, forskere, journalister eller ønsker arbeid i forlag, i kultursektoren eller i nasjonale og internasjonale organisasjoner. Sammen med praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer også studiet for undervisning i videregående skole.

Det finnes fleksible overgangsordninger fra masterstudiet til profesjonsstudiet i teologi. Fullført grad kan også gi grunnlag for opptak til doktorgradsprogrammer i inn- og utland.

Kr. sand 15. januar 2014

Ingvild Sælid Gilhus
Ingvild Sælid Gilhus

Øystein Lund

Kristina Grundetjern
Kristina Grundetjern

Dagfinn Ullaland
Dagfinn Ullaland

UNIVERSITETET I AGDER
Fakultet for humaniora og pedagogikk

Irene Trysnes
Irene Trysnes

Egenevaluering- master i religion, etikk og samfunn,

Institutt for religion, filosofi og historie, UiA

1. Innledende bemerkninger

I denne egenevaluering gis løpende kommentarer til rapporten fra eksternt evalueringspanel som høsten 2013 gav en programevaluering av master i religion, etikk og samfunn. Etter at evalueringen er gjennomført, har instituttet revidert studieplanen for masteren. Revisjonen imøtekommer mange av anbefalingene fra det eksterne evalueringspanelet, dog ikke alle.

I hovedsak er den reviderte masteren gjort mer tverrfaglig, og masteren tilbys også som GLU-master og LU-master. De fleste av studentene som har tatt studiet, arbeider i dag i skolen, eller er på vei inn i skolen (se oversikt på s.10 i rapporten fra evalueringspanelet). Revisjonen har tatt høyde for dette ved å utarbeide emner som er relevante for studenter som skal jobbe som lærere.

1. Evalueringspanelets hovedinntrykk, s.1

Panelet påpeker at profilen på masteren er noe uklar, og foreslår å rendyrke en master i religionssosiologi.

Kommentar: Som det skal begrunnes nedenfor, har vi ved revisjonen ikke valgt å rendyrke en master i religionssosiologi. Slik vi ser det, finnes det ikke studentgrunnlag for å drive en master i religionssosiologi. Som panelet påpeker har vi et sterkt fagmiljø i religionssosiologi. Det har vi imidlertid også i etikk, samt innenfor teologi. Vi mener derfor det er for smalt å utarbeide en master i religionssosiologi, både sett ut fra studentpotensiale og undervisningskapasiteten på instituttet.

Derimot har vi laget en mer rendyrket profil på den reviderte masteren ved å gjøre den tverrfaglig på emnenivå. Slik har vi ivaretatt flere hensyn: den tverrfaglige profilen har vært et varemerke både når det gjelder masteren i religion, etikk og samfunn og phd-spesialiseringen i religion, etikk og samfunn. Samtidig har vi laget emnene om til 15 studiepoeng for å sikre at studentene får fordype seg innenfor de emnene som tilbys. Gjennom revisjonen har vi fått en mer helhetlig master som kan tilbys til studenter innenfor både disiplinsstudiet, GLU-master og LU-master.

2. Inntakskvalitet, s.2-4

Panelet kommenterer at studiet har svak søkning og lav gjennomstrømning. Panelet påpeker at en høy grad av fleksibilitet fører til at studiet kan sprike i mange retninger. Panelet anbefaler en mer rendyrket profil, og at det tydeliggjøres hvilke yrker som kan være relevante.

Kommentar: På grunn av svake søknadstall og lav gjennomstrømning var det viktig for instituttet å gjennomføre en revisjon av masteren så fort som mulig etter den eksterne evalueringen. Vi har tydeliggjort at de yrker som er mest relevante, er læreryrket, samt arbeid i offentlig og frivillig sektor. Vi mener at masteren nå har en mer rendyrket profil: mens den tidligere sprikte mellom kristendomsfaglige, religionsfaglige, religionssosiologiske og etiske emner, har vi nå gjort alle emnene tverrfaglige med elementer fra religionssosiologi, religionshistorie, etikk og teologi. Mens studiet som helhet tidligere var tverrfaglig, har vi gjennom omlegging til 15 studiepoengs emner gjort hvert emne

tverrfaglig. Det er ikke lenger så mange valgmuligheter i studiet som tidligere: det tilbys fem emner på 15 stp, og det kan kun velges mellom to av dem: Religion i Norge og Profesjonsetikk.

I den overordnede beskrivelsen av masterfaget har vi tydeliggjort hvilke yrker som kan være relevante for dem som tar studiet, som lærer i videregående skole (sammen med PPU), men også arbeid i offentlig og frivillig sektor i jobber som krever flerkulturell kompetanse. eksisterende teorier, metoder og fortolkninger

3. Rammekvalitet, s.4

Panelet kommenterer at det ikke er noen praksisemner i mastergraden, og fremhever at praksisplasser kan være et sted der studenter kan bli eksponert for og stilt overfor nye spørsmål, noe som kan gjøre studiet mer interessant.

Kommentar: I det nye emnet REL411 Religion i Norge skal studentene gjennomføre en feltstudie på to uker i en menighet, trossamfunn eller religiøs/livssynsmessig organisasjon. Dette vil ivareta ønsket om å eksponere studentene for nye spørsmål, og vil forhåpentligvis gjøre studiet mer interessant.

*Panelet kommenterer **instituttets** fagmiljø, men det omtaler ikke profilen på fagmiljøet i **religion**, som jo er mer relevant for rammekvaliteten.*

Kommentar: Fagmiljøet i religion består i 2014 av 3 stillinger innenfor religionssosiologi/religionshistorie/religionsvitenskap, 2,5 stillinger innenfor etikk, 7,5 stillinger innenfor teologi/kristendom, og 1,3 stillinger i religionspedagogikk. Av disse er 7,2 professorer, 4 førsteamanuenser, 2 førstelektorer og 1,3 universitetslektorer. Det er riktig som det påpekes flere ganger av panelet at religionssosiologien har et sterkt fagmiljø på Agder, men det gjelder også for fagområder som etikk og teologi/kristendom. Siden masterstudiet i religion, etikk og samfunn ble startet opp, har mange faglige ansatte fått opprykk til professor eller førsteamanuensis-stillinger. Det er altså i kollegiet et større og bredere grunnlag for å gi undervisning og veiledning på masternivå enn det var da masteren startet opp. Vi tror at det er lite sannsynlig at en master som rendyrker enten religionssosiologi eller etikk ville få mange studenter. Derimot mener vi at en fortsatt tverrfaglig profil, der fagene religionssosiologi/religionshistorie/etikk/teologi møtes i flere emner både historisk og gjennom et samtidsperspektiv, vil være attraktivt for studenter som skal arbeide i offentlig eller privat sektor i en flerkulturell virkelighet innenfor skole, helse, kirke og kulturliv.

Panelet påpeker at læringsmiljøet kan bli bedre ved at den sosiale tilhørighet ikke bare er avhengig av enkeltpersoners engasjement, men at dette formaliseres noe. Det foreslås (fortsatt) å knytte masterstudenter opp mot forskningsprosjekter, og at det bør settes inn tiltak for å trekke inn masterstudentene det siste året da de skriver oppgaven sin. Det påpekes at man har relativt god søkning til årsstudiet og bachelorstudiet i religion, men at studentene deretter forsvinner.

Kommentar: Dette er gode forslag som vil bli fulgt opp. Noe er allerede gjort ved at det er laget obligatoriske fremleggsseminarer for masterstudenter i emnebeskrivelsen for masteroppgaven (vilkår for å gå opp til eksamen: Godkjent fremmøte på seminar der kapittelutkastene (i masteroppgaven) drøftes, presentasjon av deler av masteroppgaven på seminar, og forberedt kommentar til annet framlegg), og ved at masterstudentene skal få tilbud om å knyttes opp til en forskningsgruppe. Det vil også bli satt i gang tiltak for å fange opp bachelorstudenter som kan tenke

seg å fortsette på master. Her er bacheloroppgaven sentral fordi studentene der får prøve å skrive oppgaver under veiledning av en faglærer. Det vil også bli holdt informasjonssamlinger i kombinasjon med sosiale samlinger der bachelorstudentene får informasjon om overgangen til masterstudier i religion, etikk og samfunn.

Panelet mener at det med fordel kunne tydeliggjøres hvilke institusjoner man samarbeider med og hvor studentene kan reise ut. Det anbefales at dette tas inn i presentasjonen av studiet.

Kommentar: I den overordnede beskrivelsen av masteren er det nå presisert hvilke utenlandske institusjoner UiA samarbeider med som det er spesielt aktuelt for studenter på master i religion, etikk og samfunn å reise til.

4. Programkvalitet, s.5-7

Panelet ber fagmiljøet om å gjennomgå programbeskrivelsen, spesielt med tanke på læringsutbyttet. Det påpekes at emneporteføljen spriker i flere retninger, og at den hovedsakelig er konsentrert om kristendommen/teologi, og etikk som den andre valgmuligheten. Det vises også til at studiet reflekterer i liten grad fordypning i andre religioner enn kristendommen, noe som gjør at navnet på studiet fremstår som noe misvisende.

Kommentar: I etterkant av evalueringen har masterprogrammet gjennomgått en total revisjon. Vi har valgt å beholde navnet på studiet, og har forsøkt å få en bedre sammenheng mellom navn og innhold ved å gjøre studiet mindre kristendomsfaglig og mer religionsfaglig. Vi har opprettholdt kombinasjonen av det historiske perspektiv og samtidsperspektivet, noe som av panelet ble påpekt å være en styrke for programmet.

Panelet har kommentert innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner, og mener at studieprogrammets beskrivelse av læringsutbytte fremstår både som for ambisiøst og for generelt. Som positivt påpekes det at studentene gjennomgår et eget kurs i metode og vitenskapsteori på 10 stp. Panelet mener at omlegging til 15 studiepoeng kan være en god mulighet for studentene til fordypning.

Kommentar: Jeg går ikke inn på kommentarene på enkeltemner, siden alle emnene er endret. Emnene er gjort om til 15 stp-emner, noe som er i tråd med panelets anbefaling. Dette gir studentene en god mulighet til fordypning, og det fører også til at flere lærere samarbeider om hvert emne. Emnebeskrivelsene (herunder læringsutbyttet) i alle de reviderte emnene imøtekommer panelets anbefaling om å gi mer konkrete beskrivelser av hva studentene faktisk lærer. Dette gjelder også den overordnede beskrivelsen av masterstudiet, og læringsutbyttet for hele studiet som er omgjort til mer konkrete beskrivelser som står i samsvar med detstudentene faktisk lærer.

Panelet påpeker at instituttet har et attraktivt og anerkjent forskningsmiljø innenfor etikk og religionssosiologi. Samtidig pekes det på at det ikke er de strategiske målene (for UiA og fakultetet) som styrer programmet, men det fremheves også at de strategiske målene ikke er utformet på en måte som gjør det enkelt å sammenligne dem med studieplanene.

Kommentar: Masterprogrammet i religion, etikk og samfunn er i tråd med de strategiske målene både for UiA og fakultetet. I fakultetets strategiplan for2012-15 heter det at «Fakultetet for

humaniora og pedagogikk skal tilby disiplin- og profesjonsutdanning basert på forskning, faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap», og videre at «utdanningene skal være forankra i fakultetets forskningsvirksomhet ved at undervisninga gis av forskningsaktive vitenskapelig ansatte» (s.2). I UiAs strategiplan 2010-2015 heter det at «studiene ved UiA skal være…anerkjent av fagmiljøene nasjonalt og internasjonalt», og at de skal «være knyttet til det fremste i forskning og utviklingsarbeid». Nettopp dette tilbys gjennom masterstudiet i religion, etikk og samfunn, der de faglige ansatte utfører forskning innen blant annet religionssosiologi og etikk som er anerkjent nasjonalt og internasjonalt.

5. Undervisningskvalitet, s.8-9

Panelet spør om studentene møter ulike forskningsperspektiv i løpet av studiet, og mener at det ut fra pensumlistene kan virke som om studentene i enkelte emner møter få perspektiver.

Kommentar: Endringen i emner og emnebeskrivelser tar høyde for at studentene skal møte ulike forskningsperspektiv i løpet av studiet, vet at de teoretiske innfallsvinkler til emner som REL 411 Religion i Norge beskrives som religionssosiologiske/religionshistoriske, etiske, teologiske og REL413 Konflikt og forsoning er både etiske, religionssosiologiske og psykologiske.

Panelet spør om det åpnes for at studentene kan stille nye spørsmål. Det påpekes at instituttet hadde høy forskningsproduksjon både totalt (54 publiseringspoeng i 2012) og i prosent (dobbelt så høy produksjon per ansatt i forhold til UiA generelt – 1,44 publiseringspoeng på instituttet mot 0,79 på UiA).

Kommentar: Fra 2014 vil det bli lagt opp til at alle masterstudenter vil få tilbud om å knyttes opp mot en forskningsgruppe. Det er allerede i dag muligheter for å stille nye (forsknings)spørsmål også for masterstudenter, men tilknytning til forskergrupper vil gjøre dette enda mer tydelig. Studentene vil bli del av et miljø med høy publiseringsrate og flere NFR-prosjekt (ytterlige et NFR-prosjekt (v/professor David Herbert) er blitt tildelt instituttet etter at panelet avsluttet sitt arbeid.

6. Resultatkvalitet

Panelet anmoder om at læringsutbyttet gjenspeiles i emnene. Det foreslås at fagmiljøet fokuserer på ferdighetene. Det påpekes at karakternivået ligger relativt høyt, men at studentene bruker (for) lang tid på gjennomføring.

Kommentar: Både læringsutbyttet og ferdighetene er nå tydelig beskrevet i emnebeskrivelsene. Det har vært en utfordring at flertallet av masterstudentene på programmet har hatt jobber ved siden av studiene, og derfor har brukt lang tid på gjennomføring. Forslaget fra panelet om å inngå en forventningsavtale med studenten vil bli fulgt opp.

7. Styringskvalitet

Panelet mener det er god kvalitetssikring av studiene med midtveisevaluering, studiumrapporter og systematiske evalueringer av studiet.

Kommentar: Dette tas til etterretning, og kvalitetssikringen av studiene vil fortsette som i dag.

8. Relevans

Panelet påpeker at det i dag ikke finnes noen formell referansegruppe for studiet, og foreslår at man jobber med å opprette dette. Lærerutdanningen fremheves som en av de viktigste

rekrutteringsarenaene, men panelet fremhever at man også bør drøfte studiet med andre relevante partnere.

Kommentar: Panelets forslag om å opprette en formell referansegruppe for studiet vil bli fulgt opp, sammen med forslaget om å drøfte studiet med andre relevante partnere i tillegg til lærerutdanningen.

21.1.14

Ingunn Folkestad Breistein

Instituttleder

UNIVERSITETET I AGDER

Evaluering av studieprogrammet i biologi ved Universitetet i Agder

Programevaluering 2013

Institutt for naturvitenskapelige fag, Fakultet for teknologi og realfag

Evalueringsgruppen:

Yngvar A. Olsen (leder, førsteamanuensis, studiekoordinator biologi UiA)

Sylvi M. Sandvik (førsteamanuensis UiA)

Linn Anette Haug (student 3. trinn biologi bachelor, UiA)

Ørjan Totland (professor og instituttleder, Institutt for naturforvaltning, UMB)

Esben Moland Olsen (forsker, Havforskningsinstituttet, professor II UiA)

Ingebjørg Aase (studiekonsulent, Institutt for naturvitenskapelige fag, sekretær for utvalget)

Arbeidet avsluttet 12. november 2013.

Innhold

Evalueringsgruppen: 1

Innledning 4

Grunnlagsmateriale brukt i evalueringen 5

Inntakskvalitet 5

Søkning til studiet 5

Oppfyllingsgrad 1. semester 6

Kjønnsfordeling for opptatte studenter 6

Studentenes forkunnskaper 6

Rammekvalitet 7

Utfordringer i forhold til arealbegrensninger 7

Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom 7

Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek 7

Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT´s studietilsynsforskrift) 8

Studieveiledning og administrative støttetjenester 8

Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt) 9

Programkvalitet 9

Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter 9

Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner 11

Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram) 13

Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer 13

Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte 13

Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått) 13

Emnestørrelse (målt i studiepoeng) 13

Internasjonalisering: Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner 14

Antall utreisende studenter 14

Pensum og undervisning på engelsk 14

Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan? 14

Undervisningskvalitet 15

På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning (jfr. Utdanning + FoU = Sant)? 15

Forskningsaktivitet per studium (jfr. grunnlagsdata fra porteføljeevaluering) 15

Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet 16
Andel undervisning som dekkes av timeforelesere 16
Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.) 16
Studentenes egeninnsats 16
Studentevalueringer 16
Resultatkvalitet 17
Karakterfordeling 17
Strykprosent 18
Gjennomføring på normert tid og kandidatproduksjon 18
Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet 19
Styringskvalitet 19
Antall emnerapporter 19
Antall studiumrapporter 19
Oppfølging av emne- og studiumrapporter (spesielt i forhold til foreslåtte endringer) 19
Relevans 20
Samarbeid med partnere som er relevant for studiet 20
Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget 20
Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov 21
Sammenlikning med bachelorstudiet i biologi og bachelorstudiet i molekylærbiologi ved Universitetet i Oslo 23
Studieprogrammet som grunnlag for videre studier 24
Oppsummering og konklusjon 25
Vedlegg 26

Innledning

Årsstudiet i biologi ved Høgskolen i Agder ble opprettet i 1973 (den gang Kristiansand lærerskole). Hensikten med årsstudiet var primært å videreutdanne lærere i biologi. På den tiden var det stor interesse for natur- og miljøvern. Årsstudiet hadde som mål å gi lærere konkrete kunnskaper om naturen med vekt på feltundervisning. Oppfatningen var at en utdanning i biologi (med noe kjemi inkludert)i Kristiansand var viktig for å styrke lærernes kompetanse, og man fokuserte spesielt på konkret naturkunnskap og feltarbeid. Det eksisterte også et godt undervisningstilbud i analytisk kjemi ved den daværende Agder distriktshøgskole. Dette fortsatte da distriktshøgskolen gikk inn i Høgskolen i Agder. Men søkningen til kjemistudiet gikk ned, og studiet ble nedlagt i 2003. Den direkte foranledningen til opprettelsen av et nytt bachelorstudium i biologi var den vedtatte nedleggingen av bachelorstudiet i analytisk kjemi. Man antok at et biologistudium ville bli populært blant studenter både på grunn av beliggenheten og på grunn av nye lokaler på Gimlemoen i Kristiansand. Sørlandet har godt klima, stor artsdiversitet og fine forhold for feltarbeid. Bachelorstudiet i biologi (BacBio) ved UiA (den gang Høgskolen i Agder) ble derfor opprettet i 2003. I 2004 ble det også opprettet et bachelorstudium i bioingeniørfag (BacBioing). Det ble utdannet for få bioingeniører på landsbasis. Tanken var at biologi- og bioingeniørstudiene ville styrke hverandre ved at man kunne benytte fellesemner i den første delen av utdanningsløpet. Det ble tatt opp rundt 15 studenter årlig til bachelorstudiet i biologi. Årsstudiet i biologi bestod fortsatt, og her ble det tatt opp rundt 20 studenter årlig. Til bioingeniørstudiet ble det tatt opp omtrent 25 studenter årlig.

UiAs kvalitetssikringskriterier forutsetter programevaluering av alle bachelorstudier hvert femte år. Bachelorstudiet i biologi ved UiA ble totalevaluert i 2007. Ekstern vurdering ble gjort av professor Kurt Tande ved Norges fiskerihøgskole, UiT. Studiet fikk i hovedsak en positiv vurdering. Emneportefølje og nivå lå på høyde med bachelorstudiet i biologi ved de andre norske universitetene. Innvendinger som kom fram var bl.a. at det var få valgmuligheter i emnesammensetning ved at studiet var rigid oppbygget (dette var før endringen av studieprogrammet i 2009). En karriereveg fram mot forskning var ikke tydelig skissert i programmet. Det ble påpekt at karakteren A var overrepresentert ved enkelte eksamener (særlig muntlige). Det ble anbefalt en utvidet bruk av eksterne sensorer fra andre universiteter, både for å bedre forskningssamarbeidet mellom universitetene og for å kunne samordne, nivellere og kvalitetssikre evalueringen bedre. Det ble også nevnt at fordypningsprofilen i studiet kunne vært klarere. Enda en mangel var at studiet ble markedsført som å kvalifisere for stillinger i "natur- og miljøfag i offentlig forvaltning og i privat næringsliv", mens dette ikke ble avspeilet i de emnene som inngikk i studiet. Det ble også påpekt at en høg andel av studentene som begynte på studiet sluttet før de var ferdige.

I 2008 startet bare sju studenter på BacBio. Det lave opptakstallet førte til at det kom forslag fra studieporteføljeutvalget ved UiA om å nedlegge studieprogrammet. Institutt for naturvitenskapelige fag mente at studiet var liv laga, og gjorde endringer i studieprogrammet. Det ble innført to studieretninger, økologisk og molekylærbiologisk retning, fra studieåret 2009/10. Man mente at økt valgmulighet kunne rekruttere flere søkere. Det ble også vedtatt å innføre flere valgfrie emner. Samtidig ble det gjort tiltak for å forbedre markedsføringen. Markedsavdelingens nettsider for studiet ble gjort mer informative og studentvennlige, bl.a. med intervjuer av studenter som gikk på programmet. Det ble informert om studiet på flere videregående skoler ved at ansatte reiste rundt med foredrag («Møt en Agderforsker»). Elever fra skoler var på besøk i instituttets laboratorier og

fikk gjøre enkle forsøk. Disse tiltakene hjalp på søkertallene, noe som førte til at nedleggingsforslaget falt.

Enkelte tiltak ble gjennomført som resultat av anbefalingene i programevalueringen fra 2007. Opprettelsen av valgemner samt innføring av to studieretninger gjorde programmet mer fleksibelt. Det er ikke gjennomført spesielle tiltak for å evaluere studentenes prestasjoner «strengere». Instituttet har praktisert utstrakt bruk av interne sensorer. I det siste året har det blitt innført en ordning med ekstern sensur for alle emner hvert tredje år. Programmet inneholder fortsatt ingen emner som direkte kvalifiserer studentene for stillinger «natur- og miljøfag i offentlig forvaltning». Fortsatt er det for mange studenter som ikke fullfører studiet, selv om tallet varierer mye fra år til år.

Grunnlagsmateriale brukt i evalueringen

Statistikken som er brukt som grunnlagsmateriale er i hovedsak fra Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Database for høgre utdanning samt UiA sin egen statistikk er også brukt. Rapporten er i hovedsak ført i pennen av evalueringsgruppens leder. Kontakt innad i gruppen har vært holdt via e-post, men med et personlig møte på UiA den 31. oktober. Gruppemedlem Esben Moland Olsen var forhindret fra å komme på dette møtet.

Inntakskvalitet

er knyttet til de forkunnskaper og forutsetninger studentene bringer med seg når de begynner på et studium.

Søkning til studiet

Antall plasser på studiene blir ikke bestemt av instituttet, men blir fastsatt av studieadministrasjonen ved UiA. Det tas som regel opp noen flere studenter enn det er plasser til for å kompensere for frafall. Det har vært stor variasjon i antall søkere til studiet hvis vi ser på hele studieprogrammets historie fra 2003. Fra en bra begynnelse ble bunnen nådd i 2008. De siste fire årene har søkertallet vært ganske stabilt. Som det framgår av Tabell 1 varierer tallet på primærsøkere (d.v.s. de som har biologistudiet som sitt førstevalg) noe fra år til år, men uten en tydelig trend. Antall studenter per 1. oktober har vært stabilt de siste årene. For 2011-kullet opplevde vi et betydelig frafall av studenter etter 1. studieår da rundt halvparten sluttet. Grunnen er ukjent da ingenting tilsa frafall ved studiumevalueringen våren 2012. Dette har ikke skjedd for 2012-kullet. Hvert år skjer det en viss overgang av studenter mellom studieprogrammer. Noen studenter velger å gå fra årsstudiet i biologi til andre trinn BacBio (årsstudiet er likt med første år av BacBio). Likeså velger noen studenter å gå fra årsstudiet eller BacBio til BacBioing. Tallet på studenter på andre trinn BacBio kan derfor både øke og minke i forhold til første trinn. Årsstudiet rekrutterer hvert år et liknende antall studenter som bachelorstudiet. Studenter kan ha ulike grunner til å begynne på årsstudiet. Den opprinnelige grunnen, videreutdanning for lærere, ser ikke ut til å være viktigste rekrutteringskriterium lenger. Noen studenter samler konkurransepoeng for å komme inn på andre utdanninger som medisin eller veterinærmedisin. Andre er interesserte i biologi men er usikre på om de vil ta et helt bachelorstudium. Noen vil ha biologi som en del av et annet studium.

Tabell 1: Antall plasser og antall søkere, oppfyllingsgrad (antall tatt opp/antall plasser)

År	Antall plasser	Søkere	Kvalifisert	Primær-søkere	Tilbud	Studenter pr. 1. okt.	Oppfyllings -grad
2010	15	154		34	23	29	1,9
2011	15	155	104	23	21	21	1,4
2012	15	187	135	36	28	21	1,4
2013	15	189	136	22	24	20	1,3

Oppfyllingsgrad 1. semester

Oppfyllingsgraden, definert som forholdet mellom antall studenter per 1. oktober og antall plasser på studieprogrammet, har vist en fallende tendens fra 2010 til 2013, men dette skyldes trolig at uvanlig mange ble tatt opp i 2010-kullet. Det er ikke en tilsvarende trend i antall primærsøkere.

Kjønnsfordeling for opptatte studenter

Tabell 2: Kvinneandel blant studentene på bachelorstudiet i biologi

År	Kvinneandel (%)
2010	62
2011	57
2012	62
2013	65

Kvinneandelen på studiet ligger svært nær gjennomsnittet for UiA (60 %). Fakultet for teknologi og realfag som helhet har en langt lavere kvinneandel (ca. 30 %), noe som i hovedsak skyldes få kvinnelige studenter på ingeniørutdanningen i Grimstad.

Studentenes forkunnskaper

For å komme inn på studiet kreves minimumskompetanse i realfag. I det ligger at det kreves en viss fordypning i realfag fra videregående skole. De fleste studenter som ikke oppfyller forkunnskapskravene mangler noe i denne realfagfordypningen. Tabell 3 viser konkurransepoeng i snitt for hvert kull av biologistudenter ved UiA.

Tabell 3. Karakterpoeng, realfagspoeng, andre poeng og totale konkurransepoeng fra Samordna opptak (SO) for studentene som kom inn på biologistudiet. Totalsummen er ikke lik summen av de foregående kolonnene. Dette skyldes at hver kolonne er regnet ut som en snittverdi, og det er ikke alle søkere som har noen verdi for f.eks. realfagspoeng. Derfor blir N ulik for hver kolonne. Totale poeng for 2012 er ikke oppgitt fra NSD (DBH).

År	Karakterpoeng	Realfagspoeng	Andre poeng	Totale konkurransepoeng
2009	41,8	2,2	5,5	48,3
2010	38,3	2,8	7,3	48,5
2011	44,2	1,9	5,3	51,8
2012	40,3	2,3	4,9	

Tabellen viser at konkurransepoengene varierer fra kull til kull. Kullet fra 2011 hadde bedre karakterer enn de andre tre kullene. Bortsett fra 2011-kullet ligger bachelorstudentene i biologi noe lavere i konkurransepoeng enn studentene på nærstående studieprogrammer (årsstudiet i biologi, bachelor bioingeniør og årsstudiet i fysikk).

Rammekvalitet

omfatter det ressursgrunnlaget en utdanning rår over, så som lokaler, strukturer, regler, utstyr og hjelpemidler, samt det psykososiale og faglige miljøet utdanningen gjennomføres i.

Daværende Høgskolen i Agder flyttet inn i nybygg på Gimlemoen, Kristiansand, i 2001. Siden den gang har institusjonen vokst, både i antall ansatte og i antall studenter. I 2007 ble Høgskolen innvilget status som universitet av regjeringen, og institusjonen fikk da navnet Universitetet i Agder. Veksten har imidlertid ikke vært like stor ved Institutt for naturvitenskapelige fag, så instituttet har ikke i samme grad opplevd plassproblemer som f.eks. ved teknologistudiene i Grimstad.

Utfordringer i forhold til arealbegrensninger

Timeplankontoret rapporterer at det kan være vanskelig å finne ledige undervisningsrom. I noen grad gjelder dette auditorier, i større grad grupperom. Studentene nevner særlig mangel på grupperom. Realfagsbygget (J-bygget, Niels Henrik Abels hus) var egentlig planlagt med mange flere grupperom, men mange rom ble etter hvert omgjort til kontorer. UiA Gimlemoen nærmer seg grensen for utnyttelse av undervisningsrom.

Tilgang og kvalitet på laboratorium/spesialrom

Laboratoriekapasiteten for undervisning i biologilaboratoriene har hittil vært god. Ved moderat økning i antall studenter vil den bli for liten. Antall lesesalsplasser er for lavt, noe som særlig merkes i eksamensperioden. Arealet avsatt til forskningslaboratorier er for lite og har vært det lenge. Dette gjør det i noen tilfeller vanskelig å gjennomføre bacheloroppgaver fordi det hender at disse studentene må arbeide med oppgaven på labber der det foregår annen undervisning. I de siste par årene har Havforskningsinstituttet avd. Flødevigen tatt veiledning og lab for flere studenter på Bio300 Bacheloroppgave. Dette har lettet presset på veiledere og labkapasitet ved UiA, Niels Henrik Abels hus.

Tilgang og kvalitet på faglitteratur/bibliotek

Universitetsbiblioteket ved UiA får gode tilbakemeldinger fra studenter og ansatte. Det gis god service fra de bibliotekansatte. Åpningstidene er gode. Boksamlingen innen biologiske fag er bra, men ikke fullgod. Biblioteket mottar få innkjøpsforslag innen dette fagområdet. Det er tilgang på fulltekst elektroniske tidsskrifter via flere leverandører som Science Direct, J-Stor, EBSCO Host med

flere. Det tilbys databaser som ISI Web of Science og Scopus. Referansehåndteringsverktøy som EndNote er tilgjengelig. Antall biologiske tidsskrifter i papirformat er begrenset. Et søk på Deweynummer 57, 58 og 59 (biologiske fag) i bibliotekets register via Bibsys gir følgende antall kilder: Trykte bøker: 3160. Elektroniske bøker: 3370. Trykte tidsskrifter: 71. Elektroniske tidsskrifter: 1213. Studentene på bachelorprogrammet bruker tidsskrifter i begrenset grad, og da helst i forbindelse med bacheloroppgaven.

Robuste fagmiljø - fagmiljøets totale kompetanse, jfr. formelle krav som stilles ved etablering (NOKUT´s studietilsynsforskrift)

Fagmiljøet ved Institutt for naturvitenskapelige fag, UiA, har vært sterkt over flere år. Blant de ansatte innen biologi (2013) er to professorer (zoofysiologi og biokjemi, professoren i zoofysiologi går av med pensjon i disse dager), tre professor II (populasjonsøkologi/evolusjon, marin genetikk), fire førsteamanuenser med doktorgrad (botanisk økologi, fiskefysiologi, populasjonsøkologi, molekylærbiologi), en førsteamanuensis som arbeider med doktorgrad (pedagogikk, didaktikk), en universitetslektor (økologi), fem post-docs (marin økologi og genetikk) og tre Ph.D.-stipendiater. Postdoktorene og to av stipendiatene arbeider i det vesentlige ved Havforskningsinstituttet, avd. Flødevigen (Arendal). Tre stillinger for førsteamanuensis/professor i økologi/biologididaktikk er under utlysning/vurdering. I kjemi er det to professorer i faste stillinger, i fysikk to førsteamanuenser med doktorgrad og en universitetslektor som er fast ansatt. Det er tre førsteamanuenser med doktorgrad som har deltidsstillinger i undervisning, to i biologi og en i kjemi. Samarbeidet innen marin forskning med Havforskningsinstituttet og CEES ved Universitetet i Oslo har styrket forskningsprofilen innen marin økologi de siste to år. Planen er å etablere et felles masterprogram med Høgskolen i Telemark (HiT) med oppstart høsten -14. Programmet ved UiA vil være rettet primært mot marin økologi. Programmet skal kunne ta opp 20 studenter, 10 ved UiA i Kristiansand og 10 ved HiT. Via samarbeidet med FN-Universitetet GRID-Arendal og bl.a. James Cook University i Australia er planen også å rekruttere internasjonale studenter. Undervisningen på masternivå vil derfor foregå på engelsk ved behov. Neste mål er etablering av et PhD-program innen marin økologi med muligheter for utvidelse til andre fagområder innen biologi på sikt.

Studieveiledning og administrative støttetjenester

Disse tjenestene omfatter generell studieveiledning fra Studieadministrasjonen og studieveiledning direkte ved Institutt for naturvitenskapelige fag. Sistnevnte omfatter en studiekonsulent i 70 % stilling og en studiekoordinator for biologistudiene (12 %, del av vitenskapelig hel stilling). Studiekonsulenten besvarer spørsmål vedrørende studiepoeng og formelle krav for å få begynne på emner og studieretninger. Hun tar seg også av henvendelser vedrørende godkjenning av tidligere utdanning, i samråd med studiekoordinator. Studiekoordinatoren går gjennom studentvurderingene av emnene og skriver studiumrapport hver høst. Han gjennomfører studentvurdering av hele BacBio-programmet hver vår for andre, fjerde og sjette semester. Han arrangerer «bli-kjent»-turene for de nye studentene og reviderer teksten til beskrivelsen av studieprogrammet i Studiehåndbok og informasjonsmateriell. Den generelle studieveiledningen ved UiA omfatter spørsmål om registrering

og eksamen, samt IT-hjelp. Karrieresenteret er behjelpelige med orientering om jobbmuligheter. Det er egen fadderordning for nye studenter og et ressurssenter som omfatter studentprest, helsepersonell og tilrettelegging for funksjonshemmede.

Læringsmiljø og programtilhørighet (faglig og sosialt)

Instituttet har to bachelorprogrammer, biologi og bioingeniør. Dessuten tilbys årsstudium i biologi og årsstudium i fysikk. Det gis undervisning for lærerstudenter i naturfag og undervisning i fagdidaktikk naturfag på PPU. Instituttet har ansvar for noen emner innen lektorutdanning i realfag med fordypning i biologi eller fysikk. Læringsmiljøet ved instituttet er godt i følge studentenes kommentarer i studentvurderingene. Antallet studenter ved instituttet er lavt, og dette gjør at studenter blir bedre kjent med hverandre. Studenter og lærere blir også bedre kjent. Studiekoordinator organiserer to «bli-kjent»-turer for de nye biologistudentene hver høst. Den ene turen er en overnattingstur til Kristiansand kommunes leirsted på Østre Randøya. Den andre er en ettermiddagstur til Kristiansand dyrepark. Det eksisterer en studentforening ved instituttet, Alchymia, med varierende aktivitet. Særlig i første semester er det mye felles undervisning for biologer og bioingeniørstudenter. Dette gir bedre utnyttelse av undervisningsressursene. Samtidig er det ikke så gunstig med tanke på studentenes sosialisering med andre studenter på samme studium. Det er også ugunstig fordi det må gjøres kompromisser i det faglige opplegget, f.eks. ved at bioingeniørstudiet ønsker å ta inn blodprøvetaking som en del av programmet allerede første semester. Av økonomiske hensyn er det likevel ikke mulig å ha helt separate grunnemner for biologi- og bioingeniørstudenter. Det diskuteres blant de ansatte om det er ønskelig å ha to nærstående varianter av samme emne i emneporteføljen, et for biologer og et for bioingeniører. Biologistudentene sier at de blir godt sammensveiset etter å ha deltatt på feltundervisningen i andre semester på økologisk studieretning. I enkelte år har det vært stort frafall av studenter i løpet av eller etter første studieår. Studentene sier at dette skyldes at mange ikke er forberedt på at biologistudiet er et teoretisk preget studium.

Programkvalitet

er knyttet til selve studietilbudet, fag-/studieplaner, arbeids- og undervisningsformer og eksamensopplegget.

Helhet og sammenheng i studieprogrammet inkl. valgmuligheter

Studieprogrammet BacBio er et treårig studium og gir graden Bachelor i biologi. Det er mulig å velge en av to studieretninger. Den ene er økologisk retning (grønn), den andre molekylærbiologisk retning (hvit). Begge retninger har en biologisk-kjemisk vinkling. Utdanningen er bred og inneholder 20 studiepoeng kjemi på grønn og 30 på hvit retning. Programmet inneholder lite matematikk/statistikk med bare 10 studiepoeng. Laboratoriekurs inngår i så godt som alle emner. Valget av retning skjer allerede 15. oktober i første semester, og retningsinndelingen begynner fra og med andre semester. Tabell 4 viser hvilken studieretning studentene har valgt siden delingen i to studieretninger startet i 2009.

Tabell 4. Antall studenter som valgte studieretning i de ulike årskull siden 2009. En del av disse falt fra i løpet av eller etter første studieår, så tallene representerer bare antall studenter per 15. oktober i første semester.

Årskull	2009	2010	2011	2012	2013
Økologisk	12	16	14	15	11
Molekylærbiologisk	8	12	10	6	7

Den brede vinklingen på biologistudiet gir en bakgrunn som egner seg for undervisning i skolen, laboratoriearbeid eller som første skritt mot en forskerutdannelse med mastergrad fra et annet universitet. Programmet har ikke en klar yrkesprofil mot en bestemt profesjon eller retning, som for eksempel naturforvaltning. Men med 40 studiepoeng i valgemner vil det likevel være mulig for den som ønsker spesialisering å kunne innpasse dette i programmet. Det vil da være nødvendig å ta slik spesialisering ved en annen institusjon. Det er også mulig å velge utenlandsopphold i femte semester, eller eventuelt studier ved UNIS på Svalbard. Dette vil da inngå i graden som 30 studiepoeng med valgemner. Tabell 5 viser hvordan økologisk studieretning er bygget opp i dag. Tabell 6 viser det samme for molekylærbiologisk studieretning.

Tabell 5. Bachelorstudiet i biologi ved UiA, økologisk retning. Grønne ruter: Studieretningsemner. Gule ruter: Valgemner.

Høst 1. semester	KJ-111 Generell kjemi	BIO104 Human fysiologi og anatomi	BIO109 Cellebiologi
Vår 2. semester	BIO102 Botanikk	BIO103 Zoologi	BIO105 Genetikk og evolusjon
Høst 3. semester	BIO203 Terrestrisk økologi	EX-100 Examen philosophicum	BIO204 Zoofysiologi
Vår 4. semester	BIO201 Akvatisk økologi	KJ-112 Organisk kjemi	MA-143 Statistikk og matematikk
Høst 5. semester	Valgemne	Valgemne	Valgemne
Vår 6. semester	Valgemne	BIO300 Bacheloroppgave	

Tabell 6. Bachelorstudiet i biologi ved UiA, molekylærbiologisk retning. Røde ruter: Studieretningsemner. Gule ruter: Valgemner.

Høst 1. semester	KJ-111 Generell kjemi	BIO104 Human fysiologi og anatomi	BIO109 Cellebiologi
Vår 2. semester	ML-111 Molekylærbiologi	BIO105 Genetikk og evolusjon	KJ-112 Organisk kjemi
Høst 3. semester	KJ-212 Biokjemi	EX-100 Examen philosophicum	BIO204 Zoofysiologi
Vår 4. semester	ML-201 Mikrobiologi	BIO202 Histologi og immunologi	MA-143 Statistikk om matematikk
Høst 5. semester	Valgemne	Valgemne	Valgemne
Vår 6. semester	Valgemne	BIO300 Bacheloroppgave	

Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner

Læringsutbyttet for studieprogrammet er beskrevet i studiehåndboka for 2013-14. Se Tabell 7.

Tabell 7. Læringsutbytte for bachelorprogrammet i biologi ved UiA. Begge studieretninger.

Læringsutbytte
Kunnskap
Etter fullført studium skal kandidaten kunne: - redegjøre for og anvende sentrale begreper innenfor biologien - redegjøre for og drøfte sine funn fra felt og laboratorium - vurdere betydningen av målinger og registreringer i forhold til eksisterende kunnskap på området - skrive en enkel forskningsrapport i henhold til gjeldende regler for vitenskapelig publisering - presentere og formidle sine biologiske kunnskaper videre til andre
For økologisk studieretning:
- gjenkjenne alminnelige arter innenfor botanisk og zoologisk systematikk og kunne klassifisere disse taksonomisk - redegjøre for og anvende prinsipper fra moderne økologi
For molekylærbiologisk studieretning:
- redegjøre for og anvende grunnleggende kunnskap fra molekylærbiologi, biokjemi, mikrobiologi, histologi og immunologi
Ferdigheter
Etter fullført studium skal kandidaten kunne:
- bruke alminnelig laboratorie- og feltutstyr som mikroskop, vekt, pipette, kikkert m.m. - lage oppløsninger i laboratoriet og behandle kjemikalier på ansvarlig måte - bruke moderne metoder innenfor biologi i laboratoriet og kunne presentere resultater i form av figurer og tabeller - anvende enkle statistiske metoder i vitenskapelige undersøkelser
Generell kompetanse
Etter fullført studium skal kandidaten kunne:
- arbeide systematisk - formidle fagstoff både skriftlig og muntlig - se sammenhenger mellom ulike fagdisipliner - vite hvordan ny kunnskap skapes gjennom forsknings- og utviklingsarbeid og anvende moderne vitenskapelige metoder

Læringsutbyttet som er spesifisert for de enkelte emner er gitt i Vedlegg 1.

Inneholder studieprogrammet vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang på minimum 10 studiepoeng (gjelder integrerte bachelorprogram[1])

Studieprogrammet inneholder emnet Examen philosophicum (10 sp). Dette emnet er lagt til tredje semester.

Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Undervisningen er lagt opp til å være variert. I de aller fleste emner skjer undervisningen ved bruk av flere metoder. Forelesningene gir den teoretiske basis. Dette følges opp med kollokviegrupper eller innlevering av gruppeoppgaver. Nesten alle emner har laboratoriekurs av betydelig omfang. Det er obligatorisk oppmøte til disse, og det må leveres skriftlige rapporter fra mange øvelser. Disse rapportene må være godkjente av lærer for å få godkjent laboratoriekurs. Slikt godkjent kurs er en forutsetning for å få gå opp til eksamen. I zoologi, botanikk og økologiemnene er det lagt inn feltundervisning på Mallorca, ved sjøen, i skog og på fjellet. For noen av disse feltkursene må det levers feltrapport. Flere emner benytter flervalgtester som øvelse i det teoretiske stoffet. For å tolke resultatene fra laboratorieøvelser arrangeres det seminarer i etterkant av lab. Noen emner har seminarer der studentene selv må presentere oppgaver eller pensumstoff for de andre studentene.

Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i forhold til læringsutbytte

Undervisningsformene er relevante i forhold til læringsutbyttet.

Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)

Det er bevisst lagt vekt på å bruke gradert karakter ved vurderingene. Dette er gjort av erfaring fordi det gir studentene mest stimulans til å arbeide med emnet. Det oppleves også som mest rettferdig studentene i mellom. Karakteren er på en måte «betalingen» som studenten får for arbeidet med emnet. Karaktersettingen er i stor grad basert på individuelt arbeid. Dette er gjort ut fra erfaringer med at det er vanskeligere å få til rettferdig karaktersetting på et felles arbeid fra to eller flere studenter.

Emnestørrelse (målt i studiepoeng)

De fleste emner er på 10 studiepoeng. Unntakene er Bio300 Bacheloroppgave på 20 sp og ML-207 Anvendt molekylærbiologi (valgemne) på 5 sp.

[1] Jfr. forskrift om studier og eksamen ved UiA § 6.1.c

Internasjonalisering: Tilrettelegging for utveksling i fag-/studieplan og tilgang på partnerinstitusjoner

UiA har utvekslingsavtaler med en lang rekke universiteter i utlandet. Avtalene med disse er enten bilaterale, eller de kommer inn under utvekslingsprogrammer som Nordplus og Erasmus. Noen studenter kommer hit som kvotestudenter fra universiteter i U-land. I BacBio-programmet er femte semester åpent for utenlandsopphold, så kun valgemner er lagt til dette semesteret. BacBio-programmet har utvekslingsavtaler med åtte universiteter (Slovakia, Storbritannia, Australia, USA). Den institusjonen som er mest benyttet til utenlandsopphold blant studentene på BacBio-programmet er James Cook University (JCU), Australia. For to år siden kom UiA med i samarbeidet om Universitetssenteret på Svalbard (UNIS). Så langt har to studenter fra BacBio tatt et semester der. Noen studenter har ønsket å reise ut i vårsemesteret, og det har ikke blitt lagt restriksjoner på dette såfremt det har vært mulig å innpasse emnene i studieprogrammet. Utenlandsoppholdene kan i liten grad kalles utveksling siden det så langt ikke er noen studenter fra utlandet som har tatt BacBio-studiet ved UiA. Dette har naturligvis sammenheng med at undervisningen foregår på norsk. En student fra Slovakia har tatt Bio300 Bacheloroppgave.

Antall utreisende studenter

Tabell 6 viser hvor mange studenter som har reist ut på utenlandsopphold. Som det framgår av tabellen er det stor variasjon fra kull til kull i lysten til å ta et utenlandsopphold.

Tabell 6. Antall studenter fra BacBio-programmet som har reist på utenlandsopphold til våre to samarbeidsinstitusjoner. JCU: James Cook University. UNIS: Universitetssenteret på Svalbard.

	Høst 10	Vår 11	Høst 11	Vår 12	Høst 12	Vår 13	Høst 13
JCU	4	2	0	0	10	0	0
UNIS	-	-	-	-	1	0	1

Pensum og undervisning på engelsk

De fleste lærebøkene som benyttes som pensum er skrevet på engelsk. All undervisning skjer på norsk.

Dekker studie-/fagplan relevante strategiske mål i UiA´s og fakultetets strategiplan?

Fakultetets nåværende strategiplan er nokså kortfattet og holdt i generelle vendinger. Av konkrete tiltak som er nevnt i strategiplanen er at studentene skal delta i forskningsprosjekter allerede på bachelornivå. Dette er oppfylt i BacBio-studiet da bacheloroppgaven gir studentene trening i

forskningsmetode og skriving av forskningsrapport. Satsning på marinbiologi er nevnt som et punkt blant de områder som fakultetet vil satse på. Dette er i ferd med å implementeres både som forskningsstrategi og som et område som vil vektlegges når BioBac-programmet skal revideres fra høsten 2014.

Når det gjelder UiAs strategiplan så har BacBio-programmet full støtte i strategiplanen og fra øverste ledelse ved UiA. Dette er særlig grunnet på arbeidet med å få til en «Joint master» med Høgskolen i Telemark og samarbeidet med Havforskningsinstituttet i Flødevigen om forskning på marin økologi og kystsonen. Områder som studieprogrammet kan forbedres på er omlegging til undervisning på engelsk, rekruttering av flere internasjonale studenter, deltakelse på forskerskoler, mer bruk av gjesteforelesere og bedre samarbeid med næringslivet i landsdelen. Instituttet kan også bli bedre på samarbeidet med utenlandske institusjoner.

Undervisningskvalitet

omhandler kvaliteten på selve læringsarbeidet og omfatter både formidlingskvaliteten og kvaliteten på studentenes egen innsats for tilegnelse av kunnskap.

På hvilken måte har studiet forskningsbasert undervisning (jfr. Utdanning + FoU = Sant)?

De ansatte som underviser ved Institutt for naturvitenskapelige fag har høg kompetanse, svært mange på PhD nivå. De lar elementer fra egen forskning gå inn i undervisningen. Mange gir studentene et innblikk i hvordan forskning foregår. De stimulerer også til forskning ved å legge til rette for dette på bacheloroppgaven. Studentene blir individuelt veiledet i forskningsmetode under arbeidet med denne oppgaven.

Forskningsaktivitet per studium (jfr. grunnlagsdata fra porteføljeevaluering)

Tabell 7 viser publikasjonspoeng oppnådd ved instituttet i årene 2009-12. Det går fram at forskningsaktiviteten er forholdsvis lav sammenliknet med tilsvarende institutter ved de «gamle» universitetene. Dette skyldes nok en kombinasjon av få ansatte, et lite forskningsmiljø (lite synergieffekt) og stor undervisningsbelastning på de ansatte. Aktiviteten viser heller ingen økende tendens. Imidlertid har andelen av publiseringer på nivå 2 økt sterkt de siste to årene.

Tabell 7. Publikasjonspoeng ved Institutt for naturvitenskapelige fag 2009-2012.

2009		2010		2011		2012	
Totalt	Nivå 2 (%)	Totalt	Nivå 2 (%)	Totalt	Nivå 2 (%)	Totalt	Nivå 2 (%)
7,2	4,7	8,4	2,5	6,8	24,3	8,8	41,7

Formidlingsaktiviteten i fagmiljøet

NRK har hatt flere innslag om forskningsaktiviteten på skogflått ved instituttet. Forskere fra instituttet har deltatt på offentlige møter for å bidra med faktaopplysninger i den opphetede debatten om sykdommer overført med flått. To stipendiater ved instituttet har deltatt i Forsker Grand Prix høsten 2013. Ansatte har flere ganger bidratt med innslag til Forskningsdagene, sist nå i høst. De har også deltatt på arrangementene «En natt på campus» og «Møt en Agder-forsker».

Andel undervisning som dekkes av timeforelesere

Timelærere har blitt brukt i noen emner. Dette skyldes særlig ordningen med undervisningsfri for å forske («sabbatical»). Professorer som er forskningsaktive kan søke om slikt fritak hvert femte år, førsteamanuenser hvert sjuende år. Men timelærere har også blitt brukt for å fylle tomrommet etter ansatte som har gått av med pensjon inntil nyansettelse har skjedd. Tabell 8 viser timelærerbruk for de siste årene.

Tabell 8. Bruk av timelærere ved Institutt for naturvitenskapelige fag 2010-2013. Studiepoeng. 10 studiepoeng tilsvarer omtrent 300 arbeidstimer.

2010	2011	2012	2013
10	20	50	30

Nærhet til praksisfeltet (bruk av gjesteforelesere, praktiske case m.m.)

Gjesteforelesere har i liten grad blitt benyttet ved instituttet.

Studentenes egeninnsats

Dette punktet er det lite informasjon om. Det er stor variasjon i hvor mye studentene arbeider med studiene. Mange arbeider mye, men det er også eksempler på det motsatte. Det har blitt helt vanlig med lønnet arbeid ved siden av studiene. Det kan derfor diskuteres om dagens student er en heltidsstudent. Realfagsstudiene blir regnet som forholdsvis arbeidskrevende.

Studentevalueringer

Kvalitetssikringssystemet ved UiA krever i dag at det utarbeides en studentevaluering (burde hett emneevaluering) av et pågående emne i løpet av semesteret. Selve evalueringen av emnet gjøres av studentene selv uten lærer til stede. Møtet i plenum ledes av den tillitsvalgte og vara, etterfulgt av et møte mellom studentrepresentantene og emneansvarlig (faglærer). Studentene kan enten skrive evalueringen selv eller så kan teksten skrives av emneansvarlig. I det første tilfellet skriver emneansvarlig en kommentar til studentenes tekst og fjerner eventuelle karakteristikker av personlig karakter. I det andre tilfellet sendes teksten til studentrepresentantene for godkjenning før den publiseres. Evalueringen legges i Classfronter med tilgang både for ansatte og for studentene på

emnet. For studieåret 2012/13 er det lagt inn studentevalueringer for ti emner. Disse rapportene gir jamt over et godt inntrykk av undervisningen i biologi ved UiA. Det er ikke lagt inn egen rapport for sju emner. En såpass lav rapportering skyldes sannsynligvis for lav prioritering fra ledelsens side til å få de ansatte til å gjøre oppgaven. Dette kan tolkes som at ledelsen legger liten vekt på kvalitetssikringssystemet som et arbeidsredskap, og at det derfor i liten grad blir brukt til å forbedre studieprogrammet. Man kan stille spørsmål ved om de manglende emnerapportene ikke er skrevet på grunn av negativ tilbakemelding fra studenter om kvaliteten på undervisningen. Dette er lite sannsynlig. De fleste emner ville nok fått gode tilbakemeldinger, så den manglende rapporteringen skyldes heller lite incitament for å bruke tid på denne oppgaven eller manglende kunnskap om hvordan dette gjøres.

Resultatkvalitet

er studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring.

Karakterfordeling

En sammenlikning av studentenes snittkarakterer på de tre bachelorprogrammene ved Institutt for naturvitenskapelige fag og Institutt for matematiske fag for våren 2013 gir store ulikheter. Programmene er biologi, bioingeniør og matematikk-fysikk. Mens karakterene ved bioingeniørprogrammet er rimelig normalfordelt, har biologiprogrammet en skjev fordeling mot de gode karakterene. Denne skjevheten er enda mer tydelig i matematikk-fysikkprogrammet der 38 % av studentene har fått A. I motsatt ende av skalaen har 12 % av bioingeniørstudentene strøket, mens tallene for biologi og matematikk-fysikk er henholdsvis 5 og 3 % (se Tabell 9). Dersom vi går inn og ser på de enkelte emnene innen biologiprogrammet så er det meget stor variasjon. Noen emner, f.eks. Bio300 Bacheloroppgave og Bio302 Zoobiologi, bruker bare den øvre del av karakterskalaen. Andre emner, som Bio111 Molekylærbiologi og MA-143 Matematikk og statistikk, bruker hovedsakelig den nedre del av skalaen.

Tabell 9. Karakterfordeling for de tre bachelorprogrammene ved instituttet for 2013. Alle emner som inngår i programmene våren 2013 er tatt med. Kilde: NSD.

Program	A (%)	B(%)	C (%)	D (%)	E (%)	F (%)
Biologi (N=139)	29	24	30	10	2	5
Bioingeniør (N=191)	12	20	24	20	13	12
Matematikk-fysikk (N=34)	38	21	18	15	6	3

Strykprosent

Den gjennomsnittlige strykprosenten for alle emner (inklusive valgemner) i BacBio-programmet var på 10 % i 2012. 15 emner hadde ingen stryk, mens de resterende 8 emner hadde varierende strykprosent fra 8 til 100 %. Den gjennomsnittlige strykprosenten har vært relativt stabil de siste tre år og har ligget rundt 11 %. Emnet KJ-111 Generell kjemi i første semester har lenge hatt høg strykprosent. En årsak kan være at mange nye studenter har svak kjemibakgrunn fra videregående skole. Det har blitt gjort tiltak for å bøte på dette, blant annet ved å øke timetallet i emnet. Dette har gitt en bedring slik at strykprosenten gikk ned til 18 % i 2012 (fra rundt 25 % tidligere år).

Gjennomføring på normert tid og kandidatproduksjon

Tabell 10 viser hvor mange studenter som har fullført utdannelsen og fått vitnemål. Det framgår av tabellen at variasjonen i fullføring er stor mellom kull. Det framgår også at svært mange ikke fullfører på normert tid men bruker lenger tid på fullføringen. Vi har lite informasjon om hva som skjer med de som ikke fullfører. Noen gir kanskje opp og skifter utdanning. Noen søker kanskje opptak ved et annet universitet for å fullføre bachelorgraden der, eventuelt i forbindelse med mastergrad. Mange mastergradsutdanninger har spesifikke krav til emner på bachelorgrad som bare gis av det bestemte universitetet. Noen studenter har strøket flere ganger på bestemte emner og gir derfor opp disse emnene. En mulighet for dem er da å gå over på en selvvalgt bachelor. På denne måten kan de unngå å måtte streve mer med «traumatiske» emner.

Tabell 10. Antall studenter som har fullført graden bachelor i biologi ved UiA og fått vitnemål. Kilde: FS.

Kull (antall studenter pr. 1 oktober)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	totalt	% fullført
Kull-2006 (15)	1	2					3	20
Kull-2007 (13)		1	3	1	1		6	46
Kull-2008 (7)				4	2	1	7	100
Kull-2009 (17)					6	1	7	41
Kull-2010 (29)						8	8	28

I 2008 ble det gjennomført en intervjuundersøkelse blant tidligere studenter som avbrøt BacBio-studiet for å finne årsakene til at de sluttet. Det kom fram i undersøkelsen at grunnene var flere. En ofte oppgitt årsak var at nivået i kjemi og matematikk (den gang var Kalkulus et av emnene i programmet) var så høgt at det ble vanskelig å komme gjennom studiet. En annen grunn som ble oppgitt var rot med organiseringen av studieprogrammet. En tredje var konflikter og dårlig

arbeidsmiljø ved instituttet. En fjerde grunn var mangelen på et masterstudium i biologi. Det må tilføyes at helheten i studieprogrammet ikke var så god da som nå.

Hvorvidt studentene har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

Dette spørsmålet er vanskelig å besvare på grunn av mangel på et godt måleredskap. Man kan vurdere karakterer, men disse gir nok ikke et fullgodt mål på læringsutbytte. For de som underviser studentene virker det som mange modnes i løpet av studiet og blir bedre studenter. Dette gjelder særlig de som kommer så langt at de begynner på emnet Bio300 Bacheloroppgave (20 studiepoeng). Denne oppgaven krever mye individuelt arbeid. Samtidig får de individuell veiledning. Mange studenter sier at de har lært svært mye av arbeidet med bacheloroppgaven.

Styringskvalitet

betegner institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

Antall emnerapporter

Disse blir i enda mindre grad utarbeidet enn studentevalueringene. Det er emneansvarlig sin oppgave å skrive disse etter at eksamen i emnet er evaluert. Rapportene skal være et grunnlag for å forbedre emnene ved å foreslå tiltak for forbedringer. Det ble utarbeidet emnerapporter for seks emner på studieprogrammet for studieåret 2012/13.

Antall studiumrapporter

Studiekoordinator skriver studiumrapportene. Som tidligere nevnt ble det utarbeidet totalevaluering for studieprogrammet i 2007. Etter dette har det blitt laget studiumrapport hvert år siden 2008 (da studiekoordinatorfunksjonen ble opprettet), med unntak av 2011 da grunnlagsstatistikk ikke forelå. Det er meningen at studiumrapportene skal leses av ledelsen ved instituttet. Fakultetet utarbeider fakultetsrapporter på grunnlag av studiumrapportene. Studieutvalget ved UiA leser studium- og fakultetsrapportene.

Oppfølging av emne- og studiumrapporter (spesielt i forhold til foreslåtte endringer)

Slik oppfølging er i hovedsak overlatt til hver emneansvarlig. Ved tilfeller av alvorlige mangler ved undervisningen går sakene til ledelsen ved instituttet. Det har ikke vært noen slike alvorlige mangler.

Relevans

omhandler hvorvidt en utdanning har de "rette" kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

Samarbeid med partnere som er relevant for studiet

Samarbeidet med Høgskolen i Telemark (HiT) om en masterutdanning i biologi er nå nesten klart. I disse dager vil en samarbeidskontrakt bli undertegnet. Det er en «Joint-master» utdanning i akvatisk økologi. Forskningssamarbeid innen økologi med HiT er allerede i gang, og det er midler tilgjengelig for å styrke samarbeidet. Det er meningen at masteremnene skal dekkes av HiT og UiA i fellesskap. Det betyr at studenter må oppholde seg i en viss periode ved partnerinstitusjonen. HiT har særlig kompetanse på terrestrisk og limnisk økologi. Dette vil gjøre UiAs bachelorprogram mer attraktivt da det er mulig å utdanne til masternivå ved samme institusjon. Det vil også gi flere valgmuligheter med hensyn til fagområder for masterutdanningen. Kandidater med mastergrad vil trolig stå sterkere på arbeidsmarkedet enn kandidater med kun bachelorgrad, siden biologisk arbeid ofte krever høg kompetanse. Nyansatte teknikere ved Havforskningsinstituttet har som regel mastergrad.

Det kan ligge videre utviklingsmuligheter i samarbeidet mellom UiA, Havforskningsinstituttets (HI) avdeling i Flødevigen og CEES (Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis) ved Universitetet i Oslo. Dette samarbeidet er allerede i gang innenfor forskning. HI har gitt sin forskningsstasjon i Flødevigen et spesielt ansvar for kystsoneøkologi og -rådgivning. Det forskes på økologi, populasjondynamikk og evolusjon hos bestander av fisk, krepsdyr og plankton langs kysten og i Skagerak og Nordsjøen. Arter det forskes på er bl.a. hummer, kysttorsk, ål og leppefisk. Gjennom samarbeidet med HI burde UiA derfor ha muligheter til å utdanne kandidater innen kystsoneøkologi og -forvaltning, et område som er lite dekket av andre institusjoner i landet. Institutt for naturvitenskapelige fag er allerede i gang med å legge om bachelorprogrammet til å omfatte mer marin økologi. Det er mulig at et eller noen få emner innen samfunnsvitenskap/jus om offentlig forvaltning ville være tjenlig å ha med i emneporteføljen, iallfall som valgemner. Et emne innenfor marin bevaringsbiologi kan også være aktuelt å opprette. Instituttet er også i gang med å utvikle et samarbeid med GRID Arendal. Dette er et senter som samarbeider med FNs miljøprogram (UNEP). Senteret arbeider med å systematisere og popularisere informasjon på miljøområdet slik at regjeringer kan ta riktige beslutninger for å fremme en bærekraftig utvikling. Grid Arendal har et stort kontaktnett og studenter fra U-land er potensielle studenter ved bachelor og masterprogrammet ved UiA. Dette forutsetter at finansiering kan ordnes. Undervisningen må da gis på engelsk. Det legges derfor opp til at den nye «Joint-master»-utdanningen i biologi skal foregå på engelsk.

Antall bachelor- og masteroppgaver formidlet via kompetansetorget

Denne ordningen har ikke blitt benyttet.

Yrkesrelevans – kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet og samfunnets behov

Helt siden starten av årsstudiet i biologi i 1973 (Kristiansand lærerskole) var målsettingen for studiet å videreutdanne lærere i naturfag. Ved opprettelsen av bachelorstudiet i 2003 var den overordnede idé å lage et studium som ga en bred utdanning i biologi med tanke på skoleverket. Den gang var adjunkter en viktig yrkesgruppe som hovedsakelig arbeidet i ungdomsskolen. Ved reformene i lærerutdanningen har denne yrkesgruppen omtrent falt ut siden den nye lærerutdanningen er tiltenkt å utdanne lærere til alle trinn i grunnskolen. Ved universitetene er det innført en ny type lektorutdanning på fem år som skal kvalifisere til videregående skole. Den tradisjonelle masterutdanningen på universitetet har også en varighet på fem år, men for å få fast stilling i videregående skole må man ha PPU på et års varighet i tillegg. Dette blir en samlet tid på seks år, noe som kan føre til at de som ønsker seg inn i videregående skole vil prioritere den kortere lektorutdanningen. Dette betyr at den «vanlige» universitetsutdanningen i biologi (mastergrad) nå i stor grad er en rekruttering til forskeryrket, eventuelt til næringslivet der det er behov for høg kompetanse. Institusjoner som Universitet for miljø og biovitenskap og Høgskolen i Telemark har spesialisert seg på å utdanne kandidater til naturforvaltning. Deres kandidater vil trolig bli foretrukket til slike stillinger på grunn av at kandidatene er utdannet innen felter som forvaltningsrett og økonomi i tillegg til biologi. Disse nye utviklingstrekkene betyr at etterspørselen etter den tradisjonelle universitetsutdanningen i biologi har gått ned og dekkes i stor grad av de «gamle» universitetene. Disse har klare fortrinn når det gjelder master- og forskerutdanning på grunn av den store forskningsaktiviteten og de romslige bevilgningene. Dette kan være årsaker til at søkningen til biologistudiet ved UiA ikke er større enn den er. Muligens bør studiet legges om til å ha en annen målsetting for utdanningen enn en generell «naturfaglærer»-utdanning. BioBac-utdanningen ved UiA har ikke en klar innretning mot en annen yrkesutdanning enn forsker.

Sørlandet har naturlige forutsetninger for å kunne forvalte og bevare kystens ressurser. Det eksisterer på Sørlandet fortsatt en «hummerkultur» som ikke finnes andre steder i landet. Det kan bli utviklet muligheter for oppdrett av hummer og leppefisk, og en god forvaltning av naturlige bestander av disse artene er påkrevd. Sørlandet ligger i faresonen for oppblomstring av giftige alger lik den som oppstod i 1988 med *Chrysochromulina polylepis*. Beliggenheten er samtidig strategisk for å kunne oppdage og forske på slike oppblomstringer. Bestandene av flere arter av sjøfugl som f.eks. makrellterne, sildemåke og fiskemåke er under press. Andre arter har hatt en positiv utvikling. Laksen i sørlandselvene har i løpet av de siste årene dannet bærekraftige stammer, foreløpig uten problemer med parasitter som *Gyrodactylus salaris.*

Samarbeidet med Havforskningsinstituttet avdeling Flødevigen åpner opp nye perspektiver for biologiutdanningen ved UiA. Ledelsen ved UiA har nylig godkjent at det skal opprettes et masterprogram i akvatisk økologi ved UiA, i samarbeid med Høgskolen i Telemark (Joint master). Det er tenkt at UiA skal dekke den marine delen av programmet.

Evalueringsgruppen er informert om at det ved instituttet skal etableres et utdanningstilbud på masternivå innen marinbiologi. Marinbiologi er et fagfelt som allerede er sterkt forankret ved de fire store universitetene, og på alle utdanningsnivåer. Disse har allerede et utdanningstilbud innen dette fagfeltet. Vi mener derfor at det er viktig at utdanningstilbudet ved UiA finner sin nisje innen dette breie fagfeltet slik at utdanningstilbudet ved UiA utvikler et særpreg basert på faglig behov og lokal

tilhørighet. Det er viktig at fagmiljøet, sammen med ledelsen, starter en grundig prosess for å kartlegge faglig profilering på det kommende masterprogrammet ved UiA. Det bør også gjøres en grundig gjennomgang av tilgjengelige ressurser om kompetanseområder og det framtidige ressurs- og kompetansebehovet, slik at masteren oppnår den faglige kvaliteten som er nødvendig for at den skal være levedyktig på lang sikt. Evalueringsgruppen mener det kan være fordelaktig å utvikle masteren i retning av kystsoneforvalting og marin bevaringsbiologi. Et slikt utdanningstilbud er ikke tydelig til stede ved de andre universitetene, og UiA kan således fylle en viktig faglig nisje. Dette fagfeltet er raskt voksende internasjonalt. Langs norskekysten, og spesielt langs Sør- og Østlandskysten, er kystsonen under sterkt press. Marine reservater og bevaring av marine arter er et viktig forskningsfokus ved Havforskningsinstituttets avdeling i Flødevigen. Kunnskap om kystsonen vil det være behov for i samfunnet. Fagmiljøene i Flødevigen kan bli viktige samarbeidspartnere på undervisnings- og veiledningssiden. Samtidig er det viktig å understreke at fagmiljøet ved UiA må ta et tydelig eierskap til masterprogrammet, både når det gjelder faglig vinkling og praktisk gjennomføring.

Vi mener bachelorutdanningen innen biologi til en viss grad må innrettes mot den faglige profileringen av masterprogrammet. Det betyr at bachelorprogrammet i biologi må støtte opp under den kommende masterutdanningen, f.eks. ved å tilby emner som danner grunnlag for masterprogrammet. Samtidig mener vi det er viktig at bachelor i biologi har en faglig brei vinkling, slik at den ikke oppfattes som for spesialisert av studiesøkende. Vi mener det bør utvikles et nytt grunnleggende emne på 10 studiepoeng innen kystsoneforvaltning/marin bevaringsbiologi, som er obligatorisk for alle bachelorstudenter innen biologi. Fagmiljøet ved instituttet bør ta en grundig gjennomgang for å identifisere om et eller flere av de eksisterende emnene skal tas ut av fagplanen, slik at den samlede ressursbruken ikke øker. En utdanning i økologisk retning krever relativt gode kunnskaper i matematikk og statistikk. Disse fagene er viktigere enn kjemi. Matematikk og statistikk henger grunnleggende sammen med kvantitativ økologisk forskning. Kanskje man på sikt kan vurdere en forskyvning mot mer matematikk/statistikk, særlig siden UiA allerede har et sterkt matematikkmiljø.

For å kunne beholde studenter som er mer interessert i en «hvit» retning bør man vurdere å opprettholde dagens «hvite» emner som valgemner. Emner som Kj-212 Biokjemi (10 sp) kan tilbys i sin helhet. I andre emner som primært tilbys bioingeniørstudenter bør man vurdere å tilby deler av emnet for biologistudenter. Dette kan f.eks. gjøres ved å tilby teoridelen av 10 sp emner med lab som 5 sp emner til biologistudenter. Eksempler på dette er teoridelen av ML-306 Patologi og teoridelen av ML-308 Medisinsk biokjemi.

Emnet Bio302 Zoobiologi er et valgemne som tilbys i samarbeid med Kristiansand Dyrepark. Emnet er populært blant studentene, men faller litt utenfor studieprogrammets øvrige portefølje. For å få fullt utbytte av dette emnet burde studentene hatt bakgrunn innen etologi (atferdsbiologi). UiA har ingen tilbud på dette feltet. Bio302 virker derfor å stå noe isolert innen emneporteføljen.

Sammenlikning med bachelorstudiet i biologi og bachelorstudiet i molekylærbiologi ved Universitetet i Oslo

Universitetet i Oslo (UiO) har to bachelorstudier som kan sammenliknes med UiAs to studieretninger i biologi. Dette er bachelorstudiet i biologi (BacBio-UiO)og bachelorstudiet i molekylærbiologi/biokjemi (BacMol-UiO). Vi velger ikke å gå nærmere inn på bachelorstudiet i molekylærbiologi/biokjemi siden dette ikke blir en egen studieretning ved UiA fra studieåret 2014/15.

Bachelorstudiet i biologi UiO
Bachelorstudiet i biologi ved UiO (se Tabell 11) har mange likhetstrekk med BacBio, økologisk retning, ved UiA.

Tabell 11. Oppbyggingen av bachelorprogrammet i biologi ved Universitetet i Oslo 2013.

6. semester	BIO2120 - Evolusjonsbiologi	Valgfritt emne	Valgfritt emne
5. semester	BIO2150 - Biostatistikk og studiedesign		Valgfritt emne
4. semester	BIO2100 - Generell økologi	BIO2140 - Molekylærbiologi og biologiske metoder	
3. semester	BIO1200 - Biologisk mangfold	MBV1020 - Fysiologi	Valgfritt emne
2. semester	BIO1200 - Biologisk mangfold	MBV1010 - Cellebiologi og genetikk	EXPHIL03 - Examen philosophicum
1. semester	BIO1000 - Grunnkurs i biologi og 3 emner i HMS	KJM1001 - Innføring i kjemi / KJM1100 - Generell kjemi	MAT1001 - Matematikk 1 / MAT1100 - Kalkulus *
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

* MAT1100 Kalkulus kan velges av de som har R2 fra videregående

BacBio-UiO har, i likhet med BacBio-UiA, andre naturvitenskapelige emner som kjemi, matematikk og statistikk. I kjemi har UiO 10 studiepoeng, mens UiA har 20 studiepoeng. I matematikk/statistikk/forsøksplanlegging så har UiO 30 studiepoeng (derav 10 i matematikk)mens UiA har omlag 15 (kun statistikk og forsøksplanlegging). Poengene i statistikk og forsøksplanlegging ved UiA er vanskelige å spesifisere eksakt siden det avhenger noe av hvor mye individuell veiledning studenten har fått i emnet Bio300 Bacheloroppgave (20 sp) på dette området. Her er dette anslått til 5 studiepoeng. Begge studieprogrammer har Ex phil. En ulikhet er at UiA, i motsetning til UiO, har bacheloroppgave. Begge studieprogrammer har 40 studiepoeng valgemner.

Biologiske emner: BacBio-UiO har et emne som kalles Grunnkurs i biologi (10 sp). Dette emnet ser ut til å være et oversiktsemne over hele den grunnleggende biologien, og er trolig beregnet på å gi studentene «knagger» for å henge den senere detaljkunnskapen på. UiA har ikke et tilsvarende

emne. UiO-emnet Bio1200 Biologisk mangfold (20 sp) strekker seg over to semestre. Dette emnet er trolig ekvivalent med UiAs emner Bio102 Botanikk (10 sp) og Bio103 Zoologi (10 sp). Emnet MBV1010 Cellebiologi og genetikk (10 sp) ved UiO kan sammenliknes med emnet Bio109 Cellebiologi (10 sp) ved UiA. Planen er å inkludere genetikk i dette emnet ved UiA fra neste studieår (2014/15) og dermed vil emnet bli enda mere likt UiO sitt emne. Emnet Bio2100 Generell økologi ved UiO er trolig nokså likt med UiA-emnet Bio203 Terrestrisk økologi. UiO har et emne som heter MBV1020 Fysiologi. Dette er et kombiemne som inneholder 1/3 plantefysiologi, resten humanfysiologi. Det tilsvarende emnet ved UiA, Bio104, inneholder bare humanfysiologi. UiO har 10 studiepoeng evolusjonsteori, mot UiAs 5 poeng. UiO har et 20 poengs emne i teoretisk molekylærbiologi og ulike biologisk/kjemiske metoder (BIO2140 - Molekylærbiologi og biologiske metoder). Her har ikke UiA noe tilsvarende. Men UiA har stor vekt på lab i alle emner, så slike metoder er innarbeidet i hvert enkelt emne. UiA ønsker å legge inn emnet ML-111 Molekylærbiologi (10 studiepoeng) i bachelorprogrammet fra neste studieår. Derfor vil de to programmene bli ganske like også her.

I alt er det store likheter mellom bachelorprogrammene i biologi ved UiA og UiO. Det bør derfor ikke være hindringer i vegen for at kandidater fra UiA som ønsker å gå inn på et masterstudium i biologi ved UiO bør ha anledning til dette. En ulikhet er UiAs mindre vekt på matematikk i studiet. UiA bør vurdere å opprette et emne kalt «Matematikk for biologer», basert på kunnskaper i matematikk tilsvarende R1. Dette vil gi et alternativ de de av studentene som mangler R2 fra videregående skole.

Tabell 12 viser en sammenlikning av fordelingen mellom fag som inngår i bachelorstudiene i biologi ved UiA og UiO.

Tabell 12. En sammenlikning av UiAs to studieretninger i biologi med UiOs bachelorstudium i biologi og bachelorstudium i molekylærbiologi. Fordeling av studiepoeng.

Studieprogram	Ex phil	Kjemi	Fysikk	Mat/stat	Biologi	Valgemner	Totalt
Økologi UiA	10	20	0	15	95	40	180
Molbio UiA	10	30	0	15	85	40	180
Bio UiO	10	10	0	30	90	40	180
Molbio UiO	10	50	10	10/20	70/80	20	180

Studieprogrammet som grunnlag for videre studier

Det bør være mulig å få godkjenning for hele bachelorprogrammet i biologi fra UiA ved de øvrige norske universitetene. Dette har også vært gjeldende praksis. Det forhindrer ikke at noen masterprogrammer ved noen universiteter krever helt bestemte emner for opptak, emner som bare dette universitetet tilbyr.

Oppsummering og konklusjon

Det synes klart at bachelorprogrammet i biologi ved UiA har behov for revisjon. Dette har minst to årsaker: 1) Mange studenter synes at første semester er tungt og har stort innslag av kjemi, et fag av sekundær interesse for mange, i stedet for biologi. 2) Det må bli sammenheng mellom bachelorprogrammet og det nye masterprogrammet.

For å bøte på punkt 1 ovenfor kan man vurdere å flytte emnet Kj-111 Generell kjemi til tredje semester. Da vil studentene være mer modne til å ta fatt på kjemi. Det åpne rommet i første semester kan da for eksempel fylles av et emne likt Bio1000 Grunnkurs i biologi ved UiO. Dette emnet er tenkt å gi en oversikt over hele biologifaget, og det gir studentene «knagger» til å henge senere detaljkunnskap på.

Punkt 2 ovenfor er satt opp på grunn av det strategiske valget om å opprette et masterprogram i akvatisk (marin) økologi. Bachelorprogrammet må endres slik at det i større grad støtter opp under masterprogrammet. Det nåværende bachelorprogrammet i biologi ved UiA likner mye på det tilsvarende studiet ved Universitetet i Oslo. En forskjell er at UiO har noe mer vekt på matematikk og statistikk, mens UiA har mer vekt på kjemi. Her må kanskje UiA ta et valg: Ønsker man å gå i retning av populasjonsøkologi/bevaringsøkologi (i likhet med det UiO tilbyr) bør man redusere andelen av emner i kjemi og øke andelen av matematiske/statistiske emner. Havforskningsinstituttet avd. Flødevigen har sin faglige tyngde i denne retningen. Ønsker man derimot å gå i retning av kjemisk økologi/zoofysiologi/molekylærbiologi vil et innslag av kjemiske emner være fornuftig. HI Flødevigen har også innslag av dette gjennom sin kompetanse innen molekylær genetikk. Dette kan bli et strategisk valg som må tas, men avhenger også av hvor mye «ledig plass» det er i programmet. Det er også klart at bachelorprogrammet i større grad må tilpasses den masterutdanningen som allerede er vedtatt. For å øke bredden og studentgrunnlaget kan det være lurt å tilby to studieretninger. En retning kan være rent realfagsrettet mens en annen retning kan legge mer vekt på forvaltning, jus og økonomi, med mål om å utdanne kandidater innen kystsoneforvaltning. De samfunnsvitenskapelige fagene undervises i dag ved UiA, så det er mer et spørsmål om hvilke emner som er hensiktsmessige å legge inn i studieprogrammet. Den sistnevnte retningen bør likevel ha et grunnlag av biologiske emner. Med et økende press på kystsonen kan slike kandidater bli ettertraktet både i offentlig forvaltning og i private konsulentselskaper. Det bør utredes hvor stor søkningen til studier i marinbiologi er ved landets øvrige universiteter. Selv om det allerede er bestemt å satse på marinbiologi ved UiA så kan det være nisjer i faget som de andre universitetene ikke er så sterke på. Identifisering av slike nisjer og medfølgende tilpasning av biologiprogrammet kan ha stor betydning for hvor populært bachelorprogrammet i biologi ved UiA vil bli.

Vedlegg

Vedlegg 1. Læringsutbytte for de enkelte emner i BacBio-programmet. Alle emner er på 10 studiepoeng med unntak av Bio300 Bacheloroppgave (20 sp) og ML-207 Anvendt molekylærbiologi (5 sp). Bio302 Zoobiologi og ML-207 Anvendt molekylærbiologi er valgemner.

Emne	Læringsutbytte
KJ-111 Generell kjemi	Studenten skal etter fullført emne ha kjennskap til kjemisk språk og fagterminologi kunne om atomstruktur og grunnstoffer kunne om kjemiske bindinger og molekyler kunne om kjemiske reaksjoner og reaksjonslikninger kunne om støkiometri kunne om kjemiske likevekter kunne om stoffers aggregattilstander ha kjennskap til løsninger og kolligative egenskaper ha kjennskap til termokjemi kunne om syrer og baser kunne om oksidasjon og reduksjon kunne om elektrokjemi ha kjennskap til laboratorieteknikk og målenøyaktighet ha kjennskap til helse, miljø og sikkerhet i laboratoriet
Bio104 Human fysiologi og anatomi	Etter fullført emne skal studenten kunne redegjøre for kroppens oppbygning og virkemåte. Spesielt gjelder dette kunnskap om struktur og funksjon til de mest sentrale organer, samt virkemåten til sammensatte funksjoner som temperaturregulering, hormonell regulering og menneskets forplantning.
Bio109 Cellebiologi	Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om struktur og funksjon til cellulære makromolekyler ha kunnskap om prokaryote og eukaryote celler ha kunnskap om oppbygning og funksjon til planteceller og til dyreceller ha kunnskap om cellemembranens og celleorganellenes struktur og funksjon ha kunnskap om metabolismen, spesielt cellulær respirasjon og fotosyntesen ha kunnskap om cellekommunikasjon, cellecyklus, celledeling, mitose og meiose kjenne lysmikroskopets oppbygging og kunne bruke mikroskopet i praksis ha kunnskap og ferdigheter om pipettering og fortynning.
Bio102 Botanikk	Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om klassifikasjon og biologi til flere organismegrupper som enkelte protister, sopp, moser, karsporeplanter og frøplanter. ha kunnskap om formering og livssyklus til organismegruppene ha kunnskap om utvalgte taksonomiske grupper ha kunnskap om frøplantenes bygning vekst og utvikling ha kunnskap om frøplantenes vann og stofftransport ha kunnskap om frøplantenes vekstregulatorer (hormoner)
Bio103 Zoologi	Studenten skal etter fullført emne oppsummere hovedtrekkene i systematikken til virvelløse dyr og virveldyr forklare bygningstrekk, tilpasninger og levevis samt slektskap mellom hovedgruppene av dyr, med vekt på nordiske arter/grupper

	identifisere et utvalg vanlige dyrearter/-grupper
Bio105 Genetikk og evolusjon	Studenten skal etter fullført emne kunne gjøre rede for de grunnleggende lover og mekanismer for arv og vanlige arvemønstere og deres uttrykk i utseeende og kjønn kunne forklare bygningen til DNA og hvordan DNA blir kopiert samt hvordan proteinsyntesen foregår i prokyrote og eukaryote celler kunne forklare de prosesser og mekanismer som gir genetisk variasjon og kjenne til årsak og virkning av en del mutasjonstyper kunne gjøre rede for det genetiske grunnlaget for utvikling av organer og utviklingen av disse kjenne til grunnleggende teknikker i DNA analyse og deres praktiske anvendelse kunne gjøre rede for evolusjonsteorien, dens historiske bakgrunn og beviser for teorien kunne forklare de mekanismer som påvirker populasjoner og hvordan arter oppstår kjenne til de prinsipper og metoder som anvendes i slektskaps-forskning og gjøre rede for det moderne synet på menneskets utvikling kjenne til moderne hypoteser for livets begynnelse og utvikling
Bio203 Terrestrisk økologi	Studenten skal etter fullført emne kunne redegjøre for grunnleggende begrep og prinsipper innenfor generelle økologiske emner som populasjons- og samfunnsøkologi, økosystem og stoffers kretsløp i naturen, biomene og det globale klimamønsteret være i stand til å reflektere over økologiske sammenhenger og ut fra kunnskap i autøkologi ha forståelse for hvilke utfordringer organismer står overfor i ulike miljø og hvordan optimal tilpasning kan skje kunne identifisere ulike typer terrestriske naturmiljø, anvende enkle metoder for vegetasjonsanalyser og økologiske målinger og gi en enkel framstilling, sammenligning og tolkning av resultater
Bio204 Zoofysiologi	Studenten skal etter fullført emne kunne redegjøre for hvordan dyr fungerer i sitt livsmiljø, med spesiell fokus på tilpasninger knyttet til oksygen, temperatur og vann kunne om hvordan dyr behersker de fysiologiske prosesser for respirasjon, sirkulasjon, metabolisme, osmoregulering og ekskresjon i ulike, til dels ekstreme miljøer kunne om sansesystemenes funksjon, samt de nervøse og hormonelle mekanismer som kontrollerer disse prosessene
KJ-112 Organisk kjemi	Studenten skal etter fullført emne kunne stoffklassene i organisk kjemi ha kjennskap til nomenklatur ha kjennskap til bindings- og isomeriforhold i enkle organiske forbindelser ha kjennskap til lipider, karbohydrater, proteiner og nukleinsyrer ha kjennskap til smeltepunktsbestemmelse; renhet og identitet av krystallinske organiske forbindelser ha kjennskap til omkrystallisering; rensing av krystallinske organiske forbindelser ha kjennskap til destillasjon; separasjon og rensing av organiske væsker

	ha kjennskap til ekstraksjon; separasjons- og isoleringsteknikk ha kjennskap til tynnsjiktskromatografi kunne om funksjonelle grupper og karakteristiske gruppereaksjoner kunne om spektroskopi; uv/vis instrumentet og kvantitativ analyse
Bio201 Akvatisk økologi	Etter fullført emne skal studenten kunne redegjøre for den funksjonelle økologien til organismer i vann, med hovedfokus på noen modell-organismer i ferskvann. Sentrale kunnskaper om næringskjeder, kamp om ressurser, samt artenes gjensidige påvirkning gjennom predasjon, parasittisme og mutualisme, skal beherskes. Studenten skal også kunne redegjøre for rase- og artsdannelse i tilknytning til organismenes miljøtilpasning.
ML-111 Molekylærbiologi	Studenten skal etter fullført emne kunne gjøre rede for en rekke grunnleggende temaer om proteiner og DNA-molekylet og prosesser der disse er involvert (replikasjon, mutasjon, organisering i gener, transkripsjon, translasjon, prosessering etc.) ha kjennskap til hvordan ulike egenskaper hos planter, dyr og mennesker kommer til uttrykk koplet til individets genetiske sammensetning forstå en rekke grunnleggende genteknologiske teknikker og hvordan disse kan benyttes innen forskning og rutineundersøkelser
MA-143 Statistikk og matematikk	Etter fullført emne skal studentene kunne vise forståelse av grunnleggende tenkning i statistikk bruke enkle statistiske metoder bruke statistisk programvare
Bio202 Histologi og immunologi	Studenten skal etter fullført emne kjenne igjen og redegjøre for histologiske kjennemerker hos ulike organer og vev hos pattedyr kunne lage et parafinsnitt ha kunnskap om det medfødte og det adaptive immunforsvaret og hvordan disse samarbeider kjenne de ulike celletypene som er viktige i immunforsvaret og hvordan disse arbeider vite hvordan cytokiner er med på å styre immunresponsen kunne bruke antistoffer som hjelpemidler i ulike immunteknikker kjenne begreper som vevsforlikelighet, allergi og vaksiner
ML-201 Mikrobiologi	Etter endt emne skal studenten: ha grunnleggende teoretiske kunnskaper innen generell bakteriologi, virologi, mykologi og parasittologi gjøre rede for utvalgte mikroorganismers oppbygging, vekst, klassifisering og funksjon kunne forklare begrepet normalflora kunne gjøre rede for smittespredning ha oppøvd ferdigheter innen sterilteknikk, dyrkning, påvisning, identifikasjon og resistensbestemmelse av bakterier
Bio300 Bacheloroppgave	Etter å ha tatt dette emnet skal studenten kunne redegjøre for hvordan et vitenskapelig studium planlegges og gjennomføres ha innsikt og praksis i relevante arbeidsteknikker for gjennomføring av et valgt prosjekt

	kunne presentere resultater fra et valgt prosjekt og diskutere dette både muntlig og i skriftlig vitenskapelig rapport
Bio302 Zoobiologi	Studenten skal etter fullført emne Ha kunnskap om historien til dyreparker og hvordan moderne dyreparker drives Ha kunnskap om en bestemt dyrearts atferd, anatomi og fysiologi Ha kunnskap om habitatet denne arten lever i under naturlige forhold Vite hvilke krav denne arten har til hold i fangenskap: Stell, pass, ernæring, omgivelser, plassbehov, fysisk/kjemiske faktorer Ha kunnskap om dyrevelferd og om vanlige sykdommer som ofte oppstår hos dyr i fangenskap
ML-207 Anvendt molekylærbiologi	Studenten skal etter fullført emne -ha kjennskap til hvordan molekylærbiologiske og genteknologiske metoder benyttes for kartlegging og studier av spesifikke gener og egenskaper -kunne forklare hvordan gensammensetning til en organisme kan endres for produksjon av nye produkter -kunne forklare hvordan molekylærbiologiske metoder benyttes for å utføre økologi - og populasjonsgenetiske studier -kunne forklare hvordan molekylærbiologi benyttes for identifisering og slektskapsgransking av mennesker og dyr

Egenevaluering av Programevaluering, Studieprogrammet i biologi, Universitetet i Agder. 2013

Utført av Audun Slettan, førsteamanuensis, UiA

Egenevalueringen er gjennomført i tråd med utlevert retningslinje/instruks: «Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging.

Evalueringspanelets rapport er gjennomgått, og nedenfor følger kommentarer til de ulike kvalitetsområdene, der dette er relevant.

Inntakskvalitet
Antall primærsøkere har vært ujevnt de siste årene. At det er stort frafall i løpet av studiet er bekymringsfullt, men dette temaet omtales nærmere i senere punkt. At konkurransepoeng hos studentene ved opptak, øker noe, er positivt.

Rammekvalitet
Det er ønskelig at studentene får bedre tilgang til egnede rom for gruppearbeid og selvstudium. Videre påpeker rapporten at selv om laboratoriefasilitetene for undervisning i dag dekker behovet, vil man ved en økt tilstrømning av studenter, ha for liten kapasitet for dette.
UiA bør iverksette tiltak for utredning og planlegging av utvidelse av lokalene for å dekke fremtidig behov for økt tilgang til laboratorier, lesesaler og grupperom.
Fagmiljøet ved instituttet og dets samarbeidspartnere er godt og ved etablering av masterprogram vil dette styrkes ytterligere.
Rapporten beskriver læringsmiljøet og programtilhørigheten som god. Dersom det er mulig bør emner og undervisning for studiene i biologi og bioingeniørfag skilles. Dette for både å lettere skape en sosial tilhørighet hos begge gruppene samt optimalisere emnenes faglige innhold.

Programkvalitet
Det er positivt at studentene har valgmulighet for å velge økologisk eller molekylærbiologisk studieretning. Når det allikevel ikke er flere studenter ved studieprogrammet, gjør dette, som rapporten påpeker, at det kan bli få studenter som tar de ulike valgemnene. Dette er kostbart for instituttet, og det er positivt at det nå planlegges en ny studieplan der studentene ikke deles i to studieretninger, men har flere felles emner.
Rapporten peker på at instituttet bør rekruttere flere internasjonale studenter og dermed tilrettelegge for dette med undervisning på engelsk. Dette er positivt, og bør gjøres.

Undervisningskvalitet
Rapporten viser en tabell over timelærerbruk ved instituttet. Tabellen gir lite relevant informasjon for denne evalueringen, da den ikke spesifiserer hvilke studieretninger timelærerne er benyttet i, eller fordelingen av dette. Generelt bør bruk av timelærere begrenses mest mulig, men man ser selvsagt at dette til en viss grad er nødvendig.
Studentenes evaluering av emnene er mangelfull. Dette skyldes, som rapporten sier, kanskje av at emneansvarlig ikke har prioritert dette samt at ledelsen kunne vært flinkere til å etterlyse manglende

rapporter. Arbeid med å få disse studentevalueringene og også emnerapportene mer fullstendig må prioriteres.
Karakterfordelingen ved bachelorprogrammet i biologi er kritikkverdig (På samme måte som den er kritikkverdig for matematikk-fysikk). Selv om det selvsagt kan være noe skjev karakterfordeling på enkelte eksamener pga et kull som er bedre eller dårligere enn gjennomsnittet, samt at det kan være få studenter på enkelte emner, skal ikke andelen som får toppkarakteren A være så høy. Man kan spekulere i om det er studentene som er spesielt flinke, oppgavene som er spesielt enkle eller sensorer som er spesielt «snille».
Det er viktig at instituttet benytter flere eksterne sensorer for å få en mer riktig karakterfordeling., eventuelt også kontrollerer at eksamensoppgaver har passende vanskelighetsgrad. Det er for øvrig kjent at en slik overrepresentering av høye karakterer er et generelt problem ved mange universitet og høgskoler.
Antall studenter som gjennomfører bachelorstudiet er lavt. Man har gjort noen tiltak som kan hjelpe på dette, blant annet ved å tilby et enklere matematikkurs, omorganisering av studiet samt at man er i ferd med å innføre tilbud om mastergradsprogram. Dersom det er mulig bør man gjøre intervjuer for å finne grunn til videre frafall av studenter.

Punktet «Relevans» er godt omtalt i rapporten. Det er positivt at det er iverksatt arbeid for å tilpasse bachelorprogrammet til det planlagte masterprogrammet, og at man gjennom dette styrker samarbeid med eksterne, marinbiologiske, aktører. Det er også positivt at man er bevisst at det allerede finnes tilbud om masterstudier innen marin økologi ved flere andre universiteter i Norge, og at man søker å rette bachelor- og det påfølgende masterprogrammet mot egne nisjer innen dette området. Kystsoneforvaltning og Marin bevaringsbiologi er tema som rapporten riktig sier, vil være viktig nasjonalt . Dette er også tema som vil være aktuelt og sannsynligvis tiltrekkende på internasjonale studenter.
Rapporten sammenlikner studietilbudet i biologi ved UiA og UiO. Dette bør gjøres på nytt når den nye studieplanen utarbeides, og videre gjennom dialog med UiO og andre relevante universiteter, undersøke om dette kvalifiserer til masterstudier ved disse lærestedene.

I kapittelet «Oppsummering og konklusjon» pekes det på to årsaker til at man ønsker å forbedre bachelorprogrammet i biologi. Det ene er at studentene synes det første semesteret er tungt og har stort innslag av kjemi. Det stemmer sikkert at mange synes det er vanskelig med kjemi, men at studentene har 10 studiepoeng kjemi av totalt 60 studiepoeng første år, er ikke spesielt mye. Etablering av et generelt innføringsemne i biologi, der studentene får en «smakebit» av de fleste områder av biologifaget i første semester, er positivt. Man må allikevel være nøye i planleggingen av et slikt emne, samt en revidering av de fleste andre biologiemner, for å unngå overlapping. Det diskuteres også om man skal fokusere mest på kjemiske eller matematiske/statistiske fag i bachelorprogrammet, med tanke på hvilke behov man har i det påfølgende masterstudiet ved UiA. Det tas i denne egenevalueringen ikke stilling til dette veivalget, bortsett fra at det selvsagt er viktig at studentene både har en god innsikt i hvilke kjemiske og molekylærbiologiske elementer og teknikker som benyttes i de videre studier samt ha kunnskap om relevante matematiske og statistiske analysemetoder.
En del av de andre anbefalinger som fremmes i dette kapittelet, er omtalt i kommentarene til enkeltkapitlene ovenfor.

Programevaluering 2013, bachelorprogram i utviklingsstudier, institutt for utviklingsstudier (IUS)

Hanne Haaland (fungerende instituttleder)

Jannik Stølen Timenes (rådgiver)

1.0. Innledning

16. oktober ble det gjennomført evaluering av IUS' bachelorprogram i utviklingsstudier. Evalueringspanelet bestod av følgende medlemmer:

- Alf Gunvald Nilsen, førsteamanuensis, Universitetet i Bergen
- Christina Milsom, utdanningsrådgiver, Strømmestiftelsen
- Hege Wallevik, førsteamanuensis, UiA
- Arne Olav Øyhus, professor, UiA
- Susann Midling, student som har gjennomført BA-programmet, UiA
- Jannik Timenes, rådgiver, UiA (sekretær for panelet)

1.1. Prosess og utvalgte dokumenter

Utvalget hadde en dag til felles samtaler. Dagen ble innledet ved at studiekoordinator Hege Wallevik gav en kort presentasjon av studieprogrammet med utgangspunkt i studiehåndboken og presenterte idéen bak studiet. I forkant hadde medlemmene mottatt følgende dokumenter for gjennomlesning:

1. Programevaluering – sjekkliste for innhold, rapport og oppfølging
2. Samspill mellom forskning og utdanning
3. Studiehåndboken 2013/2014 – studiebeskrivelse og emnebeskrivelser

4. Forelesningsplan/pensumplan for følgende emner:
    - UT-106 Introduksjon til utviklingsspørsmål og -teori
    - UT-103 Sosialantropologiske perspektiver på natur, kultur og samfunn
    - UT-109 Feltkurs (program fra årets feltkurs i Indonesia)
    - UT-101 Økonomisk globalisering
    - UT-107 Bistand, makt og konflikt
    - UT-203 The global challenge: Natural resources and climate change
    - ME-107 Samfunnsvitenskapelig metode for feltarbeid og praksis
    - EX-104 Examen facultatum, samfunnsvitenskapelig variant
    - UT-203 Comparative regional analysis
    - UT-200 Feltarbeid
    - UT-201 Bacheloroppgave
5. Studiumrapport for kvalitetssikring fra studieåret 2010/2011 og 2011/2012
6. Referat fra studierådsmøter fra 2010-2013
7. Universitetets strategi
8. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning
9. Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning og forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder
10. Statistikker: andel kvinnelige studenter på studiet, kandidatproduksjon, studiepoengs produksjon etc., og noen utdrag fra kandidatundersøkelsen ved UiA 2010

Evalueringen skal omfatte alle de sju kvalitetsområdene: Inntakskvalitet, rammekvalitet, programkvalitet, undervisningskvalitet, resultatkvalitet, styringskvalitet og relevans. Hovedfokus for evalueringspanelet har vært på programkvalitet, og panelet har prøvd å dekke de viktigste områdene. Noen steder i oppsummeringen vil det refereres til hva de enkelte deltakerne i evalueringspanelet har gitt av innspill, mens det meste vil være en generell tilbakemelding fra panelet. Det vil i et eget punkt i rapporten bli foretatt en innholdsmessig sammenligning med BA-programmet i internasjonale miljø- og utviklingsstudier ved institutt for internasjonale miljø- og utviklingsstudier (Noragric) ved UMB. Avslutningsvis presenteres forslag til tiltak i forhold til komiteens bemerkninger

1.2. Kort om programmet og programmets historikk

Studiet begynte som det første årsstudiet i utviklingsstudier i Norge i 1982 og ble i 2003 utvidet til et bachelorprogram i utviklingsstudier. Årsstudiet gis fortsatt og er identisk med første året av bachelorstudiet. Etter den første programevalueringen av bachelorstudiet i 2007 ble det gitt ressurser til 25 nye studiepoeng, 20 studiepoeng i påbyggingsemner i utviklingsstudier og 5 studiepoeng i metode.

Det ble også gjort noen strukturelle endringer i studiet hvor breddeenheten ble redusert fra 60 til 40 studiepoeng, og feltarbeidet og bacheloroppgaven ble lagt til siste semester av studiet. Dette er den strukturen som foreligger i dag og som er gjenstand for evaluering.

2.0 Evalueringsfunn

2.1. Studietilbudet, fag-/studieplaner

Panelet gjennomgikk emnene i studiehåndboken og diskuterte om emnenes tema er tilstrekkelig relevant i forhold til mål og læringsutbytte, innhold og pensum i de ulike emnene ble gjennomgått og rekkefølge på emnene ble diskutert. Noen av emnene ble diskutert mer i detalj enn andre. Noe av grunnen til emnesammensetningen er forankret i økonomiske premisser, at man ikke har økonomi til å gi de emnene man ønsker å gi, og at man derfor er avhengig av å gjenbruke emner som gis i andre studieprogram. Det er en utfordring å utvikle kurs og få opp mangfoldet innen fordypningsfeltet med begrensede ressurser. Panelet hadde en del synspunkter i forhold til emnene som følger under:

EX-101 Ex-phil, EX-104 Ex-fac og ME-107 Metode

Plassering (tidsmessig) av ex-phil , ex-fac og metode i studieprogrammet har vært gjenstand for gjentatte diskusjoner internt på instituttet, og panelet tok også opp dette. Det er ulike årsaker til at emnene er plassert slik de er. Tilbakemelding fra studenter i studieråd og praktiske hensyn og progresjon spiller inn. I og med at ex-phil ligger i 3. semester og ex-fac i 5. semester vil det nødvendigvis bli en del repetisjon i disse emnene. Ved UiB begynner man studieprogrammene med ex- fac og metode som et grunnlag for videre studier. Det er en utfordring å få til gode ex-fac kurs. Det er et vanskelig kurs og blir ofte en salderingspost i systemet med forskjellige forelesere som ikke alltid koordinerer seg i mellom like bra.

UT-107 Bistand, makt og konflikt

Det er vanskelig å finne en klar sammenheng i UT-107 Bistand, makt og konflikt[1]. Dette har også vært en tilbakemelding fra studierådet, og man har forsøkt å gjøre endringer. Tanken har vært at man skal bruke kunnskapen fra første semester og fra felterfaringen til å se sammenhenger. I forhold til pensum og forelesningsplan mener Alf Nilsen at maktbegrepet er viktigst i dette emnet. I et kurs med mange forelesere og stor spennvidde i enkelttemaene som tas opp kan det være fordelaktig å legge ned litt tid i å utvikle et overordnet perspektiv/heuristisk ramme som binder sammen enkeltforelesningene. Om man gjør dette med makttematikken, vil man da også

[1] Her er det grunn til å merke seg at det er forelesningsoversikt og pensum fra UT – 107 slik det ble kjørt i våren 2011 som er blitt evaluert. Dette kurset har forandret noe karakter etter dette, blant annet med mer tydelig bolkinndeling, noe endring av pensum og mer fokus på makt slik panelet etterspør. Faglærer er også gjennomgående tilstede i kurset.

stå sterkere stilt til å dele inn kurset i bolker med undertematikker, slik at det blir en klarere sammenheng i mellom forelesningene. Man bør ha en foreleser som sier noe om sammenhengen både halvveis i emnet og på slutten. Pensumlitteraturen på UT-107 er bra, men kanskje for vanskelig på dette nivået og for overveldende. Kanskje man vil for mye med dette kurset slik det har vært undervist. Nilsen foreslår at dette emnet eventuelt bytter plass med ex-fac i 5. semester.

UT-101 Økonomisk globalisering

Nilsen mener forelesningsplanen tyder på at kurset har en teknisk karakter. Man kan tenke seg en to-deling av et slikt kurs, der en del fokuserer på politisk økonomi og en annen del fokuserer på økonomisk geografi. Fordelen ved å ta inn en bolk som fokuserer på politisk økonomi er at man da også skaper større rom for å fremheve hvordan selve utviklingsbegrepet formes gjennom kamper om definisjonsmakt og politiske brytninger om hva som til enhver tid skal betraktes som den "riktige" måten å fremme utvikling. I forlengelsen av dette vil man også kunne gi studentene en innføring i store linjer i verdenssystemets politiske økonomi, fra kolonistyre, via nasjonalt orienterte utviklingsstrategier forankret i staten, til globalt orienterte utviklingsstrategier forankret i markedet. Slik Nilsen ser det er dette noe som nærmest bør være "barnelærdom" i studiet av utviklingsprosesser, og det bør derfor også utgjøre en større del av undervisningen på et tidlig nivå i bachelorgraden (det finnes også muligheter her for å knytte tilbake til globalhistorie-kurset som studentene tar i første semester, og til kapittelet i "Poverty and Development ..." som tar opp nettopp denne historiske utviklingslinjen).

Av litteratur anbefaler Nilsen Ray Kiely's "New Political Economy of Development" (Palgrave) som han har brukt med stort hell i undervisning ved University of Nottingham. Om økonomisk globalisering er et hovedtema, foreslår han at man vurderer å ta inn standardverket til Peter Dicken, "Global Shift" (Sage Publications), som er ansett for å være den beste tilgjengelige læreboken hva angår forståelsen av globale økonomiske endringer. Også elementer fra bistand, makt og konfliktemnet bør kunne flyttes til dette kurset og perspektivet om ulik fortolkningsmakt bør inngå. Student Susann Midling er enig med Alf Nilsen i disse kommentarene.

UT-204 The Global Challenge: Natural Resources and Climate Change

Dette emnet gis som «blended learning» det vil si noen forelesninger blir gitt som klasseromsundervisning og noe nettbasert undervisning. Det skal i utgangspunktet gi en liten forsmak på hvordan man jobber på masterprogrammet i utviklingsstudier. Gjentatte tilbakemeldinger i studierådet tyder på at emnet ikke fungerer helt etter intensjonen. Kanskje er

det fordi studentgruppen er forholdsvis stor, og at man ikke får til samme nivå på oppfølging og tilbakemelding som på masterprogrammet. Det er forholdsvis liten aktivitet i diskusjonsforumet. Midling mener at «participation grade» bør økes fra 10% til 20%. Det er et litt stort kurs med mange temaer og vanskelig å få oversikt over. I pensumlitteraturen er det veldig mange lenker til internettsider. Innleveringsoppgavene har for lange frister til at studentene jobber godt i grupper. Det er bedre jo kortere frister man har. Midling mener at studentene ikke er forberedt godt på denne måten å jobbe på. Man har ikke noen face-to-face samling (slik tilfellet er på masternivå hvor denne typen undervisning er vanlig) hvor studentene først blir godt kjent og hvor man legger grunnlaget for å jobbe på denne måten på samme måte som det man har på masterprogrammet. Det er også forvirrende slik estimerte timer blir presentert i studieguiden. Dette bør tas bort. Dersom man velger å fortsette denne undervisningsmetoden, bør en legge opp til bli-kjent-aktiviteter først. Det er mange internasjonale studenter og enkeltemne-studenter på dette emnet som skal samarbeide i grupper på nettet, og som ikke kjenner hverandre fra før.

Nilsen mener kurset går i veldig mange retninger og kan minne om MOOCs (massive open online courses), som ikke nødvendigvis er en god ting for akademia. En annen ting man bør tenke igjennom med dette kurset går på mer substansielle ting. Nilsen mener kurset har en meget teknisk tilnærming til studiet av miljøendringer – for eksempel gjennom fokus på modellering av miljøendringer osv. Det som tilsidesettes med et slikt fokus er det politiske og sosiale som knytter seg til økologi og miljøspørsmål. Det bør derfor også vurderes om det kan være hensiktsmessig å utvikle kurset i retning av å integrere perspektiver fra politisk økologi, miljøsosiologi, og miljøantropologi. Nilsen mener også at klasseromsundervisning kanskje er den beste undervisningsformen på dette nivået. Det er mulig å bruke nettbaserte forelesninger i dette emnet og gi forelesningene en annen form. Slik dette emnet fremstår i dag ser det ut til å være et fremmedelement i bachelorgraden.

<u>UT-109 Feltkurs og UT-200 Feltarbeid</u>

Det er en del studenter som opplever det som et sjokk for første gang å dra til et utviklingsland. Det er derfor en viktig del av læringen og forberedelsene at studentene har hatt feltkurset i første studieåret før de drar tre måneder på feltarbeid i forbindelse med bacheloroppgaven. Midling mener det er viktig at sosialantropologi gis i første semester og dermed danner grunnlaget for feltkurset i andre semester. En gjentakende tilbakemelding fra studenter som har vært på feltarbeid (UT-200) i siste semester er at de ikke føler seg godt nok forberedt. Her mener instituttets ansatte at man ikke kan forberede en student godt nok på alle områder om hvordan det er å jobbe i felt. Dette er også en del av læringen – ting går ikke alltid som planlagt.

Oppsummering

Med hensyn til emneporteføljen av utviklingsemner i studieprogrammet kan man oppsummere med at UT-107 Bistand, makt og konflikt, UT-204 The Global Challenge: Natural Resources og UT-203 Comparative Regional Analysis bør sees i sammenheng, og at det er et potensiale for forbedringer og endringer av disse emnene. Likeledes kan UT-101 Økonomisk globalisering med fordel endres som foreslått. Nilsen foreslår å se på om det er rom for et kurs i politisk økologi i bachelorgraden. Det ble diskutert om det ville være positivt å introdusere flere verktøy som for eksempel GIS i studieprogrammet. Panelet mente at dette ikke var ønskelig. Man bør heller styrke den teoretiske kompetansen. Aktuelle verktøy vil man lære når man kommer i en jobbsituasjon. Susann Midling ble ferdig med bachelorgraden i utviklingsstudier våren 2013 og er nå student på masterstudiet i Development Management. Hun mener at en del av de temaene de har på masterstudiet med fordel kunne inngå i bachelorstudiet som for eksempel det som handler om stakeholders.

2.2. Valgmuligheter

Både interne og eksterne medlemmer av panelet etterlyser flere valgmuligheter innen utviklingsfag i studiet. Det er imidlertid en del begrensninger her. Hvordan kan en gi studenter mulighet til å fordype seg i spesifikke emner? Vil det være aktuelt å lage et seminarbasert kurs hvor man kan gå mer i dybden på noen områder? Kan man tenke stordriftsfordeler og ha et større kurs hvor en kan velge noen ulike retninger hvor studentene må velge noen tema? Hva med å lage et temabasert kurs hvor staben underviser det de forsker på eller interesserer seg for? Det vil være mulig å se på UT-203 og UT-204, eventuelt dele et kurs i to med 5 studiepoeng på hvert kurs.

Studentene har i dag mange valgmuligheter på breddedelen i studiet og kan velge mellom ni ulike breddenheter på 40 studiepoeng:

- Statsvitenskap
- Samfunnsendring og kommunikasjon
- Sosiologi
- Religionsstudier i Asia
- Religion og livssyn
- Jus og økonomi
- Spansk
- Medieproduksjon
- Utveksling

Studentene sprer seg på de ulike valgene, men det er en overvekt av studenter som velger statsvitenskap eller samfunnsendring og kommunikasjon og dermed kan kvalifisere seg til ulike masterprogram i den retningen. De som er mest fornøyd, er kanskje de som drar på utveksling. Det har kommet tilbakemelding fra noen studenter som har tatt mediefag at de mener det har vært for lavt faglig nivå. Ideelt sett kunne en ønske seg en breddeenhet med utviklingskurs. Breddeenhetene som tilbys i dag er kun innenfor andre fagområder. Eneste mulighet for å fordype seg i utviklingsrelaterte fag i breddeenheten er på utveksling. Det kom spørsmål fra panelet om ikke fransk også burde være mulig å velge som bedde.

2.3. Pensum

Pensumet ser generelt bra ut og det er positivt å ha lærebøker i begynnelsen av studiet. Nilsen savner litt primærtekster som det ofte refereres til i utviklingsstudier. Utviklingsstudier er anerkjent som et eget fagfelt, men har ikke på samme måte som sosiologi, antropologi og statsvitenskap en klassisk litteratur. Nilsen har forslag til pensum som kan brukes på tvers av kurs. Det er lurt å finne en kjernetekst i et kurs pluss et kompendium med kvalitetsartikler som er mye sitert. Kanskje bør en se på klassiske tekster på utviklingsstudier og antropologi. Det ble reist spørsmål ved om artiklene er litt gamle i for eksempel i antropologien? Dette blir tilbakevist av fagansatte i panelet - gode artikler blir ikke for gamle. Forelesningene skal knytte artiklene til relevansen i dag. Emnene skal vise hva som er den viktige litteraturen på feltet. Pensumet i metodeemnet (ME-107) er veldig bra. Både Bistand, makt og konflikt (UT-107) og Komparativ regional analyse (UT-203) har et stort pensum og kan gjerne vurderes på nytt.

2.4. Undervisnings -og vurderingsuttrykk

Susann Midling ble som studentrepresentant utfordret til å si noe om hva som er bra og hva som må forbedres med hensyn til undervisnings- og vurderingsuttrykk. Hennes tilbakemelding var at hun foretrekker å jobbe som på masterprogrammet med flere innleveringer i løpet av semesteret. Som fersk student på bachelorprogrammet fikk hun ingen tilbakemeldinger underveis i semesteret. Hun mener tilbakemeldinger er viktig for å kunne forbedre seg. Det er vanskelig å komme rett fra videregående skole til et universitet hvor det er få innleveringer og gis få tilbakemeldinger før endelig eksamen på slutten av semesteret. Det er en utfordring for instituttet å legge til rette for mer tilbakemelding på grunn av begrensede ressurser, og at man har mange studenter på første-års emnene. Det kan kanskje være aktuelt å bruke masterstudenter til kollokviegrupper og seminaroppgaver. Ved UiB er dette vanlig praksis og fungerer veldig bra. Utfordringen for UiS er at vi har hatt få masterstudenter fysisk hos oss, ettersom studiet er nettbasert. Midling mener studenter generelt ønsker en karakter på

innleveringer istedenfor bestått/ikke bestått, og at faglærer gir en tilbakemelding på portprøvene. Mange prioriterer ikke portprøven så høyt siden det kun er bestått/ikke bestått.

Man kan også legge til rette for flere portprøver av ulike slag og lengre essays med tilbakemeldinger. Nilsen har god erfaring med et lengre essay som man jobber med gjennom semesteret, og hvor det legges inn milepæler hvor man får veiledning på essayet flere ganger før det endelige resultatet leveres på slutten av kurset. Susann mener dette er en god idé. Christina Milsom har tatt bachelorgraden sin ved et universitet i England hvor det var innleverinsoppgaver hver uke med veiledning i grupper. Det er vanskelig å få til noe tilsvarende, men mulig å prøve å legge til rette for mer variasjon.

Det er lettere å lage gode opplegg hvis man kan bruke undervisningsassistenter. Det foreslås også at noen emner legges opp som en mer administrert form for seminarundervisning. Nilsen har god erfaring med 20 minutter film, lese artikler og diskutere, og så presentere en analyse for hverandre. Det finnes mange gode filmer fra Al Jazeera eller Amazon som kan brukes som utgangspunkt eller avslutning på en forelesning og avslutte filmen med idémyldring. Han fører et strengt regime hvor studenter som ikke er med på de to første seminarene eller dropper ut seinere, ikke er velkommen i gruppen. Eksamensformen har samme form som gruppeoppgavene studentene har hatt gjennom semesteret. Det er viktig å lære seg en ny måte å jobbe på og prøve å komme bort fra skoleeksamen som den vanligste eksamensformen.

Midling trives veldig godt med study guides som praktiseres på master og er helt avhengig av den på masterprogrammet hun går på. Hun er Ikke sikker på om det hadde fungert like bra på bachelorgraden. Hun foreslår at det lages en leseplan til alle emnene på bachelorstudiet. Hun foreslår at det av og til lages quiz i undervisningen for å skape engasjement. Konkurranseelement i undervisningen ville vært bra. Det har vært gjesteforelesere som har hatt en liten quiz i undervisningen som har slått godt an. Hun foreslår at en kan legge opp til 2 - 3 timers forelesning med avsluttende film eller quiz.

Oppsummert kan en si at panelet mener at det er viktig med mer variasjon. Lærerne er forskjellige, men en kan sette av plass i timeplanen slik at man har rom til å prøve ut ulike undervisningsformer. Det er likevel et poeng at studentene skal undervises og ikke underholdes.

2.5. Internasjonalisering

Internasjonalisering anses som generelt bra på studiet. Det blir lagt stor vekt på å gi studentene internasjonal erfaring gjennom studieløpet gjennom feltkurs som veksler mellom Bolivia, Tanzania, Indonesia og Sri Lanka i første studieår. Andre studieår er det mulighet for utveksling, og i tredje studieår drar de fleste studentene på et tre måneders feltarbeid ved et partneruniversitet hvor de velger mellom ulike land. Denne muligheten for internasjonalisering er et varemerke for utviklingsstudiene ved UiA. Panelet mener det er svært viktig at disse mulighetene består i studieprogrammet.

Instituttet har etter hvert gode avtaler om utveksling i 4. semester. Vårt mest populære tilbud er ERASMUS/Study abroad avtale med School of Oriental and African Studies (SOAS), University of London. Gjennomsnittlig rundt 7-9 studenter drar på utveksling i 4. semester. To kurs undervises på engelsk, UT-203 og UT-204, og har en del innvekslingsstudenter. Kurs som har innvekslingsstudenter blir noen ganger en utfordring. Det gjør noe med studentgruppen som ikke nødvendigvis alltid er positivt. De norske studentene blir stillere, og innvekslingsstudentene har ikke samme bakgrunn som egne gradsstudenter. De er også en del useriøse innvekslingsstudenter.

Milsom foreslår at vi samarbeider mer med organisasjoner i Kristiansand om mulighet for internasjonale gjesteforelesere. Instituttet og Strømmestiftelsen kan ha en nærmere dialog og bli flinkere til å informere om aktuelle besøk som også kan bidra med en presentasjon for studentene. Det kom forslag om å arrangere en internasjonal seminarserie for ansatte og studenter. Dette gjøres allerede i noen grad, og studenter blir stadig invitert til både gjesteforelesninger og til seminar og konferanser som er aktuelle på UiA. Internasjonal uke i forbindelse med FN-dagen og i samarbeid med FN-samarbeidet er en årlig tradisjon som er spesielt tilrettelagt for utviklingsstudentene. Alf Nilsen foreslår at en kanskje kan ta et initiativ for å dele informasjon universitetene imellom om hvem som kommer til Norge av internasjonale størrelser og om det er aktuelt å bruke dem. Norad/UD betalte tidligere reiseutgifter for aktuelle gjester de hadde eller for ansatte som kom og holdt gjesteforelesninger. En opplever i mindre grad at de er villige til å dekke slike utgifter.

2.6. Rammekvalitet

Ifølge Midling ble biblioteket og mulighetene for litteratursøk i databaser godt introdusert på masterstudiet, men som bachelorstudent tenkte en ikke så mye over hvor tilgjengelig artikler på biblioteket var. Kanskje kan det fokuseres bedre på i bachelorprogrammet.

Læringsmiljø og det sosiale miljøet er veldig bra. Spesielt etter feltkurset blir man veldig godt sammensveiset. Det at studentene jobber ved siden av studiene ser hun ikke på som et problem på bachelornivået. At noen studenter jobber lite med studiene går mer på latskap, og handler ikke om tid, men mer om prioritering. Noen studenter kan ta årsstudiet som et friår. Det er ikke gøy å komme sammen med slike studenter i en gruppe hvor de oppleves som mindre seriøse studenter. Det ble diskutert om det ville være positivt med en linjeforening for utviklingsstudentene. Det er så langt ikke tatt et slikt initiativ blant studentene selv om instituttet stadig har nevnt dette. Susann mener at studentene heller bruker tid i SAIH og FN-studentene og føler seg veldig hjemme i disse foreningene. Det er nok noe av grunnen til at ingen har startet en egen linjeforening.

På instituttet er det en «åpen dør policy». Det skal være lav terskel for når en kan komme og ta en prat. En får tilbakemelding på at studentene føler de kan ta kontakt når det er behov.

2.7 Resultatkvalitet

Med hensyn til beskrivelsen av læringsutbytte bør en moderere punktene under ferdigheter noe. Forskningsferdigheter og kunnskaper bør kjøres opp og gjøres til en mer sentral og identitetsbyggende faktor i forhold til læringsmål. Tverrkulturelle kompetanse og forståelse bør inkluderes i læringsmålene.

Jannik Timenes orienterte om utvikling og trender på utviklingsstudiene og samfunnsfagene i forhold til søkertall, gjennomsnittskarakter, gjennomstrømming og frafall. Utviklingsstudiene var lenge et av UiAs (tidligere ADH og HiA) mest søkte studieprogram. På 2000 tallet kom det flere utviklingsstudier ved universiteter og høyskoler i Norge, og en periode var det ni ulike studiesteder som ga utviklingsrelaterte studier. En del av de nye studiene er siden lagt ned, og en har nå bachelor i utviklingsstudier ved UiO, UiB, UMB og HiOA. Søkertallet på studiet har gått noe ned de siste årene, men en har fortsatt nok primærsøkere til at gjennomsnittskarakteren ligger på +/- 4 og det er konkurranse om plassene. En ser samtidig en generell trend i Norge, og også i resten av verden, at de samfunnsvitenskapelige fagene har færre søkere. Det er blitt et større fokus på hva man kan bli etter endte studier og hvilke jobber en kan søke enn det har vært tidligere. Instituttet får mange henvendelser fra studenter som er bekymret for at de ikke får jobb etter studiene. Det har også vært en del negative artikler i både Bistandsaktuelt og andre aviser om at utviklingsstudenter ikke får aktuelle jobber etter studiene.

Med hensyn til frafall, har det vært en økning de siste årene. Det er flere studenter som slutter etter første året enn tidligere. Ettersom første året er identisk med årsstudiet i utviklingsstudier,

kan første året brukes som breddeenhet inn i andre studieprogram. Det er også noen studenter som begynner på årsstudiet som søker seg inn på bachelorprogrammet og fortsetter. Det er ikke gjort noen systematiske undersøkelser på hvorfor noen studenter slutter etter første året eller hvilke studier de begynner på. Inntrykket er at disse studentene fordeler seg på ulike studieprogram ved UiA hvor årsstudiet brukes i et annet studieløp.

I og med at årsstudiet og bachelorstudiet er sammen i første studieåret, foreslår panelet at man kan prøve å ha et spesielt fokus på bachelorstudentene i første året. Et forslag er å lage grupper av 10 studenter som følges av en mentor som har jevnlige møtepunkter med sin gruppe første året. En annen mulighet vil være å gå aktivt ut å tilby studentsamtaler. Kapasiteten ved instituttet kan bli et problem dersom dette viser seg å ta mye tid.

Mange av disse tingene er trender i samfunnet som man kan gjøre lite med. Det er fortsatt noen studenter som starter på utviklingsstudiene med et ønske om å bli bistandsarbeidere. Noen studenter begynner på studiet med et ønske om å redde verden. Panelmedlemmene er usikre på hvordan en skal forholde seg til dette segmentet og spørsmål om profil er i en slik diskusjon viktig. Av denne diskusjonen avledes en diskusjon om instituttets og programmets navn, og hvorvidt navn bør endres.

2.8 Relevans

Relevans og profil henger tett sammen og panelet foreslår at bachelor i utviklingsstudier endrer navn til Bachelor i globale utviklingsstudier. Panelet mener at utviklingsstudier fortsatt bør være med i navnet ettersom det både er et varemerke og gir en retning på innholdet. Globale utviklingsstudier vil gjenspeile en internasjonal trend hvor det er en interesse for tverrfaglige studier med globale spørsmål. En vil ligge i forkant av utviklingen hvis man endrer navn og rendyrker det tverrfaglige *samfunnsvitenskapelige* aspektet. En kan konsolidere det analytiske samfunnsfaglige programmet og samtidig kanskje styrke posisjonen for arbeidsgivere. Globale utviklingsstudier er et navn som også åpner for å inkludere områder utenfor *«det globale sør».* Studiet bør i større grad handle om hvordan en kan bruke kunnskapen også i nord. Etterhvert vil det kanskje komme studenter som skriver noe om Europa? Innovative utviklingsstudier sier at vi må bort fra hele den geografiske fremstillingen av utviklingsstudier. En vil også kunne fjerne idéen noen kan ha om at utviklingsstudier er et studium for sosialarbeidere sør for ekvator.

I forhold til å beskrive yrkesrelevansen er det vanskelig å beskrive jobbmulighetene og samtidig være realistisk i forhold til hva de kan forvente. Det kan være lurt å moderere beskrivelsen i

studiehåndboken noe. Slik det er fremstilt er det litt for ambisiøst. Panelet foreslår å bruke begreper som «danner et godt grunnlag for en fremtidig karriere innen....».

Studieprogrammet gir mange gode valgmuligheter for videre masterstudier hvor man ved UiA kan søke seg videre på fire ulike masterprogram. En bør også ta med mulighet for å kombinere med andre skolefag og PPU for tilsetting i skolen.

Hva slags relevans har studieprogrammet for samfunnet? Studenter med utviklingsbakgrunn vil være en ressurs for et stadig mer globalt kunnskapssamfunn. Vi får et mer og mer globalisert samfunn som har behov for den globale kunnskapen studiet gir. Studentene har fått opplæring i å være kritiske, skeptiske, stille spørsmål og være med å bidra til en åpen og kritisk samfunnsdebatt.

En del av universitetets strategi er «et universitet som bidrar til å løfte samfunnsdebatten på et annet nivå». Studiet bør ha som mål å skape engasjerte globale borgere som kan

- se samfunnsutfordringer i et perspektiv som overskrider nasjonale landegrenser
- som bedre kan kommunisere og forstå og praktisk håndtere globale utfordringer
- har ferdigheter som gjør at de kan håndtere utfordringer som globaliseringsprosesser i samfunnet knyttet til flyktningeproblematikk, forståelse av politiske begivenheter og internasjonale prosesser
- Kontekstualisere begivenheter og knytte regionale begivenheter til globale utfordringer

En siste betraktning fra Alf Nilsen inkluderes i denne rapporten, ettersom den knytter seg opp til ideen om sammenhengende utdanningsløp: I et litt lengre perspektiv, med henblikk på å bygge fagmiljøet videre og legge til rette for langsiktig rekruttering av studenter, viser han til hvordan det kan være en god idé å tenke over hvorvidt det er mulig å også utvide tilbudet om mastergradsutdanningen. Det kan være hensiktsmessig å jobbe i retning av å utvikle en mastergrad som er fokusert rundt en rent samfunnsfaglig tilnærming til utviklingsstudier som igjen kan danne grunnlag for rekruttering til doktorgradsstudier på lengre sikt. Gitt at instituttet allerede tilbyr en mastergrad i «Development management» vil et mastergradstilbud i "global development studies" kunne skape et scenario der studenter som ønsker å gå videre ved instituttet kan velge mellom to "veier", en mer praktisk anvendt (Development Management) og en mer rettet mot samfunnsfaglig grunnforskning innenfor utviklingsfeltet ("Global Development Studies").

3.0. Sammenligning av innhold med Bachelorprogram internasjonale miljø- og utviklingsstudier, Noragric, UMB

UMBs bachelorgrad i internasjonale miljø- og utviklingsstudier er et tverrfaglig studieprogram med relativt kort fartstid (5 år). Hovedformål å gi studentene en basiskunnskap innen de ulike samfunnsfagene, økonomi, ressursforvaltning og økologi, samt å kunne analysere utviklingsproblematikk ut i fra en tverrfaglig forståelse. Flere av UiAs ansatte har sin doktorgrad og arbeidserfaring fra Noragric, det foregår en viss utveksling av sensuroppdrag og undervisning på tvers av programmene og det er derfor naturlig å foreta en innholdsmessig sammenligning med dette programmet.

Bachelorprogrammet i internasjonale miljø- og utviklingsstudier har 13 obligatoriske kurs, i tillegg til bacheloroppgaven. Hele programmet har engelsk som undervisningsspråk og Noragric har følgelig mange kandidater fra utlandet. I motsetning til UiA, har UMB en struktur som åpner for 5 studiepoengskurs, noe som fremgår av listen under:

EDS101 (5) Introduction to Environment, Development and Globalization
EDS106 (5) Development Seminar
EDS111 (5) Social Anthropology
EDS115 (10) Social Science Statistics and Methods
EDS120 (5) Sociology
EDS130 (5) Introduction to Political Ecology
EDS140 (10) Economics for Environment, Development and Natural Resources
EDS170 (5) Introduction to Gender and Development
EDS225 (10) Linking Ecological and Social Resilience
EDS270 (10) Development Aid and Politics
EDS275 (10) Writing Seminar
ECOL110 (10) Tropical Ecology and Biology
PHI100 (10) Examen Philosophicum (PHI 100 or PHI101)

I programmet gis det også rom for utveksling i 4 semester, dvs 2. år. Her er det verdt å merke seg at Noragric promoterer samarbeid med 3 universiteter i det Globale Sør: Earth University, Costa Rica, Sokoine University, Tanzania og Comsat University, Pakistan. Programmet har i motsetning til vårt program ingen obligatoriske feltkurs, men har to valgfrie feltkurs. Det ene foregår i India: EDS272 - Development Challenges in Rural India. Kurset går over et helt semester. Det andre kurset foregår i Tanzania og går over en måned: EDS210 - Development and Climate Change Adaptation and Mitigation in Tanzania. Dette er relativt nystartede kurs (2010 og 2012).

Programmet har i tillegg til feltkurs følgende øvrige valgkurs:

EDS190 - Indigenous Rights and Politics
EDS265 - Anthropology of Development
EDS255 - Health, Environment and Development
ECN230 – International Economics
EDS260 - Global Environmental Changes
EDS245 - Human Rights and Development
EDS280: Land Rights: an Introduction to Theory, Applications and Policy
EDS250 – Agriculture and Sustainable Agriculture and the Environment

Tillegg tilbys kurs i spansk, Swahili og norsk som fremmedspråk.

Innholdsmessig skiller programmene seg vesentlig fra hverandre i den forstand at der Noragric vektlegger en tverrfaglig tilnærming på tvers av naturfag (tropisk økologi og biologi) og ulike samfunnsvitenskapelige fag, har UiAs program i større grad vektlagt tverrfaglighet innen samfunnsvitenskapelige disipliner. Dette speiler selvsagt instituttets ansatte og deres faglige profil, UMB har en tydelig naturvitenskapelig profil som reflekteres i programporteføljen. Det gjelder særlig kursene: Linking Ecological and Social Resilience, Tropical Ecology and Biology, Agriculture and Sustainable Agriculture and the Environment.

Utover dette skiller ikke programmene seg radikalt fra hverandre innholdsmessig. Selv om titler på kurs kan være noe annerledes er mye av innhold relativt likt. Mindre enheter gir likevel noe større fleksibilitet i forhold til fokus og tema. Der Noragric skiller seg i større grad fra UiA er i sine valgemner. Her har Noragric flere valgemner som er tett knyttet opp til aktuelle tema innen utviklingsfeltet, for eksempel ifht til rettighetsproblematikk og helse. Dette er kurs Noragric tilbyr på mastergradsnivå og som åpnes for bachelorstudenter.

4.0 Forslag til tiltak/egenevaluering

Institutt for utviklingsstudier har over lengre tid jobbet med å få til en bedre integrering av de to respektive bachelorprogrammene som tilbys på instituttet. Flere av tematikkene fra utviklingsfeltet tas også opp i samfunnsendring og kommunikasjon. Basert på anbefalinger fra et instituttforankret utvalg som har arbeidet med dette over tid, ble det et forslag til endring presentert for studieutvalget høsten 2013 og godkjent. Endringene innebærer blant annet:

- en effektivisering av undervisningen og mer hensiktsmessig utnyttelse av den faglige kompetansen ved instituttet

- forenkling og samordning av programmenes struktur for å gjøre programmenes progresjon og faglige profil tydeligere
- forenkling og effektivisering av administrasjon av programmene

Videre er det tenkt å bidra til økte søkertall, redusert frafall og økt gjennomstrømming i programmene. Det vil også styrke faglig-strategisk base for instituttet som integrert fagmiljø.

Planlagt revisjon av enkeltemner og pensum

De vedtatte endringene berører det eksisterende studieprogrammet innen utviklingsstudier på følgende måte:

- UT 101 Økonomisk globalisering – innhold og pensum revideres og gis ny versjonskode
- UT 103 Sosialantropologiske perspektiver endres til UT 1xx Kulturelle endringsprosesser (studiepoengsreduksjon mot UT 103 på 5 sp., SV 113 på 5 sp. og SV 203 på 5 sp. Innhold og pensum revideres)
- UT 106 Introduksjon til utviklingsspørsmål og -teori endres til UT 1xx Perspektiver på utvikling, miljø og samfunnsendring (studiepoengsreduksjon mot SV 103 på 5 sp., UT 103 på 5 sp. og UT 106 på 2 sp. Innhold og pensum revideres)
- Økning i antall studenter på emnene

UT – 101 er nevnt som et fag som bør endres av panelet, og de godkjente studieendringene innebærer en slik revisjon. Videre anbefaler panelet at UT – 107 (første år), UT – 204 (andre år) og UT- 203 ses i større sammenheng. Det er overensstemmelse med instituttets syn på disse tre fagene. En utfordring med 10 studiepoengskursene er nettopp at de fort blir brede, når vi nå etablerer store introkurs er det særlig viktig at vi får til en tydeligere tematisk og faglig spissing på disse tre kursene som nå i større grad vil fremstår som kjernekurs i programmet. Dette arbeidet vil iverksettes i januar 2014, og innebærer at vi ser på disse tre kursene i sammenheng, sikrer at de bygger på hverandre og at vi får en revisjon av pensum for samtlige kurs. Gjennom en tydelig faglig spissing vil en eventuelt kunne dele kursene inn i bolker a 5 studiepoeng. Dette må ses i sammenheng med kjernekurs på det andre bachelorprogrammet i samfunnsplanlegging og kommunikasjon, der en tilsvarende øvelse vil kunne gi studentene flere valgmuligheter på tvers av programmene.

Når det gjelder rekkefølge på kurs, ser den godkjente reviderte studieplanen slik ut. Første år her er identisk med årsstudiet.

Sem. 1	HI-100 Global Historie 10 sp.	UT-1xx Kulturelle endringsprosesser 10 sp.	UT-1xx Utvikling, miljø og samfunnsendring 10 sp.
Sem. 2	UT – 101 Økonomisk globalisering 10 sp.	UT 107 Bistand, makt og konflikt 1o sp.	UT 109 Feltkurs 10 sp.
Sem. 3	EX-100 Ex.Phil. 10 sp.	UT 204 The Global Challenge: Natural Resources and Climate Change 10 sp.	Breddeemne
Sem. 4	Breddeemne/ Utenlandsstudier	Breddeemne/ Utenlandsstudier	Breddeemne/ Utenlandsstudier
Sem. 5	EX 104 Ex.fac. 10 sp.	ME 107 Samfunnsvitenskapelig metode 10 sp.	UT 203 Komparativ regional analyse 10 sp
Sem. 6	UT 200 Feltarbeid 15 sp.		UT 201 Bacheloroppgave 15 sp.

Internasjonalisering

Instituttet har som fremhevet av panelet en klar og tydelig profil gjennom gode samarbeidsavtaler om utveksling, samt etablert feltkurs første studieår og feltarbeid i tredje år. Instituttet har forbedringspotensial med henblikk på gode samarbeidsavtaler om utveksling (2. år) ved våre samarbeidsinstitusjoner i det Globale Sør.

UMB, samt utviklingsorienterte studier ved UiB og UiO tilbyr blant annet semestre ute for sine studenter ved afrikanske og latin-amerikanske universitet og det kan være et langsiktig mål for IUS å jobbe videre med å etablere slike muligheter for våre studenter på bachelornivå.

I forhold til innveksling må instituttet opprettholde dagens tilbud om 2 (3, inkludert UT – 112) emner som tilbys på engelsk på bachelornivå.

Vurderings- og undervisningsutrykk

Panelets studentrepresentant ønsker mer varierte vurderings- og undervisningsutrykk. Programmet har i dag et såkalt blended course som kombinerer nettbaserte læringsmetoder og klassisk plenumsundervisning. Dette kurset beskrives som et fremmedelement i programmet og anbefales revidert både med henblikk på pensum og struktur. Selv om vi tenker nytt omkring dette kurset og lager en campusbasert løsning er det er likevel grunn til å ta inn over seg studentenes ønske om variasjon i undervisningsutrykk, både gjennom bruk av nettressurser og gjennom mer interaktive læringsmetoder. Instituttets stab skal ta PULS-organiserte kurs i nye undervisningsmetoder i desember 2013. En variert undervisning kan også inkludere studenter i større grad, for eksempel som kollokvieledere.

Med tanke på mer varierte vurderingsformer er dette et ressursspørsmål som er vanskelig å løse. Ettersom instituttets masterprogram er nettbasert, har vi få Kristiansandsbaserte studenter som kan fungere som kollokvieledere. En restrukturering av masterprogram er for øvrig også under arbeid og vi håper at en restrukturering kan gi oss tilgang på den type studentressurser som kan være viktige for en mer variert vurderingsform. Nilsens forslag om essay som utarbeides gjennom et semester kan også være en god modell for flere av kjernekursene.

Relevans

Som nevnt tidligere henger profil og relevans tett sammen. Panelet anbefaler at programmet bytter navn, for i større grad å favne de endringsprosesser som har funnet sted de siste årene både innholdsmessig i bachelorprogrammene og i for hold til ansattes kjernekompetanse. For instituttet er dette et viktig innspill, som også speiler en intern diskusjon som har pågått over tid. Instituttet ønsker, som følge av den bredden av program som tilbys og fagkompetanse som finnes, å endre både instituttnavn samt programnavn. På instituttseminar på Fevik 10. desember ble det vedtatt at instituttet ønsker å søke om navneendring til institutt for global utvikling og samfunnsplanlegging. For bachelorprogrammet ønsker vi å kalle det bachelor i globale utviklingsstudier. Navnet speiler at utviklingsprosesser foregår globalt og ikke bare i Sør. Videre reflekterer det et viktig poeng både for profil og for relevans for arbeidsliv, nemlig en større

integrasjon av perspektivet «Sør i Nord», det vil si at en del tematikker fra det Globale Sør i større grad også utspilles i Nord.

Kunnskap om slike tematikker og prosesser kan benyttes i Nord, for eksempel i forhold til integrasjonsspørsmål, flyktningpolitikk osv. Dette bidrar også til å øke programmets relevans i en mer hjemlig (skandinavisk/ europeisk kontekst). Forslag om navneendring vil gå videre til fakultetsstyret i februar 2014.

Videre bør vi rendyrke vår profil som et tverrfaglig program innenfor de ulike samfunnsvitenskapelige disiplinene, samt opprettholde en sterk felt-/praksisorientering for studentene gjennom feltkurs og feltarbeid.

Avslutningsvis må det også nevnes at programmet må ses i sammenheng med instituttets mastertilbud. Nilsen nevnte viktigheten av å kunne tilby en mastergrad som er fokusert rundt en rent samfunnsfaglig tilnærming til utviklingsstudier som igjen kan danne grunnlag for rekruttering til doktorgradsstudier på lengre sikt. Instituttet tilbyr i dag en mastergrad i «Development Management» med sterkt fokus på management og miljø og som produserer gode studenter som også ønsker å gå videre med en PhD. For å møte behovet fra studenter fra samfunnsplanlegging og fra studenter som vil jobbe videre med utviklingstema som migrasjon, urbanisering, mobilitet, mangfold, «Sør i Nord» jobber instituttet nå for en spesialisering innen rammene av dagens dagens mastertilbud. Begge spesialiseringer vil kunne gi gode kandidater til fakultetets nyetablerte PhD – tilbud.

Programevaluering (ekstern evaluering): Master i ledelse- erfaringsbasert

2013

Innhold

1. Introduksjon 4
1.1 Sammensetning av evalueringspanelet 4
1.2 Oppgaver 4
2. Helhet og sammenheng i studieprogrammet 6
3. Sammensetning av emner og emnegrupper 8
4. Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner 10
5. Målgruppe og yrkesrelevans 12
6. Variasjon og relevans i undervisnings- og vurderingsformer 13
7. Internasjonalisering 15
8. Læringsmiljø og programtilhørighet 16
9. Inntakskvalitet 17
10. Vedlegg 18

Side 190

Programevaluering av studieprogrammet Master i ledelse- erfaringsbasert

Rapport fra evalueringspanelet

Møtedato: 14.11.2013

Sekretær for panelet: Nichole E. Silva

1. Introduksjon

Programevaluering er en del av UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.4). Hensikten med programevaluering er å foreta en grundigere og mer helhetlig gjennomgang av studieprogrammet enn den som gjøres ved årlig evaluering og revisjon av fag-/studieplanen.

Programevaluering skal gjennomføres minimum hvert 5. år og skal omfatte både en egenevaluering og evaluering av et panel med eksterne deltakere.

Denne rapporten dokumenterer vurderingene gjort av evalueringspanelet i møte 14. november 2013.

1.1 Sammensetning av evalueringspanelet

I UiAs kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.4) er det bestemt at Evalueringspanelet skal ha følgende sammensetning:

- 2 vitenskapelige ansatte (ikke institutt-/studieleder)
- *1 student (ikke tilstede)*
- Minst 2 eksterne evaluatorer, hvorav minst en vitenskapelig ansatt fra universitet/høgskole

Medlemmene i evalueringspanelet er valgt ut på bakgrunn av deres kjennskap til studiets faglige orientering, kjennskap til EVU som et særegent utdanningsområde samt kjennskap til praksisfeltet i en eller flere spesialiseringer som tilbys ved Master i ledelse. Evalueringspanelet bestod av følgende medlemmer:

Håvard Teigen	Professor, Økonomi og organisasjonsvitenskap, Høgskolen i Lillehammer
Per Tronsmo	Avdeling for skoleutvikling, UDIR
Jarle Trondal	Professor, Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag, UiA
Gjermund Haslerud	Universitetslektor, Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag, UiA

1.2 Oppgaver

I kvalitetssikringssystem (pkt. 2.3.4) er det bestemt at evalueringspanelet skal vurdere følgende forhold:
- helhet og sammenheng i studieprogrammet
- sammensetning av emner og emnegrupper
- innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
- målgruppe

Side 192

- variasjon i undervisnings- og vurderingsformer (inkl. tilbakemelding underveis i form av obligatoriske oppgaver/øvelser, obligatorisk fremmøte)
- relevans i undervisnings- og vurderingsformer i studiets emner i forhold til emnets omfang og læringsutbytte
- bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
- internasjonalisering
- yrkesrelevans
- læringsmiljø og programtilhørighet
- inntakskvalitet
- oppnådde resultater (karakterer, stryk, frafall)

Evalueringspanelet fikk tilsendt følgende dokumentasjon som utgangspunkt for sitt arbeid:

1) Evalueringspanel – oppnevning og kriterier for arbeidet
2) Programevaluering, herunder:

- Oversikt over studiet
- Opptakstall
- Utvalg av studentevalueringer med hensyn til informasjon og infrastruktur ved studiet, evalueringer av det faglige innholdet, egeninnsats
- Internasjonalisering
- Karakterstatistikk
- Studie- og emneplaner

Det er i tillegg gitt utfyllende informasjon om studieprogrammet under panelmøtet ved prosjektansvarlig for Master i ledelse og sekretær for panelet Nichole E. Silva.

Dette materialet ligger vedlagt rapporten.

2. Helhet og sammenheng i studieprogrammet

Panelet ble bedt om å vurdere:

- Studiets totale innhold
- Sammenhengen mellom obligatorisk del og spesialiseringsdel i studieprogrammet

Panelets vurderinger:

1. **Generelle vurderinger**

- Slik panelet oppfatter det så er det usikkerhet om studieprogrammet har en indre faglig sammenheng som til sammen gir kunnskap om ledelse. Det er tydelig at de ulike modulene i studieprogrammet (obligatoriske emner og spesialiseringsemner) er tenkt i forhold til en helhet i studieprogrammet. Det stilles spørsmål til om det er en akkumulasjon i de ulike modulene som bidrar til en helhet og sammenheng i programmet.
- Diskusjonen om akademisk nivå vs. erfaringsbasert praksisrelevans var et gjennomgående tema i møtet og diskuteres også videre under andre punkter i denne rapporten.
- Videre diskuteres det rundt følgende punkter med hensyn til forbedringer/endringer:

1) Ledelse

- Studieplanrammen sier lite om det faglige grunnlaget for ledelsesbegrepet. Studieprogrammet bærer preg av at ledelsesbegrepet er forankret i en statsvitenskapelig tradisjon hvor det fokuseres mye på styring, det er behov for en tydelig redegjørelse for hva synet på ledelse er i dette masterprogrammet.
- Det er ingen emner som er eksplisitt rettet mot det som tradisjonelt sett ansens som ledelsesemner (eks. personalledelse), det er viktig å unngå at ledelsesbegrepet blir brukt uten at det fremkommer eksplisitt hva som menes med ledelse og hvor dette ligger i de ulike moduler.
- Ettersom emnene i studiet er tiltenkt å gi et akkumulativt resultat, ses det på som veldig positivt at det er en fagperson, altså en faglig koordinator, som syr dette sammen og sørger for en helhetlighet i studieprogrammet. På en annen side kan det reise et spørsmål om fremtiden, hva skjer hvis denne sterke personen blir borte? Den langsiktige utviklingen, dersom den er veldig personavhengig, kan gjøre studieprogrammet sårbart.
- Det anses som positivt at det er bygget opp kapasitet med et fagadministrativt apparat rundt studieprogrammet og faglig koordinator, da dette kan bidra til å dempe noe av sårbarheten til studieprogrammet.

2) Akademisk nivå vs. Erfaringsbasert masterprogram

- Det diskuteres rundt det akademiske nivået i programmet da noen av emnene i de ulike spesialiseringer synes å være på bachelornivå samt at ikke alle forelesere i spesialiseringsemner har førstekompetanse.
- På en annen side, så er dette et erfaringsbasert masterprogram, noe som setter det akademiske nivået i perspektiv sammenlignet med ordinære masterprogram. Å invitere personer (konsulenter) inn som ikke er akademikere er ikke nødvendigvis negativt. Det grunnleggende spørsmålet er hvorvidt ledelse er et håndverk, vitenskap eller kunst?

De viktige temaene innenfor ledelse er det ikke forsket nok på, det finnes mye kunnskapsbasert ledelsespraksis, men ikke nok forskningsbasert ledelsespraksis, dermed er det ikke bare akademisk nivå som kan måles i et erfaringsbasert masterprogram. Dette fører

til at programmet i større grad enn i ordinære masterprogrammer må innrette seg balansegangen mellom å ivareta det erfaringsbaserte kontra det akademiske nivået.

- At studieprogrammet er erfaringsbasert betyr nødvendigvis ikke at man senker de akademiske kravene og tilbyr en «master light», men det viktige er hvordan erfaringsbasert kompetanse brukes og utforskes i studiet da dette har direkte tilknytning til studentenes kunnskap og læringsutbytte i de ulike emner, og i studiet som en helhet.

3) Studieprogrammet og ressurser ved UiA

- Gjennomgangen av masterprogrammet avslører flere enkeltopplysninger som viser at det er bekymringsfullt lite ressurser i studiet, bl.a. mangel på interne veiledere til masteroppgaver, manglende lokaler på campus.
  På en side uttrykker UiA at EVU er et satsingsområde, men i praksis vises ikke dette. Det ser dessverre ikke ut til at UiA har en klar profil på hva institusjonen skal med EVU og hvordan det skal utvikles videre, noe dette masterprogrammet lider under. UiAs satsing på EVU området må nedfelle seg i vedtak og i faglige ressurs som gjør det mulig å drive gode EVU tilbud. Det vises til BIs satsing på EVU, dette er en institusjon hvor det er avklart på toppnivå at det er et viktig satsingsområde, noe som gjenspeiles i deres markedsposisjon innen EVU tilbud.
- Svake ressurser på den faglige siden i dette masterprogrammet bør få UiAs ledelse til å tenke rundt muligheter for incentiver at de fast ansatte fagfolkene bidra i driften og utviklingen av EVU tilbud. Skal universitetet ha et godt faglig nivå på masterprogrammet og samtidig øke volumet må det gjøres tilgjengelig faglige ressurser for å kunne håndtere dette.
- Panelet bemerker at masterprogrammet har, til tross for manglende ressurser og klar forankring, vært en fabelaktig suksess med en jevn tilstrømming av studenter ved hvert opptak. Ressursmangelen vil først bli synlig når denne store mengden av studenter skal veiledes på masteravhandlingen.

3. Sammensetning av emner og emnegrupper

Panelet ble bedt om å vurdere:

- Sammensetningen av emner som inngår i studieprogrammet samt at rekkefølgen av emner gir progresjon i programmet (for eksempel innen spesialiseringen).

Panelets vurderinger:

Panelet vurderte sammensetningen av emner som stort sett bra, som en ledelsesmaster er dette et masterprogram som bygger på summen av kunnskap innenfor ulike temaer. Det er forståelse for at det er de obligatoriske emner som først og fremst utgjør rammeverket for ledelse, og at ledelse berøres i mindre grad innenfor spesialiseringsemner.

Videre diskuteres det rundt følgende punkter med hensyn til forbedringer/endringer:

1) *Sammensetning*
- Det pekes på at sammensetning av emner, spesielt de obligatoriske emner er mer rettet mot styring i offentlig sektor og er ikke nødvendigvis utpreget ledelsesrettet. Ledelse handler om personer, relasjoner og prosesser, det bør derfor vurderes å se nærmere på ledelsetemaer som HRM, prosesser, omstilling, konflikthåndtering osv., da dette ser ut til å mangle i de obligatoriske modulene.
- Sammensetningen av emner i den erfaringsbaserte masteren baseres både på etterspørselen i markedet og av kompetansen hos de faglige ved Universitetet i Agders, dette kan føre til at det blir en relativ tilfeldig sammensetning av emner. Til tross for at masterprogrammet er avhengig av etterspørselen i markedet, spesielt med hensyn til utviklingen av spesialiseringer, så bør det være en tydeligere faglig begrunnelse vedrørende sammensetningen av emner i masterprogrammet.
- Sammensetningen av emner bør også gjenspeile at dette er et studium på masternivå, det stilles spørsmål til hvorvidt emner i f.eks. spesialiseringen Arbeidsliv og karriereveiledning oppfyller kravene om masternivå. På en annen side så nevner en av panelmedlemmene at nettopp yrkesveiledning og karriereveiledning vært et tema som Kunnskapsdepartementet har fokusert på*: å systematisk følge opp de høyere utdanningsinstitusjonenes arbeid med studie- og karriereveiledning*[1]. Konklusjonen er at man bør sørge for at det ikke kun blir studieprogrammets akademiske nivå som en helhet som ivaretas, men at også nivået i enkeltemner i programmet ivaretas, spesielt når de enkelte emner (moduler) tilbys som enkeltstående kurs.

2) *Progresjon*
- Det stilles spørsmål til om det er en progresjon i studiet når det rulleres på emner, hvilket betyr at studenter kan starte på sine respektive spesialiseringsemner før de obligatoriske emner er fullført. Det kan også gå mye tid mellom hver gang et emne tilbys (opptil 6 semestre).
- «Progresjonen» i studiet, ved å rullere på emner og tilby 10 sp. per semester, har både sine fordeler og ulemper.

[1] St.meld. nr. 16 (2006-2007)

- Fordelen er fleksibiliteten det skaper for studenter med 100% jobb ved siden av studiene, dette omfanget er det samme som det legges opp til i ulike nasjonale utdanningstilbud slik som "Rektorskolen" og «Styrerutdanningen».
- Ulempen handler om mulighetene for å integrere alle studenter på lik linje. Ettersom det rulleres på emnene kan noen av studentene risikere å falle fra dersom de obligatoriske emner i studiet ikke tilbys før mot slutten av deres studieforløp. Det bør være en smidig overgang fra de obligatoriske emner og over til spesialiseringsemner, slik at studenter har en grunnleggende begrepsfestning når de skal videre til sine respektive spesialiseringer og ved masteroppgaveskriving. Programansvarlige bør vurdere om ikke obligatoriske emner skal være fullført før studenter starter på sine spesialiseringer.

4. Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner

Panelet ble bedt om å vurdere:

- Om læringsutbyttet:
  - beskriver kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse en kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha (jf. kvalifikasjonsrammeverket)
  - er utformet ut fra aktuelle nivåbeskrivelser for bachelor- og masternivå
  - er oppnåelig for studenten på det aktuelle nivået i løpet av den tiden som er avsatt til studiet
  - at det er samsvar mellom summen av innhold/læringsutbytte i de enkelte emner og studieprogrammet som helhet
- Hvorvidt studieprogrammet har en tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart, jf. NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften) § 4-2.

Panelets vurderinger:

Punkter med hensyn til forbedringer/endringer:

1) *Læringsutbytte*
   - Det kan være krevende for akademia å definere hva som er den kompetansen (Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) studenter skal sitte igjen med etter endt studium, spesielt i en erfaringsbasert master hvor kompetanse i ledelse kan være så mangt samt at det er vanskelig- om ikke umulig å måle hvorvidt man blir bedre ledere ved endt studium.
   - Hvorvidt læringsutbyttet i studiet/emner er utformet ut ifra nivåbeskrivelser for bachelor- og masternivå ble ikke diskutert utover det som allerede er nevnt i punkt 2 *Helhet og sammenheng i studieprogrammet* og punkt 3 *Sammensetning av emner og emnegrupper.*
   - Generelt for hele studieprogrammet så kan man risikere «bachelorfølelsen» dersom det ikke er fordypning i en spesiell ledelsesteori eller et sett med ledelsesteorier. Noen av de obligatoriske emner kan fremstå som teorisvake, det er kun et kurs av de obligatoriske emner som har en god teoretisk forankring, og det er emnet ORG-916 En offentlig sektor i endring. En mulighet er å integrere ledelse mer i de obligatoriske organisasjonsemner (mrk: ORG929 og/eller ORG 916), da en innføring i et sett med ledelsesteorier kan bidra til at studenter utvikler en redskapskasse som de tar med seg videre i studieforløpet og i masteroppgaveskrivingen. En slik innføring kan hjelpe studentene til å se teoriene i sammenheng, og det er også minst like viktig at dette integreres i undervisningen.
   - Som et erfaringsbasert deltidsstudium, så er læringsutbyttet og omfanget av emner per semester oppnåelig for studenter som er i 100% arbeid og tar studiene ved siden av, jfr. tidligere kommentar under punkt 3 *Sammensetning av emner og emnegrupper* vedr. progresjon.
   - Studentevalueringene viser at studentene er gjennomgående fornøyd med de ulike emner i studiet, men gode evalueringer kan også være varsko på at det blir for lett, dette kan eventuelt avdekkes gjennom at sluttevalueringene ved hvert emne kan gjøres bedre og være mer presise ut ifra læringsmålene til hvert enkelt emne. Det er viktig å få informasjon om hva/i hvor stor grad læringsutbyttet er nådd. Studentene har en viktig stemme i dette, da de kan være den beste kilden til å vurdere om en leder er god eller ei. Målene (læringsutbyttet) i programmet og i emner bør gjenspeiles i evalueringene i større grad.

2) Kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

- Det er viktig for målgruppen å få inn både forskningsbasert kunnskap og erfaringer fra praksis knyttet til teori i en erfaringsbasert master. Dersom det overordnede læringsutbyttet er å utdanne bedre ledere, så er det viktig at programmet som er en erfaringsbasert master ikke blir for «akademisert», men at det heller ikke blir en «master light».

5. Målgruppe og yrkesrelevans

Panelet ble bedt om å vurdere:

Hvorvidt opptakskrav er fornuftig og relevant ut fra innholdet i studieprogrammet

Panelets vurderinger:

- Om studiets målgruppe: *ansatte i offentlig og privat virksomhet og tar for seg de utfordringer ledere og mellomledere står overfor* (uia.no). Slik panelet vurderer det er målgruppen i all hovedsak ansatte i offentlig virksomhet, da både spesialiseringer og de obligatoriske emner omhandler temaer om offentlig sektor.
- Ettersom masterprogrammet er inndelt i ulike spesialiseringer basert på en sektorfordeling (barnehage, skole, helse, m.fl.) er substansen i programmet avhengig av hvem målgruppen er, og det synes til at målgruppen treffes via emnene i programmet.
- Motivasjon for de fleste studenter på erfaringsbasert master er først og fremst hjelp til å gjøre jobben sin, mens noen vil formalisere sin kompetanse med mastergrad, emnene i studiet synes å kunne tilfredsstille begge behov.

6. Variasjon og relevans i undervisnings- og vurderingsformer

Panelet ble bedt om å vurdere:

- Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer (inkl. tilbakemelding underveis i form av obligatoriske oppgaver/øvelser, obligatorisk fremmøte)
- Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i studiets emner i forhold til emnets omfang og læringsutbytte
- Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
- Oppnådde resultater (karakterer, stryk, frafall)

Panelets vurderinger:

1) *Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer (inkl. tilbakemelding underveis i form av obligatoriske oppgaver/øvelser, obligatorisk fremmøte)*

- Det er positivt at studenter fra de ulike spesialiseringer kommer sammen i de obligatoriske emner
- Panelet ber om at det vurderes om det er et godt pedagogisk utgangspunkt med over 100 studenter i forelesninger på masternivå i de obligatoriske emner, spesielt dersom undervisningen kun er forelesningsbasert. Det er en risiko for at man mister en samhandling mellom studenter på tvers av sine respektive spesialiseringer (eller grupper) som kan være veldig nyttig i erfaringsvekslinger og nettverksdannelse, undervisning som legger opp til mer gruppearbeid i og utenfor forelesningssalen kan være nyttig for studentene. Man kan i tillegg risikere at undervisningen blir for ensidig kun med forelesninger og at det kan være en utfordring for studenter å komme gjennom pensum på samlinger.
- Læring skjer best i dialog, grupper i undervisning kan bli satt sammen systematisk og resultatet fra deres gruppearbeid kan gjøres tilgjengelig for hverandre, men dette må eventuelt håndteres og det krever ressurser.
- Variasjon i undervisningen i form av f.eks. case arbeid er både krevende men samtidig veldig nyttig for studentene, dette brukes mye i internasjonale executive programmer og bør vurderes i sterkere grad i dette masterprogrammet.
- Studentevalueringene viser at det gjennomgående kommenteres vedr. tilgangen til forelesningsnotater i forkant av forelesninger (Power point foilere), altså ikke ulikt ordinære studier, panelet bemerker at ettersom dette er et betalingsstudium så bør man prøve å tilpasse seg studenter som kunder og yte service der det er mulig, på en annen side så skal gode ledere være selvstendige og de kan ikke forvente å få alle notater i fanget.

2) *Relevans i undervisnings- og vurderingsformer i studiets emner i forhold til emnets omfang og læringsutbytte*

- Ingen kommentarer utover det som er nevnt i punktet over

3) *Bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)*

- Panelet mener at det er tilfredsstillende variasjon i vurderingsformer i de ulike emner, men at følgende må vurderes:

Det er problematisk dersom det både er emneansvarlige som utvikler pensum, som er foreleser og som til sist evaluerer egen undervisning gjennom sensurering. Det oppfordres til mer bruk av ekstern sensur i de ulike emner, og ikke bare i sensureringen av masteroppgaver. Til tross for at det er et kontinuerlig press på ressurser, så er ekstern sensurering med på å sikre kvalitetsnivået i studiet.

4) *Oppnådde resultater (karakterer, stryk, frafall)*

- Panelet kommenterer at karakternivået på masteroppgaven i studiet har et overraskende høyt snitt ifht. karakter i de obligatoriske emnene/spesialiseringsemnene.
- Lite frafall/stryk og gode gjennomsnittskarakterer i de obligatoriske emnene/spesialiseringsemnene. Denne evalueringa bør følges opp med løpende gjennomgang av karakternivået både på emne- og masteroppgavenivå. Dette gjelder spesielt på emner der det bare er en sensor og ingen ekstern sensor.

Panelet hadde i tillegg følgende kommentarer knyttet til *masteroppgaven* (30 sp):

- I og med at opptaket til studiet er relativt åpne med tanke på grunnutdanning (bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning), så kan man ikke forvente at alle har samme vitenskapelig teori i bunn, det som kan være situasjonen i dette studiet er at man da har masterstudenter som har mye erfaring fra arbeidslivet men svakere på metodesiden slik at deres arbeid på masteroppgaven kan være avgrenset til deskriptiv statistikk. Det anbefales derfor at man ser på muligheten for å veksle på å øve seg på masteravhandlingsformatet i hvert emne og samtidig være praktisk anlagt studium, uten trening i å kunne definere problemstillinger tidlig i studiet vil man få vanskeligheter når man starter på masteroppgaven.
- Det er i dette studiet, i likhet med ordinære masterstudier, en svak gjennomstrømming av studenter når det kommer til å avslutte studiet med en masteroppgave. Det stilles spørsmål til om dette kan ha sammenheng med at departementene og NOKUT har andre kriterier enn det studenter ved erfaringsbaserte mastere har. Kan det være slik at en avhandling ikke er viktig for studentene? Det anbefales å undersøke dette i dette studiet.
- Spørsmål i tilknytning til gjennomstrømming (motivasjon, kompetanse til å skrive masteroppgave) bør også tas inn som en del av studentevalueringene.
- Sensurering av masteroppgaver slik den er i dag (en intern og en ekstern sensor), bør vurderes. Følgende forslag kommer frem:
  1) En ekstern sensor, samt at intern sensur gjøres av en annen enn veileder, i tillegg bør man vurdere en muntlig presentasjon med justerende eksamen for å forsikre seg om at kandidaten kan innestå for innholdet. Det er avgjørende for kvalitetskontroll med muntlig justerende vurdering.
  2) Man beholder nåværende sensureringsform men oppretter en disputasfunksjon, hvor studentene presenterer sin masteroppgave for andre studenter/veiledere. Man får da en seremoniell handling for studentene samtidig som det fungerer som disiplinerende overfor studentene da presentasjonen krever forbedring.

7. Internasjonalisering

Panelet ble bedt om å vurdere:

Studentenes muligheter for utveksling i studieprogrammet og utvekslingsavtaler knyttet til programmet

Panelets vurderinger:

- Panelet mener at studiet har et godt utvekslingsprogram, med muligheter for et kortere studieopphold ved UC Berkeley. Omfanget av studieoppholdet er tilpasset personer i arbeid.
- Masterprogrammer som har samarbeid med andre land bidrar til mer mangfold. Det er både positivt og imponerende at masterprogrammet har fått i stand en unik rammeavtale med UC Berkeley, en rammeavtale signaliserer en forankring av internasjonaliseringsmuligheter ved studiet.
- Det er derimot lite omfang av innveksling. Panelet anbefaler å se på muligheter for innveksling av studenter også, enten fra UC Berkeley, eller fra andre utenlandske institusjoner. Det betyr i så fall at man må se på mulighetene for mer engelskrettede kurs.

8. Læringsmiljø og programtilhørighet

Panelet ble bedt om å vurdere:

- Det fysiske læringsmiljø totalt sett (undervisningslokaler, spesialrom, grupperom, utstyr, hjelpemidler, tilgang til IT-ressurser, lesesaler, bibliotek) og det psykososiale læringsmiljø med tanke på forholdet studentene imellom og forholdet mellom studenter og lærere.
- Opplegg for faglige/sosiale aktiviteter i forbindelse med oppstart av studieprogrammet.

1) *Fysiske læringsmiljø*

- Jfr. tidligere kommentar; manglende lokaler ved UiAs campus kan bidra til mistrivsel hos studentene, som tidligere nevnt så bør UiA avklare sine intensjoner med EVU, da det på en side uttrykkes at EVU er et satsingsområde, men i praksis gir man ikke ressurser til å drive EVU tilbud.

2) *Oppstart av studieprogrammet*

- Det kunne vært lurt å innføre en introduksjonsforelesning for nye studenter før første ordinære samling, slik at de nye studentene kan møtes for å etablere kjennskap, i tillegg til at man kunne gått gjennom annen praktisk informasjon i forbindelse med studiet.

9. Inntakskvalitet

Panelet ble bedt om å vurdere:

Utviklingen i søkertall til studieprogrammet de siste årene.

Panelets vurdering:

- Jfr. tidligere kommentar: masterstudiet har hittil vært en fabelaktig suksess med en jevn og stabil tilstrømming av studenter ved hvert opptak. I de spesialiseringer der søkertall er lave, bør det vurderes å gjøre endringer/ta ulike grep.

10.Vedlegg

Vedlegg 1

Evaluering av Master i ledelse- erfaringsbasert, Universitetet i Agder

Masterprogrammet Master i ledelse- erfaringsbasert (90 sp.) tilbys som en del av Universitetet i Agders etter- og videreutdanningstilbud.

I 2013 vil det gjennomføres en programevaluering av masterprogrammet Master i ledelse-erfaringsbasert ved Universitetet i Agder, i henhold til Universitetet i Agders kvalitetssikringssystem. Hensikten med programevaluering er å foreta en grundigere og mer helhetlig gjennomgang av studieprogrammet enn den som gjøres ved årlig evaluering og revisjon av fag-/studieplanen.

Programevaluering skal omfatte både **evaluering av et evalueringspanel** og en **egenevaluering**.

Evalueringspanelet består av:		
Håvard Teigen	Professor, Økonomi og organisasjonsvitenskap, Høgskolen i Lillehammer	havard.teigen@hil.no
Per Tronsmo	Avdeling for skoleutvikling, UDIR	Per.Tronsmo@utdanningsdirektoratet.no
Jarle Trondal	Professor, Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag, UiA	jarle.trondal@uia.no
Gjermund Haslerud	Universitetslektor, Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag, UiA	gjermund.haslerud@uia.no

Fremdriftsplan

Praktisk informasjon

- Evalueringskriteriene som panelet evaluerer er satt i system i vedlagte mal for den eksterne evalueringsrapporten.
- All nødvendig informasjon om studieprogrammet er å finne i endelig egenevalueringsrapport

- Ved behov for ytterligere informasjon og dokumenter, kontakt Nichole E. Silva

Kontaktperson UiA:

Nichole E. Silva
Etter- og videreutdanningsenheten v/ Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap
nichole.e.silva@uia.no Tlf: 38 14 13 42

Vedlegg 2

Programevaluering- egenevaluering (se egen rapport)

Programevaluering (egenevaluering): Master i ledelse- erfaringsbasert

Etter- og videreutdanningsenheten, Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, 2013

Morten Øgård og Nichole Elgueta Silva

Innhold

1. Innledning 4
2. Master i ledelse- erfaringsbasert- innhold og struktur 5
2.1 Master i ledelse- erfaringsbasert ved Universitetet i Agder 5
2.2 Erfaringsbasert master i ledelse ved andre institusjoner 6
Universitetet i Bergen 7
Handelshøyskolen BI 9
NTNU 10
Syddansk Universitet 12
3. Søkning og opptak til studiet 14
3.1 Opptak- Master i ledelse 14
3.2 Opptak- sammenlignende studier 15
4. Informasjon og infrastruktur 19
5. Faglig innhold 22
5.1 Helhet og sammenheng i studieprogrammet 22
5.2 Sammensetning av emner og emnegrupper 22
5.3 Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner 23
Læringsutbytte i de obligatoriske emner 23
Læringsutbytte- spesialiseringene 25
5.4 Studenters evaluering av det faglige innholdet 26
5.5 Internasjonalisering 29
6. Undervisning/pedagogisk opplegg 30
7. Studentenes egeninnsats 31
8. Resultater 35
8.1 Studentenes prestasjoner- Master i ledelse 35
Kvalitetssikring av eksamensoppgaver 35
Studentenes prestasjoner 35
8.2 Studentprestasjoner – sammenligning mellom institusjoner 38
9. Oppfølging 40
9.1 Emnerapporter 40
9.2 Studentevalueringer 40
9.3 Eventuelle kvalitetssvikt i studiet 40
10. Forslag til endringer 41

11. Erfaringsoverføring 41
Vedlegg 1: Masterprogram ved andre institusjoner i Norge 42
Universitetet i Bergen, Master i helseledelse 42
Handelshøyskolen BI, Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse 44
NTNU, Master i Skoleledelse 48
Syddansk Universitet, Danmark - Master i offentlig ledelse 54
Vedlegg 2: Master i ledelse, UiA 62
Ledelse, masterprogram 62
Obligatoriske emner 66
ARBEIDSLIV- OG KARRIEREVEILEDNING 74
HELSELEDELSE 78
KOMMUNAL LEDELSE 81
KULTURLEDELSE 85
SKOLELEDELSE 89
BARNEHAGELEDELSE 93
MASTEROPPGAVE som skrives i tilknytning til spesialisering 96

1. Innledning

Hensikten med en programevaluering av studieprogrammet Master i ledelse- erfaringsbasert (90 sp.) ved fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, er slik vi forstår det, å foreta en kritisk, grundig og helhetlig gjennomgang av studieprogrammet.

Slik det fremkommer i Universitetet i Agders (UiA) kvalitetssikringssystem, skal en slik programevaluering gjennomføres minimum hvert 5 år og skal omfatte både en egenevaluering og evaluering av et evalueringspanel med eksterne deltakere. Dette er første gang en slik evaluering av studieprogrammet Master i ledelse- erfaringsbasert (90 sp.) foretas.

Evalueringsrapporten er utarbeidet med utgangspunkt i intern informasjon, slik som karakterfordelinger og eksamensresultater, studentevalueringer som foretas i form av midtveis- og/eller sluttevalueringer i et semester samt opptakstall. Det er i tillegg blitt benyttet informasjon hentet fra UiAs studiehåndbok. Informasjon om de masterprogrammene

I første del av denne rapporten presenteres studieprogrammet Master i ledelse. Deretter følger en presentasjon av de programmene og institusjonene som er valgt ut for sammenligning av dette studiet, herunder Universitetet i Bergen- Master i helseledelse, Handelshøyskolen BI- Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse- NTNU, Master i Skoleledelse, Syddansk Universitet, Danmark - Master i offentlig ledelse.

Evalueringsrapporten er utarbeidet med utgangspunkt i intern informasjon, slik som karakterfordelinger og eksamensresultater, studentevalueringer som foretas i form av midtveis- og/eller sluttevalueringer i et semester samt opptakstall. Det er i tillegg blitt benyttet informasjon hentet fra UiAs studiehåndbok. Informasjon om de masterprogrammene som vårt studium sammenlignes med er hentet både fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og fra deres respektive hjemmesider.

Evalueringsrapporten er utarbeidet av faglig koordinator for studiet Master i ledelse, professor Morten Øgård og administrative ansvarlige for studieprogrammet, Linda Hye og Nichole E. Silva ved EVU- enheten ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap.

Det vil i tillegg gjennomføres en ekstern evaluering av programmet. Evaluatorene er valgt ut på bakgrunn av deres kjennskap til studiets faglige orientering, kjennskap til EVU som et særegent utdanningsområde samt kjennskap til praksisfeltet i en eller flere spesialiseringer som tilbys ved Master i ledelse.

2. Master i ledelse- erfaringsbasert- innhold og struktur

I det følgende omtales Master i ledelse- erfaringsbasert med spesialiseringer ved Universitetet i Agder og deretter presenteres sammenlignbare erfaringsbaserte masterprogrammer som tilbys ved andre institusjoner.

2.1 Master i ledelse- erfaringsbasert ved Universitetet i Agder

Studiet Master i ledelse er et masterstudium med 8 ulike spesialiseringer per 2013. Studiet består av totalt 90 studiepoeng (sp.), hvorav 40 sp. er obligatoriske fellesemner, 20 sp. er spesialiseringsemner innenfor valgte spesialisering og de siste 30 sp. omfatter en masteroppgave (inkludert metodeseminar) der studenten normalt bygger videre på den valgte spesialiseringen.

Nedenfor er en oversikt over studiets oppbygging:

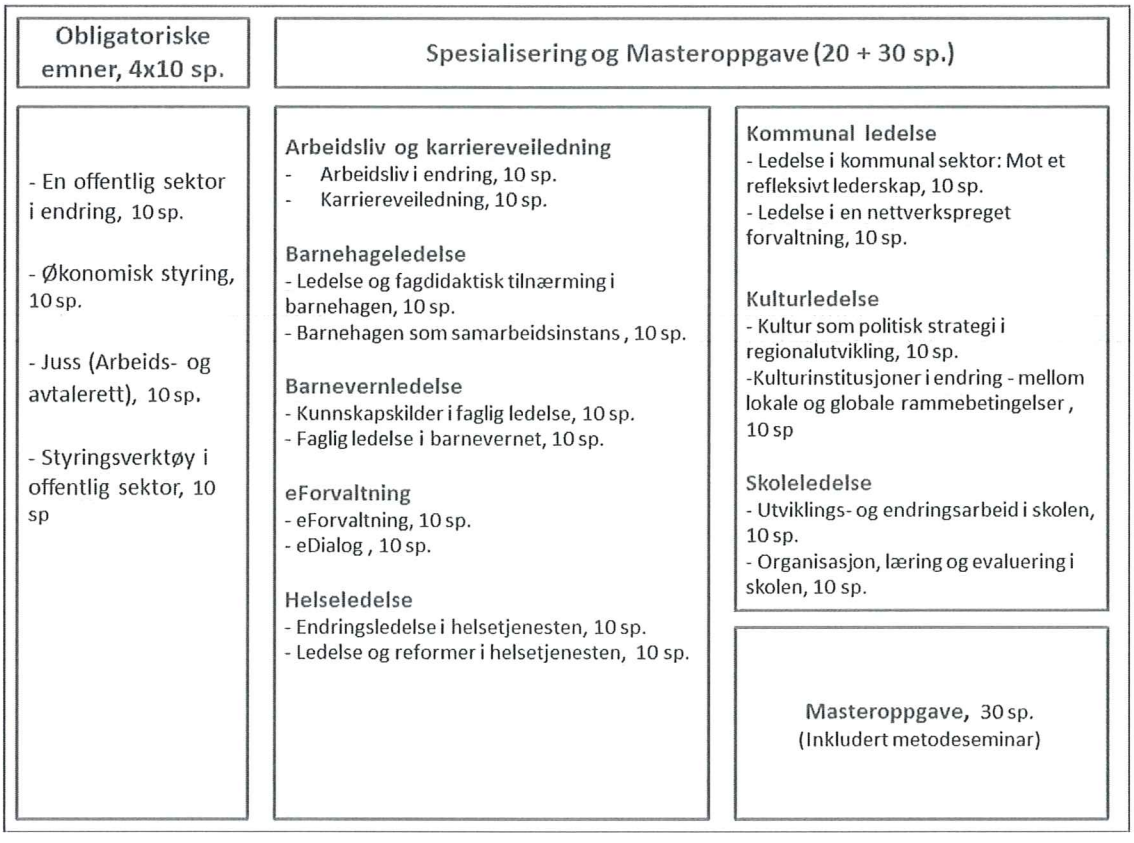

Da masterstudiet er en deltidsutdanning undervises det i totalt 10 sp. pr. semester, og det rulleres på emnene for hvert semester. Fra 2009 og frem til høsten 2012 har det vært undervist i samtlige obligatoriske emner i masterprogrammet, samt metodeseminar hvert semester f.o.m høst 2011. Samtlige emner i spesialiseringene som ble opprettet før 2011 er det blitt undervist i, herunder emnene i Barnehageledelse, Kommunal ledelse, Helseledelse, Kulturledelse, Skoleledelse. Unntaket er spesialiseringsemnene i e-Forvaltning og i Barnevernledelse, i tillegg er det kun ett av totalt to spesialiseringsemner i Arbeidsliv og karriereveiledning som det er blitt undervist i (emnet

Side 213

Karriereveiledning). Som følge av at det ikke er blitt undervist i spesialiseringsemnene i Barnevernledelse og e-Forvaltning vil disse spesialiseringene ikke omtales ytterligere i denne rapporten.

Studenter får felles undervisning i de obligatoriske emnene samt på metodeseminar- uavhengig av deres valgte spesialisering, de splittes deretter opp i sine respektive spesialiseringer ved undervisning i spesialiseringsemner.

Som tidligere nevnt rulleres det på emnene for hvert semester, nedenfor i tabell 1 følger et eksempel på studieplan for hele studiet for studenter med opptak høst 2012.

Tabell 1: Studieplan til Master i ledelse for studenter med opptak høst 2012

Semester	Emne
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring
Vår 2013	JU-907 Juss
Høst 2013	ORG916 En offentlig sektor i endring
Vår 2014	Spesialiseringsemne
Høst 2014	Spesialiseringsemne
Vår 2015	ORG929 Styringsverktøy i offentlig sektor
Høst 2015 - Høst 2016	ORG917 Metodeseminar og Masteroppgave

Alle emner i studiet er frittstående og kan gjennomføres som enkeltemner. Studiet har en kursavgift på kr. 12.000,- pr. 10 sp., det utgjør totalt kr 108.000,- for 90 sp.

Studiets opptakskrav er følgende:

*Opptaksgrunnlag er bachelorgrad eller tilsvarende utdanning av minst 180 studiepoengs omfang og minst 2 års relevant yrkespraksis **etter** avsluttet utdanning.*

Som relevant yrkespraksis regnes ledererfaring eller erfaring fra andre stillinger med selvstendig ansvar innen offentlig forvaltning, privat næringsliv eller frivillige organisasjoner.

2.2 Erfaringsbasert master i ledelse ved andre institusjoner

I det følgende gis en kort omtale av masterprogram som er en del av etter- og videreutdanningstilbudet ved andre institusjoner i Norge, samt hos en internasjonal aktør. All informasjon er hentet fra de respektive institusjoners hjemmesider, informasjonen er hentet inn mai

2013. Flere detaljer om de ulike programmene finnes i vedlegg 1. Institusjonene og de programmer som er omtalt er:

- **Universitetet i Bergen, Master i helseledelse,**
- **Handelshøyskolen BI, Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse,**
- **NTNU, Master i Skoleledelse**
- **Syddansk Universitet, Danmark - Master i offentlig ledelse**

Ovennevnte masterprogrammer er blitt valgt ut til denne evalueringsrapporten på bakgrunn av deres sammenligningsgrunnlag med Master i ledelse. Målet var å finne erfaringsbaserte masterprogram som hadde en eller flere spesialisering rettet mot de sektorene som også UiAs erfaringsbaserte masterprogram retter seg mot. Det var ikke mulig å finne erfaringsbaserte masterprogram som retter seg mot hver av sektorene representert i våre spesialiseringer, men programmene i dette utvalget har en slik spesialisering.

Masterprogrammet ved Syddansk Universitet skiller seg ut ved at den ikke har en eller flere spesialiseringer, den retter seg derimot i større grad mot offentlig sektor og danner derfor et godt sammenligningsgrunnlag for Master i ledelse ved UiA. Dette masterprogrammet ble også valgt ut som et internasjonalt innslag og er det mest lengst gående programmet i utvalget rettet mot offentlig sektor.

Til tross for at masterprogrammene er sammenlignbare på noen områder, finnes det likevel store forskjeller blant dem både når det gjelder variasjon i oppbyggingen av programmene og variasjon i hvordan studiepoengene er fordelt i de ulike modulene i programmet. Det finnes også merkbare forskjeller når det gjelder omfanget av masteroppgaven og stor variasjon i pris.

Det følgende er en beskrivelse av de enkelte masterprogrammene i utvalget.

Universitetet i Bergen[1]

Universitetet i Bergen tilbyr fem ulike masterutdanninger som en del av deres videreutdanningsportefølje, herunder:

- Demokratibygging – mastergrad
- Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk
- Helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi - erfaringsbasert master
- Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i matematikk
- Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk

I det følgende omtales Helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi - erfaringsbasert master Universitetet i Bergen (UiB).

Studiet består av tre emner á 20 sp. hver samt masteroppgave på 30 sp., totalt 90 studiepoeng. De tre emnene, hvert på 20 studiepoeng, er frittstående og kan gjennomføres enkeltvis. Emnene inngår

[1] http://www.uib.no/utdanning/evu/evutilbud/helseledelse-kvalitetsforbedring-og-helseokonomi-erfaringsbasert-master

også i masterprogrammet der masteroppgaven på 30 studiepoeng kommer i tillegg. I tabell 2 følger en oversikt over studiets oppbygging:

Tabell 2: Helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi - erfaringsbasert master, Universitetet i Bergen	
Modul og innhold	**Antall SP**
Helseledelse (HELED620)	20 sp.
Helseøkonomi (HELØK610)	20 sp.
Kvalitetsforbedring i helsetjenesten (HEKVAL620)	20 sp.
Masteroppgave	30 sp.
Kilde: www.bi.no	

Studiet Master i Helseledelse ved UiB tilbys som et deltidsstudium der hvert emne har 4 obligatoriske samlinger i løpet av 6 mnd. i Bergen, i tillegg skal det skrives en gruppeoppgave samt en individuell oppgave. Oppgavene må være godkjent før en skriftlig 4 timers eksamen (karakterskala A-F). Masteroppgaven starter med 2 ukesamlinger. Det undervises i metode og gis gruppeveiledning i løpet av disse ukene.

Opptakskrav til videreutdanning ved UiB er følgende: *Søkere over 25 år som søker opptak til videreutdanning, blir tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse eller realkompetanse, som ikke må dokumenteres.*

I det omtalte studiet, Master i Helseledelse, gjelder i tillegg følgende spesifiserte faglige tilleggskrav for studiets målgruppe: *Ansatte i helsetjenesten med utdanning på minimum bachelornivå samt to års relevant praksis.*

Studiet har en kursavgift på kr. 32.500,- for hvert av emnene på 20 sp., det fremgår ikke av institusjonens nettsider hvorvidt det er en avgift på masteroppgaven. Med utgangspunkt i disse avgifter, utgjør studieavgiften totalt kr. 97.500,-. Kursavgiftene fordeler seg slik:

Modul	Antall SP	Pris
Helseledelse	20 sp	Kr. 32.500,-
Helseøkonomi	20 sp	Kr. 32.500,-
Kvalitetsforbedring i helsetjenesten	20 sp	Kr. 32.500,-
Masteroppgave	30 sp	Informasjon foreligger ikke
Totalt (ekskludert masteroppgave)	90 sp.	kr. 97.500

Ettersom emnene i studiet består av totalt 20 sp. og tilbys over et semester, er studiet godkjent for støtte fra Lånekassen.

Handelshøyskolen BI[2]

Handelshøyskolen BI, heretter kalt BI, tilbyr 48[3] valgmoduler innen Executive Master of Management programmet. Studenter kan ta en modul, eller sette sammen tre valgfrie programmer til en hel mastergrad. Studenter kan velge mellom 48 ulike moduler på 15 sp. eller 30 sp. Innenfor Master of Management programmet tilbys det spesialiseringer innen Skoleledelse, Skatte- og avgiftsrett og Energy. Spesialiseringene bygges opp med faste moduler som til sammen gir en full mastergrad. Ettersom Master i ledelse ved UiA har ulike spesialiseringsretninger, er det kun hensiktsmessig å ta for seg et sammenlignbart program ved BI; Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse.

I det følgende omtales studiet Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse, ved BI.

Studiet består av totalt 90 sp., hvorav 30 sp. er et introduksjonsprogram, tre oppfølgingsprogrammer à 15 sp. hver, samt et avsluttende program hvor det skrives en individuell masteroppgave. Det skal skrives en prosjektoppgave som en del av eksamen på hver av de tre programmene.

Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse ved BI har følgende innhold:

Tabell 3: Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse, BI

Program	**Innhold**	**Antall SP**
Introduksjonsprogrammet	Lederskap og omstilling i skolen	30 sp.
Oppfølgingsprogrammer (3 stk.)	HRM for skoleledere Arbeids- og elevrett for skoleledere Skoleutvikling I	45 sp.
Avsluttende program	Skoleutvikling II	15 sp.

Kilde: www.bi.no

Introduksjonsprogrammet omtales ved BI som institusjonens versjon av det nasjonale utdanningstilbudet for rektorer, Rektorutdanningen. Den tilbys gjennom søknad til Utdanningsdirektoratet, som et bedriftsinternt tilbud for skoleledere i Oslo kommune og/eller et åpent studium for alle kvalifiserte som ikke kommer inn under Utdanningsdirektoratets tilbud. Dette programmet går over to semestre og består av seks samlinger, hvorav én gjennomføres i London.

Oppfølgingsprogrammene består av tre emner, hver av dem på 15 sp., og omtales slik:
Oppfølgingsprogrammene er viet emner som er sentrale for god skoleledelse

I det avsluttende programmet Skoleutvikling II skrives en individuell, avsluttende masteroppgave på 15 stp. Denne kan skrives individuelt eller i grupper på inntil 2 studenter.

Programmet går over et semester og består av tre samlinger, hvorav én ved University of California, Berkeley.

[2] http://www.bi.no/videreutdanning/masterstudier/executive-master-of-management-med-spesialisering-i-skoleledelse/
[3] Fullstendig oversikt over alle programmer som kan inngå i BIs Executive Master of Management finnes i vedlegg 1

Side 217

Alle ovennevnte moduler innen Skoleledelse spesialiseringen, i alt 90 studiepoeng, må være gjennomført og bestått før studenten oppnår graden Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse.

Opptakskrav til alle Executive Master of Management modulene ved BI, herunder også det omtalte masterprogrammet i denne rapporten, er følgende: *Opptakskravet er tre års høyere utdanning på bachelornivå, tilsvarende 180 offentlig godkjente studiepoeng fra høyskole eller universitet. Du må også ha fylt 25 år, og ha fire års yrkeserfaring full tid. Har du allerede en fullverdig mastergrad fra tidligere, reduseres kravet om yrkeserfaring til tre år.* For utfyllende kriterier ved opptak, se detaljer om programmet i vedlegg 1.

Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse har en kursavgift på totalt kr. 258.250,- for 90 sp., avgiftene fordeler seg slik:

Emne	Antall SP	Pris
Lederskap og omstilling i skolen (Introduksjonsprogram)	30 sp	Kr. 71.000,-
HRM for skoleledere (oppfølgingsprogram)	15 sp	Kr. 36.750,-
Arbeids- og elevrett for skoleledere (oppfølgingsprogram)	15 sp	Kr. 36.750,-
Skoleutvikling I (oppfølgingsprogram)	15 sp	Kr. 36.750,-
Skoleutvikling II (Avsluttende program)	15 sp	Kr. 40.250,-
Totalt	90 sp.	Kr. 258.250,-

NTNU[4]

NTNU tilbyr 11[5] erfaringsbaserte masterprogram med fordypning innen ulike områder, bl.a. Master i Skoleledelse, Master i eiendomsutvikling, Master i logopedi, m.m.

I det følgende omtales studiet Master i Skoleledelse ved NTNU.

I beskrivelsen av Master i Skoleledelse omtales studiet som bestående av totalt 4 moduler hvorav den første modulen er et 30 studiepoengs forkurs innen etter- og videreutdanning i skoleledelse. Opptak til masterstudiet skjer på modul 2 (fordypningsemne) i studiets oppbygning, det betyr formelt sett at modul to til fire utgjør masterprogrammet Master i Skoleledelse (3 moduler á 30 sp. hver, totalt 90 sp.). I tabell 4 følger en oversikt over Master i Skoleledelse:

Tabell 4: Master i Skoleledelse, NTNU		
Modul	**Innhold**	**Antall SP**

[4] http://videre.ntnu.no/shop/courses/displayitem.do?dn=uid%3Dnv13201%2Cou%3Dntnuvproducts%2Cdc%3Dntnu%2Cdc%3Dorg

[5] Fullstendig oversikt over alle erfaringsbaserte masterprogrammer ved NTNU finnes i vedlegg 1

Modul 1 (Forkurs- krav til opptak til Master i Skoleledelse)	*Etter- og videreutdanning i skoleledelse består av to hovedemner:* *1. Organisasjon og ledelse i skolen studiepoeng 15 studiepoeng (SKOLE6120)* *2. Skolen i samfunnet 15 studiepoeng (SKOLE6121)*	*30 sp.*
Modul 2 **Master i Skoleledelse**	**Fordypningsemne**: 1. Ledelse og lederoller i skolen – (SKOLE6122), 7,5 studiepoeng 2. Kunnskap og læring i skoleorganisasjoner – (SKOLE6123), 7,5 studiepoeng 3. Forvaltning og personalledelse i skolen – (SKOLE6124), 7,5 studiepoeng 4. Forskningsmetode for skoleledere – (SKOLE6125), 7,5 studiepoeng	30 sp.
Modul 3 **Master i Skoleledelse**	**Vitenskapsteori og metode**: 1. Fordypning i valgfritt tema for mastergrad i skoleledelse, (SKOLE6110) 7,5 studiepoeng. 2. Pedagogiske forskningsmetoder, (SKOLE6111) 15 studiepoeng. 3. Statistikk, (SKOLE6112) 7,5 studiepoeng.	30 sp.
Modul 4 **Master i Skoleledelse**	**Masteroppgave**, 30 stp. (SKOLE6113) Tema for masteroppgaven velges ut fra egne interesser og problemstillingen godkjennes av Program for lærerutdanning.	30 sp.
Kilde: www.ntnu.no		

Det er lagt opp til at studentene tar en modul (30 studiepoeng) per år. Undervisning og arbeidsmåter er organisert som en veksling mellom fysiske samlinger og nettbasert samarbeid og veiledning via nett. Antall samlinger er ca. 5 samlinger á 2-3 dager over to semestre. Samlingene er obligatoriske (NB: gjelder Modul 2, høst 2013- vår 2014). Det foreligger ingen informasjon ved institusjonens nettsider vedr. hvordan eksamen i studiet er organisert, men med utgangspunkt i data[6] hentet fra DBH (Database for statistikk om høgre utdanning), kan vi se at studentene har en avsluttende eksamen ved noen av emnene som inngår i de ulike moduler.

Opptakskrav til studiet er: *Lærerutdanning (minimum 180 studiepoeng) og minst tre års praksis fra utdanningssektoren. I tillegg kreves avlagt eksamen fra "Etter- og videreutdanning i skoleledelse", 30 studiepoeng som er modul 1 i mastergraden, eller tilsvarende utdanning. Det søkes om innpassing for tilleggsutdanning på 10 vekttall / 30 studiepoeng i skoleledelse/skoleutvikling tatt ved andre norske universitet og høgskoler, for direkte oppstart på Fordypningsemne/modul 2.*

Den totale kursavgiften for Master i Skoleledelse er kr. 66.000,- for 90 sp. og fordeler seg slik:

Modul	Antall SP	Pris
Modul 1	30 sp	**Kr. 0,-**
Modul 2	30 sp	Kr. 22.000,-
Modul 3	30 sp	Kr. 22.000,-
Modul 4	30 sp	Kr. 22.000,-
Totalt	90 sp.	Kr. 66.000,-

[6] *Karakterer fordelt på studieprogram der studenten er aktiv på eksamenstidspunktet*, kilde: http://dbh.nsd.uib.no/

Syddansk Universitet [7]

Syddansk Universitet i Danmark har ca. 20.000 studenter og ca. 3.200 ansatte, universitetet har 6 ulike campus fordelt på Fyn, sør Jylland, Vestsjælland og Københavnsområdet.

Syddansk Universitet tilbyr en rekke etter- og videreutdanningsprogrammer, herunder en rekke Masterutdanninger[8], bl.a. Master i evaluering, Master i offentlig kvalitet og ledelse og Master i offentlig ledelse.

I det følgende omtales studiet Master i offentlig ledelse ved Syddansk Universitet.

Master of Public Management er en deltidsutdanning som kan tas innen en periode på mellom 2- 6 år. Studiet består av til sammen 60 studiepoeng (ECTS), hvor 48 sp. er valgfrie Ledelsesfaglige grunnemner og/eller generelle ledelsesemner. De siste 12 sp. er en masteroppgave. Nedenfor i tabell 5 følger en oversikt over studiets oppbygging:

Tabell 5: Master i offentlig ledelse, Syddansk Universitet

1. Modul	**2. Modul**	**Masteroppgave**
Ledelsesfaglige grunnemner	**Generelle ledelsesemner**	
Min. tre fag med i alt 15 ECTS	Min. tre fag med i alt 15 ECTS	12 ECTS
Eksempler på fag:	Eksempler på fag:	
- Organisationsteori	- Ledelse og HRM	
- Ledelse og politik	- Strategisk kommunikation	
- Den offentlige sektors økonomi	- Strategisk ledelse	
- Organisations- og ledelsespsykologi	- Beslutnings- og forhandlingsteori	
- Metode	- Innovationsledelse	
- Økonomistyring, ledelsesinformation og regnskabssystemer	- Nye organisationsformer i den offentlige sektor	
Fra modul 1 og modul 2 skal opnås i alt 48 ECTS		

Kilde: www.sdu.dk

Studenter kan fritt velge på tvers av modul 1 og 2 og kan dermed velge selv retningen på sin utdanning. Studenter skal velge minimum tre av de ledelsesfaglige grunnemner og minimum tre av

[7] http://www.sdu.dk/Efter_videreuddannelse/Master/Offentligledelse/Indhold_og_opbygning

[8] Fullstendig oversikt over alle masterprogrammer som inngår i Syddansk Universitets videreutdanningsportefølje finnes i vedlegg 1

de generelle ledelsesemner. I tillegg kommer en masteroppgave på 12 sp., studenter skal ha bestått 48 sp. innenfor begge moduler for å kunne gå i gang med masteroppgaven.

Alle emner kan tas som enkeltemner og har en avsluttende eksamen, karakter gis i henhold til 7-trinns-skalaen (12 til -3).

Undervisningen tilbys ved Odense og Aarhus, og avhenger av emnet som tilbys. Undervisningen er samlingsbasert med normalt 3-4 samlinger á 1-2 dager i løpet av et semester. Det tilbys ulike emner innenfor begge moduler hvert semester, og studenter kan gå i gang med sin masteroppgave både vår- og høstsemesteret.

Opptakskrav til studiet er en av følgende utdanningsbakgrunn:

- *En bacheloruddannelse, professionsbacheloruddannelse, mellemlang videregående uddannelse, kandidatuddannelse eller diplomuddannelse i ledelse*

I tillegg skal studenten oppfylle følgende opptakskrav:

- *To års relevant erhvervs- og ledelseserfaring efter adgangsgivende eksamen er bestået*
  Tilstrækkelige sproglige færdigheder til at læse og forstå litteratur og undervisning på engelsk
  Der kan dispenseres fra adgangskravet om adgangsgivende eksamen, hvis du ud fra en konkret faglig vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger svarende til ovennævnte uddannelser.
  Universitetet kan ikke dispensere fra kravet om erhvervserfaring.

Studiet har en kursavgift på totalt ca. 145.800,- NOK (144.000 DKK) for 60 studiepoeng, det tilsvarer 2.430,- NOK (2.400 DKK) per studiepoeng.

3. Søkning og opptak til studiet

3.1 Opptak- Master i ledelse

Opptakskravet til studiet Master i ledelse- erfaringsbasert er:

Bachelorgrad eller tilsvarende utdanning av minst 180 studiepoengs omfang og minst to års relevant yrkespraksis etter avsluttet utdanning. Som relevant yrkespraksis regnes ledererfaring eller erfaring fra andre stillinger med selvstendig ansvar innen offentlig forvaltning, privat næringsliv eller frivillige organisasjoner.

Dersom ikke søkeren oppfyller det formelle opptakskravet, kan søker blir vurdert på grunnlag av realkompetanse har de nødvendige kvalifikasjoner for vedkommende studium, jfr. lov om universiteter og høgskoler § 3-6 (2).

Tabell 6 viser antall søkere som har fått opptak pr. semester siden våren 2010- semesteret *etter* etableringen av studiet høsten 2009, fordelt på spesialiseringer i studieprogrammet.

Tendensen i tabellen viser at søkertallet og antall opptak til studiet hovedsakelig har forholdt seg stabile, med høyrere søkertall i høstsemestrene og noe lavere søkertall i vårsemestrene.

Tabell 6: Opptak Master i ledelse vår 2010- vår 2013

	Master i ledelse- spesialisering							
Opptakssemester	Arbeidsliv- og karriereveiledning	Barnehageledelse	e-Forvaltning	Helseledelse	Kommunal ledelse	Kulturledelse	Skoleledelse	Total
Vår 2010		2		4	2	6	3	**17**
Høst 2010		10		13	10	1	6	**40**
Vår 2011		2		3	6	2	4	**17**
Høst 2011	18	6		13	8	3	8	**56**
Vår 2012	5	1		9	3	4	5	**27**
Høst 2012	14	5	4	13	3	6	3	**48**
Vår 2013	6	6	0	7	9	0	4	**32**
Total pr. spesialisering	**43**	**32**	**4**	**62**	**41**	**22**	**33**	**237**

Når det gjelder søkertall fordelt på spesialiseringene, kan man tydelig se at spesialiseringene Helseledelse, Arbeidsliv- og karriereveiledning og Kommunal ledelse, har de høyeste søkertallene. Spesialiseringene Skoleledelse og Barnehageledelse har hatt et nøkternt antall søkere, dette kan skyldes at nasjonale satsinger rettet mot disse sektorene har gått parallelt med disse spesialiseringene, dette gjelder både satsingen «Rektorskolen» for rektorer på skolene som startet opp i 2009 og «Styrerutdanningen» for styrere i barnehagen som startet opp i 2011, begge satsinger er i regi av UDIR. Spesialiseringen Kulturledelse har hatt lave søkertall siden dens oppstart våren

2010. Spesialiseringen e-Forvaltning hadde sitt første opptak høsten 2012, og søkertallene har vært lave i etableringssemesteret samt det påfølgende semesteret. Til sammenligning har spesialiseringen Arbeidsliv- og karriereveiledning, som ble etablert høsten 2011, hatt høye søkertall siden dens oppstart.

Ved siste opptak våren 2013 har alle søkere som oppfyller studiets opptakskrav fått tilbud om studieplass. Det ble mottatt totalt 35 søknader til studiet, hvorav 32 takket ja til studieplassen, mens 3 valgte enten å trekke sin søknad eller takke nei til tilbudt studieplass.

3.2 Opptak- sammenlignende studier

Opptakskravene til de masterprogrammene som omtales i denne rapporten kan variere, nedenfor følger en skjematisk fremstilling av de ulike studiers opptakskrav.

Tabell 7: Opptakskrav- erfaringsbasert master

Studium- institusjon	**Opptakskrav**
Master i ledelse- erfaringsbasert, UiA	Opptaksgrunnlag er bachelorgrad eller tilsvarende utdanning av minst 180 studiepoengs omfang og minst 2 års relevant yrkespraksis **etter** avsluttet utdanning. Som relevant yrkespraksis regnes ledererfaring eller erfaring fra andre stillinger med selvstendig ansvar innen offentlig forvaltning, privat næringsliv eller frivillige organisasjoner. Søkere som ikke oppfyller de ordinære opptakskrav kan vurderes på grunnlag av realkompetanse (Jfr. Retningslinjer for opptak til studier ved Universitetet i Agder på grunnlag av realkompetanse[9])
Master i Helseledelse, UiB	Søkere over 25 år som søker opptak til videreutdanning, blir tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse eller realkompetanse, som ikke må dokumenteres. I tillegg gjelder følgende spesifiserte faglige tilleggskrav for studiets målgruppe: *Ansatte i helsetjenesten med utdanning på minimum bachelornivå samt to års relevant praksis.*
Executive Master of Management, BI (herunder også spesialisering i Skoleledelse)	Opptakskravet er tre års høyere utdanning på bachelornivå, tilsvarende 180 offentlig godkjente studiepoeng fra høyskole eller universitet. Du må også ha fylt 25 år, og ha fire års yrkeserfaring full tid. Har du allerede en fullverdig mastergrad fra tidligere, reduseres kravet om yrkeserfaring til tre år. I tillegg gjelder følgende kriterier ved beregning av yrkeserfaring: - Yrkeserfaringen må ha vært sammenhengende i minst 6 måneder. - Stillingsprosenten må ha vært minimum 50 %.

[9] http://www.uia.no/no/portaler/studietilbud/opptak/realkompetanse

	- Yrkeserfaringen må være opparbeidet etter fylte 18 år. - Ut fra disse kriteriene beregnes din samlede yrkeserfaring. Har du for eksempel kun jobbet i 50% stilling kreves det 8 år, eventuelt 6 år dersom du har en mastergrad fra før. - Du kan også bli tatt opp på grunnlag av realkompetanse som i noen grad kompenserer for mangelfull formell bachelorgrad. Det stilles imidlertid krav til at tidligere utdanning tilsvarer minst 90 offentlig godkjente studiepoeng fra høyskole og/eller universitet. Kriteriene for vurdering av realkompetanse er beskrevet i "Retningslinjer for vurdering av realkompetanse - Master of Management[10]".
Master i Skoleledelse, NTNU	Lærerutdanning (minimum 180 studiepoeng) og minst tre års praksis fra utdanningssektoren. I tillegg kreves avlagt eksamen fra "Etter- og videreutdanning i skoleledelse", 30 studiepoeng som er modul 1 i mastergraden, eller tilsvarende utdanning. Det søkes om innpassing for tilleggsutdanning på 10 vekttall / 30 studiepoeng i skoleledelse/skoleutvikling tatt ved andre norske universitet og høgskoler, for direkte oppstart på Fordypningsemne/modul 2.
Master i offentlig ledelse, Syddansk Universitet	• En bacheloruddannelse, professionsbacheloruddannelse, mellemlang videregående uddannelse, kandidatuddannelse eller diplomuddannelse i ledelse I tillegg skal studenten oppfylle følgende opptakskrav: • To års relevant erhvervs- og ledelseserfaring **efter** adgangsgivende eksamen er bestået Tilstrækkelige sproglige færdigheder til at læse og forstå litteratur og undervisning på engelsk Der kan dispenseres fra adgangskravet om adgangsgivende eksamen, hvis du ud fra en konkret faglig vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger svarende til ovennævnte uddannelser. Universitetet kan ikke dispensere fra kravet om erhvervserfaring.

Opptakskravene til de ulike studiene er på mange måter like, de har alle naturligvis et krav om høyere utdanning på minimum bachelornivå. Syddansk universitet utvider dette kravet til også å omfatte personer med en profesjonsutdanning, med en mellomlang videregående utdanning eller en

[10] http://www.bi.no/videreutdanning/Venstremarg-felles-info-deltid/Master-of-Management/Opptakskrav-Master-of-Management/Retningslinjer-for-vurdering-av-realkompetanse/

diplomutdanning, dette er utdanninger som varer 3-4½ år som enten er på videregående nivå eller utdanning som bygger videre på videregående (engelsk: tertiary education).

I tillegg har alle masterprogram et tilleggskrav når det gjelder yrkespraksis. Det er kun Master i ledelse ved UiA og Master i offentlig ledelse ved Syddansk Universitet som har et krav om at to års yrkespraksis må være oppfylt etter endt utdanning. I opptakskravet til Master i Helseledelse ved UiB settes det krav til to års yrkespraksis, men ikke krav til når dette skal være opparbeidet. Ved Master i Skoleledelse, NTNU, settes det krav om tre års praksis- men ikke til når denne skal være opparbeidet, her settes det også et krav om forkunnskaper i form av modul 1 "Etter- og videreutdanning i skoleledelse» eller tilsvarende utdanning som kan kompensere for denne modulen og innpasses i programmet. I opptakskravet til Executive Master of Management med spes. i Skoleledelse ved BI er det også et krav om fylte 25 år, fire års yrkeserfaring full tid, samt ytterligere kriterier tilknyttet yrkeserfaringen: sammenhengende yrkeserfaring i min. 6 mnd., minimum 50 % stillingsprosent og yrkeserfaring skal være opparbeidet etter fylte 18 år.

Ettersom opptak til erfaringsbaserte masterprogram foregår ved lokalt opptak ved institusjoner i Norge, foreligger det ikke utfyllende opptakstall i perioden 2009- 2012 for alle masterprogrammer som omtales i denne evalueringen i Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Nedenfor i tabell 8 er en oversikt over de tilgjengelige opptakstall for de studier/institusjoner som omtales i denne evalueringsrapporten.

Tabell: 8 Opptakstall 2009- 2012 (opptak høst og vår) - andre institusjoner

Institusjon	Studieprogram	2009	2010	2011	2012
UiB	Erfaringsbasert master i helseledelse, helseøkonomi og kvalitetsforbedring i helsetjenester	44	-	-	-
Handelshøyskolen BI	Executive Master of Management	1270	1506	177	-
NTNU	Skoleledelse – masterstudium	10	13	16	39
Syddansk Universitet*	Alle åpne EVU-tilbud	6051	6285	6223	-

*Gjelder tall for alle åpne EVU- tilbud, tall kun for Master i offentlig ledelse foreligger ikke

Kilde: http://dbh.nsd.uib.no/ og http://fivu.dk/

Når det gjelder tallene både fra BI og Syddansk Universitet, så gjelder disse for henholdsvis studiet Executive Master of Management som en helhet og for alle åpne EVU- tilbud ved Syddansk Universitet. Det foreligger dessverre ikke nærmere spesifisert informasjon om de studiene ved institusjonene som omtales i denne rapporten. Det bemerkes likevel, med i utgangspunkt i fremstillingen over, at det ikke foreligger en forklaring for Bis synkende opptakstall fra 1270 studenter i 2009 til 177 i 2011.

Det foreligger kun tilgjengelige opptakstall for UiB for studieåret 2009 hvor 44 studenter hadde fått opptak ved studiet Erfaringsbasert master i helseledelse, helseøkonomi og kvalitetsforbedring i

helsetjenester. På samme tid hadde NTNU 10 studenter med opptak til Skoleledelse – masterstudium, antall studenter i studiet har økt gradvis i studieårene 2010-2011, og hadde en kraftig økning i antall opptak studieåret 2012 med 39 studenter med opptak. Til sammenligning har opptakstallet til Master i ledelse ved UiA hatt i snitt 33,8 studenter med innvilget opptak i perioden vår 2010- vår 2013.

4. Informasjon og infrastruktur

Undervisningen på Master i ledelse er samlingsbasert, det vil si at undervisningen i de ulike emner gis som samlinger à to- tre dager innenfor ett semester. Studiet består av forelesninger, øvelser, utviklingsarbeid i egen virksomhet, veiledning, rapportskriving, gruppearbeid og selvstendige studier, med noe variasjon i de enkelte emner.

Undervisningen foregår ved UiA, campus Kristiansand eller ved eksterne lokaler i Kristiansand sentrum (Niels Henrik Abels Hus), avhengig av størrelsen (antall deltakere) i emnet som tilbys. Det tilbys i tillegg et ekstra undervisningstilbud i Oslo. Undervisningen i Oslo tilbys normalt uken etter samlingene i Kristiansand. Våren 2013 har antall deltakere i de to undervisningsstedene fordelt seg slik; Kristiansand- ca. 150 studenter og Oslo ca. 40 studenter.

Det foretas sluttevalueringer (og midtveisevaluering ved behov) i forbindelse med avvikling av hvert emne, hvor studentene blir bedt om å evaluere tre hovedpunkter: (1) faglig innhold, (2) tilrettelegging og informasjon ved UiA og (3) egeninnsats. Det følgende er en gjennomgåelse av evalueringer f.o.m. høsten 2009 til høsten 2012, med fokus på studentenes (2) evaluering av tilrettelegging og informasjon ved UiA.

I tabell 9 under fremkommer gjennomsnittet på graderingsskalaen i forhold til tilfredshet med tilrettelegging og informasjon ved UiA, skalaen går fra 1-5 hvor 5 er høyeste score. Kommentarene som presenteres er et utvalg av de kommentarene som er blitt gitt av studentene i forbindelse med evalueringen.

Tabell 9: Studentevaluering- Informasjon fra UiA

I hvilken grad er du fornøyd med den løpende informasjonen om kurset og samlingene?
Gradering 1 - 5, hvor 5 er høyeste score

Semester	Emne	Svarprosent	Snitt gradering 1-5	Studentkommentarer
Høst 2009	BE-900 Økonomisk styring	70,8 %	3,9	*- Bærer litt preg av kjapp - kjapp - flest studenter gjennom mølla...* *- Veldig bra siste samling ble lagt til Kristiansand!!* *- Hele kurset burde vært på UiA i Kristiansand.* *- Fordel å ha kurset i Kristiansand.*
Vår 2010	JU-907 Juss (arbeids- og avtalerett)	43,6 %	4,0	*- Fronter oppleves som rotete. Vanskelig å finne helt konkrete opplysninger som oppmøtested og tid.* *- Fronter fungerer, men langt fra godt nok. Jeg opplever det som et mylder av undermenyer som er lett å rote seg bort i.* *- For sent utsendt informasjon/presentasjon til forelesning. Burde unngå sammenfall samling/vinterferie.*
Høst 2010	ORG- 916 En offentlig sektor i endring	46,6 %	3,5	*- Litt sen info på nett (forelesningsnotater)* *- Legge ut info og foiler tidligere.* *- Fleksible og imøtekommende.* *- Tungvint med samlinger i Oslo. Stress.*
Semester	**Emne**	**Svarprosent**	**Snitt**	**Eventuelle kommentarer**

Side 227

			gradering 1-5	
Vår 2011	SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse)	52 %	2,2	*- I motsetning til tidligere kurs var det denne gangen liten aktivitet på fronter.*
	ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse)	72 %	3,4	*- Hei, Dette kan forbedres: Vi vil gjerne har forelesningsnotater litt før slik at alle får mulighet til å ta det ut i forkant.* *- Mener vi bør ha bedre tilgang på et fast lokalet på UiA. Vi har bytte av lokalet hver gang. Jeg har ikke behov for å bli kjent på hele området!* *Undervisningsfoiler bør legges ut slik at en har mulighet til å skrive det ut 2 dager før forelesningene. Ønsker litteraturliste for nytt fag tidligere enn det er sendt ut . Særlig for neste fag, har da muligheter til å lese og forberede seg i god tid.*
	ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: Mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse)	74 %	3,5	*- Kurslokalene er helt greie. Det har vært litt murring... Det må være med at folk er godt vant og har eget kontor og egen pult - forelesninger er noe annet...* *- Syns at informasjon, forelesningsnotater med mer ble lagt alt for sent ut på fronter.* *- Litt forvirrende å skifte lokaler hele siden, og størrelse/ beliggenhet/ fasiliteter har vært veldig forskjellig. Fordel om lokaler reserveres tidlig, slik at det ikke er skifter hele tiden.*
	ST-901 Kulturinstitusjoner i endring - mellom lokale og globale rammebetingelser	57 %	3,5	*- For tilsreisende som må bestille hotell, ville det være en fordel om forelesningsttedet var kjent tidligere. Ellers utmerket.* *- Litt sein informasjon i forkant av samlingane. Fint å få oversikt over det som skal gjennomgåast i god tid, minst to veker før. Dårleg luft på siste samling!*
	PED- 949 Utviklings og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse)	59 %	3,6	- Campus Gimle har vesentlig bedre fasiliteter enn hva har vært tilfelle i Oslo, men også her er det klare forbedringspotensialer. - Feil samlingsdato lå for lenge på nettet.
Høst 2011	SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse)	78 %	2,9	*- Fronter blir for lite brukt. Informasjon kommer for seint. Tittel på hjemmeoppgave blir lagt ut først en uke før frist for innlevering og stemmer ikke overens med det vi er blitt forespeilet på samling.* *- Før de to første dagene var det ingen info ifht forberedelse, oppgaveteksten ble endret noen dager før innlevering. Bedre på andre samling*
	ORG- 936 Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse)	63 %	4,2	*- For små rom noen forelseninger.* *- Foilene er for sent i Fronter og lokalene er gjennomgående ikke store nok. Det viktigste er innholdet i forelesningene, for min del spiller ikke lokalene noen stor rolle, men det er selvsagt best med de store, nye auditoriene*
	ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse)	68 %	3,4	*- Som alltid, det hadde vore kjekt å få powerpointfilane FØR forelesningane.* *- For nye studenter hadde det vært greit å hatt en struktur med nettverksgrupper som universitetet hadde oppfordet til eller tilrettelagt for* *- Ikke godt nok at ikke forelesningsfoiler kan legges ut på Fronter noen dager før forelesninger. Når det er arbeidsplikt og en må levere inn en oppgave for å kunne gå opp til eksamen, bør en forvente å få en konkret tilbakemelding på oppgaven før eksamen.*
	ST-902 Kultur som politisk strategi i regionalutvikling (Kulturledelse)	57 %	3,6	*- Tidligere merknad med forelesningsplan/foilere før samlingene.*
	PED- 950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen	64 %	4,1	*- Altfor sent! Burde ha fått foliene i forkant.* *- Praktisk info om kurset var god.*

	(Skoleledelse)			
	ORG-947 Karriereveiledning	59 %	3,9	*- Informasjon før samlingene kunne godt kommet før dagen før samling.* *-Første dag av første samling var lokalet uhensiktsmessig. Vi som satt bak hørte etterhvert ingenting*
	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	71 %	3,9	*- Kunne gjerne fått ut i fronter tidligere power point presentasjonene, slik at disse kunne vært lest før forelesningene.* *- Forelesningsnotatene bør legges ut før kvelden før forelesningene. Hvis man reiser et stykke får man ikke skrevet disse ut til forelesningene. Det hadde også vært fint å lest gjennom dette før vi møtte.*
Vår 2012	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	47 %	3,9	*- Fordel om foilene kan legges ut tidligere så en kan få lest de i forkant* *- Fagstoffet bør bli lagt ut på Fronter tidligere, slik at en rekker å skrive det ut og forberede seg før forelesningen. Lokaler ok, fint å være i samme rom under samlingene.* *- Positiv til at det er benyttet samme undervisningslokale gjennom hele samlingen.*
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring	62 %	3,8	*- En burde nok ha hatt 3 undervisningsdager ved første samling og 2 på siste samling. Og siste samling burde ikke vært så tett opp til eksamen.* *- Dårlige lokaler med problemer med parkering og beliggenhet. Ingen kantine* *- Synes det var veldig dumt at vi fikk beskjed så sent om at vi ikke kunne benytte UIA sine lokaler.*

Studentene blir stilt et spørsmål som omhandler UiAs administrative håndtering av studiet, likevel fokuserer studentene på noen momenter som omhandler det faglige i studiet, slik som forelesningsfoiler. Det betyr at det faglige innholdet og studenters tilfredshet med det, kan også gi utslag i deres tilfredshet i forbindelse med den administrative håndteringen.

Resultatene fra evalueringene viser at gjennomsnittet i forhold til tilfredshet i tilrettelegging og informasjon ved UiA ligger på rundt 3,8. Utvalget av kommentarene viser at det som sannsynligvis preger studentenes tilfredshet er informasjon i forbindelse med samlinger spesielt med hensyn til å gjøre tilgjengelig fagstoff i forkant av samlingene, og lokaler som benyttes i forbindelse med samlinger.

Det må likevel anmerkes at det har blitt brukt ulike typer lokaler i forbindelse med samlinger i perioden høsten 2009 til høsten 2012, herunder konferansehotell og konferanselokaler i Oslo, fasiliteter ved UiA campus Kristiansand, samt eksterne undervisningslokaler i Kristiansand. I tillegg har det vært ulike fagansvarlige med ansvar for forelesningsfoilene i samme periode, hvor det har vært en variasjon fra at disse legges ut i forkant eller i etterkant av samlinger på det nettbaserte klasserommet Fronter eller at de har blitt utdelt ved samling. Forbedringer med hensyn til begge momenter, forelesningsfoiler og lokaler, er blitt forsøkt håndtert i løpet av perioden høst 2009 til høst 2012, dette har likevel ikke gitt utslag i studenters tilfredshet. Det kan dermed synes til at studenter ved studiet kan ha uforholdsmessige forventninger til lokaler/pensum, og man vil derfor ikke kunne oppnå et høyere gjennomsnitt med stor grad av tilfredshet.

5. Faglig innhold

5.1 Helhet og sammenheng i studieprogrammet

Studiet gir innsikt i strukturer og endringsprosesser i organisasjoner, samfunnsliv og i det politiske liv. Selve lederskapsdimensjonen i det å styre atferd i organisasjoner fremheves spesielt. Studiet gir grunnlag for å lede, planlegge, administrere og gjennomføre tiltak i offentlige og private organisasjoner. Studiet skal også sette studenten i stand til å utforme undersøkelser og bruke samfunnsvitenskapelige metoder i analyse av empiriske data. Studenten skal dermed utvikle praktisk kunnskap og innsikt ut fra en forskningsbasert kunnskapsplattform. Studenten vil gjennom relevante case og kvantitative data få belyst konkrete problemstillinger som hun/han i fremtiden vil møte som leder.

Etter fullført masterstudium i ledelse vil studenten ha gode forutsetninger for å utøve effektivt lederskap i et arbeidsliv preget av stadig økte krav til utvikling, fornying og endring.

Graden bygger på det som innen organisasjonsteorien går under betegnelsen «Engaged scholarship». Det vil si at man hele tiden søker å få til en dynamisk interaksjon der studenter og forelesere/forskere beveger seg inn og ut av akademi og praksisfeltet. Studentene skal m.a.o. fra praksisfeltet ta med seg dagligdagse problemstillinger som innen akademia belyses og drøftes basert på forskningsbasert kunnskap. Det er i den forbindelse viktig å understreke at studiet er ett praksisnært studie der målet ikke er ene og alene å bygge den enkelte students kunnskaper, men like viktig er det å bygge ferdigheter som til sammen utgjør det kompetansegrunnlaget som studentene tar med seg tilbake til praksisfeltet.

5.2 Sammensetning av emner og emnegrupper

Studiet Master i ledelse er bygd opp i form av 4 moduler med obligatoriske fellesemner a 10 sp., 2 moduler med spesialiseringsemner a 10 sp. og 1 modul med metodeseminar og masteroppgave a 30 sp.

De obligatoriske fellesemner; Juss (arbeids- og avtalerett), Økonomisk styring, Styringsverktøy i offentlig sektor og En offentlig sektor i endring, er studiets grunnleggende moduler og er ment å gi studentene innsikt i og kunnskap om ulike aspekter enhver leder og mellomleder støter på i sitt arbeid. Det være seg økonomiske eller juridiske problemstillinger, eller problemstillinger knyttet til den konteksten som deres organisasjon befinner seg i og må forholde seg til, herunder utfordringer og muligheter i forbindelse med styringsverktøy i offentlig sektor samt betydningen av offentlig sektors endring og hvilke konsekvenser det har for egen organisasjon, for lederrollen og for utøvelse av ledelse.

Spesialiseringsemnene innenfor de ulike spesialiseringene gir studentene mulighet til å få en dypere innsikt innenfor det valgte området. Spesialiseringsemnene er utviklet i henhold til faglig relevans og

bygger videre på grunnmodulene nevnt ovenfor, emnene skal ikke være overlappende med dem men skal gi studenten en fordypning innen valgte område/spesialisering.

Studenter skal normalt ha gjennomført alle fellesemner og spesialiseringsemner før de starter på arbeidet med masteroppgaven. Masteroppgaven skal som hovedregel skrives innenfor valgte spesialisering, men kan også skrives rundt innholdet i fellesemner.

Under punkt følger 5.3 og i vedlegg 2 følger en oversikt over innhold og læringsutbytte i både studieprogrammet som helhet samt i de ulike spesialiseringene.

5.3 Innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner

Studiet Master i ledelses læringsutbytte[11] er definert som følgende

Etter fullført studium skal studenten ha

kunnskap om
- politisk styrte organisasjoner
- ulike styringsverktøy i offentlige virksomheter
- metoder for å kartlegge og utvikle virksomheten
- sentrale lover og avtaler som regulerer arbeidslivet

ferdigheter knyttet til
- organisering og ledelse av en organisasjon
- bruk av relevante metoder for faglig arbeid på en selvstendig måte
- etiske dilemmaer, spesielt knyttet til utvikling av offentlige organisasjoner

generell kompetanse i
- å lede og analysere relevante faglige problemstillinger
- å lede komplekse og sammensatte organisasjoner styrt i en demokratisk kontekst

Studenten skal i tillegg ha tilegnet seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse knyttet til valgte spesialisering.

Læringsutbytte i de obligatoriske emner

Det har forekommet noen revisjoner i de obligatoriske emnene siden 2009, det følgende er læringsutbyttet slik det foreligger i de ulike emner per 2013.

BE-900 Økonomisk styring

Læringsutbytte:

[11] Studiehåndboken 13-14, www.uia.no, se også vedlegg 2

Etter fullført emne skal studenten;

- ha grunnleggende innsikt i økonomisk teori som er relevant for styring av bedrifter og private virksomheter så vel som styring av offentlige virksomheter

- ha kunnskap om sentrale temaer som tilbuds-, etterspørsels- og markedsteori, planlegging, regnskap, budsjettering og resultatvurdering samt finansmatematikk og lønnsomhetsberegninger i forbindelse med lån, investeringer og prosjekter.

- ha kunnskap om styringsutfordringer i offentlig sektor og om tiltak og reformer som kan implementeres for å opprettholde eller bedre produktivitet og effektivitet i offentlig sektor

ORG929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer

Læringsutbytte:

Etter gjennomført emne skal studenten ha forståelse for de styringsmulighetene og begrensningene som ligger i offentlig sektor. Styringsutfordringer knyttet til framveksten av nye styringsstrukturer ("New Governance") vil særlig bli vektlagt. Dette innebærer en begrepsmessig avklaring av styringsbegrepet samt en gjennomgang av et utvalg av styringsverktøy som i dag benyttes i offentlig sektor (strategi, konkurranseutsetting, "benchmarking", kvalitet, resultatstyring, organisasjonsdesign, organisasjonskultur). Gjennom en casebasert tilnærming vil studenten utvikle kunnskap til å forstå de mulighetene og fallgruvene som hefter ved et utvalg av styringsverktøyene. Kombinasjonen av kritisk refleksjon basert på utvalgte case samt studentens egne gruppearbeid og innleveringer skal gjøre studentene i stand til å orientere seg og finne fram i det vi vil betegne som "styringsverktøyjungelen".

JU-907 Juss (Arbeids- og avtalerett)

Læringsutbytte:

Studenten skal ha opparbeidet kompetanse i grunnleggende juridisk metode og arbeidsrett.

Studenten skal ha et kunnskapsgrunnlag som gir oversikt over sentrale rettsregler om inngåelse av avtaler, regler om fullmakt og ugyldighet, samt reglene om tolking av avtaler. Videre skal studenten kunne ha oversikt over grunnleggende kontraktsrettslige problemstillinger som knytter seg til kontrakters innhold, oppfyllelse av kontrakter og virkninger av at kontrakter ikke oppfylles - gjerne knyttet opp til de individuelle og kollektive avtalene i arbeidsretten.

ORG916 En offentlig sektor i endring: Betydning for ledelse, organisering og styring

Læringsutbytte:

- Studenten skal etter gjennomføring av emnet ha kunnskap om ulike teoretiske tilnærminger og empiri som kan kaste lys over de utviklingstrekkene som vi i dag er vitne til i offentlig sektor.

- På det teoretiske planet vil studenten kunne vise hvordan offentlige reformer og utviklingstrekk fremstår som teoretiske og praktiske utfordringer.

- Gjennom emnet skal studenten tilegne seg ferdigheter som gjør han/henne i stand til å forstå og handle i forhold til det handlingsrommet som i dag ligger for ledere i offentlig sektor.

- Samlet vil kunnskapsopparbeidingen og de ferdighetene som den enkelte student tilegner seg gjøre vedkommende i stand til å analysere, forstå og lede utviklingsarbeid i offentlig sektor

Læringsutbytte- spesialiseringene

I det følgende presenteres en overordnet beskrivelse av læringsutbytte for den enkelte spesialisering. Deler av det faglige innholdet i spesialiseringsemnene er per 2013 under revidering.

Arbeidsliv og karriereveiledning

Målsetningen med spesialiseringen er å gi studenten kunnskap og ferdigheter til å drive profesjonell veiledning innenfor utdannings- kvalifiserings og rekrutteringsarbeid både i offentlig, privat og frivilling sektor. Spesialiseringen gir innsikt i ulike perspektiver og forståelsesrammer innenfor flere veiledningstradisjoner, samt har et stort fokus på ulike trender og utviklingstrekk som kjennetegner det nye arbeidsliv vi i dag står overfor.

Barnehageledelse

Barnehagen som organisasjon utvikles i krysspress mellom ulike forventninger og betingelser. Spesialiseringen skal øke studentens lederferdigheter ved å gi styrere/ledere økt innsikt i sektorens endringer som kan bidra til videreutvikling av egen organisasjon og profesjon. Barnehagen som en del av utdanningssystemet krever en mer systematisk tilnærming til utvikling av fagområder samtidig som barnehagens tradisjon skal ivaretas. Spesialiseringen tar også for seg ulike måter å møte barnehagens sosiale funksjon, og samarbeid med eksterne instanser som barnevernet har en sentral plass i spesialiseringen.

eForvaltning

Spesialiseringen gir innsikt i hvordan IKT anvendes i den moderne offentlige forvaltning for å øke effektiviteten, bidrar til økt kvalitet i tjenestene, økt åpenhet og økt innbyggerdeltakelse i demokratiske prosesser. Studentene vil få innsikt i hvordan IKT utfordrer tradisjonell organisering av forvaltningen og legger grunnlag for omfattende strukturelle endringer. Sentrale tema vil være langsiktige utviklingstrekk, felles teknologisk infrastruktur og tjenesteproduksjon. Gjennom spesialiseringen vil studentene også få innsikt i hvordan sosiale medier kan bidra til økt åpenhet og demokrati, og hvilke muligheter dette gir for å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale.

Helseledelse

Målsettingen er å dyktiggjøre studenten på å forstå endring av organisasjoner, hvordan endringsprosesser kan gjennomføres og ledes. Spesialiseringen tar for seg ulike former for endringsstrategier, og hvilke forutsetninger som er knyttet til disse. Det legges spesiell vekt på særtrekk ved den kommunale organisasjonen og helseforetaksorganisasjonen, der blant annet prinsippet om enhetlig ledelse er sentralt. Med dette som bakgrunn skal studenten kunne forholde seg analytisk til endring, og oppnå ferdigheter i å anvende denne kunnskapen i sin egen ledelsespraksis.

Kommunal ledelse

Målsetningen er å utvikle en lederforståelse som gjør det mulig for ledere av kommunale organisasjoner å utøve et proaktivt lederskap. Særlig vil fokus være rettet mot ledelse og organisering av nettverkspregede organisasjoner med stort innslag av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Kulturledelse

Ledelse av offentlige kulturvirksomheter forutsetter grunnleggende innsikt både i kulturpolitikk, kulturplanlegging, kulturøkonomi, kulturformidling og kulturledelse. Samtidig krever de endringene som skjer i kulturfeltet inngående kunnskap om rammebetingelser for endringer lokalt og globalt. Spesialisering vil gi kompetanse i å lede prosjekter, institusjoner og andre virksomheter i kulturfeltet.

Skoleledelse

Spesialisering skal gi kompetanse om kvalitetsstyring og utdanningskvalitet. Studenten skal settes i stand til å reflektere over hvordan kvalitetsstyring kan brukes i egen virksomhet som leder. Spesialiseringen fokuserer på bruken av ulike teoretiske perspektiv for å analysere endringer i politikk, og skal kunne forklare mekanismer i og bakgrunn for viktige endringer de siste årene. Studenten skal få innsikt i hvordan utdanningspolitikk er med på å utforme egen hverdag som leder.

5.4 Studenters evaluering av det faglige innholdet

I det følgende omtales studenters evaluering av det faglige innholdet formidlet gjennom sluttevalueringer i de emner som inngår i Master i ledelse.

Denne delen av sluttevalueringen blir benevnt med *Kurset samlet*, og følgende underspørsmål blir stilt:

- I hvilken grad synes du forelesningene/samlingene har vært interessante?
- I hvilken grad har kurset vært relevant i forhold til ditt arbeid?
- I hvilken grad har du hatt nytte av arbeidet med eventuelle oppgaver og pensumlitteraturen?
- Tilbakemelding til fagansvarlig og foreleser (faglig dyktighet, formidling, mulighet for spørsmål og notater)
- I hvilken grad har kurset innfridd dine forventninger?

Graderingen er igjen 1 - 5, hvor 5 er høyeste score. I tillegg kan studenter skrive egne kommentarer.

I tabell 11 under fremkommer gjennomsnittet på graderingsskalaen i forhold til tilfredshet med forelesningene/samlingene ved studiet. Kommentarene som presenteres er et utvalg av de kommentarene som er blitt gitt av studentene i forbindelse med evalueringen.

Tabell 11: Studentevaluering- Faglig innhold				
I hvilken grad synes du forelesningene/samlingene har vært interessante? Gradering 1 - 5, hvor 5 er høyeste score				
Semester	**Emne**	**Svarprosent**	**Snitt gradering 1-5**	**Studentkommentarer**
Høst 2009	BE-900 Økonomisk styring	70,8	4,2	- Masse stoff og veldig mye jobb – nesten litt uoverkommelig. Mye fagstoff som skal gås igjennom på kort tid. Ikke alltid forståelse for hvordan vi gjør ting før neste stoff gås gjennom. -Når en tar studiet ved siden av jobb er en nødt til å periodisere innsats og arbeid med faget.
Vår 2010	JU-907 Juss (arbeids- og avtalerett)	43,6	4,8	- Bra med eksempler og oppgaver! - Super god pensumlitteratur.
Høst 2010	ORG- 916 En offentlig sektor i endring	46,6	4,7	
Vår 2011	SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse)	52 %	3,7	- Burde vært mer relatert til ledelse, Skuffende at en master i eraringsbasert ledelse blir å drive utviklingsarbeid. Tenker at ledelsesaspektet burde vært løftet.
	ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse)	72 %	4,4	- For mye fokus på spesialisthelsetjenesten vs kommunehelsetjenesten - Jeg har vært imponert over pensumlitteraturen, har gitt meg mye. Har også fått et godt historisk tilbakeblikk og mange aha opplevelser gjennom 30 års fartstid som sykepleier.
	ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: Mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse)	74 %	4,6	- Det er svært nyttig med soørsmål og refleksjoner, men tiden strekker ikke til. Ha gjerne litt mer kontroll med tidsbruken til dette. - Veldig fint at emnet ble vinklet mot mer generell ledelse og ikke så fokusert på kommunal sektor, for min del.
	ST-901 Kulturinstitusjoner i endring - mellom lokale og globale rammebetingelser	57%	4,5	- I forhold til egen arbeidssituasjon er emnet for mye konsentrert om situasjonen for enkeltinstitusjoner og for lite om kulturarbeid med og for en samlet befolkning. Min arbeidsgiver er til syvende og sist befolkningen i min kommune. Den delen av arbeidet som består i støtte til /samarbeide med kulturinstitusjoner og profesjonelle kunstnere er bare en del av arbeidet som må settes inn i en større sammenheng. Temaet er godt dekket i pensum men har vært dårligere dekket i forelesningene, noe som jeg i særlig grad tilskriver valget av tema for emnet.
	PED- 949 Utviklings og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse)	59 %	3,6	- Det å bruke en halv dag til framføring av foreløpig eksamensoppgave og tilbakemelding til andre var lite verd. Tiden burde vært brukt mer konstruktivt. Kunne gjerne heller hatt mer forelesning av Knut Roald. Han var utrolig dyktig! - Samlingene virker lite forberedt og mangler struktur og klare målsetninger. Pedagogisk sett fra meg som skoleleder er dette ikke på høyde med mine forventninger. Riktig nok lærer jeg en del, men føler at utbyttet kunne blitt uendelig mye større med bedre plan og tilrettelegging.
Høst 2011	SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse)	78 %	3,8	-De første to studiedagenen var dårlige. kan godt hende at forelser ble kastet hodestups inn i studie. Men forventer mer ut av et så kostbart kurs. Foiler utlevert første dag, skjer hele, dette er også for dårlig. Andre studiedager var bra - Vinklingen på 1. samling var for mye rettet direkte mot barnevern og barneversarbeid og i liten grad mot samarbeid. Foreleser virket lite forberedt til samlingen og viste manglende kunnskap om barnehagen.
	ORG- 936	63 %	4,5	- Jeg er svært fornøyd med dette kurset og særdeles

	Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse)			Dag Olaf som er en dyktig formidler og gir oss utfordringer og oppgaver som er verdifulle i arbeidet og bidrar til å øke min kunnskap.Skulle nok ønske at mange hadde hans egenskaper.
	ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse)	68 %	4,4	- Faglig relevans i pensum er bra, men caset er ikke faglig relevant for min del, men likevekl interessant. Kunne kanskje ønske litt mer presisering av den generelle delen av pensum (ikke kommune).
	ST-902 Kultur som politisk strategi i regionalutvikling (Kulturledelse)	57 %	4,3	- Hadde vært fint om forelesningsfoiler eller forelesningsplan hadde vært ute før forelesning. Foreleserne er i dialog med stundentene for å få mest mulig nytteverdi ut av kurset. Endring av opplegget rundt eksamenskravet var veldig nyttig. Gir en god tilnærming til teorien når eksamenskravet er relatert til eksamensoppgaven. Gir en større nytteverdi og bedrer forståelsen av pensum
	PED- 950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen (Skoleledelse)	64 %	3,7	- Faglig dyktige damer, men litt kjedelige forelesninger, litt monotont. For mange lysark med vel mye tekst på. De kunne vært flinkere som muntlige formidlere - Sterke fagfolk, som med fordel kunne begrenset forelesningstemaene og heller gått dypere inn i enkelte deler
	ORG-947 Karriereveiledning	59 %	4,1	
	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	71 %	4,5	- En god og dyktig foreleser som kan stoffet sitt. kom igjennom litt for lite i forhold til hva som var satt opp på planen for forelesningene. - Øgård er en fantastisk foreleser og jeg er utrolig fornøyd med ham. Det eneste jeg har å innvende og som gjør at jeg ikke gir ham full score er at han ofte roter seg inn i sidespor som det tar tid å komme bort ifra selv om det er interessant som bare det. I tillegg blir det ofte litt for lange økter.
Vår 2012	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	47 %	4,4	- Jeg er kjempefornøyd med innhold og utbytte. Dette gir meg versifullt påfyll i min lederhverdag og svært nyttig i jobben min.
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring	62 %	3,2	- Foreleser gjorde en kjempeinnsats. Forkunnskapene blant studentene var svært variable og vanskeliggjorde forelesningene både for foreleser og studenter. Jeg stiller et spørsmålstegn ved om ikke deler av kurset allerede er delvis dekket i andre kurs, særlig de som omhandler offentlig styring utenfor det rent økonomiske.

Tabellen ovenfor viser at studentene i stor grad er fornøyde med det faglige innholdet slik det formidles i forelesningene og i pensumlitteraturen. Når man ser disse resultatene sammen med studentenes resultater i studiet, jfr. Kap. 8, tyder det på at det faglige innholdet også anses av studentene som relevant og treffer i henhold til emnenes læringsutbytte.

Det fremkommer imidlertid av tabellen over at det er noe lavere snitt på tilfredsheten av det faglige innholdet i emnene som inngår i spesialiseringene Barnehageledelse og Skoleledelse.

5.5 Internasjonalisering

Studiet Master i ledelse tilbyr sine studenter en internasjonal komponent gjennom UiAs samarbeidsavtale med UC Berkeley, USA, hvor studentene tilbys å gjennomføre deler av utdanningen i konsentrerte samlinger ved universitet. Samlingene gjennomføres normalt som en ukes intensivt studieopphold i forbindelse med to av studiets obligatoriske emner; En offentlig sektor i endring og/eller Styringsverktøy i offentlig sektor, slik at studenter tilbys et slikt studieopphold minimum en gang i løpet av deres studieforløp.

Høsten 2010 ble det gjennomført en slik samling ved UC Berkeley, hvor totalt 31 deltakere deltok. Både studiets faglige koordinator og administrative ansvarlige for studiet (fra etter- og videreutdanningsenheten ved fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap) er tilstede under hele studieoppholdet sammen med studentene. Neste gjennomføring vil finne sted høsten 2013.

6. Undervisning/pedagogisk opplegg

Slik vi tolker resultatene fra studentevalueringen synes studentene gjennomgående å være fornøyde med studiet. Vi ser litt variasjon i undervisningsform mellom spesialiseringene. Dette har vært tatt opp i forhold til de som har undervist på tiltakene. En klar tilbakemelding fra studentene er at de ønsker forelesningsnotater/plansjer utlevert i bedre tid i forkant av samlingene. Det er også uttrykt misnøye på kvaliteten i undervisningsopplegget i noen av spesialiseringsemnene og misnøye i forbindelse med skifte av forelesningssal i løpet av samlingen.

Når det gjelder det pedagogiske opplegget synes det å råde tilfredshet blant studentene. I studiet stifter studentene bekjentskap med ulike typer av undervisnings- vurderingsformer. Det foreligger ikke noen tilbakemeldinger fra studentene på dette punktet.

7. Studentenes egeninnsats

Studenter blir, som tidligere nevnt, bedt om å vurdere deres egeninnsats ved sluttevalueringer (evt. midtveisevalueringer). Det følgende er en gjennomgåelse av sluttevalueringer f.o.m. høsten 2009 til høsten 2012, med fokus på studentenes egeninnsats i de ulike emner, jfr. normert mål for studentens arbeidsomfang på 27 timer per studiepoeng eller 1 600 timer per studieår.

Denne delen av evalueringen blir benevnt med *Din innsats*, og tre følgende underspørsmål blir stilt:

- I hvilken grad har du arbeidet med oppgaver og pensum i forbindelse med samlingene?
- I hvilken grad har du bidratt til diskusjoner og drøftinger med foreleser og medstudenter?
- Hvordan har arbeidsbelastningen vært i forhold til andre tilsvarende kurs du har deltatt på?

Graderingen er igjen 1 - 5, hvor 5 er høyeste score.

Tabellene 12, 13 og 14 under vil vise studentenes gradering på hvert enkelt spørsmål i de ulike emner.

Tabell 12

I hvilken grad har du arbeidet med oppgaver og pensum i forbindelse med samlingene?
Gradering 1 - 5, hvor 5 er høyeste score

Semester	Emne	Svarprosent	Snitt gradering 1-5
Høst 2009	BE-900 Økonomisk styring	70,8 %	3,1
Vår 2010	JU-907 Juss (arbeids- og avtalerett)	43,6 %	3,7
Høst 2010	ORG- 916 En offentlig sektor i endring	46,6 %	-
Vår 2011	SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse)	52 %	3,8
	ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse)	72 %	3,4
	ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: Mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse)	74 %	3,2
	ST-901 Kulturinstitusjoner i endring - mellom lokale og globale rammebetingelser (Kulturledelse)	57 %	3,6
	PED- 949 Utviklings og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse)	59 %	3,6
Høst 2011	SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse)	78 %	2,9
	ORG- 936 Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse)	63 %	4,2
	ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse)		3,3
	ST-902 Kultur som politisk strategi i regionalutvikling (Kulturledelse)	57 %	3,6
	PED- 950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen (Skoleledelse)	64 %	4,1
	ORG-947 Karriereveiledning	59 %	3,5
	ORG-929	71 %	3,3

	Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer		
Vår 2012	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	47 %	3,9
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring	62 %	3,8

Tabell 12, ovenfor, viser at studentene oppgir at de arbeider middels (gjennomsnitt mellom 3-4) med oppgaver og pensum i forbindelse med samlingene i de ulike emner i studiet. Arbeidsmengden både i forbindelse med forberedelser til samlinger og i arbeid mellom samlinger vil variere fra emne til emne. Ved å se på begge emner innenfor en spesialisering (2x 10 sp) er det ingen spesialiseringer som utmerker seg mer enn de andre i forbindelse med dette spørsmålet, heller ikke innenfor de obligatoriske emnene er det noen skiller seg merkbart ut fra de andre.

Tabell 13

I hvilken grad har du bidratt til diskusjoner og drøftinger med foreleser og medstudenter?
Gradering 1 - 5, hvor 5 er høyeste score

Semester	Emne	Svarprosent	Snitt gradering 1-5
Høst 2009	BE-900 Økonomisk styring	70,8 %	2,9
Vår 2010	JU-907 Juss (arbeids- og avtalerett)	43,6 %	-
Høst 2010	ORG- 916 En offentlig sektor i endring	46,6 %	-
Vår 2011	SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse)	52 %	3,6
	ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse)	72 %	2,9
	ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: Mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse)	74 %	3,2
	ST-901 Kulturinstitusjoner i endring - mellom lokale og globale rammebetingelser (Kulturledelse)	57 %	3,6
	PED- 949 Utviklings og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse)	59 %	3,5
Høst 2011	SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse)	78 %	4,1
	ORG- 936 Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse)	63 %	3,4
	ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse)	68 %	3,1
	ST-902 Kultur som politisk strategi i regionalutvikling (Kulturledelse)	57 %	3,8
	PED- 950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen (Skoleledelse)	64 %	3,4
	ORG-947 Karriereveiledning	59 %	3,6
	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	71 %	3,3
Vår 2012	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	47 %	3,1
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring	62 %	3,1

Tabell 13, ovenfor, viser studentenes evaluering av deres bidrag til diskusjoner og drøftinger med foreleser og medstudenter. I likhet med forrige spørsmål, oppgir studentene at de bidrar middels (gjennomsnitt mellom 3-4) til diskusjoner og drøftinger med foreleser og medstudenter. Det er kun et emne som utmerker seg mer enn de andre i forbindelse med dette spørsmålet og det er emnet SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse) med 4,1 i gjennomsnitt. Dette ser likevel ikke ut til å være et særpreg på spesialiseringen Barnehageledelse (2x10 sp) men kun for dette enkeltemnet.

Tabell 14

Hvordan har arbeidsbelastningen vært i forhold til andre tilsvarende kurs du har deltatt på?
Gradering 1 - 5, hvor 5 er høyeste score

Semester	Emne	Svarprosent	Snitt gradering 1-5
Høst 2009	BE-900 Økonomisk styring	70,8 %	-
Vår 2010	JU-907 Juss (arbeids- og avtalerett)	43,6 %	-
Høst 2010	ORG- 916 En offentlig sektor i endring	46,6 %	-
Vår 2011	SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse)	52 %	3,2
	ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse)	72 %	3,5
	ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: Mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse)	74 %	3,6
	ST-901 Kulturinstitusjoner i endring - mellom lokale og globale rammebetingelser (Kulturledelse)	57 %	4,0
	PED- 949 Utviklings og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse)	59 %	3,5
Høst 2011	SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse)	78 %	3,6
	ORG- 936 Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse)	63 %	3,6
	ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse)	68 %	3,5
	ST-902 Kultur som politisk strategi i regionalutvikling (Kulturledelse)	57 %	3,9
	PED- 950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen (Skoleledelse)	64 %	3,6
	ORG-947 Karriereveiledning	59 %	3,9
	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	71 %	3,6
Vår 2012	ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor: Muligheter og utfordringer	47 %	3,7
Høst 2012	BE-900 Økonomisk styring	62 %	4,1

Tabell 14, ovenfor, viser studentenes evaluering av hvordan arbeidsbelastningen i de ulike emner har vært i forhold til andre tilsvarende kurs de har deltatt på. Gjennomsnittsgraderingen for de emner gitt før høsten 2010 foreligger dessverre ikke i tidligere evalueringer. Men tendensen i de andre

emner viser at arbeidsbelastningen i alle emner har vært middels (gjennomsnitt 3-4), hvilket betyr at arbeidsbelastningen er passende for deltidsstuderende i fulltidsarbeid.

8. Resultater

8.1 Studentenes prestasjoner- Master i ledelse

Eksamen er en kontinuerlig evaluering av faglig nivå på studentenes prestasjoner som gir indikasjoner om kvaliteten på undervisning, pensum og i hvilken grad undervisningstilbudet som gis fører til at studentene tilegner seg de forventede kunnskaper og ferdigheter.

I studiet Master i ledelse er det i all hovedsak faglærer som foretar vurderinger gjennom sensur av eksamensoppgaver, det vil si at studentene vurderes i all hovedsak av en ekstern og en intern sensor i de ulike emner.

Sensurering av masteroppgaven i studiet er pålagt å gjennomføres av en intern og av en ekstern sensor.

Kvalitetssikring av eksamensoppgaver

Evalueringen av studentene skal være en evaluering av om studentene har nådd læringsmålene for emnet. Eksamensoppgaver og andre evalueringsformer skal dermed teste om læringsmålene i emnet er nådd.

Når det gjelder eksamensoppgaver i Master i ledelse, er det faglærer(e) som utarbeider disse.

Studentenes prestasjoner

Studentenes prestasjoner på eksamener og andre vurderingsformer er en indikasjon på kvaliteten på studentenes arbeid og kvaliteten på studieprogrammet og undervisningen, forhold som studentenes evner og kunnskaper ved starten av studiet og en rekke andre forhold påvirker også oppnådde karakterer- men dette inngår ikke som evaluering av studentenes prestasjoner.

Flere av emnene som tilbys ved studiet har vilkår for å få adgang til eksamen, vilkårene kan variere fra en obligatorisk gruppeinnlevering til utviklingsarbeid i form av en semesteroppgave.

I tabell 15 vises en oversikt over de eksamener som har blitt gjennomført ved studiet i perioden høst 2009 til høst 2012. Tabellen viser antall oppmeldte studenter til hver eksamen, antall studenter som gjennomførte eksamen, strykprosent samt gjennomsnittskarakter ved avlagt eksamen.

Tabell 15: Studentresultater etter emne og semester, Master i ledelse						
År	Semester	Type eksamen	Antall oppmeldte	Antall møtt	Strykprosent	Snittkarakter
BE-900 Økonomisk styring (4 t. skriftlig individuell eksamen)						

Side 243

2009	H	ORD	72	61	2	C
2012	H	ORD	162	152	2	C
ORG-916 En offentlig sektor i endring- betydning for ledelse, organisering og styring (En ukes individuell hjemmeeksamen)						
2010	H	ORD	116	106	0	C
2011	V	UTS	3	3	0	B
ORG-929 Styringsverktøy i offentlig sektor - muligheter og utfordringer (En ukes individuell hjemmeeksamen)						
2011	H	ORD	61	61	0	C
2012	V	ORD	146	141	0	B
2012	H	UTS	5	5	0	B
JU-907 Juss (Arbeids- og avtalerett) (4 t. skriftlig individuell eksamen)						
2010	V	ORD	74	71	4	C
2010	H	UTS	4	2	0	C
SV-907 Fagdidaktisk tilnærming i barnehagen (Barnehageledelse) (14 dagers individuell hjemmeeksamen)						
2011	V	ORD	22	19	0	B
2011	H	UTS	1	1	0	B
SV-909 Barnehagen som samarbeidsinstans (Barnehageledelse) (Skriftlig hjemmeeksamen over 14 dager, gruppebasert eller individuell)						
2011	H	ORD	19	18	5	C
ORG-937 Ledelse og reformer i helsetjenesten (Helseledelse) (5 timer individuell skriftlig eksamen)						
2011	V	ORD	40	40	0	B
2011	H	UTS	1	1	0	A
ORG-936 Endringsledelse i helsetjenesten (Helseledelse) (5 timer individuell skriftlig eksamen)						
2011	H	ORD	48	47	0	B
2012	V	UTS	1	1	0	B
ORG-935 Ledelse i kommunal sektor: mot et refleksivt lederskap (Kommunal ledelse) (5 timer individuell skriftlig eksamen)						
2011	V	ORD	38	36	0	B
2011	H	UTS	6	1	0	B
ORG-934 Ledelse i en nettverkspreget forvaltning (Kommunal ledelse) (5 timer individuell skriftlig eksamen)						
2011	H	ORD	42	41	0	B
2012	V	UTS	1	0	0	-
ST-901 Kulturinstitusjoner i endring (Kulturledelse) (Individuell semesteroppgave- ca. 10 sider)						
2011	V	ORD	14	14	0	B

ST-902 Kultur som politisk strategi i regional utvikling (Kulturledelse) (Individuell semesteroppgave- ca. 10 sider)						
2011	H	ORD	14	13	0	C
2012	H	UTS	1	1	0	A
PED-949 Utviklings- og endringsarbeid i skolen (Skoleledelse) **Eksamensform**: **Skriftlig gruppeeksamen**, hvor hver gruppe, i løpet av semesteret skal planlegge, gjennomføre og dokumentere et utviklingsarbeid i forhold til en av deltakernes skoler. Gruppen leverer en felles rapport om utviklingsarbeid ved semesterslutt. Gruppebesvarelsen vurderes i forhold til gradert karakter, det gis felles karakter til gruppen.						
2011	V	ORD	39	36	0	B
2011	H	UTS	2	2	0	B
PED-950 Organisasjon, læring og evaluering i skolen (Skoleledelse) (Individuell skriftlig hjemmeeksamen over 14 dager)						
2011	H	ORD	24	23	0	B
ORG-947 Karriereveiledning (Arbeidsliv og karriereveiledning) (5 timers individuell skriftlig eksamen)						
2011	H	ORD	23	21	0	C
2012	V	UTS	1	1	0	A
ORG-917 Masteroppgave i ledelse						
2010	H	ORD	5	5	0	C
2011	V	ORD	3	3	0	B
2011	H	ORD	1	1	0	B
2012	V	ORD	5	5	0	B
2012	H	ORD	12	7	14	B
Kilde: Fellessystemet (FS)						

Antall oppmeldte studenter til eksamen gjenspeiler antall deltakere i de ulike emner, det betyr at størsteparten av aktive studenter som registreres hvert semester også gjennomfører emnene ved å avlegge ordinær eksamen, se tallene i *Antall møtt*- kolonnen. Dette betyr også at det er generelt få studenter som melder seg opp til og tar utsatt eksamen i de ulike emner.

Strykprosenten i de ulike emner er svært lav, den høyeste strykprosenten er på 5 % blant obligatoriske og spesialiseringsemner i studiet. Den høyeste strykprosenten er å finne i ORG-917 Masteroppgave i ledelse, høsten 2012, med 14 %. Forklaringen bak denne høye strykprosenten er at antall eksamenskandidater med status *«Ikke møtt»* gir utslag i strykprosenten. Med unntak av semesteret høsten 2012, kommer det klart frem at de kandidatene som melder seg opp og leverer sin masteroppgave i ledelse (ORG 917) klarer å gjennomføre uten stryk. Dette unntaket med høy strykprosent i ORG-917, høsten 2012, skyldes en innføring av et elektronisk studentsystem som førte til automatiske oppmeldinger for innlevering som ikke var i henhold til den enkeltes studieforløp. Dette er en teknisk utfordring som nå er blitt tatt hånd om.

Snittkarakteren i obligatoriske og spesialiseringsemner har vært generelt høy med B og C som karaktersnitt. Det betyr at studentenes prestasjoner på eksamener har i snitt blitt vurdert til god, meget god og i visse tilfeller fremragende. Om man tar utgangspunkt i at studentenes prestasjoner også gir indikasjon på kvaliteten på studentenes arbeid og kvaliteten på studieprogrammet og undervisningen, kan man tolke disse resultater dithen at både kvaliteten på studieprogrammet og på undervisningen i studiet er god/meget god og at studentene oppnår læringsutbytte slik de er beskrevet i de ulike emnebeskrivelser i hvert enkelt emne. En oversikt over emnebeskrivelser i de ulike emner finnes i vedlegg 2.

Snittkarakteren på masteroppgaven ORG- 917 har holdt seg stabil på karakter B i fire av de fem semestrene eksamensavlegging har vært oppsatt. Masteroppgaven skal være det endelige arbeidet på masterstudiet og gjenspeiler i så måte det totale læringsutbyttet for studenter ved Master i ledelse, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Når snittkarakter på innleverte masteroppgaver på studiet er B, kan dette tolkes som at det totale læringsutbyttet i studiet er meget god og at studenter som gjennomfører studiet har lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet[12].

8.2 Studentprestasjoner – sammenligning mellom institusjoner

I det følgende presenteres studentprestasjoner i form av karakterfordeling for 2012 (vår og høst) i to av de sammenlignende studiene i de ulike institusjoner som omtales i denne rapporten. Datagrunnlaget er hentet fra DBH (Database for statistikk om høgre utdanning). Det foreligger dessverre ingen tilgjengelig data for studiene ved UiB eller ved det Syddanske Universitet.

Tabell 16: Karakterer fordelt på studieprogram der studenten er aktiv på eksamenstidspunktet- BI Master of Management med spesialisering i Skoleledelse

	Karakter A		Karakter B		Karakter C		Karakter D		Karakter E		Karakter F		Totalt	
Emne	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall	Antall totalt	Prosenttall
HRM for Skoleledere	8,0	17,4	23,0	50,0	13,0	28,3	2,0	4,3	-	-	-	-	46,0	100,0
Ledersk ap og omst. i skolen	10,0	8,1	63,0	50,8	47,0	37,9	4,0	3,2	-	-	-	-	124,0	100,0
Ledersk ap og omst. i skolen	36,0	28,6	68,0	54,0	22,0	17,5	-	-	-	-	-	-	126,0	100,0
Skoleutvikling 2	5,0	13,9	17,0	47,2	14,0	38,9	-	-	-	-	-	-	36,0	100,0

Kilde: Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS (NSD)
Link: http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/student/karakter_rapport.cfm

[12] Jfr. styringsparameter fastsatt av Kunnskapsdepartementet: "Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet."

Tabellen ovenfor viser at karakterfordelingen i de emner som inngår i BI Master of Management med spesialisering i Skoleledelse forholder seg hovedsakelig mellom karakter A og D, og i løpet av perioden vår og høst 2012 er det ingen studenter som har fått karakteren E eller F (stryk). Flesteparten av studenter som har avlagt eksamen i de emner som inngår i masterstudiet har fått karakteren B (meget god prestasjon) og karakteren C (god prestasjon).

Tabell 17: Karakterer fordelt på studieprogram der studenten er aktiv på eksamenstidspunktet- NTNU Master i Skoleledelse

	Karakter A		Karakter B		Karakter C		Karakter D		Karakter E		Karakter F		Totalt	
Emne	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall	Antall totalt	Prosentall
Ledelse av skoler i utvikling, del 2	2,1	12,5	9,2	54,3	5,7	33,2	-	-	-	-	-	-	**17,0**	**100,0**
Masteroppgave i skoleledelse	0,7	5,6	6,8	55,6	4,1	33,3	0,7	5,6	-	-	-	-	**12,2**	**100,0**
Pedagogiske forskningsmetoder	3,6	29,4	8,5	70,6	-	-	-	-	-	-	-	-	**12,1**	**100,0**
Skolen mellom politikk, administrasjon og pedagogikk, del II	2,8	21,1	7,8	57,9	2,8	21,1	-	-	-	-	-	-	**13,5**	**100,0**
Skolen som del av offentlig forvaltning og politisk styring	1,4	8,0	7,8	44,0	7,8	44,0	0,7	4,0					**17,8**	**100,0**
Statistikk	3,6	31,3	7,1	62,5	0,7	6,3	-	-	-	-	-	-	**11,4**	**100,0**

Kilde: Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS (NSD)
Link: http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/student/karakter_rapport.cfm

Tabellen ovenfor viser at karakterfordelingen i de emner som inngår i NTNUs Master i skoleledelse forholder seg hovedsakelig mellom karakter A og D, og i løpet av perioden vår og høst 2012 er det ingen studenter som har fått karakteren E eller F (stryk). I likhet med studentene ved BI, har flesteparten av studenter som har avlagt eksamen i de emner som inngår i masterstudiet fått karakteren B (meget god prestasjon) og karakteren C (god prestasjon).

Generelt sett betyr dette at studentprestasjoner de erfaringsbaserte masterprogrammer som omtales i denne evalueringen, inkludert UiAs Master i ledelse, vurderes av faglige ansvarlige (sensorer) i all hovedsak til å være gode, meget gode og i visse tilfeller fremragende gjennom karakterfastsettingen.

9. Oppfølging

9.1 Emnerapporter

Det utarbeides ikke emnerapport i de ulike emner, men det gjennomføres et evaluerings-koordineringsmøte med alle faglige ansvarlige på masterprogrammet hvert halvår. På møtet gjennomføres det er total status på programmet hvor man ser på opptakstall, uteksaminerte, evaluering og karakterfordelinger.

9.2 Studentevalueringer

Det skal gjennomføres minimum én studentevaluering per emne hver gang emnet tilbys, i studiet Master i ledelse gjennomføres det normalt studentevalueringer som sluttevalueringer.

Studentevalueringer gjennomføres i SurveyXact gjennom et webbasert spørreskjema. En informasjonsmail med link til spørreskjemaet sendes ut per e-post til alle registrerte studenter i det gjeldende emnet normalt etter siste samling i emnet, men før avsluttende eksamen. Svarprosenten i de evalueringer som er foretatt hittil har vært relativt høye med over 50 % svarprosent.

Studentevalueringer behandles i anonymisert form. Resultatene i de gjennomførte studentevalueringer brukes til det videre interne arbeidet med forbedringer av emnene og studiet, herunder forbedringer og eventuelle endringer i det faglige innholdet, samt tilrettelegging og praktisk gjennomføring.

9.3 Eventuelle kvalitetssvikt i studiet

Det er ikke blitt avdekket noen vesentlige kvalitetssvikt i programmet.

10. Forslag til endringer

Innen enkelte spesialiseringer (skole og barnehage) har vi som evalueringene viser slitt litt med kvaliteten og tilgang på lærekrefter. Dette vil vi søke å løse ved å lage et felles kurs for barnehage og skolelederspesialiseringen innenfor ledelse av pedagogisk personale. På den måten kan vi få hevet kurset rent faglig samtidig som vi kan få inn en interessant kopling av to fagområder som i framtiden vil bli koplet tetter til hverandre.

Det samme grepet vil vi gjøre når det gjelder spesialiseringen i kulturledelse, som det vil bli utviklet et felleskurs sammen med en ny spesialisering rettet mot ledelse i tredje sektor/fond og stiftelser.

En har slitt med rekrutteringen til spesialiseringen E-forvaltning, og vi vil derfor lage et felles kurs mellom informasjonssystemer og kommunalleder spesialiseringen.

Bakgrunnen for disse endringene er en kombinasjon av mangel på undervisningskrefter, ønske om å ta ut stordriftsfordeler, samt opprettholde spesialiseringer som pr. i dag ikke er økonomisk levedyktige.

11. Erfaringsoverføring

Vår erfaring så langt med studiet er at studentene er engasjert- og de liker den modellen som studiet er bygd rundt. Enkelte studenter gir tilbakemelding at de kunne tenke seg en raskere gjennomføring av de ulike kursene (progresjon). Gjennomgående får vi gode tilbakemeldinger på forelesere. Det har imidlertid forekommet at forelesere ikke har fått fornyet sitt engasjement på bakgrunn av evalueringer fra studentene. Det skal her merkes at det å forelese for praktikere framstår som litt annerledes enn ordinære studenter. Det å kjenne praksisfeltet, samt kunne dra veksler på et bredt sett av erfaringer, case er en fordel.

Det er også en forutsetning for å få studier rettet mot EVU- markedet til å fungere, at den administrative enheten (EVU-enheten) får utvidede fullmakter for å kunne styre deler av sentraladministrasjonens oppgaver. Dette for å få et mer strømlinjeformet opplegg som er tilpasset praksisbaserte studenter.

Utfordringer knyttet til EVU studier med spesialiseringsretninger er at det er snakk om en meget sammensatt gruppe av studenter, der det er vanskelig å tilfredsstille alle. Vi har videre erfart at det er utfordringer knyttet til UiA sin kapasitet til å håndtere den tilstrømningen av studenter som vi har hatt til den erfaringsbaserte masteren i ledelse. Det er dessuten en utfordring å finne veiledere til masteroppgavene som studentene skal skrive. Vi har også opplevd turnover blant våre administrative ansatte. Dette har ført til knappe administrative ressurser kombinert med vekst i studiet. Noe som igjen har ført til høyt arbeidspress, og stadig behov for opplæring. Man klarer m.a.o. ikke å komme inn i en normal produksjonsprosess. Når det gjelder undervisning og faglig utvikling faller mye av dette på noen få fagpersoner. Dette gjør studiet sårbart.

Vedlegg 1: Masterprogram ved andre institusjoner i Norge

I dette vedlegget følger en oversikt med innhold og struktur på ulike erfaringsbasert masterprogram i som tilbys av andre høgskoler og universiteter i Norge enn Universitetet i Agder, og som omtales i denne rapporten. All informasjon gjengitt under er hentet fra de respektive institusjoners internettsider. Institusjonene er:

- **Universitetet i Bergen, Master i helseledelse**
- **Handelshøyskolen BI, Executive Master of Management med spesialisering i skoleledelse**
- **NTNU, Master i Skoleledelse**
- **Syddansk Universitet, Danmark - Master i offentlig ledelse**

Universitetet i Bergen, Master i helseledelse

Oversikt UiB Etter- og videreutdanning- Masterprogram

Fagområder videreutdanning:

- Demokratibygging - mastergrad
- Engelsk - master i undervisning
- Helseledelse - master
- Matematikk - master i undervisning
- Norsk - master i undervisning

Etter- og videreutdanningstilbud

Helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi - erfaringsbasert master

Omfang: Består av tre emner samt masteroppgave. Til sammen 90 studiepoeng

Målgruppe: Ansatte i helsetjenesten med utdanning på minimum bachelornivå samt to års relevant praksis.

Støtte fra Lånekassen: Godkjent for støtte

Omfatter

Kurs	Tittel	SP

SP = studiepoeng

HEKVAL620	Kvalitetsforbedring i helsetjenesten	20

Studiesekretariatet

UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2010/1344
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 12.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/8	Studieutvalget	21.02.2014

Studieplan for Økonomi og administrasjon, masterprogram - revidert etter programevaluering

Bakgrunn

Masterprogrammet i økonomi og administrasjon ble programevaluert i 2012. Daværende Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap har gjennomført en omfattende revideringsprosess. Revidert studieplan legges nå fram for Studieutvalget for godkjenning. I HH-sak Søknad om godkjenning av revidert studieprogram for Master i økonomi og administrasjon – siviløkonom gis det en kortfattet redegjørelse for de vurderinger og endringer som er gjort etter programevalueringen.

Fakultetsstyret ved Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder fattet i møte 5. februar d.å. følgende vedtak:
Styret for Handelshøyskolen vedtar den vedlagte studieplanen for Master i økonomi og administrasjon – siviløkonom. Studieplanen sendes videre til Studieutvalget for endelig godkjenning.

Dekan får fullmakt til å godkjenne eventuelle endringer/justeringer som måtte fremkomme i videre godkjenning av programmet.

Sekretariatets merknader

Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap/Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder har fulgt opp programevalueringen på en god måte. Det vises til saksframlegg til fakultetsstyret for en kortfattet redegjørelse for oppfølgingen.

Sekretariatet har vært i en konstruktiv dialog med Handelshøyskolen ved UiA for å kunne legge fram et mest mulig «ferdig» planforslag for Studieutvalget. Det er foretatt en del justeringer i forhold til det dokumentet som ble lagt fram for styret for Handelshøyskolen ved UiA.

Under Generell beskrivelse av studiet har sekretariatet kommentert at noe av teksten som presenterer spesialiseringene eventuelt kunne stå under Yrkesmuligheter og videre utdanning. Fakultetet har ønsket å beholde teksten som den står, da man mener at det på denne måten gis relevant informasjon om spesialiseringene.

Siste avsnitt før Studiets oppbygging på s. 2 omhandler mulighet for å studere i utlandet samt utenlandske studenter som kommer til UiA. Dette avsnittet foreslår sekretariatet at flyttes til punktet Studentutveksling.

Under punktet Studentutveksling bør det vises til oversikt over samarbeidsinstitusjoner på universitetets nettsider.

Under Vilkår for å gå videre i studiet heter det: «Før studentene påbegynner arbeidet med masteroppgaven bør de ha bestått eksamen i de obligatoriske emnene i spesialiseringene i programmet. Fakultetet ønsker ikke absolutte krav her – for å kunne vurdere. Det er også enklere i FS å håndtere anbefalte forkunnskaper. Se også emnebeskrivelsen for masteroppgaven.

Sekretariatet har stilt spørsmål vedrørende formuleringen av Recommended previous knowledge i emnebeskrivelsene. Det kan i en rekke emner synes som om det generelle opptaksgrunnlaget til masterprogrammet dekker disse. Fakultetet presiserer at det likevel kan være ønskelig å tydeliggjøre hvilke kunnskaper det enkelte emne bygger videre på. Dette kan også være en fordel dersom det komme søkere utenfra.

Fakultetet bes gå gjennom punktet Vilkår for å gå opp til eksamen i alle emnebeskrivelsene og sikre at det kommer tydelig fram om vilkårene skal være bestått eller godkjent. Denne kommentaren gjelder særlig emnene med engelsk tekst.

Punktet om studiepoengreduksjoner er fortsatt under arbeid i noen av emnene.

Skjema for kvantifisering av studentene arbeidsomfang er i noen av emnene ikke utfylt. Fakultetet arbeider videre med dette.

Kommentarer til de enkelte emnene:

ME-4XX Research Methods in Business
Examination requirement må presiseres dersom dette skal inngå.

Når det gjelder Examination bør det vises til nærmere informasjon i Fronter, særlig hva angår «Assignments with graded marks comprising 40 % of the final grade…».

ORG409 International Management
Under punktet Teaching methods and workload presiseres det at man forventer aktiv deltakelse fra studentene. Både diskusjonene i klassen og tekster vil være grunnlag for eksamen. Så vidt sekretariatet kan se, er dette det eneste emnet med denne typen formuleringer. Fakultetet ønsker å beholde teksten slik den står. Sekretariatet vil bemerke at det kan være problematisk dersom eksamensoppgaver formuleres på grunnlag av diskusjoner i klassen og det ikke er obligatorisk frammøte. Dette vil også innebære en ny måte å definere pensum på.

MF-401 International Marketing
Recommended previous knowledge er foreløpig ikke omtalt i emnet. Fakultetet melder at dette vil komme på plass før Studiehåndboka publiseres.

Det stilles spørsmål om forholdet mellom «written assignment» under Examination requirements og «term paper» under Examination. Er dette ett eller to forskjellige arbeider? Det kan eventuelt vises til ytterligere informasjon i Fronter.

SE-4XX Econometrics for Finance

Recommended previous knowledge er foreløpig ikke omtalt i emnet. Fakultetet melder at dette vil komme på plass før Studiehåndboka publiseres.

Under Examination må «graded assignments» som teller 40 % beskrives nærmere, eventuelt må det vises til ytterligere informasjon i Fronter. Det stilles spørsmål om forholdet mellom «graded assignments» og «approved mandatory assignments» under Examination requirements. Er dette forskjellige arbeider?

BE-4XX Finance Theory
Recommended previous knowledge er foreløpig ikke omtalt i emnet. Fakultetet melder at dette vil komme på plass før Studiehåndboka publiseres.

Punktet Læringsutbytte bør justeres slik at hvert prikkpunkt reelt presenterer et forventet læringsutbytte.

Pensum mangler i dette emnet.

BE-501 Masteroppgave i økonomi og administrasjon
I henhold til forskrift om studier og eksamen § 7 (2) skal omfang av obligatorisk veiledning framgå av studieplanen for det enkelte masterprogram. Fakultetet må imøtekomme dette kravet for masterprogrammet i økonomi og administrasjon.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner studieplanen for Økonomi og administrasjon, masterprogram, revidert etter programevaluering, med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til studieplan for Økonomi og administrasjon, masterprogram - revidert etter programevaluering
2 HH-sak Søknad om godkjenning av revidert studieprogram for Master i økonomi og administrasjon - siviløkonom
3 Studieplanramme tidligere modell

Økonomi og administrasjon - siviløkonom, masterprogram

Påbyggingsstudium - 120 Studiepoeng - 2 år - Kristiansand

MASTØKAD

Opptakskrav
Fullført treårig økonomisk-administrativ utdanning på 180 studiepoeng eller tilsvarende fullført treårig utdanning. Se utfyllende regler for opptak på www.uia.no

Anbefalte forkunnskaper
Det anbefales gode kunnskaper i engelsk, da en rekke emner undervises på engelsk.

Generell beskrivelse av studiet
Masterprogrammet i økonomi og administrasjon - siviløkonom har som siktemål å utdanne reflekterte kandidater med høy teoretisk kompetanse innenfor økonomiske og administrative fag. Kandidatene som uteksamineres fra dette studiet er attraktive kandidater for en rekke stillinger innenfor privat næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor.

I masterprogrammet velger studentene en av tre alternative spesialiseringsretninger: *Finansiell økonomi, Økonomisk styring* eller *International Management and Strategy*.

Finansiell økonomi
Spesialiseringen i finansiell økonomi er tilrettelagt for studenter som sikter seg inn mot finansforvaltning i det private næringsliv og i forvaltningen, f.eks. finans/strategi i større foretak, bank/forsikring, meglerhus, investeringsbanker og konsulentselskaper, så vel som mot institusjoner av type sentralbanker, departementer og Verdensbanken. Spesialiseringen tilbyr emner som dekker bruk av og virkemåte for moderne finansmarkeder. Tilbudet spenner over bruk av finansmarkedene for spekulasjon, risikostyring og kapitalforvaltning (finansinvesteringer), markedenes mange oppgaver knyttet til finansiering og eierskap av selskaper (corporate finance), og sammenhengen mellom finansmarkedene og realøkonomien. Denne faglige bredden er en naturlig konsekvens av de vidtrekkende nasjonale og internasjonale endringer i finansmarkedene og adferden hos investorer, bedrifter og myndigheter. Stikkord her er deregulering og internasjonal integrasjon av finansmarkedene, økt finansiell sparing, privatisering av virksomheter og vektlegging av finansiering og eierskap via markedet, og en økt bruk av finansmarkedene som informasjonskilde og verktøy i den økonomiske politikken.

Økonomisk styring
Kandidater med denne spesialiseringen vil være godt rustet til stillinger i økonomiavdelinger både i næringslivet, forvaltningen og blant NGOs. De vil samtidig være attraktive i mer prosjektrelaterte stillinger innen de samme sektorene. Spesialiseringen gir studentene innsikt i hvordan verdiskapingen i en virksomhet og i prosjekter kan måles, analyseres og styres på en best mulig måte. Analyser danner grunnlaget for beslutninger vedrørende større investeringer, produkt- og kundeporteføljer, prising, produksjonsstyring og logistikk. Mot eksterne interessenter, som investorer og långivere, er finansregnskapet det sentrale kommunikasjonsverktøyet. Emnene som tilbys i tilknytning til spesialiseringen kan sies å tilhøre fire emneområder: kostnads- og lønnsomhetsanalyser, prosjektledelse, Supply Chain Management samt rapportering og analyse av finansiell informasjon.

International Management and Strategy
Spesialiseringen gir studentene analytiske og praktiske ferdigheter til å takle utfordringene i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked. Tyngdepunktet for spesialiseringen er virksomheten til det multinasjonale selskapet, men det vil også bli lagt vekt på utfordringer små og mellomstore bedrifter møter i forbindelse med inntreden på den internasjonale arena. Spesialiseringen Internasjonal ledelse gir innsikt i dette ved å vise hvilke strategiske og operasjonelle utfordringer virksomheter møter og hvordan slike kan håndteres. Her vektlegges analyser av eksterne og interne forhold, rammebetingelser og strategiske valgmuligheter knyttet til for eksempel alliansebygging, internasjonal strategi og markedsføring. I tillegg til norske studenter, tas det opp internasjonale studenter til spesialiseringsretningen som i sin helhet undervises på engelsk. Kandidater med denne spesialiseringen er attraktive både innen næringslivet og blant NGOs, som bankvirksomhet og andre finansforetak, konsulentvirksomhet, revisjon, industri og mikrofinansorganisasjoner for å nevne noen. Spesialiseringen gir studentene økt kulturforståelse og kunnskap om internasjonalt næringsliv som gjør dem godt rustet til en internasjonal karriere.

I løpet av studieprogrammet kan studentene studere ett semester ved en av UiAs mange samarbeidsinstitusjoner i utlandet. Det er tilrettelagt for utvekslingsopphold høstsemesteret i siste studieår. Et opphold ved et utenlandsk universitet eller høyskole gir en tilleggsdimensjon til studiene ved at det gir læring og erfaring ut over den rent faglige kunnskapen. Internasjonale studenter kommer også til UiA for å ta deler av studiet i økonomi og administrasjon som innvekslingsstudenter. I tillegg tas det opp internasjonale gradsstudenter til spesialiseringen International Management and Strategy. Dette bidrar til et internasjonalt studiemiljø hvor de fleste kommer i kontakt med utenlandske studenter og bruker engelsk aktivt i løpet av studiet.

Studiets oppbygging
Studieprogrammet består av 12 emner, hvert på 7,5 studiepoeng. I tillegg kommer en masteroppgave i siste semester på 30 studiepoeng. Studentene kan velge mellom tre spesialiseringsretninger: Økonomisk styring, Finansiell økonomi og International Management and Strategy. Innenfor hver av spesialiseringene består første og andre semester av obligatoriske emner, mens studentene velger fire valgemner i tredje semester.

Spesialisering: Økonomisk styring

1. sem	ME-4XX Research Methods in Business 7,5 sp	BE-4XX Økonomiske styringssystemer 7,5 sp	BE-410 Corporate Finance 7,5 sp	SE-4XX Industrial organization 7,5 sp
2. sem	ORG4XX Strategy 7,5 sp	BE-4XX Finansregnskap 3 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation	BE-4XX Strategisk økonomistyring 7,5 sp
3. sem	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp
4. sem	BE-501 Masteroppgave 30 sp			

Spesialisering: International Management and Strategy

1. sem	ME-4XX Research Methods in Business 7,5 sp	ORG439 Culture and Ethics 7,5 sp	BE-410 Corporate Finance 7,5 sp	ORG409 International Management 7,5 sp
2. sem	ORG4XX Strategy 7,5 sp	ORG-4XX Emerging Markets 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation	MF-401 International Marketing 7,5 sp
3. sem	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ Utveksling 7,5 sp
4. sem	BE-501 Masteroppgave 30 sp			

Spesialisering: Finansiell økonomi

1. sem	ME-4XX Research Methods in Business 7,5 sp	SE-4XX Quantitative Methods in Financial Economics 7,5 sp	BE-410 Corporate Finance 7,5 sp	SE-4XX Industrial organization 7,5 sp
2. sem	ORG4XX Strategy 7,5 sp	BE-4XX Finance Theory 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation	SE-4XX Econometrics for Finance 7,5 sp
3. sem	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ utveksling 7,5 sp	Valgemne/ Utveksling 7,5 sp
4. sem	BE-501 Masteroppgave 30 sp			

Valgemner
Liste over valgemner er under utarbeidelse og den vil være klar i god tid før studentene skal velge. Her er en foreløpig liste over mulig valgemner høsten 2015:
ORG438 Prosjektledelse
ORG433 Prosjektorganisasjon og administrasjon
ORG440 Supply Chain Management
JU-405 Kontraktsrett
BE-409 Eiendomsøkonomi
BE-506 Computational Finance and Financial Econometrics (E)
MF-400 Strategic Marketing Management (E)
ORG412 Konflikthåndtering og forhandlingsteori*
ORG419 Beslutningsteori
ORG414 Corporate Governance (E)
ORG444 International Laboratory (E)
SE-405 Økonomisk krisehistorie
SE-502 Personnel Economics (E)
SE-506 Advanced Econometrics for Finance (E)
(E) = undervises på engelsk
* Begrenset antall plasser

Studentene kan også velge obligatoriske emner fra de andre spesialiseringene som valgemner. I tillegg kan studentene søke om å få godkjent European Integration (30 sp sommer/høst) som valgemner. De som ønsker dette må ta kontakt med studieveileder på et tidlig tidspunkt, og det må søkes om opptak til sommerstudiet på vanlig måte innen fastsatt søknadsfrist.
European Integration består av:
ST-419 History, Institutions and Policies of European Integration (10 sp) - sommer
ST-420 Current Issues in the European Union (10 sp) - sommer
ST-421 Current Debates on the European Union (10 sp) - høst
Studenter kan etter søknad også få godkjent valgemner fra andre masterprogram. Ta kontakt med studieveileder dersom dette er aktuelt.

Viktig informasjon vedrørende valgemner:
Vær oppmerksom på at det kan forekomme timeplankollisjoner. Emnene blir gitt under forutsetning om at det er nok oppmeldte studenter og tilgjengelige ressurser

Læringsutbytte
Etter fullført studium skal studenten ha kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i tråd med valgt spesialisering

KUNNSKAP

- ha inngående kunnskaper i økonomi-, ledelses- og metodefag
- kunne anvende sine kunnskaper på vitenskapelig arbeid og metodiske tilnærminger til analyser av empiriske og teoretiske problemstillinger
- ha inngående kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdene

FERDIGHETER

- kunne se kunnskap fra ulike fagområder i sammenheng

- kunne anvende sine teoretiske og metodiske kunnskaper på konkrete problemstillinger i arbeidslivet
- kunne analysere økonomiske og samfunnsmessige virkninger av alternative beslutninger
- kunne utvikle og gjennomføre selvstendige prosjekter

GENERELL KOMPETANSE

- kunne formidle fagstoff skriftlig og muntlig og delta i faglig utviklingsarbeid
- kunne vurdere miljømessige og etiske utfordringer som virksomheter står overfor
- kunne bidra i faglige diskusjoner og i utviklingsarbeid for å fremme virksomheters måloppnåelse og innovasjonsevne
- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder

Arbeidsformer
Masterprogrammet i økonomi og administrasjon er et ordinært fulltidsstudium. To emner undervises parallelt i første halvdel av semesteret med avsluttende eksamen før de neste to emnene undervises etter samme prinsippet. Undervisningen vil variere med kombinasjon av forelesninger, prosjektarbeid i grupper og skriftlige innleveringsoppgaver. Bruk av IKT og biblioteksdatabaser inngår som en naturlig del av arbeids- og undervisningsformen i flere av emnene. Se hver enkelt emnebeskrivelse for mer detaljer. Undervisningsspråket er engelsk i en rekke emner.

Vurderingsformer
I mange emner er det arbeidskrav (individuelt eller i grupper) for å få gå opp til eksamen, og noen emner omfatter muntlige presentasjoner. Se hver enkelt emnebeskrivelse for detaljer. De fleste emnene har individuell skriftlig eksamen med bokstavkarakterer A-F, hvor A er beste karakter og F er stryk.

Studentutveksling
Det vil være mulig å tilbringe tredje semester ved et utenlandsk lærested. Handelshøyskolen ved UiA har etablert avtaler om studentutveksling med en rekke universiteter i Europa, USA, Australia og Asia.

Vilkår for å gå videre i studiet
Før studentene påbegynner arbeidet med masteroppgaven, bør de ha bestått eksamen i de obligatoriske emnene i spesialiseringen i programmet.

Yrkesmuligheter og videre utdanning
Masterprogrammet gir solide kunnskaper i økonomisk-administrative fag og er et godt fundament for kompetansekrevende stillinger i privat og offentlig sektor. Kandidatene fra dette programmet er aktuelle for stillinger innenfor de fleste næringer og offentlige virksomheter, for eksempel innenfor bank, forsikring, revisjon, energi og oljeteknologi og konsulentvirksomhet eller departementer, kommunal- eller fylkeskommunal forvaltning eller i ideelle organisasjoner. Studiet gir også grunnlag for å etablere og drive egen virksomhet. Fullført studium kvalifiserer for opptak til doktorgradsstudium med spesialisering i International Management and Strategy ved Universitetet i Agder og andre doktorgradsstudier i inn- og utland.

Fører til grad

Fullført toårig påbyggingsstudium gir graden Master i økonomi og administrasjon – siviløkonom.

Studentevaluering
Studieevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en årlig evaluering av studieprogrammet i studieråd hvor det minimum deltar én studentrepresentant fra hvert studieår.

Ansvarlig fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Kontaktperson
For ytterligere informasjon kontakt studiekonsulent Anne Line Omsland

BE-410-1 Corporate Finance

7.5 credits - Starts autumn - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Bachelor level courses in Investment and Finance

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should

- be able to demonstrate how the no-arbitrage principle governs prices in financial markets
- be able to discuss how information from financial markets may be used to value real assets
- be able to demonstrate how taxes influence firms´ financing and payout choices
- be able to identify how conflicts between shareholders and debt holders arise and how they can be minimized
- have insight into how managerial incentives affect financial decisions
- have insight into financial decisions affect stock prices
- be able to recognize how taxes, operation synergies, and management incentive conflicts provide motives for mergers and acquisitions

Contents
This course presents the mainstream theory on basic valuation, risk and return, capital structure, financial and real options, long-term financing and special topics like mergers and acquisitions. The underlying philosophy of the course is that finance is not a set of topics or a set of formulas. Rather, it is the consistent application of a few sensible rules and themes. The course develops a firm knowledge of the theoretical foundations of corporate finance but does not offer in-depth coverage of each specific topic.

The course first recapitulates fundamentals of capital budgeting, bond valuation, and stock valuation. Next, capital markets and the pricing of risk are discussed, including optimal portfolio choice, the capital asset pricing model and alternative models of systematic risk. With this theoretical basis, the course sets out to analyze classic corporate finance topics like capital structure in a perfect market, debt and taxes, financial distress, managerial incentives, information, and payout policy. Finally, capital budgeting with leverage, options and corporate finance, initial public offerings, different types of debt, and the market for corporate control are analyzed.

Teaching methods and workload
The course consists of lectures, accompanied by individual/group work with problems in MyFinanceLab or a similar type of computer based "finance lab".
Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Approved compulsory assignments. Information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
4-hour written examination with graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
None

Offered as a free-standing module
No

Priv. Exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Jonathan Berk and Peter DeMarzo. Corporate Finance plus MyFinanceLab 12 months access, Second Edition. 2011. Second Edition (Global Edition). Pearson. ISBN-10: 1-40828-333 / ISBN-13: 9781408283332

Coursecode/coursename	BE-410-1 Corporate Finance		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	36	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision	94	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	30	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	36	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		200	

BE-414-1 Financial Statement Analysis and Equity Valuation

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Bachelor level course in Accounting, Investment and Finance

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should be able to

- analyze historical performance, including reorganizing a company´s financial statements to reflect economic performance
- forecast performance by preparing business forecasts/pro forma financial statements
- use simple valuation techniques such as asset based valuation and the method of comparables
- demonstrate how financial statements are used in valuation
- apply fundamentals such as dividends, cash flows, earnings and equity book value to compute equity value/company value
- analyze and provide evidence that the fundamental valuation models in general are identical
- provide evidence that company value is unaffected of the accounting methods employed
- link a company's valuation multiples, such as price/earnings ratio and price--book ratio, to the core drivers of its performance
- trade on fundamental information

Contents
This course will examine how the underlying (or theoretically "correct") value of firms can be estimated. This course integrates the learning from finance and accounting courses. The course combines accounting concepts with finance concepts by integrating financial statement analysis and fundamental analysis. Specifically, it shows how the structure of accounting can be exploited for valuation purposes. While traditional finance courses view investors as relatively passive, accepting prices as fair value, this course takes an activist's perspective. Instead of assuming that "the market is efficient", the active investors challenge the market price with fundamental analysis, checking whether that price is a fair price. Active investors exploit what is perceived to be mispricing in the market to earn superior returns.

The course's primary focus is on earnings forecasting and methods for converting forecasts to a valuation. While valuation texts often use discounted cash flow analysis to value enterprises, analysts typically forecast earnings to indicate business value. Earnings, appropriately measured, give a better indication of the value generating process of an enterprise. The course shows how the analysis of earnings prospects leads to a firmer understanding of fundamental value. As earnings differ from cash flow because of accrual accounting, the course lays out how accruals can help in understanding a business and its value.

Teaching methods and workload
The course consists of lectures, accompanied by individual/group work. Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Approved compulsory assignment. Further information will be given in Fronter.

Examination
4-hour written examination with graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
BE-407- 1 med 7.5 studiepoeng
IN-5600- 1 med 7.5 studiepoeng
IN-5600- 2 med 7.5 studiepoeng
BE-504- 1 med 7.5 studiepoeng

Offered as a free-standing module
No

Priv. Exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Stephen Penman. Financial Statement Analysis and Security Valuation - Fifth Edition. 2012. 5. McGraw-Hill. ISBN: 9780078025310.

Coursecode/coursename	BE-414-1 Financial Statement Analysis and Equity Valuation		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	36	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision	94	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	30	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	36	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		200	

ORG4XX Strategy

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Bachelor level courses in Organization Theory and Strategy or Business Strategy

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should be able to

- identify how firms create value
- demonstrate knowledge of the theoretical basis for the analytical frameworks used in strategy
- recognize the influence of strategic processes on a firm´s strategy
- acknowledge the influence of the environment (macro environment as well as competitive environment) on a firm´s strategy and performance
- recognize the challenges managers face when competing internationally
- draw on theory to analyze cases and problems communicate the theories, frameworks, and models to specialists and the general public

Contents
The fundamental question strategy tries to answer is why some firms are more successful than others. Within the field of strategy, there are different theories and perspectives which help answer this question. The purpose of this course is to build on and further develop the foundations of strategy by focusing on underlying theories from economics, management, international business, and entrepreneurship. Topics to be included, Economic foundations, Behavioral/Process dimensions and Growth strategies such as: Market analysis and market strategy, International strategy, Mergers and acquisitions, Corporate Strategy.

Teaching methods and workload
Different forms of teaching, such as lectures, group work, assignments, and discussions can be used. Material covered in class as well as the literature will be the basis for the exam. Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Group case analyses (more information will be given on Fronter).

Examination
4 hour written exam. Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester

Credit reduction
ORG 410 with 5 credits

Offered as a free-standing module
No

Priv. Exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Suggestions:
Besanko, Dranove, Shanley, Schaefer, *Economic of Strategy, 6th Edition*, 2013, John Wiley and Sons.
DeWit and Meyer, *Strategy: Process, Content, Context*, 2010, Cengage
Ghemawat, P., *Strategy and the Business Landscape, 3rd Edition*, Pearson, 2010.
Mintzberg, Ahlstrand, Lampel, *Strategy Safari: A guided Tour through the Wilds of Strategic Management, 2nd Edition,* 2009 Prentice-Hall

Coursecode/coursename	ORG-4XX-1 Strategy		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	44	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	55	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	40	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	60	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		203	

ME-4XX Research Methods in Business

7,5 credits - Starts autumn – Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Methods in the Social Sciences

Learning outcomes
On the successful completion of this course the student should

- be able to formulate research problems/questions and design a proper scientific method for studying the formulated problems/questions in business studies
- be able to demonstrate the ability to evaluate ethical aspects of applying different research methods
- be able to demonstrate how quantitative and qualitative methods can be applied in business studies
- be able to demonstrate how factor analysis and regressions can be applied in quantitative studies
- have insight into the most important multivariate analysis methods

Contents
The course will serve as a introduction into research methods in business studies, as expected from graduates from a Master's of Science degree. The course will present fundamentals of research design and setting, followed by a practical hands-on approach to 1) quantitative analyses' procedures and modeling tools and also to 2) qualitative analysis. The course will serve as good background to advanced methods courses that can be offered by each specialization separately.

- research and research process in business studies
- research problems, research design and measurements
- data sources, data collection, sampling and preparation for analysis
- qualitative research – overview, tools and data analysis
- descriptive statistics, exploration of data and correlations and the most important multivariate analysis methods
- model diagnostics
- linear regression (including mean comparisons) and multiple linear regression (modeling, interpretation, varieties and use of dummy variables)
- time series analyses
- Logit and Probit regressions
- data reduction and factor analysis

Teaching methods and workload
Lectures, group work and laboratory. Workload 200 hours in total.

Examination requirements

Examination

Assignments with graded marks comprising 40% of the final grade and a 3 hour written examination with graded marks comprising 60 % of the final grade.

Credit reductions
ME-407 with 5 ECTS credits

Priv. Exam
No

Reading list
Selected chapters of the following literature:

Ghauri & Grønhaug (2010) Research Methods in Business Studies, 4th edition, Prentice Hall/ Financial Times.
A reader adopting chapters from user-oriented quantitative analysis books. Primarily:

- Field (2013) Discovering Statistics Using IBM SPSS, 4th edition, Sage Publications.
- Hill, Griffiths and Lim (2011), Principles of Econometrics, 4th edition, Wiley

Coursecode/coursename	ME-4XX -1 Research Method in Business Studies		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	36	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	72	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	56	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	35	
	Examination	3	
	Other (must be specified)		
Total		200	

SE-4XX Konkurranseanalyse
7.5 sp - Starter høst - Varighet 1 semester - Kristiansand

Studium
Økonomi og administrasjon, masterprogram, Økonomi og administrasjon - Siviløkonom, 5-årig masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
SE-302 Videregående mikroøkonomi

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten
- ha oversikt over sentrale teoretiske modeller for markeder med imperfekt konkurranse
- ha inngående kunnskap om hvordan markedsstrukturen i ulike markeder påvirker bedriftenes strategiske valg
- kunne anvende spillteoretiske likevektskonsepter i analyse av ulike markeder med imperfekt konkurranse
- kunne utarbeide optimale strategiske valg for bedrifter i ulike markeder med imperfekt konkurranse
- kunne vurdere regulatoriske og konkurransepolitiske problemstillinger for ulike markeder med imperfekt konkurranse

Innhold
I de fleste markeder består tilbydersiden av et mindre antall konkurrerende bedrifter. Typisk vil markedet da være karakterisert ved strategisk interaksjon mellom bedriftene, det vil si at den enkelte bedrift vet og tar hensyn til at dens eget handlingsvalg vil påvirke hva de andre bedriftene gjør. Dette emnet vil gå gjennom ulike modeller for imperfekt konkurranse der bedriftene foretar strategiske valg knyttet til sentrale handlingsparametre som prising, produktdifferensiering, etablering, investeringer og markedsføring.

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Forelesning og gruppearbeid. Arbeidsomfang 200 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Et antall obligatoriske innleveringsoppgaver må være bestått. Utfyllende informasjon om eksamenskrav blir lagt ut i Fronter ved semesterstart.

Eksamen
4 timers skriftlig eksamen. Gradert karakter.

Evaluering
Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1, dersom ikke andre opplysninger gis ved semesterstart.

Studiepoengreduksjon
SE 40x Næringsøkonomi med 7,5 studiepoeng
SE xxx

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Pensumsforslag
Pepall L., D. Richards og G. Norman, 2008, Industrial organization: Contemporary Theory and Empirical Applications, Blackwell Publishing
Shy, O. 1996, Industrial Organization: Theory and Applications, The MIT press.

Emnekode/emnenavn	SE 4xx Konkurranseanalyse		
Antall studiepoeng	7,5		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	36	
	Seminardeltakelse		
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	54	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	20	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	90	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen		
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**200**	

BE-4xx Økonomiske styringssystemer

7.5 sp - Starter høst - Varighet 1 semester - Kristiansand

Studium

Økonomi og administrasjon, masterprogram , Økonomi og administrasjon - Siviløkonom, 5-årig masterprogram

Anbefalte forkunnskapskrav

Bacheloremner i finansregnskap, budsjettering og økonomisk styring

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten

- ha innsikt i hva slags styringssystemer som ledere kan anvende i styring av virksomheten
- ha inngående kunnskap om hvordan styringssystemer kan virke ulikt i ulike organisasjoner samt hvordan styringssystemer kan ha både tilsiktede og utilsiktede effekter
- kunne kritisk vurdere ulike økonomistyringssystemer og deres bruk i organisasjoner inkludert en kritisk vurdering av kostnad/nytte av økonomistyringssystemer og -tilnærminger
- ha innsikt i organisasjonsmessige utfordringer knyttet til implementering av nye kontrollsystemer og/eller større endringer i eksisterende systemer

Innhold

Dette emnet fokuserer på hvorfor virksomheter har behov for styringssystemer og gir en oversikt over hvilke styringssystemer og -tilnærminger som ledere har til disposisjon i sin styring av virksomheten. I emnet fokuseres det også på hvilke styringssystemer og -tilnærminger som kan være hensiktsmessige for ulike typer virksomheter, i ulike situasjoner og når virksomheter er stilt overfor ulike utfordringer. Videre diskuteres mulige utilsiktede konsekvenser av styringssystemer og hva man kan gjøre for å motvirke slike, samt hvilken rolle ulike kontrollfunksjoner (kontrollere, revisorer) kan ha i organisasjonen. Forskning om hvordan individer og organisasjoner responderer på innføring av nye kontrollsystemer eller endringer i eksisterende systemer er også et tema i dette emnet.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Plenumsforelesninger og gruppearbeid. Informasjon i Fronter. Arbeidsomfang 200 timer totalt.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Obligatoriske innleveringsoppgaver må være bestått. Utfyllende informasjon i Fronter ved semesterstart.

Eksamen

4 timers skriftlig eksamen med gradert karakter.

Evaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1, dersom ikke andre opplysninger gis ved semesterstart.

Studiepoengreduksjon

Ingen

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Pensumlitteratur (forslag)
Merchant, K. A., & Van der Stede, W. a. (2012*). Management Control Systems. Performance Measurement, Evaluation and Incentives.* (3 ed.): Financial Times Press/Prentic Hall.
Ferreira, A., & Otley, D. (2009). The design and use of management control systems: an extended framework for analysis. *Management Accounting Research*, 20(4), 263-282. doi: http://dx.doi.org/10.1016/j.mar.2009.07.003
Malmi, T., & Brown, D. A. (2008). Management control systems as a package—Opportunities, challenges and research directions. *Management Accounting Research*, 19, 287-300. doi: doi:10.1016/j.mar.2008.09.003
Ouchi, W. G. (1979). A Conceptual Framework for the Design of Organizational Control Mechanisms. *Management Science, 25*(9), 833-848.
Simons, R. (1995). *Levers of Control: How Managers Use Innovative Control Systems to Drive Strategic Renewal.* Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press. Chapter 1-2 (28 sider av totalt 195 + referanser og indeks)

Emnekode/emnenavn	BE-4XX Økonomiske styringssystemer		
Antall studiepoeng	7,5		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	36	
	Seminardeltakelse		
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	54	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning	40	
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	20	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	36	
	Eksamen	4	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**200**	

BE-4XX Strategisk økonomistyring

7,5 studiepoeng – Starter vår – Varighet 1 semester – Kristiansand

Studium
Økonomisk og administrasjon, masterprogram, Økonomi og administrasjon – Siviløkonom, 5-årig masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
Bacheloremner i finansregnskap, budsjettering og økonomisk styring

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten

- ha inngående kunnskap om beslutningsrelevante kostnader
- ha kjennskap til problemer med tradisjonell økonomistyring
- ha avansert kunnskap om strategiske lønnsomhetsanalyser
- ha bred kunnskap om oppfølging og prestasjonsmåling
- kunne utarbeide beslutningsrelevant informasjon
- kunne utføre ulike typer strategiske lønnsomhetsanalyser
- kunne utarbeide flerdimensjonal prestasjonsmåling
- kunne formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- kunne støtte opp under nytenkning og i innovasjonsprosesser
- kunne reflektere over etiske problemstillingen innenfor fagfeltet
- kunne se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold
Emnet bygger på studentenes kunnskap fra emner i økonomisk styring og analyse. Emnet omfatter temaet strategisk økonomistyring og skal sette studentene i stand til å anvende moderne teknikker innenfor økonomisk styring i et strategisk perspektiv. Studentene skal også forstå begrensningene ved tradisjonelle økonomistyringsteknikker.

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Forelesninger og gruppearbeid. Arbeidsomfang 200 timer totalt.

Eksamen
4 timers skriftlig eksamen med bokstavkarakter.

Evaluering
Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1, dersom ikke andre opplysninger gis ved semesterstart.

Studiepoengreduksjon
BE 4xx med 5 studiepoeng
BE 4 xx med 2,5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Pensumslitteratur
Strategisk Økonomistyring, Hoff. K. G.
Time-Driven Activity-based Costing, Kaplan, R. S. og Anderson, S. R. +++++

Emnekode/emnenavn	BE-4XX Strategisk økonomistyring		
Antall studiepoeng	7,5		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	36	
	Seminardeltakelse		
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	34	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning	20	
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	110	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen		
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**200**	

BE4XX Finansregnskap 3

7,5 studiepoeng – Starter vår – Varighet 1 semester – Kristiansand

Studium
Økonomisk og administrasjon, masterprogram, Økonomi og administrasjon – Siviløkonom, 5-årig masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
BE-4XX Økonomiske styringssystemer, samt bacheloremner i finansregnskap, regnskapsteori, budsjettering og økonomisk styring

Læringsutbytte
Etter å ha fullført dette emnet skal studenten

- ha inngående kunnskap om formålet med balanse- og resultatorientert rammeverk
- ha inngående kjennskap til internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og sentrale forskjeller knyttet til god regnskapsskikk (NGAAP)
- kunne innregne og måle alle hovedpostene i resultatregnskapet og balansen samt forstå konsekvensen av ulike målsetninger ved finansregnskapet
- kunne anvende kunnskapen på praktiske regnskapsproblemstillinger
- kunne forta nødvendige vurderinger knyttet til en virksomhetssammenslutning og utarbeide et konsernregnskap med minoritetsinteresser
- kunne formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- kunne være en aktiv bidragsyter og utveksle synspunkter i et regnskapsfaglig miljø
- kunne reflektere over etiske problemstillinger innenfor fagområdet finansregnskap, herunder grensen mot regnskapsmanipulasjon

Innhold
Dette emnet bygger på studentenes kunnskaper fra bachelorstudiet i regnskapsfaglige emner, og gir studentene undervisning i å utarbeide og vurdere om årsregnskapet er i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). Det blir også gitt en oversikt over viktige forskjeller mellom internasjonale regnskapsstandarder og god regnskapsskikk (NGAAP). Det er en klar målsetning at emnet skal bidra til at studentene skal bruke regnskapsstandarder og andre relevante kilder på en kritisk og profesjonell måte.

Sentralt i emnet står forskjellen mellom balanseorientert- og resultatorienterte rammeverk, rapportering etter ulike regnskapsspråk, inntektsføring, vurdering av både omløpsmidler og anleggsmidler, regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter og sikring. Til slutt i emnet behandles egenkapitalmetoden og foretaksintegrasjon (oppkjøpsanalyser, utarbeidelse av konsernregnskap og behandling av trinnvis oppkjøp).

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Forelesning og gruppearbeid. Arbeidsomfang 200 timer totalt.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Innlevert obligatoriske oppgaver som må være bestått. Mer informasjon gis i Fronter ved semesterstart.

Eksamen
4 timers skriftlig eksamen med bokstavkarakter.

Evaluering
Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1, dersom ikke andre opplysninger gis ved semesterstart.

Studiepoengreduksjon
BE 315 med 5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Pensumslitteratur
Advanced Financial Accounting, Kothari, J. og Barone, E.
Internasjonale regnskapsstandarder, Gjesdal, F., Kvaal, E. og Kvifte, S. S.
IFRS- og NRS-standarder

Emnekode/emnenavn	BE-4XX Finansregnskap 3		
Antall studiepoeng	7,5		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	36	
	Seminardeltakelse		
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	50	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning	24	
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	50	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	36	
	Eksamen	4	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**200**	

ORG439-1 Culture and Ethics

7.5 credits - Starts autumn - Length 1 semester – Kristiansand

Study programme
Master`s Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Bachelor level course in ethics

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should be able to

- evaluate what culture is and how it affects international managers and their stakeholders
- recognize the institutional environment that meets an international organization at the macro, meso and micro levels
- identify approaches to universal ethics and how these can be used to assess the adequacy of the institutions, which affect an international organization
- demonstrate an understanding as to the implications of cultural differences and ethics for practical management in a multinational organization
- identify some of the key issues in CSR and ethical codexes

Contents
The topics covered in the course include: cultural, social and environmental challenges in international value chains including affected stake holders, ethical issues in international economics, politics and trade, moral maturity and basic ethical schools of thought.

Teaching methods and workload
Lectures, class discussions and a term paper.
Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Information regarding the requirements will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
Term paper - 60% of the grade
4 hour written exam - 40% of the grade. Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
ORG408- 1 med 7.5 studiepoeng
IN-4500- 1 med 7.5 studiepoeng
IN-4500- 2 med 7.5 studiepoeng

Offered as a free-standing module
Nei / No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Velasquez. Business Ethics. Concepts and Cases.
2012. 7th. Pearson.
ISBN: 9780205217670
+ artikler

Coursecode/coursename	ORG439-1 Culture and Ethics		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	44	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	52	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	40	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	60	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		200	

ORG409-1 International Management

7.5 credits - Starts autumn - Length 1 Semester(s) - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Introductory course in management (Organization theory; organization behavior)

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should

- be able to demonstrate an understanding of issues in international management
- have an awareness of the challenges inherent in international management
- be able to contribute to and have skills in designing and managing international organizations
- be able to apply theories to analyze a firm's international management issues
- be able to identify the bases for the theoretical frameworks
- be able to demonstrate an awareness of cultural differences through class discussion and group work

Contents
The aim of this course is to provide a basis for understanding managerial issues in international management. The focus of the course will be on organizational and managerial challenges in international management.

Teaching methods and work load
Lectures, group work, exercises and discussions. Students are expected to actively participate in class. The discussions covered in class as well as the material in the text will be basis for the exam. All students are expected to be able to analyze cases based on the lectures and readings. Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Mandatory assignments(s). More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
3 hour written examination (comprising 60% of the final mark), and portfolio assessment (comprising 40% of the final mark). Information about the requirement for the portfolio content will be given at the start of the semester. Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
IN-4100- 1 med 7.5 studiepoeng
IN-4100- 2 med 7.5 studiepoeng

Offered as a free-standing module
No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Deresky, Helen. International Management
2013. 8. Upper Saddle River, N.J. Pearson Prentice Hall
ISBN: 9780273787051.

Coursecode/coursename	ORG409-1 International Management		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	44	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	50	
	Scheduled group-work with or without supervision	18	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	30	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher	10	
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	45	
	Examination	3	
	Other (must be specified)		
Total		200	

MF-401-1 International Marketing

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should be able to

- identify the international arena and how it affects international profit- and non- profit organizations
- recognize relevant terms, theories and perspectives in international marketing
- present and apply relevant theories in international marketing in practical situations
- recognize the challenges involved in international marketing from an operational- as well as from a cultural/ethical viewpoint

Contents
The goal of this course is to acquaint the student with perspectives, opportunities and problems in international marketing. Special emphasis will be placed on cultural, ethical, political and economic variables as they affect the work of an international marketing manager. The topics covered in the course include culture, ethics, CSR, the international marketing environment, emerging markets, marketing perspectives, global imperatives, internationalization, market selection, international buyer behavior, international marketing research, international marketing strategy, market entry modes, international product strategy, international pricing policies, international communications, international distribution strategies, import and export management etc.

Teaching methods and workload
Lectures, class discussions, case presentations and a term paper.
Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Submission and presentation of written assignment. More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
4 hour written exam (40 %) and a written group term paper (60 %). Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
IN-4400- 1 med 7.5 studiepoeng

Offered as a free-standing module
No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Gerald Albaum and Edwin Duerr. International MArketing and Export Management isbn 978 0 273 743880. 2011. 7 edition. Prentice Hall

Coursecode/coursename	MF-401-1 International Marketing		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	44	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	50	
	Scheduled group-work with or without supervision	17	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	30	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher	10	
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	45	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		200	

ORG-4xx Emerging Markets

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
ORG439 Culture and Ethics, ORG409 International Management and MF-401 International Marketing

Learning outcomes
On successful completion of the course the student should be able to

- understand the complexity of economic development and the need for an interdisciplinary approach for academic analyses and policy making in emerging economies
- identify and quantify sources of national economic growth
- understand the role of institutions, including corrupt practices, on business operation and economic development
- realize similarities and differences among emerging markets
- recognize national and global reasons behind economic turmoil and crises
- understand challenges and opportunities facing multinational enterprises operating in emerging economies

Contents
The course aims to train students to understand the national economies of states and regions with a growing influence in the global economy and world politics. The course has three main theoretical and methodological components: systematic assessment of resources for national economic growth; the role of institutions for economic growth and welfare distribution; and government policies for economic development. The following issues will be covered under each component:

- Resources for economic growth: natural and human, Energy and mineral resources as sources of growth, Human, social and cultural capital, Dutch disease and theories on resource curse avoidance, Growth models
- The role of institutions: economic, political, judicial, Financial institutions development, Democracy versus authoritarian political systems, The importance of 'rule of law', Corruption in emerging economies
- Government policies and their impacts on commercial business and economic growth potentials, Monetary and fiscal policies, Trade policies and foreign relations, Labor market and social policies

Teaching methods and workload
Lectures, class discussions, case presentations and a term paper. Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Submission of a term paper. More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination

Final individual paper (70 %) and group presentation of the term paper (30 %). Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Offered as a free-standing module
No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Gaeta, G. (2013) Opportunities in Emerging Markets: Investing in the Economies of Tomorrow. Wiley. (An up-to-date, practical business guide.)
Harvard Business Review on Thriving in Emerging Markets (2011) (Harvard Business Review Paperback Series.) (Collection of 10 relevant articles. Needs to be continuously updated.)
Kupchan, C.A. (2012) No One's World: The West, The Rising Rest, and The Coming Global Turn. Oxford Univ. Press. (A popular overview of current global economic and political trends.)
Arouri, M.E.H., Boubaker, S., Nguyen, D.K (eds.) (2013) Emerging Markets and the Global Economy: A Handbook. Academic Press. (Contributors to this collection investigate analytical techniques suited to emerging market economies. To be published in December.)

Coursecode/coursename	ORG4XX-1 Emerging Markets		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	36	
	Participation in seminars	14	
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	40	
	Scheduled group-work with or without supervision	20	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	90	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		200	

SE-4xx Quantitative Methods in Financial Economics

7.5 credits - Starts autumn - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
Bachelor level courses in Mathematics, Statistics, Investment and Finance

Learning outcomes
On successful completion of this course the students should

- have a solid understanding of portfolio theory
- have a solid understanding of how to apply matrix/vector algebra, matrix/vector multiplication, determinants of matrices and definiteness of matrices
- have a solid insight into important concepts in linear algebra such as eigenvalues/eigenvectors and transformations of functions
- be able to solve optimization problems using the Lagrange multiplier and Kuhn-Tucker methods
- have a thorough understanding of basic concepts of probability theory
- be able to apply these concepts to solve decision problems under uncertainty.
- have an understanding of portfolio theory, expected utility theory, and measuring risk attitudes

Contents
The objective of this course is to endow the students with quantitative methods required to participate in more advanced finance courses. The students are going to learn how to apply the methods by working through practical examples drawn from and relevant for subsequent courses in the financial economics specialization.

After having learned matrix and linear algebra, the students are going to use this knowledge to solve optimization problems using the Lagrange multiplier and Kuhn-Tucker methods. In the second part of the course, the students will be introduced to probability theory before they apply their knowledge in solving decision problems under uncertainty.

Teaching methods and workload
The course consists of weakly lectures and group-work sessions. Workload 200 hours in total.

Examination requirements
Mandatory assignments must be passed. More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
3-hour written examination with graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
SE 408 with 5 ECTS

Offered as a free-standing module
No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
An Introduction to Computational Finance and Financial Econometrics by Eric Zivot, manuscript in preparation (see the Notes page for preliminary chapters)
Statistics and Data Analysis for Financial Engineering by David Ruppert, Springer-Verlag. Book website. The UW library has access to the UseR series of books from Springer-Verlag. If you have a UW net ID then you can get access to these ebooks through the UW library page. If you are connecting from a computer that is off campus be sure to use the Off Campus login link. A direct link to *Statistics and Data Analysis for Financial Engineering* is here.
A Beginner's Guide to R by Alain Zuur, Elena Ieno and Erik Meesters, Springer-Verlag. A direct link to *A Beginner's Guide to R* is here
R Cookbook by Paul Teetor, O'Reilly.
_ Malcom Pemberton & Nicholas Rau, 2007, Mathematics for Economists - An Introductory Textbook, 2nd edition, Manchester University Press and/or
_ Simon Hubbert, 2012, Essential mathematics for market risk and management, 1st edition, Wiley Finance and/or
_ Michael Harrison & Patrick Waldron, 2011, Mathematics for Economics and Finance, 1st edition, Routledge

Coursecode/coursename	SE-4XX Quantitative Methods in Financial Economics		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		200	

SE-4xx Econometrics for Finance

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
To be filled inn

Learning outcomes
On successful completion of this course the student should be able to

- demonstrate knowledge of econometric methods used in finance
- carry out research projects in empirical economic and finance based on the critical awareness of the merits as well as the limits of econometric work in economics in general, and in finance in particular
- use innovative and interdisciplinary problem solving capacities when facing complex and unfamiliar classes of empirical problems
- carry out a research-based diagnosis of econometric problems by combining complex knowledge from the areas of finance, statistics and mathematics
- interpret and communicate econometric analyses to specialists as well as to non-specialist audiences

Contents
This course aims at deepening and extending the understanding of and practical experience with econometric models used in finance. Through a mix of theory and hands-on applications using STATA, students will experience the merits as well as the limitations of econometric methods for finance.

A discussion of key techniques of statistical inference provides the conceptual basis of the course. Covering point- and interval estimation, methods for obtaining estimators, as well as tests of hypotheses, examples will draw on the multiple linear regression model introduced in the methods course. Basic concepts of monte-carlo simulation will be discussed and exemplified by problems related to the multiple linear regression context. Advanced techniques of model diagnoses ranging from graphical residual analysis to formal tests of underlying assumptions and specification testing will be introduced and practiced. A section on forecasting completes the treatment of the multiple linear regression model.

Next, univariate linear time series models will be introduced and used for forecasting. A first look at multivariate time series models is provided by a discussion of vector autoregressive models and associated concepts as impulse response functions and variance decomposition. Three econometric techniques for modeling the long-run will be discussed: error correction models, Hendry's residual based approach, and Johansen's VAR based approach. The section on volatility (ARCH, GARCH) will provide a first look at non-linear time series models before a thorough treatment of statistical techniques and models for panel data terminates the course.

Teaching method and workload
Lectures with integrated exercises in the computer lab using STATA. Group work in computer lab on finance related projects/assignments. Workload total 200 hours.

Examination requirements
Approved mandatory assignments. More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
Graded assignments (40 %) and 3 hour written exam (60 %). Graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
SE 4xx with 5 ECTS

Offered as a free-standing module
No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
Brooks (2008). Introductory Econometrics for Finance. Cambridge

Coursecode/coursename	SE-4XX-1 Econometrics for Finance		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		200	

BE-4XX Finance Theory

7.5 credits - Starts spring - Length 1 semester - Kristiansand

Study programme
Master's Programme in Business Administration, Master's Programme in Business Administration (5-years)

Recommended previous knowledge
To be filled inn

Learning outcomes
Upon successful completion of this course students should be able to understand the theoretical foundations of contemporary financial theory, in particular:

- tradeoff between risk and reward
- optimal capital allocation between the risky and risk-free assets
- mathematics of mean-variance portfolio theory and construction of efficient portfolios
- capital market equilibrium and the capital asset pricing model
- arbitrage pricing theory and multifactor models
- portfolio performance measurement
- absence of arbitrage condition in pricing of derivative securities
- continuous-time Black-Scholes model for option pricing
- valuation of different types of options using binomial trees

Contents
The aim of the course is to provide a detailed treatment of the main theoretical foundations of the modern financial theory. The course presents in-depth coverage of the mean-variance portfolio theory, capital asset pricing model (CAPM), arbitrage pricing theory (APT), and Black-Scholes option pricing theory. A particular emphasis is placed on the derivation of the theoretical asset pricing models and a rigorous mathematical argumentation.

Teaching methods and workload
The course consists of lectures and group-work sessions. Workload total 200 hours.

Examination requirements
Approved mandatory assignments. More information will be given in Fronter at the start of the semester.

Examination
4-hour written examination with graded marks.

Evaluation
Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given at the beginning of the semester.

Credit reduction
BE 4xx with 5 ECTS
BE 4 xx with 5 ECTS

Offered as a free-standing module

No

Priv. exam
No

Faculty
School of Business and Law at University of Agder

Reading list
???

Coursecode/coursename	BE-4-XX-1 Finance Theory		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		200	

BE-501-1 Masteroppgave i økonomi og administrasjon

30 sp - Starter vår - Varighet 1 semester - Kristiansand

Anbefalte forkunnskaper
Bestått eksamen i obligatoriske emner i den enkelte spesialisering i masterstudiet.

Læringsutbytte
Etter å ha fullført masteroppgaven skal studenten

- være i stand til å gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid
- kunne anvende relevant teori og metode i studiet av en problemstilling
- kunne vurdere forskning utført av andre
- ha opparbeidet kunnskap og innsikt innen det fagområdet som masteroppgaven relaterer seg til
- være i stand til å presentere et større arbeid i en utforming som er i overensstemmelse med vanlig akademisk standard og gjeldende forskningsetiske normer

Innhold
I sitt siste semester i mastergradsstudiet i økonomi og administrasjon skriver hver student en masteroppgave på 30 studiepoeng. Oppgaven skrives fortrinnsvis innenfor den fordypningen som er valgt i studiet. Tema for oppgaven kan være formulert av studenten selv, av forslagstillere i næringslivet eller av forelesere på studiet. Studenten må selv ha formulert den endelige problemstillingen i samråd med veileder som er oppnevnt. Det legges vekt på en eksplisitt kopling av teori og empiri, og oppgaven skal omfatte en analytisk tilnærming og ofte en empirisk undersøkelse av aspekter ved problemstillingen. Studenten skal forholde seg til retningslinjer for god forskning og rapportskriving.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for masteroppgaven om omfang, innhold, gjennomføring, prosedyrer, veiledning, pensum, form, innlevering, evaluering, opphavsrett og offentlighetskrav m.m. Kopi av retningslinjene kan fås ved henvendelse til Handelshøyskolen ved UiA.

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Oppgaven skrives normalt i grupper på to studenter. Studenter som ønsker å skrive sin masteroppgave individuelt kan søke om å få innvilget dette.

Ved oppstart av fjerde semester gjennomføres, som en del av veiledningsprosessen, et todagers seminar. I løpet av skriveprosessen arrangeres ytterligere to seminarer hvor studentene presenterer det foreløpige arbeidet for veileder og medstudenter.

Studenter som leverer sin masteroppgave i høstsemesteret vil ikke få tilbud om masteroppgaveseminar, da dette kun tilbys i vårsemesteret. Arbeidsomfang 810 timer.

Eksamen
Masteroppgaven som teller 100 %. Bokstavkarakter. Oppgaven blir vurdert av veileder og en ekstern sensor. Sensurfrist for masteroppgaven er 6 uker. Innlevering i vårsemesteret innen 1. juni.

Evaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1, dersom ikke andre opplysninger gis ved semesterstart.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder

Coursecode/coursename	BE-501-1 Masteroppgave i økonomi og administrasjon		
Number of credits	7,5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		810	

UNIVERSITETET I AGDER
HANDELSHØYSKOLEN VED UIA

Arkivsak: **2014/432**
Saksbeh: **Reidun Hillesund Nilsen**
Dato: **30.01.2014**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for Handelshøyskolen	05.02.2014

Søknad om godkjenning av revidert studieprogram for Master i økonomi og administrasjon - siviløkonom

Hva saken gjelder

Masterprogrammet i økonomi og administrasjon – siviløkonom ble programevaluert i 2012. Det ble foretatt en omfattende og grundig egenevaluering av masterprogrammet med rapport, det ble levert en rapport fra evalueringspanelet og en sluttrapport. De tre rapportene ble lagt frem for fakultetsstyret 06.02.13, og deretter videresendt til studieutvalget til orientering.

Handelshøyskolen har foretatt en revidering av masterprogrammet med utgangspunkt i programevalueringen. Den reviderte studieplanen legges nå frem for Styret for Handelshøyskolen for godkjenning. Studieplanen skal videre til Studieutvalget for endelig godkjenning.

I følge Kvalitetssikringssystemet ved UiA og Forskrift om studier og eksamen (§12 a), skal revidert studieprogram etter programevaluering, fremlegges for fakultetsstyret og studieutvalget for godkjenning etter evaluering og revidering.

Forslag til vedtak:
Styret for Handelshøyskolen vedtar den vedlagte studieplanen for Master i økonomi og administrasjon – siviløkonom. Studieplanen sendes videre til Studieutvalget for endelig godkjenning.

Dekan får fullmakt til å godkjenne eventuelle endringer/justeringer som måtte fremkomme i videre godkjenning av programmet.

Per Sigurd Sørensen
Fakultetsdirektør

Saksunderlag

Egenevalueringen som ble gjennomført i forbindelse med Programevalueringen oppsummerte bl.a. med:
Den interne gjennomgangen av masterprogrammet i økonomi og administrasjon indikerer et jevnt godt program, men med noen utfordringer i forhold til total ressursbruk i programmet, sammensetningen av emner i den spesialiseringen som flest studenter velger; økonomisk styring, gjennomstrømning målt ved antall studiepoeng pr student og med undervisningskvalitet og karakternivå i et lite antall emner. En endring i spesialiseringen økonomisk styring og prosjektledelse kombinert med en endring som gir noen flere felles emner på tvers av spesialiseringen bør vurderes.

Følgende oppsummering og forslag til tiltak fremkom fra Evalueringspanelets sluttrapport:
Programevalueringen har vist at HHK/UiA har et masterprogram i økonomi og administrasjon som er attraktivt og som har god søkning fra kvalifiserte søkere. Programmet undervises av ansatte med høy kompetanse og av et institutt som har høy utnyttelse av sin faglige stab målt ved forskningsproduksjon, undervisningstid og forskning per årsverk, kanskje for høy? Evalueringen har imidlertid avdekket et forbedringspotensial i forhold til utforming av de ulike spesialiseringer og noen andre forhold.

Programansvarlige har valgt å gi tilsvar på forslag til tiltak fra sluttrapporten under hvert punkt :

Følgende tiltak bør derfor vurderes gjennomført:
Redusere total ressursbruk i programmet. For eksempel ved å

- *Restrukturere masterprogrammet slik at det blir noen flere «core course» felles for alle eller to av spesialiseringer og/eller*
  Det innføres 4 fellesemner for alle spesialiseringene. I tillegg innfører vi ett fellesemne for økonomisk styring og finansiell økonomi.
- *Endre masterprogrammet til å inneholde en hovedprofil, en støtteprofil og noen valgemner, samt masteroppgave*
  Det er valgt en noe annen struktur i det reviderte forslaget til studieplan. Forslaget inneholder 4 fellesemner, 4 spesialiseringsemner og 4 valgemner. I valgemnene er det mulig å velge større bredde og/eller dybde.

Innføre etikk i ett/flere emner eller et eget emne i vitenskapsteori/metode/etikk og evt. et felles kurs i bedriftsøkonomiens teoretiske fundament.

Det foreslås et nytt metodeemne for alle spesialiseringene hvor etisk refleksjon er tema. I forslaget inngår det et emne i kultur og etikk i spesialiseringsretningen i International Management and Strategy.

Gjennomføre endringer i spesialisering økonomisk styring slik at den får en tydeligere profil og slik at det ikke er tvil om faglig nivå.

Det er i forslaget til endringer i studieprogrammet gjennomført et betydelig arbeid med sikte på å styrke den indre sammenhengen mellom spesialiseringsemnene i spesialiseringsretningen. Dette kommer særlig tydelig frem i forholdet mellom kjerneemnene BE-4xx «Økonomiske styringssystemer», BE-4XX «Strategisk økonomistyring» og BE-4xx «Finansregnskap 3». Samtidig er emner av en noe mer operasjonell karakter som ORG440 «Supply Chain Management» og ORG438 «Prosjektledelse» flyttet til tredje semester som valgemner. Det er likeledes lagt betydelig vekt på å styrke og synliggjøre sammenhengen mellom spesialiseringsemnene og fellesemnene «core courses».

Redusere, og eventuelt også endre valgemnetilbudet.

I det foreliggende forslaget til studieprogram er det lagt stor vekt på å tydeliggjøre mulighetene til faglig fordypning i alle tre profilene gjennom valgemnetilbudet i tredje semester. Samtidig må det understrekes at sidetittelen «siviløkonom» fordrer at studentene har mulighet for å velge faglig bredde i stedet for ytterligere fordypning ut over spesialiseringsemnene. Det er således ikke foreslått å gjennomføre betydelige reduksjoner i det samlede faglige tilbudet til studentene, men den valgte programstrukturen legger til rette for at dette kan vurderes på senere tidspunkt dersom det skulle være aktuelt eksempelvis som følge av sviktene studentrekrutering.

Endre metodeundervisningen slik at studenter i alle spesialiseringer får mer kunnskaper og bedre ferdigheter i kvantitative metoder.

Det er lagt inn ett nytt felles metodeemne for alle spesialiseringene hvor det kvantitative elementet er økt vesentlig.

Teste ut eller gjennomføre hele eller deler av forslaget til endringer i veiledning og sensurering av masteroppgaven.

I det foreliggende programbeskrivelsen er det foreslått å organiseres selve veiledningsprosessen noe mer formalisert en tidligere. Det legges til rette for at studentene, i grupper, skal presentere først problemskissen og deretter status i prosjektet to ganger i løpet av semesteret. Veileder skal som en integrert del av veiledningen gi tilbakemeldinger ved disse tre milepælene.

Det er ikke foreslått å gjennomføre endringer i den gjeldende sensureringen, men det pågående arbeidet knyttet til karakterbruk i regi av NRØA («Vassdal utvalget») følges tett.

Endring rekkefølge på BE-410 Corporate Finance og BE-415 Investments i spesialisering finansiell økonomi

Tiltaket som her er foreslått er ikke lenger aktuelt som følge av foreslåtte endringer i studieprogrammet. Det kan likevel nevnes at BE-410 «Corporate Finance» er flyttet til høst første semester og er gjort obligatorisk for alle studenter i programmet.

Tydeliggjøre innhold i og progresjon mellom emnene i spesialisering International Management and Strategy.

I forslaget til nytt program fremgår det tydelig at de fire kjernekursene bygger på hverandre. ORG409 International Management bygger blant annet videre på kulturelle ulikheter fra ORG 439 Culture and Ethics. Videre utvikles konseptene rundt ulike institusjoner i ORG4xx Emerging Markets. Emnet MF-401 bygger videre både på utfordringer knyttet til kulturelle og etiske problemstillinger belyst i ORG439, samt økt forståelse for hvordan ulike økonomier påvirker både profittmaksimerende organisasjoner og NGOs fra ORG4xx Emerging Markets.

Studiepoengsproduksjon per student og studentgjennomstrømning bør følges opp, og det bør vurderes om det er mulig å gjøre tiltak for å øke disse.

Det er utformet et nytt masteroppgaveseminar for gjennomføring og veiledning av arbeidet med masteravhandlingen. I dette seminaret vil en ha et opplegg ved oppstart og under gjennomføring som innebærer en standardisering og oppstramming av gjennomføringsprosessen. Dette vil både øke evnen til å gjennomføre masterarbeidet og stryke relasjonen i studentkullene. Denne tilnærmingen forventer vi at øker motivasjon og gjennomføring.

Studieråd
Den reviderte studieplanen for Master i økonomi og administrasjon – siviløkonom ble lagt frem i Studierådet for masterstudentene ved Handelshøyskolen 23. januar 2014.

Studieplanen og spesialiseringene ble nøye gjennomgått, og studentene hadde ingen sterke innvendinger til den nye studieplanen. Følgende kan særlig trekkes frem som positivt i fljge studentene:

Semesteret deles i to, slik at to emner undervises parallelt i 6-7 uker med påfølgende eksamen midtveis i semesteret, deretter undervises de to neste emnene med eksamen i ordinær eksamensperiode. Studentene var positive til dette. Denne todelingen av semesteret er også gjennomført i andre masterprogram med en positiv erfaring.

Det innføres obligatorisk metodeseminar i forbindelse med masteroppgaven, dette anses å være positivt og man håper at dette skal ha innvirkning på økt fremdrift for masteroppgaven og dermed raskere og økt gjennomstrømming. Metodeseminaret er tenkt implementert fra V16. Studentene var svært positive til metodeseminaret.

Vedlegg
1 Studieplanramme og emnebeskrivelser

Økonomi og administrasjon - Siviløkonom, masterprogram (toårig master)

Studenter på *femårig* master i økonomi og administrasjon (MASTØKAD5) har felles undervisning med bachelor i økonomi og administrasjon de tre første årene og deretter følger de undervisningen i toårig master økonomi og administrasjon – siviløkonom. Dette betyr at studenter som startet på femårig master høsten 2010 skal i gang med sitt 4. studieår høsten 2013. Studenter som startet på femårig master høsten 2009 skal i gang med sitt 5. og siste studieår høsten 2013.

Studieplanramme MASTØKAD kull 2013 (1. år) og 2012 (2. år)

Spesialisering: Finansiell økonomi

1. semester høst	SE-409 Quantitative Methods in Economics and Finance 7,5 sp	SE-408 Microeconomics 7,5 sp	BE-415 Investments 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation 7,5 sp
2. semester vår	ME-408 Econometrics 7,5 sp	SE-504 Macroeconomics 7,5 sp	BE-411 Derivatives and Risk Management 7,5 sp	BE-410 Corporate Finance 7,5 sp
3. semester høst	30 sp valgemner //Utveksling			
4. semester vår	BE-501 Masteroppgave i økonomi og administrasjon 30 sp			

Spesialisering: Økonomisk styring og prosjektledelse

1. semester høst	BE-404 Økonomisk organisasjonsteori 7,5 sp	BE-413 Økonomisk styring 7,5 sp	ORG440 Supply Chain Management 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation 7,5 sp
2. semester vår	ME-407 Research Methods 7,5 sp	BE-406 Økonomisystemer og styring 7,5 sp	ORG438 Prosjektledelse 7,5 sp	BE-410 Corporate Finance 7,5 sp
3. semester høst	30 sp valgemner //Utveksling			
4. semester vår	BE-501 Masteroppgave i økonomi og administrasjon 30 sp			

Spesialisering: International Management and Strategy

1. semester høst	ORG439 Culture and Ethics 7,5 sp	ORG409 International Management 7,5 sp	ORG440 Supply Chain Management 7,5 sp	BE-414 Financial Statement Analysis and Equity Valuation 7,5 sp
2. semester vår	MF-401 International Marketing 7,5 sp	ORG410 International Strategy 7,5 sp	ME-407 Research Methods 7,5 sp	BE-416 Management of Macroeconomic Risks and Opportunities ~~SE-404~~ ~~International Economics~~ 7,5 sp
3. semester høst	30 sp valgemner //Utveksling			
4. semester vår	BE-501 Masteroppgave i økonomi og administrasjon 30 sp			

Valgemner høsten 2013:

- BE-409 Eiendomsøkonomi
- BE-506 Computational Finance and Financial Econometrics (E)
- JU-405 Kontraktsrett
- MF-400 Strategic Marketing Management (E)
- ORG412 Konflikthåndtering og forhandlingsteori*
- ORG414 Corporate Governance (E)
- ORG419 Beslutningsteori
- ORG433 Prosjektorganisasjon og administrasjon
- ORG444 International Laboratory (E)
- SE-405 Økonomisk krisehistorie
- SE-502 Personnel Economics (E)
- SE-506 Advanced Econometrics for Finance (E)

Samtlige emner er på 7,5 sp, unntatt ORG412.
(E) = undervises på engelsk
* Begrenset antall plasser

Studentene kan også velge obligatoriske emner fra de andre spesialiseringene som valgemner.

I tillegg kan studentene søke om å få godkjent **European Integration** (30 sp sommer/høst) som valgemner. De som ønsker dette, må ta kontakt med studieveileder på et tidlig tidspunkt, og det må søkes om opptak til sommerstudiet på vanlig måte innen fastsatt søknadsfrist. European Integration består av:

- ST-419 History, Institutions and Policies of European Integration (10 sp) - undervises sommer
- ST-420 Current Issues in the European Union (10 sp) - undervises sommer
- ST-421 Current Debates on the European Union (10 sp) - undervises høst

Studenter kan også etter søknad få godkjent valgemner fra andre masterprogram. Ta kontakt med studieveileder dersom dette er aktuelt.

Viktig informasjon vedrørende valgemner:
Vær oppmerksom på at det kan forekomme timeplankollisjoner. Emnene blir gitt under forutsetning om at det er nok oppmeldte studenter og tilgjengelige ressurser.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2010/1300
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 10.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/9	Studieutvalget	21.02.2014

Studieplan for Engelsk, bachelorprogram - revidert etter programevaluering

Bakgrunn
Bachelorprogrammet i engelsk ble programevaluert i 2012. Fakultet for humaniora og pedagogikk har gjennomført en omfattende revideringsprosess – både som oppfølging av programevalueringen og ut fra andre innspill. Revidert studieplan legges nå fram for Studieutvalget for godkjenning. I HP-sak Revisjon av engelsk bachelorprogram etter programevaluering redegjøres det for de vurderinger og endringer som er gjort. Evalueringsrapportene er vedlagt fakultetsstyresaken.

Fakultetsstyret ved Fakultet for humaniora og pedagogikk fattet i møte 29. januar d.å. følgende vedtak:
Fakultetsstyret vedtar nye emner og endringer i studie- og emnebeskrivelsene for bachelorprogrammet i engelsk og ber Studieutvalget foreta den endelige godkjenningen av endringene i programmet.

Sekretariatets merknader
Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for humaniora og pedagogikk har fulgt opp programevalueringen på en tilfredsstillende måte. Det vises til saksframlegg til fakultetsstyret for en kortfattet redegjørelse for oppfølgingen.

Sekretariatet gjør oppmerksom på at Studieutvalget også vil få seg forelagte noen av emnene i bachelorprogrammet i engelsk i forbindelse med godkjenning av plan for lektorutdanning for trinn 8-13 i møte 21. mars.

Sekretariatet har gjort en del rene korrekturjusteringer i forslaget til plan slik det her legges fram.

Elementene i studie- og emnebeskrivelsene kommer ikke i korrekt rekkefølge i forhold til mal for fag- og studieplaner, men ettersom strukturen «gir seg selv» ved registrering i FS, har sekretariatet ikke funnet det påkrevd å justere strukturen.

Under overskriften «Undertekst studieplanramme» på første side i studieplanen omtales NO-120 Skriveteknikk som et mulig valgemne. Sekretariatet stiller spørsmål om ikke dette er ett av emnene fakultetet har vedtatt å legge ned – som del av Førstesemesterstudiet.

I henhold til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning skal en bachelorkandidat kjenne til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet. Sekretariatet stiller spørsmål om dette er imøtekommet hva angår bachelorprogrammet i engelsk.

Det bør føyes til et punkt under læringsutbytte som tar høyde for at en breddeenhet inngår i programmet. Følgende formulering eller liknende kan benyttes:
«Studenten skal også ha kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i tråd med valgt breddeenhet.»

Under Studentutveksling vises det til utvekslingsmuligheter i 3., 5. og 6. semester og senere til 2. studieår. Her bør teksten justeres noe i forhold til 3. semester og 2. studieår.

Under Yrkesmuligheter og videre utdanning heter det at studiet kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i engelsk når snittkarakter fra fordypningsenheten er C eller bedre. Dette er et krav ved UiA. Sekretariatet stiller imidlertid spørsmål om fakultetet er sikker på at det samme gjelder for tilsvarende masterprogrammer ved andre institusjoner.

Elementene Fører til grad og Studentevaluering skal omtales i studiebeskrivelsen.

Læringsutbyttet i emnene er delvis angitt tredelt og delvis felles. En gjennomgang at de tredelte læringsutbyttene viser at slik oppdeling på emnenivå kan være problematisk. Særlig når det gjelder Generell kompetanse er det mye gjentakelse mellom emnene. Fakultetet bør ha som ambisjon at emnene presenteres mest mulig likt.

Undervisningsspråk bør omtales i samtlige emner.

Hvorvidt det er tillatt med hjelpemidler under eksamen bør enten omtales i samtlige emner eller ikke i noen.

Fakultetet bes vurdere om det kan være hensiktsmessig å vise til ytterligere informasjon i Fronter når det gjelder Vilkår for å gå opp til eksamen og Eksamen.

Sekretariatet gjør oppmerksom på at formulering omkring bruk av PC, Mac, nettbrett osv. må oppdateres i forhold til Studiehåndboka 2014-2015.

Kommentarer til de enkelte emnene:
EN-103 Britiske studier
I første punkt under Læringsutbytte bør «vise evne til å» erstattes med «kunne».
I siste punkt under Innhold bør «vekt på å forstå» strykes.

EN-104 Amerikanske studier
I tredje punkt under Læringsutbytte bør «vise evne til» erstattes med «kunne».

EN-144 Amerikansk og britisk kultur og historie
Punktet Studentevaluering er her noe annerledes formulert enn i andre emner i og med at siste setning mangler.
Innledningen til Generell kompetanse under Læringsutbytte bør lyde: «Etter fullført emne skal studenten kunne».
Når det under Arbeidsformer og arbeidsomfang står «regelmessig og aktiv deltakelse», stiller sekretariatet spørsmål om dette innebærer noen form for obligatorisk oppmøte.

EN-145 Engelsk i bruk

Under Ferdigheter i punktet Læringsutbytte stilles det spørsmål om formuleringen «gjøre seg full nytte av oppslagsverk».

EN-210 Engelsk renessansekultur i kontekst
Det anses uheldig at det angis to ulike varianter av eksamen i emnebeskrivelsen. Dette bør komme entydig fram.

EN-212 Bacheloroppgave i engelsk
Når det under Innhold vises til retningslinjer fra instituttet, bør det framgå hvor disse er å finne, for eksempel i Fronter.
Det stilles spørsmål om hva som menes med «2 individuelle veiledningsøkter». Betyr det 2 timer?
Formuleringen av vilkår for å gå opp til eksamen bør tydeliggjøres. Det er ikke tilstrekkelig å vise til vilkår formulert i andre dokumenter. Veiledningskontrakten synes heller ikke å være omtalt tidligere i emnebeskrivelsen. Videre bør begrepet «veiledningsøkt» endres, jf. over.

Forslag til vedtak:
Studieutvalgets leder får fullmakt til å godkjenne studieplanen for Engelsk, bachelorprogram, revidert etter programevaluering, når denne er revidert med utgangspunkt i de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til revidert studieplan for Engelsk, bachelorprogram
2 Revisjon av engelsk bachelorprogram etter programevaluering
3 Rapport: Totalevaluering av Bachelorprogram i engelsk, Universitetet i Agder, 2012
4 Egenevaluering av bachelorprogram i engelsk, Universitetet i Agder, 2012
5 Studiebeskrivelse, engelsk bachelor
6 Emnebeskrivelser
7 Studieplanramme for studenter som startet høsten 2013

BACENG09 Engelsk, bachelorprogram

Undertekst studieplanramme

* I 3. semester er 10 sp et fritt valgt emne. Engelsk tilbyr TFL111 Beat Kultur. Andre forslag kan være NO-120 Skriveteknikk eller emner på engelsk fra listen Courses for Exchange Students. Kontakt instituttkonsulenten for mer informasjon.
** EX-103 Lingvistikkvarianten anbefales, men andre varianter godkjennes.
*** Emnene som tilbys i 3. semester kan alternere.

Studentevaluering

Studieevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en årlig evaluering av studieprogrammet i studieråd hvor det minimum deltar én studentrepresentant fra hvert studieår.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse

Anbefalte forkunnskaper

Engelskkunnskaper utover minstekravet (Vg1) i studieforberedende utdanningsprogram i videregående skole

Generell beskrivelse av studiet

Studiet gir en bred innføring i engelsk språk, litteratur og kultur med hovedvekt på den britiske og den amerikanske kultur.

Fordypningsenheten i bachelorprogrammet består av 90 sp. Av disse må minst 30 sp være på påbyggingsnivå (200-nivå). I påbyggingsdelen gis det tilbud om spesialiserte emner innen språk, litteratur og kultur. Bacheloroppgaven er obligatorisk og knyttes til bestått emne (10 sp) i språk eller litteratur/kultur. Obligatorisk veiledning: To individuelle veiledningsøkter. De som tar sikte på læreryrket bør velge årsstudium i et undervisningsfag som breddeenhet i 3. studieår.

Studiets oppbygging

1. Sem.	EN-145 Engelsk i bruk (10 sp)	EN-104 Amerikanske studier (10 sp)	EN-122 Engelsk fonetikk og uttale (10 sp)
2. Sem.	EN-146 Engelsk ord- og setningsbygging (10 sp)	EN-103 Britiske studier (10 sp)	EN-144 Amerikansk og britisk kultur og historie (10 sp)
3. Sem.	EN-210 Renessansekultur i kontekst (10 sp) ***	EN-211 Engelskmorfologi ordlære (10 sp) ***	Fritt valgt emne * (10 sp)
4. Sem.	EX-100 Examen Philosophicum (10 sp)	EX-103 Examen Facultatum ** (10 sp)	EN-212 Bacheloroppgave (10 p)
5. Sem.	Bredde 60 sp (30+30 / 30+15+15 / 30+10+10+10)		
6. Sem.			

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-ha bred kunnskap om engelsk språk
-ha bred kunnskap om britisk og amerikansk litteratur og kultur
-ha bred kunnskap om litterære og lingvistiske teknikker og metoder
-ha inngående kunnskaper om engelsk grammatikksystem og fonetikk
-ha inngående kunnskaper om litterær analyse av pensumverk samt oversikt over litterære epoker
-ha inngående kunnskaper om minst ett spesialfelt innen litteratur/kultur og ett innen språk

Ferdigheter

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-kunne gjøre detaljert rede for spesifikke tema, litterære teknikker og metoder innen engelsk og amerikansk litteratur
-kunne gjøre detaljert rede for spesifikke tema, lingvistiske teknikker og metoder
-kunne anvende sin engelskspråklige kompetanse i formidling av faglig kunnskap, skriftlig og muntlig
-kunne søke relevant informasjon og tilegne seg faglig kunnskap på egen hånd

Generell kompetanse

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-kunne kommunisere og uttrykke seg på variert og korrekt engelsk, skriftlig og muntlig
-kunne anvende sine kunnskaper og språklige ferdigheter i relevant arbeid innen undervisning, informasjon, formidling o.a.
-kunne bruke sin kompetanse som grunnlag for videre studier i engelsk

Arbeidsformer

Gjennom undervisning og gruppearbeid skal studenten bedre sine ferdigheter i engelsk, utvikle sine analytiske evner, og gjennom selvstudium skal hun/han utvikle sin evne til selvstendig arbeid. Det vil bli lagt vekt på at studenten skal gi både skriftlige og muntlige presentasjoner. Veiledning gis underveis i studiet, men det kreves aktiv deltagelse både i grupper og i form av innleveringer og presentasjoner fra studentens side. Det vil bli stilt krav om obligatorisk frammøte (minst 80 %) til deler av emnene (se emnebeskrivelsene).

Vurderingsformer

Vurderingsformene vil variere. Fullført fordypning skal inneholde en muntlig eksamen. Se den enkelte emnebeskrivelse for nærmere opplysninger.

Studentutveksling

I studiets 3., 5. og 6. semester er det lagt til rette for å reise som utvekslingsstudent til en av universitetets samarbeidsinstitusjoner i utlandet. Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til instituttleder/internasjonal koordinator. Dersom en heller ønsker utveksling 2. studieår, ta kontakt med studieveileder for justering av utdanningsplanen. For mer informasjon om utvekslingsmuligheter, se universitetets nettsider om studentutveksling.

Vilkår for å gå videre i studiet

Det kreves bestått 40 studiepoeng i engelsk (100-nivå) for å kunne ta påbyggingsemner i engelsk (200-nivå). For språkemner kreves bestått EN-145 og EN-146 ellet tilsvarende. For emner i litteratur/kultur kreves bestått EN-104 og EN-103 eller tilsvarende. For å begynne på bacheloroppgaven, EN-212, kreves 70 studiepoeng i engelsk: Hele første året, og et emne på 200-nivå, eller tilsvarende emner.

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Sammen med andre undervisningsfag kan studiet kvalifisere for opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) ved UiA, og gi mulighet for tilsetting i videregående skole og 5.-10. klassetrinn i grunnskolen. Vær oppmerksom på kommende endringer i forhold til nytt opptaksreglement og organisering av PPU. Se mer informasjon på:
uia/no/studier/laererutdanninger

Det finnes også yrkesmuligheter innen digitale media, massemedia, kulturarbeid, informasjonsarbeid, reiseliv, saksbehandling (i offentlig og privat sektor), presse, forlag og internasjonalt og tverrkulturelt arbeid.

Studiet kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i engelsk når snittkarakteren fra fordypningsenheten er C eller bedre.

Andre opplysninger

Studietur
Det har i mange år vært et samarbeid med Det norske studiesenter i York. Det gis tilbud om et

studieopphold der i 2. semester. Studentene må selv dekke utgiftene, men Lånekassen bevilger tilleggslån. Det vil bli gitt nærmere opplysninger i løpet av høstsemesteret.

Studenter som velger å ta examen philosophicum og examen facultatum på Lesbos, må ta kontakt med studieveileder for å få justert utdanningsplanen sin.

Kontakperson

Jannicke Sletten, instituttkonsulent, tel: (+47) 38142056, e-post: jannicke.sletten@uia.no

EN-103-1 Britiske studier

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen

10 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Tilgang for privatister

Nei

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten

- vise evne til å analysere og tolke tekster, særlig skjønnlitterære, fra ulike perioder
- kunne gjøre rede for hvordan ulike tekster formidler utviklingstrekk, verdier og konflikter i en kulturhistorisk sammenheng
- kunne identifisere, utdype og sammenligne litterære sjangrer og perioder
- ha tilegnet seg gode ferdigheter i skriftlig og muntlig engelsk, samt evne til å organisere egne tanker rundt emnet i skriftlig og muntlig fremstilling

Innhold

- Innføring i sentrale utviklingslinjer, verdier og konflikter i britisk litteratur- og kulturhistorie
- Litterære tekster, med støtte fra dokumentarisk materiale og kunstneriske uttrykksformer
- Vekt på å forstå litterære og språklige uttrykksformer sett i en kulturhistorisk sammenheng

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer. Praksis for studenter i lektorutdanningen. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i seminarer. Det vil bli lagt stor vekt på studentpresentasjoner og diskusjon av utvalgte tekster. Studenten skriver et obligatorisk essay (1500-2000 ord).
Undervisningsspråk: Engelsk.
Noen tekster anbefales lest før semesterstart. Se pensumlisten.
Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

For disiplinstudenter: Ett essay (1500-2000 ord) må være vurdert til bestått.

For studenter i lektorutdanningen: Praksis, PRAxxx, må være bestått.

Eksamen

Enten muntlig eksamen eller 4 timer skriftlig eksamen. Gradert karakter.
Overordnet prinsipp: Alle studenter skal ha ulik eksamensform i EN-103 og EN-104. Bachelorstudenter, studenter i lektorutdanningen og utvekslingsstudenter melder seg opp til muntlig eksamen. Studenter på årsstudiet melder seg opp til skriftlig eksamen. Ta kontakt med instituttkonsulenten hvis du er i tvil om eksamensformen.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-103 Britiske Studier			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	189	189	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid		25	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

1 stp = 27 timer = 270 timer

EN-104-1 Amerikanske studier

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen
10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Tilgang for privatister

Nei

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten
- kunne gjøre rede for vesentlige trekk ved USAs historie, litteratur og samtidstendenser
- kunne identifisere og sammenligne litterære sjangrer og perioder
- vise evne til analyse, diskusjon og tolking av skjønnlitteratur
- ha tilegnet seg ferdigheter i skriftlig og muntlig engelsk, og kunne organisere egne tanker rundt emnet

Innhold

- Innføring i sentrale verdier, utviklingslinjer og konflikter i amerikansk samfunn, historie og litteraturhistorie
- Litterære tekster, med støtte fra dokumentarisk materiale og kunstneriske uttrykk
- Litterære og språklige uttrykksformer sett i en kulturhistorisk sammenheng

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer. Praksis for studenter i lektorutdanningen. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i grupper.
Undervisningsspråk: Engelsk.
Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

- For disiplinstudenter: Ett essay (1500-2000 ord) må være vurdert til bestått.
- For studenter i lektorutdanningen: Praksis, PRAxxx, er godkjent.

Eksamen

Enten muntlig eksamen eller 4 timer skriftlig eksamen. Gradert karakter.

Overordnet prinsipp: Alle studenter skal ha ulik eksamensform i EN-104 og EN-103. Bachelorstudenter, studenter i lektorutdanningen og utvekslingsstudenter melder seg opp til skriftlig eksamen. Studenter på årsstudiet melder seg opp til muntlig eksamen. Ta kontakt med instituttkonsulenten hvis du er i tvil om eksamensformen.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-104 Amerikanske Studier			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	189	189	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid		25	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

1 stp = 27 timer = 270 timer

EN-122-1 Engelsk fonetikk og uttale

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen
10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Tilgang for privatister

Ja

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten:
- kjenne de enkelte språklydene i engelsk og deres artikulasjon
- kjenne lydsymbolene for de engelske fonemene og kunne anvende disse for lydskrift
- kjenne de viktigste intonasjonsmønstrene i engelsk og kunne markere intonasjon
- ha kunnskap om de viktigste forskjellene mellom standard britisk og standard amerikansk uttale
- ha kunnskap om vanlige uttalevansker i engelsk som fremmedspråk, særlig i sammenlikning med norsk

Innhold

Emnet gir en innføring i engelsk lydlære med standard engelsk uttale som basis. Det legges vekt på praktisk artikulasjon, lyttetrening og lydskrift samt grunnleggende kunnskaper om lydsystemet i moderne engelsk, både britisk og amerikansk. I tillegg til en fonologisk beskrivelse av de enkelte språklydene og deres vanligste varianter blir det gitt en oversikt over typiske trekk ved naturlig talemål. Det legges vekt på fonetiske forenklinger, trykk og rytme, samt intonasjon i standard engelsk uttale. Emnet har en kontrastiv vinkling med særlig fokus på typiske forskjeller mellom engelsk og norsk uttale.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, gruppearbeid, skriftlige oppgaver. Praksis for studenter i lektorutdanningen. Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

For studenter i lektorutdanningen: 1 innleveringsoppgave må være vurdert til bestått. Praksis, PRAxxx, må være godkjent.
For disiplinstudenter: 2 innleveringsoppgaver må være vurdert til bestått.

Eksamen

3 timers skriftlig eksamen. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Vurderingsordning for privatister

5 timers skriftlig eksamen. Gradert karakter. Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-122 Engelsk fonetikk og uttale			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	179	179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	10	35	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

EN-144 Amerikansk og britisk kultur og historie

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen

10 sp – Starter vår 2015 – Varighet 1 semester – Kristiansand

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.

Læringsutbytte

Kunnskap
Etter fullført emne skal studenten ha

- kunnskap om levesett, samfunnsliv og kulturuttrykk i USA og Storbritannia

- kunnskap om historie og utvikling i Samveldet og i de amerikanske og britiske samfunn

- kunnskap om historiske og kulturelle uttrykksformer gjennom komparativ analyse av relevante primærtekster

- kunnskap om normer for akademisk tekstproduksjon og ansvarlig kildebruk

Ferdigheter
Etter fullført emne skal studenten kunne

- gjøre rede for viktige grunntrekk og utviklingslinjer i amerikansk og britisk historie

- gjøre rede for normer, levesett og samfunnsliv i det moderne USA og Storbritannia

- kritisk evaluere primær- og andre relevante tekster omhandlende amerikansk og britisk historie og kontemporære samfunn

- skrive egne tekster basert på kritisk kildebruk etter gjeldende akademiske normer

Generell kompetanse
Etter fullført emne kan studenten

- bruke sine kunnskaper som grunnlag for videre studier i litteratur og kultur
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter i undervisning, formidling og/eller informasjonsarbeid

- formidle sine kunnskaper og ferdigheter for en gitt målgruppe på tilfredsstillende engelsk

Innhold

Emnet formidler kunnskap om kultur og historie i USA og Storbritannia i et globalt perspektiv. Det gis økt innsikt i moderne samfunnsforhold og den rollen historien og kulturen har spilt i å utforme de nevnte samfunn. Emnet har som fokus å analysere historiske og kulturelle prosesser gjennom tekster innen ulike sjangre. Målet er å oppnå bedre kulturforståelse gjennom analyse og bearbeidelse av ulike emner og tekster.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, praksis for studentene i lektorutdanningen.
Regelmessig og aktiv deltakelse.
Emnet har et forventet arbeidsomfang på ca. 270 timer.
Undervisningsspråk: Engelsk.

Vilkår for å gå opp til eksamen

For disiplinstudenter: 2 skriftlige innleveringer må være vurdert til bestått
For studenter i lektorutdanningen: 1 skriftlig innlevering og PRAxxx er bestått

Eksamen

4 timers skriftlig eksamen. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-144 Amerikansk og britisk kultur og historie			
Antall studiepoeng				
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
…… ……..	Forelesninger	30	30	
	Seminardeltakelse			
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	91	91	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	15	15	
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	15	40	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning	10	10	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger	5	5	
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid	80	80	
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum	275 timer			

x) Her skrives inn antall timer til praksis – totalt for hvert av semestrene ca. 75 timer

EN-145 Engelsk i bruk

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen

(10 stp) – starter høst – varighet 1 semester

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.
En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Tilgang for privatister

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om ulike aspekter ved bruken av ord og konstruksjoner (stilnivå, kollokasjoner, idiomer osv.)
- kjenne til ord og konstruksjoner som skaper problemer for nordmenn som lærer engelsk, samt årsakene til disse problemene
- ha grunnleggende kunnskaper om variasjon innen engelsk samt om årsakene til at variasjon oppstår
- kjenne til vanlige rettskrivingskonvensjoner i engelsk (tegnsetting, bruk av stor bokstav osv.)

Ferdigheter

Etter fullført emne kan studenten:

- beskrive problemstillinger knyttet til vokabular og praktisk grammatikk ved hjelp av fagterminologi
- gjøre seg full nytte av oppslagsverk (ordbøker, håndbøker osv.) og vite hvilke typer oppslagsverk som gir hvilken type informasjon

Generell kompetanse

Etter fullført emne kan studenten:

- bruke sine kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for videre studier i engelsk lingvistikk eller litteratur/kultur, eventuelt i andre studier som gis på engelsk
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter i undervisning, formidling og/eller informasjonsarbeid

Innhold

I dette emnet vil du tilegne deg kunnskap om vokabular og praktiske sider ved grammatikken. Vi vil fokusere på forskjeller mellom engelsk og norsk som skaper problemer i språkinnlæringen. Et annet viktig tema er hvordan vårt valg av ord og grammatiske konstruksjoner påvirkes av ikke-språklige faktorer som teksttype og talesituasjonens grad av formalitet. Emnet har videre en komponent om geografisk variasjon i standard engelsk, for eksempel forskjeller mellom amerikansk engelsk og britisk engelsk. I tillegg vil vi se på språklig variasjon som skyldes språkendringer.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, praksis for studenter i lektorutdanningen. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i seminarer. Undervisningsspråk: Engelsk.

Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

i) For disiplinstudenter: 2 innleveringsoppgaver må være vurdert til bestått.

ii) For studenter i lektorutdanningen: 1 innleveringsoppgave må være vurdert til bestått samt at Praksis (PRA xxx) er godkjent.

Eksamen

Eksamen er en skriftlig prøve på 4 timer uten hjelpemiddel. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Vurderingsordning for privatister

6 timers skriftlig eksamen. Graderte karakterer. Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-145 Engelsk i bruk			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	179	179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	10	35	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

Assuming that each student has 2 hrs of seminars

1 stp = 27 timer = 270 timer

EN-146 Engelsk ord- og setningsbygning

Inngår i Engelsk Bachelor, Engelsk årsstudium og Lektorutdanningen

(10 stp) – starter vår – varighet 1 semester

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov

Tilgang for privatister

Ja

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten

- kunne gjøre rede for grunnstrukturene i engelsk morfologi og syntaks
- kunne forklare ulike morfologiske prosesser

- ha en klar forståelse for ulike typer av fraser og deres funksjon og distribusjon

- kunne sammenligne de sentrale strukturene i engelsk med de tilsvarende strukturene i norsk

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten

- kunne beskrive grammatiske fenomener ved hjelp av lingvistisk terminologi

Generell kompetanse

Etter fullført emne kan studenten

- bruke sine kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for videre studier i engelsk lingvistikk eller litteratur/kultur, eventuelt i andre studier som gis på engelsk

- anvende sine kunnskaper og ferdigheter i undervisning, formidling og/eller informasjonsarbeid

Innhold

I dette emnet tar vi for oss ord- og setningsbygning i engelsk. Vi ser på hvordan ord, fraser og setninger er bygd opp, på hvilken funksjon ulike fraser har i setningen, og på ordstilling. Der dette er relevant, vil vi sammenlikne engelsk med norsk og andre språk. Vi vil også trekke inn relevante funn fra ulike forskningsområder, som språktilegnelse, språkendring og språkvariasjon.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, praksis for studenter i lektorutdanningen. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i seminarer. Undervisningsspråk: Engelsk. Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

i) For disiplinstudenter: 2 innleveringsoppgaver må være vurdert til bestått.

ii) For studenter i lektorutdanningen: 1 innleveringsoppgave må være vurdert til bestått samt at Praksis (PRA xxx) er bestått.

Eksamen

Eksamen er en skriftlig prøve på 4 timer uten hjelpemiddel. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Vurderingsordning for privatister

6 timers skriftlig eksamen. Graderte karakterer. Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-146 Engelsk ord- og setningsbygning			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	179	179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	10	35	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

EN-210 Engelsk renessansekultur i kontekst

Inngår i Engelsk Bachelor

(10 stp) – starter høst – varighet 1 semester

Forkunnskapskrav

40 studiepoeng i engelsk. Bestått EN-103 og EN-104, eller EN-129 og EN-131, eller tilsvarende.

Tilgang for privatister

Ja

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene

- kunne identifisere, analysere og sammenligne dominerende litterære og kulturelle uttrykksformer i skjæringspunktet mellom tradisjon og innovasjon

- vise, ved hjelp av Shakespeares dramatikk, utviklingen fra populærkultur til kanonisk høykultur og videre til dagens masseproduserte underholdningsuttrykk

- ha innsikt i renessansens samfunnsforståelse, dens mange interessekonflikter og holdninger til andre kulturer.

Innhold

Emnet gir innsikt i holdninger til sosio-økonomiske endringer og teknologiske fremskritt i renessansens England og drøfter disse i forhold til a) individualisme, b) nasjonalisme, c) religion og d) toleranse. Pensum består hovedsakelig av fiksjonsprosa, skuespill og eksempler på tidens kunst, arkitektur og musikk.
Ekskursjoner: Det blir én ekskursjon til Gimle Gård.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger og seminarer
Undervisningsspråk: Engelsk

Studentenes arbeidsomfang er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Studenten skal skrive et obligatorisk veiledet essay (1500-2000 ord), som skal være bestått. Et annet vilkår er gjennomført presentasjon av et emne etter avtale med faglærer.

Eksamen

Enten en 4 timers skriftlig eksamen eller en to-ukers hjemmeeksamen. Opplysninger om eksamensform vil bli gitt ved semesterstart. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja. Med forbehold om ledig plass/kapasitet.

Vurderingsordning for privatister

6 timers skriftlig eksamen. Gradert karakter.
Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-210 Renessansekultur i kontekst			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
			b)	
……..	Forelesninger		26	
	Seminardeltakelse		13	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium		179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.			
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid		45	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen		4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum			ca.270	

EN-211 Engelsk morfologi og ordlære

Inngår i Engelsk Bachelor

(10 stp) – starter høst – varighet 1 semester

Studentevaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Forkunnskapskrav

40 sp i engelsk. Bestått EN-121 eller tilsvarende.

Tilgang for privatister

Ja

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene:
-kunne gjøre rede for bøyningsmorfologien i engelsk
-kunne gjøre rede for orddannelse og avledningsmorfologi i engelsk
-kjenne til hvordan fonologisk og grammatikalsk informasjon er integrert i leksikon
-kunne identifisere og analysere ordelementer og kunne bestemme deres opphav, særlig ordelementer som har sitt opphav i latin.

Innhold

Emnet dreier seg om studiet av ord som et eget felt innen engelsk lingvistikk. Det dekker både bøyningsmorfologi og avledningsmorfologi/orddannelse. I den første delen av emnet skisseres de grunnleggende termene og begrepene i morfologisk analyse. Det første hovedtema er bøyningsmorfologien, inkludert en kort historisk oversikt over generelle utviklingstrekk i moderne engelsk innen denne del av grammatikken. Neste hovedtema er avledningsmorfologien i vid forstand. Etter en bred oversikt blir enkelte spesifikke tema tatt opp for nærmere analyse og beskrivelse. Det vil også bli gitt en oversikt over enkelte ords opprinnelse, med særlig fokus på innflytelsen fra latin.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Emnet undervises som forelesninger og seminartimer med studentaktivitet i form av skriftlige oppgaver, muntlige presentasjoner og faglige diskusjoner. Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Minst ett individuelt skriftlig arbeid over et oppgitt tema må være vurdert til bestått. I tillegg skal studenten ha gitt minst en muntlig presentasjon

over et oppgitt tema.

Eksamen

Eksamen er en skriftlig prøve på 4 timer uten hjelpemiddel. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Vurderingsordning for privatister

6 timers skriftlig eksamen. Graderte karakterer. Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-210 Renessansekultur i kontekst			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
			b)	
……..	Forelesninger		26	
	Seminardeltakelse		13	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium		179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.			
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid		45	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen		4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		Ca. 270		

EN-212 Bacheloroppgave i engelsk

Inngår i Engelsk Bachelor

(10 stp) – starter vår – varighet 1 semester

Studentevaluering

Evaluering gjennomføres midtveis/i slutten av semesteret.

Forkunnskapskrav

70 studiepoeng i engelsk, hvorav 10 studiepoeng må være i engelsk på 200-nivå.
Bestått EN-103, EN-104, EN-121, EN-122 pluss et valgemne og et emne på 200-nivå, eller tilsvarende.

Tilgang for privatister

Nei

Læringsutbytte

Kunnskap
Etter fullført bacheloroppgave skal studenten
- kunne formulere og utforske en faglig problemstilling innen litteratur/kultur eller lingvistikk
- ha bred kunnskap om tema som er sentrale i den valgte problemstillingen
- ha kunnskap om metoder og teorier som er viktige for studiet av den valgte problemstillingen
- ha innsikt i forskning innen den valgte problemstillingen og evne til å bruke denne for å belyse problemstillingen

Ferdigheter
Etter fullført bacheloroppgave kan studenten
- arbeide selvstendig med en selvvalgt problemstilling innen engelsk litteratur/kultur eller lingvistikk
- reflektere analytisk, kritisk og systematisk innen problemstillingen og på egen faglig utvikling
- orientere seg i fagstoff og forskning
- beherske sjangerkrav og skriveferdigheter som forventes i akademisk skriving

Generell kompetanse
Etter fullført bacheloroppgave kan studenten
- delta i faglige diskusjoner innen fagfeltet
- anvende sine kunnskaper på nye områder

Innhold

Bacheloroppgaven tar utgangspunkt i tekster innenfor litteratur/kultur fra ulike sjangre, perioder og tema eller ulike emner innen lingvistikk. Hvilke temaer det tilbys veiledning i vil kunne variere fra år til år. I tillegg inneholder emnet relevant støttelitteratur innen litteratur/kultur eller lingvistikk. Læringsmålet er å bevisstgjøre studentene på grunnlaget for og erfaringen med akademisk skriving av et visst omfang. Oppgaven må oppfylle de krav til form, struktur og innhold som er nærmere beskrevet i retningslinjene fra instituttet.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Selvstendig arbeid under veiledning. Det legges vekt på at studenten tar ansvar for arbeidet med bacheloroppgaven og forholder seg til de betingelser og frister som settes av instituttet. Obligatorisk veiledning: 2 individuelle veiledningsøkter. Arbeidsomfanget er beregnet til ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Studenten må

- ha møtt til 2 individuelle veiledningsøkter
- ha oppfylt vilkårene som er skissert i veiledningskontrakten

Eksamen

Skriftlig, individuell bacheloroppgave på 6000-8000 ord. Innlevering av bacheloroppgaven i henhold til de kriterier som er satt av instituttet og publisert i fronter. Gradert karakter.

Tilbys som enkeltemne

Ja

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	**EN-212 Bacheloroppgave**			
Antall studiepoeng	**10**			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger		15	
	Seminardeltakelse			
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium		230	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.			
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid			
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning		3	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		22	
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen			
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		**270**		

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR HUMANIORA OG PEDAGOGIKK

Arkivsak: **2014/40**
Saksbeh: **Jannicke Sletten**
Dato: **15.01.2014**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for fakultet for humaniora og pedagogikk	29.01.2014

Revisjon av engelsk bachelorprogram etter programevaluering

Hva saken gjelder

I hht. kvalitetssikringssystemet skal det gjennomføres programevaluering av alle bachelor-, master- og ph.d-program minimum hvert 5. år. Bachelorprogrammet i engelsk ble etablert i 2003 og ble første gang evaluert i 2007. Fakultetet har fulgt syklusen for programevaluering, og programmet ble derfor evaluert igjen i 2012. Studieutvalget har vedtatt at alle programmer skal revideres etter en slik evaluering, og at revisjon av programmet legges fram for hhv. fakultetsstyret og studieutvalget for godkjenning.

Forslag til vedtak:
Fakultetsstyret vedtar nye emner og endringer i studie- og emnebeskrivelsene for bachelorprogrammet i engelsk og ber Studieutvalget foreta den endelige godkjenningen av endringene i programmet.

Terje Tellefsen

Saksunderlag

Rapporten fra evalueringspanelet samt instituttleders egenevaluering av programmet ble lagt fram som orienteringssak for fakultetsstyret i desember 2012.
Året før, høsten 2011, var det blitt gjort en omfattende omlegging av engelsk bachelorprogram. Evalueringspanelet var fornøyd med den nye oppbygningen av studiet. Det ble påpekt at det var vanskelig å komme med konkrete forslag til forbedring siden studiet fremdeles var i en overgangsfase. Man kom likevel med følgende innspill:

1) Tildelt veiledningsressurs for Bachelorgraden virker alt for liten i lys av arbeidets omfang og tilsvarende tildeling for MA oppgaver
2) En overgang til 15 sp emner har vært drøftet, men panelet tilrår at man opprettholder dagens ordning med emner på 10 sp
3) Man ønsker et bedre alumni-miljø og styrking av det sosiale fellesskapet til studentene
4) Man ønsker å heve inntakskvaliteten
5) Man foreslo konkret å dele 20 sp emnet EN-121 i to separate emner à 10 sp

Arbeidet med å følge opp panelets innspill har resultert i følgende:

1) Tildelte kvalitetsforbedrende midler er blant annet brukt til å arrangere kurs i akademisk oppgaveskriving (4 x 3 timer), i tilknytning til emnet EN-212 Bacheloroppgave, samt at timetildelingen for veiledning er økt noe sammenlignet med fakultetets satser

2) 10 sp-emner opprettholdes

3) Styrking av sosialt miljø er i stor grad et økonomisk spørsmål og vi har ikke sett oss i stand til å gjøre mye med dette. Når det gjelder alumni, så er dette noe vi gjennom flere år har oppfordret UiA sentralt til å gripe fatt i. Vi har tidligere forsøkt å organisere noe lokalt, men det viser seg vanskelig og svært tidkrevende å holde dette oppdatert.

4) Som konsekvens av fakultetets vedtak av ny budsjettmodell, er det et press på instituttet om å øke resultatbasert inntjening på basis av avlagte studiepoeng. Dette fører til at man må øke inntaket på engelsk 100-nivå, og fører dessverre til at man ikke kan følge tilrådingen om å høyne inntakskvaliteten.

5) Emnet EN-121, 20 sp, er delt i to nye separate emner à 10 sp: EN-145 Engelsk i bruk og EN-146 Engelsk ord- og setningsbygning (emnebeskrivelser og kvantifiseringsskjema er vedlagt)

Det kan i tillegg nevnes at vi allerede før evalueringen var ferdigstilt, hadde byttet rekkefølge på emnene EN-103 Britiske studier og EN-104 Amerikanske studier.

Bachelorprogrammet i engelsk er altså i sin helhet blitt grundig gjennomgått og i den grad det har vært mulig, har panelets tilrådinger blitt etterkommet.

Vedlegg

1 Rapport: Totalevaluering av Bachelorprogram i engelsk, Universitetet i Agder, 2012
2 Egenevaluering av bachelorprogram i engelsk, Universitetet i Agder, 2012
3 Studiebeskrivelse, engelsk bachelor
4 Emnebeskrivelser

RAPPORT:

Programevaluering av Bachelorprogram i engelsk, Univ. i Agder, 2012

1. BAKGRUNN

De undertegnede har blitt oppnevnt for å utføre en evaluering av Bachelor-programmet i engelsk ved UiA. Arbeidet har bestått i å sette seg inn i tilsendt bakgrunnsmateriale, ett heldagsmøte, mail-kontakt og skriving av referat og en evalueringsrapport. Møtet ble holdt på UiA/Gimlemoen den 12. september 2012, fra kl. 9 til 16 – lunsj kl 11.30.

Vårt mandat er å vurdere faglige og pedagogiske sider ved studiet, særlig på grunnlag av dokumentasjonen som vi har mottatt, fokusere på problematiske sider, og eventuelt foreslå kvalitetsforbedrende tiltak. Vi forholder oss til følgende:

http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/organisasjonen/kvalitetssikring_av_utdanning/programevaluering/evalueringspanel

Denne rapporten er evalueringspanelets felles produkt:

Evalueringspanelet utarbeider rapport med en vurdering i forhold til hvert av punktene som skal evalueres.

Panelet arbeider som et kollektiv i samarbeid med instituttkonsulenten, Jannicke Sletten, som skriver referatet fra møtet.

Fakultetet/avdelingen stiller sekretær til disposisjon for evalueringspanelet.

Ordstyrer for møtet var Michael Prince.

Følgende skal evalueres:

- helhet og sammenheng i studieprogrammet
- sammensetning av emner og emnegrupper
- innhold og læringsutbytte i studieprogram og emner
- målgruppe

- variasjon i undervisnings- og vurderingsformer (inkl. tilbakemelding underveis i form av obligatoriske oppgaver/øvelser, obligatorisk fremmøte)
- relevans i undervisnings- og vurderingsformer i studiets emner i forhold til emnets omfang og læringsutbytte
- bruk av vurderingsuttrykk (gradert karakter kontra bestått/ikke bestått)
- internasjonalisering
- yrkesrelevans
- læringsmiljø og programtilhørighet
- inntakskvalitet
- oppnådde resultater (karakterer, stryk, frafall)

Det er av vesentlig betydning at grunnlaget er til stede for å kunne utføre en hensiktsmessig evaluering. De tilsendte dokumentene og den øvrige informasjonen er bare i noen grad tilstrekkelig for å utarbeide en solid og anvendelig evalueringsrapport. Mye dreier seg om UiA generelt slik at det ikke er mulig å lese ut hva som beskriver engelsk spesielt. Det mest relevante er det som dreier seg om engelskstudiet, som karakterstatistikk og kandidatproduksjon.

Mindre relevant er ubehandlede uttalelser fra studentundersøkelsen, som ikke identifiserer det som gjelder engelskstudiet og som heller ikke har noen opplysninger om grad av representativitet. Dermed blir disse uttalelsene av begrenset verdi for vårt formål.

Ellers er det en viss mangel på ønskelig dokumentasjon. Vi savner f. eks. rapporten fra forrige evaluering i 2007. Denne ville være av verdi, og av den grunn har komiteen sørget for å innhente den som supplement. Det finnes ikke noen opplysninger om forrige rapport i det tilsendte materialet. Vi savner opplysninger om hva fagmiljøet har gjort med den rapporten. Har den blitt gjort kjent i miljøet, har den blitt drøftet, og har den ført til noe konkret? Dette er primært et ansvar som ligger på instituttlederen og instituttledelsen. Det finnes ikke lenger noe Engelsk institutt, og det har vært skifte av instituttleder. Dette gjør ansvarsforholdene noe uklare. Uansett bør fakultetet ta et overordnet ansvar for oppfølging av dette arbeidet for å se på om rutinene er gode nok for å sikre kvaliteten i dette arbeidet.

Ellers ville det være ønskelig å se karakterstatistikk og kandidatproduksjon fra et par andre institusjoner over de siste 3-5 år, som UiO, UiB, HiT, HiØ, NTNU - engelsk 1. år. Opplysninger om inntaksbegrensninger – åpent eller lukket – antall studieplasser – ville også være av verdi, og også forholdet mellom antall primærsøkere og tilbud om studieplass, frafall, undervisningsmengde, modulstørrelse, pensum i enkelte kurs, og annet. En slik spesifikk sammenligning på tvers av institusjoner ville kunne gi nyttig feedback til oss om vår praksis. I den grad det er praktisk mulig å innhente den type informasjon, bør en vurdere å supplere med dette ved neste totalevaluering.

2. VURDERINGER

Siden forrige evaluering er det innført noen vesentlige endringer i BA-programmet i engelsk ved UiA. Det ble gitt en orientering om disse.

1 I første året er kurset EN 103 Britiske studier flyttet fra 1. semester til 2. semester, i bytte med EN 104 Amerikanske studier, som nå gis i 1. semester. Denne ordningen settes i gang fra og med dette studieåret. Det er altså for tidlig å gi noen vurdering av hvordan dette vil virke, men panelets eksterne medlemmer ser det som sannsynlig at dette vil gi en positiv effekt for studentene.

2 I studiets 4. semester er det innført et krav om BA-oppgave (EN-212) på 10 stp., som er en følge av at BA-program generelt skal ha et slikt innslag av selvstendig arbeid. Dette settes i gang først i vårsemesteret 2013 for engelsk sitt vedkommende. Dette synes panelet er et fornuftig tiltak.

3 Påbyggingsemnene er flyttet til tredje semester og inneholder

10 sp språklig emne på 200 nivå

10 sp litterært- og/eller kultur-emne på 200-nivå.

10 sp fritt valgt emne

4 EX-100 (ex.phil) og EX-103 (ex.fac) er flyttet til 4. semester.

5 INTERNASJONALISERING: Det legges til rette for utveksling i 3. eller 5. og 6. semester.

Disse endringene settes i verk i inneværende studieår, slik at det lar seg ikke gjøre å måle noen effekt av dette. En positiv effekt er likevel opplagt, nemlig det at studenter som melder seg til BA-programmet, men som ombestemmer seg i løpet av første året, vil kunne slutte etter et år med en fullført årsenhet i engelsk, i motsetning til tidligere. Dessuten vil det være enklere for studenter på Årsstudiet å melde overgang til BA-programmet i engelsk etter første året, om de finner ut at de ønsker det, ettersom det første året i BA er nå identisk med Årsstudiet.

Panelet diskuterte endringene som er nevnt ovenfor, og vurderingene er utelukkende positive.

Det er positivt at EN-103 og EN-104 har byttet semester, blant annet fordi EN-104 inneholder et lite skrivekurs som er nyttig for essayskriving som inngår i de fleste emner. Emnet må dessuten antas å ha en bredere appell og falle lettere for mange studenter, slik at det er bra å starte opp med dette.

En mulig overgang til større emner på 15 sp i første året har vært oppe som tema i fagmiljøet. Dette ble drøftet, og det er enighet i panelet om at 10 sp er å foretrekke.

For studentene oppleves 10 sp emner som enklere, med mer faglig avgrensing og med et entydig fokus.

10 sp emner gjør det enklere for studentene i og med at de må forholde seg til færre lærere per emne.

Studieadministrativt blir eierforholdet til emnet tydelig med mindre emner. Muligheten til emnedeling og faglig samarbeid blir mindre, men man unngår at det kan oppstå ansvarsfraskrivelse og at det kan bli utglidning mht faglig spesialkompetanse når undervisningsoppgavene fordeles. Det har vært et viktig hensyn ved vårt institutt at et kurs skal ha en kursansvarlig, som svarer studenter og administrasjonen i saker som angår vedkommendes kurs. Ved tilsettinger er bestemte undervisningsoppgaver utpekt som det primære ansvaret. Det er mer tydelig hva disse oppgavene er om en har mindre enn større kursmoduler. Hvis større moduler kan tenkes å utydeliggjøre kursansvar, så vil det være en uønsket effekt av en omlegging til 15 sp.

Hvis det er slik at om en essensiell del av en større modul ikke er bestått, så må hele eksamen tas om igjen, da kan store moduler fort bli en barriere og hindre bedre gjennomstrømming. Større emner aktualiserer også bruken av del-eksamener som studentene opplever som

problematiske. I MASTENG erfarte vi at det endte med emnedeling: Fellesemnet på 15 sp ble til to emner à 7,5 sp.

Studentene er fornøyde med at EN-121 og EN-122 er to ulike emner.

Panelet er positive til at det er innført BA-oppgave. Dette blir en god mulighet for betydelige forbedringer i skriveferdighet og forskningsteknikk, og vil være en god forløper til MA-oppgaven. Det er en bred oppfatning at studentene trenger mer skrivetrening og øvelse i bruk av sekundærlitteratur. Kompetanse i dette vil nå kunne bygges opp med skrivekurs i første år (EN-104) og bacheloroppgaven i andre år (EN-212).

II Innhold, undervisning og vurdering

Petter Salvesen og Anette Nyhagen har begge tatt flere av emnene i programmet og kunne her bidra med helt konkrete vurderinger.

Emner i BA 1. år:

Språkemner:

EN-122 Engelsk fonetikk og uttale, 10 sp, går i høstsemesteret

Det har vært vurdert å flytte emnet til vårsemesteret pga at det er så teoretisk og oppfattes som et vanskelig begynnerkurs, men praktisk har dette ikke vært mulig. Studenten påpeker også at det har vært nyttig å ha emnet i bunnen som hjelp til å bli sikrere i muntlig språkbruk.

Ved HiT diskuterte man å la emnet gå over to semestre, 5 sp + 5 sp, men det ble for problematisk mht 'Ikke bestått' eksamen slik at det også der er blitt liggende i første semester.

Et stort problem med dagens form er at det er for lite muntlig øving. Det inngår ikke tid i språklab og muntlig brukes ikke i vurderingsordningen. Begge deler forklares med ressursmangel. Dette kompenseres i noen grad med lenker i Fronter til øvelser på nett.

EN-121 Engelsk grammatikk og praktisk språkbruk, 20 sp, går over to semestre, høst og vår, med endelig eksamen i vårsemesteret.

Panelet problematiserer løsningen med én eksamen i 20 sp i vårsemesteret og mener emnet bør deles. Man kan se for seg en del-eksamen i høstsemesteret, men det beste vil være en omstrukturering til to separate emner, ett i hvert semester. Høstsemesteret kunne eksempelvis ha hovedfokus på praktisk språkbruk, terminologi, språkets anatomi og mer generell grammatikk. Vårsemesteret kunne ta for seg grammatisk analyse og videreføre praktisk språkbruk.

Man ville da kunne tilby en 30 sp breddeenhet i engelsk i høstsemesteret som inkluderer språk. Dette vil også være en fordel for innkommende utvekslingsstudenter.

I språk-emnene har portprøver og innleveringer vært gitt både som individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. 'Blindpassasjerer' er et problem ved gruppeinnleveringer, og var spesielt stort i forbindelse med overbookingen i 2011-2012. Her må lærerne inn og styre prosessen bedre.

Litteratur-/kulturemner:

EN-104 Amerikanske studier, 10 sp, går i høstsemesteret

Undervisningen gis som en dobbeltime forelesning og en dobbel seminartime per uke.

Emnet består av to komponenter, hvor den ene er et skrivekurs. Pensum er noe spredt med mange mindre tekster. Skjønnlitteraturen er godt knyttet opp mot kultur og politikk.

I tillegg til vanlig forelesning og seminarer har læringsmetoden 'Reacting to the Past' vært benyttet med hell. (RTTP: Rollespill fra historisk periode der man spiller ulike personer og situasjoner). Begge disse spiser imidlertid av et allerede kort høstsemester og selv om fagstoffet inngår, vurderes en reduksjon i pensum.

RTTP var godt tilpasset stoffet. Det var engasjerende og det at man ikke er seg selv, men spiller en rolle, gjorde det lettere å snakke og førte til økt muntlig aktivitet, som igjen skapte god kontakt i gruppa.

Studenten ga uttrykk for at skrivekurset bare hadde fungert delvis for henne, siden hun allerede kunne skrive essays.

EN-103 Britiske studier, 10 sp, går i vårsemesteret

Undervisningen gis som 3 timer forelesning og 1 seminartime per uke. Dette ønskes omlagt etter samme modell som EN-104 (2 + 2), noe som også vil gi bedre utbytte for muntlig.

Emnet er mer romanbasert enn EN-104. Panelet etterlyser egne tekster som omhandler historie, kultur og politikk. Flere store romaner gjør det lett å få oversikt over pensum, men det gir et litt smalt bilde. Man ønsker mer 'civilization' integrert i studiet av litteraturen.

Et problem har vært at mye av tiden i de obligatoriske seminarene går med til student-presentasjoner av ymse kvalitet og ditto verdi. Det er ønske om mer styrte diskusjonsgrupper med innspill fra lærer.

Valgemner:

EN-134 Britisk samtidslitteratur, 10 sp, går i vårsemesteret

Emnet fikk veldig god tilbakemelding fra studenten som hadde tatt det våren 2012. De litterære verkene var godt knyttet opp mot sosiologiske, politiske og kulturelle aspekter. Det ble gitt undervisning i bolker, noe som opplevdes positivt fordi man da fikk tid til å lese romanene i forkant av forelesningene.

EN-110 Amerikansk kultur, 10 sp, går i vårsemesteret

Innholdet i dette emnet varierer noe ettersom det gis av Fulbrighter når det er mulig. Det har vært fokus på innvandringsproblematikk, religiøse aspekter, historie osv. Det innebærer en fare for overlapping med EN-104 hvor det inngår mye kultur. Et forsalg fra panelet var å vurdere å tilby et annet emne i stedet, med fokus på britisk kultur, for å veie opp for fraværet av dette i EN-103.

TFL111 Beat kultur: Litteratur og billedkunst, 10 sp, går i høstsemesteret i 2. år

Emnet er i 2012-2013 det eneste tilbudet på engelsk som fritt valgt emne i 3. semester. Tidligere har det vært gitt to valgemner dette semesteret, men i år falt det bort, delvis på grunn

av doblingen vi fikk ved at 200-emnene måtte gis både vår og høst når vi skiftet semester, og pga lærerressursen.

Påbyggingsemner:

Generelt opplevdes nivået i påbyggingsemnene som passe vanskelig. Innføringsemnene i det første året gir en forståelse av fagene, og man likte å gå fra det generelle til å fordype seg i det mer spesifikke. Det er færre studenter, større interesse for faget og høyere kvalitet på undervisningen.

I 2012 gikk påbyggingen både høst og vår på grunn av omleggingen.

Emnene som tilbys om høsten vil kunne variere. I 2012 er det disse emnene som går:

EN-203 Victoriatidens litteratur og kultur, 10 sp, går i høstsemesteret

Gode tilbakemeldinger fra våren 2012. Interessant. Kulturelementet er her godt integrert. Faste grupper og det at tema ble utdelt uken før, gjorde at seminarene fungerte optimalt.

EN-211 Engelsk morfologi og ordlære, 10 sp, går i høstsemesteret

Tilbakemeldingen er positiv. Hovedboka i pensum er god. Språklige emner oppleves av mange som vanskelige og læringsintensive, men er viktige for å bedre skriftlig språkbruk. En negativ tilbakemelding under vurderingsform var at vårens oppgave i EN-211 av enkelte opplevdes som snever.

EN-212 Bacheloroppgave i engelsk, 10 sp, i vårsemesteret

De er positivt at oppgaven legges til 4. semester, når de andre engelsk-emnene er bestått. Det er behov for informasjon i forkant, og det vil bli et info-møte for studentene mot slutten av høstsemesteret.

Undervisningsform

Generelt er man fornøyd med delingen i forelesninger og obligatoriske seminarer. Formen i EN-104 med utdeling av diskusjonstemaer i doble seminartimer og felles samling til slutt, kan muligens passe godt i alle litteratur- /kulturemner.

III Vurderingsordninger

Det var ingen kommentarer vedrørende variasjonen. Essays, oppgaver, oversettelse og presentasjoner individuelt og i gruppe, inngår i eksamenskravene. Endelig eksamen er individuell, og det anvendes skriftlig skoleeksamen og muntlig eksamen. Det gis graderte karakterer.

Som eksamenskrav benyttes obligatorisk frammøte, hjemmeoppgaver og presentasjoner. Her har panelet noen kommentarer: Spesielt i litteratur-emner fungerer karakteren 'Bestått/Ikke bestått' lite tilfredsstillende. Selv om karakteren ikke er tellende og ikke kan påklages, ønsker man en plassering på nivå. Det kan være en karakterindikasjon eller en annen nivåbeskrivelse som ikke er karakterfestet. I språkemnene er det et ønske fra studentene om individuelle innleveringer for å få bedre kontroll med 'blindpassasjerer' som ikke bidrar til felles resultat. Et virkemiddel kan være å bruke seminarer til oppgaveskriving for å overvåke gruppearbeid.

I språkfagene kan man også tenke seg portprøver som tester spesifikke elementer, termer etc, som man vil trenge i en videreføring av faget i neste semester.

IV Internasjonalisering

Man opplever at interessen for å reise ut ligger nokså stabil, og har ingen kommentar til dette. Antall innkommende studenter økte fra 55 i 2011-12 til 66 i 2012-13. Dette ses på som positivt. Nivået på de som kommer inn varierer noe, men kan være høyt, og uansett er det et viktig bidrag når det gjelder å øke bruken av muntlig engelsk – både i diskusjoner i seminarene og ellers.

Det ville være fornuftig å oppfordre studentene å delta i Erasmus Student Network, evt. andre organisasjoner der de kan bruke sin engelsk ut over det faglige.

V Tilhørighet

Kommentarene her har vært påpekt mange ganger tidligere.

Man savner Alumni og UiA bør absolutt få et system for dette på plass. Det er ikke ressurser på instituttet til å holde det oppe. Det bør være mulig for studentene å lage noe midlertidig selv på Facebook.

Det bør også kunne organiseres pizzakvelder, filmkvelder, quiz etc. Spørsmålet er hvem som organiserer det. Det er mulig man også her kan bruke fadderne.

Studentene liker at også lærerne er med på 'linjefester', og da passer det kanskje best i 2. året.

VI Yrkesrelevans

For disiplinstudiene innen humaniora, og spesielt for språkfagene, har det vært vanskelig å få klare svar mht yrkesrelevans utover læreryrket. Panelet mener det må være mulig å få bedre oversikt over andre veier.

En Alumni der tidligere studenter er tilgjengelige med sine erfaringer ville være til stor hjelp.

Et annet forslag som kom opp var at instituttet kan ta kontakt med bedrifter i den delen av det lokale næringslivet hvor man vet det er behov for språk (for eksempel forlag, olje, teknologi og eksport) for å få bedre oversikt over aktuelle jobber i de ulike bedriftene, og om det er bredde-enheter eller andre kombinasjoner som er spesielt aktuelle for de ulike yrkene. Man kunne gjerne invitere dem til møte for å få til en kobling.

Spørsmålet om yrkesrelevans og arbeidsmuligheter aktualiserer spørsmålet om studiets mål. Skal det legges større vekt på praktisk breddekompetanse og ferdighet – hvordan skal en BA-kandidat i engelsk ved UiA presenteres for mottakerne – og hva vil yrkesrelevans bety for innholdet i studiet? Her ligger flere spørsmål som kan løftes opp til drøfting av studiets innhold og mål.

VII Gjennomstrømning, oppnådde resultater (stryk og frafall)

Panelet er negativt overrasket over gjennomstrømningen i programmet. Kun 41 fullførte BA i engelsk i perioden vår -08 – vår -11 (3 1/2 år) – dvs. ca.12 kandidater per år. Fra høst -09 til vår -11 var det bare 16 BA-kandidater i engelsk. I sammenligning med et BA/historie ved vårt fakultet er imidlertid tallet for engelsk ikke påfallende lavt. Der ble det også uteksaminert 41 BA-kandidater i perioden, altså det samme som i engelsk. Som et relevant supplement ville det være av interesse å se tilsvarende tall fra andre institusjoner for sammenligning når det gjelder engelskfaget på nasjonalt nivå. I tillegg ville det være av interesse å se opptakstallet, om mulig, for å kunne gi et prosent-mål på fullføring.

Tiltak:

Det er et omfattende pensum i engelsk-emnene, og mange studenter kan ha behov for bedre studieteknikk. Panelet diskuterte om kurs i skimming og økt lesehastighet bør vurderes. Disse kunne evt anbefales lagt inn i felleskurset i studieteknikk som UiA tilbyr i begynnelsen av høstsemesteret, eller aller helst at det kunne gis et eget kurs som fokuserer på leseferdighet i fremmedspråk. Det er ikke aktuelt å bygge dette inn i noen av emnene på engelsk.

Et annet tiltak er å påse at det er tilstrekkelig tid til forberedelse mellom siste forelesning og eksamensdagen.

Særlig i språkundervisningen vil det være nyttig med kollokvier, og det er viktig at lærerne er pådrivere helt fra starten. Det kan være lærerstyrte kollokvier, men lærerne må også oppfordre til å bruke fadderne faglig. Dette er studenter som selv har tatt emnene og ser problemene.

Når det gjelder frafall i løpet av første semester, så er det viktig at man helt fra starten får informert om kravene til grad av selvstendighet og om arbeidsmengde. Det er mulig man må se på ordlyden i Studiehåndboka og få inn noe som bedre viser at dette er et akademisk disiplinstudium som fordrer noe abstrakt analytisk tenkning.

Det bør også informeres bedre om at noe pensumlitteraturen anbefales lest før semesterstart.

Dette kan inngå i velkomstbrevet som sendes ut fra UiA sentralt. Studiekoordinator kan melde inn ønsket tekst.

Disse tiltakene vil være med å bidra til at man treffer riktig målgruppe.

For å kunne foreslå konkrete tiltak som motvirker frafall, er det nødvendig å vite noe om årsakene til frafallet. En del studenter bare forsvinner, men noen leverer Sluttmelding. Det er viktig at lærerne også gjør oppmerksom på at de skal levere Sluttmelding.

Instituttkonsulenten vil lage og vedlikeholde en oversikt/statistikk.

Det er også viktig å få til en bedre evaluering. Dagens ordning fungerer ikke optimalt. Panelet er enige om at evalueringene bør være skriftlige, individuelle og anonyme. De bør annonseres i forkant, og studentene bør oppfordres til å forberede seg. Det kan gjerne avsettes noe tid til diskusjon i forkant. Evalueringene bør finne sted i en undervisningstime ca. to tredjedeler ut i semesteret. Da har studentene opparbeidet en forståelse av emnet, og det er fremdeles er tid til å foreta eventuelle endringer. Det bør utarbeides et nytt skjema. Punktene må være konkrete og oppfattes som relevante, og bør også ta opp både egeninnsats og bakgrunn fra engelskfag. Dette er en sak for Studierådet. Det er viktig at tilbakemeldingene får konsekvenser.

3. Konklusjon

Engelsk BA evaluering—konklusjon

Som nevnt ovenfor, har vi en utfordring ved å konkludere konkret om alle punktene. Dette skyldes mangelfulle eller altfor generelle data (for eksempel student undersøkelser) og, ikke minst, at vi står midt opp i en administrativ prosess som ble satt i gang i 2010. Bytting av

semester for Britisk og Amerikanske litteratur og kultur fant sted nå høst 2012. Bachelorsoppgaven blir kjørt for første gang nå til vår 2013. Samkjøring av års-studiet og BA er blitt gjort nå for første gang. Og UiA har nå sluttet å tilby et selvstendig påbyggingskurs.

Mens det er umulig å spå resultatene av den prosessen, tyder alt på at høstsemesteret, som er kortere enn vårsemesteret, kan med vanskelighet romme tidligere pensum til amerikansk litteratur og kultur (EN-104) på grunn av variasjonene i undervisningsmetoder (Writing workshop og Reacting to the Past). Det må understrekes at disse aktivitetene var opplevd av studentene som meget nyttige. Både innhold og didaktikk rundt bachelorsoppgave skal ikke fastsettes før i november. En veiledet oppgave med muligens godt under 10 timer til disposisjon mellom veileder og studenten virker meget problematisk siden en MA oppgave får en hel time per ECTS kreditt, og selv dette, med mer selvstendige studenter, virker for lite. En bivirkning av samkjøring av årskurs og BA er at ex.fac og ex.phil, grunnleggende kurs om studieteknikk og skriftlige akademiske skriving kommer *etter* alle kursene i faget (bortsett fra bachelorsoppgave) er *ferdige*. Det er en selvfølge at et studium som tilbyr mindre kurs, og færre avanserte kurs, gir et mer fattig tilbud til studentene.

Vurderinger av studieprogram under diverse spalter ligger klare ovenfor, men noen momenter bør understrekes.

Tre 10 ECTS kreditt kurs er å foretrekke fremfor to 15 kreditts kurs. Flere grunner står ovenfor, men fra studentenes side er mindre kurs er mer håndterlige. Blir det problemer, er det lettere å gå opp igjen i en 10 ECTS kreditt kurs enn en som veies mer.

En generell fremheving av yrkes-relevans bør realiseres. I en såpass økonomisk vital region som Vest Agder finner våre studenter relevante yrker i mange flere steder enn klasserommet som undervisere, selv om dette óg er en verdifull dyd og en relevant karriere.

En mulig retning for å løse dette ligger i en bevisst forsterkning av studieprogrammets læringsmiljø og tilhørighet. Tidligere alumni kunne informere hva de faktisk gjør med sine engelske kunnskaper og ferdigheter. Dette kan være alt fra kontorarbeid på et mellomstort selskap, til arbeid i et forlag.

Men det kan være flere gevinster å høste fra et forsterket alumni-miljø. "Faglige faddere" kunne hjelpe til med vanskeligheter både med faget og universitetets gåtefulle byråkrati. Og det er sikkert et behov for dette siden det sosiale aspektet med Reacting to the Past var fremhevet som blant de viktigste elementene med den type fagdidaktikk.

Til sist gjenstår det å påpeke to aspekter som kunne forbedre akademisk kvalitet på studieprogrammet. (1) Inntakskvalitet bør forbedres. Man bør tenke i retning av høyere krav både med mengde og intensitet av engelskundervisning på videregående nivå, samt en minimumskarakter. Per i dag, lider studiet av en betydelig brøkdel som mangler ambisjon og nysgjerrighet for enhver form for universitetsutdanning. (2) Praktisk språkbruk og generelle formale verktøy (basis-grammatikk) bør skilles fra mer teoretiske retninger. Å dele EN-121 inn i to separate kurs i sekvens ville åpne det opp for internasjonale studenter, ville gi de som opplever det som vanskelig mindre å strebe med på eksamen, og ville føre til en mer logisk oppbygging av ferdigheter i forkant av teori.

Stein Bekke (Ekstern evaluator, vitenskapelig ansatt fra universitet/høyskole)

Petter Lundegaard Salvesen (Ekstern evaluator)

Anette Nyhagen (Student)

Sigbjørn Berge (Intern vitenskapelig ansatt)

Michael Prince (Intern vitenskapelig ansatt)

EGENEVALUERING AV BACHELORPROGRAM I ENGELSK

UNIVERSITETET I AGDER, 2012

Bakgrunn for egenevalueringen

Denne evalueringen er foretatt av instituttleder Charles Ivan Armstrong og engelsk studiekoordinator Signe Mari Wiland. Viktige basisdokumenter for evalueringen er evaluering foretatt av et panel med fem medlemmer høsten 2012 (se eget punkt nedenfor), studiumrapport for 2011, totalevaluering av fordypning i engelsk 2007, pluss annen relevant informasjon fra UiA, DBH og andre universiteter.

Studieprogrammet skal evalueres hvert femte år, og bachelorprogrammet i engelsk ble sist evaluert i 2007. Det er verdt å merke seg at fagmiljøet i engelsk disiplinstudium nå gjennomgår et generasjonsskifte, med tre nyansettelser på kort tid (henholdsvis august 2012, januar 2013 og august 2013). I lys av dette, og det faktum at viktige endringer nå er i ferd med å implementeres (innføring av bacheloroppgave våren 2013, og reversering av rekkefølgen til EN-104 og EN-103 i løpet av studieåret 2012/2013) ba instituttleder om å få utsatt denne evalueringsprosessen. Ledelsen ved Fakultet for humaniora og pedagogikk avslo dette. Det gjøres oppmerksom på at både evalueringen og eventuelle forslag til endringer nødvendigvis preges av at omstillingsprosessen er pågående: det er viktig å vise varsomhet i denne prosessen, slik at premisser og relevante endringsforslag drøftes og eventuelt implementeres på en faglig forsvarlig måte.

Studieprogrammets hovedmålsetting/læringsutbytte

Ifølge studieplanen skal studenten ved fullført studieprogram ha bred kunnskap om engelsk språk, britisk litteratur og kultur, samt amerikansk litteratur og kultur, i tillegg til bred kunnskap om litterære og lingvistiske teknikker og metoder. Mer spesifikke kunnskaper skal oppnås angående engelsk grammatikk, fonetikk, litterær analyse av pensumverk samt oversikt over litterære epoker. I tillegg skal studentene ha spesifikke kunnskaper om minst ett spesialfelt innen litteratur/kultur og ett innen språk. Gitt dagens undervisningsmodell gis studentene større muligheter til valg på 100-nivå innen litteratur/kultur enn i lingvistikk, noe som tilsier at man i sistnevnte felt relativt sett prioriterer «brede kunnskaper» noe høyere enn «spesifikke kunnskaper» - hvis man sammenligner med britisk litteratur/kultur.

Visse ferdigheter skal tilegnes i løpet av studiet. Etter fullført studieprogram skal studenten kunne gjøre detaljert rede for spesifikke tema, teknikker og metoder innen engelsk lingvistikk og engelsk og amerikansk litteratur. Vedkommende skal også kunne anvende engelskspråklig kompetanse, tilegne seg faglig kunnskap og søke relevant informasjon på egen hånd. Studenten skal også tilegne seg generell kompetanse med hensyn til å kommunisere skriftlig

og muntlig i engelsk, ta videre studier i engelsk, og eventuelt anvende sine kunnskaper og språklige ferdigheter i relevant arbeid innen undervisning, informasjon, formidlingo.a.

Generelt sett kan det sies at bachelorprogrammet skal utdanne generalister som kan benytte sine tilegnede kunnskaper, ferdigheter og kompetanse på bredt grunnlag. Dette er riktig med tanke på at det skal åpnes for et bredt utvalg av karrieremuligheter, inkludert læreryrket, akademisk karriere og andre yrker (se nedenfor). Strukturelle og mer overgripende endringer, eventuelt som en konsekvens av den planlagte innføringen av en integrert lektorutdanning for trinn 8. til 13., vil muligens måtte føre til en revurdering av programmets målsetninger og læringsutbytte.

Faglig innhold og nivå

Bachelorprogrammet inneholder to obligatoriske førsteårsemner i engelsk lingvistikk: EN-121 (20 stp; grammatikk og praktisk språkbruk) og EN-122 (10 stp.; fonetikk og uttale). I det første året er også to emner obligatoriske i engelsk litteratur/kultur: EN-104 (10 stp.; amerikanske studier) og EN-103 (10 stp.; britiske studier). På 100-nivå har også studentene to valgfrie alternativer, hver på 10 studiepoeng, i engelsk litteratur/kultur: EN-110 (amerikansk kultur) og EN-134 (den britiske samtidsroman). Instituttet er også ansvarlig for emnet TFL-111 (10 stp.; beat-kultur: litteratur og billedkunst) og vil høsten 2013 tilby et emne om litterær oversettelse (10 stp.). På 200-nivå tilbys engelsk bacheloroppgave (EN-212) på 10 studiepoeng fra og med våren 2013. For tiden tilbys også følgende emner: EN-203 (10 stp.; viktoriatidens litteratur og kultur) og EN-211 (10 stp.; engelsk morfologi og ordlære). Utover emnene tilbudt innenfor engelskfaget har nå studentene stor frihet i å velge breddeemner – noe som også gjør at studentene i programmet får det enklere å studere i utlandet.

Karakternivået er forholdsvis stabilt, med jevnt over en gjennomsnittskarakter på «C» i de fleste emner hvert semester. Gjennomsnittet av stryk viser noe større variasjon: i litteratur/kultur-emnene EN-103 og EN-104 har snittet generelt variert fra 6,8 til 20,6% de siste årene. Innen språkvitenskap-emnene EN-121 og EN-122 er tallene noe høyere: her varierer tallene fra 19,7 til 42,0%. EN-121 har hatt mest stryk de siste årene, men her er utviklingen positiv: 42% i 2009, 26% i 2010, 25.4% i 2011 og 20,2% i 2012. Generelt er det ikke uvanlig for norske universiteter at stryktallene er noe høyere i språkvitenskap enn i litteratur/kultur, og en del sammenlignbare institusjoner har langt mer stryk enn UiA.

De ansatte leverer undervisning på et høyt nivå og får stort sett utmerkete tilbakemeldinger fra studentene. Tallmaterialet mht. gjennomførte bachelorprogram inneholder en del usikkerhetsmomenter, men komparativt sett er gjennomføringsgraden på dette programmet meget god i forhold til andre, sammenlignbare studier. Samtidig har opptakstallene for masterprogrammet i engelsk vært noe lave i det siste, og det kan være grunn til å se nærmere etter om hvordan bachelorprogrammet i enda større grad kan fungere som rekrutteringsgrunnlag for det studiet.

Studieprogrammet som grunnlag for videre studier

Gjennomført studium kvalifiserer til opptak på masterprogrammet i engelsk som tilbys ved UiA. Det at man på 200-nivå insisterer på at studentene tar emner innen både språkvitenskap og litteraturvitenskap sikrer at de har den nødvendige bredden som trengs både for bachelorgraden og for det undervingstilbudet som gis på masternivå.

Forholdet mellom bachelorprogrammet og læreryrket vil endres dersom Kunnskapsdepartementets forslag om endring av lærerutdanningen gjennomføres, siden det da blir krav om mastergrad (og ikke bare bachelorgrad) for å kunne ta PPU. Det er imidlertid for tidlig å foregripe denne utviklingen, og eventuelle grep vil måtte vurderes når rammeplanene som er ute på høring eventuelt er godkjente.

Kandidatundersøkelsen fra 2010 avslørte at ingen av bachelorstudentene i engelsk var utilfredse med studiet, samtidig som det også ble klart at en stor andel av studentene i humanistiske fag ble tilsatt i relevante yrker innen relativt kort tid.

Programmets yrkesrelevans/yrkesretting

Ikke bare innenfor engelsk lærerutdanning, men også innenfor engelsk disiplinstudium ender mange av studentene opp som lærere. Det er imidlertid grunn til å orientere studentene bedre om alternativer til læreryrket og akademisk karriere, all den tid også mange av studentene havner i helt andre yrker enn dette. Studenter med engelsk bachelorgrad kan for eksempel bli ansvarlige for informasjonsarbeid i offentlige eller private organisasjoner, utføre kulturformidling og konsulentvirksomhet, ansettes i offentlig administrasjon, osv.

Fagmiljøets totale kompetanse i forhold til krav som stilles ved etablering av tilsvarende studier

NOKUT vedtok 27.1.2011 forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Forskriftens paragraf 4.3, «Fagmiljø tilknyttet studiet», krever at 50% av årsverkene ved studiene skal gjennomføres av fast ansatte, og at minst 20% av det samlede fagmiljøet skal ha førstestillingskompetanse. Videre skal fagmiljøet drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og ha «dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå». Miljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og ha et nettverk som er relevant for studiet.

Fagmiljøet i engelsk ved UiA er svært kompetent og oppfyller NOKUTs krav uten problemer. En stor del av årsverkene gjennomføres av fast ansatte ved instituttet. Våren 2013 vil man innen fagområdet språkvitenskap i engelsk disiplin ha to professorer, en førsteamanuensis og en førstelektor. Innen fagområdet litteratur/kultur vil man ha to professorer og to førsteamanuensiser (i tillegg til at instituttleder, som er permittert fra sin stilling i britisk

litteratur/kultur frem til 2015, er professor). I tillegg har man også ansatte i engelsk lærerutdanning. Miljøet er forskningsmessig produktivt, med et godt utarbeidet og relevant internasjonalt nettverk.

Effekten av eventuelle iverksatte tiltak på grunnlag av tidligere evalueringer

Forrige tilsvarende evaluering ble foretatt i 2007: totalevaluering av fordypning i engelsk for Språk og kultur bachelorprogram. Da ble det pekt på to momenter der det var rom for forbedring: mangel på muntlig eksamen og et relativt høyt karakternivå. Det ble likevel ikke da foreslått innføring av muntlig eksamen (pga. ressurs-situasjonen), men fagmiljøet var enig om «å bruke mer av karakterskalaen for nåværende og fremtidige kull». I dag må alle studenter i bachelorprogrammet ha to muntlige eksamener: (a) én i EN-121 og (b) én i enten EN-103 ellerEN-104. Det vil være viktig å passe på at denne evalueringsformen ikke forsvinner fra studieprogrammet dersom det foretas større endringer (som f.eks. en endring fra 10 til 15 studiepoengs-enheter). Karaktermessig er ikke bachelorprogrammet lenger uvanlig, all den tid snittkarakteren på de fleste emner (som tidligere nevnt) stort sett holder seg stabilt på «C».

Kommentarer til rapport fra evalueringspanel

Et evalueringspanel har høsten 2012 vurdert studieprogrammet. Panelet bestod av Stein Bekke (ekstern evaluator, vitenskapelig ansatt fra universitet/høyskole), Petter Lundegaard Salvesen (ekstern evaluator, og tidligere student), Anne Nyhagen (nåværende student), Sigbjørn Berge (intern vitenskapelig ansatt) og Michael Prince (intern vitenskapelig ansatt). Rapporten konkluderte at det var vanskelig å komme med konkrete innspill siden studiet er i en overgangsfase. Man pekte likevel på en rekke utfordringer, inkludert: (1) tildelt veiledningsressurs for Bachelorgrad virker altfor liten i lys av arbeidets omfang og korresponderende tildeling for MA-oppgaver; (2) man foretrakk å beholde dagens modell på 10 ECTS-emner, i stedet for å endre til 15 ECTS (først og fremst pga. av at kortere kurs er mer håndterlige for studentene og gir bedre gjennomstrømming, men også pga. faglig avgrensning og et større administrativt eierforhold blant foreleserne for kortere kurs); (3) man ønsket et bedre alumnimiljø og styrking av det sosiale fellesskapet til studentene; (4) man ønsket å heve inntakskvaliteten siden mange av de påmeldte studentene mangler basisferdigheter og tilstrekkelig motivasjon; (5) man foreslo konkret å dele 20-poengsemnet EN-121 i to deler med separate eksamener og et klart skille mellom praktisk språkbruk og grammatikk for viderekomne.

Panelet kommer med viktige innspill som vil være en del av prosessen videre. Det er viktig å presisere at dagens ansatte over flere år har gitt studentene et svært godt undervisningstilbud, og at man må vise varsomhet med hensyn til eventuelle endringer. Punktene 2 og 5 til evalueringspanelet gjelder det konkrete emneinnholdet i studieprogrammet som allerede nylig har vært endret pga. obligatorisk innføring av bacheloroppgave og reversering av

rekkefølgen mellom emnene EN-104 og EN-103. Evalueringspanelets råd om å holde på 10 studiepoengsenheter bygger på flere gode argumenter. Det fins imidlertid også gode argumenter for å endre til 15 studiepoengsenheter. For eksempel går enheter på 10 studiepoeng på tvers av den overordnede politikken til Fakultet for humaniora og pedagogikk ved UiA, og dersom dette beholdes, ville det kunne føre til problemer i forhold til samkjøring med lærerutdanningen. Større emner ville også føre til større samarbeid og ikke minst undervisningsmessig fleksibilitet blant de ansatte – sistnevnte er i tråd med fakultetsledelsens uttalte mål. Under dagens modell risikerer noen av studentene å ikke få undervisning fra enkelte av fagets professorer før på masternivå: med større, delte emner ville studentene trolig oppleve et bredere lag av de ansatte som forelesere og seminarledere, noe som vil kunne fungere inspirerende og opplysende. Det meldes ellers om at emnene for amerikanske og britiske studier (EN-104 og EN-103) oppleves som for kompakte til å dekke basiskunnskapene som studentene trenger å tilegne seg på 100-nivå: dersom disse emnene ble utvidet til 15 studiepoeng hver, ville det bøte på det problemet. Samtidig vil en eventuell utvidelse av EN-104 og EN-103 føre til at noen av dagens valgfrie emner enten forsvinner eller mister studenter (noe som også kan oppfattes som uønsket), i tillegg til at den emneansvarlige vil få viktige administrative funksjoner å oppfylle.

Forslaget om å endre EN-121 er mindre kontroversielt: her er det en viss sannsynlighet for at endringer vil forekomme snart, avhengig av innspill fra fagmiljøet (nyansatte i 2013 vil måtte ha et ord med i laget) og utfallet mht. valg av 10 eller 15 studiepoengsenheter. Instituttleder mener at mye tyder på at undervisningen i dette emnet har vært ekstremt ressurskrevende. Det er mulig man burde vurdere både et mindre tidkrevende opplegg, blant annet ved at lista legges høyere i forhold til studentenes nivå – med mindre detaljoppfølging av svake studenter og mindre belastning på de ansatte. Det vil muligens også medføre større faglig kontinuitet i forhold til masterprogrammet. Samtidig vil disse grepene måtte vurderes i forhold til studiets foreslåtte læringsmål- og utbytte, samt mulige konsekvenser mht. gjennomstrømning.

Ressursvurderingen mht. bacheloroppgave virker fornuftig, og instituttet ser seg allerede nødt til å omdirigere ressurser fra andre emner til bacheloroppgaven i engelsk for å bøte på dette problemet. Det sosiale miljøet er til en viss grad studentenes egen ansvar, men instituttet vil vurdere tiltak mht. alumni. Inntakskvaliteten var trolig spesielt problematisk i 2011/12 på grunn av et for stort opptak av studenter til programmet. Det er et allment problem ved norske universiteter at mange engelskstudenter på lavere nivå mangler grunnleggende ferdigheter og kunnskaper, og denne trenden blir forsterket ved UiA siden man ser seg nødt til å legge ex.phil. unaturlig sent i studieprogrammet.

Forslag til tiltak for å forbedre studieprogrammet

Som nevnt innledningsvis er programmet allerede i en omstillingsprosess, samtidig som fagmiljøet opplever et generasjonsskifte: dette tilsier at eventuelle endringer må foretas med varsomhet, og at både etablerte lærere og nyansatte i størst mulig grad må få lov til å være med på videre drøftinger før tiltak gjennomføres.

Overgang fra 10 til 15 studiepoengsenheter vurderes fortsatt som aktuelt, siden UiA generelt legger opp til en slik overgang – samtidig som en slik endring nødvendigvis vil føre både til utfordringer og gevinster. Et viktig argument for 15 studiepoengsenheter er tilpasning vis-a-vis lærerutdanningen. Innføringen av integrerte lektorprogram de kommende årene kan føre til at andre tilpasninger blir nødvendige, for eksempel i forhold til lærerstudentenes praksisuker. Samtidig er det viktig at disiplinstudienes kvalitet i minst mulig grad blir skadelidende av justeringer som medfølger en eventuell samkjøring med lektorutdanningen.

Det er ønskelig for instituttet at emnene innenfor bachelorprogrammet virker relevante for studenter i bachelorprogrammet i oversettelse og interkulturell kommunikasjon, som i noen tilfeller vil måtte spe på med engelskemner før de søker opptak til master i engelsk (ved UiA) eller master i oversettelse (ved for eksempel UiO). Med dette for øye tilbys et engelsk 200-emne om litterær oversettelse høsten 2013.

Endringer i innhold og eksamensform for emnet EN-121, som i dag dekker både praktisk språkbruk og engelsk grammatikk over to semestre, vil vurderes i samråd med de ansatte (inkludert de to nyansatte i engelsk språkvitenskap som begynner i 2013).

Alle endringsforslag vil ses i sammenheng med rekruttering til masterprogrammet til engelsk. Det vil bli en sterkere oppfølging av studentene på 200-nivå gjennom dialog og spørreskjema for å kartlegge hvorfor studentene velger – eller eventuelt avstår fra – å fortsette med masterstudier.

Informasjonsarbeidet overfor studentene må prioriteres i høyere grad. Studieplanens orientering om mulige karriereveier bør revideres, samtidig som begynnerstudenter må få et klarere inntrykk av studiets nivå og innhold. Det må også undersøkes om opptaket til studiet i større grad kan sikre seg en inntakskvalitet av et visst minimumsnivå, både med hensyn til basiskvalifikasjoner og evner.

Engelsk, bachelorprogram

Grunnstudium - 180 Studiepoeng - 3 år -

BACENG09

Opptakskrav Generell studiekompetanse.

Anbefalte forkunnskaper Engelskkunnskaper utover minstekravet (Vg1) i studieforberedende utdanningsprogram i videregående skole

Generell beskrivelse av studiet Studiet skal gi en bred innføring i engelsk språk, litteratur og kultur med hovedvekt på den britiske og den amerikanske kultur.
Fordypningsenheten i bachelorprogrammet må bestå av 90 sp. Av disse må minst 30 sp være på påbyggingsnivå (200-nivå). I påbyggingsdelen gis det tilbud om spesialiserte emner innen språk, litteratur og kultur. Bacheloroppgaven er obligatorisk og knyttes til bestått emne (10 sp) i språk eller litteratur/kultur.
Obligatorisk veiledning: To individuelle veiledningsøkter.
De som tar sikte på læreryrket bør velge årsstudium i et undervisningsfag som breddeenhet i 3. studieår.
Det må ikke være mer enn 5 sp faglig overlapp i programmet.

Studieplan

1. sem	EN-145 Engelsk i bruk 10 sp	EN-104 - 1 Amerikanske studier 10 sp	EN-122 - 1 Engelsk fonetikk og uttale 10 sp
2. sem	EN-146 Engelsk ord- og setningsbygning 10 sp	EN-103 - 1 Britiske studier 10 sp	Velg 10 sp ▪ Amerikansk kultur (10 sp) ▪ Den britiske samtidsroman (10 sp) Se flere
3. sem	20 sp i engelsk på 200-nivå		Fritt valgt emne 10 sp. *
4. sem	EX-100 - 1 Examen philosophicum 10 sp	EX-103 - 2 Examen facultatum lingvistikkvariant ** 10 sp	EN-212 - 1 Bacheloroppgave i engelsk 10 sp
5. / 6. sem	Breddeenhet 60sp (30+30 / 30+15+15 / 30+10+10+10 / utveksling)		

* I 3. semester er 10 sp et fritt valgt emne. Engelsk tilbyr TFL111. Andre forslag kan være NO-120 eller emner på engelsk fra listen Courses for Exchange Students. Kontakt instituttkonsulenten for mer informasjon.** EX-103 anbefales, men andre varianter godkjennes.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-ha bred kunnskap om engelsk språk samt britisk og amerikansk litteratur og kultur
-ha bred kunnskap om litterære og lingvistiske teknikker og metoder
-ha spesifikke kunnskaper om engelsk grammatikksystem og fonetikk
-ha spesifikke kunnskaper om litterær analyse av pensumverk samt oversikt over litterære epoker
-ha spesifikke kunnskaper om minst ett spesialfelt innen litteratur/kultur og ett innen språk

Ferdigheter

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-kunne gjøre detaljert rede for spesifikke tema, litterære teknikker og metoder innen engelsk og amerikansk litteratur
-kunne gjøre detaljert rede for spesifikke tema, lingvistiske teknikker og metoder
-kunne anvende sin engelskspråklige kompetanse i formidling av faglig kunnskap, skriftlig og muntlig
-kunne søke relevant informasjon og tilegne seg faglig kunnskap på egen hånd

Generell kompetanse

Etter fullført studieprogram skal studenten:
-kunne kommunisere og uttrykke seg på variert og korrekt engelsk, skriftlig og muntlig
-kunne anvende sine kunnskaper og språklige ferdigheter i relevant arbeid innen undervisning, informasjon, formidling o.a.
-kunne bruke sin kompetanse som grunnlag for videre studier i engelsk

Arbeidsformer Gjennom undervisning og gruppearbeid skal studenten bedre sine ferdigheter i engelsk, utvikle sine analytiske evner, og gjennom selvstudium skal hun/han utvikle sin evne til selvstendig arbeid. Det vil bli lagt vekt på at studenten skal gi både skriftlige og muntlige presentasjoner. Veiledning gis underveis i studiet, men det kreves aktiv deltagelse både i grupper og i form av innleveringer og presentasjoner fra studentens side.

Evaluering Studieevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en årlig evaluering av studieprogrammet i studieråd hvor det minimum deltar én studentrepresentant fra hvert studieår.

Vurderingsformer Vurderingsformene vil variere. Fullført fordypning skal inneholde en muntlig eksamen. Se den enkelte emnebeskrivelse for nærmere opplysninger.

Studentutveksling I studiets 3., 5. og 6. semester er det lagt til rette for å reise som utvekslingsstudent til en av universitetets samarbeidsinstitusjoner i utlandet. Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til instituttleder/internasjonal koordinator. Dersom en heller ønsker utveksling 2. studieår, ta kontakt med studieveileder for justering av utdanningsplanen. For mer informasjon om utvekslingsmuligheter, se universitetets nettsider om studentutveksling.

Vilkår for å gå videre i studiet Det kreves bestått 40 studiepoeng i engelsk (100-nivå) for å kunne ta påbyggingsemner i engelsk (200-nivå). For språkemner kreves bestått EN-145 og EN-146. For emner i litteratur/kultur kreves bestått EN-104 og EN-103. For å begynne på bacheloroppgaven, EN-212, kreves 70 studiepoeng i engelsk: EN-103, EN-104, EN-122, EN-145, EN-146 pluss et valgemne og et emne på 200-nivå, eller tilsvarende.

Yrkesmuligheter og videre utdanning Sammen med andre undervisningsfag kan studiet kvalifisere for opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) ved UiA, og gi mulighet for tilsetting i videregående skole og 5.-10. klassetrinn i grunnskolen. Vær oppmerksom på kommende endringer i forhold til nytt opptaksreglement og organisering av PPU. Se mer informasjon på: uia/no/studier/lærerutdanninger
Det finnes også yrkesmuligheter innen digitale media, massemedia, kulturarbeid, informasjonsarbeid, reiseliv, saksbehandling (i offentlig og privat sektor), presse, forlag og internasjonalt og tverrkulturelt arbeid.
Studiet kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i engelsk når snittkarakteren fra fordypningsemnene er C eller bedre.

Andre opplysninger

Studietur:
Det har i mange år vært et samarbeid med Det norske studiesenter i York. Et studieopphold i vårsemesteret inngår i studiet. Studentene må selv dekke utgiftene, men Lånekassen bevilger tilleggslån. Det vil bli gitt nærmere opplysninger i løpet av høstsemesteret.

Studenter som velger å ta examen philosophicum og examen facultatum på Lesbos, må ta kontakt med studieveileder for å få justert utdanningsplanen sin.

Kontaktperson Jannicke Sletten, instituttkonsulent, tel: (+47) 38142056, e-post: jannicke.sletten@uia.no

EN-145 Engelsk i bruk

(10 stp) – starter høst – varighet 1 semester

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om ulike aspekter ved bruken av ord og konstruksjoner (stilnivå, kollokasjoner, idiomer osv.)
- kjenne til ord og konstruksjoner som skaper problemer for nordmenn som lærer engelsk, samt årsakene til disse problemene
- ha grunnleggende kunnskaper om variasjon innen engelsk samt om årsakene til at variasjon oppstår
- kjenne til vanlige rettskrivingskonvensjoner i engelsk (tegnsetting, bruk av stor bokstav osv.)

Ferdigheter

Etter fullført emne kan studenten:

- beskrive problemstillinger knytta til vokabular og praktisk grammatikk ved hjelp av fagterminologi
- gjøre seg full nytte av oppslagsverk (ordbøker, handbøker osv.) og vite hvilke typer oppslagsverk som gir hvilken type informasjon

Generell kompetanse

Etter fullført emne kan studenten:

- bruke sine kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for videre studier i engelsk lingvistikk eller litteratur/kultur, eventuelt i andre studier som gis på engelsk
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter i undervisning, formidling og/eller informasjonsarbeid

Innhold

I dette emnet vil du tilegne deg kunnskap om vokabular og praktiske sider ved grammatikken. Vi vil fokusere på forskjeller mellom engelsk og norsk som skaper problemer i språkinnlæringen. Et annet viktig tema er hvordan vårt valg av ord og grammatiske konstruksjoner påvirkes av ikke-språklige faktorer som teksttype og talesituasjonens grad av formalitet. Emnet har videre en komponent om geografisk variasjon i standard engelsk, for eksempel forskjeller mellom amerikansk engelsk og britisk engelsk. I tillegg vil vi se på språklig variasjon som skyldes språkendringer.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, praksis for lektorstudentene. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i seminarer. Undervisningsspråk: Engelsk.

Evaluering
Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.
En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Vilkår for å gå opp til eksamen
i) for disiplinstudenter: 2 innleveringsoppgaver må være vurdert til bestått.
ii) for studenter i Lektorutdanningen: 1 innleveringsoppgave må være vurdert til bestått samt at Praksis (PRA xxx) er godkjent.

Eksamen
Eksamen er en skriftlig prøve på 4 timer uten hjelpemiddel. Gradert karakter.
Vurderingsordning for privatister: 6 timers skriftlig eksamen. Graderte karakterer.
Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Tilbys som enkeltemne
Ja
Med forbehold om ledig plass/kapasitet.

Åpent for privatister
Ja

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet
Fakultet for humaniora og pedagogikk

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-145 Engelsk i bruk			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	179	179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	10	35	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

Assuming that each student has 2 hrs of seminars

1 stp = 27 timer = 270 timer

EN- 146 Engelsk ord- og setningsbygning

(10 stp) – starter vår – varighet 1 semester

Forkunnskapskrav

EN-1xx (Engelsk i bruk) må være bestått.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført emne skal studenten
- kunne gjøre rede for grunnstrukturene i engelsk morfologi og syntaks
- kunne forklare ulike morfologiske prosesser
- ha en klar forståelse for ulike typer av fraser og deres funksjon og distribusjon
- kunne sammenligne de sentrale strukturene i engelsk med de tilsvarende strukturene i norsk

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten
- kunne beskrive grammatiske fenomener ved hjelp av lingvistisk terminologi

Generell kompetanse

Etter fullført emne kan studenten
- bruke sine kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for videre studier i engelsk lingvistikk eller litteratur/kultur, eventuelt i andre studier som gis på engelsk
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter i undervisning, formidling og/eller informasjonsarbeid

Innhold

I dette emnet tar vi for oss ord- og setningsbygning i engelsk. Vi ser på hvordan ord, fraser og setninger er bygd opp, på hvilken funksjon ulike fraser har i setningen, og på ordstilling. Der dette er relevant, vil vi sammenlikne engelsk med norsk og andre språk. Vi vil også trekke inn relevante funn fra ulike forskningsområder, som språktilegnelse, språkendring og språkvariasjon.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Forelesninger, seminarer, praksis for lektorstudentene. Individuell oppfølging og veiledning vil skje i seminarer. Undervisningsspråk: Engelsk.

Evaluering

Emneevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.
En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov

Vilkår for å gå opp til eksamen

i) for disiplinstudenter: 2 innleveringsoppgaver må være vurdert til bestått.

ii) for studenter i Lektorutdanningen: 1 innleveringsoppgave må være vurdert til bestått samt at Praksis (PRA xxx) er bestått.

Eksamen

Eksamen er en skriftlig prøve på 4 timer uten hjelpemiddel. Gradert karakter.
Vurderingsordning for privatister: 6 timers skriftlig eksamen. Graderte karakterer.
Ingen vilkår for å gå opp til eksamen.

Tilbys som enkeltemne

Ja
Med forbehold om ledig plass/kapasitet.

Åpent for privatister

Ja

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet

Fakultet for humaniora og pedagogikk

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

a) Lektorstudenter
b) Disiplinstudenter

Emnekode/emnenavn	EN-146 Engelsk ord- og setningsbygning			
Antall studiepoeng	10			
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang		Studentens evaluering av arbeidsomfang
		a)	b)	
……..	Forelesninger	26	26	
	Seminardeltakelse	26	26	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning			
	En-til-en undervisning			
	Lesing av pensum/selvstudium	179	179	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning			
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom			
	Feltarbeid			
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	25		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter			
	Innleveringsarbeid	10	35	
	Prosjektarbeid			
	Faglig veiledning			
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger			
	Hospitering i bedrift, orkester osv.			
	Eksamensforberedelse/lesetid			
	Eksamen	4	4	
	Annet (må spesifiseres)			
Sum		270		

Engelsk, bachelorprogram: Studieplanramme for studenter som startet høsten 2013

1. sem	EN-121 - 1 Engelsk grammatikk og praktisk språkbruk (1/2) 10 sp	EN-104 - 1 Amerikanske studier 10 sp	EN-122 - 1 Engelsk fonetikk og uttale 10 sp
2. sem	EN-121 - 1 Engelsk grammatikk og praktisk språkbruk (2/2) 10 sp	EN-103 - 1 Britiske studier 10 sp	Velg 10 sp ▪ Amerikansk kultur (10 sp) ▪ Den britiske samtidsroman (10 sp) Se flere
3. sem	20 sp i engelsk på 200-nivå		Fritt valgt emne 10 sp.
4. sem	EX-100 - 1 Examen philosophicum 10 sp	EX-103 - 2 Examen facultatum lingvistikkvariant 10 sp	EN-212 - 1 Bacheloroppgave i engelsk 10 sp
5. sem	Breddeenhet 60sp (30+30 / 30+15+15 / 30+10+10+10 / utveksling)		

* I 3. semester er 10 sp et fritt valgt emne. Engelsk tilbyr TFL111. Andre forslag kan være NO-120 eller emner på engelsk fra listen Courses for Exchange Students. Kontakt instituttkonsulenten for mer informasjon.** EX-103 anbefales, men andre varianter godkjennes.

Studiesekretariatet

UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2008/167
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 12.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/10	Studieutvalget	21.02.2014

Studieplan for Psykisk helsearbeid, masterprogram - revidert etter programevaluering

Bakgrunn
Masterprogrammet i psykisk helsearbeid ble programevaluert i 2013. Se egen sak. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har gjennomført en omfattende prosess der innspill fra programevalueringen og intern prosess omkring revisjon av programmet har samvirket. Revidert studieplan legges nå fram for Studieutvalget for godkjenning. I HI-sak Revisjon av studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid redegjøres det for revisjonsprosessen.

Forslaget om endring av studieplanen innebærer i hovedsak følgende:

- Programmet endres fra å være et heltidsstudium til å bli et deltidsstudium. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å gjennomføre programmet på fulltid over to år.
- Det er utviklet ny spesialisering på rusområdet og en engelskspråklig spesialisering i «Community Mental Health».
- Programmet vil i større grad åpne for godkjenning av annen utdanning som spesialisering, s.k. «valgfri spesialisering».

Fakultetsstyret ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap behandlet saken i møte 12. februar d.å. Det ble lagt fram følgende forslag til vedtak:
Fakultetsstyret vedtar forslag til revidert studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid. Revidert studieplan trer i kraft fra og med studieåret 2014-2015.

Endelig vedtak legges fram for Studieutvalget i møtet.

Sekretariatets merknader
Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har fulgt opp programevalueringen på en god måte. Fakultetet har i tillegg hatt sin egen parallelle prosess omkring revisjon av masterprogrammet.

Sekretariatet har vært i dialog med fakultetet for å kunne legge fram et mest mulig «ferdig» planforslag for Studieutvalget. Det er foretatt enkelte justeringer i forhold til det dokumentet som ble lagt fram for fakultetsstyret ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap.

Det er utviklet nye spesialiseringer i programmet:

- Rus- og avhengighetsproblematikk
- Community Mental Health

Ut fra fakultetsstyresaken synes det som om spesialiseringen i Community Mental Health ikke planlegges igangsatt med det første. Sekretariatet har ingen innvendinger mot at Studieutvalget godkjenner spesialiseringen som del av programmet, men fakultetet må være tydelige i sin omtale og markedsføring av programmet. Det vises til kommentar nedenfor om omtale under punktet Studentutveksling.

Det åpnes for at man kan godkjenne annen utdanning som såkalt valgfri spesialisering, for eksempel familieterapi og sexologi. Sekretariatet ser det som positivt at kandidater fra disse videreutdanningene får en mulighet til videre påbygging.

Masterprogrammets tidligere struktur framgår av fakultetsstyresaken.

Sekretariatet har stilt spørsmål ved omtalen av fritaks- og innpassingsmulighet under punktet Opptakskrav. Fakultetet presiserer at man ønsker å synliggjøre denne muligheten. Sekretariatet har ingen innvendinger til dette.

Programmet består av en «profesjonsdel» og en «forskningsdel». Det heter at «disse to delene utdyper og styrker hverandre gjensidig slik at studentene i sum utvikler en bred praksisrettet profesjons- og forskningskompetanse på masternivå» (jfr. Innhold). Sekretariatet stiller seg spørrende til om dette er vel ambisiøst for en masterprogram.

Under Læringsutbytte på programnivå heter det at studenten «kan bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser i psykisk helse og rusfeltet». Sekretariatet kan ikke se hvordan emnene sikrer at dette oppfylles.

Under Studentutveksling heter det at studentutveksling kan skje i hele eller deler av spesialiseringen Community Mental Health. Da det framgår av fakultetsstyresaken at denne spesialiseringen ikke planlegges igangsatt med det første, synes det underlig med slik omtale under dette punktet.

Under punktet Andre opplysninger omtale PC, Mac, nettbrett, osv. Teksten her må oppdateres for Studiehåndboka 2014-2015.

Under Andre opplysninger omtales studieturer og ekskursjoner. Sekretariatet gjenfinner ikke disse tydelig i emnene.

Det er ikke lagt fram pensum for emnene.

Kommentarer til de enkelte emnene:

<u>PSY5xx Recovery-based practices</u>
Det stilles spørsmål om ikke obligatorikk bør omtales under punktet Teaching methods and workload, jf. PSY4xx Mental Health Promotion.

<u>PSY500 Møter med mennesker i krise</u>
Ut fra tabellen som angir studiets oppbygging, tilbys dette emnet i 4. semester. Det stilles spørsmål om også emner fra valgt spesialisering bør være forkunnskapskrav, eventuelt anbefalte forkunnskaper.

ME-504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid
Sekretariatet stiller spørsmål om ikke vilkårene for å gå opp til eksamen i realiteten er vilkår for å levere oppgaven til sensur. Teksten bør vurderes justert.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner studieplanen for Psykisk helsearbeid, masterprogram, revidert etter programevaluering, med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til revidert studieplan for Psykisk helsearbeid, masterprogram
2 Skjema for kvantifisering av studentenes arbeidsomfang
3 HI-sak Revisjon av studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid

PSYKISK HELSEARBEID, MASTERPROGRAM

Påbyggingsstudium - 120 Studiepoeng - 4 år (Deltid) - Grimstad
MASTPSYH

Opptakskrav

Opptak til masterprogrammet forutsetter minimum bachelorgrad eller tilsvarende i barnevernspedagogikk, ergoterapi, fysioterapi, sosialt arbeid, sykepleie eller vernepleie og minst ett års relevant yrkespraksis fra direkte pasient-/klientarbeid etter fullført utdanning. Søkere med annen høgskole- eller universitetsutdanning på minimum tilsvarende utdanningsnivå og minst ett års relevant yrkespraksis etter fullført utdanning, kan etter særskilt vurdering bli tatt opp som studenter.

Opptak skjer etter forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder (http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-11-27-1387) og utfyllende regler for opptak til Psykisk helsearbeid, masterprogram. (http://www.uia.no/no/portaler/om_universitetet/stoettetenester/reglementshaandbok/studier/lover_og_forskrifter/psykhelse)

Søkere som har sluttført videreutdanning i psykisk helsearbeid eller videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge, kan søke om å få fritak for profesjonsdelen i masterprogrammet på inntil 60 studiepoeng. Det er også mulig å søke om innpassing av andre helse- og sosialfaglige videreutdanninger som en valgfri spesialisering tilsvarende 30 studiepoeng.

Anbefalte forkunnskaper

Det forventes at alle studentene før oppstart har grunnleggende kunnskaper innen etikk, kommunikasjon, lover og forskrifter innen velferdsrett, metoder for systematisk kunnskapsutvikling, pedagogikk, psykologi, psykiatri, sosiologi og metodisk arbeid innen helse- og sosialfag. Det forventes videre at studentene har gode kunnskaper i engelsk og grunnleggende dataferdigheter.

Generell beskrivelse av studiet

Psykisk helsearbeid er et flervitenskapelig og tverrfaglig utdannings-, forsknings- og arbeidsfelt, og omfatter alle deler av tjenestene. Psykisk helsearbeid fokuserer på å fremme og bedre menneskers psykiske helse samt påpeke og søke å endre forhold i samfunnet som skaper psykisk uhelse og bidrar til stigmatiseringsprosesser og sosial utstøting. Hensikten er å styrke menneskers opplevde egenverd og livskraft, bistå i prosesser som utvikler opplevelser av sammenheng og muligheter for å mestre hverdagens utfordringer samt skape inkluderende lokalmiljø. [1] Masterprogrammet i psykisk helsearbeid tar utgangspunkt i denne brede forståelsen av psykisk helsearbeid, og gir muligheter for ulike spesialiseringer innen psykisk helse- og rusfeltet. Det faglige innholdet bygger blant annet på

[1] Denne forståelse av psykisk helsearbeid er hentet fra Tidsskrift for psykisk helsearbeid (Andersen et al., 2008, s. 102).

rammeplan og forskrift for videreutdanning i psykisk helsearbeid, fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2005.

Formål

Studiets formål er å gi studentene selvstendig kompetanse for arbeid i psykisk helse- og rusfeltet. Dette omfatter både klinisk praksis og forskning samt utvikling og kvalitetssikring av tjenester. Studiet kvalifiserer for psykisk helsearbeid ved å gi studentene avansert kunnskap om ulike definisjoner av og erfaringer med psykisk helse- og rusproblemer, ulike teorier og metoder innen helsefremmende arbeid, ulike strategier for tiltak, behandling og hjelp, og ulike evaluerings- og forskningsmetoder samt erfaring med å anvende og formidle denne kunnskapen innen fagfeltet.

Innhold

Masterprogrammet tar utgangspunkt i og er også en del av helse- og sosialpolitiske føringer innen psykisk helse- og rusfeltet internasjonalt, nasjonalt og lokalt. Disse føringene presenteres, analyseres og diskuteres i løpet av studiet. Et høyt akademisk nivå sikres gjennom at studentene kvalifiseres i kritisk analyse, refleksjon og forskningsmessig evaluering av tjenester og arbeidsformer sett i lys av helse- og sosialpolitiske føringer, erfaringer fra både brukere og fagfolk, nyere forskning og relasjonene mellom disse. På denne måten gir masterprogrammet studentene kompetanse i å utvikle kunnskap og i å arbeide kunnskapsbasert.

Studiet er bygget opp rundt to hoveddeler; 1) Profesjonsdel og 2) Forskningsdel. Disse to delene utdyper og styrker hverandre gjensidig slik at studentene i sum utvikler en bred praksisrettet profesjons- og forskningskompetanse på masternivå.

1) Profesjonsdel

Profesjonsdelen skal utvikle studentenes yrkesrettede kompetanse knyttet til psykisk helse- og rusfeltet. Den består av emner som gir et felles grunnlag for forståelse og samhandling i praksis, men også av valgfrie fordypningsemner som gir studentene muligheter for spesialisering innen bestemte områder.

Fellesemner

Alle studenter må gjennomføre følgende emner i profesjonsdelen:

- PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon, 5 sp
- PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene, 10 sp
- PSY500 Møter med mennesker i krise, 15 sp

Spesialisering

Studentene må velge én av de følgende spesialiseringene:

- Psykososialt arbeid
  Denne spesialiseringen gir kunnskap om ulike perspektiver på psykisk helse, psykiske lidelser og psykisk helsearbeid med særlig vekt på human og samfunnsvitenskapelige tradisjoner, og gir særlig kompetanse i brukerorienterte arbeids- og praksisformer. Følgende emner inngår i spesialiseringen:
  PSY407 Psykisk helsearbeid - fenomener og kunnskapsfelt, 15 sp

PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer, 15 sp

- Rus- og avhengighetsproblematikk
  Denne spesialiseringen gir kunnskap om ulike aspekter ved rus og avhengighet, og om sammenhenger mellom bruk av rusmidler og psykiske lidelser. Følgende emner inngår i spesialiseringen:
  PSYxxx Rus og avhengighetskunnskap, 15 sp
  PSYxxx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet, 15 sp
- Community Mental Health
  Denne engelskspråklige spesialiseringen gir kunnskap om den internasjonale utviklingen innen befolkningsrettede, helsefremmende tilnærminger på den ene siden, og det som omtales som relasjonsbaserte bedrings- og recoveryorienterte tilnærminger på den andre siden. Følgende emner inngår i spesialiseringen:
  PSYxxx Mental health promotion, 15 sp
  PSYxxx Recovery based practices, 15 sp
- Valgfri spesialisering
  Det er mulig å søke om å få godkjent annen utdanning som spesialisering i masterprogrammet. Eksempler på slike utdanninger er familieterapi og sexologi.

Alle spesialiseringer har ikke oppstart hvert studieår.

2) Forskningsdel

Forskningsdelen gir studentene kompetanse til systematisk kunnskapsutvikling basert på anerkjente vitenskapelige prinsipper. Dette innebærer å tilegne seg kunnskap om ulike prinsipper for innsamling og analyse av data, samt utvikle kompetanse innen vitenskapsteori og forskningsetikk. Kunnskap om både kvalitative og kvantitative forskningstradisjoner med spesiell relevans for psykisk helsearbeid vektlegges. Masteroppgaven avslutter studiet og gir både konkret forskningserfaring og utdypet kunnskap om yrkesrettede problemstillinger. Følgende emner inngår i forskningsdelen:

- ME418 Vitenskapsteori og metodelære, 15 sp
- ME419 Forskningsmetoder, design og analyse, 15 sp
- ME504 Masteroppgave psykisk helsearbeid, 30 sp

Studiets oppbygging

1. semester	PSY4xx Psykisk helsearbeid - en introduksjon, 5 sp	PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene, 10 sp		
	Spesialiseringsvalg på 30 sp			
	Psykososialt arbeid	Rus- og avhengighets-problematikk	Community mental health	Valgfri spesialisering
2. semester	PSY407 Psykisk helsearbeid - fenomener og kunnskapsfelt, 15 sp	PSYxxx Rus og avhengighets-kunnskap, 15 sp	PSYxxx Mental Health Promotion, 15 ects	
3. semester	PSY417 Brukerorienterte arbeids- og	PSYxxx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet, 15 sp	PSYxxx Recovery based practices, 15 ects	

	praksisformer, 15 sp			
4. semester	PSY500 Møter med mennesker i krise, 15 sp			
5. semester	ME-418 Vitenskapsteori og metodelære, 15 sp			
6. semester	ME-419 Forskningsmetoder, design og analyse, 15 sp			
7. semester	ME-504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid, 30 sp			
8. semester				

Det gjøres oppmerksom på at selv om studiet organiseres som et deltidsstudium over 4 år, vil det være mulig å gjennomføre masterprogrammet på fulltid over 2 år.

Læringsutbytte

Det forventes at studenten etter fullført studium har følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten:

- har avansert kunnskap innenfor psykisk helsearbeid og spesialisert innsikt innen en av spesialiseringene
- har inngående kunnskap om vitenskapelige teori og metoder i psykisk helsearbeid
- kan anvende kunnskap på nye områder utfra en vurdering av samfunnets behov og i tråd med etiske prinsipper
- kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet og i lys av brukernes erfaringer og tilbakemeldinger

Ferdigheter

Studenten:

- kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor psykisk helsearbeid
- kan arbeide selvstendig og i samarbeid med andre med praktisk og teoretisk problemløsning
- kan bruke relevante metoder for forskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer
- kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Studenten:

- kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger i psykisk helsearbeid

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter
- kan formidle omfattende selvstendig arbeid og behersker fagområdets uttrykksformer
- kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor psykisk helsearbeid, både i forskerfellesskapet, med samarbeidspartnere i praksis og til allmennheten
- kan bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser i psykisk helse og rusfeltet

Arbeidsformer

I studiet brukes flere pedagogiske arbeidsformer:

Forelesninger

Forelesninger holdes av ansatte og inviterte gjesteforelesere. Både erfarings- og forskningsbasert kunnskapsformidling vektlegges. Forelesninger kan tilbys både digitalt og i mer tradisjonelle klasserom/auditorium.

Seminarer

Seminarer arrangeres i ulike emner for å legge til rette for dialog og utveksling av erfaringer. Deltakelse på seminarer er obligatorisk.

Gruppearbeid

Studiet legger til rette for ulike former for gruppearbeid. Generelt benyttes gruppearbeid for å styrke studentens tilgang til tverrfaglige drøftelser om konkrete problemstillinger, og muligheten for å utvikle ferdigheter og kompetanser i samspill med andre. Gruppene muliggjør tid til refleksjon og personlige tilbakemeldinger.

Øvelser

Studiet fordrer konkrete ferdigheter på ulike områder (eks. kommunikasjon og bruk av SPSS), og i enkelte emner legges det til rette for øvelser/ferdighetstrening under veiledning.

Praksis

I praksis samarbeider studentene med enkeltpersoner, par, grupper og/eller organisasjoner med sikte på å bedre den psykiske helsen. Praksis tilrettelegges og godkjennes av universitetet, og det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse.

Veiledning

- Studentene får tilbud om veiledning i forbindelse med tilegnelse av konkrete ferdigheter.
- Klinisk veiledning sentreres om dilemmaer og utfordringer i praksis, og skal stimulere til faglig kompetanseutvikling. Veiledning er obligatorisk.
- Akademisk veiledning tilbys i forhold til oppgaver, prosjektarbeid og skal styrke studentenes kompetanse til systematisk kunnskapsutvikling og til å skrive vitenskapelige tekster.

Selvstudier

Selvstudier gir studentene muligheter for å arbeide selvstendig med pensum, egne prosjekter, litteratursøk og oppgaveskriving gjennom hele studieforløpet. Undervisningsspråket er hovedsakelig norsk. Betydelige deler av pensum er på engelsk.

Vurderingsformer

Gjennom studieforløpet blir studenten totalt sett vurdert gjennom ulike eksamensformer. Vurderingsformene tilpasses dessuten emnenes læringsutbytte og arbeidsform.

Studentutveksling

Studentutveksling kan skje knyttet til PSY500 Møter med mennesker i krise, ME504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid og i hele eller deler av spesialiseringen i «Community mental health» (PSYxxx og PSYxxx). Det vises til universitetets nettsider om utvekslingsmuligheter for nærmere informasjon om hvilke utvekslingsmuligheter som er tilgjengelig for studentene.

Vilkår for å gå videre i studiet

Før innlevering av masteroppgaven må alle forutgående emner (90 sp) være bestått. Se også progresjonskrav (Forkunnskapskrav og Anbefalte forkunnskaper) under den enkelte emnebeskrivelse.

En skriftlig prosjektplan for mastergradsprosjektet skal være levert i løpet av sjette semester i studiet. Arbeidet med masteroppgaven kan ikke starte før prosjektplanen er godkjent. Prosjektplanen må følge retningslinjer som er beskrevet i masterhåndboken.

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Studiet kvalifiserer for:

- stillinger i offentlige, private og frivillige organisasjoner som fordrer selvstendig kompetanse i psykisk helsearbeid (eks. stillinger i kommuner og helseforetak)
- stillinger som fordrer kompetanse i forsknings- og fagutviklingsarbeid (eks. fagutviklingsstillinger)
- vitenskapelige stillinger ved universiteter og høgskoler (eks. universitetslektor)
- opptak til PhD-program

Fører til grad

Programmet fører til graden master i psykisk helsearbeid.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en midtveisevaluering i 4. semester og en sluttevaluering i 8. semester.

Andre opplysninger

- Undervisningen vil hovedsakelig foregå på Campus Grimstad, men alle studenter må regne med at det også legges undervisning til Kristiansand.
- Det forventes at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utsyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Digitale undervisningsformer brukes i masterprogrammet, og studentene anbefales også å ha lett tilgang til datamaskin og internett hjemme.

- Det er mulig å gjennomføre hele masterprogrammet på norsk, men enkelte valgfrie emner tilbys kun på engelsk. Klinisk fordypning og masteroppgaven kan også tilrettelegges for engelskspråklige studenter.
- Alle studenter må påregne ekstra utgifter til reise og overnatting i forbindelse med studieturer og ekskursjoner i løpet av studietiden.
- Det tas forbehold om oppstart av alle spesialiseringer hvert år.

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Kontaktperson

Instituttleder Anders J.W. Andersen, (anders.j.w.andersen@uia.no) ved Institutt for psykososial helse

PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon

5 sp - Høst - 1 semester – Grimstad

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram og Psykisk helsearbeid, videreutdanning

Læringsutbytte
Studenten:
- har kunnskap om helsepolitiske føringer og ambisjoner innen psykisk helse- og rusfeltet
- har inngående kunnskaper om sentrale begreper og kunnskapskilder innen området
- har kunnskap om ulike forståelser av psykisk helse- og rusrelaterte problemstillinger
- har kunnskap om ulike erfaringer med og perspektiver innen psykisk helsearbeid
- kan identifisere og kritisk analysere problemstillinger knyttet til egne erfaringer innen fagområdet

Innhold
Emnet gir en bred oversikt over og innsikt i psykisk helse- og rusfeltet, og utfordringer av både etisk, kunnskapsmessig og samfunnsmessig karakter skisseres. Sentrale begreper og aktører i feltet blir introdusert, og ulike definisjoner av psykisk helse, rusavhengighet og psykisk helsearbeid blir beskrevet og analysert. Erfaringer fra både brukere og fagfolk blir presentert og diskutert opp mot helsepolitiske føringer innen psykisk helse- og rusfeltet.

Arbeidsformer og arbeidsomfang
• Forelesninger
• Seminarer
Deltakelse på seminarer er obligatorisk, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.
• Gruppearbeid
• Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 135 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent frammøte i obligatoriske deler av undervisningen. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
Skriftlig individuell hjemmeeksamen med varighet på fire uker. Nærmere beskrivelser i emneheftet. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene

10 sp - Høst - 1 semester – Grimstad

Studium

Psykisk helsearbeid, masterprogram og Psykisk helsearbeid, videreutdanning

Læringsutbytte

Studenten:

- har avanserte kunnskaper om lover, forskrifter og andre samfunnsbestemte forhold som regulerer og styrer psykisk helsearbeid overfor barn, ungdom og voksne i ulike deler av tjenestene
- har avansert kunnskap i hvordan tjenestetilbudet er oppbygd og organisert i dag, og hvilke planer, politiske føringer og vedtak som foreligger på området lokalt, regionalt og nasjonalt
- kan bidra med og formidle egen kompetanse i samarbeid med andre på tvers av fag og etater

Innhold

Emnet fokuserer på organisering og samhandling i tjenester for barn, ungdom og voksne, og gir kunnskap om hvordan lovverk og politiske føringer regulerer velferdstjenestene. Studentene får tilgang til avansert kunnskap om forhold som kan fremme samarbeid i ulike tjenester og om profesjoners fagkompetanse.

- Helse- og sosialpolitiske føringer i feltet – internasjonale konvensjoner, lover og forskrifter, statlige meldinger, strategiplaner og veiledere
    - Tvangshjemler og tvangsbruk i velferdsretten
    - Forvaltning av taushetsplikt i praksis
    - Individuell plan - prinsipper for brukerstyrte tjenester
- Organiseringen av lokale, regionale og nasjonale tjenestetilbud
    - Utvikling av helhetlige, koordinerte tjenester - tiltaksoversikt og tiltaksorientering i praksis
    - Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid - om samarbeid og ansvarsdeling både i og mellom tjenester på ulike forvaltningsnivå
    - Kvalitetssikring og internkontroll
    - Samhandling mellom frivillige, private og offentlige tjenester
- Kommunikasjon, konflikthåndtering og meklingstradisjoner
    - Samarbeidskunnskap - om egen og andre faggruppers kunnskaper og ansvarsområder og utvikling av fagidentiteter
    - Retorikk og argumentasjonsteknikk i faglig samhandling

Arbeidsformer og arbeidsomfang

• Forelesninger/Konferanser

• Seminarer

• Øvelser/Ferdighetstrening

Studentene øver på muntlige presentasjoner og faglig argumentasjonsteknikk.

• Gruppearbeid

• Selvstudier
Seminarene har en dialogisk arbeidsform der studentene er aktive og deltagende. Deltakelse på gruppearbeid/seminarer og øvelser er obligatorisk, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 270 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent frammøte i obligatoriske deler av undervisningen. Godkjent arbeidskrav. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
Individuell muntlig eksamen. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.
Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY407 Psykisk helsearbeid – fenomener og kunnskapsfelt

15 sp - vår - varighet 1 semester - Grimstad

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram og Psykisk helsearbeid, videreutdanning.

Anbefalte forkunnskaper
PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon
PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene

Læringsutbytte
Studenten:

- har avansert kunnskap om betydningen av fagfeltets historie for nåtidens praksis
- kan analysere problemstillinger knyttet til psykisk helse og psykisk helsearbeid i lys av ulike faglige perspektiver
- har avansert kunnskap om relasjonens og dialogens betydning for psykisk helse og psykisk helsearbeid
- har inngående kunnskap om betydningen av livsvilkår og sosiokulturelt mangfold
- har utviklet en kritisk holdning til kommunikasjon, kunnskap, språk og makt
- har spesialkompetanse om faktorer som øker risiko for utvikling av psykiske lidelser og faktorer som fremmer bedringsprosesser
- kan anvende kunnskap om kommunikasjon og reflekterende prosesser i samtaler med andre
- har inngående kunnskaper som gir grunnlag for å forstå menneskers opplevelse av og erfaringer med psykiske helseproblemer

Innhold
Mennesker i utvikling og endring

- Forståelse for identitet, kjønn, normalitet og avvik
- Erfarings- og opplevelsesbasert kunnskap om psykisk helse og lidelse
- Forståelser av normalitet og galskap i et historisk perspektiv

Perspektiver på psykisk helse og psykiske lidelser

- Brukerperspektiver innen psykisk helsearbeid
- Sammenhengene og ulikhetene mellom medisinske, sosiale og samfunnsmessige forhold og psykisk helse

Kommunikasjon mellom mennesker

- Kommunikasjon og samhandling i familier, grupper og nettverk
- Samtale- og væreformer som fremmer mestring og bedring av psykiske helseplager
- Om språklige og meningsskapende prosesser

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- Forelesninger/Konferanser
- Gruppearbeid/Seminarer

- Øvelser/Ferdighetstrening
- Veiledning
- Selvstudier

Seminarene har en dialogisk arbeidsform der studentene er aktive og deltagende. Deltakelse på gruppearbeid/seminarer og øvelser/veiledning er obligatorisk, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Dokumentert frammøte i obligatoriske deler av undervisningen. Godkjente arbeidskrav. Nærmere beskrivelser i emneheftet.

Eksamen
Individuell skriftlig hjemmeeksamen over 5 dager. Se emnehefte for nærmere beskrivelse. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer

15 sp - høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram og Psykisk helsearbeid, videreutdanning.

Anbefalte forkunnskaper
PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon
PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene
PSY407 Psykisk helsearbeid – fenomener og kunnskapsfelt

Læringsutbytte
Studenten:

- har et integrert brukerperspektiv som et forankringspunkt for eget arbeid
- kan presentere, analysere og forholde seg kritisk til egen yrkesgruppes teorier og arbeidsmåter i psykisk helsearbeid
- har kompetanse til å initiere og tilrettelegge for helsefremmende psykososiale prosesser hos enkeltpersoner, familier, grupper og lokalsamfunn
- har avanserte kunnskaper om og erfaringer med lokalbasert psykisk helsearbeid fra mottakere og tjenesteytere
- har avanserte kunnskaper om tverrfaglig og tverrsektorielt arbeid som fremmer og mobiliserer brukernes egne ressurser
- har kunnskaper, holdninger og ferdigheter til å initiere og delta i helhetlige og samarbeidende hjelpesystemer overfor mennesker i krise og/eller med langvarige hjelpebehov
- har innsikt i evaluerings- og utviklingsarbeid innen psykisk helsearbeid

Innhold

- Helsefremmende relasjoner - om å stimulere til egenaktivitet, livsmot og håp
- Brukerperspektiver i praksis - om myndiggjøring, makt og ansvar
- Om kunstuttrykk og kreativitet i psykososialt arbeid
- Forebyggende og helsefremmende psykososialt arbeid
- Ulike arbeidssteder og arbeidsmetoder overfor enkeltpersoner, grupper, familier og lokalsamfunn
- Forståelse, vurdering og handlingsalternativer fra ulike perspektiver og i ulike sammenhenger
- Endringsarbeid på tvers - om samarbeid, motivasjon og ansvar i praksis
- Helsefagenes teorier og bidrag til psykososialt arbeid - begrunnelser for og konsekvenser av ulike handlingsvalg i praksis
- Etiske dilemmaer i praksis - utvikling av personlige kompetanser og en moralsk forsvarlig praksis
- Fordypning i forskning, evaluering og kvalitetssikring av psykisk helsearbeid med særlig fokus på brukerorientert arbeid

- Systematiske, etiske og kunnskapskritiske spørsmål relatert til egen yrkespraksis
- Erfaringsbasert og brukerorientert kunnskapsutvikling - om ulike refleksjons-, veilednings- og forskningspraksiser
- Systematisering og dokumentasjon av praksiserfaringer med utgangspunkt i brukeres opplevelser og behov

Arbeidsformer og arbeidsomfang
- Forelesninger/Konferanser
- Seminarer
  Seminarene er obligatoriske, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.
- Prosjektpraksis i brukerorienterte arbeids- og praksisformer (150 timer)
  Brukerrettet prosjektarbeid gir kunnskap om metodisk arbeid og kunnskapsutvikling i et brukerperspektiv. Studentene arbeider i grupper, og utvikler og systematiserer kunnskap fra et brukerrettet problemområde innen psykososialt arbeid. Forslag til tema, problemformuleringer, metoder og datakilder godkjennes av lærerne under prosjektets innledningsfase. Ved innhenting av data skal tillatelse være gitt på forhånd. Foreløpige konklusjoner legges fram på et seminar for studenter og lærere, og arbeidet munner ut i en skriftlig rapport. Det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse.
- Veiledning
  Veiledningsgruppe som sentreres om dilemmaer og utfordringer i prosjektpraksis og skal stimulere til faglig kompetanseutvikling. Gruppene organiseres av universitetet. Veiledning er obligatorisk. Det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse.
- Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent deltakelse i obligatorisk undervisning. Nærmere beskrivelser i emneheftet.

Eksamen
Prosjektrapport fra brukerrettet prosjekt. Gruppearbeid. Felles karakter for gruppen. Nærmere beskrivelse i emneheftet. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY4xx Rus og avhengighetskunnskap

15 sp - Vår - 1 semester – Grimstad/Kristiansand

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon
PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene

Læringsutbytte
Studenten:

- har avanserte kunnskaper om rusmidler i et historisk, juridisk og helse- og sosialpolitisk perspektiv og kan forstå organisering og ansvars- og oppgavefordeling i rusfeltet
- har grunnleggende kunnskap om ulike rusmidler og kan informere om virkning og skadevirkning av ulike rusmidler
- har kunnskaper om utbredelsen i bruken av rusmidlene (epidemiologi)
- har inngående kunnskap om ulike avhengighetsformer og hvordan avhengighet forstås innenfor ulike fagtradisjoner
- har inngående kunnskaper om rusens sosiale konsekvenser (familie, nettverk, lokalsamfunn)
- har grunnleggende forståelse av sentrale faktorer i forebyggende arbeid
- har kunnskap om og ferdigheter i å kartlegge og identifisere omfang av rusproblematikk
- har kunnskap om sammenhenger mellom rus og psykisk lidelser
- har kunnskap om diagnoser og diagnosesystemer
- kan forstå ulike behandlings- og rehabiliteringsintervensjoner
- kan reflektere systematisk, kritisk og etisk i forhold til utvikling av egen praksis
- har innsikt i forskning, evaluering og kvalitetssikring av arbeid på rusfeltet

Innhold
Emnet gir studenten kunnskap om rus- og rusmidler fra ulike faglige tradisjoner. Sentrale temaer:

- Et historisk tilbakeblikk på rus og rusmidler i samfunnet
- Grunnleggende begreper og ulike perspektiver på avhengighet
- Faktakunnskap om ulike rusmidler
- Epidemiologi
- Rus i et familieperspektiv
- Sammenhenger mellom bruk av rusmidler og psykiske lidelser
- Rus, sosial og kulturell ulikhet
- Risikoatferd og tidlig intervensjon
- Rus i svangerskapet

- Kartlegging og diagnostikk
- Menneskesyn og etikk
- Forskning på området

Arbeidsformer og arbeidsomfang
• Forelesninger
• Seminarer
Deltakelse på seminarer er obligatorisk, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.
• Veiledning
Veiledningsgrupper som sentreres om dilemmaer og utfordringer basert på tidligere erfaringer, og skal stimulere til faglig kompetanseutvikling. Veiledning er obligatorisk. Det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse i veiledningen.
• Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent obligatoriske deler av undervisningen. Godkjent skriftlig gruppearbeid. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
6 timers individuell skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Ja

Åpent for privatister
Nei

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY4xx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet

15 sp - Høst - 1 semester – Grimstad/Kristiansand

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon
PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene
PSY4xx Rus og avhengighetskunnskap

Læringsutbytte
Studenten:

- har avanserte kunnskaper om rusforebyggende tiltak og kan bidra til forebygging av rusproblemer
- kan planlegge og tilrettelegge for behandling og rehabilitering
- har inngående kunnskaper om ulike arbeidsformer innen behandling/rehabilitering/omsorg overfor personer med rusproblemer og kan bidra til å skape kontinuitet i behandlingsprosesser
- har kunnskaper om brukermedvirkning i rusbehandling og kan utvikle gode tilnærminger som ivaretar pasientens behov og livssituasjon
- har kunnskaper om ulike arbeidsformer i forhold til pårørende
- har innsikt i og kan formidle kunnskap om hvordan rus og avhengighetsproblematikk håndteres i samfunn- og arbeidsliv
- har innsikt i forskning, evaluering og kvalitetssikring av arbeid på rusfeltet
- kan utvikle tiltak som forsterker muligheter og evner til medvirkning og mestring av eget liv
- kan reflektere over egen praksis og ulike aspekter ved terapeutiske relasjoner

Innhold

- Frivillighet, tvang og omsorg
- Evidensbaserte behandlingsmetoder
- Rehabilitering og habilitering
- Familie- og nettverksarbeid
- Brukermedvirkning og likemannsarbeid
- Selvhjelpsgrupper
- Kommunikasjon
- Forebygging med vekt på tidlig intervensjon
- Menneskesyn og etikk
- Forskning på området

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- Forelesninger

- Seminarer
  Deltakelse på seminarer er obligatorisk, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.
- Gruppearbeid
- Veiledning
  Veiledningsgrupper som sentreres om dilemmaer og utfordringer basert på tidligere erfaringer, og skal stimulere til faglig kompetanseutvikling. Veiledning er obligatorisk. Det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse i veiledningen.
- Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent obligatoriske deler av undervisningen. Godkjent skriftlig gruppearbeid. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
Studentene gjennomfører skriftlige arbeider som samles i en personlig mappe, og denne mappen utgjør grunnlaget for den skriftlige eksamensvurderingen. Nærmere beskrivelse i emneheftet. Det gis gradert karakter på mappen.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Ja

Åpent for privatister
Nei

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

PSY4xx Mental Health Promotion

15 ECTS - Spring - 1 semester – Grimstad

Study Programme
Community Mental Health, Master's Programme

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student will have:

- in-depth knowledge of the principles of health promotion
- advanced knowledge of mental health promotion as policy and practice
- the skills to analyse various situations and sources and can suggest adequate psychosocial approaches to promote mental health at different levels
- communicative skills in order to promote and improve mental health for individuals and families

Contents
This course offers the students a possibility to increase their knowledge of mental health in a public health perspective and vice versa. It describes and discusses mental health promotion at macro and micro levels, thus enabling the students to study both policy and practice. International experiences will be emphasized. Major topics will be:

- A salutogenic perspective to public health and health promotion
- Understanding mental health both as a phenomenon and as a field of knowledge
- Mental health and human rights – universal and contextual challenges
- Basic civil, political, socio-economic and cultural rights
- Mental health promotion – policy, principles and practice
- Key determinants for mental health
- Mental health and media - working with stigma
- Psychosocial approaches to mental health – theories, principles and challenges
- Interdisciplinary approaches to mental health promotion (including education, work, law, transport, environment, housing, art/culture and welfare, as well as the health sector)

Teaching methods and workload

- Lectures/Conferences
- Seminars
- Training/Supervision
- Self-study

Estimated workload is 405 hours.The language of instruction is English. Attendance at the scheduled program is expected. Further details can be found in the subject memo.

Examination requirements
Attend 80 % of the scheduled program.
Compulsory attendance requirement (80 %).
Passed oral presentation.
Further details can be found in the subject memo.

Examinations
A graded 5-day individual written home examination.
Further details can be found in the subject memo.

Student evaluation
The course coordinator decides whether a midway evaluation or a final evaluation will be carried out. The evaluation will be in the form of a meeting between the lecturer and two-three student representatives of all theoretical courses, in accordance with the normal agreement of the quality assurance system, article 2.1.1. In some courses there may be a need for a final evaluation instead of a midway evaluation, or possibly both.

Offered as a free-standing course
No

Open to external candidates
No

Faculty
Faculty of Health and Sport Science

PSY5xx Recovery-based practices

15 ECTS - autumn - 1 semester – Grimstad

Study Programme
Community Mental Health, Master's Programme

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student will:

- have in-depth knowledge of recovery-based practices in community mental health
- have advanced knowledge of network theory and how to work dialogically with individuals, families and networks
- be able to analyse and critically assess practices in the light of historical development and professional traditions
- have skills in working together with people with mental health problems in order to help them towards recovery
- be able to critically reflect upon the research on recovery-based practice

Contents
The course provides an introduction to recovery-based approaches within the field of mental health. The contents will be disseminated via the following contexts and topics:

- The concept of recovery – history, traditions and related concepts
- New models for understanding and describing the mental health field
- Recovery-based services – examples and experiences
- The importance of everyday life (e.g. home, friends, work)
- Handling stress - self-developed coping strategies
- Helping relationships
- Network theory and dialogical practices in networks
- User involvement in education and research
- Methods for the systematization of experiential knowledge

Teaching methods and workload

- Lectures/Conferences
- Seminars
- Practice
- Supervision
- Self-study

Estimated workload is 405 hours. The language of instruction is English.

Examination requirements
Attendance at the scheduled program is expected.
Compulsory attendance requirement (80 %).
Passed a written essay.
Further details can be found in the subject memo.

Examinations
An individual portfolio of written assignments. The portfolio will be graded.
Further details can be found in the subject memo.

Student evaluation
The course coordinator decides whether a midway evaluation or a final evaluation will be carried out. The evaluation will be in the form of a meeting between the lecturer and two-three student representatives of all theoretical courses, in accordance with the normal agreement of the quality assurance system, article 2.1.1. In some courses there may be a need for a final evaluation instead of a midway evaluation, or possibly both.

Offered as a free-standing course
No

Open to external candidates
No

Faculty
Faculty of Health and Sport Science

PSY500 Møter med mennesker i krise

15 sp - vår - 1 semester - Grimstad/Kristiansand

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram og Psykisk helsearbeid, videreutdanning.

Forkunnskapskrav
PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon
PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene

Læringsutbytte
Studenten:

- har avanserte kunnskaper om hva som skaper kriser, hvordan kriser kan mestres og hvordan kriser kan møtes i ulike tjenester
- har avanserte kunnskaper om hva mennesker selv beskriver som viktige faktorer for å komme seg etter psykiske kriser
- har inngående kunnskaper om kommunikasjon med mennesker i krise
- kan skape dialoger mellom alle involverte personer/parter i krisesituasjoner og sikre at alle stemmer blir hørt
- kan møte mennesker i krise på måter som fremmer deres opplevelser av mestring
- kan gjennomføre og formidle kritisk og etisk refleksjon over egen og andres praksiser
- har inngående kunnskaper om forskning, evaluering og kvalitetssikring av psykisk helsearbeid i møter med mennesker i krise

Innhold
I dette emnet utfordres studenten i konkrete praktiske situasjoner, og kunnskapen utvikles i handling. Studenten høster erfaringer fra hvordan psykisk helsearbeid utøves overfor mennesker i psykiske kriser.

Sentrale tema:

- mennesker i bevegelse og utvikling - om kriser, kriseforståelser og mestring av kriser
- erfaringer og forskning fra studier omkring bedringsprosesser
- psykisk helsearbeid i et brukerperspektiv - i ulike kontekster
- vilkår for å skape hjelpende relasjoner med mennesker i psykiske kriser
- åpne samtaler med mennesker i krise - om å tåle usikkerhet og være i bevegelse
- dialogen som mål og arbeidsform i møte med familier og nettverk - nettverksmøter i praksis
- etisk handling i klinisk praksis – om overveielser av prinsipper om autonomi, velgjørenhet, rettferdighet og ikke-skade
- selvstendige, myndige mennesker og søkende, omsorgstrengende mennesker - om kompleksitet og flertydige fordringer i praksis

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- Forelesninger/Konferanser
- Seminarer
  Seminarene er obligatoriske, og det kreves 80 % dokumentert tilstedeværelse.
- Praksisstudier (150 timer)
  Studiested og organiseringen av praktiske studier tilrettelegges og godkjennes av universitetet. Det kreves 90 % dokumentert tilstedeværelse. Nærmere informasjon om praksisstudiene finnes i emneheftet.
- Veiledning
  Veiledningsgrupper som skal stimulere til utvikling av praktisk kunnskap i møter med mennesker i kriser. Den sentreres om studentenes kliniske studier, og stimulerer til faglig og personlig vekst og utvikling. Veiledning er obligatorisk. Det kreves 90 % tilstedeværelse.
- Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Bestått praksis og godkjent andre obligatoriske deler av undervisningen. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
Studentene gjennomfører skriftlige arbeider som samles i en personlig mappe, og denne mappen utgjør grunnlaget for den skriftlige eksamensvurderingen. Nærmere beskrivelse i emneheftet. Det gis gradert karakter på mappen.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

ME-418 Vitenskapsteori og metodelære

15 sp - høst - varighet 1 semester - Grimstad/Kristiansand

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram
Klinisk helsevitenskap, masterprogram
Idrettsvitenskap, masterprogram
Folkehelsevitenskap, masterprogram

Læringsutbytte
Studenten:

- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske grunnlag for kunnskapsutvikling
- har avansert kunnskap om de ulike vitenskapsteoretiske tradisjonene
- kan problematisere forholdet mellom teori og empiri
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske paradigmer: Ontologiske, epistemologiske, metodologiske og etiske føringer som influerer på forskningsprosessen
- har inngående kunnskap om forskjellene mellom kvalitative og kvantitative metoder
- har innsikt i og forståelse for vitenskapsteoretiske og metodiske problemstillinger
- kan reflektere kritisk over forskningsetiske og metodologiske problemstillinger

Innhold
I emnet fokusers det på ulike vitenskapsteoretiske retninger. Videre fokuseres det på temaer som angår sammenhengen mellom vitenskapsteori og metode.

Sentrale temaer:

- Kunnskapsbegrepet
- Vitenskap og vitenskapelig kunnskap
- Oppbygging av modeller og teori
    - Ulike former for kunnskap
    - Objektiv og subjektiv kunnskap
- Erfaringsbasert kunnskap, taus kunnskap, kroppslig kunnskap
- Ulike vitenskapsteorietiske retninger
    - Positivisme
    - Kritisk rasjonalisme
    - Hermeneutikk og fenomenologi
    - Modernisme og postmodernisme
- Forholdet teori - empiri
- Sammenhengen menneskesyn - vitenskapsteori - metodelære
- Forskning og etiske dilemma
- Eksterne forskningsetiske normer

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- Forelesninger

- Gruppearbeid
- Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent arbeidskrav. Se emnehefte for nærmere beskrivelse.

Eksamen
6 timers individuell skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
IDR405- 1 med 15 studiepoeng
ME-414- A1 med 10 studiepoeng
ME-410- A1 med 10 studiepoeng

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

ME-419 Forskningsmetode, design og analyse

15 sp - vår - varighet 1 semester - Grimstad/Kristiansand

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram
Klinisk helsevitenskap, masterprogram
Idrettsvitenskap, masterprogram
Folkehelsevitenskap, masterprogram

Anbefalte forkunnskaper
ME-418 Vitenskapsteori og, metodelære, 15 sp

Læringsutbytte
Studenten:

- kan gjøre rede for typer kunnskap som ulike forskningsmetoder er egnet til å bringe fram
- kan utforme og kritisk vurdere forskningsdesign i forhold til aktuell(e) problemstilling(er)
- kjenner til ulike teoretiske og praktiske tilnærminger innenfor kvalitative og kvantitative metoder
- kan bestemme hvilke analyser som bør brukes ved de mest vanlige design
- kjenner til forutsetningene for generalisering av resultater
- kan analysere publiserte studier med hensyn til metodespørsmål
- kan analysere og selvstendig anvende kunnskap i skriftlige arbeider
- har inngående kunnskap om hvilke forskningsmetoder som er mest brukt innenfor de helsefaglige fagområdene og kunne anvende disse metodene på en selvstendig måte

Innhold
Emnet dekker ulike typer kvalitative og kvantitative forskningsmetoder samt metodens teoretiske fundament og praktiske fremgangsmåter, og med særlig vekt på anvendelse innenfor de helsefaglige fagområdene.

Sentrale temaer:

- Kvalitative og kvantitative forskningsdesign
- Kunnskapsstatus og kunnskapsbehov: Systematisk litteratursøking og metastudier
- Utvelgelse og generaliseringsspørsmål
- Innsamling av data
    - Observasjon
    - Kvalitativt intervju
    - Evalueringsforskning, aksjonsforskning og følgeforskning
    - Materiale fra arkiv og register
    - Kasusforskning (casestudier)
    - Biografisk tilnærming og longitudinell forskning
- Analysetilnærminger
    - Sentrale kvantitative analyser med SPSS-kurs

- Kvalitative analysestrategier

Arbeidsformer og arbeidsomfang
- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Øvelser
- Veiledning
- Selvstudier

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 405 timer.

Eksamen
Individuell skriftlig hjemmeeksamen over fem dager. Nærmere beskrivelser i emneheftet. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon
IDR406- 1 med 15 studiepoeng
ME-415- A1 med 10 studiepoeng
ME-415- G med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei.

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

ME-504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid

30 sp - høst/vår - varighet 2 semester - Grimstad

Studium
Psykisk helsearbeid, masterprogram

Forkunnskapskrav
ME-418 Vitenskapsteori og metodelære og ME 419 Forskningsmetoder, design og analyse

Læringsutbytte
Studenten:

- kan dokumentere forståelse av sentrale forskningsprinsipper
- kan formulere relevant(e) problemstilling(er) for eget forskningsprosjekt på bakgrunn av litteraturgjennomgang
- kan kritisk vurdere og anvende relevant litteratur som bakgrunn for et valgt tema
- kan kritisk vurdere valg av forskningsmetodisk tilnærming
- viser evne til systematisk og kritisk analyse av problemstillinger og datagrunnlag
- kan anvende etiske prinsipper og teorier i alle deler av forskningsprosessen
- kan gi en skriftlig og muntlig vitenskapelig fremstilling av et saksområde

Innhold
Studenten(e) skal gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid med selvvalgt problemstilling knyttet til valgt spesialiseringsretning. Masteroppgaven belyser et avgrenset tema i psykisk helsearbeid og gjenspeiler ett eller flere av masterstudiets hovedtemaer. Oppgaven skal følge faglige normer for vitenskapelige publikasjoner. Kildematerialet skal oppgis i en fullstendig litteraturliste.

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Undervisningen består av individuell veiledning og veiledning i seminarform. Det er obligatorisk med minst 10 veiledningstimer. Studentene skal ha veiledning som spesifiseres i egen veiledningskontrakt. For utdypende informasjon, se fakultetets masterhåndbok.

Veiledningsseminarer
Seminarene fokuserer på studentenes eget arbeid samt vitenskapsteoretiske og metodiske emner. Seminarene gir mulighet til både felles drøfting av egne problemstillinger og forskningsmateriale og til konstruktiv granskning av andres arbeid.

Individuell veiledning
Hver student har en fagveileder. Er fagveileder ekstern, blir det i tillegg oppnevnt en biveileder blant de faglig ansatte på fakultetet.

Selvstudier
Masteroppgaven kan tilrettelegges for engelskspråklige studenter.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 810 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
- Gjennomført minstekrav for veiledning
- Bestått alle forutgående emner i programmet

Eksamen
Masteroppgaven kan enten være et individuelt arbeid eller gjennomføres i grupper på inntil tre studenter. Individuell justerende muntlig eksamen. Studenten(e) får en gradert karakter på innlevert masteroppgave. Denne kan justeres med inntil én karakter etter justerende muntlig eksamen.

Under justerende muntlig eksamen skal studenten innledningsvis gi en presentasjon av masteroppgaven. Resten av tiden skal være en samtale om masteroppgaven, for eksempel om sterke og svake sider ved det foreliggende arbeid. Justerende muntlig eksamen vil vanligvis kunne ta ca. en time, med for eksempel 20-30 minutter presentasjon og 30-40 minutter samtale.

For utdypende informasjon, se fakultetets masterhåndbok.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres som hovedregel én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Studiepoengreduksjon
ME-504- A1 med 30 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY4xx Psykisk helsearbeid – en introduksjon		
Antall studiepoeng	5 sp		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger (video)	15	
	Seminardeltakelse	20	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	45	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	15	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen	40	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**135**	

Kvantifisering av arbeidsinnsats

Emnekode/emnenavn	PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene		
Antall studiepoeng	10		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	30	
	Seminardeltakelse	20	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning (øvelser med veiledning)	20	
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	140	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	50	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	8	
	Eksamen	2	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**270**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY407 Psykisk helsearbeid – fenomener og kunnskapsfelt		
Antall studiepoeng	15		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	40	
	Seminardeltakelse	40	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning (kommunikasjonsøvelser under veiledning)	30	
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	200	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	45	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	10	
	Eksamen	40	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer		
Antall studiepoeng	15		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	30	
	Seminardeltakelse	20	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning (kommunikasjonsøvelser under veiledning)		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	140	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	150	
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	20	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen	45	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY4xx Rus- og avhengighetskunnskap		
Antall studiepoeng	15 sp		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	40	
	Seminardeltakelse	45	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning/Kommunikasjonstrening		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	200	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	60	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	20	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	30	
	Eksamen	10	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY4xx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet		
Antall studiepoeng	15 sp		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	40	
	Seminardeltakelse	30	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning/Kommunikasjonstrening		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	200	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning	55	
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	20	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen	60	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	PSY4xx Mental Health Promotion		
Antall studiepoeng	15 sp		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	50	
	Seminardeltakelse	50	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning/Kommunikasjonstrening	20	
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	180	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	30	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	15	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	20	
	Eksamen	40	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentenes arbeidsinnsats

Emnekode/emnenavn	PSY5xx Recovery based practices		
Antall studiepoeng	15 sp		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	40	
	Seminardeltakelse	25	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning/Kommunikasjonstrening		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	125	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning	40	
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv./Kan også defineres som feltarbeid	100	
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	20	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen	50	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn			
Antall studiepoeng	15		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	17	
	Seminardeltakelse	20	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning (kommunikasjonsøvelser under veiledning)		
	En-til-en undervisning	3	
	Lesing av pensum/selvstudium	150	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.	150	
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	20	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen	45	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	ME418 Vitenskapsteori og metodelære		
Antall studiepoeng	15		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	50	
	Seminardeltakelse	40	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning (kommunikasjonsøvelser under veiledning)		
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	210	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	50	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	29	
	Eksamen	6	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	ME419 Forskningsmetode, design og analyse		
Antall studiepoeng	15		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger	50	
	Seminardeltakelse		
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning	50	
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	210	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom	50	
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid		
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger		
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	5	
	Eksamen	40	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**405**	

Skjema for kvantifisering av studentens arbeidsomfang

Emnekode/emnenavn	ME504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid		
Antall studiepoeng	30		
Læringsutbytte	Læringsaktiviteter	Beregnet arbeidsomfang	Studentens evaluering av arbeidsomfang
……..	Forelesninger		
	Seminardeltakelse	35	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning		
	En-til-en undervisning	25	
	Lesing av pensum/selvstudium	100	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid		
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	600	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning		
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger	50	
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid		
	Eksamen		
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**810**	

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR HELSE- OG IDRETTSVITENSKAP

Arkivsak: **2008/167**
Saksbeh: **Atle Slotnes**
Dato: **30.01.2014**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	12.02.2014

Revisjon av studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid

Hva saken gjelder
Fagmiljøet ved institutt for psykosial helse har i 2013 drøftet innhold og organisering av masterprogrammet i psykisk helsearbeid. Det har videre blitt gjennomført programevaluering i 2013. Instituttet ønsker på denne bakgrunn å gjennomføre betydelige endringer i masterprogrammet. Forslaget om endring av studieplanen innebærer i hovedsak:

- Programmet endres fra å være et heltidsstudium til å bli et deltidsstudium. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å gjennomføre programmet på fulltid over to år.
- Det er utviklet ny spesialisering på rusområdet og en engelskspråklig spesialisering i «Community Mental Health».
- Programmet vil i større grad åpne for godkjenning av annen utdanning som spesialisering, s.k. «valgfri spesialisering».

Forslag til vedtak:
Fakultetsstyret vedtar forslag til revidert studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid. Revidert studieplan trer i kraft fra og med studieåret 2014-15.

Veslemøy Rabe

Vedlegg:
1. Utkast til revidert studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid 2014-15
2. Kvantifisering av studentenes arbeidsinnsats - Skjema - Revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid 2014-15

Saksunderlag
Institutt for psykososial helse har i 2013 arbeidet med revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid. Fakultetsstyret har hatt anledning til å drøfte dette arbeidet ved to anledninger i høstsemesteret 2013:

- HI-sak 13/48 «Revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid - Rammer for arbeidet».
- HI-sak 13/71 «Om arbeidet med revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid»

Fakultetsstyret behandlet i møte 4. september HI-sak 13/48 «Revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid - Rammer for arbeidet». Fakultetsstyret ble forelagt «Notat ang. masterprogram ved Institutt for psykososial helse» som vedlegg til saken. Formålet med notatet var å legge rammene for det videre revisjonsarbeidet med studieplanen. I notatet blir det foreslått nytt navn på masterprogrammet; «*Psykososial helse, masterprogram*». Fakultetsstyret var positivt innstilt til navneendring og til forslagene i notatet om videre utvikling av programmet.

Fakultetstyrets behandling av saken i september skjedde samtidig som utviklingsprosessen ved instituttet fortsatte. Blant annet ble det gjennomført programevaluering av masterprogrammet med omfattende ekstern deltakelse. Rapporter fra programevalueringen er fremmet som orienteringssak til dette møtet.

I fakultetsstyremøte 6.november 2013 ble det informert om at en foreløpig konklusjon i revisjonsarbeidet var at videreutdanningen i sexologi ikke kan integreres i masterprogrammet. Fakultetsstyret ble også orientert om at navneendring foreløpig ikke var aktuelt. Fakultetsstyret gjorde etter dette følgende enstemmige vedtak i HI-sak 13/53 «Godkjenning av protokoll fra forrige møte»:
Godkjent med følgende kommentar: Fakultetsstyret tar til etterretning at HI-sak 13/48 Revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid ikke effektueres i forhold til navneendring. Fakultetsstyret ber om å få opp igjen revisjonssaken i neste møte.

HI-sak 13/71 «Om arbeidet med revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid» ble fremmet i fakultetstyrets møte 11. desember 2013. Her ble styret orientert om:

- Bakgrunnen for at videreutdanningen i sexologi nå var mindre aktuell som spesialisering.
- At det forelå planer om at sexologi på lik linje med andre videreutdanninger skal kunne søkes godkjent som spesialisering i det reviderte masterprogrammet.
- At evalueringspanelet under programevalueringen var kritiske til navnebytte. Dette ble vektlagt da det ble besluttet ikke å søke studieutvalget om navnebytte.

Forslag om revisjon
Nå fremmes det forslag om revisjon av studieplanen for psykisk helsearbeid, masterprogram. Formålet med endringene er blant annet å:

- Tilpasse innholdet i programmet til faglige utviklingstrekk. Her har også drøftingene knyttet til programevalueringen vært viktige.
- Ta hensyn til etterspørsel etter en deltidsutdanning på masternivå på dette fagfeltet.
- I større grad gi potensielle studenter som har gjennomført en relevant videreutdanning anledning til å bruke denne som en spesialisering i programmet. Dette er i tråd med signaler i St.meld. 13 (2011-2012), «Utdanning for velferd».
- Tilfredsstille etterspørsel i regionen etter utdanning på rusområdet. Sentrale myndigheter har også pekt på behov for kompetansebygging på dette feltet.
- Utvikle videre det engelspråklige tilbudet ved fakultetet. Dette gjøres med utgangspunkt i fakultets strategi for perioden 2012 – 2015.

Forslaget innebærer i hovedsak at:

- Programmet endres fra å være et heltidsstudium til å bli et deltidsstudium. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å gjennomføre programmet på fulltid over to år.
- Det er utviklet ny spesialisering på rusområdet og en engelskspråklig spesialisering i «Community Mental Health».
- Programmet vil i større grad åpne for godkjenning av annen utdanning som spesialisering, s.k. «valgfri spesialisering».

Endringsforslaget innebærer betydelige endringer i studiestrukturen. Det foreslås å etablere enkelte nye emner. Innholdet i enkelte av de etablerte emnene foreslås også endret noe. Forslaget om ny struktur og gjeldende struktur er gjengitt i tabell 1.

Sentrale momenter ved forslaget er at:

- Det etableres et introduksjonsemne (PSY4xx Psykisk helsearbeid - en introduksjon, 5 sp) som undervises 1. semester.
- Emnet PSY408 - G Organisering, samordning og samarbeid, 15 sp utgår, samtidig som emnet PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene, 10 sp fases inn i 1. semester.
- Spesialiseringsvalgene tilbys fremdeles fra og med 2. semester. Som nevnt ovenfor er det utviklet nye spesialiseringer:
    - Psykososialt arbeid. Her inngår emnene:
        - PSY407 Psykisk helsearbeid - fenomener og kunnskapsfelt, 15 sp. Dette emnet inngår i gjeldende struktur, og er i dag obligatorisk for alle studenter.
        - PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer, 15 sp. Dette emnet inngår i gjeldende struktur, og er i dag en del av spesialisering 1. Det inngår også i videreutdanningen i psykisk helsearbeid.
    - Rus- og avhengighetsproblematikk. Her er det utviklet to nye emner:
        - PSYxxx Rus og avhengighetskunnskap, 15 sp
        - PSYxxx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet, 15 sp
    - Community Mental Health. Her er det utviklet to nye emner:
        - PSYxxx Mental Health Promotion, 15 ECTS (ECTS = studiepoeng)
        - PSYxxx Recovery-based Practices, 15 ECTS

      Denne spesialiseringen har i dag ikke finansiering. Det er derfor ikke fastsatt tidspunkt for oppstart av tilbudet.
- Det legges opp til å godkjenne annen relevant utdanning som spesialisering i programmet. Eksempler på slik utdanning fra UiA er:
    - Familieterapi
    - Sexologi
    - Psykososialt arbeid med barn og unge

  Relevant utdanning fra andre læresteder vil også kunne bli godkjent.
- Emnet PSY500 Møter med mennesker i krise, 15 sp inngår i dag i spesialisering 1. I forslag til ny plan blir emnet obligatorisk for alle studenter. Emnet inngår også i videreutdanningen i psykisk helsearbeid.
- Emnene ME-418 Vitenskapsteori og metodelære, 15 sp og ME-419 Forskningsmetoder, design og analyse, 15 sp er lagt i hhv. 5- og 6- semester. Her er det lagt vekt på at emnene skal plasseres nært ME-504 Masteroppgave i studiestrukturen.

Studiets oppbygging: Forslag om ny struktur

1. semester	PSY4xx Psykisk helsearbeid - en introduksjon, 5 sp	PSY4xx Organisering og samhandling i tjenestene, 10 sp		
	Spesialiseringsvalg på 30 sp			
	Psykososialt arbeid	Rus- og avhengighets-problematikk	Community mental health	Valgfri spesialisering
2. semester	PSY407 Psykisk helsearbeid - fenomener og kunnskapsfelt, 15 sp	PSYxxx Rus og avhengighets-kunnskap, 15 sp	PSYxxx Mental Health Promotion, 15 ects	Innebærer godkjenning av annen utdanning
3. semester	PSY417 Brukerorienterte arbeids- og praksisformer, 15 sp	PSYxxx Arbeidsformer på rusmiddelfeltet, 15 sp	PSYxxx Recovery based practices, 15 ects	Innebærer godkjenning av annen utdanning
4. semester	PSY500 Møter med mennesker i krise, 15 sp			
5. semester	ME418 Vitenskapsteori og metodelære, 15 sp			
6. semester	ME419 Forskningsmetoder, design og analyse, 15 sp			
7. semester	ME504 Masteroppgave i psykisk helsearbeid, 30 sp			
8. semester				

Studiets oppbygging: Gjeldende struktur

1. sem	ME-418 - G Vitenskapsteori og metodelære, 15 sp		PSY407 - G Psykisk helsearbeid - fenomener og kunnskapsfelt, 15 sp
	Spesialiseringsvalg på 30 sp		
	Spesialisering 1	Spesialisering 2	
2. sem	PSY417 Brukerorienterte arbeids- og Praksisformer, 15 sp	PSY501 Psykososialt arbeid med barn og unge, 15 sp	ME-419 - G Forskningsmetoder, design og analyse 15 sp
3. sem	PSY500 Møter med mennesker i krise, 15 sp	PSY416 Psykisk helse hos barn og unge, 15 sp	ME-504 - G Masteroppgave i psykisk helsearbeid (1/2), 15 sp
4. sem	PSY408 - G Organisering, samordning og samarbeid, 15 sp		ME-504 - G Masteroppgave i psykisk helsearbeid (2/2), 15 sp

Vedlegg

1 Utkast til revidert studieplan for masterprogrammet i psykisk helsearbeid 2014-15

2 Kvantifisering av studentenes arbeidsinnsats - Skjema - Revisjon av masterprogrammet i psykisk helsearbeid 2014-15

Tabell 1: Studiets oppbygging: Forslag om ny struktur og gjeldende struktur

Gjeldende regelverk
Forslaget er i tråd med Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder, vedtatt 22. juni 2005 (sist endret 27. november 2013), samt mal for fag- og studieplaner ved Universitetet i Agder, fastsatt av Studieutvalget 1. desember 2006 (sist endret 5. september 2012).

Gjeldende budsjettforutsetninger
Forslaget forutsetter ikke at det tildeles økte ressurser til programmet. Dette gjelder under forutsetning av at den engelskspråklige spesialiseringen «Community Mental Health» ikke startes opp. Det presiseres imidlertid at programmet i en overgangsperiode vil ha mindre undervisningsaktivitet enn i dag. Det gjelder blant annet undervisning i emnene ME-418 og ME-419. Instituttet arbeider med planer om å kompensere for dette ved å øke undervisningsaktiviteten på andre områder.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2009/449
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 06.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/11	Studieutvalget	21.02.2014

Fagplan for Sykepleie, bachelorprogram - revidert etter programevaluering

Bakgrunn
Bachelorprogrammet i sykepleie ble programevaluert i 2012. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har i etterkant av evalueringen gjennomført en omfattende revideringsprosess, og revidert fagplan legges nå fram for Studieutvalget for godkjenning.

I notat av 31. januar d.å. redegjør fakultetet for merknader som framkom i programevalueringen og de endringer disse har medført. Notatet er vedlagt.

Sekretariatets merknader
Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for helse- og idrettsvitenskap på en god måte har fulgt opp programevalueringen og gjort endringer både som et resultat av denne og ut fra andre innspill.

Læringsutbyttet på programnivå er i samsvar med læringsutbytte formulert av Sykepleierutdanningens faglige lederforum i samarbeid med Norsk Sykepleierforbund til bruk for alle utdanningsinstitusjoner i Norge. Sekretariatet har stilt spørsmål om i hvilken grad deskriptoren «bidra til nytenkning og innovasjon» på programnivå reflekteres på emnenivå. Her er tilbakemeldingen fra fakultetet at summen av alt innhold i planen vil sette studentene i stand til å oppnå dette punktet. Videre setter følgende punkter i emnet Samhandlingspraksis et særlig fokus på dette:
- delta i endringsprosesser
- vise en samfunnskritisk og analytisk holdning til helsetjenesten og sykepleietjenesten

Sekretariatet stiller spørsmål til formuleringen av vilkår for å gå videre i studiet, første setning. Fakultetet bes vurdere om formuleringen er entydig nok.

Opplysningene om krav til PC m.v. vil bli endret.

I forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder § 16 heter det:
For vilkår for å gå opp til eksamen benyttes bestått/ikke bestått for prøver og aktiviteter som er gjenstand for vurdering, mens godkjent/ikke godkjent benyttes der det ikke kreves vurdering. Sekretariatet stiller spørsmål ved om «godkjent» er benyttet på riktig måte. I emnene SY-210 og 211 benyttes dessuten formuleringen «gjennomført obligatorisk gruppearbeid». Fakultetet bes se på dette på nytt.

Sekretariatet har merket seg at fakultetet opererer med doble emnekoder på praksisemnene. Vi stiller spørsmål ved begrunnelsen for dette, og viser til at dette vil kunne skape utfordringer i FS. Dessuten er forkunnskapskravene de samme i disse emnene.

Det foreligger ikke skjema for kvantifisering av studentenes arbeidsomfang på nåværende tidspunkt. Fakultetet knytter arbeidet med skjemaene til pågående arbeid med eksamenskrav i studiet/vilkår for å gå opp til eksamen. I foreliggende planforslag vises det til nærmere omtale av eksamenskrav i Fronter. Sekretariatet finner å anbefale at Studieutvalget godkjenner dette, men understreker viktigheten av gode beskrivelser på Fronter slik at studentene får tilstrekkelig informasjon om eksamenskravene.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner fagplan for Sykepleie, bachelorprogram, revidert etter programevaluering, med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til fagplan for Sykepleie, bachelorprogram - revidert etter programevaluering
2 Notat: Revisjon av fagplan sykepleie bachelorprogram ift programevaluering 2012
3 Studieplanramme "gammel" modell

UNIVERSITETET I AGDER

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

FAGPLAN

Bachelorprogram i sykepleie

180 studiepoeng, grunnstudium, 3 år

SYKEPLEIE, BACHELORPROGRAM

(BACSPL-A og BACSPL)

Grunnstudium - 180 studiepoeng - 3 år - Grimstad og Kristiansand

Opptakskrav
Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Generell beskrivelse av studiet
Studiet bygger på Rammeplan og forskrift for 3-årig sykepleierutdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. januar 2008.

Formål
"Formålet med sykepleierutdanningen er å utdanne yrkesutøvere som er kvalifisert for sykepleiefaglig arbeid i alle ledd av helsetjenesten, i og utenfor institusjoner. Pleie, omsorg og behandling utgjør hjørnesteinene i sykepleierens kompetanse. Sykepleieren forholder seg til pleie og kontinuerlig omsorg for den syke ut fra hvordan det erfares å være syk, og ut fra kunnskap om de enkelte sykdommers årsak, diagnostikk og prognose.

Sykepleierne skal også ha kompetanse i forhold til helsefremmende og forebyggende arbeid, undervisning og veiledning, forskning og fagutvikling, kvalitetssikring, organisering og ledelse. De skal ha kunnskap om helsepolitiske prioriteringer og juridiske rammer for yrkesutøvelsen. Utdanningen skal baseres på yrkesetiske retningslinjer og fremme en flerkulturell forståelse av helse og sykdom" (Rammeplan for sykepleierutdanning 2008, s.4-5).

Studiet skal danne og utdanne sykepleiere med tydelig sykepleiefaglig identitet og kompetanse som styrkes og videreutvikles i tverrprofesjonelt samarbeid. Yrkesutøvelsen skal baseres på kunnskap og forståelse for utfordringer og oppgaver i velferdssamfunnet som helhet. Studieprogrammet realiseres i forpliktende samspill mellom utdanning og arbeidsliv (Meld. St: 13, 2011-2012).

Innhold
Av studiets 180 studiepoeng er 90 relatert til teori og 90 til praksis. Studiet er bygd opp av 13 emner, hvorav åtte har et overveiende teoretisk innhold og fem et overveiende praktisk innhold der kliniske studier i ulike deler av helsetjenesten utgjør fundamentet. Alle emner er innholdsmessig bygd opp slike at de i varierende grad inneholder komponenter fra de hovedemner rammeplanen legger føringer for:

- Sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag
- Sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget
- Medisinske og naturvitenskapelige emner
- Samfunnsvitenskapelige emner

Studiets oppbygging

<table>
<tr><td rowspan="2">1. studieår</td><td>1.semester
Høst</td><td colspan="2">NV-110
Menneskets anatomi og fysiologi

10 sp</td><td rowspan="2">SY-110
Grunnleggende sykepleie

15 sp</td><td rowspan="2">SYP110
Praktiske studier i kommunehelse-tjenesten

20 sp</td></tr>
<tr><td>2.semester
Vår</td><td>SY-111
Menneske, samfunn og sykepleie
15 sp</td><td>NV-111
Medika-ment-regning
0 sp</td></tr>
<tr><td rowspan="2">2. studieår</td><td>3.semester
Høst</td><td>NV-210
Sykdom og helsesvikt

10 sp</td><td>SY-210
Sykepleie v/ ulike helse-tilstander 1
10 sp</td><td rowspan="2">SY-211
Sykepleie v/ ulike helse-tilstander 2

10 sp</td><td rowspan="2">SYP210
Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten
30 sp

eller

SYP211 Praktiske studier i hjemmesykepleie (15 sp)
og
SYP212 Praktiske studier i psykisk helsearbeid (15 sp)</td></tr>
<tr><td>4.semester
Vår</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. studieår</td><td>5.semester
Høst</td><td colspan="4">SYP214 Praktiske studier i hjemmesykepleie (15 sp)
og
SYP215 Praktiske studier i psykisk helsearbeid (15 sp)

eller

SYP213
Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten
30 sp</td></tr>
<tr><td>6.semester
Vår</td><td colspan="3">SY-310
Bachelorprosjekt i sykepleie

20 sp</td><td>SYP310
Samhandlingspraksis

10 sp</td></tr>
</table>

Læringsutbytte
Det forventes at kandidaten etter fullført bachelorutdanning:

Kunnskap:
- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier og problemstillinger innen sykepleievitenskapelige emner
- har relevant kunnskap innen medisinske og naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige emner
- har kunnskap om sykepleiefagets historie, tradisjoner og egenart
- kjenner til forskning og utviklingsarbeid relevant for sykepleie
- har kunnskap om velferdsstaten, rammer for tjenesteutøvelsen og sykepleietjenestens bidrag til helse- og velferdstjenesten

Ferdigheter:
- kan utøve sykepleie basert på forskning, erfaring og faglig skjønn
- kan ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kan identifisere risikofaktorer av individuell og miljømessig karakter, planlegge og utføre helsefremmende og forebyggende tiltak
- kan informere, undervise og veilede pasienter og pårørende
- kan fremme læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og tillit i helsetjenesten
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker, prosedyrer og kommunikasjonsformer
- er en endringsdyktig leder av eget fag
- kan samhandle tverrprofesjonelt for å skape et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud

Generell kompetanse:
- kan utøve faglig forsvarlig sykepleie, basert på etisk bevissthet og kritisk refleksjon
- kan møte pasienter og pårørende med omsorg, innlevelse og moralsk ansvarlighet
- kan ivareta pasientens rett til medbestemmelse og medvirkning
- kan bidra til nytenkning og innovasjon
- kan vise evne og vilje til livslang læring, arbeide kunnskapsbasert og bidra til å utvikle kvalitet i sykepleiefaget og helsetjenesten
- kan anvende og formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- kan bidra til at faglige og etiske normer synliggjøres i den offentlige debatt om helsepolitiske spørsmål

Arbeidsformer
Det legges opp til å skape et læringsmiljø som utvikler studentenes evne til å reflektere over og kritisk vurdere egne arbeidsmåter i møte med teoretisk og praktisk kunnskap. Det anvendes ulike campusbaserte undervisnings- og læringsformer; forelesning, selvstudier, veiledet gruppearbeid, seminarer, prosjektarbeid, ferdighetstrening, simulering og individuell veiledning. Siden de fysiske fasiliteter er noe ulike ved de to studiestedene, vil undervisnings- og læringsformer kunne variere. Forelesninger er normalt ikke obligatoriske, men til andre undervisnings- og læringsformer er det gjerne 80 % obligatorisk fremmøte. Veiledede praktiske studier i ulike deler av helsetjenesten utgjør en betydelig del av studiet. Praksisplasser over hele Agder kan bli tatt i bruk. Det kreves 90 % tilstedeværelse i praktiske studier.

Undervisningsspråket er norsk, men for enkelte emner eller deler av emner kan språket være engelsk.

Vurderingsformer
I de teoretiske emnene nyttes ulike eksamensformer som individuell skriftlig skoleeksamen, hjemmeeksamen i gruppe og bacheloroppgave. Det nyttes gradert karakter. De praktiske emnene

vurderes til bestått/ikke bestått etter retningslinjer som er nærmere beskrevet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Til emnene er det ofte knyttet eksamenskrav som må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen. Det kan være obligatorisk fremmøte, skriftlige oppgaver og muntlige fremføringer, individuelt eller i gruppe. Disse er nærmere beskrevet i Fronter.

Studentutveksling
Fakultetet har internasjonal utveksling med land i Afrika, Norden, Europa og verden for øvrig. Det henvises for øvrig til fakultetets nettsider og internasjonal avdeling for detaljert informasjon.

Vilkår for å gå videre i studiet
Studentene må ha bestått alle eksamener i 1. studieår for å kunne starte i praksis i 3. semester og gå videre til 4. semester.
Studentene må ha bestått alle eksamener i 1. og 2. studieår for å kunne starte i 6. semester.

Se ellers Forkunnskapskrav i emnebeskrivelsene.

Yrkesmuligheter og videre utdanning
Fullført studium kvalifiserer for å søke autorisasjon som sykepleier, og gir grunnlag for et variert og mangfoldig yrkesliv innen alle deler av helsevesenet**.**

Studiet kvalifiserer for en rekke studier på mastergrads- og videreutdanningsnivå på høgskoler og universitet, både innen sykepleiefag/-vitenskap og tverrfaglige fagområder.

Fører til grad
Fullført studium gir graden bachelor i sykepleie.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en årlig evaluering av studieprogrammet hvor det minimum deltar én studentrepresentant fra hvert studieår.

Andre opplysninger
Studentene må påregne helt eller delvis å dekke reise- og boutgifter i forbindelse med praktiske studier. Videre må det påregnes utgifter til innkjøp av noe undervisningsmateriell, for eksempel arbeidsantrekk.

Studentene må legge fram politiattest ved opptak til studiet. Merknad på politiattesten kan føre til at søker blir utelukket fra praktiske emner i studiet. Studentene må gjennomgå MRSA-undersøkelse (Meticillinresistente gule stafylokokker) og eventuelt dokumentere tuberkuloseundersøkelse før deltakelse i praktiske studier (hvis forutgående opphold på minst 3 måneder i visse land).

Studenter i bachelorprogrammet i sykepleie er underlagt forskrift om skikkethetsvurdering i høgere utdanning, med hjemmel i lov om universiteter og høgskoler. Løpende skikkethetsvurderingen foregår gjennom hele studietiden. Studenter som får merknad vedrørende tvil om skikkethet skal følges opp spesielt.

Pensum er på ca. 10000 sider. Universitetet kan gjøre endringer på pensumlister underveis i studiet. For øvrig vises til pensumoversikt i de enkelte emner.

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2016-2017 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Kontaktperson
For ytterligere informasjon kontakt
seksjonsleder Kristiansand: Gunvor Andresen (gunvor.andresen@uia.no)
seksjonsleder Grimstad: Kari Brodtkorb (kari.brodtkorb@uia.no)

SY-110 Grunnleggende sykepleie

15 studiepoeng – Starter høst – Varighet 2 semester - Kristiansand
15 studiepoeng - Starter høst – Varighet 2 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- kunne beskrive grunnlaget for sykepleie som fag og yrke
- ha kunnskap om menneskets grunnleggende behov og innsikt i sykepleiefaglige problemstillinger når helsesvikt virker inn på behovene
- ha kunnskap om pasienters og pårørendes opplevelser og reaksjoner på sykdom og lidelse
- ha innsikt i sykepleierens rolle i samarbeid med pasient og pårørende
- kunne forklare hygieniske prinsipper, infeksjonsforebygging og smittevern
- ha kunnskap om kliniske vurderingsprosesser og problemløsning i sykepleie
- ha kunnskap om dokumentasjon i sykepleie
- ha kunnskap om legemiddelhåndtering
- kunne beskrive etiske og juridiske aspekter ved taushetsplikten
- kunne anvende fagkunnskap og begrunne sine valg

Innhold
- Grunnlaget for sykepleie som fag og yrke
- Sykepleie rettet mot å ivareta grunnleggende behov knyttet til helse og helsesvikt
- Relasjonelle aspekter ved sykepleie til pasient og pårørende
- Hygieniske prinsipper, infeksjonsforebygging og smittevern
- Kliniske vurderingsprosesser og problemløsning
- Dokumentasjon av sykepleie
- Legemiddelhåndtering
- Etiske og juridiske aspekter ved taushetsplikten

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er veiledet gruppearbeid, forelesninger og selvstudium.
Gruppearbeid er obligatorisk.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 400 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent eksamenskrav.
Se nærmere informasjon på Fronter.

Eksamen
Individuell 5 timers skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper SY-101 med 10 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi

10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- ha kunnskap om menneskets anatomi, fysiologi og biokjemi
- kunne beskrive næringsstoffer og forhold innen ernæringsfysiologi, og kunne forklare menneskets ernæringsbehov

Innhold
- Biokjemi
- Den menneskelige anatomi og fysiologi
- Ernæringsfysiologi og ernæringslære

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er forelesninger, selvstudium og gruppearbeid.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 270 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent eksamenskrav.
Se beskrivelse i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Individuell 5 timers skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper NV-101 med 5 studiepoeng og NV-102 med 5 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SY-111 Menneske, samfunn og sykepleie

15 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Kristiansand
15 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- ha kunnskap om sentrale psykologiske utviklingsteorier
- ha kunnskap om relevante begreper og teorier i sosiologi og sosialantropologi
- ha kunnskap om demografi og epidemiologi, nasjonal og global helse
- ha kunnskap om grunnleggende kommunikasjon og kommunikasjonsformer og kunne anvende relevante kommunikasjonsteknikker
- ha kunnskap om brukermedvirkning på individ- og systemnivå
- ha kunnskap om komplementær og alternativ behandling
- ha innsikt i etiske teorier, prinsipper og sykepleieetiske problemstillinger
- kunne beskrive helselovgivning som regulerer sykepleievirksomheten
- ha innsikt i ulike virkelighetssyn, menneskesyn og verdisyn
- kjenne til trinnene i forskningsprosessen og ulike forskningsmetoder, og kunne benytte forskningsartikler i relevant arbeid
- kunne beskrive velferdsstatens, helsetjenestens og sykepleietjenestens tilbud, oppbygging og organisering

Innhold
- Psykologisk utviklingsteori
- Sosiologi og sosialantropologi
- Global helse
- Kommunikasjonsteori
- Komplementær og alternativ behandling
- Grunnlagsetikk og sykepleieetikk
- Hovedtrekkene ved ulike forskningsmetoder
- Helselovgivning
- Velferdsstatens, helsetjenestens og sykepleietjenestens oppbygging og organisering
- Ulike arenaer for sykepleieutøvelse

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er veiledet gruppearbeid, forelesninger og selvstudium.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 400 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent eksamenskrav.
Se beskrivelse i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
3 dagers hjemmeeksamen i gruppe på 3-4 studenter. Gradert karakter.
Detaljer vedrørende eksamen er nærmere beskrevet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper ME-106 med 5 studiepoeng og SV-118 med 10 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

NV-111 Medikamentregning

0 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Kristiansand
0 studiepoeng - Starter vår - 1 semester – Grimstad

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten kunne mestre medikamentregning.

Innhold
Medikamentregning

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er forelesning og arbeid med medikamentregneoppgaver individuelt og i grupper.

Eksamen
2 timers individuell skriftlig skoleeksamen.
Vurderes til bestått / ikke bestått. For å bestå prøven må studenten ha levert en feilfri besvarelse.
(jfr. Rammeplan for sykepleierutdanning 25. januar 2008, forskrift § 4 Eksamensbestemmelsen).

Studiepoengreduksjon
NV-111 overlapper NV-001

Tilbys som enkeltemne
Nei

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

20 studiepoeng - Starter høst - 2 semester - Kristiansand
20 studiepoeng - Starter høst - 2 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- kunne anvende kunnskap om hvordan helsesvikt og omgivelser kan påvirke pasientens evne til å ivareta grunnleggende behov
- kunne ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kunne samarbeide med pasient og pårørende og vise respekt for deres opplevelse, integritet og rettigheter
- kunne benytte aktuelle dokumentasjonsverktøy
- ha innsikt i lover og forskrifter som regulerer legemiddelhåndtering og kunne utføre legemiddelhåndtering under veiledning
- vise ansvarlighet i forhold til taushetsplikten
- kunne utføre aktuelle prosedyrer selvstendig
- kunne utføre livreddende hjerte- og lungeredning (BHLR)
- kunne reflektere over egen faglig utøvelse og progresjon

Innhold
- Grunnleggende ferdigheter i sykepleie
- Hjerte- og lungeredning
- Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Ferdighetstrening og hjerte- og lungeredning i universitetets klinikklaboratorium/øvingsavdeling.
8 uker veiledede praktiske studier i kommunehelsetjenesten, inkludert refleksjon over egen praksis individuelt og i gruppe, muntlig og skriftlig.

Det er obligatorisk frammøte (90 %).

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 540 timer.

Nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Vilkår for å begynne i praksisstudiet:
- Godkjent ferdighetstrening
- Gjennomført hjerte- og lungeredning
- Akseptert taushetsløfte

I tillegg må eksamenskrav være godkjent for å få emnet vurdert til bestått.
Nærmere informasjon om vilkårene og eksamenskrav finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Praktiske studier krever 90 % frammøte og vurderes til bestått / ikke bestått.

Skjema for vurdering av praktiske studier er tilgjengelig i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper SYP101 med 15 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

NV-210 Sykdom og helsesvikt

10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Anbefalte forkunnskaper
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- kjenne til ulike perspektiver på helse og sykdom
- ha kunnskap om generell patologi
- ha kunnskap om ulike sykdommer, de patologiske prosesser som ligger til grunn for sykdomsutviklingen og diagnostisering og behandling av sykdommene
- ha kunnskap om mikrobiologi og infeksjonsforsvar
- ha kunnskap om infeksjonssykdommer
- ha kunnskap om smerte, smertefysiologi og smertebehandling
- ha kunnskap om traumatologi
- ha kunnskap om ulike medikamentgrupper og medikamentell behandling
- kunne anvende medisinsk terminologi

Innhold
- Perspektiver på helse og sykdom
- Generell patologi
- Sykdomslære innen medisin, kirurgi, pediatri og gynekologi
- Mikrobiologi og infeksjonsforsvar
- Infeksjonssykdommer

- Traumatologi
- Farmakologi

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er forelesninger, selvstudium og gruppearbeid.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 270 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Godkjent eksamenskrav.
Se nærmere beskrivelse i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Individuell 5 timers skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper NV-201 med 10 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1

10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
10 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Anbefalte forkunnskaper
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- kunne gjøre rede for sykepleie til mennesker ved akutt og / eller kritisk sykdom
- kunne gjøre rede for sykepleie til mennesker med varige eller tilbakevendende somatiske sykdomstilstander

- kunne gjøre rede for det særegne ved sykepleie til barn og unge
- ha kunnskap om pre-, per- og postoperativ sykepleie
- ha kunnskap om smerte, smertebehandling og smertelindring
- ha kunnskap om ernæring ved ulike sykdomstilstander
- ha kunnskap om metoder innen forebyggende og helsefremmende arbeid
- ha kunnskap om rehabilitering
- kunne reflektere rundt ulike metoder innen e-helse, velferds- og omsorgsteknologi

Innhold
- Sykepleie til mennesker som er akutt og kritisk syke
- Sykepleie til mennesker med kroniske lidelser
- Sykepleie til mennesker med ulike somatiske sykdomstilstander
- Pre- per- og postoperativ sykepleie
- Smerte, smertebehandling og smertelindring
- Sykepleie til barn og unge
- E-helse, velferdsteknologi og omsorgsteknologi
- Forebyggende og helsefremmende arbeid
- Rehabilitering

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er forelesninger, gruppearbeid og selvstudium.
Gruppearbeid er obligatorisk.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 270 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
- Gjennomført obligatorisk gruppearbeid
- Godkjent eksamenskrav

Se nærmere beskrivelse i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Individuell 5 timers skriftlig skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper SY-201 med 10 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsfag

SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2

10 studiepoeng - Starter høst - 2 semester - Kristiansand
10 studiepoeng - Starter høst - 2 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Forkunnskapskrav
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:

- kunne utveksle synspunkter om etiske utfordringer, med spesiell vekt på å ivareta pasientens autonomi, integritet og verdighet
- kunne reflektere over hvordan sykepleier sikrer informasjon og gir mennesket mulighet til å medvirke ved gjennomføring av tjenesten
- ha kunnskap om menneskets aldring, sykdom og samsykdom i alderdommen
- ha kunnskap om ulike perspektiver på psykisk lidelse og psykisk helsearbeid
- kunne gjøre rede for det særegne ved geriatrisk sykepleie og sykepleie til mennesker med psykiske lidelser
- ha kunnskap om palliativ behandling og gjøre rede for lindrende omsorg ved livets slutt
- kunne reflektere over medikamentell behandling og legemiddelhåndtering relatert til aktuell sykdomstilstander
- kunne reflektere over mestringsstrategier og bedringsprosesser
- ha kunnskap om forebyggende og helsefremmende arbeid
- ha innsikt i aktuell helselovgivning

Innhold

- Gerontologi, geriatri og geriatrisk sykepleie
- Psykisk helsearbeid
    - Ulike perspektiver på og tilnærminger til psykiske lidelser
    - Sykepleie til mennesker med psykiske lidelser
- Brukermedvirkning
- Lindrende omsorg ved livets slutt
    - Palliativ behandling
    - Grunnleggende sykepleie

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Arbeidsformene er veiledet gruppearbeid, seminarer, forelesninger og selvstudium.
Gruppearbeid er obligatorisk.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 270 timer.

Se nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til Eksamen

- Gjennomført obligatorisk gruppearbeid
- Godkjent eksamenskrav

Se nærmere beskrivelse i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
3 dagers hjemmeeksamen i gruppe på 2-3 studenter. Eksamensgruppen settes før eksamen. En prosessanalyse med beskrivelse av hvordan gruppen har fungert under arbeidet med eksamen skal inngå i besvarelsen. Gradert karakter for gruppen som helhet.

Detaljer vedrørende eksamen er nærmere beskrevet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper NV-201 med 5 studiepoeng og SY-201 med 5 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SYP210 i 2. år: Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten

30 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Kristiansand
30 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Grimstad
tilsvarer

SYP213 i 3. år: Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten

30 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
30 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Forkunnskapskrav
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Anbefalte forkunnskaper til SYP213 i 3. år:
NV-210 Sykdom og helsesvikt
SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1
SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2
SYP211 (evt. SYP214) Praktiske studier i hjemmesykepleie og SYP212 (evt. SYP215) Praktiske studier i psykisk helsearbeid

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:

- kunne ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kunne anvende kunnskap om hvordan sykdom, behandling og omgivelser påvirker pasientens helsetilstand i planlegging og gjennomføring av sykepleie
- mestre aktuelle praktiske prosedyrer
- mestre hygieniske prinsipper
- kunne anvende kunnskap om farmakologi og legemiddelhåndteringer

- mestre aktuell medisinsk teknologi
- vise forståelse for pårørendes betydning for pasientens helse og livskvalitet og kunne samarbeide med pasient og pårørende
- kunne ivareta pårørende gjennom sykdomsforløp og ved død
- ha kunnskap om helselovgivningen og kunne utøve sykepleie innen rammene av denne
- kunne delta i tverrprofesjonelt samarbeid
- kunne anvende gjeldende dokumentasjons- og kartleggingsverktøy i pasientbehandlingen
- kunne identifisere etiske problemstillinger og uttrykke etiske overveielser
- kunne reflektere over egen faglig utøvelse og progresjon
- ha innsikt i samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten

Innhold
- Veiledede praktiske studier i spesialisthelsetjenesten
- Simuleringspraksis

Arbeidsformer og arbeidsomfang
- 18 uker (9+9 uker) veiledede praktiske studier i spesialisthelsetjenesten, inklusive 2 uker simuleringspraksis, der studentene under veiledning trener på kliniske scenarier
- Ferdighetstrening

Det er obligatorisk frammøte (90 %).

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 800 timer.

Nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Eksamenskrav må være godkjent for å få emnet vurdert til bestått.
Nærmere informasjon finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Eksamen er todelt og består av:
Deleksamen 1: 9 ukers praksisperiode
Deleksamen 2: 9 ukers praksisperiode

Praktiske studier vurderes til bestått/ikke bestått. Begge deleksamener må være vurdert til bestått for at emnet vurderes til bestått, og det kreves 90 % tilstedeværelse i hver praksisperiode og 90 % i simuleringspraksis.

Skjema for vurdering av praktiske studier er tilgjengelig i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet SYP210/SYP213 overlapper SYP203 med 30 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SYP211 i 2. år: Praktiske studier i hjemmesykepleie

15 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Kristiansand
15 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Grimstad
tilsvarer

SYP214 i 3. år: Praktiske studier i hjemmesykepleie

15 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
15 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Forkunnskapskrav
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Anbefalte forkunnskaper til SYP214 i 3. år:
NV-210 Sykdom og helsesvikt
SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1
SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2
SYP210 (evt. SYP213) Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:

- kunne ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kunne anvende kunnskap om hvordan sykdom, behandling og omgivelser påvirker pasientens helsetilstand i planlegging og gjennomføring av sykepleie
- kunne sette seg inn i bruken av individuell plan
- mestre aktuelle praktiske prosedyrer
- mestre hygieniske prinsipper
- kunne anvende kunnskap om farmakologi og legemiddelhåndteringer
- mestre aktuell medisinsk teknologi og kjenne til metoder innen e-helse og velferdsteknologi
- vise forståelse for pårørendes betydning for pasientens helse og livskvalitet, og samarbeide med pasient og pårørende
- ha innsikt i sykepleie ved livets slutt
- ha kunnskap om helselovgivningen og kunne utøve sykepleie innen rammene av denne
- kunne delta i tverrprofesjonelt samarbeid
- kunne identifisere etiske problemstillinger og uttrykke etiske overveielser
- kunne anvende gjeldende dokumentasjons- og kartleggingsverktøy i pasientbehandlingen
- kunne reflektere over egen faglig utøvelse og progresjon
- ha innsikt i samhandling mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten

Innhold

- Veiledede praktiske studier i den kommunale hjemmesykepleien

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- 9 uker veiledede praktiske studier i hjemmesykepleie i kommunehelsetjenesten, inklusive 1 uke simuleringspraksis, der studentene under veiledning trener på kliniske scenarier
- Ferdighetstrening

Det er obligatorisk frammøte (90 %).

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 400 timer.

Nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Eksamenskrav må være godkjent for å få emnet vurdert til bestått.
Nærmere informasjon finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Praktiske studier vurderes til bestått/ikke bestått. Det kreves 90 % tilstedeværelse i praksisperioden og 90 % i simuleringspraksis.

Skjema for vurdering av praktiske studier er tilgjengelig i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet SYP211/SYP214 overlapper SYP204 med 15 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SYP212 i 2. år: Praktiske studier i psykisk helsearbeid

15 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Kristiansand
15 studiepoeng - Starter høst - 2 semester – Grimstad
tilsvarer

SYP215 i 3. år: Praktiske studier i psykisk helsearbeid

15 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Kristiansand
15 studiepoeng - Starter høst - 1 semester - Grimstad

Forkunnskapskrav
SY-110 Grunnleggende sykepleie
NV-110 Menneskets anatomi og fysiologi
NV-111 Medikamentregning
SY-111 Sykepleie og samfunn
SYP110 Praktiske studier i kommunehelsetjenesten

Anbefalte forkunnskaper til SYP215 i 3. år:
NV-210 Sykdom og helsesvikt
SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1
SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2
SYP210 (evt. SYP213) Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:

- kunne ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kunne anvende kunnskap om hvordan sykdom, behandling og omgivelser påvirker pasientens helsetilstand i planlegging og gjennomføring av sykepleie
- kunne sette seg inn i bruken av individuell plan
- kunne identifisere pasientens ressurser og mestringsmuligheter
- kunne anvende brukermedvirkning og gi pasienten mulighet til å medvirke ved gjennomføring av tjenesten
- kunne utføre terapeutisk samhandling og miljøterapi
- kunne anvende kunnskap om farmakologi og legemiddelhåndtering
- vise forståelse for pårørendes betydning for pasientens helse og livskvalitet, og kunne samarbeide med pasient og pårørende
- kunne delta i tverrfaglig samarbeid
- kunne anvende gjeldende dokumentasjons- og kartleggingsverktøy i pasientbehandling
- ha kunnskap om helselovgivningen og kunne utøve sykepleie innen rammene av denne
- kunne delta i tverrprofesjonelt samarbeid
- kunne identifisere etiske problemstillinger og uttrykke etiske overveielser
- kunne reflektere over egen faglig utøvelse og progresjon
- ha innsikt i samhandling mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten

Innhold

- Veiledede praktiske studier i psykisk helsearbeid

Arbeidsformer og arbeidsomfang

- 9 uker veiledede praktiske studier i psykisk helsearbeid i kommunehelsetjenesten eller spesialisthelsetjenesten, inklusive 1 uke simuleringspraksis, der studentene under veiledning trener på kliniske scenarier
- Ferdighetstrening

Det er obligatorisk frammøte (90 %).

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 400 timer.

Nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Eksamenskrav må være godkjent for å få emnet vurdert til bestått.
Nærmere informasjon finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Praktiske studier vurderes til bestått/ikke bestått. Det kreves 90 % tilstedeværelse i praksisperioden og 90 % i simuleringspraksis.

Skjema for vurdering av praktiske studier er tilgjengelig i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet SYP212/SYP215 overlapper SYP205 med 15 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SY-310 Bachelorprosjekt i sykepleie

20 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Kristiansand
20 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Forkunnskapskrav
NV-210 Sykdom og helsesvikt
SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1
SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2
Enten
SYP210 (evt. SYP213) Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten – kirurgi og medisin
eller
SYP211 (evt. SYP214) Praktiske studier i hjemmesykepleie og SYP212 (evt. SYP215) Praktiske studier i psykisk helsearbeid

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- ha planlagt og gjennomført et prosjekt (bacheloroppgave)
- ha innsikt i fagutvikling og forskning i sykepleie
- kunne anvende kunnskap om sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, forskningsmetodiske og forskningsetiske prinsipper
- kunne utføre systematisk kildesøk
- kunne anvende relevant forskning, sykepleiefaglige begreper, teorier eller modeller, og relevant medisinsk-naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelige kunnskap for å belyse og drøfte en problemstilling

Innhold
- Vitenskapsteoretiske retninger
- Forskningsprosessen og ulike forskningsmetoder
- Fagutvikling og forskning i sykepleie

Arbeidsformer og arbeidsomfang
Forelesninger og veiledet arbeid med bachelorprosjekt. Se retningslinjer for gjennomføring av bachelorprosjektet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 540 timer.

Vilkår for å gå opp til eksamen
- Godkjent framlegg av prosjektbeskrivelse i prosjektseminar
- Godkjent analyse av en forskningsartikkel knyttet til aktuelt fordypningsområde
- Gjennomført obligatorisk veiledning
- Utarbeidet poster på bakgrunn av egen bacheloroppgave

Vilkår for å gå opp til eksamen er nærmere beskrevet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Skriftlig bacheloroppgave. Oppgaven kan utarbeides individuelt eller i gruppe på to personer. Gradert karakter.

Detaljer vedrørende gjennomføring er nærmere beskrevet i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper ME-301 med 20 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

SYP310 Samhandlingspraksis

10 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Kristiansand
10 studiepoeng - Starter vår - 1 semester - Grimstad

Studium
Sykepleie, bachelorprogram

Forkunnskapskrav
NV-210 Sykdom og helsesvikt
SY-210 Sykepleie ved ulike helsetilstander 1
SY-211 Sykepleie ved ulike helsetilstander 2
Enten
SYP210 (evt. SYP213) Praktiske studier i spesialisthelsetjenesten – kirurgi og medisin
eller
SYP211 (evt. SYP214) Praktiske studier i hjemmesykepleie og SYP212 (evt. SYP215) Praktiske studier i psykisk helsearbeid

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten:
- ha innsikt i og kunne anvende metoder innen helsefremmende og forebyggende arbeid
- ha innsikt i faktorer som påvirker folkehelsen og kunne gjøre rede for hvilken rolle ulike deler av helsetjenesten spiller i folkehelsearbeidet
- ha innsikt i demografisk og epidemiologisk grunnlag for helsefremmende og forebyggende arbeid på individ- og samfunnsnivå
- kunne anvende pedagogisk kunnskap i planlegging og gjennomføring av veiledning og/eller undervisning til pasienter og/eller pårørende
- ha kunnskap om administrasjon og ledelse i kommunehelsetjenesten
- ha innsikt i ledelse av sykepleietjenesten på ulike nivåer
- kunne organisere og lede sykepleien til en gruppe pasienter og delta i endringsprosesser
- kunne delta i kvalitetssikring av tjenestene

- kunne anvende kunnskap om endring av helseatferd i praktiske problemstillinger
- kunne anvende kommunikasjon og konflikthåndtering
- kunne reflektere over organisering og ledelse av sykepleietjenesten
- ha kunnskap om prinsipper for generell førstehjelp
- beherske generell førstehjelp etter ABC-prinsippet og hjerte-lunge-redning til barn og voksne
- vise en samfunnskritisk og analytisk holdning til helsetjenesten og sykepleietjenesten
- ha forståelse for samhandling mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten
- kunne reflektere over egen faglig utvikling og progresjon

Innhold
- Sykepleie i et folkehelseperspektiv
- Konflikthåndtering
- Sykepleierens pedagogiske funksjon
- Endring og ledelse i sykepleie
- Kvalitetssikring
- Førstehjelp
- Praktiske studier

Arbeidsformer og arbeidsomfang
6 ukers veiledede praktiske studier i ulike deler av helsetjenesten.
Det er obligatorisk frammøte (90 %).

Arbeidsomfang i emnet er beregnet til ca. 270 timer.

Nærmere informasjon om arbeidsformer og arbeidsomfang finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Eksamenskrav må være godkjent for å få emnet vurdert til bestått.
Nærmere informasjon finnes i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Eksamen
Praktiske studier krever 90 % frammøte og vurderes til bestått / ikke bestått.

Skjema for vurdering av praktiske studier er tilgjengelig i studentenes læringsstøttesystem Fronter.

Studentevaluering
Studentevaluering gjennomføres én gang hvert semester. Emneansvarlig gir nærmere informasjon om form og tidspunkt for evaluering.

Tilbys som enkeltemne
Nei

Åpent for privatister
Nei

Studiepoengreduksjon
Emnet overlapper SY-301 med 5 studiepoeng

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

UNIVERSITETET I AGDER

Fra: Marianne Vorraa
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Dato: 13.02.2014

Sak nr.:
Arkiv nr.:

Til: Anne Marie Sundberg, Studiesekretariatet

Kopi til: Atle Slotnes, Kari Brodtkorb, Gunvor Andresen

NOTAT

Revisjon av fagplan sykepleie bachelorprogram ift programevaluering 2012

Jeg viser til "Programevaluering av sykepleie, rapport fra evaluerings-panel» og «Endelig rapport fra programevaluering bachelor sykepleie» (se Ephorte 2009/449).
I dette notatet sammenholdes revisjon som er gjort i fagplanen i forhold til anbefalinger/innspill etter programevalueringen (revidert fagplan ble vedtatt i fakultetsstyret 11/12-13 med mindre justeringer, og endelig vedtatt på dekanfullmakt 30/1-14).

Det har pågått et langsiktig arbeid i forhold til revisjon av fagplanen. Se evt. sakspapirer til HI-sak 13/68 for mer bakgrunnsinformasjon.

Ledelsen ved Institutt for helse- og sykepleievitenskap som har skrevet egenevalueringsrapporten, mener at innspillene fra evalueringspanelet i store trekk samsvarte med fagplangruppas/ledergruppas ønsker mht. revisjon; «en innholdsmessig dreining mot helsefremming og forebygging med økt fokus på de kommunale tjenestene, særlig når det gjelder de praktiske studiene.» (utdrag fra «Endelig rapport…»).

Dette notatet tar først utgangspunkt i evalueringspanelets oppsummering *(i kursiv)* og etterpå i egenevalueringen/endelig rapport *(i kursiv)* – kommentarer knyttes til hvert punkt:

Oppsummering fra evalueringspanelet – med kommentarer

- *Dagens fagplan gir inntrykk av helhet og sammenheng men må tilpasses til «ny virkelighet»; Samhandlingsreformen*.*
  Ny praksisorganisering og planen som helhet skal nå være i tråd med intensjonen i Samhandlingsreformen og endringer i helsevesenet.
  Ny praksisorganisering innebærer en vektforskyvning mot kommunehelsetjenesten. Dette er synliggjort i 3. studieår med en ny 6 ukers «samhandlingspraksis» som hovedsakelig skal foregå i kommunehelsetjenesten.
- *Stikkord: mer fokus på tverrfaglighet, samarbeid 1. og 2. linjetjeneste, "eldrebølgen", helsefremmende – og forebyggende arbeid, aktiv omsorg, ehelse*

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

kompetanse, dokumentasjon, IKT-kompetanse, omsorgsteknologi, fleksibilitet/endringsbevissthet.

Den nye samhandlingspraksisen i 3. år har fokus på tverrfaglighet, bla. kan pasientflyt være et aktuelt fokusområde her.

«Eldrebølgen»: Intensjonen med revidert fagplan har vært at emnene samlet sett gjenspeiler dagens og fremtidens sykdomsbilde, der vi ser en økning av antall eldre, en økning av psykiske lidelser og av langvarige og sammensatte lidelser.

- *Det er gjort flere endringer som til sammen skal styrke sykepleie til eldre. I de teoretiske studiene er temaet flyttet fra første til andre studieår, noe som gir større forutsetning for å forstå kompleksiteten i sykepleien til denne pasientgruppen, som i stor grad preges av langvarige og sammensatte lidelser. Eldre er brukere av alle deler av helsetjenesten, men utgjør en majoritet i de kommunale helsetjenestene. En økning av praksisomfanget her vil derfor også innebære økt fokus på eldre.*
- *SY211 er utarbeidet for i sterkere grad og på en mer helhetlig og integrert måte fokusere på sykepleie til eldre, til mennesker med psykiske lidelser og til mennesker i livets sluttfase* . «Aktiv omsorg» er ikke et sykepleiefaglig begrep og brukes ikke i fagplanen. Men det kan inkluderes i helsefremmende og forebyggende arbeid, noe vi mener er styrket i fagplanrevisjonen.

  «Ehelse kompetanse» er tatt inn som tema innen SY-210 og SYP214. Forebyggende og helsefremmende arbeid er tatt inn i SY-210, SY-211 og SYP310 Samhandlingspraksis.

  «Dokumentasjon» er med i SY-110 Grunnleggende sykepleie, samt i alle praksisemner i 1. år, 2. år og i 5. semester.

  «IKT-kompetanse» er ikke brukt som begrep i fagplanen, men dekkes av begrepene ehelse og velferdsteknologi, samt dokumentasjon.

  «Fleksibilitet/endringsbevissthet»: Endringskompetanse er en del av den organisatoriske kompetansen/ledelseskompetansen som ligger i den nye samhandlingspraksisen (SYP310).
- *UiA må arbeide for en holdningsendring blant studentene ift praksis/arbeid i sykehjem.*

  Det er en velkjent problemstilling i norsk sykepleieutdanning at unge studenter kan oppleve møtet med sykehjemmet og de skrøpelige eldre som bor der som overveldende. I revideringen åpnes det opp for å også å bruke hjemmesykepleien som praksisarene i første studieår. Vi mener imidlertid at sykehjem fremdeles er en god arena for å lære grunnleggende sykepleie i første studieår. Forhåpentligvis vil det økte fokustet på sykepleie til eldre (beskrevet over) og det at mange studenter vil ha sykehjem som base for samhendlingspraksis i tredje sudieår gi økt forståelse for muligheter og utfordringer i denne delen av kommunehelsetjenesten Praksis på sykehjem i 3. år, rett før studentene er ferdige med sin utdanning, kan også medføre økt rekruttering til sykehjem.
- *Dagens ett års sammenhengende praksisperioder anbefales ikke.*

  Det er nå lagt inn noen ukers undervisning i slutten av 4. semester. Dermed blir det ikke et helt års sammenhengende praksis lenger.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

- *Samhandlingsreformen må gjenspeiles i praksissteder, men ikke gå ut over læringsutbyttet studentene skal ha ved praksisstedene.*
  Det blir kun 2 ukers mindre praksis i sykehus (nå 16 uker ute i praksisfeltet i SYP210, mot 18 uker i SYP203), men mer praksis i kommunehelsetjenesten. Vi mener likevel studentene vil ha godt læringsutbytte med noe kortere praksis i sykehus. De nevnte to ukene som tas bort, blir erstattet med simuleringspraksis i øvingsavdeling/klinikklaboratorium. Mer bruk av simulering ble også anbefalt av panelet.
- *Sykehjemspraksis bør endres.*
  Se kommentar ovenfor. Ønsket om å møte rammeplanens krav til praksisomfang har ikke vært forenelig med å redusere omfanget av praksis i sykehjem.
- *Sammensetningen av emner i fagplanen er stort sett bra, med en rekkefølge som gir progresjon i studiet.*
- *Innhold i ME-106 bør spres mer utover i studieprogrammet.*
  Dette er blitt gjort, og emnet ME-106 er fjernet. Hovedsakelig har temaer fra ME-106 blitt lagt til «SY-111 Menneske, samfunn og sykepleie» og til «SY-310 Bachelorprosjekt i sykepleie».
- *Det mangler 3-delt læringsutbytte i studiebeskrivelsen (Kunnskap, Ferdigheter, Generell kompetanse).*
  SUFAL (Sykepleierutdanningens faglige lederforum) utarbeidet i 2012/13, i samarbeid med NSF (Norsk Sykepleierforbund), beskrivelse av kjernekompetanse og læringsutbytte på studienivå innen bachelorprogram sykepleie til bruk for alle utdanningsinstitusjoner i Norge. Vår seksjonsleder Gunvor S. Andresen deltok i arbeidsgruppa, og produktet er i sin helhet tatt inn i studiebeskrivelsen i revidert fagplan.
- *Samtlige læringsutbytter må gjennomgås både i studiebeskrivelsen og i alle emner for tilpassing til kvalifikasjonsrammeverket.*
  Samhandlingsreformen må gjenspeiles i hele studiets læringsutbytter.
  Alle emner i fagplanen er utarbeidet på nytt og læringsutbytter laget iht. kvalifikasjonsrammeverket.
  Vi mener Samhandlingsreformen nå gjenspeiles i studiets og emnenes totale læringsutbytte.
- *Språk og rettskriving bør gjennomgås grundig i hele fagplanen.*
  Fagplanen er skrevet på nytt. Vedlegget vedr. språkbruk som ble lagt ved rapporten fra evalueringspanelet er derfor ikke aktuelt lenger.
- *Panelet applauderer innføring av mer studentaktive metoder i SY-101. Panelet oppfordrer til mer bruk av dette.*
  Denne tankegangen videreføres i revidert fagplan i SY-110 Grunnleggende sykepleie. Økt bruk av simulering innebærer også mer studentaktiv læring. Dessuten vil denne intensjonen tas med inn i den mer detaljerte utarbeidelsen av emnene som vil foregå våren 2014.
- *Samlet sett er det variasjon i eksamenskrav og eksamen. Panelet foreslår likevel noen endringsforslag som kan vurderes.*

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

Foreløpig er ikke innhold i eksamenskravene utarbeidet. De vil bli utformet med tanke på variasjon.
Følgende endringer er gjort i eksamen:
Det er nå to hjemme-eksamener i gruppe, den ene i 1. studieår der det i dagens fagplan kun er skriftlige skole-eksamener. Den andre er plassert i 3. semester, der det tidligere bare var to skriftlige skole-eksamener.

- *Godt utvekslingsprogram.*
  Instituttet ønsker å videreføre det gode arbeidet som gjøres. 6. semester er tenkt som inn-/utvekslingssemester, og det må også planlegges og tilrettelegges for innreisende studenter.
- *Det må jobbes med tilrettelegging for engelsk undervisning for evt. innvekslingsstudenter.*
  Se punktet over. Instituttet vil prøve å innføre mer engelsk litteratur som pensum.
- *Yrkesrelevans blir i store trekk ivaretatt, men tilpasninger må gjøres til Samhandlingsreformen.*
  Ivaretakelse av intensjonene i Samhandlingsreformen er omtalt under tidligere punkter.
- *Flotte campus, godt læringsmiljø.*
- *Noe oppgradering/justering i fysisk læringsmiljø er nødvendig: for kaldt i noen auditorier,møterom og grupperom i Grimstad, for dårlig IT-utstyr begge campus, altfor få stikk-kontakter til studentene i auditoriene.*
- *Fasilitetene i Klinikklaboratoriet kunne vært utnyttet bedre mht. simulering og ferdighetstrening.*
  Som tidligere omtalt vil noe av praksisen være tilknyttet klinikklaboratoriet/simulering. Dette gjelder praksisperioder både i 3. og 5. semester. All ferdighetstrening foregår i klinikklaboratoriet eller øvingsavdeling.
- *Markert forbedring av søkertall etter åpning av campus Grimstad, og poenggrense i Grimstad har gått opp fra og med 2010.*
- *God fullføringsprosent i Kristiansand, ikke god i Grimstad. Evalueringspanelet anbefaler en sjekk av fullføringsprosenten for Grimstad kull-10 ved avgang vår-13 for å se om den gått opp.*
  Tiltak bør evt. vurderes dersom ikke fullføringsprosenten for Grimstad har økt våren-13.
  Fullføringsprosenten i Grimstad har gått opp, og det var våren-13 tilnærmet likt for Grimstad og Kristiansand.

Avsluttende kommentar fra evalueringspanelet
Panelet mener at bachelorprogrammet i sykepleie bør revideres slik at kommentarene overfor blir tatt hensyn til. Endring av praksisopplegg krever god forberedelse og dialog med praksisfelt forut for revisjon, og krever mer tid enn andre foreslåtte endringer.
Fagplanen innføres fra og med kull-14, slik at endringene gjelder kun for 1. studieår høsten 2014. Det er god tid til forberedelse og planlegging av endret praksisopplegg. Første praksisperiode i 2. semester vil nå kunne omfatte også andre deler av kommunehelsetjenesten foruten sykehjem, for eksempel hjemmesykepleie. Det vil bli noe endringer i praksisopplegget

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

i 4. og 5. semester; noe campusbasert praksis og 1ukes reduksjon i praksisfeltet for hver praksisperiode. Ellers er det ny samhandlingspraksis i 6. semester som vil kreve god forberedelse og dialog med praksisfeltet. Denne prosessen er startet og vil måtte arbeides med framover. Denne praksisperioden vil kjøres første gang våren-17.

Kommentarer til «Endelig rapport fra programevaluering bachelor sykepleie» (dvs. egenevalueringen):
Under «Forslag til tiltak/endringer» er følgende nevnt (*i kursiv*):
- *Læringsutbytte iht. Kvalifikasjonsrammeverket, der helsefremmende profil og intensjonene i samhandlingsreformen bør danne bakteppet både på studienivå og emnenivå.*
- Læringsutbytter er utarbeidet iht. Kvalifikasjonsrammeverket. Som nevnt, er forebyggende og helsefremmende arbeid tatt inn i tre emner. Og samhandlingsreformen har ligget til grunn for utarbeiding av læringsutbytter og innhold.
- *Større bredde i vurderingsformer bør vurderes.*
Tilsvarende punkt er allerede omtalt.
- *Revisjon av teoriemnene og organisering av praksis i tråd med samhandlingsreformen, dvs. vektforskyvning fra spesialisthelsetjenesten mot kommunehelsetjenesten.*
Se tidligere kommentarer.
- *Oppfylling av rammeplanens krav til 50 ukers praksis.*
Her åpnet evalueringspanelet for å søke om dispensasjon for færre ukers praksis. Her ble vurderingen å oppfylle dagens krav i rammeplanen.
- *Noe justering av progresjonskrav i studiet.*
Evalueringspanelet mente dagens strenge progresjonskrav var gode. Ledergruppa ved instituttet ønsket noe oppmykning, og håper at dette bidrar til økt gjennomstrømning. Det er likevel progresjonskrav; forkunnskapskrav for å gå ut i praksis i slutten av 3. semester og videre til 4. semester, samt forkunnskapskrav før 6. semester påbegynnes.
- *Noe mer vridning av pedagogisk opplegg mot studentaktive undervisnings- og læringsmetoder for ytterligere å styrke sammenhengen mellom teori og praksis. Simulering ønskes brukt.*
Mer studentaktive metoder i dagens SY-101 Sykepleie 1 ble innført høsten-12, og vil bli videreført i SY-110. Simulering vil bli mer brukt, og er også tatt inn som metode i den campusbaserte praksisen i 3. og 5. semester (i alle SYP'ene).

Konklusjon
Ledergruppa ved instituttet mener at det aller meste av innspill fra programevalueringen forsøkes imøtekommet i den reviderte fagplanen i sykepleie.

* Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009) - Samhandlingsreformen

Vedlegg:
Revidert fagplan sykepleie, bachelorprogram

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

BACSPL-DIS kull H13 og BACSPL (Krs alle emner versjon 1) og BACSPL-A (Grimstad alle emner versjon G) kull H13

<table>
<tr><td rowspan="2">1. studieår</td><td>1.semester
Høst</td><td colspan="2">ME-106
Vitenskaps-teori, etikk, stats- og kommunal-kunnskap
10sp</td><td colspan="2">NV-101
Natur-vitenskap 1

10 sp</td><td>SY-101
Sykepleie 1

10 sp
(inkl. 5 sp indirekte praktiske studier)</td><td>SYP101
Praktiske studier på pleie- og omsorgsenter / boformer med heldøgnspleie

15 sp
(12 sp direkte og 3 sp indirekte praktiske studier)</td></tr>
<tr><td>2.semester
Vår</td><td>SV-118

Samfun-nsviten-skap 1

10sp</td><td>NV-102

Natur-Viten-skap 2
5 sp</td><td>NV-001

Medika-ment-regning

0 sp</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">2. studieår</td><td>3.semester
Høst</td><td colspan="3">NV-201
Naturvitenskap 3

15 sp</td><td colspan="3">SY-201
Sykepleie 2

15 sp</td></tr>
<tr><td>4.semester
Vår</td><td colspan="6">SYP203
Sykepleie - praktiske studier
Kirurgi- Medisin

30 sp

eller

SYP204
Sykepleie - praktiske studier
Kommunehelsetjenesten

15 sp

og

SYP205
Sykepleie – praktiske studier
Psykisk helsearbeid

15 sp

(totalt 27 sp direkte og 3 sp indirekte praktiske studier)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. studieår</td><td>5.semester
Høst</td><td colspan="6">SYP204
Sykepleie - praktiske studier
Kommunehelsetjenesten

15 sp

og

SYP205
Sykepleie – praktiske studier
Psykisk helsearbeid

15 sp

eller

SYP203
Sykepleie - praktiske studier
Kirurgi- Medisin

30 sp

(totalt 27 sp direkte og 3 sp indirekte praktiske studier)</td></tr>
<tr><td>6.semester
Vår</td><td colspan="2">SY-301
Sykepleie og samfunn

10 sp</td><td colspan="4">ME-301
Bachelor-prosjekt i sykepleie

20 sp
(inkluderer
9 sp direkte og 1 sp indirekte praktiske studier)</td></tr>
</table>

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2008/738
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 13.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/12	Studieutvalget	21.02.2014

Søknad om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammer ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i møte 27.11.13 endring i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder som åpner for at det kan dispenseres fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammer med fordypningsenhet. Det vises til § 6 (2):
«Styret kan også gi dispensasjon til å redusere totalt omfang av examen philosophicum og examen facultatum fra 20 til 15 studiepoeng og i særlige tilfelle også til å erstatte examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet med vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng.»

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap søker nå om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammene i idrett og folkehelsearbeid. Fakultetet mener begge programmene representerer særlige tilfelle hvor det er grunnlag for å erstatte ex.phil og ex.fac. I begge programmene inngår vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle. Disse temaene utgjør et omfang på 10 studiepoeng eller mer.

Fakultetet viser til den begrunnelse for søknaden som ble gitt i forbindelse med at universitetsstyret behandlet saken 27.11.13. Her pekes det blant annet på følgende:

- De fleste andre institusjoner som tilbyr bachelorprogram innen fakultetets fagområder, har ikke ex.phil. og ex.fac. i sine program
- Krav om 120 studiepoeng i idrettsfag for opptak til masterstudier ved flere institusjoner, bl.a. Norges idrettshøgskole
- Ønsker å ha plass til en 60 studiepoengsenhet i bachelorgraden
- Ex.phil. og ex.fac. gjør det vanskeligere å tilby utveksling

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap søkte allerede i 2005 Studieutvalget om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i Idrett, bachelorprogram (ST-sak 06/07). I søknaden ble flere forhold nevnt, blant annet at idrettsutdanninger i Norge, med unntak av NTNU, ikke har tradisjon for å la ex.phil. og ex.fac. inngå i bachelorgraden. Det ble også pekt på at emner i bachelorprogrammet allerede ivaretar temaområder knyttet til vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle. Søknaden ble avslått med henvisning til at det i

forskrift om studier og eksamen ikke er hjemmel for å dispensere fra kravet om ex.phil. og ex.fac.

I tillegg til bachelorprogrammet i idrett, har fakultetet også pekt på at bachelorprogrammene i folkehelsearbeid og ernæring, mat og kultur har samme struktur som idrett. Problemene knyttet til kravet om ex.phil. og ex.fac. oppleves tilsvarende for disse studieprogrammene.

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap søker nå om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex. fac. i bachelorprogrammene i idrett og folkehelsearbeid. Det kan i følge fakultetet senere bli aktuelt å søke om dispensasjon også for bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur.

Sekretariatets merknader
Det presiseres i styresaken om endring i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder at krav om «særlig tilfelle» innebærer at terskelen for å innvilge dispensasjon må være høy.

En gjennomgang av hva andre institusjoner gjør som tilbyr bachelorprogram innenfor idrett og folkehelsearbeid, viser variasjon. Man finner programmer både med og uten ex.phil. og ex.fac. både når det gjelder Idrett og Folkehelsearbeid.

Kravet om ex.phil. og ex.fac. konkurrerer om plass i bachelorprogrammene med kravet om tilrettelegging for studentutveksling. To viktige målsettinger kommer her i strid med hverandre. Dette er imidlertid et argument som kan brukes i mange bachelorprogrammer, og bør nok derfor brukes med varsomhet.

Kravet om ex.phil. og ex.fac. var ekstra viktig da Høgskolen i Agder var i prosessen med å bygge seg opp til universitet. At man fortsatt skal ha krav om ex.phil. og ex.fac. i tilknytning til de typiske og tradisjonelle universitetsfagene, synes for sekretariatet innlysende. Fakultetenes uttalelser i forbindelse med høringen på forslag til forskriftsendring viser at særlig ex.phil. står sterkt. Det er ikke noe som tyder på at vi står overfor en potensiell strøm av dispensasjonssøknader.

De fleste studiene ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap er imidlertid av en type som ikke medfører krav om ex.phil. og ex.fac. Dette er studier som for eksempel følger rammeplan og som har temaer som vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle integrert. Man kan argumentere med at det faglige slektskapet til disse programmene gjør at Idrett og Folkehelsearbeid befinner seg i en annen kategori enn fag/program der ex.phil. og ex. fac. bør være et naturlig krav.

<u>Idrett, bachelorprogram</u>
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap søkte allerede i 2005 om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. for bachelorprogrammet i idrett. Det er dette programmet som i stor grad kan anses som foranledningen for at forskriften ble endret og åpningen for å søke dispensasjon ble gitt.

For sekretariatet vil det hva angår Idrett være utslagsgivende at Norges idrettshøgskole, den toneangivende institusjonen hva angår idrettsutdanning, ikke krever ex.phil. og ex.fac. i sine bachelorprogrammer. I tillegg komme at NIH og andre institusjoner krever 120 studiepoeng i idrettsfag for opptak til masterprogram.

Folkehelsearbeid, bachelorprogram

Sekretariatet er mer i tvil hva angår dispensasjonssøknaden for Folkehelsearbeid. Man har ikke her én toneangivende institusjon slik Norges idrettshøgskole er for idrettsutdanning. En sjekk i katalogen til Samordna opptak for 2014-2015 viste to programmer innenfor folkehelse – ved Universitetet i Bergen og Høgskolen i Bergen. Universitetet i Bergen tilbyr bachelorprogram i folkehelse og helsefremmende arbeid. Det er krav om ex.phil. og ex.fac. i programmet. Høgskolen i Bergen tilbyr bachelorprogram i folkehelsearbeid med vekt på kosthold og fysisk aktivitet. Det er ikke krav om ex.phil. og ex.fac. i programmet.

Man kan velge å argumentere med at når UiB som universitet krever ex.phil. og ex.fac., bør UiA gjøre det samme. På den annen side kan man si at Folkehelsearbeid tilhører en annen faglig tradisjon og derfor bør ses i sammenheng med andre studier ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap – jfr. også Høgskolen i Bergen med sitt program uten ex.phil. og ex.fac.

Heller ikke argumentet med at det kreves 120 studiepoeng innenfor fagområdet for opptak til aktuelle masterstudier gjelder på samme måte for Folkehelsearbeid som for Idrett.

Det er sekretariatets vurdering at å innvilge dispensasjonssøknaden for Folkehelsearbeid i større grad vil kunne innebære en smitteeffekt overfor andre bachelorprogrammer enn hva gjelder Idrett. Dersom Folkehelsearbeid innvilges dispensasjon, vil det for eksempel være vanskelig på et senere tidspunkt å avslå tilsvarende søknad for Ernæring, mat og kultur.

Krav om vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap godtgjør i sin dispensasjonssøknad at kravet om vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng er oppfylt for både Idrett og Folkehelsearbeid. For Idrett, bachelorprogram, mener fakultetet at kravene imøtekommes gjennom emnene IDR100 Samfunnsvitenskapelige emner og IDR204 Bacheloroppgave i idrett. I IDR100 inngår temaene idrettshistorie, idrettsfilosofi/etikk og den frivillige idrettsbevegelse. I IDR204 inngår temaet metodelære hvor vitenskapsfilosofi, ulike metoder og forskningsdesign er en del av innholdet. Gjennom undervisningen får studentene kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger. Det legges fram emnebeskrivelser som dokumenterer dette.

Forslag til vedtak:

1. *Med hjemmel i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder § 6 (2) innvilger Studieutvalget søknad om dispensasjon fra kravet om examen philosophicum og examen facultatum i Idrett, bachelorprogram.*
2. *Studieutvalget avslår søknad om dispensasjon fra kravet om examen philosophicum og examen facultatum i Folkehelsearbeid, bachelorprogram.*

Vedlegg

1 Søknad om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammer ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap
2 HI-sak 28/13 «Angående krav om examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogrammene i folkehelsearbeid, idrett og ernæring, mat og kultur»
3 IDR100
4 IDR204

5 HEL100
6 HEL102
7 HEL205

UNIVERSITETET I AGDER

Fra: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap
v/Atle Slotnes

Dato: 26.01.2014

Sak nr.: 2008/738

Til: Studiesekretariatet
v/Anne Marie Sundberg

Søknad om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammer ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

NOTAT

Fakultetet viser til Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder, § 6 Krav til innhold i bachelorgraden, punkt to. Her heter det i andre setning at:

«Styret kan også gi dispensasjon til å redusere totalt omfang av examen philosophicum og examen facultatum fra 20 til 15 studiepoeng og i særlige tilfelle også til å erstatte examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet med vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng».

Fakultetet søker med dette om dispensasjon fra kravet om examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogrammene i idrett og folkehelsearbeid. Fakultetet mener begge program representerer særlige tilfelle hvor det er grunnlag for å erstatte ex.phil. og ex.fac. I begge program inngår vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle. Disse temaene utgjør et omfang på 10 studiepoeng eller mer.

Bakgrunn for søknaden
Anledningen til å søke om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. ble introdusert i forskriften etter vedtak i universitetsstyret 27.11.13 (sak 101/13). Før behandlingen i universitetsstyret ble saken drøftet i studieutvalget (ST-sak 43/13) og sendt på høring.

Initiativet til å reise saken for universitetsstyret ble tatt av fakultetsstyret ved Fakultet for helse- og idrettsvitenskap 16. april.13 (se HI-sak 28/13). Fakultetsstyret vedtok i møtet å anbefale at forskrift om studier og eksamen ved UiA endres slik at fakultetene selv gis anledning til å bestemme om examen ex.phil. og ex.fac. skal inngå i de ulike bachelorprogrammene. Argumentasjonen for vedtaket i fakultetsstyret er knyttet til bachelorprogrammene i idrett, folkehelsearbeid og ernæring, mat og kultur. Vesentlige deler av denne argumentasjon er gjengitt i saksfremlegget for universitetsstyret:

- De fleste andre institusjoner som tilbyr bachelorprogram innen fakultetets fagområder, har ikke ex.phil. og ex.fac. i sine program
- Krav om 120 studiepoeng i idrettsfag for opptak til masterstudier ved flere institusjoner, bl.a. Norges idrettshøgskole.
- Ønsker å ha plass til en 60 studiepoengsenhet i bachelorgraden
- Ex.phil. og ex.fac. gjør det vanskeligere å tilby utveksling

Dette utgjør, sammen med øvrig argumentasjon gjengitt i HI-sak 28/13, grunnlaget for at de bachelorprogrammene i idrett, folkehelsearbeid og ernæring, mat og kultur etter fakultetets mening må anses som særlige tilfelle hvor det etter forskriften kan gjøres unntak fra kravet om ex. phil. og ex. fac.

UNIVERSITETET I AGDER
SERVICEBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR. 970 546 200 MVA postmottak@uia.no www.uia.no

NOTAT

HI-sak 28/13 «*Angående krav om examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogrammene i folkehelsearbeid, idrett og ernæring, mat og kultur*» er vedlagt søknaden.

Fakultetet søkner nå om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. i bachelor-programmene i idrett og folkehelsearbeid. Det kan senere bli aktuelt å søke om dispensasjon også for bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur.

Angående betingelser for dispensasjon fra kravet om ex. phil. og ex. fac.
I forskriften er det en betingelse for å få dispensasjon fra kravet om ex. phil. og ex. fac. at emnene kan erstattes med vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng.

I bachelorprogrammet i idrett tilfredsstilles kravene gjennom undervisningen i emnene IDR100 Samfunnsvitenskapelige emner I (10 sp) og IDR204 Bacheloroppgave i idrett (15 sp):

- I IDR100 inngår temaene idrettshistorie, idrettsfilosofi/etikk og den frivillige idrettsbevegelse.
- I IDR204 inngår temaet metodelære hvor vitenskapsteori, ulike metoder og forskningsdesign er en del av innholdet. Gjennom undervisningen får studentene kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til folkehelse, idrett og ernæring (j.fr. læringsutbyttet).

Emnebeskrivelsene ligger vedlagt.

I bachelorprogrammet i folkehelsearbeid tilfredsstilles kravene gjennom undervisningen i emnene HEL100 Folkehelsearbeid - begrepsavklaring og verdigrunnlag (10 sp), HEL102 Folkehelse i et samfunnsperspektiv (10 sp) og HEL205 Bacheloroppgave i folkehelsearbeid (15 sp):

- I HEL100 inngår temaene folkehelsens historiske utvikling, verdier og menneskesyn, etiske teorier og perspektiver og etiske problemstillinger innen folkehelse.
- I HEL102 inngår temaer som folkehelseutfordringer relatert til etnisitet, kjønn og alder, sosial ulikhet i helse og helse, kultur og lokalsamfunn.
- I HEL205 inngår temaet metodelære hvor vitenskapsteori, ulike metoder og forskningsdesign er en del av innholdet. Gjennom undervisningen får studentene kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til folkehelse, idrett og ernæring (j.fr. læringsutbyttet).

Emnebeskrivelsene ligger vedlagt.

Vedlegg:
1. HI-sak 28/13 «Angående krav om examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogrammene i folkehelsearbeid, idrett og ernæring, mat og kultur»
2. Emnebeskrivelse IDR 100
3. Emnebeskrivelse IDR 204
4. Emnebeskrivelse HEL100
5. Emnebeskrivelse HEL102
6. Emnebeskrivelse HEL205

UNIVERSITETET I AGDER
SERVICEBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR. 970 546 200 MVA postmottak@uia.no www.uia.no

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR HELSE- OG IDRETTSVITENSKAP

Arkivsak: **2008/738**
Saksbeh: **Atle Slotnes**
Dato: **03.04.2013**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for Fakultet for helse- og idrettsvitenskap	16.04.2013

Angående krav om examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogrammene i folkehelsearbeid, idrett og ernæring, mat og kultur

Hva saken gjelder
I Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder er det krav om at emnene examen philosophicum (10 sp) og examen facultatum (10 sp) skal inngå i alle bachelorprogram med fordypning. Ex. phil. og ex. fac. har derfor inngått i bachelorprogrammet i idrett f.o.m. studieåret 2006-2007, og fra etablering i bachelorprogrammene i folkehelse og i ernæring, mat og kultur. I saksfremlegget argumenteres det for at forskriften må endres slik at dette kravet utgår.

Forslag til vedtak:
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap anbefaler at fakultetene gis anledning til å beslutte om examen philosophicum og examen facultatum skal inngå som en del av emneporteføljen i de ulike programmene. Fakultetet ber universitetsstyret revidere «Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder» slik at dette gjøres mulig. Fakultetet anmoder om at revisjonen skjer slik at eventuelle endringer kan implementeres i programmene fra og med studieåret 2014 – 2015.

Veslemøy Rabe

Saksunderlag

Tidligere behandling av saken
Styret ved Høgskolen i Agder vedtok 22.juni 2005 ny Forskrift om studier og eksamen. Vedtaket innebar blant annet at det ble reist krav om at emnene examen philosophicum (10 sp) og examen facultatum (10 sp) skal inngå i alle bachelorprogram med fordypning. Ex. phil. og ex. fac. har derfor inngått i bachelorprogrammet i idrett f.o.m. studieåret 2006-2007, og fra etablering i bachelorprogrammene i folkehelse og i ernæring, mat og kultur.

Kravet om ex. phil. og ex. fac. begrunnes i styresaken (se S-sak 97/05) med at studieprogram som er bygd opp rundt en fordypningsenhet gjerne har paralleller ved de – i 2005 – etablerte universitetene (hvor ex. phil. og ex. fac. gjerne kreves). Når det gjelder yrkesrettede, integrerte studieprogram med rammeplan (f. eks. syke- og vernepleie) pekes det på at integrerte studieprogram vanligvis ikke har «*…paralleller ved de «gamle» universitetene, og det er ikke tradisjon for at slike program inneholder ex. phil. og ex. fac.*». Det kan legges til at nasjonale rammeplaner har forrang fremfor lokalt fastsatte forskrifter. Det ble også gjort unntak fra kravet om ex. fac. for bachelorprogram i realfag. Her var også begrunnelsen at det ikke er tradisjon for å kreve dette på fagområdet.

Fakultetet søkte allerede i 2005 studieutvalget om dispensasjon fra kravet om ex. phil. og ex. fac. i bachelorprogrammet i idrett (se FS-sak 125/05, vedlegg 3 og ST-sak 06/07). I søknaden til studieutvalget ble flere forhold nevnt, blant annet at idrettsutdanninger i Norge, med unntak av NTNU, ikke har tradisjon for å la ex. phil. og ex.fac. inngå i bachelorgraden (eller tilsvarende studium). Det ble også pekt på at emner i bachelorprogrammet allerede ivaretar temaområder knyttet til vitenskapsteori, etikk og samfunnsrolle.
I vedtaket fra studieutvalget avslås fakultetets søknad. Vedtaket begrunnes med at det i Forskrift om studier og eksamen ikke er hjemmel for å gi dispensasjon fra kravet om ex. phil. og ex. fac. I saksfremstillingen vises det imidlertid også til at NTNU har ex. phil. og ex. fac. og at høgskolens universitetsambisjoner derfor bør tilsi at kravet opprettholdes. Saksfremstillingen kommenterer ikke fakultetets argument om at NTNUs bachelorprogram er teoretisk orientert, og ikke er sammenlignbart med de mer praktisk orienterte bachelorprogram ved øvrige høgskoler, blant annet Norges idrettshøgskole.

Struktur og innhold i bachelorprogrammene ved UiA ble senest behandlet av studieutvalget i møte 1. november 2011 (Sak 11/51). Utgangspunkt for saken var innstillingen fra et utvalg som blant annet hadde som mandat å utrede ex.phil. og ex. fac. sin plassering og funksjon i bachelorprogrammene. Flertallet i utvalget («bachelorutvalget») fremhever som en overordnet målsetning at ex. phil. og ex. fac. «*….bør tilbys som reelle innføringsemner i første semester av bachelorstudiet for å være en introduksjon til høyere utdanning og bidra til danning og sosialisering inn i akademia*». Samtidig peker utvalget på at det er ulike tradisjoner ved universiteter og høyskoler, og også på ulike fagområder. Utvalget mener videre at «*UiA må vurdere sine programmer i forhold til tilsvarende program ved toneangivende norske institusjoner og på denne bakgrunn ta stilling til om det skal kreves ex.phil. og ex.fac. i de ulike programmene*».
I høringsuttalelsen fra fakultetet til bachelorutvalgets innstilling (se HI-sak 11/72) bemerker fakultetet blant annet at det selv ønsker å beslutte om ex.phil. og ex.fac. skal være en del av emneporteføljen i de ulike programmene. Fakultetet mener slike beslutninger bør baseres på en faglig vurdering hvor det konkret vurderes om emnene bidrar til å realisere læringsutbyttet i det aktuelle programmet.
Kravet om ex. phil. og ex. fac. i bachelorprogram med fordypning er blitt opprettholdt også etter behandlingen av bachelorutvalgets innstilling.

Sakens aktualitet
Bachelorprogrammet i idrett gjennomførte i 2012 programevaluering. Et sentralt element i evalueringspanelets tilbakemelding er at ex. phil. og ex. fac. bør tas ut av programmet. Panelet peker blant at på emnene ikke er relevante, og står i veien for andre emner som kan innebære en større grad av idrettsfaglig fordypning. Denne saken fremmes for fakultetsstyret på grunnlag av konklusjonene fra programevalueringen av bachelorprogrammet i idrett.

Det må imidlertid understrekes at bachelorprogrammene i folkehelsearbeid og ernæring, mat og kultur har samme struktur som idrett, og at problemene knyttet til kravet om ex. phil og ex. fac. oppleves som likeartede. Ved programevalueringen av bachelorprogrammet i folkehelsearbeid i 2011 ble blant annet plasseringen av ex. phil og ex. fac. i programmet pekt på som en utfordring. Evalueringspanelet etterlyste også større rom for faglig fokus. Det gjennomføres programevaluering av bachelorprogrammet i ernæring, mat og kultur i 2013.

Sammenlikning med andre høgskoler/universitet
De tre bachelorprogrammene det er tale om kan ikke karakteriseres om «universitetslike», de springer ut av en annen faglig tradisjon enn de typiske disiplinfagene ved «de gamle» universitetene.
Idrett blir tilbud av flest læresteder, og er også det programmet som har vært tilbudt lengst både ved UiA og ved øvrige høyskoler/universiteter. Det er utviklet en felles forståelse på tvers av lærestedene for hvordan et bachelorprogram i idrett i hovedtrekk skal organiseres. Imidlertid skiller UiA seg ut m.h.p. kravet om ex. phil. og ex.fac. Hverken universitetene i Nordland eller Stavanger har krav om ex. phil. og ex. fac. i sine program. Heller ikke Norges idrettshøgskole (NIH) tilbyr disse emnene. NIH må karakteriseres som det bachelorutvalget i sin innstilling kaller «en toneangivende institusjon» (se ovenfor). Ingen av høgskolene har krav om ex. phil. og ex. fac. Ved NTNU er imidlertid ex. phil. og ex. fac. en del av bachelorprogrammet. Som nevnt ovenfor er dette en mer teoretisk orientert bachelor.
Høgskolen i Bergen tilbyr et bachelorprogram i folkehelse. Dette programmet inkluderer heller ikke ex. phil. og ex. fac. Dette understreker at kravet om ex. phil. og ex. fac. ved andre læresteder ikke oppfattes som relevant for denne type bachelorprogram.

Opptakskrav til master ved andre institusjoner.
Ved Norges idrettshøgskole, Høgskolen i Telemark og Høgskolen i Sogn og Fjordane er det krav om til 120 studiepoeng i idrettsfag på bachelornivå for opptak til masterprogram. Her er NIH særlig viktig, ettersom flere av våre bachelorstudenter ser på NIH som en mulighet etter fullført bachelorprogram ved UiA. Dersom dette skal være mulig, må det skapes rom for 120 studiepoeng i idrettsfag. Dette må imidlertid ikke gå på bekostning av studentenes anledning til å velge breddefag på 60 studiepoeng. Det er avgjørende for studenter som senere skal ut i skoleverket, og trenger flere enn ett undervisningsfag.

Viktigheten av to 60 stp-enheter i bachelorgraden.
Fakultetet har så langt vektlagt at programmene skal legges til rette slik at det er mulig for studentene å velge læreryrket. De siste årene har svært mange ved særlig ernæring, mat og kultur og idrett valgt praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) for å oppnå undervisningskompetanse. Med tanke på jobbmuligheter som lærer er det er det i mange sammenhenger avgjørende at studentene har undervisningskompetanse i to fag (to 60 stp-enheter), dvs. at man i tillegg til en eventuell fordypning på 120 studiepoeng, også kan velge et breddefag på 60 studiepoeng inn i bachelorprogrammet.

Studiestruktur i forhold til fakultetets og UiAs strategiske mål
Et sentralt mål i fakultetets og UiAs strategiplaner er å øke de internasjonale aktivitetene, blant annet inn- og utveksling. Dagens studiestruktur gjør det vanskelig å realisere denne

målsetningen hva angår de tre bachelorprogrammene i idrett, folkehelse og ernæring, mat og kultur. Studenter ved disse programmene som ønsker å velge en breddeenhet som gir undervisningskompetanse, har i dag en svært begrenset mulighet for utveksling. Dersom ex. phil. og ex.fac. utgår fra programmene, vil muligheten for utveksling bli bedre. Samtidig vil studentene kunne ta med seg to undervisningsfag ut i arbeidsmarkedet etter fullført studium.

Fakultetet ønsker også å utvide samarbeidet med arbeidslivet i regionen. Som en del av dette arbeidet vil fakultetet styrke den praksisrettede undervisningen i de tre aktuelle bachelorprogrammene. Dersom disse målsetningene skal realiseres, må det skapes rom i studiestrukturen. Institutt for idrett, folkehelse og ernæring (IFIE) har utviklet ett praksisemne og ett emne i entreprenørskap. I dag er det imidlertid ikke rom for dette i de aktuelle bachelorprogrammene.

Økonomiske konsekvenser
Dersom ex. phil og ex. fac. utgår fra programmene, vil det være behov for nye emner som fakultetet selv må finansiere. IFIE har ved endringer i masterprogrammene i folkehelsevitenskap og idrettsvitenskap frigjort ressurser som er tenkt anvendt for dette formålet. Disponeringen for øvrig vil bli behandlet i forbindelse med forslag om budsjett for 2014.

Fakultetstyrets vedtak i saken
Fakultetsstyret inviteres til å gjøre følgende vedtak i saken:

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap anbefaler at fakultetene gis anledning til å beslutte om examen philosophicum og examen facultatum skal inngå som en del av emneporteføljen i de ulike programmene. Fakultetet ber universitetsstyret revidere «Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder» slik at dette gjøres mulig. Fakultetet anmoder om at revisjonen skjer slik at eventuelle endringer kan implementeres i programmene fra og med studieåret 2014 – 2015.

Kravet om ex. phil. og ex. fac. er regulert i Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder. Fakultetet kan altså ikke selv beslutte om ex.phil. og ex.fac. skal være en del av emneporteføljen i de ulike programmene. I forslaget til vedtak bes derfor universitetsstyret om å revidere forskriften. I praksis betyr det at saken sendes til studieutvalget. Dette er styrets utvalg for studiesaker. I forslaget til vedtak bes om at en eventuell revisjon skjer slik at endringer kan implementeres fra og med 2014 -15. Det innebærer at saken må behandles i studieutvalget og universitetsstyret i løpet av høstsemesteret 2013. Slik vil endringer i programmene kunne vedtas ved fakultetet i januar/februar 2014, og få effekt fra studieåret 2014-15. Normalt behandles forskriftsendringer i vårsemesteret.

IDR100-1 Samfunnsvitenskapelige emner I

10 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten ha:

- grunnleggende kunnskap om idrettens betydning for individ og samfunn
- grunnleggende kunnskap om ulike psykologiske aspekter knyttet til fysisk aktivitet og prestasjon
- tilegnet seg kunnskap om læring og undervisning med tanke på selv å kunne planlegge og lede idrettsaktivitet.

Innhold

Idrett og samfunn

Idrettshistorie:

- antikken
- middelalderen
- nyere tid
- den olympiske bevegelse

Idrettsfilosofi/etikk:

- menneskesyn og idrett
- etikk og moral
- moralsk utvikling

Den frivillige idrettsbevegelse:

- NIFs struktur og organisasjon
- forholdet skole og idrett

Idrettspsykologi:

- motivasjon og idrett
- emosjoner og idrett
- konkurranseprosessen
- personlighetspsykologi
- idrettsgruppen som fenomen
- læring av bevegelse
- idrettspsykologi i praksis

Veiledning, ledelse, instruksjon og metodikk:

- undervisnings- og arbeidsmåter
- ledelse av idrettsaktivitet
- veilederrollen

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningstilbudet er på ca. 60 studenttimer. Undervisninga vil bli gitt i form av

forelesninger, praktisk arbeid, studentframlegg og seminarer.

Obligatorisk tilstedeværelse på seminarer og studentframlegg.

Evaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Deltatt på obligatorisk undervisning. Øvrige krav til deltakelse - se emneplan.

Eksamen
4 timers individuell skoleeksamen. Gradert karakter.

Studiepoengreduksjon
IDR100-E1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Studiehåndbok Universitetet i Agder 2013-14

IDR204-1 Bacheloroppgave i idrett

15 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Forkunnskapskrav

Bestått første år av idrett, bachelorprogram

☐

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene:

- ha kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til folkehelse, idrett og ernæring
- ha kunnskaper om forskningens hensikt, midler/metoder og ulike dokumentasjonsformer i tilknytning til folkehelse, idrett og ernæring
- ha utviklet evnen til kritisk og analytisk tenkning
- kunne planlegge, gjennomføre og evaluere eget forskningsprosjekt som munner ut i bacheloroppgave

Innhold

Metodelære

- Vitenskapsteori
- Hermeneutiske, fenomenologiske, dialektiske og empiriske metoder
- Kvalitative og kvantitative forskningsdesign
- Helsefaglige intervensjoner

Statistikk

- Innføring i SPSS/Excel
- Statistiske analyser (parametriske og ikke parametriske):
- Forskjell mellom grupper
- Sammenheng mellom variabler
- Normalfordeling, sentraltendens og spredningsmål

Bacheloroppgaven

- Forskningsskisse
- Rapportlære
- Prosjektarbeid i bacheloroppgave

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, seminararbeid, gruppearbeid, PC-lab - undervisning og individuelt arbeid. Det er obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Arbeidsomfang er beregnet til 400 timer.

Evaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Godkjent forskningsskisse.

Deltatt på obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Eksamen

Bacheloroppgave med justerende individuell muntlig (kan justeres opp/ned en karakter). Bacheloroppgaven kan gjennomføres individuelt eller i gruppe på 2 personer.

Vurderes med gradert karakter.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Studiepoengreduksjon
IDR202-1 med 5 studiepoeng
ERN202-1 med 5 studiepoeng
HEL202-1 med 5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

☐

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

HEL100-2 Folkehelsearbeid - begrepsavklaring og verdigrunnlag

10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten:

- ha grunnleggende kunnskaper om folkehelsearbeid
- kunne reflektere over sentrale begreper relatert til folkehelse
- kunne gjøre rede for viktige folkehelseutfordringer i et historisk og et samtidsperspektiv
- ha kjennskap til førende dokumenter for nasjonalt folkehelsearbeid
- kunne identifisere, beskrive og reflektere over sentrale etiske problemstillinger innen folkehelsearbeid

Innhold

- Folkehelsearbeidets innhold og avgrensninger
- Folkehelsens historiske utvikling og nåtidens folkehelseutfordringer i Norge
- Sentrale begreper og definisjoner; Helse, livskvalitet, helsefremming, salutogenese, empowerment, forebygging, sykdom, epidemiologi, demografi
- Førende dokumenter for folkehelsearbeid
- Verdier og menneskesyn
- Etiske teorier og perspektiver
- Etiske problemstillinger innen folkehelse

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Litteraturstudier, forelesninger og gruppearbeid.

Deler av undervisningen er obligatorisk - se semesterplanen.

Evaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Vilkår for å gå opp til eksamen

- Gjennomført gruppearbeid med muntlig fremlegg.
- Godkjent obligatorisk deltakelse

Nærmere beskrivelse i semesterplanen.

Eksamen

Skriftlig individuell 4 timers skoleeksamen som vurderes med gradert karakter.

Studiepoengreduksjon

HEL100-1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Ja, med forbehold om ledig kapasitet.

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

HEL102-2 Folkehelse i et samfunnsperspektiv

10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten

- ha innsikt i mangfoldet av faktorer som påvirker folkehelsen
- kunne gjøre rede for folkehelseutfordringer relatert til ulike grupper i samfunnet
- ha grunnleggende kunnskap om sosial ulikhet i helse i Norge
- kjenne til ulike arenaer for folkehelsearbeid
- kunne gjøre rede for folkehelsearbeid som et profesjons- og sektoroverskridende fagfelt

Innhold

- Helsedeterminanter - levekår, miljøpåvirkninger, livsstil og psykososiale faktorer
- Folkehelseutfordringer relatert til etnisitet, kjønn og alder
- Sosial ulikhet i helse
- Arbeidshelse
- Helse, kultur og lokalsamfunn
- Arenaer og aktører innen folkehelsearbeid - sektorer og forvaltningsnivåer, institusjoner, profesjoner, internett og media

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Litteraturstudier, forelesninger, gruppearbeid og obligatoriske ekskursjoner.

Deler av undervisningen er obligatorisk - se semesterplanen.

Evaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Vilkår for å gå opp til eksamen

- Godkjent deltakelse på ekskursjoner og godkjent individuell rapport.
- Godkjent obligatorisk deltakelse.

For nærmere beskrivelse av vilkårene, se semesterplanen.

Eksamen

Skriftlig individuell 3 dagers hjemmeeksamen som vurderes med gradert karakter.

Studiepoengreduksjon

HEL102-1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Ja, ved ledig kapasitet

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Studiehåndbok Universitetet i Agder 2013-14

HEL205-1 Bacheloroppgave i folkehelsearbeid

15 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Forkunnskapskrav
Bestått første år av folkehelsearbeid, bachelorprogram

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene:

☐

- ha kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til folkehelse, idrett og ernæring
- ha kunnskaper om forskningens hensikt, midler/metoder og ulike dokumentasjonsformer i tilknytning til folkehelse, idrett og ernæring
- ha utviklet evnen til kritisk og analytisk tenkning
- kunne planlegge, gjennomføre og evaluere eget forskningsprosjekt som munner ut i bacheloroppgave

Innhold

Metodelære

- - Vitenskapsteori
  - Hermeneutiske, fenomenologiske, dialektiske og empiriske metoder
  - Kvalitative og kvantitative forskningsdesign
  - Helsefaglige intervensjoner

☐

☐

Statistikk

- - Innføring i SPSS/Excel
  - Statistiske analyser (parametriske og ikke parametriske):
- Forskjell mellom grupper
- Sammenheng mellom variabler
  - Normalfordeling, sentraltendens og spredningsmål

☐

Bacheloroppgaven

- - Forskningsskisse
  - Rapportlære
  - Prosjektarbeid i bacheloroppgave

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, seminararbeid, gruppearbeid, PC-lab - undervisning og individuelt arbeid. Det er obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Arbeidsomfang er beregnet til 400 timer.

Evaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Godkjent forskningsskisse.

Deltatt på obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Eksamen

Bacheloroppgave med justerende individuell muntlig (kan justeres opp/ned en karakter). Bacheloroppgaven kan gjennomføres individuelt eller i gruppe på 2 personer.

Vurderes med gradert karakter.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Studiepoengreduksjon
IDR202-1 med 5 studiepoeng
ERN202-1 med 5 studiepoeng
HEL202-1 med 5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Ja, med forbehold om ledig kapasitet, samt bestått tilsvarende første år av bachelor i ernæring, mat og kultur, eller første år av bachelor i folkehelsearbeid. I tillegg anbefales at godkjent breddeenhet er bestått.

Det er ønskelig at studentene har PC, Mac, nettbrett eller tilsvarende bærbart utstyr tilgjengelig for bruk i undervisningen. Fra og med studieåret 2014-2015 vurderes det å stille krav om at studenter disponerer slikt utstyr.

Fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Studiesekretariatet

UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2008/738
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 10.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/13	Studieutvalget	21.02.2014

Studieplan for Idrett, bachelorprogram - revidert etter programevaluering

Bakgrunn
Bachelorprogrammet i idrett ble programevaluert i 2012. Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har gjennomført en omfattende revideringsprosess – både som oppfølging av programevalueringen og ut fra andre innspill. Noen endringer trådte i kraft allerede forrige studieår, mens de mer omfattende endringene legges fram nå. Revidert studieplan legges her fram for Studieutvalget for godkjenning. I notat datert 31. januar 2014 redegjør fakultetet for evalueringen og oppfølgingen av denne.

Revidert studieplan behandles i fakultetsstyret for Fakultet for helse- og idrettsvitenskap 12. februar d.å. Fakultetsstyrets vedtak legges fram for Studieutvalget i møtet.

Det vises til egen sak vedrørende søknad om fritak for ex.phil. og ex.fac. i bachelorprogrammet i idrett og folkehelsearbeid.

Sekretariatets merknader
Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for helse- og idrettsvitenskap har fulgt opp programevalueringen på en grundig måte.

Når det gjelder ex.phil. og ex.fac., ønsker fakultetet at disse emnene utgår fra bachelorprogrammet i idrett, jf. egen sak. I henhold til forskrift om studier og eksamen kan disse emnene erstattes med 10 studiepoeng innenfor vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle. For Idrett, bachelorprogram, mener fakultetet at kravene imøtekommes gjennom emnene IDR100 Samfunnsvitenskapelige emner og IDR204 Bacheloroppgave i idrett. I IDR100 inngår temaene idrettshistorie, idrettsfilosofi/etikk og den frivillige idrettsbevegelse. I IDR204 inngår temaet metodelære hvor vitenskapsfilosofi, ulike metoder og forskningsdesign er en del av innholdet. Gjennom undervisningen får studentene kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til folkehelse, idrett og ernæring.

Fakultetet og sekretariatet har vært i dialog vedrørende justeringer i forslaget til revidert studieplan. Fakultetet har imøtekommet sekretariatets innspill på en rekke områder. Det er også gjort en del korrekturmessige justeringer i forslaget til plan.

Det er sekretariatets vurdering at planforslaget som her legges fram imøtekommer de krav som mal for fag- og studieplaner stiller.

Slik bachelorprogrammet her presenteres, er årsstudium i friluftsliv den fortrukne breddeenhet. På denne bakgrunn stiller sekretariatet spørsmål om man under Anbefalte forkunnskaper for bachelorprogrammet i idrett bør ta høyde for ferdighetskravene til Friluftsliv.

Første setning under punktet Yrkesmuligheter og videre utdanning bør justeres. Sekretariatet stiller spørsmål om det ikke er noe sterkt å slå fast at studiet gir yrkeskompetanse på alle disse områdene. Dette gjelder kanskje særlig hva læreryrket angår.

Bachelorprogrammet kan, sammen med PPU, kvalifisere for tilsetting i skoleverket. Teksten bør justeres slik at det vises til kommende endringer i forhold til nytt opptaksreglement og organisering av PPU. Det bør her vises til mer informasjon på nettsidene til Avdeling for lærerutdanning.

Sekretariatet gjør oppmerksom på at formulering omkring bruk av PC, Mac, nettbrett osv. er tatt ut av foreliggende emnebeskrivelser. Dette har sin begrunnelse i at formuleringen må oppdateres i forhold til Studiehåndboka 2014-2015.

Det foreligger ikke skjema for kvantifisering av studentenes arbeidsomfang. Fakultetet anmodes om å utarbeide slike.

Omtalen av politiattest under punktet Anbefalte forkunnskaper i studiebeskrivelsen for Friluftsliv, årsstudium, bør flyttes til punktet Andre opplysninger.

Omtale av punktene Studentevaluering, Ansvarlig fakultet og Kontaktperson bør inngå i studiebeskrivelsen for Friluftsliv, årsstudium.

Kommentarer til de enkelte emnene:
FRI100 Friluftsliv 1 – Friluftsliv, kultur og samfunn
Punktet Vilkår for å gå opp til eksamen bør omformuleres. Det kan også vises til informasjon i Fronter.

FRI110 Friluftslivslære 1 – Feltkurs
Under punktet Vilkår for å gå opp til eksamen kan det med fordel vises til nærmere informasjon i Fronter.

FRI101 Friluftsliv 2 – Pedagogikk og ledelse
Under punktet Vilkår for å gå opp til eksamen kan det med fordel vises til nærmere informasjon i Fronter. Eventuelt kan det også under punktet Arbeidsformer og arbeidsomfang vises til emneplan i Fronter e.l.

FRI111 Friluftslivslære 2 – Feltkurs
Det stilles spørsmål ved at krav om politiattest inngår som et forkunnskapskrav. I følge fakultetet delte man tidligere opp Friluftsliv i «del 1 høst» og «del 2 vår». Omtalen av politiattest ble tatt med for å ivareta studentene som begynte på våren.

IDR203 Prestasjonsutvikling i idrett
Det stilles spørsmål om man under punktet Arbeidsformer og arbeidsomfang bør henvise til nærmere informasjon i Fronter.

IDR204 Bacheloroppgave i idrett
Sekretariatet stiller spørsmål om ikke vilkårene for å gå opp til eksamen i realiteten er vilkår for å levere oppgaven til sensur. Teksten bør vurderes justert.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner studieplanen for Idrett, bachelorprogram, revidert etter programevaluering, med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til revidert studieplan for Idrett, bachelorprogram
2 Notat fra Fakultet for helse- og idrettsvitenskap 31.01.14
3 Studieplanramme for tidligere studiemodell

Idrett, bachelorprogram

Grunnstudium - 180 Studiepoeng - 3 år - Kristiansand

BACIDR

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Anbefalte forkunnskaper

Det er ingen spesielle krav om ferdigheter, men det er likevel en fordel å være i normalt god fysisk form ved studiestart.

Generell beskrivelse av studiet

I 1. studieår vil hovedfokuset være på idrettsfag. Sentrale temaer her vil være aktivitetslære samt biologiske og samfunnsvitenskapelige emner.

I 2. studieår er hovedfokuset friluftsliv. I tillegg til friluftslivsteori vil teoretisk og praktisk kompetanse innen ulike naturmiljøer som sjø, skjærgård, fjell og vidde stå sentralt. Andre breddeenheter (60 studiepoeng) kan godkjennes etter søknad. Det er mulighet for utveksling.

I 3. studieår vil femte semester bestå av valgemner eller utveksling. I sjette semester er fokuset fordypningstemaer innen idrettsfag samt arbeid med bacheloroppgaven.

Trenerutdanning i helse- og fitness er på 30 studiepoeng, og kan eventuelt inngå som en del av bachelorprogrammet, men også andre 30 studiepoengsenheter kan godkjennes.

Studiets oppbygging

<table>
<tr><td rowspan="2">1. studieår</td><td>1.semester
Høst</td><td>IDR101
Biologiske emner I
10 sp</td><td>IDR104
Biologiske emner II
10 sp</td><td rowspan="2">IDR110
Trenings- og
Aktivitetslære
20 sp</td></tr>
<tr><td>2.semester
Vår</td><td>IDR100
Samfunnsviten-skapelige emner I
10 sp</td><td>IDR103
Barn og unge, bevegelse og utvikling
10 sp</td></tr>
<tr><td rowspan="2">2. studieår
*</td><td>3.semester
Høst</td><td>FRI100
Friluftsliv 1 –
Friluftsliv, kultur og samfunn
10 sp</td><td colspan="2">FRI110
Friluftslivslære 1 - Feltkurs
20 sp</td></tr>
<tr><td>4.semester
Vår</td><td>FRI101
Friluftsliv 2 – Pedagogikk og ledelse
10 sp</td><td colspan="2">FRI111
Friluftslivslære 2 – Feltkurs
20 sp</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. studieår
**</td><td>5.semester
Høst</td><td colspan="2">Valgemne
15 sp</td><td>Valgemne
15 sp</td></tr>
<tr><td>6.semester
Vår</td><td colspan="2">IDR203
Prestasjonsutvikling i idrett
15 sp</td><td>IDR204
Bacheloroppgave i idrett
15 sp</td></tr>
</table>

* Andre breddeenheter kan godkjennes av fakultetet etter søknad. Det er mulighet for utveksling.

** Mulighet for utveksling i 5. semester. Studentene kan også velge blant universitetets aktuelle enkeltemner i femte semester.

Læringsutbytte

Etter fullført studium skal studenten

Kunnskap

- ha kunnskap om faktorer som påvirker den idrettslige prestasjonsevne
- ha kunnskap om idrettens betydning for individ og samfunn
- ha kunnskap om sammenhengen mellom fysisk aktivitet og barns/unges utvikling
- ha grunnleggende kunnskap om relevante metoder innen idrettsforskning

Ferdigheter

- ha grunnleggende ferdigheter i et utvalg idretter/aktiviteter
- kunne planlegge, gjennomføre og evaluere trening og idrettsaktiviteter på ulike nivåer
- ha utviklet ferdigheter og holdninger for å kunne veilede og coache
- kunne anvende analyseverktøy egnet for å kartlegge ulike forutsetninger for idrettslig prestasjonsevne

Generell kompetanse

- kunne anvende fagkunnskap i deltakelse i faglige forankrede diskusjoner og utviklingsarbeid
- ha innsikt i etiske problemstillinger knyttet til idrett
- kunne oppdatere seg på forskningsbasert kunnskap innen fagområdet

Studenten skal også ha kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i tråd med valgt breddeenhet.

Arbeidsformer

Undervisningen vil bli gitt i form av forelesningstimer, gruppearbeid med veiledning, seminarer, demonstrasjoner, praktisk idrettsaktivitet og ekskursjoner.

All praktisk undervisning, laboratorieundervisning og ekskursjoner er obligatorisk med 100 % frammøte. Annen obligatorisk undervisning vil framgå av emnebeskrivelsene. All obligatorisk undervisning vil spesifiseres i Fronter.

Undervisningsspråk: Norsk

Vurderingsformer

Det benyttes ulike vurderingsformer som skoleeksamen, hjemmeeksamen, prosjektoppgave, praksis med rapport, muntlig og bacheloroppgave. Se også vurderingsformer i valgt breddeenhet.

Studentutveksling

Universitetet har utvekslingsmuligheter gjennom programmene Nordplus, Erasmus og ellers i Europa, samt avtaler med universiteter i Australia. Det henvises for øvrig til fakultetets nettsider og Internasjonal avdeling for mer informasjon.

Vilkår for å gå videre i studiet

For å kunne fortsette i 3. studieår, må hele 1. studieår være bestått.

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Studiet gir yrkeskompetanse som lærer, trener, veileder innen kroppsøving/ idrett, veileder i friluftsliv innen kommersiell virksomhet (turisme/ utmarksnæring), samt innen offentlig forvaltning. For å kunne bli kroppsøvingslærer må Praktisk-pedagogisk utdanning tas etter endt bachelorgrad.

Dersom Helse-fitness halvårsstudium velges som del av breddeenheten, vil studiet også gi yrkeskompetanse som veileder og instruktør innen den kommersielle treningsbransjen.

Studiet kvalifiserer for videre studier på mastergradsnivå.

Fører til grad

Programmet fører til graden Bachelor i idrett.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres i tråd med kvalitetssikringssystemet kapittel 2.3.1 ved en midtveisevaluering i 2. semester og en sluttevaluering i 3. semester.

Andre opplysninger

En del av undervisningen skjer i form av kurs andre steder enn Kristiansand. Utgifter til reise og opphold i forbindelse med disse kursene må studentene dekke selv.

Politiattest kreves for opptak til studiet.

Se nærmere informasjon på www.uia.no

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Kontaktperson

Programansvarlig Ketil Østrem (ketil.ostrem@uia.no)

IDR101-1 Biologiske emner I

10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- ha grunnleggende kunnskap om menneskets fysiologi
- ha grunnleggende kunnskap om menneskets nevromuskulære funksjon
- forstå hvordan fysisk aktivitet påvirker menneskets fysiologi
- kunne gjennomføre livreddende førstehjelp
- ha grunnleggende kunnskap om symptomene til, behandling og forebygging av ulike typer idrettsskader
- kunne tilrettelegge fysisk aktivitet for mennesker med ulike typer sykdommer
- ha kunnskap om sammenhengen mellom fysisk aktivitet og folkehelse

Innhold

Fysiologi

- Basis cellefysiologi og biokjemi
- Sirkulasjonssystemet
- Respirasjonssystemet
- Metabolisme
- Temperaturregulering
- Væskebalansen
- Endokrine system

Nevromuskulær funksjon

- Nevrosystemets oppbygging
- Muskelcellenes oppbygging
- Nevromuskulær kopling
- Regulering av kraftutvikling
- Muskelens tilpasningsevne / proteinsyntesen

Helselære

- Sykdomslære
- Fysisk aktivitet og folkehelse
- Kosthold og ernæring
- Førstehjelp
- Idrettsskader

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil bli gitt som forelesninger, praktisk arbeid, demonstrasjon

og gruppearbeid. Deler av undervisningen kan være obligatorisk - se emneplanen i Fronter.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 270 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Deltatt i obligatorisk undervisning. Se nærmere informasjon i Fronter.

Eksamen

2 deleksamener, som begge må være bestått.

- Del A teller 50 % og er en individuell skriftlig eksamen på 3 timer som arrangeres midt i semesteret
- Del B teller 50 % og er en individuell skriftlig eksamen på 3 timer som arrangeres på slutten av semesteret

Det gis én samlet gradert karakter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon

IDR101- E1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

IDR104-1 Biologiske emner II

10 sp - Starter vår, høst - Varighet 1 semester -

Anbefalte forkunnskaper

IDR101-1 eller IDR101-E1 Biologiske emner I

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- ha grunnleggende kunnskap om bevegelsesapparatets anatomi
- kunne foreta grunnleggende mekaniske/organiske analyser av idrettsbevegelser

Innhold

Anatomi

- Anatomiske begreper og terminologi
- Generelt om skjelettets oppbygging og funksjon
- Kroppsstammens, over- og underekstremitetenes anatomi
- Funksjonell anatomi

Bevegelseslære

- Mekaniske og organiske prinsipper som ligger til grunn for idrettslig bevegelse
- Mekanisk / organisk analyse av idrettslig bevegelse

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil bli gitt som forelesninger, praktisk arbeid, demonstrasjon og gruppearbeid. Deler av undervisningen kan være obligatorisk - se den enkelte emneplan i Fronter.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 270 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Deltatt i obligatorisk undervisning. Se nærmere informasjon på Fronter.

Eksamen

2 deleksamener som begge må være bestått:

- Del A teller 50 % og består av en individuell skriftlig eksamen på 3 timer som arrangeres midt i semesteret. Midtsemester eksamen er

knyttet til anatomiske begreper/termer og skjelett, ledd og muskler knyttet til kroppsstammen, over- og underekstremiteter.
- Del B teller 50 % og består av en individuell skriftlig eksamen på 3 timer som arrangeres på slutten av semesteret. Sluttsemester eksamen er knyttet til bevegelseslære og funksjonell anatomi.

Det gis en gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon
IDR104- E1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne
Nei

Ansvarlig fakultet
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

IDR110-1 Trenings- og aktivitetslære

20 sp - Starter høst - Varighet 2 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten ha

- innsikt i generell treningslære og kunne planlegge og tilrettelegge idrettsaktivitet innen ulike idretter på ulike nivåer
- tilegnet seg egenferdigheter i ulike idretter
- tilegnet seg veilederferdigheter i ulike idretter
- grunnleggende kunnskap om aktivitetslære

Innhold

- Treningslære
  - Treningsplanlegging
  - Generell treningslære og treningsfilosofi
  - Utholdenhet
  - Styrke
  - Hurtighet
  - Teknikk
  - Bevegelighet
- Aktivitetslære
  - Fotball
  - Basketball
  - Friidrett
  - Livredding
  - Orientering
  - Dans
  - Kyst/friluftsliv
  - Vinterfriluftsliv
  - Skiidrett
  - Håndball
  - Volleyball
  - Turn
  - Skøyteidrett
  - Svømming
  - Stup
  - Trening i helsestudio
- Idrett og ernæring

Aktivitetslæren skal både tjene som utgangspunkt og som konkretiseringsarena for de mer teoretiske emnene i studiet.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil bli gitt i form av kurs, praktisk arbeid og prosjektarbeid. Som del av undervisningen skal studentene utføre arbeid med tester. Emnet forutsetter stor grad av egenaktivitet hos studentene.

All undervisning i praktiske idrettsaktiviteter er obligatorisk (se emneplan i Fronter).

Forventet arbeidsomfang i dette emner er ca. 540 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Godkjent frammøte i praktiske idrettsaktiviteter. Krav til deltakelse, kunnskaper og ferdigheter i de enkelte idretter/aktiviteter beskrives i emneplan, se Fronter.

Eksamen

2 deleksamener som begge må være bestått:

- Midtsemestereksamen: Eksamen er knyttet til trenerpraksis. I løpet av studiet skal studenten planlegge, gjennomføre, registrere og evaluere trening for en utøver i en eller flere av emnets idretter. Krav til treningsprosjektet beskrives i emneplan. Teller 60 %.
- Sluttsemestereksamen: 3 timers individuell skoleeksamen i trenings- og aktivitetslære. Teller 40 %.

Det gis en gradert karakter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon

IDR102- 1 med 10 studiepoeng
IDR105- 1 med 10 studiepoeng
IDR110- E1 med 20 studiepoeng
IDR931- 1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

IDR100-1 Samfunnsvitenskapelige emner I

10 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten ha

- grunnleggende kunnskap om idrettens betydning for individ og samfunn
- grunnleggende kunnskap om ulike psykologiske aspekter knyttet til fysisk aktivitet og prestasjon
- kunnskap om læring og undervisning med tanke på selv å kunne planlegge og lede idrettsaktivitet

Innhold

Idrett og samfunn

Idrettshistorie:

- antikken
- middelalderen
- nyere tid
- den olympiske bevegelse

Idrettsfilosofi/etikk:

- menneskesyn og idrett
- etikk og moral
- moralsk utvikling

Den frivillige idrettsbevegelse:

- NIFs struktur og organisasjon
- forholdet skole og idrett

Idrettspsykologi:

- motivasjon og idrett
- emosjoner og idrett
- konkurranseprosessen
- personlighetspsykologi
- idrettsgruppen som fenomen
- læring av bevegelse
- idrettspsykologi i praksis

Veiledning, ledelse, instruksjon og metodikk:

- undervisnings- og arbeidsmåter
- ledelse av idrettsaktivitet
- veilederrollen

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil bli gitt i form av forelesninger, praktisk arbeid, studentframlegg og seminarer.

Obligatorisk tilstedeværelse på seminarer og studentframlegg (se emneplan i Fronter).

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 270 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen
Deltatt på obligatorisk undervisning. Øvrige krav til deltakelse - se emneplan i Fronter.

Eksamen

4 timers individuell skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering
Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon
IDR100- E1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

IDR103-1 Barn og unge, bevegelse og utvikling

10 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- ha grunnleggende kunnskap om barn og unges utvikling og læring generelt og fysisk-motorisk utvikling spesielt
- ha forståelse av barns oppvekst i et moderne samfunn
- kunne beskrive ulike teoretiske perspektiver på barns og unges utvikling
- kunne forklare barns og unges bevegelsesutvikling
- kunne drøfte lekens betydning for barns utvikling og læring
- kunne gjennomføre aktiviteter, samt kunne veilede barn og unge i lek og idrettslig aktivitet i ulike miljø
- ha kjennskap til barneidrettsbestemmelsene og retningslinjer for ungdomsidrett

Innhold

- "Life span" motorisk utvikling
- Teoretiske perspektiver på utvikling
- Testing av motorisk kompetanse
- Aktiviteter i vann
- Lek
- Miljøtilrettelegging
- Idrettsopplæring for barn og unge
- Seminar om betydningen av fysisk aktivitet for barn og unge i et moderne samfunn
- Praksis med barn og unge

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil bli gitt i form av forelesninger, seminar, gruppearbeid, samt praktisering av aktiviteter (leik og idrett) i ulike miljø (natur, vann, sal) og som praktisk arbeid med barn og unge i ulike aktivitetsmiljø og idrettsaktiviteter.

All undervisning i praktiske idrettsaktiviteter er obligatorisk (se emneplan i Fronter).

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 270 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

- Godkjent frammøte til obligatorisk undervisning (se emneplan).
- Bestått praksis med barn eller unge

- Bestått praksisrapport (øvrige krav om utforming, innhold og omfang: se emneplan ved introduksjon til emnet)
- Bestått 2 timers individuell skriftlig prøve (midtveisprøve)

Eksamen

4 timers individuell skoleeksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon

IDR103- E1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

2. ÅR FORESLÅS SOM BREDDE-ÅR

Anbefalt bredde er Friluftsliv, men andre breddeenheter kan godkjennes.

Friluftsliv, årsstudium

Grunnstudium - 60 Studiepoeng - 1 år -

FRI60

Opptakskrav

Generell studiekompetanse

Anbefalte forkunnskaper

Det er ingen formelle fysiske opptakskrav for å begynne på studiet, men for å kunne gjennomføre studiet må studenten være i god fysisk form og kunne delta aktivt i undervisningen.

Vi anbefaler at studentene ved studiestart oppfyller følgende ferdighetskrav:

Livredning:

- Kunne hoppe fra 3 meters høyde med klær (bukse og skjorte)
- Kunne svømme 50 m (hopp og svømming sammen)
- Kunne dykke til 3,6 m hvor gjenstand hentes opp
- Kunne føre og ilandføre person 50 m
- Kunne bringe person opp på bassengkanten og klargjøre denne for gjenopplivning
- Bestått test i hjerte-lungeredning på Annedukka (enmannsredning)

Videre må studenten være i form til å kunne delta på lange padleturer og vandreturer i skog/ fjell med full oppakning i både sommer- og vinterfjellet. Det kreves også gode skiferdigheter.

Den praktiske delen av undervisningen har som forutsetning at studentene mestrer disse arbeidskravene.

Politiattest

Politiattest kreves for opptak til studiet.

Se nærmere informasjon på www.uia.no

Generell beskrivelse av studiet

Studiet består av friluftslivsteori og praktiske emner i friluftslivslære. Med friluftsliv menes i denne sammenheng aktiviteter i natur - oftest med fokus på norsk friluftslivstradisjon. Her inngår tradisjonell turledelse for forskjellige kategorier deltakere i ulike typer natur- og kulturlandskap. Videre fokuseres

veiledning i natur-, kultur- og næringslandskap der hovedvekten legges på formidling av kunnskap om kultur, næring, zoologi, botanikk, geologi, osv.

Læringsutbytte

Etter gjennomført studium skal studenten

Kunnskap

- ha kunnskap om hva norsk friluftslivstradisjon innebærer og hvilken kulturarv vi videreutvikler
- ha kunnskap om funksjon og ansvar når friluftslivet utøves for læring, helse, utvikling og opplevelse for ulike brukerkategorier
- ha et didaktisk grunnlag for å kunne veilede, undervise og lede ulike brukerkategorier i norsk friluftsliv
- kjenne til lover, forskrifter og planer om forvaltning av naturmiljøene

Ferdigheter

- kunne praktisere friluftsliv i ulike miljø på fjellet, ved kysten, i skogen og i vann og vassdrag
- kunne praktisere friluftsliv til ulike årstider
- kunne lede og veilede ulike grupper i frie og organiserte friluftslivsaktiviteter i ulike naturmiljø

Generell kompetanse

- kjenne til nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor fagområdet
- kunne planlegge og gjennomførte relevante arbeidsoppgaver alene og som deltaker i ei gruppe
- kunne presentere fagstoff praktisk, muntlig og skriftlig

Arbeidsformer

Arbeidsformene vil være forelesninger, seminarer, egenstudier, feltkurs, ekskursjoner og veileder/undervisningspraksis. Studiet vektlegger aktiv deltaking, medvirkning og medansvar.

Feltkursene og ekskursjonene, samt for- og etterarbeid, er obligatoriske. Disse feltkursene, i de ulike årstider, vil strekke seg over flere døgn. Noen helger blir også avsatt. Obligatorisk undervisning er omtalt i hver emnebeskrivelse og spesifisert i Fronter.

Vurderingsformer

Det benyttes ulike vurderingsformer som skoleeksamen, praktisk-muntlig eksamen, rapporter og praksisprosjekt. Se beskrivelse av hvert enkelt emne.

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Studiet er en grunnleggende utdanning i og om friluftsliv på 60 studiepoeng rettet mot undervisning i skoleverket, virksomhet knyttet til utmarksnæring/næringsutvikling, turisme, helsefremmende arbeid og annet arbeid i offentlig og privat sektor.

Studiet kan inngå i de 3-årige bachelorprogrammene i idrett, folkehelsearbeid og ernæring, mat og kultur eller i selvvalgt bachelorløp.

Andre opplysninger

Kostnader: Studiet setter store krav til personlig utstyr. Det medfører mye reisevirksomhet og opphold utenfor fast studiested. Disse utgiftene må studentene selv bekoste. Egenandelen i høstsemesteret er ca. kr. 5.000,- og i vårsemesteret ca. kr 4.500,-.

Overgangsordninger: Studenter som har gjennomført studiet Utefag ved UiA, gis fritak i overlappende temaer i emnet FRI111-1. Disse temaene erstattes av refleksjons-/prosjektoppgaver som vurderes til bestått/ikke bestått.

FRI100-1 Friluftsliv 1 - Friluftsliv, kultur og samfunn

10 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten ha

- teoretisk kunnskap om norsk friluftslivstradisjon og utvikling
- kunnskap om norsk kulturarv
- kunnskap om funksjon og ansvar når friluftslivet utøves for læring, helse, utvikling og opplevelse for ulike brukerkategorier

Innhold

- Friluftslivets historie i Norge
- Naturmiljøer i et kulturhistorisk perspektiv
- Naturmiljøers særpreg, tåleevne
- Samfunnsutvikling, menneskets livssituasjon og forhold til naturmiljø
- Naturen som arena for helse og rekreasjon
- Friluftsliv og folkehelse
- Naturmiljøet som ressurs for turisme/næringsutvikling
- Forvaltning av naturmiljøet

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil hovedsakelig bli gitt på UiA, deretter i tilknytting til feltkurs (se FRI110-1). Det kan bli aktuelt med kortere ekskursjoner.

Se videre de aktuelle kursplaner og semesterplan for undervisning i Fronter.

Arbeidsomfanget er beregnet til 270 timer. Se eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Evt. ekskursjoner vil være obligatoriske.

Eksamen

4 timers individuell skriftlig eksamen. Gradert karakter.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres som sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.

Tilbys som enkeltemne

Nei

Fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

FRI110-1 Friluftslivslære 1 - Feltkurs

20 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- kunne bruke vann og vassdrag, skog og høgfjell som arena for læring og utvikling og opplevelse for ulike brukerkategorier
- mestre ferdsel, leirliv og friluftsaktiviteter i miljøkategoriene vann, vassdrag, skog og høgfjell
- ha kunnskap om et utvalg arter som kjennetegner naturmiljøenes særpreg, og være i stand til å nytte naturmiljøene som arena for rekreasjon, stimulering og læring
- kunne vurdere naturmiljøene i et kulturhistorisk perspektiv og kjenne til hvordan naturmiljøene kan brukes som ressurs for turisme/ næringsutvikling
- kjenne til lover, forskrifter og planer om forvaltning av naturmiljøene
- være kjent med sikkerhetskrav, kunne utøve HLR (hjerte-lungeredning), førstehjelp og livberging i vann

Innhold

- Ferdsel og leirliv i miljøkategoriene vann, vassdrag, skog og høgfjell
- Utstyrslære
- Fiske
- Sikkerhet, førstehjelp, livberging
- Naturmiljøets særpreg
- Naturmiljøet som arena for rekreasjon, stimulering og læring
- Naturmiljøet i et kulturhistorisk perspektiv
- Naturmiljøet som ressurs for turisme/næringsutvikling
- Forvaltning av naturmiljøet
- Jakt og sanking, konservering og tilbereding av mat
- Lover, forskrifter og planer om forvaltning av naturmiljøene

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil i hovedsak bli gitt i form av flere feltkurs over noe tid i desentraliserte miljøbaser. Det blir gitt livredningskurs med krav om bestått livredningsbevis (se egen kursplan). I tillegg vil det bli ekskursjoner i nærmiljø og til turistrelatert virksomhet samt noen perioder med forelesninger på UiA.

Se videre de aktuelle kursplaner og semesterplan for undervisning i Fronter.

Feltkursene og ekskursjonene er obligatoriske. Det samme er forberedelser til og etterarbeid av disse.

Arbeidsomfanget er beregnet til 540 timer. Se eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Obligatoriske deler av emnet må være godkjent. Det vil si at studenten har gjennomført delene med godkjent deltakelse og utøvelse.

Bestått krav til godkjent livredderbevis er følgende:

- Kunne hoppe fra 3 meters høyde med klær (bukse og skjorte)
- Kunne svømme 50 m (hopp og svømming sammen)
- Kunne dykke til 3,6 m hvor gjenstand hentes opp
- Kunne føre og ilandføre person 50 m
- Kunne bringe person opp på bassengkanten og klargjøre denne for gjenopplivning
- Bestått test i hjerte-lungeredning på Annedukka (enmannsredning)

Eksamen

Emnet avsluttes med en individuell praktisk-muntlig eksamen og en individuell rapport som vektes likt. Sistnevnte skal bygge på logg fra feltkursene. Øvrige krav om utforming, innhold og omfang av denne vil bli gitt ved introduksjon til emnet. Gradert karakter.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres som sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.

Studiepoengreduksjon

FRI102- 1 med 10 studiepoeng
FRI103- 1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

FRI101-1 Friluftsliv 2 - Pedagogikk og ledelse

10 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Anbefalte forkunnskaper

FRI100-1 Friluftsliv 1 - Friluftsliv, kultur og samfunn, 10 sp

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- ha et didaktisk grunnlag for å kunne veilede, undervise og lede ulike brukerkategorier i norsk friluftsliv
- kunne bruke naturen som arena for stimulering til utvikling, læring og dannelse
- ha kjennskap til relevant pedagogikk og didaktikk
- kunne undervise og veilede i friluftsliv

Innhold

- Naturen som arena for stimulering, utvikling og læring
- Veiledning
- Gruppeprosesser
- Didaktiske relasjoner
- Leder-/lærerrollen
- Arbeidsmåter/metodevalg i forhold til målsetting
- Ulike brukergruppers særpreg og behov
- Brukergrupper med spesielle behov
- Praksisprosjekt (lederpraksis i skole/leirskole/ideell organisasjon/bedrift)

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil hovedsakelig bli gitt på UiA, deretter i tilknytting til feltkurs (se FRI111-1) og en prosjektperiode hvor undervisningen blir gitt som veiledning i prosjektarbeidet.

All undervisning knyttet til praksis og praksisprosjektet er obligatorisk. Det samme er forberedelser til og etterarbeid av dette.

Arbeidsomfanget er beregnet til 270 timer. Se eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

- Obligatoriske deler av undervisningen må være godkjent.
- Praksis i skole, leirskole, ideell organisasjon eller bedrift må være godkjent.

- Individuell rapport fra praksisprosjekt må være godkjent.

Øvrige krav om utforming av, innhold i og omfang av praksisrapporten vil bli gitt ved introduksjon til emnet.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen på 4 timer. Gradert karakter.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres som sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

FRI111-1 Friluftslivslære 2 - Feltkurs

20 sp - Starter vår - Varighet 1 semester -

Forkunnskapskrav

Det er nødvendig å ha kunnskap om lovverket som regulerer friluftslivet i Norge ("allemannsretten"). Videre må en kunne legge fram gyldig livredningsbevis (mindre enn ett år gammelt). Bestått krav til godkjent livredderbevis er følgende:

- Kunne hoppe fra 3 meters høyde med klær (bukse og skjorte)
- Kunne svømme 50 m (hopp og svømming sammen)
- Kunne dykke til 3,6 m hvor gjenstand hentes opp
- Kunne føre og ilandføre person 50 m
- Kunne bringe person opp på bassengkanten og klargjøre denne for gjenopplivning
- Bestått test i hjerte-lungeredning på Annedukka (enmannsredning)

Politiattest kreves for evt. nye studenter.

Anbefalte forkunnskaper

FRI100-1 Friluftsliv 1 - Friluftsliv, kultur og samfunn

FRI110-1 Friluftslivslære 1 - Feltkurs

Studenten må være i form til å kunne delta på lange padleturer og vandreturer i skog/fjell med full oppakning i både sommer- og vinterfjellet. Det kreves også gode skiferdigheter.

Den praktiske delen av undervisningen har som forutsetning at studentene mestrer disse arbeidskravene.

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studenten

- kunne bruke vinterfjellet, skogen og sjøen som arena for læring, utvikling og opplevelse for ulike brukerkategorier
- mestre undervisning og ledelse i miljøkategoriene
- være kjent med sikkerhetskrav, kunne utøve førstehjelp og fjellsikring, sjøvett og båtvett
- ha kunnskap om et utvalg arter som kjennetegner naturmiljøenes særpreg
- være i stand til å nytte naturmiljøene som arena for rekreasjon, stimulering og læring

Innhold

- Ferdsel og leirliv i miljøkategoriene skog, sjø og skjærgård
- Utstyrslære
- Undervisning og ledelse i miljøkategoriene

- Sikkerhet, førstehjelp, fjellsikring, sjøvett og båtvett
- Naturmiljøets særpreg
- Naturmiljøet som arena for rekreasjon, stimulering, og læring
- Naturmiljøet i et kulturhistorisk perspektiv
- Naturmiljøet som ressurs for turisme/næringsutvikling
- Forvaltning av naturmiljøet
- Fiske

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Undervisningen vil i hovedsak bli gitt i form av flere feltkurs over noe tid i desentraliserte miljøbaser. I tillegg vil det bli ekskursjoner i nærmiljø og til turistrelatert virksomhet samt noen perioder med forelesninger på UiA.

Se videre de aktuelle kursplaner og semesterplan for undervisning i Fronter.

Feltkursene og ekskursjonene er obligatoriske. Det samme er forberedelser til og etterarbeid av disse.

Arbeidsomfanget er beregnet til 540 timer. Se eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Obligatoriske deler av emnet må være godkjent. Det vil si at studenten har gjennomført delene med godkjent deltakelse og utøvelse.

Se nærmere informasjon på Fronter.

Eksamen

Emnet avsluttes med en individuell praktisk-muntlig eksamen og en individuell rapport som vektes likt. Sistnevnte skal bygge på logg fra feltkursene. Øvrige krav om utforming, innhold og omfang av rapporten vil bli gitt ved introduksjon til emnet. Gradert karakter.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres som sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1.

Studiepoengreduksjon

FRI104- 1 med 10 studiepoeng
FRI105- 1 med 10 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet: Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

3. ÅR:

5. SEMESTER FORESLÅS SOM VALG-SEMESTER / UTVEKSLINGS-SEMESTER

(ex.phil. og ex. fac. foreslås fjernet som obligatoriske emner i studieplanen)

6. SEMESTER:

IDR203-1 Prestasjonsutvikling i idrett

15 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Forkunnskapskrav

Bestått første år av Idrett, bachelorprogram

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studentene

- ha teoretisk og praktisk kunnskap om prestasjonsutvikling i idrett
- kunne planlegge, gjennomføre og anvende ulike former for trening som har fokus på prestasjonsutvikling
- ha kunnskap om ulike testmetoder for å evaluere/vurdere treningsstatus, og kunne anvende dette i et treningsprogram
- ha kunnskap om gruppedynamiske prosesser, samt kunne skape et grunnlag for aktiv påvirkning av gruppeprosessene
- ha innsikt i coaching- og veiledningsteorier og modeller, samt ha utviklet ferdigheter og holdninger for å kunne veilede og coache

Innhold

- Fysiologisk adaptasjon
  - Utholdenhetstrening
  - Styrketrening
- Pedagogiske og psykologiske aspekt
  - På individnivå
    - Motivasjon
    - Stress og angst
    - Veiledning av individet
    - Læring
  - På gruppenivå
    - Motivasjon og prestasjon
    - Sosial identitet
    - Kohesjon
    - Veiledning av gruppe
- Veiledning

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, praktisk arbeid, gruppearbeid og individuelt arbeid. I forkant av emnet gjennomføres en multiple choice test, for på denne måten å synliggjøre for studentene hva som forventes kjent av forkunnskaper.

All undervisning knyttet til teoretisk og praktisk arbeid i laboratorium er obligatorisk.

Forventet arbeidsomfang i dette emnet er ca. 400 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Deltatt i obligatorisk undervisning. Se nærmere informasjon på Fronter.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Vurderes med gradert karakter.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon

IDR200- 1 med 7,5 studiepoeng
IDR201- 1 med 7,5 studiepoeng
HEL200- 1 med 7,5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

IDR204-1 Bacheloroppgave i idrett

15 sp - Starter høst - Varighet 1 semester -

Forkunnskapskrav

Bestått første år av Idrett, bachelorprogram

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene:

- ha kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsetiske problemstillinger knyttet til idrett
- ha kunnskaper om forskningens hensikt, midler/metoder og ulike dokumentasjonsformer i tilknytning til idrett
- ha utviklet evnen til kritisk og analytisk tenkning
- kunne planlegge, gjennomføre og evaluere eget forskningsprosjekt som munner ut i bacheloroppgave

Innhold

Metodelære

- Vitenskapsteori
- Hermeneutiske, fenomenologiske, dialektiske og empiriske metoder
- Kvalitative og kvantitative forskningsdesign
- Helsefaglige intervensjoner

Statistikk

- Innføring i SPSS/Excel
- Statistiske analyser (parametriske og ikke parametriske):
- Forskjell mellom grupper
- Sammenheng mellom variabler
- Normalfordeling, sentraltendens og spredningsmål

Bacheloroppgaven

- Forskningsskisse
- Rapportlære
- Prosjektarbeid i bacheloroppgave

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, seminararbeid, gruppearbeid, PC-lab - undervisning og individuelt arbeid. Det er 5 timer obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Arbeidsomfang er beregnet til 400 timer, jf. eget skjema.

Vilkår for å gå opp til eksamen

Godkjent forskningsskisse.

Deltatt på obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Eksamen

Bacheloroppgave med justerende individuell muntlig (kan justeres opp/ned en karakter). Bacheloroppgaven kan gjennomføres individuelt eller i gruppe på 2 personer.

Vurderes med gradert karakter.

Se nærmere beskrivelse i semesterplanen på Fronter.

Studentevaluering

Emneansvarlig avgjør om det skal gjennomføres midtveisevaluering eller sluttevaluering i form av et møte mellom faglærer og 2-3 studentrepresentanter for alle teoriemner, jfr. normalordningen i kvalitetssikringssystemet, pkt. 2.1.1. I visse emner kan det være behov for sluttevaluering i stedet for midtveisevaluering, evt. begge deler.

Studiepoengreduksjon

IDR202- 1 med 5 studiepoeng
ERN202- 1 med 5 studiepoeng
HEL202- 1 med 5 studiepoeng

Tilbys som enkeltemne

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

UNIVERSITETET I AGDER

Fra: Marianne Vorraa
Fakultet for helse- og idrettsvitenskap

Dato: 13.02.2014

Sak nr.:
Arkiv nr.:

Til: Anne Marie Sundberg, Studiesekretariatet

Kopi til: Atle Slotnes, Svein Rune Olsen

NOTAT

Revisjon av studieplan idrett bachelorprogram ift programevaluering 2012

Jeg viser til Programevaluering av bachelorprogrammet i idrett 2012 (Ephorte sak 2008/738-11).
Noen justeringer i studieplanen for bachelorprogrammet i idrett (BACIDR) ble iverksatt for studieåret 2013-14, men de største endringene planlegges iverksatt for 2014-15. Revidert studieplan er nylig behandlet i studieråd, og skal behandles i Fakultetsstyret 12. februar 2014. Alt er ikke på plass før etter Studieutvalgets behandling av fakultetets søknad om dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex.fac. (sak til møte i Studieutvalget 21. februar).

I dette notatet sammenholdes revisjon som er gjort i studieplanen i forhold til anbefalinger/innspill etter programevalueringen. Noen endringer i studieplanen ble vedtatt i Fakultetsstyret 13/2-13:
HI 13/12 Revidering av studieplaner idrett årsstudium og idrett bachelorprogram
Enstemmig vedtak:
Fakultetsstyret vedtar foreslåtte endringer i vedlagt studiebeskrivelse for idrett bachelorprogram, samt endringer i emnene IDR101 Biologiske emner I, IDR104 Biologiske emner II og IDR110 Trenings- og aktivitetslære. IDR103 Barn og unge, bevegelse og utvikling flyttes fra høst- til vårsemesteret i første år, og IDR104 Biologiske emner II flyttes fra vår- til høstsemesteret. Endringene på emnenivå gjelder også idrett årsstudium, som tilsvarer første år i bachelorprogrammet.

Dette gjaldt små justeringer i studiebeskrivelsen for BACIDR og små endringer i nevnte emnebeskrivelser. Den største endringen gjaldt bytte av semester for to emner, slik at både Biologiske emner I og Biologiske emner II kunne undervises i 1. semester. Disse emnene henger sammen og gir studentene et bedre grunnlag for å gå videre i studiet (se evt. sakspapirer til HI-sak 13/12).

I tillegg ble den anbefalte bredde-enheten Friluftsliv gjennomgått mht. forbedring av læringsutbytter, og vedtatt i Fakultetsstyret 13/2-13:
HI 13/13 Revidering av studieplan Friluftsliv årsstudium
Enstemmig vedtak:
Fakultetsstyret vedtar foreslåtte endringer i følge vedlagt studieplan for Friluftsliv, årsstudium:

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

- endringer i studiebeskrivelsen
- endringer i emnebeskrivelsene for FRI100 Friluftsliv 1 - Friluftsliv, kultur og samfunn, FRI110 Friluftslivslære 1 - Feltkurs, FRI101 Friluftsliv 2 - Pedagogikk og ledelse og FRI111 Friluftslivslære 2 – Feltkurs.

Dette vil bli anbefalt fra Studieråd til Fakultetsstyremøtet 12/2-14 (utdrag fra referat fra studieråd 22/1-14):
Studieråd og instituttleder anbefaler Fakultetsstyret å vedta foreslåtte endringer i vedlagt studieplan for idrett bachelorprogram, som medfører at bredde-enhet flyttes til 2. studieår, at bacheloroppgaven flyttes til 6. semester, avvikling av ex.phil. og ex.fac. som obligatorisk del av studieprogrammet (forutsatt at dispensasjon gis), og at 5. semester blir et rent valgsemester/utvekslingssemester.
Endringene bes gjøres gjeldende fra og med kull-14.
Merknad: Ex.phil. og Ex.fac. skal fortsatt kunne tas som valgemner.

Instituttleder Svein Rune Olsen skrev egenevalueringen som tok utgangspunkt i evalueringspanelets rapport og kommenterte de ulike punktene som framkom der.
Videre i dette dokumentet vil derfor gjennomførte og foreslåtte studieplan-endringer sees i lys av egenevalueringsrapporten. Det refereres kun til punkter der det er foreslått endring:

2.1 Helhet og sammenheng i studieprogrammet
b) *Tydeligere struktur/spissing:*
Struktur: bedre struktur og «rød tråd» i første året ved å ha undervisning i både Biologiske emner I og Biologiske emner II i 1. semester. Ny emnerekkefølge er innført fra høst-13.
Panelet diskuterte også plassering av bredde-enheten. Dette er nå vurdert av instituttet, og studieråd har anbefalt fakultetsstyret å flytte bredde fra 3. år til 2. år.
Spissing: ikke økonomi til å tilby fordypninger i enkeltidretter.
Mer praksis:
HEL203 Praksis i helsefremmende arbeid ble prøvd ut våren-13 med veldig godt resultat. Dette etableres nå som et valgtilbud for BACIDR, men også for BACEMK (bachelor i ernæring, mat og kultur) og BACFHA (bachelor i folkehelsearbeid).
Flere praktiske eksamener:
Ikke økonomi til dette.
Ex.phil og ex.fac bør fjernes som obligatorisk del av programmet:
Fakultetet søker Studieutvalget om dette.

2.2 Sammensetning av emner og emnegrupper
Flytting av påbyggingssemesteret (dvs. dagens 3. semester):
Se punktet om struktur under 2.1 b). Dette innebærer at fordypningsemnet og bacheloroppgaven legges til 6. semester, som også ble anbefalt av panelet.
Studieråd anbefaler Fakultetsstyret å gjøre denne endringen.
Sammenfall mellom emnene IDR 100 og IDR 203. « Konklusjon/tiltak: Legges fram for fagmiljøet høst 2012 for evt justeringer som kan vedtas i fakstyret februar 2013.»
Evalueringspanelets kommentarer ble lagt fram for fagmiljøet som vurderte dette. Konklusjonen ble at emnene ikke ble endret. Men i studiebeskrivelsen ble følgende punkt fra IDR203 tatt inn: «ha utviklet ferdigheter og holdninger for å kunne veilede og coache».

2.3 Innhold og læringsutbytter i studieprogram og emner
Dette er gjennomgått for BACIDR og for anbefalt bredde Friluftsliv, og endringene ble gjeldende fom. høst-13 (se hhv. HI-sak 13/12 og HI-sak 13/13).

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

2.5 Variasjon i undervisnings- og vurderingsformer
Panelet anbefaler større bredde i vurderingsformer, og praktisk eksamen. Er kommentert under punkt 2.1 om spissing. Instituttleder påpeker også at det er praktiske ferdighetskrav som knyttes til vilkår for å gå opp til eksamen, slik at det samlet sett er variasjon i vurderingsformene (eksamenskrav + eksamen).

2.8 Internasjonalisering
Panelet peker på at ex phil/fac semesteret «blokkerer» for et svært aktuelt utvekslingssemester. Som nevnt, søker fakultetet dispensasjon fra kravet om ex.phil. og ex. fac. Dette vil medføre at 5. semester blir aktuelt som utvekslingssemester. Det er veldig gunstig, og ivaretar også studentenes mulighet for å ta et undervisningsfag i skolen som bredde i 2. året. De som ønsker å bli lærere får da to undervisningsfag innbakt i sin bachelor og kan så søke direkte på PPU.

Følgende oppsummering ble gjort i egenevalueringsrapporten:
«Panelets evaluering sammenholdt med egen evaluering danner grunnlag for 3 hovedfokus:

1. Studiestruktur.
   En vurdering av plasseringen av påbyggingsstudiet hvor argumentene nærhet til årsstudiet kontra bredde før påbyggingsstudiet diskuteres.
2. Læringsutbytter/innholdsbeskrivelser
   En ny gjennomgang av sammenheng mellom læringsutbytter på program- studie og emnenivå samt sammenheng mellom innhold og læringsutbytter.
3. Ex phil/fac
   Ex phil/fac bør fjernes som obligatorisk del av programmet. Panelet og IFIE mener disse emnene blokkerer for internasjonalt semester. Panelet gir uttrykk for at emnene ikke er relevante. IFIE ser også at EX phil/fac ikke inngår som en obligatorisk del i bachelorgrader i idrett ved andre institusjoner.»

Oppsummert hva som er gjennomført og hva som foreslås gjennomført:
- Studiestruktur foreslås endret for kull-14 ved at bredde-enhet legges til 2. studieår, samt at fordypningsemne og bacheloroppgaven legges til 6. semester.
- Læringsutbytter/innholdsbeskrivelser: gjennomgang er utført og ble gjeldende fra høst-13.
- Ex.phil. og ex.fac. foreslås fjernet som obligatorisk del av programmet fra kull-14.

Vedlegg:
Forslag revidert studieplan idrett, bachelorprogram
- inkl. studieplan Friluftsliv (anbefalt bredde)

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

BACIDR kull H13 (alle emner versjon 1)

<table>
<tr><td rowspan="2">1. studieår</td><td>1.semester
Høst</td><td>IDR101
Biologiske emner I

10 sp</td><td>IDR104
Biologiske
emner II

10 sp</td><td rowspan="2">IDR110
Trenings- og
Aktivitetslære

20 sp</td></tr>
<tr><td>2.semester
Vår</td><td>IDR100
Samfunnsviten-
skapelige emner I
10 sp</td><td>IDR103
Barn og
unge,
bevegelse og
utvikling
10 sp</td></tr>
<tr><td rowspan="2">2. studieår</td><td>3.semester
Høst</td><td colspan="2">IDR203
Prestasjonsutvikling i idrett

15 sp</td><td>IDR204
Bacheloroppgave i idrett

15 sp</td></tr>
<tr><td>4.semester
Vår</td><td>EX-100
Examen
philosophicum

10 sp</td><td>EX-101
Examen
facultatum
allmenvariant

10 sp</td><td>Valgfritt emne

10 sp</td></tr>
<tr><td rowspan="2">3. studieår
*</td><td>5.semester
Høst</td><td>FRI100
Friluftsliv 1 –
Friluftsliv, kultur og
samfunn

10 sp</td><td colspan="2">FRI110
Friluftslivslære 1 - Feltkurs

20 sp</td></tr>
<tr><td>6.semester
Vår</td><td>FRI101
Friluftsliv 2 –
Pedagogikk og
ledelse
10 sp</td><td colspan="2">FRI111
Friluftslivslære 2 – Feltkurs

20 sp</td></tr>
</table>

* Andre breddeenheter kan godkjennes av fakultetet etter søknad.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2013/2971
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 11.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/14	Studieutvalget	21.02.2014

Godkjenning av studieplan for Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

Bakgrunn

Fakultet for teknologi og realfag søker om godkjenning av studieplan for Multimedia and Educational Technology, Master's Programme. Det vises til egen sak for godkjenning av utfyllende regler for opptak.

Fakultetsstyret ved Fakultet for teknologi og realfag behandlet denne saken i møte 2. desember 2013. Det ble fattet følgende vedtak i TR-sak 69/13:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. *Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes.*
3. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes.*
4. *Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*
5. *Fakultetsstyret ber om at man vurderer hvordan et emne innen Future Learning Technologies kan innarbeides i studieplanen i forbindelse med videre utvikling av masterprogrammet.*
6. *Dekanus gis fullmakt til å godkjenne revisjoner i studieplanen og utfyllende opptaksregler i forbindelse med endelig godkjenning i Studieutvalget.*

Fakultetsstyresaken er vedlagt.

Sekretariatets merknader

Det er sekretariatets vurdering at Fakultet for teknologi og realfag har utarbeidet en informativ og tydelig studieplan. Fakultet for samfunnsvitenskap er ansvarlig for to av emnene som inngår i programmet. Kommentarer mottatt i forbindelse med sakkyndig vurdering av programmet er innarbeidet.

Fakultetet og sekretariatet har vært i dialog for i størst mulig grad å kunne legge fram en «ferdig» studieplan for Studieutvalget. Det er gjort en del justeringer i forhold til dokumentet som ble behandlet i fakultetsstyret.

Fakultetet ønsker at programmet skal ha engelsk navn. Dette begrunnes med at programmet skal gis på engelsk, og det har som mål å være et internasjonalt masterprogram som samarbeider tett med partnerinstitusjoner i utlandet. Ettersom det er en del av universitetets strategi å tilby flere studier på engelsk, har sekretariatet ingen innvendinger mot at dette programmet benevnes Multimedia and Educational Technology, Master's Programme, og at det er denne benevnelsen som gjennomgående benyttes.

Fakultetet legger opp til varierte eksamensformer i programmet.

Det er utarbeidet skjema for kvantifisering av studentene arbeidsomfang for alle emner.

Kommentarer til de enkelte emnene:

INF900 og INF901
Fakultet for samfunnsvitenskap er ansvarlig for emnene INF900 E-teaching 1 The International Online Tutor Course og INF901 E-teaching 2 E-course Development and Implementation. Disse emnene må gjennomgås på nytt og revideres for å imøtekomme krav i forskrift og maler.

Når det gjelder punktet Examination requirement (Vilkår for å gå opp til eksamen), er det i strid med forskrift om studier og eksamen å legge generell studentaktivitet til grunn for vurdering, jf. formuleringen «the student's activity on the Forum is also a part of the evaluation». Det må videre gis nærmere informasjon om «the compulsory hand-ins» som er vilkår for å gå opp til eksamen. Eventuelt kan fakultetet vise til hvor slik informasjon er å finne, for eksempel i Fronter.

Hva angår punktet Examination, må både mappe og hjemmeeksamen beskrives nærmere. Det kan eventuelt vises til nærmere informasjon, for eksempel i Fronter.

I skjema for kvantifisering av studentenes arbeidsomfang er det satt av 50 timer til «one-on-one teaching». Sekretariatet stiller seg undrende til at det kan gis 50 timer én-til-én undervisning, og anmoder fakultetet om å se på dette på nytt.

I emnet INF901 heter det under punktet Teaching methods and workload: «Peer support in community practice". Sekretariatet stiller spørsmål om hva dette betyr.

IKT416
Under punktet Assessment methods og criteria heter det:
"Term paper (20-50 pages), written individually or in groups of maximum three students. Graded assessment."

På spørsmål fra sekretariatet svarer fakultetet at når eksamen gjennomføres i gruppe, vil det bli gitt felles karakter til gruppen. Dette må nedfelles tydelig i emnebeskrivelsen.

Det foreligger ikke pensum til dette emnet.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner studieplanen for Multimedia and Educational Technology, Master's Programme, med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg

1 Forslag til studieplan for Multimedia and Educational Technology, Master's Programme
2 TR-sak 69/13 Godkjenning av studieplan og utfyllende opptaksregler for Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

PROPOSED PLAN FOR MASTER´S PROGRAMME IN MULTIMEDIA AND EDUCATIONAL TECHNOLOGY

Multimedia and Educational Technology, Master's Programme 2
Admission requirements 2
Recommended previous knowledge 2
General description and profile of the programme 2
Course Structure Diagram 2
Learning outcomes 3
Teaching methods 4
Assessment methods 4
Mode of study 4
Student exchange 4
Requirements for continuing in the study program 4
Qualification/Graduation requirements and regulations 4
Occupational profiles of the graduates with examples 5
Qualification awarded 5
Level of qualification 5
Student evaluation 5
Responsible faculty 5
Contact person 5

INF900 E-Teaching 1 – The International Online Tutor Course 6

INF901 E-Teaching II – E-course Development and Implementation 9

DAT219-G Internet services on .net platform 12

ORG432-G Communication and Cooperation 15

IKT416-G Scientific Methods Seminar 18

MMM XXX-G E-learning and games 21

MMM XXX-G Interaction Design 24

MMM XXX-G 3D Visualization 27

MMM XXX-G Mobile Learning for Education 30

MMM XXX-G Project 33

MMM XXX-G Master's Thesis 36

Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

120 ECTS credits – 2 years – Grimstad

Admission requirements

Admission requirement for the two-year master's programme is a bachelor degree in Multimedia Technology and Design, or in a similar field. The grades in the bachelor diploma must have an average of C or better according to the ECTS grading scale. For more detailed information, see the Regulations for admission to programmes and courses and Supplementary regulations for admission to master´s programmes in engineering on the UiA website (http://www.uia.no).

Recommended previous knowledge

A good command of English is required.

General description and profile of the programme

The programme delivers candidates with high competence in multimedia and educational technology. The emphasis in the programme is on knowledge of existing and new technology, new tools and new methods for dissemination of knowledge through the use of modern educational technology. The teaching will reflect the wide range of branches the candidate can work in after graduation, ranging from the development of E-learning material for traditional school and university education, training of employees in offshore firms and other specialist firms and as employees in companies using E-learning and educational technologies. The programme focuses on educational technology, and all topics are helping to underpin the knowledge necessary to develop good E-learning modules and topics.

A thesis of 30 credits in the sixth semester and a project of 15 credits in the fifth semester, give the students the possibility for specialization in a particular field of industry.

Course Structure Diagram

<table>
<tr><td>1. semester</td><td>E-teaching I
The International Online Tutor Course
(10 ECTS)</td><td>ORG432
Communication and Cooperation
(5 ECTS)</td><td>Mobile Learning for Education
(5 ECTS)</td><td>Interaction Design
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>2. semester</td><td>E-teaching II
E-course Development and Implementation
(10 ECTS)</td><td colspan="2">DAT219
Internet Services on .net Platform
(10 ECTS)</td><td>3D-Visualization
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>3. semester</td><td colspan="2">Project
(15 ECTS)</td><td>IKT416
Scientific Methods Seminar
(5 ECTS)</td><td>E-learning and Games
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>4. semester</td><td colspan="4">Master's Thesis
(30 ECTS)</td></tr>
</table>

Learning outcomes

On successful completion of the programme, the student should have the following learning outcome defined in terms of knowledge, skills and general competence:

KNOWLEDGE

The candidate:

- can review multimedia and educational technology as a research field.
- understands the relationship between interactive design and learning theories.
- has advanced knowledge of deliverance platforms for multimedia content.
- has a thorough understanding of 3D visualization and transfer of models.
- can assess the value of games and simulation in E-learning systems.
- has advanced knowledge of human-machine interfaces.
- has advanced knowledge about how to apply theoretical models to identified research problems.

SKILLS

The candidate:

- can design and create an advanced and effective educational multimedia system, using state of the art technologies, based on acknowledged pedagogical and aesthetical principles.
- masters multimedia technology, software and hardware, on a professional level.
- can create and use interactive content and web design to promote and enhance media projects.
- can develop Internet services and web applications.
- has control of the formatting and distribution of content across major digital media platforms.
- has proper control of the exchange of 3D models between CAD systems and visualization tools, and can visualize these models for educational purposes.
- has the programming skills to produce advanced educational technology content.
- can carry out an independent, limited research or development project in accordance with applicable norms for research ethics.

GENERAL COMPETENCE

The candidate:

- can apply their knowledge and skills to new areas to pursue advanced task and projects.
- can communicate extensive independent work by mastering the relevant forms of expression used in research and development in multimedia and educational technology.
- can disseminate their knowledge of applied and theoretical problems and solutions, orally and in writing, to their peers and to a general audience.
- can evaluate work in their field, including their own work, using professional terminology.
- can contribute to innovation in academic and industrial projects.
- can analyse relevant professional and research ethical issues.

Teaching methods

A range of different teaching and working methods will be used. This includes lectures, seminars, group work and exercises, individual computer exercises, laboratory exercises, case studies and participation in on-going research projects. E-learning courses consisting of a variety of different online resources including video lectures, simulations, discussion groups, and document cooperation is a natural part of a master´s programme in multimedia and educational technology. In most courses, students are expected to submit well-structured project reports, usually written in a standardized document template. It is assumed that the students will attain parts of the learning outcomes through self study, especially in the E-learning and seminar courses. Students are also required to have a laptop computer with a wireless network interface. With the exception of DAT219 the entire program is taught in English. Written assignments and project reports may be submitted in English, Norwegian or another Scandinavian language.

Assessment methods

Several different forms of assessment are used, written or oral exams, portfolio assessment, project reports, individually or in groups. In some courses, compulsory written assignments or other coursework requirements must be successfully completed before the student is admitted to the final examination(s). The form of assessment is given in the course description for each course. The examinations are given in English, but may be answered in English, Norwegian or another Scandinavian language.

Mode of study

Full-time students are the standard, but part-time students are also welcome.

Student exchange

The students are given the opportunity to take parts of the programme at partner universities abroad. Full-time master´s students can take the third and/or fourth semester at a partner university abroad. Credits awarded at the foreign university may be transferred into the student´s programme at the University of Agder (UiA). In order to become an exchange student, the courses/thesis work that the student is planning to undertake at the foreign institution must be given a preliminary approval by the student´s programme coordinator at UiA, and a written student contract must be signed with the International Education Office.

The Faculty of Engineering and Science has a large number of partner universities with which student exchange can be arranged in an efficient manner. The master´s programme is open to incoming exchange students from foreign universities, who may follow one or two semesters of the programme.

Requirements for continuing in the study program

Students who have been given conditional admission to the programme must meet all the admission requirements before they can pass into the 2nd year of the programme.

The student must have passed at least 70 ECTS in the Master´s programme before registering for the Master´s Thesis.

All courses that lead directly to the thesis work must be successfully completed.

Every semester the students must prepare and update individual education plans. Students are expected to take full responsibility for their own learning and personal progress in keeping with their individual education plans.

Qualification/Graduation requirements and regulations

The requirements that the students have to meet in order to graduate are described in the different course descriptions under the headline “Examination requirement” and “Assessment methods and criteria”.

Occupational profiles of the graduates with examples

On successful completion of the master's degree, candidates will be able to move directly into the field of multimedia industry and enterprises where information is central. Central areas of work will be development of digital learning systems for the public and private sector, for example the public education system, the movie-, TV- or other media industry, the structural engineering, offshore industry, museums/galleries and advertising agencies.

The Master´s programme in multimedia and educational technology provides the basis for continuing in education and research in Norway or abroad, for example with a doctorate.
The Faculty has its own doctoral programme in engineering and science, and a candidate from a master´s programme in multimedia and educational technology will be qualified for this programme.

Qualification awarded

The study programme leads to the degree Master of Science in Multimedia and Educational Technology.

Level of qualification

Second cycle (master)

Student evaluation

Student evaluation is carried out in accordance with the quality assurance system chapter 2.3.1, with an annual evaluation of the program in the Study Programme Advisory Committee, where at least one student representative from each academic year participates.

Responsible faculty

Faculty of Engineering and Science

Contact person

Programme coordinator Morgan Konnestad or student adviser Merethe Nytræ

INF900 E-Teaching 1 – The International Online Tutor Course

10 ECTS credits - Autumn - 1 semester – Online Course

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the students should be able to:

- develop good online learning environments in a Learning Management System (LMS)
- apply various pedagogical approaches to practical situations according to aims and objectives
- work and guide others in a learning community of practice
- develop, moderate and maintain asynchronous, threaded discussions in a multicultural environment
- scaffold a learning process, assess, give support and feedback, handle conflicts and plagiarism
- collaborate online to produce articles, lectures and systems for assessment and feedback

Course contents

Module 1: Technology and pedagogy
Technology and pedagogy in the virtual classroom. Learning Management Systems (LMS). Asynchronous and synchronous conferencing, threaded discussions, tools, folders and files. Self-instructional courses vs online learning communities.

Module 2: Online learning and learning environments
Content and control, costs, pacing and workload, access and flexibility.
Online tutoring skills, e-moderating.
Collaborative Learning Environments, Communities of Practice, Computer Supported Collaborative Learning (CSCL).

Module 3: Pedagogical approaches
Theoretical background for learning and learning environments. Academic writing.

Module 4: Tutoring
Developing students' online skills, scaffolding.
Conferencing: planning, starting, maintaining, moderating, reflecting and negotiating of meaning, threading, weaving.

Module 5: Assessment
Assessment methods, reflection on learning processes, support & feedback to students, academic writing, plagiarism.

Teaching methods and workload
Carefully elaborated study guides with learning tasks and activities, learner focused approach with tutor support, many-to-many communication, group work, negotiation of meaning in asynchronous threaded discussions, group hand-ins in addition to individual hand-ins. Group and individual studies. Peer tutoring.
Estimated student workload: 270 hours.

Examination requirement
Students must pass the compulsory hand-ins during the course in order to take the examination.
The students' activity on the Forum is also a part of the evaluation.

Assessment methods and criteria
- Portfolio assessment
- Home examination.

Portfolio: 60%. Home examination 40%.
Graded assessment.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Level of course
Master's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
1st year

Name of lecturer/contact person
Sven Åke Bjørke

Recommended or required reading
Study guide, articles, videoclips, www, learning resources on CD-ROM
Set books: Salmon, Gilly: *E-moderating. The key to teaching and learning online.* Routlegde Falmer
Additional reference literature

Offered as a free-standing course
No

Faculty
Faculty of Social Sciences

Coursecode/coursename	INF900 E-Teaching 1 – The International Online Tutor Course		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should be able to: • develop good online learning environments in a Learning Management System (LMS) • apply various pedagogical approaches to practical situations according to aims and objectives • work and guide others in a learning community of practice • develop, moderate and maintain asynchronous, threaded discussions in a multicultural environment • scaffold a learning process, assess, give support and feedback, handle conflicts and plagiarism • collaborate online to produce articles, lectures and systems for assessment and feedback	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching	50	
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision	50	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	100	
	Project-work	70	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

INF901 E-Teaching II – E-course Development and Implementation

10 ECTS credits - Spring - 1 semester – Online Course

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master`s Programme

Teaching starts
Spring

Language of instruction
English

Prerequisites
Completion of INF900 E-teaching I

Learning outcomes
On successful completion of the course, the students should be able to:

- develop online as well as on-campus courses with student engagement, quality content and good collaborative learning environment
- choose appropriate pedagogical approach according to aims and objectives
- make a 'curriculum alignment' with learning objectives implemented through learning tasks with appropriate activities
- assess quality of an online course
- implement effective peer interaction and assessment
- develop a course according to the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), estimate number of ECTS hours and prepare the course for a quality audit
- develop and maintain online learning communities of practice
- produce a course description of the participant's own choice, an at least partly completed study guide and a calendar with pacing developed by the participant

Course contents

Module 1
Preparing for course development
The learners' needs. Tentative choice of course topic and target group.
Setting the standards. Transformative pedagogical approaches. Introduction to quality assurance.

Module 2
Course orientation
Access to self-instructional courses, tutor-assisted collaborative courses, mindtools, online encyclopaedias etc. Choice of technologies and course type (self-instructional or tutor-assisted) .

Module 3
Planning and modularising of an online course
Define course content according to target group. Structuring of educational material. Standards and guidelines for course development.
Workload and the ECTS system. Quality assurance.

Module 4
Design of course modules
Making your own online course.
Course descriptions, study guide, learning resources. Implementation. Student support systems.

Module 5
Implementation of your course module(s)
Publishing. Course evaluations. Peer reviewing. Revision and updating.

Teaching methods and workload
Learner focused approach with tutor support, many-to-many communication, group work, group hand-ins in addition to individual hand-ins. Group and individual studies. Peer support in community of practice.
Estimated student workload: 270 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Students must pass the compulsory hand-ins during the course in order to take the examination.
The students' activity on the Forum is also a part of the evaluation.

Assessment methods and criteria
- Portfolio assessment including final product

Portfolio: 60%. Final Product 40%.
Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
1st year

Name of lecturer/contact person
Sven Åke Bjørke

Recommended or required reading
Study guide (Provided by the course)

Conrad, Rita-Marie and Donaldson, J. Ana (2004) *Engaging the online learner. Activities and resources for creative instruction,* Jossey-Bass guides to online teaching and learning, volume 1. Wiley, San Francisco. ISBN 0-7879-6667-3

Jaques, D. & Salmon, G.: Learning in groups. A handbook for face-to-face and online environments. Routledge. ISBN 978-0-415-36526-0

Articles, video-clips

Offered as a free-standing course
No

Faculty
Faculty of Social Sciences

Coursecode/coursename	INF901 E-Teaching II – E-course Development and Implementation		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should be able to: • develop online as well as on-campus courses with student engagement, quality content and good collaborative learning environment • choose appropriate pedagogical approach according to aims and objectives • make a 'curriculum alignment' with learning objectives implemented through learning tasks with appropriate activities • assess quality of an online course • implement effective peer interaction and assessment • develop a course according to the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), estimate number of ECTS hours and prepare the course for a quality audit • develop and maintain online learning communities of practice • produce a course description of the participant's own choice, an at least partly completed study guide and a calendar with pacing developed by the participant	Lectures		
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching	50	
	Reading curriculum / self-tuition		
	Scheduled group-work with or without supervision	50	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	100	
	Project-work	70	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

DAT219-G Internet services on .net platform

10 ECTS credits - Spring - 1 semester - Grimstad

Study programmes
Computer Engineering, Bachelor's Programme
Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

Teaching starts
Spring

Language of instruction
Norwegian and English. Lectures are in Norwegian. Textbooks are in English, and international students are offered special tuition in English.

Recommended previous knowledge
DAT101 Introduction to Object-oriented Programming, or the equivalent.

Learning outcomes
On successful completion of the course, the students should:

- be able to develop internet services on .net platform
- have basic knowledge about html and other central components in internet technology (protocols, services and standards)
- understand and take advantage of key techniques in internet services such as multi-layer services, security, database links and "web services"
- be able to read, understand and write code in C # and ASP.NET
- be familiar with new developments in internet services

Course contents
Html, basic internet concepts, Visual Studio and C#, Object-orientation and C# classes, database connection, authentication and authorization, asp.net, DHTML, XML, AJAX and Web services.

Teaching methods and workload
Lectures, laboratory exercises and self study. Project work in groups with supervision in the last part of the course. The exercises take place in the computer laboratory on customized computers with specialized hardware and software. A laboratory engineer, student assistant and/or course lecturer is present. The students get training in development and use of professional software and hardware. The classes are split into groups of suitable sizes so that all students get access to necessary equipment and the help they need to solve the exercises. Some of the exercises involve group work. The problems the students are expected to solve, will typically be development of own programmes and hardware. Estimated student workload: 270 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Students must pass the compulsory assignments in order to take the examination. Information about the compulsory assignments will be given in Fronter by the start of the semester.

Assessment methods and criteria
Project carried out in groups where the groups are given joint grades. The project consists of a product and a report. Oral presentation where the assessment given on the thesis may be individually adjusted maximum one grade up/down. Graded assessment.

Level of course
Bachelor's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
1st year

Name of lecturer/contact person
Study programme coordinator Folke Haugland

Recommended or required reading
[1] " ASP.NET 4 Unleashed" by Stephen Walther (Author), ISBN: 978-0672331121

[2] " Pro C# 2010 and the .NET 4.0 Platform" by Andrew Troelsen (Author), ISBN: 978-1430225492

Credit reduction
DAT208- G - 5 ECTS credits
DAT2650- G - 6 ECTS credits
DAT2650- G2 - 6 ECTS credits

Offered as a free-standing course
Yes

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	DAT219-G Internet services on .net platform		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should: • be able to develop internet services on .net platform • have basic knowledge about html and other central components in internet technology (protocols, services and standards) • understand and take advantage of key techniques in internet services such as multi-layer services, security, database links and "web services" • be able to read, understand and write code in C # and ASP.NET • be familiar with new developments in internet services	Lectures	20	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	40	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	40	
	Scheduled group-work with or without supervision	20	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	20	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	120	
	Academic supervision	10	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

ORG432-G Communication and Cooperation

5 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi, masterprogram
Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the students should:

- be able to identify different challenges concerning leadership in cross-cultural teams
- know how to establish well-functioning teams and also be able to see their own personality and problem solving skills and consequences for team effectiveness
- be able to structure teamwork and solve personal conflicts within the team
- be capable of writing their own analysis of team development and team process

Course contents
Introduction to the theory of leadership and team development. Traits and motivation concerning leadership and followership. Leadership behaviour and leadership styles. Influencing tactics of a leader. How to motivate and coach team members. Development of creativity and innovation. Ethical behaviour in the leadership role and theory about communication and conflict resolution skills in team. How effective teams can be established.

Teaching methods and workload
Seminar course including lectures, exercises and group work. Compulsory assignments.
Estimated student workload: 135 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Compulsory assignments must be approved. Information about compulsory assignments will be given in Fronter at the start of the course.

Assessment methods and criteria
Written individual reflection report. Graded assessment. Information about requirements for the report will be given in Fronter.

Level of course
Master's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
2nd year

Name of lecturer/contact person

Programme Coordinator Ole-Christoffer Granmo

Credit reduction
ORG405- G med 5 studiepoeng
OR-4150- G med 5 studiepoeng
OR-4150- G2 med 5 studiepoeng

Recommended or required reading
[1] "Organizational Behavior Seventh Edition" by Kreitner, R & Kinicki (Author), ASIN B004KPQOF6

Offered as a free-standing course
Yes

Faculty
School of Business and Law

Coursecode/coursename	ORG432-G Communication and Cooperation		
Number of credits	5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should: • be able to identify different challenges concerning leadership in cross-cultural teams • know how to establish well-functioning teams and also be able to see their own personality and problem solving skills and consequences for team effectiveness • be able to structure teamwork and solve personal conflicts within the team • be capable of writing their own analysis of team development and team process	Lectures	20	
	Participation in seminars	15	
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	20	
	Scheduled group-work with or without supervision	25	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	25	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	30	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**135**	

IKT416-G Scientific Methods Seminar

5 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Information and Communication Technology, Master's Programme
Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the students should be able to:

- identify and define research problems in ICT
- identify relevant literature and apply theoretical models to the identified research problems
- develop research designs and assess the appropriateness of alternative qualitative and quantitative designs

Course contents
Introduction to the theory of science. The research process from problem to publication. Formulation of problem and development of research designs. Measurements, reliability and validity. Experimental methodology and design of simulations, experiments and quasi-experiments. Qualitative methodology with focus on qualitative methodology in information systems research and system and software engineering. Quantitative methodology in information systems research and in design science. Report writing and publication guidelines.

Teaching methods and workload
Seminar course including lectures, group assignments and supervised written assignments.
Estimated student workload: 135 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Approved required assignments. Information about compulsory assignments will be given in Fronter at the start of the course.

Assessment methods and criteria
Term paper (20-50 pages), written individually or in groups of maximum three students. Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
2nd year

Name of lecturer/contact person

Programme Coordinator Ole-Christoffer Granmo

Credit reduction
IKT505- G med 5 studiepoeng

Recommended or required reading
The syllabus will be published on the home page of the course when finalized.

Offered as a free-standing module
Yes

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	IKT416-G Scientific Methods Seminar		
Number of credits	5		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should be able to: • identify and define research problems in ICT • identify relevant literature and apply theoretical models to the identified research problems • develop research designs and assess the appropriateness of alternative qualitative and quantitative designs	Lectures	15	
	Participation in seminars	25	
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching	10	
	Reading curriculum / self-tuition	10	
	Scheduled group-work with or without supervision	10	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	25	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	40	
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**135**	

MMM XXX-G E-learning and games

10 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Recommended previous knowledge
The students are expected to have previous knowledge equivalent to MMM-XXX 3D Visualization.

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student should be able to:

- design and develop games for E-learning purposes
- evaluate existing E-learning games
- analyse game concepts and design principles in producing games for E-learning
- decide when a game is the right solution for learning and when it is not

Course contents
This course introduces students to the fundamentals of designing games with an emphasis on E-learning. An in-depth analysis of essential game concepts such as goals, rules, uncertainty, social play and meaningful interaction provides the theoretical framework for evaluating existing games and creating new ones. A series of design challenges encourage students to both utilize established solutions and to think out of the box when combining audio, video and other media elements into good play and E-learning experiences. Students will collaborate to develop their own game prototypes. During the course the student will learn how to choose when an E-learning game is the right solution, for enhancing teaching, and when it is not.

Teaching methods and workload
Lectures and laboratory exercises. Some of the laboratory exercises are compulsory (more information will be given at the beginning of the semester). The course lecturer will be present for counselling during the laboratory exercises.
Estimated student workload: 270 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Students must pass the compulsory group assignments in order to take the examination. Information about compulsory assignments will be given in Fronter at the start of the course.

Assessment methods and criteria

- Portfolio assessment in groups. Information about the assessment will be given at the start of the course.
- Adjusting individual oral examination.

Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of Course
Theoretical and practical

Year of study
1st year

Name of lecturer
Study programme coordinator Morgan Konnestad

Offered as freestanding module
Yes

Recommended or required reading
[1] "The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education" by Karl M. Kapp (Author), ISBN-13: 978-1118096345

[2] "The Multiplayer Classroom: Designing Coursework as a Game" by Lee Sheldon (Author), ISBN-13: 978-1435458444

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	MMMXXX E-learning and games		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the student should be able to: • design and develop games for E-learning purposes • evaluate existing E-learning games • analyze game concepts and design principles in producing games for E-learning • decide when a game is the right solution for learning and when it is not	Lectures	20	
	Participation in seminars	20	
	Laboratory work with or without supervision	40	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	60	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	50	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	60	
	Project-work		
	Academic supervision	10	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	9	
	Examination	1	
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

MMM XXX-G Interaction Design

10 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student should:
- be able to design, develop and evaluate human-machine interfaces
- be able to find advantages and disadvantages with different user interfaces
- be able to design effective user interfaces
- have knowledge of interaction design technologies

Course contents
User centered design is a central concept. The course will consider the necessary tools and techniques to analyse the goals, the audience and the scope of a New Media System, and how to design it according to the results. Considerations on the context in which a given system will be used will be treated. The student will learn how to fuse the user model with the developer's model, and how to provide an interactive system with suitable feedback. Design of structure, navigation and narrative for an E-learning system is also part of the course.

Teaching methods and workload
Lectures and laboratory exercises. Some of the laboratory exercises are compulsory (more information will be given at the beginning of the semester). The course lecturer will be present for counselling during the laboratory exercises.
Estimated student workload: 270 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Students must pass the compulsory group assignments in order to take the examination. Information about compulsory assignments will be given in Fronter at the start of the semester.

Assessment methods and criteria
Individual written examination, 4 hours. Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of course
Theoretical and practical

Year of study
1st year

Name of lecturer

Study programme coordinator Morgan Konnestad

Offered as freestanding module
Yes

Recommended or required reading
[1] “Interactive Design: An Introduction to the Theory and Application of User-centered Design”by Andy Pratt (Author), Jason Nunes (Author), ISBN-13 978-1592537808

[2] “A Project Guide to UX Design: For user experience designers in the field or in the making” (2nd Edition) (Voices That Matter) by Russ Unger (Author), Carolyn Chandler (Author), ISBN-13: 978-0321815385

[3] “Designing Interfaces” by Jenifer Tidwell, ISBN-13: 978-1449379704

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	**MMMXXX-G Interaction design**		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the student should: - be able to design, develop and evaluate human-machine interfaces. - be able to find advantages and disadvantages with different user interfaces. - be able to design effective user interfaces. - have knowledge of interaction design technologies.	Lectures	40	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	40	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	60	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	50	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	40	
	Project-work		
	Academic supervision	10	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	25	
	Examination	5	
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

MMM XXX-G 3D Visualization

10 credits - Spring - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Spring

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student should be able to:

- understand principles and functions in modern CAD systems and visualization programs
- use a CAD system to create and adapt models suitable for visualization
- transfer models between different CAD and visualization programs
- use a visualization program to create visualizations of different realism levels
- create interactive visualizations by importing models, and develop scripts, in a game engine
- evaluate suitable levels of realism and choice of media in a visualization project

Course contents
The students will learn advanced modelling techniques. During the course the student will be given an introduction to a current CAD system and visualization program. The course will cover principles and techniques for transferring 3D models. The course will also cover visualization principles, camera matching, lighting, texturing, rendering and post-production. An introduction to a current game engine will be a part of the course.

Teaching methods and workload
Lectures, exercises and instruction videos.
Estimated student workload: 270 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Compulsory assignments.
Information about compulsory assignments will be given in Fronter at the start of the semester.

Assessment methods and criteria

- Portfolio assessment in groups. Information about the assessment will be given at the start of the course.
- Adjusting individual oral examination.

Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of course
Theoretical and practical

Year of study

1st year

Name of lecturer
Study programme coordinator Morgan Konnestad

Offered as freestanding module
Yes

Recommended or required reading

[1] “Mastering AutoCAD 2013 and AutoCAD LT 2013” by
George Omura (Author), Brian C. Benton (Contributor), ASIN: 1118174070

[2] “AutoCAD Design Suite Ultimate 2013 Student” by Autodesk, ASIN: B00835P7A2

[3] “Beginning 3D Game Development with Unity: All-in-one, multi-platform game development” by Sue Blackman, ISBN-13: 978-1430234227

[4] “Data-Exchange Standards and International Organizations: Adoption and Diffusion (Advances in It Standards and Standardization Research) by Josephine Wapakabulo Thoma, ISBN-13: 978-1605668321

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	**MMMXXX-G 3D Visualization**		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the candidate should be able to: • understand principles and functions in modern CAD systems and visualization programs. • use a CAD system to create and adapt models suitable for visualization. • transfer models between different CAD and visualization programs. • use a visualization program to create visualizations of different realism levels. • create interactive visualizations by importing models, and develop scripts, in a game engine. • evaluate suitable level of realism and choice of media in a visualization project.	Lectures	40	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	40	
	Scheduled group-work with or without supervision	40	
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	20	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	120	
	Academic supervision	10	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination		
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

MMM XXX-G Mobile Learning for Education

5 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student should be able to:
- understand the potential of mobile technology to education technology
- integrate mobile devices and applications into new learning environments
- design, develop and evaluate mobile devices technology in E-learning solutions
- understand the challenges/shortcomings/advantages of mobile technology

Course contents
Mobile devices offer many new features to E-learning solutions. Mobile devices are personal; always reachable; offer connectivity wherever a user is; provide geographic position; have long operating time; offer touch and voice based interactions; include photography and video with high quality; enable augmented reality; and are small enough to be carried around.

Students learn how to enhance E-learning solutions by including meaningful components that take advantage of mobile technology. The course makes students aware of future opportunities that will be important to follow.

Teaching methods and workload
Lectures and group exercises. The course lecturer is available for counselling during group exercises. Students will enhance an E-learning concept using mobile technology as a final assignment, and present it at a seminar.
Estimated student workload: 135 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
Students must pass the compulsory group assignment for a new E-learning concept in order to take the examination.
Additional information will be given in Fronter at the beginning of the semester.

Assessment methods and criteria
Individual written examination, 4 hours. Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of course
Theoretical and practical

Year of study

2nd year

Name of lecturer
Professor Frank Reichert

Offered as freestanding module
Yes

Recommended or required reading

[1] "The eBook - Best Practices in eLearning and mLearning," Nicholas Del Carlo, elearningauthors.com, March 21, 2013, ASIN: B00BZ794PO; published by Amazon Digital Services, Inc,

[2] "Mobile Learning – 7 Interesting Patterns," S. Moghe, The learning generalist blog, Nov. 2010, http://www.learninggeneralist.com/2010/11/mobile-learning-7-interesting-patterns.html

[2] "Higher Education in the Digital Age, "William G. Bowen, Princeton University Press, April 2013, ISBN 0691159300 – optional reading

[3] Android Developer Site at http://developer.android.com/ and Android Development Wiki at http://en.wikipedia.org/wiki/Android_software_development - optional reading

[4] TED talks on learning – optional reading/viewing
- "Ken Robinson says schools kill creativity," Ken Robinson, TED talk, June 2006, http://www.ted.com/talks/ken_robinson_says_schools_kill_creativity.html
- "Build a School in the Cloud," Sugata Mitra, TED talk, Feb. 2013 http://www.ted.com/talks/sugata_mitra_build_a_school_in_the_cloud.html?utm_campaign=&utm_source=direct-on.ted.com&utm_content=awesm-publisher&awesm=on.ted.com_TEDPrize2013&utm_medium=on.ted.com-static

[5] Adobe Captivate 7, http://www.adobe.com/products/captivate.html

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	**MMMXXX-G Mobile Learning for Education**		
Number of credits	5		
Learning Outcome On successful completion of the course, the student should be able to: - understand the potential of mobile technology to education technology - integrate mobile devices and applications into new learning environments - design, develop and evaluate mobile devices technology in E-learning solutions - understand the challenges/shortcomings/advantages of mobile technology	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	20	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision		
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	30	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students	50	
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	10	
	Project-work		
	Academic supervision	5	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	15	
	Examination	5	
	Other (must be specified)		
Total		**135**	

MMM XXX-G Project

15 credits - Autumn - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Autumn

Language of instruction
English

Learning outcomes
On successful completion of the course, the student should be able to:
- plan, analyse, design and implement an advanced multimedia project focused on E-learning.
- identify relevant literature and apply theoretical models to the problems at hand.

Within a chosen sub area (see Course contents) comprehensive knowledge is expected.

Course contents
The course is based upon on-going research at the Faculty, or relevant needs of the University of Agder or national industry, and provides advanced project oriented knowledge within selected topics. Individually or in small groups, students specialise in tasks approved by members of the academic staff.

Teaching methods and workload
Independent work under academic staff supervision. The project work is done individually or in small groups.
Estimated student workload: 400 hours.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Assessment methods and criteria
Project carried out individually or in groups. The project consists of a product and a report. Oral presentation where the assessment given on the thesis may be individually adjusted maximum one grade up/down. Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of course
Theoretical and practical

Year of study
2nd year

Name of lecturer
Study programme coordinator Morgan Konnestad

Offered as freestanding module
No

Recommended or required reading
The students are responsible for finding the relevant literature to their chosen project.

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	**MMMXXX-G Project**		
Number of credits	15		
Learning outcome On successful completion of the course, the student should be able to: - plan, analyse, design and implement an advanced multimedia project focused on E-learning. - identify relevant literature and apply theoretical models to the problems at hand. Within a chosen sub area (see Course contents) comprehensive knowledge is expected.	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	5	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	30	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	100	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	250	
	Academic supervision	10	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination	5	
	Other (must be specified)		
Total		**400**	

MMM XXX-G Master's Thesis

30 credits - Spring - 1 Semester - Grimstad

Study programmes
Multimedia and Educational Technology, Master´s Programme

Teaching starts
Spring

Language of instruction
English

Prerequisites and co-requisites
The student must have passed at least 70 ECTS in the Master´s programme before registering for the Master´s Thesis.

Courses which are fundamental for the thesis must be passed. The topic of the Master's thesis has to be approved by the University of Agder.

Recommended previous knowledge
The students are expected to have previous knowledge equivalent to IKT416 Scientific Methods Seminar.

Learning outcomes
On successful completion of the Master's thesis project, the student

- is able to apply his or her knowledge in new areas within multimedia and educational technology.
- can assess multimedia and E-learning systems, both from a scientific and an industrial perspective.
- has obtained skills required to analyse existing theories and methods, and to independently solve both applied and theoretical problems.
- can apply relevant research and development methods in an independent manner.
- is able to critically analyse various information sources, and apply these for structuring and formulating arguments.
- can conduct an independent research and development project under supervision, according to governing academic and ethical research standards.
- can convey comprehensive independent work by mastering relevant expression forms used within multimedia and E-learning research and development.
- is able to disseminate applied and theoretical problems and solutions, orally and in writing, both to peers and to the public.
- can contribute with innovation and new ideas both in academic and industrial multimedia and E-learning projects.

Course contents
The Master's thesis is an independent work with a topic relevant to the profile of the programme. The work should include elements of research and new knowledge or new methods. Basic assignments within planning, programming or development should be avoided. The thesis project includes a report describing state-of-the-art, research problem, approach, results, evaluation and outlook, as well as a poster, which presents the thesis and the main results. The project also includes a plenary presentation and a web presentation. Prototypes and/or other products which are developed may be included as part of the hand-ins.

Teaching methods and workload
Independent work. A supervisor will be available for regular consultations. The students choose whether they want to do the Master's thesis project individually or in groups of maximum three

students. The duration of the Master's thesis is normally one semester, which gives an estimated workload of 800 learning hours for the student.

Evaluation
Evaluation Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1., unless other information is given in the beginning of the semester.

Examination requirement
For every student/group there will be 20 hours of compulsory guidance.

Assessment methods and criteria
Written report, poster, and oral presentation. The report and other submitted work can be written and presented in English, Norwegian or another Scandinavian language. The students choose whether they want to write the Master's thesis individually or in groups of maximum three students. The assessment given on the thesis may be individually adjusted maximum one grade up/down after the oral presentation.
Graded assessment.

Level of course
Master's level

Type of course
Theoretical and practical

Year of study
2nd year

Name of lecturer
Study programme coordinator Morgan Konnestad

Offered as freestanding module
No

Recommended or required reading
The syllabus will be published on the home page of the course when finalised.

Faculty
Faculty of Engineering and Science

Coursecode/coursename	MMMXXX-G Master`s Thesis		
Number of credits	30		
Learning outcome On successful completion of the Master thesis project, the candidate • is able to apply his or her knowledge in new areas within multimedia and E-learning • can analyse multimedia and E-learning problems, both from a scientific and an industrial perspective • has obtained skills required to analyse existing theories and methods, and to independently solve both applied and theoretical problems • can apply relevant research and development methods in an independent manner • is able to critically analyse various information sources, and apply these for structuring and formulating arguments • can conduct an independent research and development project under supervision, according to governing academic and ethical research standards • can convey comprehensive independent work by mastering relevant expression forms used within multimedia and E-learning research and development • is able to disseminate applied and theoretical problems and solutions, orally and in writing, both to peers and to the public • can contribute with innovation and new ideas both in academic and industrial multimedia and E-learning projects	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
	Lectures	5	
	Participation in seminars	5	
	Laboratory work with or without supervision	65	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	200	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins		
	Project-work	500	
	Academic supervision	20	
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher		
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading		
	Examination	5	
	Other (must be specified)		
Total		**800**	

UNIVERSITETET I AGDER

Fakultet for teknologi og realfag

TR-sak : 69/13
Møtedato : 02.12.2013
Saksbehandler: Geir Kløkstad
Vedlegg: 4

Godkjenning av studieplan og utfyllende opptaksregler for Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

Hva saken gjelder
Universitetsstyret vedtok 16.10.2013 etablering av masterstudiet i Multimedia and Educational Technology. Et sakkyndig utvalg hadde i forkant av dette evaluert etableringssøknad og forslag til studieplan, og konkludert med en anbefaling om etablering av masterstudiet. Det som gjenstår av etableringsprosessen er godkjenning av utfyllende opptaksregler for masterprogrammet, samt godkjenning av endelig studieplan i fakultetsstyre og studieutvalg.

Opptaksgrunnlag for studiet foreslås å være bachelorgrad i multimedieteknologi og –design, eller tilsvarende utdanning. I de utfyllende reglene er det spesifisert minimumskrav for hva som må inngå i opptaksgrunnlaget dersom en utdanning skal vurderes som tilsvarende vårt eget bachelorprogram. I tillegg kreves vektet gjennomsnittskarakter på C eller bedre.

Merknader som sakkyndig utvalg hadde til studieplanen er innarbeidet. I hovedsak er endringene knyttet til noen spesifiseringer i deler av læringsutbyttebeskrivelsene på studie- og emnenivå. Det er også byttet om litt på rekkefølgen av noen emner. Dette er gjort for å sikre en bedre integrering av emnet ORG432 Communication and Collaboration i masterprogrammet, og for bedre utnyttelse av mulighetene for samarbeid og kommunikasjon i e-læringsemnet E-teaching 1.

I etableringssaken i styret i mai 2013, var navneforslag til studiet Master i multimedia og E-læring. Etableringsvedtaket fra mai sier at endelig navn skal fastsettes i studieutvalget. Masterprogrammet skal gis på engelsk, og har som mål å være et internasjonalt masterprogram som samarbeider tett med partnerinstitusjoner i utlandet. Fakultetet ønsker derfor at masterprogrammet skal ha et engelsk navn, og at det er dette som benyttes når man omtaler studiet i ulike sammenhenger. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology* foreslås derfor som navn på studiet.

Saksunderlag
Opptaksgrunnlag for studiet foreslås å være bachelorgrad i multimedieteknologi og –design, eller tilsvarende utdanning. I de utfyllende reglene er det spesifisert minimumskrav innen fagområdene multimedieteknologi og multimediedesign for hva som må inngå i opptaksgrunnlaget dersom en utdanning skal vurderes som tilsvarende vårt eget bachelorprogram. Det stilles også krav til gjennomført bacheloroppgave eller et annet større prosjekt, for å sikre at søkerne har nødvendige forkunnskaper for å kunne gjennomføre prosjektemnene i masterprogrammet. I tillegg kreves vektet gjennomsnittskarakter på C eller bedre. Det vil være mulig å gi betinget opptak til studiet for studenter som mangler inntil 15 studiepoeng av opptakskravet i henhold til Forskrift om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder § 6.

Forslaget til studieplan som ble vurdert av sakkyndig utvalg fikk svært gode tilbakemeldinger. I forbindelse med behandling av etableringssaken i styret, har fakultetet skrevet et tilsvar til de merknader utvalget hadde i sin rapport. Utvalget etterlyste noen presiseringer i deler av læringsutbyttebeskrivelsene på studie- og emnenivå. Disse er nå innarbeidet i studieplanen.

Utvalget påpekte også at det i emnet ORG432 Communication and Collaboration er viktig å sikre at innholdet tilpasses og er relevant for resten av masterprogrammet. I forhold til e-læringsemnene E-teaching 1 og 2, oppfordrer utvalget til at vi utnytter mulighetene som finnes for samarbeid og kommunikasjon i e-læringskurs. For å følge opp utvalgets anbefalinger har fakultetet flyttet emnet ORG432 fra tredje til første semester, slik at det vil bli gitt parallelt med E-teaching 1. En viktig del av emnet ORG432 er at studentene skal reflektere over og analysere samarbeidsprosesser og kommunikasjon i grupper, og egen rolle i dette. I utgangspunktet var det tenkt at refleksjonen og analysen skulle skje i forhold til prosjektemnet i tredje semester, men dette vil nå bli gjort i forhold til emnet E-teaching 1 slik at man både ivaretar relevansen i ORG432 i forhold til e-læringsprosesser, og samtidig utnytter muligheten for samarbeid og kommunikasjon i E-teaching 1.

I etableringssaken i styret i mai 2013, var navneforslag til studiet Master i multimedia og E-læring. Etableringsvedtaket til universitetsstyret sier at endelig navn skal fastsettes i studieutvalget. Noe av bakgrunnen for dette var at man ikke ønsket at begrepet e-læring skulle knyttes til bare ett fakultet ved UiA. I forbindelse med styrebehandlingen, og i dokumentasjonen til sakkyndig utvalg, har fakultetet vist at innholdet i masterprogrammet først og fremst er rettet mot teknologiske verktøy og utvikling av digitalt innhold som kan benyttes i e-læring. I dokumentasjonen som ble oversendt sakkyndig utvalg benyttet man begrepet e-læringsteknologi, slik at Multimedia og e-læringsteknologi brukt som navn på studiet.

Masterprogrammet skal gis på engelsk, og har som mål å være et internasjonalt masterprogram som samarbeider tett med partnerinstitusjoner i utlandet. Fakultetet ønsker derfor at masterprogrammet skal ha et engelsk navn, og at det er dette som benyttes når man omtaler studiet i ulike sammenhenger. På engelsk er *Educational Technology* det begrepet som best dekker innholdet i masterprogrammet slik det er beskrevet. Begrepet E-learning Technology brukes i liten grad på engelsk.

Definisjoner Educational Technology:

Educational technology is the study and ethical practice of facilitating learning and improving performance by creating, using and managing appropriate technological processes and resources.
(A. Januszewski, M. Molenda: Educational Technology. A Definition with Commentary)

Educational technology, sometimes termed EdTech, is the study and ethical practice of facilitating e-learning, which is the learning and improving performance by creating, using and managing appropriate technological processes and resources.
(Wikipedia)

Etter diskusjoner og råd fra viserektor Marit Aamodt Nielsen og dekan Frank Reichert foreslås fakultetet derfor følgende navn for programmet:

Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

Dersom det må foreligge et forslag til norsk navn på studieprogrammet så foreslås Masterprogram i multimedia og læringsteknologi, men fakultetet ønsker at det primært er det engelske navnet som benyttes.

Forslag til vedtak:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology* foreslås som navn på masterprogrammet.
2. Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i *Multimedia and Educational Technology* godkjennes
3. Forslag til studieplan for masterprogrammet i *Multimedia and Educational Technology* godkjennes
4. Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.

UNIVERSITETET I AGDER

VEDTAK

TR 69/13 Godkjenning av studieplan for Master`s Programme in Multimedia and Educational Technology

Forslag til vedtak:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. *Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes*
3. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes*
4. *Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for teknologi og realfag - 02.12.2013

Fakultetsdirektøren endret sitt forslag til vedtak.

Nytt forslag til vedtak:

*1. **Master's Programme in Multimedia and Educational Technology** foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes
3. Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes
4. Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.
5. Fakultetsstyret ber om at man vurderer hvordan et emne innen Future Learning Technologies kan innarbeides i studieplanen i forbindelse med videre utvikling av masterprogrammet.
6. Dekanus gis fullmakt til å godkjenne revisjoner i studieplanen og utfyllende opptaksregler i forbindelse med endelig godkjenning i studieutvalget.

Fakultetsdirektørens endrede forslag til vedtatt ble enstemmig vedtatt.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2013/2971
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 06.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/15	Studieutvalget	21.02.2014

Fastsetting av utfyllende regler for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme

Bakgrunn

Fakultet for teknologi og realfag søker om godkjenning av utfyllende regler for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme. Det vises til egen sak for godkjenning av studieplan.

Fakultetet og sekretariatet har vært i dialog i forberedelsen av denne saken. Følgende forslag til utfyllende regler for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme, legges nå fram fra fakultetet:

Opptaksgrunnlag er bachelorgrad i multimedieteknologi og -design eller tilsvarende utdanning på totalt 180 studiepoeng.

1. I opptaksgrunnlaget skal inngå 120 studiepoeng som spesifisert under:

Multimedieteknologi	50-60 studiepoeng
Blant de 40 studiepoengene må følgende emner inngå: Programmering 3D-modellering Webteknikker	
Multimediedesign	50-60 studiepoeng
Blant de 40 studiepoengene må følgende emner inngå: Grafisk design og programvare Video	
Bacheloroppgave	10 studiepoeng
Bacheloroppgave eller annet større prosjektemne	

2. Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.

Dette forslaget er noe justert i forhold til det som ble behandlet i fakultetsstyret ved Fakultet for teknologi og realfag i desember. Da var utfyllende regler formulert ut fra en tanke om at fordypningsenhet skulle utgjøre opptaksgrunnlaget til masterprogrammet. Ettersom bachelorprogrammet i multimedieteknologi og -design er kategorisert som et integrert program, var det sekretariatets vurdering at opptaksgrunnlaget måtte justeres i tråd med dette.

Fakultetsstyret ved Fakultet for teknologi og realfag behandlet denne saken i møte 2. desember 2013. Det ble fattet følgende vedtak i TR-sak 69/13:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. *Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes.*
3. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes.*
4. *Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*
5. *Fakultetsstyret ber om at man vurderer hvordan et emne innen Future Learning Technologies kan innarbeides i studieplanen i forbindelse med videre utvikling av masterprogrammet.*
6. *Dekanus gis fullmakt til å godkjenne revisjoner i studieplanen og utfyllende opptaksregler i forbindelse med endelig godkjenning i Studieutvalget.*

Sekretariatets merknader
Sekretariatet har ingen substansielle merknader til de foreslåtte utfyllende reglene for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme. Det er imidlertid gjort en justering i punkt 1 der emnene som må ligge til grunn for opptak presiseres.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner utfyllende regler for opptak til Multimedia and Educational Technology, Master's Programme.

Utfyllende regler for opptak lyder:
Opptaksgrunnlag er bachelorgrad i multimedieteknologi og -design eller tilsvarende utdanning på totalt 180 studiepoeng.

1. *I opptaksgrunnlaget skal inngå 120 studiepoeng som spesifisert under:*

Multimedieteknologi	*50-60 studiepoeng*
Følgende emner må inngå: *Programmering* *3D-modellering*	

Webteknikker	
Multimediedesign	*50-60 studiepoeng*
Følgende emner må inngå: *Grafisk design og programvare* *Video*	
Bacheloroppgave	*10 studiepoeng*
Bacheloroppgave eller annet større prosjektemne	

2. *Det stilles krav om vektet gjennomsnittskarakter for de deler av opptaksgrunnlaget som er nevnt i pkt. 1 på C eller bedre, jfr. forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder § 24.*

Vedlegg
1 TR-sak Godkjenning av studieplan og utfyllende opptaksregler for Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

UNIVERSITETET I AGDER

Fakultet for teknologi og realfag

TR-sak : 69/13
Møtedato : 02.12.2013
Saksbehandler: Geir Kløkstad
Vedlegg: 4

Godkjenning av studieplan og utfyllende opptaksregler for Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

Hva saken gjelder
Universitetsstyret vedtok 16.10.2013 etablering av masterstudiet i Multimedia and Educational Technology. Et sakkyndig utvalg hadde i forkant av dette evaluert etableringssøknad og forslag til studieplan, og konkludert med en anbefaling om etablering av masterstudiet. Det som gjenstår av etableringsprosessen er godkjenning av utfyllende opptaksregler for masterprogrammet, samt godkjenning av endelig studieplan i fakultetsstyre og studieutvalg.

Opptaksgrunnlag for studiet foreslås å være bachelorgrad i multimedieteknologi og –design, eller tilsvarende utdanning. I de utfyllende reglene er det spesifisert minimumskrav for hva som må inngå i opptaksgrunnlaget dersom en utdanning skal vurderes som tilsvarende vårt eget bachelorprogram. I tillegg kreves vektet gjennomsnittskarakter på C eller bedre.

Merknader som sakkyndig utvalg hadde til studieplanen er innarbeidet. I hovedsak er endringene knyttet til noen spesifiseringer i deler av læringsutbyttebeskrivelsene på studie- og emnenivå. Det er også byttet om litt på rekkefølgen av noen emner. Dette er gjort for å sikre en bedre integrering av emnet ORG432 Communication and Collaboration i masterprogrammet, og for bedre utnyttelse av mulighetene for samarbeid og kommunikasjon i e-læringsemnet E-teaching 1.

I etableringssaken i styret i mai 2013, var navneforslag til studiet Master i multimedia og E-læring. Etableringsvedtaket fra mai sier at endelig navn skal fastsettes i studieutvalget. Masterprogrammet skal gis på engelsk, og har som mål å være et internasjonalt masterprogram som samarbeider tett med partnerinstitusjoner i utlandet. Fakultetet ønsker derfor at masterprogrammet skal ha et engelsk navn, og at det er dette som benyttes når man omtaler studiet i ulike sammenhenger. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology* foreslås derfor som navn på studiet.

Saksunderlag
Opptaksgrunnlag for studiet foreslås å være bachelorgrad i multimedieteknologi og –design, eller tilsvarende utdanning. I de utfyllende reglene er det spesifisert minimumskrav innen fagområdene multimedieteknologi og multimediedesign for hva som må inngå i opptaksgrunnlaget dersom en utdanning skal vurderes som tilsvarende vårt eget bachelorprogram. Det stilles også krav til gjennomført bacheloroppgave eller et annet større prosjekt, for å sikre at søkerne har nødvendige forkunnskaper for å kunne gjennomføre prosjektemnene i masterprogrammet. I tillegg kreves vektet gjennomsnittskarakter på C eller bedre. Det vil være mulig å gi betinget opptak til studiet for studenter som mangler inntil 15 studiepoeng av opptakskravet i henhold til Forskrift om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder § 6.

Forslaget til studieplan som ble vurdert av sakkyndig utvalg fikk svært gode tilbakemeldinger. I forbindelse med behandling av etableringssaken i styret, har fakultetet skrevet et tilsvar til de merknader utvalget hadde i sin rapport. Utvalget etterlyste noen presiseringer i deler av læringsutbyttebeskrivelsene på studie- og emnenivå. Disse er nå innarbeidet i studieplanen.

Utvalget påpekte også at det i emnet ORG432 Communication and Collaboration er viktig å sikre at innholdet tilpasses og er relevant for resten av masterprogrammet. I forhold til e-læringsemnene E-teaching 1 og 2, oppfordrer utvalget til at vi utnytter mulighetene som finnes for samarbeid og kommunikasjon i e-læringskurs. For å følge opp utvalgets anbefalinger har fakultetet flyttet emnet ORG432 fra tredje til første semester, slik at det vil bli gitt parallelt med E-teaching 1. En viktig del av emnet ORG432 er at studentene skal reflektere over og analysere samarbeidsprosesser og kommunikasjon i grupper, og egen rolle i dette. I utgangspunktet var det tenkt at refleksjonen og analysen skulle skje i forhold til prosjektemnet i tredje semester, men dette vil nå bli gjort i forhold til emnet E-teaching 1 slik at man både ivaretar relevansen i ORG432 i forhold til e-læringsprosesser, og samtidig utnytter muligheten for samarbeid og kommunikasjon i E-teaching 1.

I etableringssaken i styret i mai 2013, var navneforslag til studiet Master i multimedia og E-læring. Etableringsvedtaket til universitetsstyret sier at endelig navn skal fastsettes i studieutvalget. Noe av bakgrunnen for dette var at man ikke ønsket at begrepet e-læring skulle knyttes til bare ett fakultet ved UiA. I forbindelse med styrebehandlingen, og i dokumentasjonen til sakkyndig utvalg, har fakultetet vist at innholdet i masterprogrammet først og fremst er rettet mot teknologiske verktøy og utvikling av digitalt innhold som kan benyttes i e-læring. I dokumentasjonen som ble oversendt sakkyndig utvalg benyttet man begrepet e-læringsteknologi, slik at Multimedia og e-læringsteknologi brukt som navn på studiet.

Masterprogrammet skal gis på engelsk, og har som mål å være et internasjonalt masterprogram som samarbeider tett med partnerinstitusjoner i utlandet. Fakultetet ønsker derfor at masterprogrammet skal ha et engelsk navn, og at det er dette som benyttes når man omtaler studiet i ulike sammenhenger. På engelsk er *Educational Technology* det begrepet som best dekker innholdet i masterprogrammet slik det er beskrevet. Begrepet E-learning Technology brukes i liten grad på engelsk.

UNIVERSITETET I AGDER

Definisjoner Educational Technology:

Educational technology is the study and ethical practice of facilitating learning and improving performance by creating, using and managing appropriate technological processes and resources.
(A. Januszewski, M. Molenda: Educational Technology. A Definition with Commentary)

Educational technology, sometimes termed EdTech, is the study and ethical practice of facilitating e-learning, which is the learning and improving performance by creating, using and managing appropriate technological processes and resources.
(Wikipedia)

Etter diskusjoner og råd fra viserektor Marit Aamodt Nielsen og dekan Frank Reichert foreslås fakultetet derfor følgende navn for programmet:

Master's Programme in Multimedia and Educational Technology

Dersom det må foreligge et forslag til norsk navn på studieprogrammet så foreslås Masterprogram i multimedia og læringsteknologi, men fakultetet ønsker at det primært er det engelske navnet som benyttes.

Forslag til vedtak:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology* foreslås som navn på masterprogrammet.
2. Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i *Multimedia and Educational Technology* godkjennes
3. Forslag til studieplan for masterprogrammet i *Multimedia and Educational Technology* godkjennes
4. Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.

UNIVERSITETET I AGDER

VEDTAK

TR 69/13 Godkjenning av studieplan for Master`s Programme in Multimedia and Educational Technology

Forslag til vedtak:

1. *Master's Programme in Multimedia and Educational Technology foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. *Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes*
3. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes*
4. *Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for teknologi og realfag - 02.12.2013

Fakultetsdirektøren endret sitt forslag til vedtak.

Nytt forslag til vedtak:

*1. **Master's Programme in Multimedia and Educational Technology** foreslås som navn på masterprogrammet.*
2. Forslag til utfyllende opptaksregler for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes
3. Forslag til studieplan for masterprogrammet i Multimedia and Educational Technology godkjennes
4. Fakultetsstyret ber om at opptaksregler og studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.
5. Fakultetsstyret ber om at man vurderer hvordan et emne innen Future Learning Technologies kan innarbeides i studieplanen i forbindelse med videre utvikling av masterprogrammet.
6. Dekanus gis fullmakt til å godkjenne revisjoner i studieplanen og utfyllende opptaksregler i forbindelse med endelig godkjenning i studieutvalget.

Fakultetsdirektørens endrede forslag til vedtatt ble enstemmig vedtatt.

Studiesekretariatet
UNIVERSITETET I AGDER

Arkivsak: 2013/2969
Saksbeh: Anne Marie Sundberg
Dato: 06.02.2014

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
14/16	Studieutvalget	21.02.2014

Studieplan for Akvatisk økologi, felles masterprogram: Godkjenning av de delene av studiet som UiA er ansvarlig for

Bakgrunn
Styret ved UiA fattet i S-sak 6/13 Etablering av felles masterprogram i akvatisk økologi i samarbeid mellom Universitetet i Agder og Høgskolen i Telemark følgende vedtak:

1. *Med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-3 vedtar styret ved Universitetet i Agder etablering av felles masterprogram i akvatisk økologi i samarbeid med Høgskolen i Telemark, 120 studiepoeng.*
2. *Rektor får fullmakt til å inngå samarbeidsavtale med Høgskolen i Telemark vedrørende felles masterprogram i akvatisk økologi.*
3. *Masterprogram i akvatisk økologi kan ikke settes i gang før avtalen er underskrevet av begge parter.*
4. *Fakultet for teknologi og realfag er faglig ansvarlig for studiet i samarbeid med Høgskolen i Telemark.*
5. *Studieplanen legges fram for Studieutvalget til godkjenning.*
6. *Styret vil ta stilling til finansiering av studiet i forbindelse med revidert budsjett for 2013.*

Fakultet for teknologi og realfag søker nå om godkjenning av studieplan for Akvatisk økologi, felles masterprogram. Programmet er utviklet og skal tilbys i samarbeid med Høgskolen i Telemark, Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag. Det er inngått en egen samarbeidsavtale mellom de to institusjonene. Avtalen er vedlagt. Masterprogrammet er organisert slik at HiT er ansvarlig for studieretningen Ferskvannsøkologi og UiA for studieretningen Marin økologi.

Emnene som Høgskolen i Telemark skal tilby er også vedlagt saken. Disse er godkjent ved HiT og skal ikke vurderes av Studieutvalget ved UiA. Godkjenningsskriv fra HiT følger vedlagt. Emnene legges fram slik at Studieutvalget skal få et helhetlig inntrykk av studiet.

Høgskolen i Telemark er ansvarlig for studentopptaket. HiT har ikke utfyllende regler for opptak til masterprogram, så dette er ikke utarbeidet for programmet.

Fakultetsstyret ved Fakultet for teknologi og realfag fattet i møte 2. desember 2013 følgende vedtak i TR-sak 70/13:

1. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i Akvatisk økologi godkjennes.*
2. *Fakultetsstyret ber om at studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*

3. *Forslag til samarbeidsavtale tas til orientering.*
4. *Det forutsettes at feltarbeid innarbeides i emnebeskrivelsene.*

Sekretariatets merknader
Det er sekretariatets vurdering at den fremlagte studieplanen er velstrukturert og ryddig. Det har vært kontakt mellom fakultetet og sekretariatet og fakultetet og Høgskolen i Telemark i arbeidet med å ferdigstille studieplanen for godkjenning.

Det vises til punktet Studiets oppbygging. Emnet BIO402 sies å overlappe med emnet Applied Genetics. Dette emnet angis med to ulike tallkoder. Dette må rettes opp.

Læringsutbyttet på programnivå når det gjelder Ferdigheter og Generell kompetanse er i stor grad «blåkopi» av formuleringene i kvalifikasjonsrammeverket. Sekretariatet mener disse formuleringene bør vurderes i forbindelse med eventuell senere revisjon av planen.

Forslag til vedtak:
Studieutvalget godkjenner studieplan for Akvatisk økologi, felles masterprogram – de delene av studiet som UiA er ansvarlig for – med de merknader som framgår av saksframlegget.

Vedlegg
1 Forslag til studieplan for Akvatisk økologi, felles masterprogram
2 Notat fra Fakultet for teknologi og realfag 13.12.13
3 TR-sak Godkjenning av studieplan Akvatisk økologi, master
4 Avtale mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder om felles gradssamarbeid om mastergradsstudium i akvatisk økologi
5 Emnebeskrivelser for emner som Høgskolen i Telemark er ansvarlig for
6 Godkjenningsskriv Høgskolen i Telemark 06.01.14

Akvatisk økologi, masterprogram*

Påbyggingsstudium – 120 Studiepoeng – 2 år – HiT og UiA

*__Felles masterprogram__ mellom Høgskolen i Telemark (HiT), Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag (INHM) og Universitetet i Agder (UiA), Institutt for naturvitenskapelige fag (NatVit)

Opptakskrav

Opptakskrav er fullført bachelorgrad med minimum 80 studiepoeng fordypning i relevante naturvitenskapelige fag. Karakterkravet for opptak er et snitt på C fra bachelorgraden.

Anbefalte forkunnskaper

Det er en fordel å ha forkunnskaper innen akvatisk økologi som del av bachelorgraden.

Generell beskrivelse av studiet

Masterprogrammet i akvatisk økologi tilbys som et samarbeid mellom Høgskolen i Telemark (HiT), Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag (INHM) og Universitetet i Agder (UiA), Institutt for naturvitenskapelige fag (NatVit).

Akvatisk økologi er læren om interaksjonene mellom organismer og det øvrige miljøet i vannforekomster. Vann, som er en forutsetning for alt liv, dekker det meste av jordens overflate og bidrar til dannelse av kompliserte økosystemer. Forurensninger og klimaendringer påvirker i økende grad disse sårbare systemene. Miljø, klima og økologiske konsekvenser av både naturlige og menneskeskapte prosesser er derfor tema på alle beslutningsnivåer i samfunnet.

Studiet skal gi nødvendig kunnskap til å forvalte naturen rundt oss og miljøet vi lever i på en bærekraftig måte. Det skal i tillegg avspeile at kunnskap blir til i en kontinuerlig forsknings- og utviklingsprosess. Trening i innsamling av relevant informasjon (f.eks. ved prøvetaking, laboratorieaktivitet og/eller data fra publisert materiale), samt systematisering og publisering av dette på en vitenskapelig korrekt måte, står sentralt.

I programmet blir det også lagt stor vekt på at studentene skal arbeide selvstendig. De skal kunne forstå og kritisk vurdere informasjon, metoder og

forskningsresultater. Studentene skal også lære hvordan vitenskapelig forskning og rapportering blir gjennomført via tverrfaglig samarbeid og kommunikasjon.

Studiets oppbygging

Studentene velger spesialisering i ferskvannsøkologi eller marin økologi. I spesialiseringen inngår emner på 30 sp og 60 sp masteroppgave (Tabell 1). Emnene *Natural Science Methods* (10 sp) og *Vanntema (10 sp)* er obligatoriske for begge spesialiseringene. De resterende 10 sp i 1. semester velges innen ulike masteremner gitt ved Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag ved HiT. Relevante emner fra andre læresteder kan også inngå i studiet.

Tabell 1: Oppbyggingen av masterprogrammet i akvatisk økologi

<table>
<tr><td>1. semester
Undervisningssted Bø, HiT.</td><td>4301
Natural Science Methods
(10 sp)</td><td>4323
Vanntema
(10 sp)</td><td>Valgfritt emne
(10 sp)</td></tr>
<tr><td>2. semester</td><td colspan="3">30 sp spesialisering innen ett av områdene:
Ferskvannsøkologi (HiT, Bø)
Marin økologi (UiA, Kristiansand)
Opphold ved partnerinstitusjon innen-/utenlands</td></tr>
<tr><td>3. semester</td><td colspan="3" rowspan="2">XX-XXX

Masteroppgave (HiT/UiA)

(60 sp)</td></tr>
<tr><td>4. semester</td></tr>
</table>

Emner 1. semester (HiT, Bø):

Emnekode	Emnets navn	Sp	O/V	HØST	VÅR
4301	Natural Science Methods	10	O	10	
4323	Vanntema	10	0	10	
4327	Pollution and Microbiology	10	V	10	
4326	Molecular Genetics	10	V	10	
4311	Ecological Methods	10	V	10	

Emner 2. semester, spesialisering Ferskvannsøkologi (HiT, Bø):

Emnekode	Emnets navn	Sp	O/V	HØST	VÅR
4308	Ecotoxicology	10	O		10
4324	Georesources and Groundwater	10	O		10
4325	Boundary Layer and Local Climates	10	V		10
4326	Applied Genetics	10	V		10
4316	Særpensum	10	V		10
4329	Veiledet oppgave	10	V		10

- *4328 Applied Genetics overlapper med BIO402 Applied Molecular Biology , og studentene kan derfor ikke ta begge emner.*

Emner 2. semester, spesialisering Marin økologi (UiA, Kristiansand):

Emnekode	Emnets navn	SP	O/V	HØST	VÅR
BIO401	*Environmental Processes and Global Change, Managing Coastal and Marine Environments*	10	O		10
BIO400	*Fisheries Oceanography*	10	O		10
BIO402	*Applied Molecular Biology*	10	O/V*		10

- *Applied Molecular Biology er obligatorisk for de som velger spesialisering i Marin økologi, men emnet kan også velges av studenter som tar Ferskvannsøkologi. BIO402 Applied Molecular Biology overlapper med 4328 Applied Genetics, og studentene kan derfor ikke ta begge emner.*

Avgrensing på enkelte valgbare emner

Enkelte emner har opptaksbegrensinger, jfr. emnebeskrivelsen.

Det må være tilstrekkelig mange påmeldte studenter for at et valgbart emne skal bli tilbudt. Dersom det er for få påmeldte, kan emnet bli utsatt til neste studieår, eventuelt i spesielle tilfeller gå ut. Dette vil eventuelt skje i samråd med studentene og på en slik måte at det faglige nivået blir opprettholdt.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført mastergrad i akvatisk økologi skal ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Etter fullført studium skal studenten:

- kunne beherske sentral fagterminologi innen akvatisk økologi
- ha inngående kunnskap om sentrale prosesser, vitenskapelige teorier og metoder knyttet til akvatisk økologi

Ferdigheter:

Etter fullført studium skal studenten:

- kunne analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet akvatisk økologi og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning
- kunne bruke relevante vannfaglige metoder til forskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte
- kunne analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer innen akvatisk økologi
- kunne gjennomføre og formidle et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt innen vann på et høyt nivå i samsvar med nasjonalt/internasjonalt lovverk og gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse:

Etter fullført studium skal studenten:

- kunne analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger
- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye fagområder
- kunne formidle omfattende selvstendig arbeid
- kunne kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner, både med spesialister og til allmennheten
- kunne bidra til nytenking i innovasjonsprosesser

Arbeidsformer

I tillegg til forelesninger, legges det vekt på laboratorie- og feltorientert undervisning. Det blir også satt krav til selvstendig arbeid fra studentenes side, da undervisningen i utstrakt grad er basert på presentasjoner, oppgaveløsinger og problembasert læring. Digitale læringsformer kan også være aktuelt.

Så langt mulig blir undervisningen i de enkelte emnene gjennomført intensivt basert på ukesmoduler. Dette gir en mer fleksibel studiesituasjon for studentene med hensyn til oppgavearbeid.
De fleste emner undervises på engelsk.
Kombinasjonen teori og praksis er sentral gjennom hele studiet. Dette gjør at studentene får både kunnskap og de nødvendige erfaringene som skal til for å være forberedt til arbeidslivet eller videre studier. Mengdeforholdet mellom teori og praksis varierer (se emnebeskrivelser).

Vurderingsformer

Emnene som inngår i masterprogrammet vurderes særskilt, og karakterene blir ført på vitnemålet. Mange emner har semesteroppgaver, feltrapporter og/eller lab-rapporter som en del av vurderingen, evt. i tillegg til slutteksamen. Kombinasjonen av disse vurderingsformene vil til sammen sikre kunnskapene, ferdighetene og kompetansen som studentene skal ha etter endt masterløp. Vurderingsformen for det enkelte emne går frem av emnebeskrivelsene.

I masterløpet inngår to obligatoriske muntlige presentasjoner. Her skal studentene legge frem oppgavene sine i et forum som består av faglig personale og andre masterstudenter.

Etter at masteroppgaven er levert og vurdert, blir det holdt muntlig sluttprøve knyttet til oppgaven. Endelig karakter på masteroppgaven blir fastsatt etter den muntlige prøven.

Sensur og karaktersetting skjer i henhold til UHRs anbefalte retningslinjer for sensur av masteroppgaver innen MNT-fagene,
http://www.uhr.no/index.php?objectId=3899&method=contents

Studentutveksling

Innenfor studieprogrammet er det mulig å ta 30 studiepoeng (ett semester) ved utdanningsinstitusjoner både i Norge og utenlands. Det finnes samarbeidsavtaler og finansieringsordninger for dette (for eksempel Erasmus og Nordpluss), som studentene bør gjøre seg kjent med.

Mer informasjon: http://www.hit.no/nor/HiT/AA-studere-ved-HiT/AA-studere-i-utlandet/Utveksling-fra-HiT/Hvor-kan-jeg-reise/HiTs-avtalepartnere og http://www.uia.no/no/portaler/student/studentutveksling

NB! Ved mange av institusjonene er det karakterkrav for å bli tatt opp som student.

Både UiA og HiT har samarbeidsavtale med Universitetsstudiene på Svalbard (http://www.unis.no/).

Yrkesmuligheter og videre utdanning

Mastergrad i akvatisk økologi kvalifiserer til vannfaglige stillinger både i offentlig og privat sektor, for eksempel forvaltning i ulike departementer, direktorater, i fylkene og kommunene, i privat oppdrags- og utredningsvirksomhet, innenfor havbruksnæringen eller i miljøforskningsinstitutter og i industrien. Med ettårig praktisk-pedagogisk tilleggsutdanning ut over mastergraden, vil kandidatene være kvalifisert til å undervise både på ungdomstrinnet og i videregående skole.

Mastergraden åpner også for videre studier mot PhD ved HiT, og ved andre norske eller utenlandske høyere utdanningsinstitusjoner.

Fører til grad

Programmet fører frem til graden master i akvatisk økologi.

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres ved evaluering av studieprogrammet hvert år der det minimum deltar en studentrepresentant fra hvert studieår.

Ansvarlig fakultet

Programmet er et felles masterprogram mellom Høgskolen i Telemark (HiT), Fakultet for allmennvitenskapelige fag og Universitetet i Agder (UiA), Fakultet for teknologi og realfag.
Ansvarsfordelingen mellom institusjonene er regulert i en egen avtale.

Kontaktperson

For ytterligere informasjon kontakt

Anette Norheim Fredly, Høgskolen i Telemark

anette.n.fredly@hit.no / 35952714

D*et blir tatt forbehold om mindre justeringer av planen.*

BIO400 Fisheries Oceanography

10 credits – Starts spring – Length 1 Semester – Kristiansand

Study program

Aquatic Ecology, master's programme (Joint Master TUC/UiA), Marine Ecology

Recommended previous knowledge

Knowledge of fish taxonomy, general ecology, and marine biology and ecology. Familiarity with Excel is an advantage.

Learning Outcomes

After completing the course, the students will

- have acquired knowledge of the diversity of fish life forms, and how these relate to the spatial and temporal dynamics of fish populations
- have gained a conceptual understanding of historic and current hypotheses and concepts associated with fish recruitment variations, including Hjort's critical period hypothesis, open vs. closed populations, Lasker's stable ocean hypothesis, Cushing's match-mismatch hypothesis, and Sinclair's member-vagrant hypothesis
- have developed essential analytical skills and quantitative reasoning to address ecological aspects of fish population dynamics, particularly during early life history stages
- be able to critically examine and discuss the scientific literature on fisheries oceanography
- be able to write pertinent research proposals addressing ecological aspects of fish population dynamics in relation to environmental variability

Course Content

A greater scientific understanding of the mechanisms affecting fish population abundance and distribution in relation to variability of oceanographic parameters is needed to develop sustainable management strategies of our renewable ocean resources. The egg, larval, and early juvenile stages are considered critical periods in a fish's life history because events occurring during these stages may

affect the abundance, distribution and connectivity of adult populations. Therefore, in this course particular emphasis will be placed on understanding the factors affecting survival, dispersal and distribution of fish during early life history stages in relation to environmental variation and human activities. We will draw examples from selected case studies, which are representative of the range of life history characters of marine and diadromous fishes. The course will include lectures and laboratory sessions with hands on data analysis of fish early life history stages.

Teaching methods and workload

Instruction is provided in the form of lectures and compulsory laboratory exercises and fieldwork. Instruction will be given in English, but if only Norwegian-speaking students attend, the teaching language is Norwegian. Information will be given in Fronter at the start of the course.
Estimated student workload in this course is 270 hours.

Examination requirement

100% compulsory attendance to all laboratory and field exercises and approval of reports from all exercises. More information about the reports and the laboratory and field exercises is given in Fronter by the start of the semester.

Examination

4-hour written individual examination. Graded assessment A-F.

Evaluation

Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1.

Offered as a free-standing module

Yes, if capacity

Open for private candidates
No

Credit reduction
None

Type of course
Theoretical and practical

Level of course
2nd cycle

Year of study
First year of master's programme

Name of lecturer
Head of Department Dag Olav Andersen

Language of instruction
Norwegian/English

Mode of delivery
Face to face

Faculty
Faculty of Engineering and Science, UiA

Course literature
Utvalgte kapitler fra: Fuiman, LA. & Werner, RG. eds., *Fishery Science. The unique contributions of Early Life Stages*, Pagina, 2002

Utvalgte artikler

Coursecode/coursename	**BIO400 Fisheries Oceanography**		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students will: • have acquired knowledge on the diversity of fish life forms, and how these relate to the spatial and temporal dynamics of fish populations • have gained a conceptual understanding of historic and current hypotheses and concepts associated with fish recruitment variations, including Hjort's critical period hypothesis, open vs. closed populations, Lasker's stable ocean hypothesis, Cushing's match-mismatch hypothesis, and Sinclair's member-vagrant hypothesis. • have developed essential analytical skills and quantitative reasoning to address ecological aspects of fish population dynamics, particularly during early life history stages. • be able to critically examine and discuss the scientific literature on fisheries oceanography • be able to write pertinent research proposals addressing ecological aspects of fish population dynamics in relation to environmental variability	Lectures	30	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	20	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	125	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork	24	
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	25	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher	5	
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	37	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

BIO401 Environmental Processes and Global Change, Managing Coastal and Marine Environments

10 credits – Starts spring – Length 1 Semester - Kristiansand

Study program

Aquatic Ecology, master's programme (Joint Master TUC/UiA), Marine Ecology

Recommended previous knowledge

Knowledge of general ecology, and marine biology and ecology are prerequisites.

Learning Outcomes

After completing the course, the students will:

- be able to provide an overview of how the Earth functions as a dynamically interactive system
- be able to integrate knowledge and values within the context of environmental issues, particularly global change
- be able to promote an understanding of the causes and complexity of major global and regional environmental problems
- be able to use a range of tools for coastal planning and management
- be able to describe how a broad range of human activities affect coastal environments
- have developed an understanding of the multidisciplinary nature of the management of coastal environments

Course Content

The course gives an overview of the most important groups of environmental processes in terms of their operation, complexities and natural and human interactions. Topics covered include the global climate system and climate change, natural hazards, water in the environment, landform development, sustainability of the earth´s resources, ecosystems and biodiversity, population growth and indigenous issues relating to the environment. The course also examines the impact of human activities on coastal and marine environments. It

explores the complex relationships between the ecological and social values of these environments and outlines strategies and tools for their management.

Teaching methods and workload

Instruction is provided in the form of lectures and seminar/fieldwork exercises (workshops) including reports. Instruction will be given in English, but if only Norwegian-speaking students attend, the teaching language is Norwegian. Information will be given in Fronter at the start of the course.
Estimated student workload in this course is 270 hours.

Examination requirement

100% compulsory attendance to all seminar/fieldwork exercises including approval of reports and an oral presentation of a given topic. More information about the reports and oral presentation is given in Fronter by the start of the semester.

Examination

4-hour written individual examination. Graded assessment A-F.

Evaluation

Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1.

Offered as a free-standing module

Yes, if capacity

Open for private candidates

No

Credit reduction

None

Type of course
Theoretical and practical

Level of course
2nd cycle

Year of study
First year of master's programme

Name of lecturer
Head of Department Dag Olav Andersen

Language of instruction
Norwegian/English

Mode of delivery
Face to face

Faculty
Faculty of Engineering and Science, UiA

Course literature
Utvalgte kapitler fra : Lalli, CM. & Parsons, TR., *Biological Oceanography, An Introduction. 2nd edition*, Elsevier, 2006

Utvalgte artikler

Coursecode/coursename	BIO401 Environmental Processes and Global Change, Managing Coastal and Marine Environments		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
Learning Outcomes After completing the course, the students will: • be able to provide an overview of how the Earth functions as a dynamically interactive system • be able to integrate knowledge and values within the context of environmental issues, particularly global change • be able to promote an understanding of the causes and complexity of major global and regional environmental problems • be able to use a range of tools for coastal planning and management • be able to describe how a broad range of human activities affect coastal environments • have developed an understanding of the multidisciplinary nature of the management of coastal environments	Lectures	36	
	Participation in seminars	10	
	Laboratory work with or without supervision	12	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	115	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork	16	
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	30	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher	10	
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	37	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

BIO402 Applied Molecular Biology

10 credits – Starts Spring – Length 1 Semester - Kristiansand

Study program

Aquatic Ecology, master's programme (Joint Master TUC/UiA), Marine Ecology

Recommended previous knowledge

Basic molecular biological knowledge

Learning Outcomes

After completing the course, the students will

- have in-depth knowledge of how molecular methods are used for studies on specific genes and expression of these, to perform molecular ecology and population genetic studies and identification and paternity studies of humans and animals
- be able to work independently with basic and specialized molecular biology techniques
- be able to analyze DNA sequences by using bioinformatics, and to interpret the results in a critical manner
- have routines for independent work in a molecular biology laboratory, including preparing the activities by creating growth media and chemical solutions and sterilization of these
- be able to convey extensive independent work by reporting results from laboratory exercises

Course Content

This course provides an overview of the extensive scope of molecular biology and genetic engineering methods. Methods for studying which genes are regulated up or down by various stimuli, identifying specific genes to the correct position in the genome, as well as traditional and new methods for the isolation and study of genes, will be covered. Students will sequence DNA molecules and use bioinformatics for analysis of these sequences and use relevant databases and software for this. Students will learn how to use these databases to find

information about selected genes and molecules. New DNA sequencing techniques (Next generation sequencing) will be covered. The students will learn how molecular methods are used for identity analyses and studies of genetic variation and how such methods are used in ecology, evolution and population studies. Laboratory exercises will provide students with detailed knowledge and experience in some of these application areas.

Teaching methods and workload

Instruction is provided in the form of lectures and laboratory exercises. Instruction will be given in English, but if only Norwegian-speaking students attend, the teaching language is Norwegian. Information will be given in Fronter at the start of the course.
The estimated student workload in this course is 270 hours.

Examination requirement

100% compulsory attendance to all laboratory exercises and approval of reports from all laboratory exercises. More information about the reports and the laboratory exercises is given in Fronter by the start of the semester.

Examination

4-hour written individual examination. Graded assessment A-F.

Evaluation

Course evaluation is carried out as a midterm evaluation in accordance with standard procedure in the quality assurance system, chapter 2.1.1.

Offered as a free-standing module

Yes, if capacity

Open for private candidates

No

Credit reduction
None

Type of course
Theoretical and practical

Level of course
2nd cycle

Year of study
First year of master's programme

Name of lecturer
Associate professor Audun Slettan

Language of instruction
Norwegian/English

Mode of delivery
Face to face

Faculty
Faculty of Engineering and Science, UiA

Course literature
Utvalgte kapitler fra:

Arthur M. Lesk, *Introduction to Genomics*, (second edition) Oxford University Press.

Joanna R. Freeland, *Molecular Ecology*, John Wiley and sons Ltd.

W. Goodwin, A. Linacre, S. Hadi, *An introduction to Forensic Genetics*, John Wiley and sons.

Diverse reviewartikler

UNIVERSITETET I AGDER

Coursecode/coursename	BIO402 Applied Molecular Biology		
Number of credits	10		
Learning outcome	**Learning activity**	**Estimated workload**	**Student evaluation of workload**
On successful completion of the course, the students should: • have in-depth knowledge of how molecular methods are used for studies on specific genes and expression of these, to perform molecular ecology and population genetic studies and identification and paternity studies of humans and animals • be able to work independently with basic and specialized molecular biology techniques • be able to analyze DNA sequences by using bioinformatics, and to interpret the results in a critical manner • have routines for independent work in a molecular biology laboratory, including preparing the activities by creating growth media and chemical solutions and sterilization of these • be able to convey extensive independent work by reporting results from laboratory exercises	Lectures	20	
	Participation in seminars		
	Laboratory work with or without supervision	60	
	One-on-one teaching		
	Reading curriculum / self-tuition	129	
	Scheduled group-work with or without supervision		
	Informal group-work / colloquium / ensemble for students		
	Fieldwork		
	Supervised professional training in school / hospital / municipal cultural school / etc.		
	Preparatory and follow-up activities		
	Hand-ins	15	
	Project-work		
	Academic supervision		
	Adaptations based on feedback from lecturer / teacher	5	
	Student sit-in / internship in a company, an orchestra, etc.		
	Examination preparations / reading	37	
	Examination	4	
	Other (must be specified)		
Total		**270**	

BIOXXX Masteroppgave

60 studiepoeng – Starter høsten – Varighet to semestre – Bø/Kristiansand

Studium

Masteroppgaven inngår i Akvatisk økologi, masterprogram (Felles masterprogram HiT/UiA)

Forkunnskapskrav

Bestått **4301** *Natural Science Methods*

Læringsutbytte

Studenten skal etter avsluttet masteroppgave:

- ha inngående kunnskap om relevant faglitteratur og teori
- kunne bruke kunnskapen på nye områder
- kjenne relevante metoder og prosedyrer
- kunne presentere data og resultater skriftlig og muntlig
- kunne analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder
- kunne gjennomføre et selvstendig avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer
- kunne formidle omfattende selvstendig arbeid og beherske fagområdets uttrykksformer

Innhold

Masteroppgaven vil bestå i å studere tema i akvatisk økologi innenfor valgt spesialisering; ferskvannsøkologi eller marin økologi. Innholdet i oppgaven må godkjennes av veileder. Aktuelle tema for oppgaven blir lagt ut på internett http://prosjekt.uia.no/groups/marint/wp/ eller www.hit.no og/eller kan diskuteres ved å ta kontakt med fagansatte ved aktuelt institutt ved HiT og UiA.

Arbeidsformer og arbeidsomfang

Masteroppgaven gjennomføres individuelt eller ved at to studenter arbeider sammen. Veiledningen er obligatorisk. Hver student får 40 timer veiledning til sin oppgave. Veiledningen vil foregå på norsk, men ved deltakelse av fremmedspråklige studenter vil undervisningsspråket være engelsk. Detaljer gis ved semesterstart. Studentene tildeles veileder for masteroppgaven i løpet av

første semester. En oversikt over aktuelle oppgavetema og tilhørende veiledere vil bli presentert for studentene ved semesterstart. Studentene skal skrive en masterkontrakt sammen med veileder. Denne skal leveres innen 1. februar, og godkjennes av instituttet. Studenten må levere masteroppgaven før 15. mai i vårsemesteret 4. semester (evt. 15. november dersom den leveres i høstsemesteret).
I masterløpet inngår to obligatoriske seminarer, der studentene muntlig skal legge frem oppgavene sine i et forum av faglig personale og andre masterstudenter.

Vilkår for å gå opp til eksamen

60 studiepoeng godkjente emner må være gjennomført til bestått før masteroppgaven leveres til sensur. I tillegg må de to obligatoriske muntlige presentasjonene være gjennomført og godkjente.

Eksamen

Etter at masteroppgaven er levert og vurdert, blir det holdt muntlig sluttprøve knyttet til denne. Endelig karakter på masteroppgaven blir fastsatt etter den muntlige prøven.

Sensur og karaktersetting skjer i henhold til UHRs anbefalte retningslinjer for sensur av masteroppgaver innen MNT-fagene:
http://www.uhr.no/index.php?objectId=3899&method=contents

Studentevaluering

Studentevaluering gjennomføres som midtveisevaluering og i tråd med normalordningen i kvalitetssikringssystemet kapittel 2.1.1. En eventuell sluttevaluering kan gjennomføres ved behov.

Tilbys som enkeltemne

Nei

Åpent for privatister

Nei

Ansvarlig fakultet

Fakultet for teknologi og realfag, UiA

Emnekode/emnenavn	**BIOxxx Masteroppgave**		
Antall studiepoeng	60		
Læringsutbytte	**Læringsaktiviteter**	**Beregnet arbeidsomfang**	**Studentens evaluering av arbeidsomfang**
Studenten skal etter avsluttet masteroppgave: • ha inngående kunnskap om relevant faglitteratur og teori • kunne bruke kunnskapen på nye områder • kjenne relevante metoder og prosedyrer • kunne presentere data og resultater skriftlig og muntlig • kunne analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder • kunne gjennomføre et selvstendig avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer • kunne formidle omfattende selvstendig arbeid og beherske fagområdets uttrykksformer	Forelesninger		
	Seminardeltakelse	20	
	Laboratoriearbeid med eller uten veiledning	400	
	En-til-en undervisning		
	Lesing av pensum/selvstudium	200	
	Timeplanlagt gruppearbeid med eller uten veiledning		
	Uformelt gruppearbeid/kollokvier/samspill studentene imellom		
	Feltarbeid	300	
	Praksis i skole/sykehus/kulturskole osv.		
	Forarbeid og etterarbeid til de forrige aktiviteter		
	Innleveringsarbeid	500	
	Prosjektarbeid		
	Faglig veiledning	40	
	Bearbeiding av faglærers tilbakemeldinger	105	
	Hospitering i bedrift, orkester osv.		
	Eksamensforberedelse/lesetid	50	
	Eksamen	5	
	Annet (må spesifiseres)		
Sum		**1620**	

UNIVERSITETET I AGDER

Fra: Heidi Kristensen
Fakultet for teknologi og realfag

Dato: 13. Desember 2013

Til:

Kopi til:

NOTAT

Oversendelse av studieplan for Akvatisk økologi, master.

Fakultetsstyret ved fakultet for teknologi og realfag fattet i sitt møte 02.12.13 følgende vedtak:

TR-sak 70/13

*1. Forslag til studieplan for masterprogrammet i **Akvatisk økologi** godkjennes.*
2. Fakultetsstyret ber om at studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.
3. Forslag til samarbeidsavtale tas til orientering.
4. Det forutsettes at feltarbeid innarbeides i emnebeskrivelsene.

Studieplanen sender med dette over til Studieutvalget for godkjenning.
Studiebeskrivelsen er skrevet i samarbeid med HiT og er likelydende i de to planene.

Vedtakets punkt 4 er innarbeidet i planen.

Vedlagt ligger også emnene som Høgskolen i Telemark skal tilby. Som Studieutvalget vil se bruker HiT en annen mal for emnebeskrivelser enn UiA. Studiesekretariatet har tidligere i samråd med fakultetet og arbeidsgruppen vurdert det slik at UiA kun godkjenner de emnene som vi tilbyr inn i programmet. HiT gjør tilsvarende og godkjenner kun sine emner inn i programmet. Emnene til HiT ligger derfor vedlagt saken kun som en orientering for at Studieutvalget skal få en oversikt over hele masterprogrammet.

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom UiA og HiT. Den ligger også vedlagt som en orientering.

UNIVERSITETET I AGDER
POSTBOKS 422 4604 KRISTIANSAND
TELEFON 38 14 10 00 FAKS 38 14 10 01
ORG.NR 970 546 200 MVA post@uia.no www.uia.no

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR TEKNOLOGI OG REALFAG

Arkivsak: **2013/2969**
Saksbeh: **Heidi Kristensen**
Dato: **25.11.2013**

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fakultetsstyret for Fakultet for teknologi og realfag	02.12.2013

Godkjenning av studieplan Akvatisk økologi, master

Hva saken gjelder

Studieplanen for Akvatisk økologi, master legges frem for godkjenning i fakultetsstyret før den sendes til endelig godkjenning i Studieutvalget.
Studiesekretariatet ved UiA har bestemt at UiA kun godkjenner de emnene som vi tilbyr ved UiA, samt studiebeskrivelsen og studieplanramma.
Studiet er et samarbeid med Høgskolen i Telemark.

Fakultet for teknolgi og realfga, Institutt for naturvitenskapelig fag skal tilby 30 SP + masteroppgave60 sp.
Man har helt fra prosessen rundt dette studiet startet diskutert rundt det med sakkyndig vurdering. Normalt sendes nye studieplaner til vurdering hos en sakkyndig komitè. Studiesekretariatet mener at det ikke er nødvendig i denne saken. HiT tilbyr doktorgrad på området og man tenker at kvalitetssikringen av UiA sin del av studiet må kunne ivaretas i samarbeid med dem.

Samarbeidsavtalen mellom de to institusjonene legges også frem som en orientering til fakultetsstyret.

Forslag til vedtak:

1. *Forslag til studieplan for masterprogrammet i **Akvatisk økologi** godkjennes.*
2. *Fakultetsstyret ber om at studieplan sendes til Studieutvalget for endelig godkjenning.*
3. *Forslag til samarbeidsavtale tas til orientering.*

Magne Aasheim Knudsen
Fakultetsdirektør

Saksunderlag

Fakultet for teknologi og realfag, institutt for naturvitenskapelige fag har i lengre tid arbeidet for å opprette en master i akvatisk økologi sammen med Høgskolen i Telemark.
Fakultetsstyret fattet i sitt januarmøte følgende vedtak:

TR_sak 05/13

1. *Fakultetsstyret stiller seg positive til en søknad om å etablere en Joint master i akvatisk økologi.*
2. *Fakultetsstyret ber om at fakultetet jobber videre med planene om en utvidelse av programmet til en mastergrad i biologi/økologi.*
3. *Dersom universitetsstyret vedtar etablering av masterprogrammet, ber fakultetsstyret om at det gjennomføres en evaluering av masterprogrammet våren 2015 der man blant annet vurderer rekruttering av studenter og fakultetets kostnader i forbindelse med studiet.*
4. *Fakultetsstyret gir dekanen fullmakt til å ferdigstille søknaden og sende den til studiesekretariatet for behandling i universitetsstyrets møte i februar.*

UiA og HiT utarbeidet en felles søknad om etablering, og Styret ved Universitetet i Agder fattet i S-sak 6/13 følgende vedtak:

S 6/13 Etablering av felles masterprogram i akvatisk økologi i samarbeid mellom Universitetet i Agder og Høgskolen i Telemark

1. Med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-3 vedtar styret ved Universitetet i Agder etablering av felles masterprogram i akvatisk økologi i samarbeid med Høgskolen i Telemark, 120 studiepoeng.
2. Rektor får fullmakt til å inngå samarbeidsavtale med Høgskolen i Telemark vedrørende felles masterprogram i akvatisk økologi.
3. Masterprogram i akvatisk økologi kan ikke settes i gang før avtalen er underskrevet av begge parter.
4. Fakultet for teknologi og realfag er faglig ansvarlig for studiet i samarbeid med Høgskolen i Telemark.
5. Studieplanen legges fram for Studieutvalget til godkjenning.
6. Styret vil ta stilling til finansiering av studiet i forbindelse med revidert budsjett for 2013.

I etterkant av disse vedtakene har arbeidsgruppen jobbet parallelt med studieplan og de administrative oppgavene knyttet til en felles mastergrad.
Et førsteutkast til plan og samarbeidsavtale ble forelagt fakultetsstyret, og følgende vedtak ble fattet:

TR-sak 24/13 **Aktvatisk økologi – studieplan**

1. *Forslag til samarbeidsavtale med Høgskolen i Telemark tas til orientering.*
2. *Fakultetsstyret gir dekanus fullmakt til å godkjenne utfyllende regler for opptak og endelig studieplan for masterprogrammet i Akvatisk økologi i forbindelse med behandling i studieutvalget.*

Når det gjelder alle administrative oppgaver knyttet til en fellesgrad har vi liten erfaring med dette siden studiet i akvatisk økologi er første gang UiA har hatt et slikt gradssamarbeid med en annen norsk institusjon.
Administrasjonen ved fakultet for teknologi og realfag og ved fakultet allmennvitenskapelige fag, Fakultet for allmennvitenskapelige fag, Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag i Bø har

jobbet sammen med både opptakskontorene og studiesekretariatene ved institusjonene for å finne løsninger på problemer som har oppstått.

Som det fremgår av avtalen, er det HiT som skal foreta opptak og som skal utstede vitnemål.

> **5. Vitnemål**
> Det utstedes ett felles vitnemål med logo fra begge partnerinstitusjoner, og ett felles Diploma Supplement i tillegg. Det skal fremgå av vitnemålet at det er en felles grad, og hvilke emner som er avlagt ved hver av partnerinstitusjonene. Vitnemålene utstedes av HiT.
>
> **7. Opptak, studieadministrasjon, registrering, eksamen og rapportering**
> Søknader om opptak behandles ved HiT, og etter HiTs regelverk. Eventuelle klager på avslag behandles av klagenemnda ved HiT. Måltall for opptak fastsettes av de respektive styrene etter råd fra det felles rådgivende programstyret. Tilbudstall fastsettes i fellesskap av studiedirektøren ved UiA og viserektor for utdanning ved HiT.
> Studentene registreres ved begge institusjonene.

HiT har ikke Utfyllende regler for opptak slik vi har ved UiA. Vi vil derfor innrette oss etter de opptaksregler HiT har, og utfyllende regler vil derfor ikke bli utarbeidet.

Det vil selvfølgelig være et mål å fordele studenter likt på de to retningene, men siden man ikke kan velge retning når man søker, vil en ikke kunne vite noe om antall studenter før etter registrering. Dette har med hvordan søkeprosessene er, og at man søker kun på ett program.

Programmet vil ha et eget programstyre sammen satt av representanter fra de to miljøene.

> **6. Felles rådgivende programstyre**
> Det etableres et felles programstyre med representanter fra begge partnerinstitusjoner. Programstyret skal være et rådgivende, koordinerende organ som forholder seg til de formelle strukturer ved partnerinstitusjonene. Det skal ha tre representanter fra hver av institusjonene; to vitenskapelig ansatte (normalt instituttleder og studiekoordinator) og en studiekonsulent. HiT har studiekoordinatoransvar for det felles masterprogrammet. Studiekoordinator ved HiT er leder for programstyret og innkaller til møter. Programstyret skal ha minst ett møte pr. semester.

UiA starter sin del av undervisningen på studiet vårsemesteret 2015. I henhold til punkt. 6 i S-sak 6/13 vil styret ved UiA ta stilling til finansieringen av studiet til revidert budsjett for 2014. I vedtaket står det opprinnelig revidert budsjett 2013, men siden oppstart ble utsatt med ett år, vil dette tas opp i revidert budsjett 2014.
Fakultet for teknologi og realfag har i etableringssøknaden beskrevet behov for midler til 30 nye studiepoeng med faste kostnader, samt midler til masteroppgaven 60 sp, som er et veiledningsemne med variable kostnader.

Samarbeidsavtalen regulerer fordelingen av studiepoengsproduksjon.

> **10. Økonomi**
> Hver partnerinstitusjon er økonomisk ansvarlig for de emnene den har faglig ansvar for.
> (…)
> Hver partnerinstitusjon skal ha sin respektive del av inntektene som genereres gjennom studiepoengproduksjonen for de emnene den har ansvar for.

Institutt for naturvitenskapelige fag skal tilby tre emner på 10 sp hver inn i dette studiet. Emnene skal undervises i vårsemesteret 1. år.
1.semester av studiet vil all undervisning foregå i Bø, og det legges her opp til 20 sp obligatoriske emner, samt 10 sp som er valgfrie.

Man er klar over problemstillingen med ulikt studiested i løpet av det 1. studieåret, og man vil forsøke å løse evt problemer knyttet til dette ved å gi undervisningen i ukesmoduler.
Det vil også gi en mer fleksibel studiesituasjon for studentene med hensyn til oppgavearbeid.
HiT har mulighet til å tilby studenter fra Krs som ikke ønsker å bo i Bø 1.semester billig overnatting via Samskipnaden de ukene man har undervisning. Ved UiA jobbes det nå for å se på lignende løsninger.

Det er fagmiljøet ved institutt for naturvitenskapelige fag som har utarbeidet de tre emnebeskrivelsene, mens begge miljøene sammen har arbeidet frem studiebeskrivelsen og studieplanramma.
De tre emnene innenfor marin økologi vil være obligatoriske for studentene som velger denne retningen. Men emnet *Applied Molecular Biology* vil være valgbart for studenter som har valgt retningen *Ferskvannsøkologi*.
Masteroppgaven har et omfang på 60 studiepoeng, og man legger opp til at arbeidet med oppgaven starter allerede i 1. studieår.

Det administrative rundt denne fellesgraden jobbes det fortsatt med, så som registrering av studenter, opptaksrutiner og markedsføring, og man satser på å ha alt klart til søknadsweb åpnes i januar.
Greta Hilding ved UiA og Åshild Kise ved HiT har laget samarbeidsavtalen som ligger vedlagt. Avtalen er nå godkjent av begge institusjoner og er klar til å undertegnes av rektorene ved de to institusjonene, samt de to dekanene.

Vedlegg
1 Forslag studieplan Akvatisk økologi, master
2 Samarbeidsavtale UiA-HiT

Avtale mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder om felles gradssamarbeid om mastergradsstudium i akvatisk økologi

1. Avtalens partnerinstitusjoner

Høgskolen i Telemark, heretter kalt HiT

Universitetet i Agder, heretter kalt UiA

2. Formål

HiT og UiA skal sammen tilby mastergradsstudium i akvatisk økologi innenfor rammen av denne avtalen.

3. Akkreditering

HiT er akkreditert for å tildele ph.d. - graden innen fagfeltet og UiA er akkreditert som universitet. Det er derfor ikke nødvendig å søke NOKUT om akkreditering.

4. Ansvarsdeling

Studieplanen beskriver emnenes faglige innhold og organisering, undervisnings- og arbeidsmetoder, samt eksamensformer og -omfang, jf. FOR 2013-02-28 nr 237: Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Studieplanen vedtas av det organ som har myndighet til dette ved hver av partnerinstitusjonene, etter forslag fra det felles rådgivende programstyret (jfr. pkt. 6).

Partene har felles ansvar for veiledning i forbindelse med masteroppgaver, men HiT har normalt hovedansvar for veiledning innen ferskvannsøkologi og UiA har normalt hovedansvar for veiledning innen marin økologi.

5. Vitnemål

Det utstedes ett felles vitnemål med logo fra begge partnerinstitusjoner, og ett felles Diploma Supplement i tillegg. Det skal fremgå av vitnemålet at det er en felles grad, og hvilke emner som er avlagt ved hver av partnerinstitusjonene. Vitnemålene utstedes av HiT.

6. Felles rådgivende programstyre

Det etableres et felles programstyre med representanter fra begge partnerinstitusjoner. Programstyret skal være et rådgivende, koordinerende organ som forholder seg til de formelle strukturer ved partnerinstitusjonene. Det skal ha tre representanter fra hver av institusjonene; to vitenskapelig ansatte (normalt instituttleder og studiekoordinator) og en studiekonsulent. HiT har studiekoordinatoransvar for det felles masterprogrammet. Studiekoordinator ved HiT er leder for programstyret og innkaller til møter. Programstyret skal ha minst ett møte pr. semester.

Programstyret skal gi råd om:

- driften av studiet, både faglig og administrativt
- opptaksmåltall og resultatkrav i form av 60 studiepoengsenheter
- revisjon av studieplan og pensum
- overordnede problemstillinger som gjelder fritak for eksamen eller prøve
- felles rutiner for masteroppgaver (veiledning, sensur, gjennomføring av muntlig eksamen m.m.)
- kvalitetsutvikling, oppfølging av evaluering og rapportering med hensyn til kvalitetsarbeid

7. Opptak, studieadministrasjon, registrering, eksamen og rapportering

Søknader om opptak behandles ved HiT, og etter HiTs regelverk. Eventuelle klager på avslag behandles av klagenemnda ved HiT.

Måltall for opptak fastsettes av de respektive styrene etter råd fra det felles rådgivende programstyret. Tilbudstall fastsettes i fellesskap av studiedirektøren ved UiA og viserektor for utdanning ved HiT.

Studentene registreres ved begge institusjonene.

8. Eksamen

HiT og UiA er hver for seg eksamensansvarlig for de emner institusjonen har det faglige ansvaret for. Dette inkluderer eventuell klagebehandling. Dersom et emne gis ved begge institusjoner, har hver av institusjonene eksamensansvar for de studentene som tar emnet ved den gjeldende institusjonen. M.h.t. masteroppgaven har den enkelte institusjon eksamensansvar for de studentene den har veiledningsansvaret for. UHRs anbefalte retningslinjer for sensur av masteroppgaver innen MNT-fagene legges til grunn for karaktersettingen.

Eksamen gjennomføres i henhold til fastsatt emnebeskrivelse og de respektive partnerinstitusjoners eksamensforskrifter.

9. Kvalitetssikring

Masterstudiet som helhet ivaretas gjennom begge partnerinstitusjonenes råd og utvalg, samt studentdemokratiet forøvrig.

Programstyret har ansvar for at det gjennomføres midtveis- og sluttevaluering av masterstudiet. Hver partnerinstitusjon gjennomfører i tillegg evaluering av de emnene den har faglig ansvar for.

10. Økonomi

Hver partnerinstitusjon er økonomisk ansvarlig for de emnene den har faglig ansvar for.

Studentene betaler normalt semesteravgift til den institusjonen de er oppmeldt til eksamen ved, det gjeldende semester. Dersom studenter er oppmeldt til eksamener ved begge institusjoner samme semester, betales semesteravgiften til institusjonen der studenten tar flest studiepoeng.

Hver partnerinstitusjon skal ha sin respektive del av inntektene som genereres gjennom studiepoengproduksjonen for de emnene den har ansvar for. Studiepoeng generert via samarbeid med Universitetsstudiene på Svalbard (UNIS) tilfaller i første omgang UiA som formell partner i UNIS-samarbeidet. Inntekter for studiepoeng avlagt ved UNIS av studenter på studieretningen ferskvannsøkologi tilfaller HiT. Studiepoeng for masteroppgaven registreres ved den institusjon som hovedveileder er ansatt ved. Det betyr at denne institusjonen har alle kostnader og alle inntekter knyttet til masteroppgaven for denne studenten.

11. Markedsføring og profilering

Partnerinstitusjonene forplikter seg til felles innsats, markedsføring og profilering av studiet, samt synliggjøring av graden som felleseie.

12. Evaluering

Samarbeidet skal evalueres etter at første studentkull er uteksaminert.

13. Avtalens varighet og oppsigelsesfrist

Avtalen gjelder fra og med dato for undertegning.

Avtalen kan justeres etter ett år, og senere ved behov.

Avtalen kan gjensidig sies opp med virkning fra 1. januar og med 12 måneders forhåndsvarsel.

Ved eventuell oppsigelse av avtalen, forplikter institusjonene seg til å ivareta det faglige ansvaret slik at studentene kan fullføre sitt studium. Det skal inngås egen avtale om dette dersom avtalen sies opp.

14. Tvister

Tvister som gjelder forståelse av denne avtalen, eller forhold som springer ut avtalen, skal søkes løst ved forhandlinger mellom partene. Dersom enighet ikke oppnås, skal tvisten avgjøres med endelig virkning ved utenrettslig mekling iht. LOV 2005-06-17 nr. 90: Lov om mekling i sivile tvister (tvisteloven).

15. Signaturer

Dato	Rektor	Dekan
	Høgskolen i Telemark	Høgskolen i Telemark

Dato	Rektor	Dekan
	Universitetet i Agder	Universitetet i Agder

Akvatisk økologi, masterprogram*

Påbyggingsstudium – 120 Studiepoeng – 2 år – HiT og UiA

*__Felles masterprogram__ mellom Høgskolen i Telemark (HiT), Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag (INHM) og Universitetet i Agder (UiA), Institutt for naturvitenskapelige fag (NatVit)

Emner som tilbys av HiT

4301 Natural Science Methods

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Students are assumed to have taken an introductory undergraduate (bio)statistics course at some point in their careers. We will begin at a fairly basic level.

Læringsutbytte

After completion of the course, students should have the following qualifications regarding knowledge, skills, and general competence:

- General knowledge of study design and data collection
- General knowledge of some important basic statistical methods and models and how to interpret their results

- Knowledge of the requirements and understanding of the limitations of statistical methods
- Ability to use existing literature and theory to critically evaluate analytical procedures used by others
- Ability to use existing literature and theory to design, implement and analyze your own research
- Ability to judge when to use more advanced analytical tools
- Ability to present relevant problems and analyses to specialists and the general public

Innhold

Data processing, statistical models and analyses and their fundamental characteristics will be discussed. Emphasis is placed on the properties of the various models and analytical methods which are relevant to environmental protection issues. Analytical methods and their close relationship to the design of field and experimental studies will be stressed. With this information, the students should be able to validate and precisely define approaches to problems, both methodically and analytically; plan their own studies; choose methods; carry out the collection of appropriate data and execute analyses which are as relevant and precise as possible. Also important will be the students' ability to understand and evaluate the strengths and weaknesses of the methods and analyses employed in their own and other people's scientific investigations. The exercises will involve the practical use of design and analysis methods.

Arbeids- og læringsformer

The format is a mixture of about 60 hrs lectures/seminars/discussions on methodological topics and practical problem-based workshops using the R package.

The teaching is divided into modules in three separate weeks with intensive all-day coursework in the autumn semester. A day starts with a lecture over one main topic. The lectures will whenever possible seek to be concrete and problem oriented using relevant examples. The follow-up exercises are based on problem-solving of real examples.
It is a must that the students are active during lectures and work with exercises, and also in presenting their own graduate work.

Vurderingsformer

Grades will be given for two part-exams: submitted exercises count collectively for 40% and a written 3-hour final examination will count for 60% of the final grade. Both elements must receive a passing grade.

Emneansvarlig

Jan Heggenes <Jan.Heggenes@hit.no>

4323 Vanntema

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Norsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper er ferskvannsøkologi, hydrogeologi, e.l.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene ha følgende læringsutbytte i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

- dyptgående kunnskap om bruk og forvaltning av vannressurser både overflatevann, kystvann og grunnvann.
- dyptgående kunnskap om EUs rammedirektiv for vann og problemstillinger knytta til implementering av direktivet.
- være kjent med internasjonalt/nasjonalt lovverk, viktige aktører og deres ansvar innen vannforvaltningen.
- kunne håndtere oppgaver innen vann på et høyt nivå.

Innhold

Innholdet i emnet vil kunne variere, men vil ha hovedfokus på sentrale vanntema i samfunnet, både knytta til den globale vannsituasjonen og mer lokale problemstillinger. Hovedfokus vil være på ferskvann- og kystsoneforvaltning og gjennomføring av EUs rammedirektiv for vann. Ved slutten av semesteret skal studentene levere inn et prosjektarbeid (i grupper) fra det aktuelle vanntemaet.

Arbeids- og læringsformer

Forelesinger, kollokvier, dataøvinger, lab- og feltarbeid. Forlesningene er obligatoriske og krever minimum 80 % oppmøte. Det viktigste innholdet i forelesingene er tilgjengelig for studentene i elektronisk form.

Vurderingsformer

Ved slutten av semesteret skal studentene levere inn et prosjektarbeid (i grupper) fra det aktuelle vanntemaet. Prosjektarbeidet blir vurdert med karakter A til F og teller 100% av karakteren i emnet. Deltakelse på minimum 80% av forelesningene må være godkjent for å få karakter i emnet.

Emneansvarlig

Synne Kleiven <Synne.Kleiven@hit.no>

4327 Pollution and Microbiology

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are microbiology, biochemistry and basic organic and inorganic chemistry.

Læringsutbytte

After completing the course, the students should have the following qualification regarding knowledge, skills, and general competence:

- Knowledge about the importance of surfaces for chemical and microbial processes
- Ability to explain transport, retardation and degradation mechanisms of pollutants in the ground

- Familiarity with important organic and inorganic pollutants and their transformations in the ground
- An appreciation of the complexity and diversity of microbial life in normal and extreme environments.
- Ability to explain the manner and pace (?) of the evolution of new metabolic functions
- Ability to understand the challenges to and limitations of microbial manipulation in bioremediation.
- Ability to participate in planning and implementing projects that include understanding and management of microbiological and pollution related aspects.

Innhold

Within the field of environmental microbiology the following matters will be addressed:

- Three-phase, multi-phase systems and surface chemistry in the ground
- Transport of pollutants in the ground
- Important organic and inorganic pollutants in the ground
- The fundamental divisions and subdivision of microbial
- The physical and biological consequences of small size
- Trophic strategies
- The genetic and biochemical diversity and variability of microbes
- Microbial communities
- Microbiological inactivation, sequestration and potentiation of pollutants.
- Examples of bioremediation in practice.

Arbeids- og læringsformer

The main topics will be covered in lectures. Students will be encouraged to investigate specific topics independently and these will be presented and discussed in seminars and tutorials.

Vurderingsformer

The final grade (A-F) will be based on a written report from an individual study (counts 20 %) and a final written exam (5 hours, counts 80 %).

Emneansvarlig

Andrew Jenkins <Andrew.Jenkins@hit.no>,

Live S. Vestgarden <Live.S.Vestgarden@hit.no>

4326 Molecular Genetics

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are cell biology and basic genetics.

Læringsutbytte

After completed the course, the student should have the following qualification regarding knowledge, skill and general competence:

- Be familiar with central topics in genetics
- Knowledge of basic principles of heredity and environmental impact
- Knowledge of how molecular genetic analysis can be applied in the field of ecology
- Knowledge of the newest methods used in genetics

Innhold

Key themes:

- The basic principles of hereditary characteristics
- Coupling, recombination and genetic-mapping
- Bacteria and viral systems
- DNA replication and recombination, transcription and translation
- Mutations

- Recombinant DNA technology and genomics
- Epigenetics

Arbeids- og læringsformer

The topics will be covered in lectures, and there will be time to work on problems related to the various topics.

Vurderingsformer

Written 4-hour final examination will constitute 100% of the grade.

Emneansvarlig

Mona Sæbø <mona.sabo@hit.no>

4311 Ecological Methods

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are biology, ecology and zoology.

Læringsutbytte

After completing the course, the students should have the following qualifications regarding knowledge, skills, and general competence:

- be familiar with many different applications of various scientific ecological methods used in the field and in the laboratory
- can plan and execute different field and laboratory work, and to write and present the scientific findings
- can communicate research topics orally and in writing

Innhold

Key theme:

- participation in field and/or laboratory work on research projects, or analyses of previously collected data using established ecological techniques
- familiarization with different field and/or laboratory ecological methods
- write a report from the chosen topic/project with references to relevant scientific literature

Arbeids- og læringsformer

The topics will be covered in lectures, in the laboratory and in the field. All the lectures, laboratory work and field excursions are mandatory. The students are also requested to do independent studies of recent international articles in the chosen topic/project. The projects will be carried out in groups.

Vurderingsformer

A draft of the introduction and the method sections will be submitted to the teacher(s) half way through the semester. A final written report will be submitted at the end of the semester and also presented orally for the class and teachers. The course grade will be given on the basis of the submitted research report and the oral presentation.

Emneansvarlig

Frank Rosell <Frank.Rosell@hit.no>

4308 Ecotoxicology

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are biology, ecology, environmental chemistry, organic and inorganic chemistry.

Læringsutbytte

After completing the course, the students should have the following qualification regarding knowledge, skill and general competence:

- Knowledge where and how environmental pollutions are spread /distributed in the nature, and negative consequences for the ecosystem and living organisms, including man.
- Skill about chemical properties of pollutants, analytical methods and theories in order to interpret the fate of environmental pollutants in nature, i.e. distribution/circulation, metabolism and accumulation along food webs.
- General competence on ecotoxicological problems other than what directly incorporated in the required reading. Furthermore they should to impart comprehensive independent work and master central terms within the special field, as well as analysing ethic problem for discussion within the field.

Innhold

The course will cover accumulation, spreading and the break down of foreign matter and natural poisons in nature, and the use of bio-markers to indicate poisons in the environment. Genetic and bio-chemical eco-toxicology will also be covered, as well as diseases and the transmission of disease across species. The course also consider the most important environmental pollutants, especially in relation to the Norwegian environment: various metals, pesticides, radioactive material, oil pollution and combustion products, chlorinated and brominated

organic material, acidification and eutrification-related poisons. Toxic effects at an individual level, as well as at a higher organisational level, are also central topics. In the theme-paper, the students should document broad knowledge concerning a current theme within the field of eco-toxicology. In the laboratory course, metal analyses in water and various tissue materials will be carried out in relation to various eco-toxicological problems, as well as PAH exposure in human.

Arbeids- og læringsformer

Lectures (both internal and external teachers), seminars and laboratory course, supervising in connection with the laboratory course and writing of laboratory and seminar reports. In addition a textbook and relevant papers following essential literature.

Participation on the laboratory course, the laboratory report and semester report are obligatory, as well as an oral presentation of the seminar report in plenum.

Vurderingsformer

Grades will be given for the 2 part-exams. The seminar paper counts for 20% and the written final examination (4 hours) counts for 80% of the final grade. All assessed elements must be passed to pass the course.

Emneansvarlig

Espen Lydersen <espen.lydersen@hit.no>

4324 Georesources and Groundwater

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are geology, hydrogeology, geography.

Læringsutbytte

After completing the course, the students should have the following qualifications regarding knowledge, skills and general competence:

- be familiar with landforms of Norway and their bedrock geology
- be able to identify subsurface Quaternary geological features by examples from Telemark
- a good knowledge about gravel and rock resources and be able to identify, calculate and handle gravel resources
- having a good knowledge of the reasons for and behaviour of landslides in Norway
- having a good knowledge of groundwater heat and the exploiting of the subsurface heat resource
- be able to do 3D interpretations of geological maps
- be able to make simple watershed models by GIS and hydrological modeling tools
- be able to perform modeling of ground water flow and contaminant transport
- be able to calculate wellhead protections
- be able to convey review of recent international published research
- be able to communicate important academic theories, problems and solutions

Innhold

Key themes:

- landforms and the geology of Norway
- interpretation of geological maps
- subsurface geological features in Telemark
- gravel and rock resources
- watershed modeling
- landslides
- GIS analysis in hydrology and geology
- modeling ground water flow and transport
- wellhead protection
- ground water heat
- field school

The course consists of two parts. The first part is about geological resources and stats with Norwegian landforms and their geology. This a background ecotourism. We then turn to Telemark, which is the county we are living in, and make a closer look at the deposits made by the glacier and glacial melt water when the glacier front retreated at the end of the last ice age 20 000 - 10 000 BP. Subsurface deposits are important geological formations for sand and gravel resources and aquifers suited for ground water supply. The second part of the course is about water and especially ground water. Watershed runoff will in the future increase due to climate changes and modeling of of this runoff is an important toll for planning of the community. More intense rain storms will increase the frequency of landslides and it is important for a planner to know about the reasons for and behavior of landslides. Modeling of ground water flow and contaminant transport is an important tool for management of ground water resources both for drinking water supply well protection included and contamination of ground water. Ground water heat is an important resource for the future.

Arbeids- og læringsformer

The teaching will be talks and exercises for the specific topics. The teaching language is English. Mandatory field school last for five days including field work, report writing, and oral presentation of the results.

Vurderingsformer

There is a four hour written exam counting 100%. Report from the field school must have been accepted.

Emneansvarlig

Harald Klempe <Harald.Klempe@hit.no>

4325 Boundary Layer and Local Climates

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are basic knowledge of the climate system and basic knowledge of statistical methods.

Læringsutbytte

After completing the course, students should have the following qualifications regarding knowledge, skills, and general competence:

- General knowledge of how topography affects local climate
- Familiarity with the main local factors that affect local climate

- Knowledge of how human modification of environments affects the local energy, water and momentum budgets in the boundary layer
- Ability to use existing literature and theory to evaluate how planned human modifications of local environments may affect the local climate
- Ability to place local climate information in a wider context by the combined analysis of local climate data and available climatological datasets
- Ability to convey specific topics in writing
- Ability to present relevant problems and analyses to specialists and the general public

Innhold

Key themes:

- Physical basis of boundary layer climates
- Climates of vegetated and non-vegetated surfaces
- Climates of man-modified environments
- Topographic influence on climate
- Links between large-scale and local climates

Arbeids- og læringsformer

The main topics will be covered in lectures and in seminars with student presentations. The students are required to analyze a dataset and sum up their results in a report where they also demonstrate their knowledge of relevant literature.

Vurderingsformer

The report will constitute 40% and a final written examination (3 hours) 60% of the final grade (A-E).

Emneansvarlig

Inger Hanssen-Bauer <Inger.Hanssen-Bauer@hit.no>

4328 Applied Genetics

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Recommended prerequisites are cell biology, basic genetics, molecular genetics.

Læringsutbytte

After completing the course, the students should have the following qualifications regarding knowledge, skills, and general competence:

- be familiar with many different applications of genetic engineering
- specialized insights in specific methods used in the field
- knowledge of ethical implications
- can use relevant methods in a manner that is required in a DNA lab.
- be able to apply techniques for extraction of DNA from various sources, saliva, blood, hair, tissue
- be able to optimize PCR reactions
- mastering primer design
- have knowledge of the development in the field of genetics and epigenetics
- can carry out limited research projects under supervision for detection of various genetic differences
- be able to convey specific topics in writing

Innhold

Key theme:

- extraction of DNA

- measurement of DNA concentration and purity
- PCR setup and optimization
- primer design
- detection of genetic variation using RFLP, microsatellites and AD-assay
- sequencing
- Real-time PCR
- Ethical issues

Arbeids- og læringsformer

Some of the topics will be covered in lectures. The students are also required to do independent studies of recent international articles in this field. The course is primarily a laboratory course and students must perform all the analysis.

Vurderingsformer

Laboratory reports will constitute 40% and a final written examination (3 hours) represents 60% of the final grade.

Emneansvarlig

Mona Sæbø <mona.sabo@hit.no>

4316 Særpensum

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk/Norsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Tema for særpensum knyttes normalt opp til tema for masteroppgaven. Anbefalte forkunnskaper vil variere avhengig av tema for masteroppgaven.

Læringsutbytte

Særpensumet skal gi faglige perspektiv utover den referanselitteraturen som ellers normalt er knyttet opp til masteroppgaven.

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

- Avansert teoretisk kunnskap eller lage en objektsamling (planter eller dyr).
- Kunne anvende kunnskap på nye områder innenfor valgt fagområdet.
- Kunne analysere faglige problemstillinger.
- Ha ferdigheter til å anvende metoder for forskning på en selvstendig måte.
- Kunne gjennomføre et sjølvstendig avgrensa forskingsprosjekt.
- Mestre språk og fagterminologi og kunne formidle faglige problemstillinger både med spesialister og til allmennheten

Innhold

Som særpensum kan det også være aktuelt å utarbeide en objektsamling (planter eller dyr). Samlingen må være bygget opp rundt ett taksonomisk, økologisk, geografisk eller pedagogisk tema og omfatte 80 objekt per 5 studiepoeng.

Arbeids- og læringsformer

Ett særpensum må legges opp etter avtale med veileder. Slikt pensum vil normalt omfatte fagartikler eller fagbøker som hører under fagfeltet til masteroppgaven.

Vurderingsformer

Studenter som tar særpensum, blir eksaminert i dette under den muntlige sluttprøven. De blir evaluerte av ekstern sensor sammen med veileder. I særpensum blir det gitt en karakter som blir ført på vitnemålet.

Emneansvarlig

Mona Sæbø <mona.sabo@hit.no>

4329 Veiledet oppgave

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 10,00

Varighet: 1 semester

Undervisningsspråk: Engelsk/Norsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper vil variere avhengig av oppgavetema.

Læringsutbytte

En veiledet oppgave skal gi økt innsyn i et utvalgt faglig tema på masternivå, samtidig som det skal gi økt trening i å fremstille dette skriftlig.

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

- Skal ha avansert kunnskap innenfor fagområdet
- Kunne bruke denne kunnskapen på nye områder
- Kunne analysere eksisterende teorier og bruke metoder som er vanlig i fagfeltet

- Kunne anvende relevante metoder.
- Mestre språk og terminologi
- Kunne bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser

Innhold

Oppgaven kan ha karakter av å være en mindre utgreiingsoppgave eller et litteraturstudium av originallitteratur innenfor et valgt tema.

Arbeids- og læringsformer

Dette er primært et selvstudium hvor man har en veileder. Denne typen oppgaver er normalt bare aktuelt hvis det ikke finnes tilstrekkelig med valgfag som passer inn mot masteroppgaven.

Vurderingsformer

Oppgaven skal avsluttes med en rapport/essay som blir evaluert av ekstern sensor. Sluttkarakteren på veiledet oppgave er først og fremst basert på det skriftlige arbeidet, men kan bli justert basert på resultat av den muntlige eksamineringen. Det blir ført opp en samlet karakter på vitnemålet.

Emneansvarlig

Mona Sæbø <mona.sabo@hit.no>

4317 Mastergradsoppgave

Fakultet: Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Institutt: Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag

Studiepoeng: 60,00

Varighet: 2 semester

Undervisningsspråk: Engelsk/Norsk

Nivå: Master

Forkunnskaper

Tema for masteroppgaven vil være avhengig av hvilke masteremner studenten tar første året. Utdanningsplan (herunder hvilke emner studenten planlegger å ta) skal godkjennes av veileder før valg av masteroppgavetema. Anbefalte forkunnskaper vil derfor variere, basert på studentens faglige bakgrunn. Studenter som skal anvende genetiske metoder i sin masteroppgave, må ta emnet «4328 Applied Genetics».

Læringsutbytte

Gjennom masteroppgaven skal studenten få innsikt i vitenskapelig prosjektopplegg og forskingsmetodikk, og få erfaring med å anvende slike metoder selvstendig i et utvalgt tema. Studenten skal selv velge tema for masteroppgaven. Innenfor dette temaet, og etter fullført emne, skal studenten ha følgende læringsutbytte i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

- Ha inngående kjennskap til relevant faglitteratur og teori
- Kunne bruke denne kunnskapen på nye områder
- Kjenne til relevante metoder og prosedyrer
- Kunne fremstille data og resultater skriftlig og muntlig
- Kunne analyserer og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer
- Kunne gjennomføre et selvstendig avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer
- Kunne formidle omfattende selvstendig arbeid og beherske fagområdets uttrykksformer

Innhold

Masteroppgaven kan bestå av arbeid med ulike naturvitenskapelige problemstillinger innenfor studieprogrammets fagfelt og veilederkompetanse.

Arbeids- og læringsformer

Masteroppgaven blir gjennomført individuelt eller ved at to studentar arbeider sammen. Studentene velger i utgangspunktet selv veileder for masteroppgaven i løpet av første semester. En oversikt over aktuelle oppgavetema og tilhørende veiledere vil bli presentert for studentene ved semesterstart. Studentene skal skrive en masterkontrakt sammen med veileder. Denne skal leveres innen 1. februar, og godkjennes av instituttet. Studenten må levere masteroppgaven før 15. mai i vårsemesteret 4. semester (evt. 15. november dersom den leveres i høstsemesteret).

Vurderingsformer

Etter at masteroppgaven er levert og vurdert, må studenten forsvare den ved muntlig presentasjon og eksaminasjon. Karakteren på masteroppgaven kan bli justert ved den muntlige prøven, og en samlet karakter blir ført på vitnemålet. Masteroppgaven blir vurdert individuelt ved ekstern og intern sensor. Veileder vil også være til stede under eksaminasjonen.

Emneansvarlig

Mona Sæbø <mona.sabo@hit.no>

Høgskolen i Telemark
Utdanningsseksjonen

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Internt notat Journalnr: 2006/1845 Dato: 06.01.2014

Felles mastergradsstudium i akvatisk økologi i samarbeid mellom HiT og UiA - Godkjenning av de delene av det faglige innholdet HiT er ansvarlig for

Vi viser til notat av 04.12.13 fra Fakultet for allmennvitenskapelige fag (AF) vedr. godkjenning av de delene av det faglige innholdet i studieprogrammet som HiT er ansvarlig for.

Det følger av Delegeringsreglement for Høgskolen i Telemark – videredelegering fra rektor, fastsatt av rektor 29.05.12, sist endret 12.01.13, pkt. 3.1.1 at det tilligger viserektor for utdanning å godkjenne studieplan for det faglige innholdet i studiene.

Vi konstaterer at læringsutbyttebeskrivelsene tydelig viser at dette er et studium på mastergrads nivå. Vi merker oss imidlertid også at læringsutbyttebeskrivelsene for kategoriene ferdigheter og generell kompetanse kunne vært mer fagspesifikke. Vi anbefaler at de ansvarlige fakultetene vurderer disse nærmere ved en eventuell senere revisjon av studieplanen.

På denne bakgrunn godkjennes studieplan for felles mastergradsstudium i akvatisk økologi i samarbeid mellom HiT og UiA.

Lykke til med samarbeidet med UiA.

Med hilsen

Jarle T Bjerkholt
viserektor for utdanning

Åshild Kise
seniorrådgiver

Postadresse Postboks 203 3901
Besøksadresse
Kontakt Telefon 35026200 Telefaks Internett www.hit.no
Saksbehandler Åshild Rønnaug Kise 35575033 Ashild.Kise@hit.no